Учителя Петър Дънов

СИЛА И ЖИВОТ

том 20

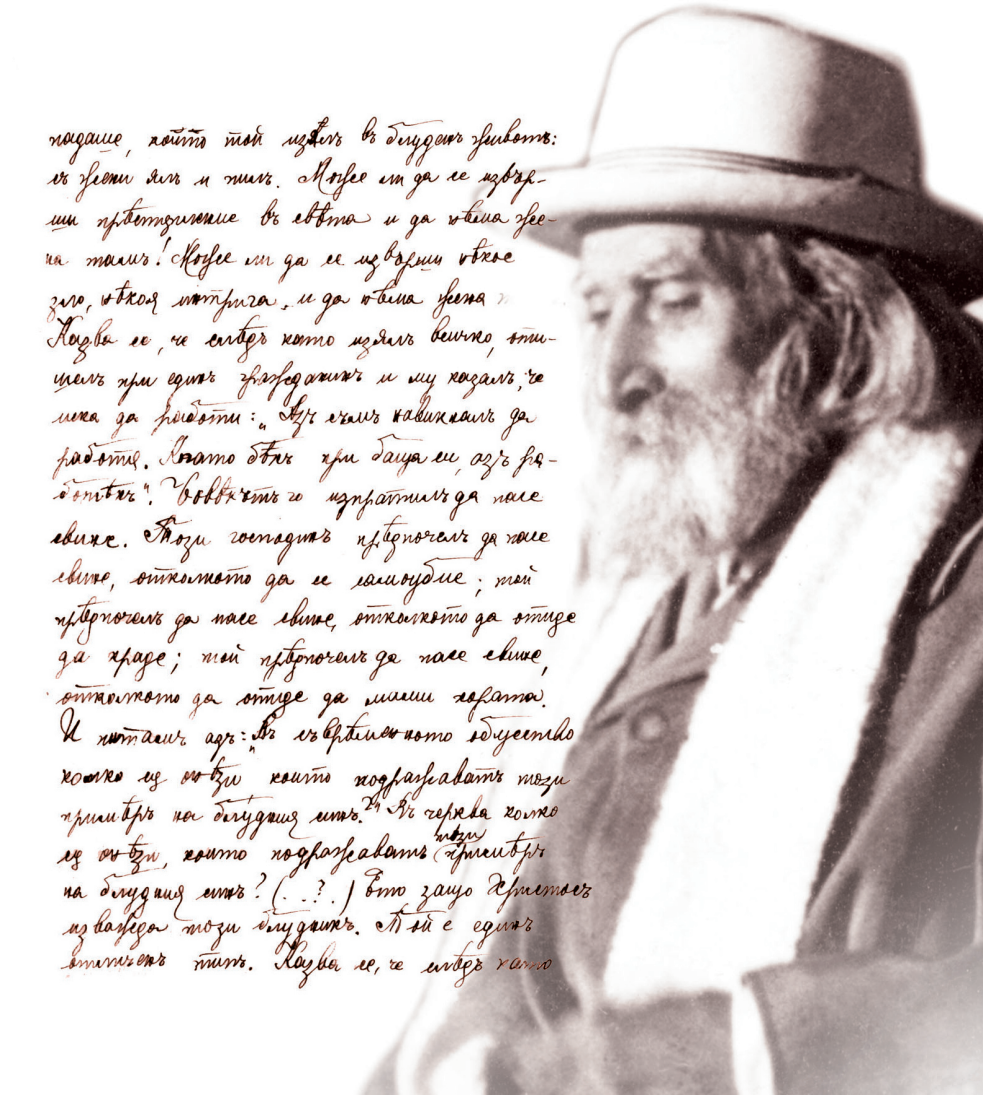

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
БЕИНСА ДУНО

СИЛА И ЖИВОТ

Том XX

14.02.1932 г. – 18.09.1932 г.

Издателство •БЯЛО БРАТСТВО•
Издателство •ЗАХАРИЙ СТОЯНОВ•

София, 2021

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
БЕИНСА ДУНО

СИЛА И ЖИВОТ

Том XX

Поредицата „Сила и Живот“ е съвместна публикация на издателствата „Захарий Стоянов“ и „Бяло Братство“. В нея за първи път е представена пълна хронология на неделните проповеди на Учителя Петър Дънов (Беинса Дуно) през периода 1914–1944 г. В тях по собствените му думи са изложени всички основни принципи на неговото учение, което той нарича Новото учение на Всемирното Бяло Братство.

От езикова гледна точка неделните проповеди, наричани беседи, са стенографирано говорно слово. Стенограмите на беседите са дешифрирани, редактирани и публикувани от различни последователи на Учителя П. Дънов, през различни периоди от време, на което се дължат някои езикови и стилови разлики. По-голямата част от съдържанието на настоящата поредица са сборниците с беседи, които започват да се публикуват от 1915 г. със заглавие „Сила и Живот“.

© Издателство „Бяло Братство“, 2021
© Издателство „Захарий Стоянов“, 2021

ISBN 978-954-744-396-9
ISBN 978-954-09-1558-6

Съдържание

Да известят на учениците Му, 14.2.1932 7
Моята любов няма да премине, 21.2.1932 35
След това, 28.2.1932 61
В последното време, 6.3.1932 86
Приложете добродетел, 13.3.1932 113
Що да сторя, 20.3.1932 140
Верният в малкото, 27.3.1932 172
Наклали огън, 3.4.1932 201
Живот, светлина и свобода, 10.4.1932 231
Покрива и изправя, 17.4.1932 264
Запечатаната книга, 24.4.1932 291
Когато беше по-млад, 1.5.1932 319
Ако всичкия свят спечели, 22.5.1932 341
Вечният порядък, 29.5.1932 367
Доброто семе, 5.6.1932 392
И видя там човек, 12.6.1932 417
Живейте разумно, 19.6.1932 438
Малцина избрани, 26.06.1932 457
Творители на словото, 3.7.1932 481
Прие го с радост, 10.7.1932 501
Ценни мисли, 4.9.1932 522
Истинната лоза, 18.9.1932 542

Да известят на учениците Му

Ще взема последните думи от 8-и стих на 28-а гл. от Евангелието на Матея: „Да известят на учениците Му".

Не е в многото, в малкото е скрито богатството. Не е в богатството, в сиромашията е животът. Не е в здравето, в болестта е животът. Контрастите трябва да се разбират. Трябва едно ново разбиране, една нова философия. Всички контрасти съществуват по причина на самата реалност. Ако няма живот, няма да има ни богатство, ни сиромашия. Богатството е резултат на живота и сиромашията е резултат на живота. Защо човек трябва да се оплаква? И здравето, и болестта са резултат на живота. Не е въпрос само да се констатира болестта – и тя си има свой смисъл. Ако теглим един човек и се увеличава неговото тегло, ние знаем, че той забогатява, като го теглим, и той олеква, знаем, че той осиромашава. Има също една норма, едно тегло на нормалното здраве и от това дали се увеличава, или се намалява, знаем човек здрав ли е или не. Ако теглото на човека е под тази норма, започват болестите. Всяка болест има специфични мерки – по теглото може да се познае болестта. И здравето си има мерки; здравето не е от едно качество, то е от разни качества, всяко здраве има различни мерки. Ние казваме: „Той е здрав човек". Но от какво качество е здравето му? Или казваме: „Той е болен". Каква е специфичната болест, трябва да има мерки. Тия мерки са необходими, те са важни. Защото, ако знаеш мерките, тежестите, ти си учен човек. Ако не знаеш мерките, и да си здрав, ти си невежа. Ти чувстваш, че си здрав, но не знаеш защо си здрав; боледуваш, не знаеш защо боледуваш – ти си първокачествен невежа. Казват: „Той е богат". Но той не знае защо е богат. Сиромах е – не знае защо е сиромах; учен е – не знае защо е учен; невежа

е – не знае защо е невежа; лош е – не знае защо е лош; добър е – не знае защо е добър.

Та казвам: най-хубавото нещо е да се извести. „Известете на учениците.“ Известието е от разни категории, има радостни известия, има и скръбни известия. В единия и в другия случай човек се различава. Радостният човек прилича на свещ, най-първо не гори, но като му кажат радостната вест, той веднага светне, свещта се запалва. А скръбният човек е горяща свещ, грее и като му кажат скръбната вест, той изгасва. Единият се запалва, другият изгасва. Скръбните хора горят, радостните не горят. Всеки радостен човек като му кажат скръбта, съвсем изгасва, побледнява лицето му, отслабва, погледът му става мътен, главата си навежда, не е така бодър, върви като пияница, вкъщи е неразположен, не може да говори, не е в духа си. „Оставете ме, казва, на спокойствие, искам да размишлявам.“ Каква мисъл има – той няма никаква мисъл. Каква е мисълта на скръбния човек? Някой казва, че в скръбта човек мисли. Какво ще мислиш, когато ти се забие някой трън в петата? Ще мислиш само за него. Ходиш, не можеш да извадиш тръна, мислиш за тръна. Всичката философия е там. Или си осиромашал, казваш: „Изгубих парите си, осем хиляди, десет хиляди!“ – повтаряш все едно и също. После, изпъдили те като чиновник, ще разправяш наляво и надясно, че не това станало причина, онова станало причина. Едно и също нещо повтаряш, повтаряш. Какво има да го разправяш? Някой свири на сцената и не излезе както трябва, започва да разправя, че времето било влажно, публиката не го разбрала, салонът не бил отоплен – разправя, разправя. Като не може първия път, опитай втори път! Съвременният свят е свят на разочарованите деца. Понеже им обещали куклички за Великден, но станало чудо, не дошли кукличките, сега целият въпрос е за куклите. Шум се вдига навсякъде, всеки се оплаква, че не му достига яденето, или че не било на място, дрехите не били на място, шапката не била на място, връзката, обществе-

ното положение, после не го признали своите – навсякъде разочарования.

Обаче има една радостна вест в света. Тя е магическа. „Идете известете на учениците Му" – радостната вест, че учителят им, който бил мъртъв, оживял! Той казва: „Даде ми се всяка власт на небето и земята. Отсега, каквото искате, ще бъде. Досега не можеше, но отсега на вас, моите ученици, каквото искате, ще ви бъде". Питам: това не е ли радостна вест? Не е ли радостно за онзи, който е закъсал, да му кажат: „Няма плащане, кредит има отпуснат". Веднага си изправя главата. Някой учител закъсал, назначават го директор в някоя гимназия. Някой музикант закъсал – назначават го в операта някъде или професор в музикалната академия. На някой писател му дават голяма премия. Някоя майка е тъжна, казват ѝ: „Талантливо е детето ти, гениално е" – майката се радва. Радостни вести има. Най-радостната вест в света е, когато един човек, който е бил осъден на смърт, го освобождават и му дават граждански права.

Казва ангелът: „Идете и известете на учениците Му".

Та при сегашния живот има една наука, с която всички трябва да се занимавате. Всички други неща са временни, нищо не се постига с тях. Раждането има смисъл само с разбирането на ония отношения, които съществуват между човешката душа и най-великото. Трябва да се домогнете до съществения живот. Съществено в света е това: да имаш пълна самоувереност, не само временна, външна, но самоувереност вътре в ума си, самоувереност в сърцето си, самоувереност във волята си. По някой път ние сме самоуверени, но нашата самоувереност е механична – ти уповаваш на външни причини, които не са сигурни. Сегашният физически свят е толкова изменчив, че нищо не е сигурно. Ние живеем в един свят, в който нищо не е сигурно – нито къщата е сигурна, нито здравето, нито честта, нищо абсолютно не е сигурно. Досега не съм срещал нито един човек,

който да се е осигурил. Има едно осигуряване, но ние се намираме във временните залъгвания на живота. Хубаво е, като ни залъгват – така залъгват и животните, и кокошките, така залъгват и хората, така се залъгват всички. Ти може и като учител да се залъгваш. Станеш учител, учиш хората, един ден обаче заминеш, уволнят те от гимназията; след това дойде последното уволнение – четат ти една надгробна песен, няколко попа те опеят, държат речи, турят надгробен надпис: „Тук почива един велик герой". Аз не зная как може герой да почива в земята.

Сега на вас ще ви дам няколко сравнения. Изнесъл съм една нова представа за живота. Представете си един милиардер, от тези големите американски милиардери, няколко души са те. Умира тоя милиардер, че му направят чисто злато ковчег, окичат го с чисто златни пръстени, диаманти, всичко. Всеки, който гледа, си казва: „В какъв ковчег са го сложили, да ми падне поне частица от това злато!". Умира друг, голям бедняк, сложили го на четири дъски, даже не са рендосани. Той със скъсани дрехи лежи в сандъка. И богатият милиардер лежи и слуша какво хората говорят – само за сандъка. И бедният и той слуша какво говорят, казват: „Горкият човек, в какъв сандък са го турили, пък дрехите му какви са скъсани!". Питам: какво го ползва богатия, че сандъкът му е златен, и какво го ползва онзи бедния неговият беден сандък? И двамата са затворници. Кажете ми какво е разрешението на въпроса? Тия двамата души са били някога ученици на някой велик Учител и са го напуснали, казвайки: „Неговото учение не може да донесе щастие в света, ние ще осиромашеем, ако го приложим". Напуснали го. Защо единият е в златен ковчег, а другият в дървен? Защото тоя в златния ковчег има повече знания, другият по-малко, но и двамата са напуснали Учителя си. И онзи, който знае много, и онзи, който знае малко, и двамата са в сандъци – заради славата на света. Казват: „Какво ще ходим да страдаме, да проповядваме ново учение, ние

няма да ходим да гоним Михаля“ – по български говоря. Хубаво, не гонят ли те Михаля вътре в сандъка? Това е по-лошо от Михаля. Сега кажете как ще се разреши този въпрос?

Идва един от техните братя, от тези, които много знаят, при богатия, изправя се при него и казва: „Слушай, даваш ли ми този сандък, ако ти дам живот и те извадя от него?“. И чува глас, който му отговаря: „Давам сандъка, само ме извади из него!“. Той го изважда и му взема сандъка. Тогава отива при другия ученик и казва: „Даваш ли своя сандък, трябва ми“. „Давам сандъка и всичко каквото имам, само ме извади!“ И двамата излизат из сандъците навън. Но бедата е, че въпросът не се е разрешил още. Понеже има едно дело, заведено против престъпленията им, хващат ги и двамата за техните престъпления, осъждат ги на вечен затвор – милиардера за сто години и бедния за сто години. Слагат им окови по десет килограма на краката само че на богатия – златни вериги, а на сиромаха – вериги от желязо. Слагат и двамата в една килия, разхождат се там. Онзи богатият е тщеславен, казва: „Моите букаи* са златни, твоите са от желязо, има кой да ти ги направи“. Но въпросът е там, че разрешението не седи и в тия букаи. Питам: какво го ползват богатия милиардер едни букаи от десет килограма злато, когато това злато не може да го употреби? Той спи с тях, става с тях, дрънкат, само дето дрънкането на златото е малко по-друго, отколкото на желязото. Обаче идват двама техни приятели и единият пита богатия: „Аз ще те освободя от затвора, но какво ще направиш със своите букаи?“. Онзи мисли. Ако рече, че като излезе на свобода ще стане банкер, той ще намери отново затвора. Но ако каже: „Като изляза от затвора ще продам букаите и колкото пари взема ще ги дам на бедните“ – въпросът с него е разрешен. Този богатият разрешава въпроса – той раздава парите и отива да работи. Идва приятелят при

* букаи *остар*. Окови за затворник.

другия, с железните букаи, казва: „Аз ще те освободя, но какво ще направиш със своите букаи?“. Ако каже, че ще направи оръжия, повече да се бият хората, той пак ще намери затвора. Ако каже, че ще направи рала да оре земята, той право е разрешил въпроса. Желязото трябва да оре земята, златото – да помага на бедните. Преведете вие тези символи. Ще кажете: „Парички да има“. Съгласен съм, без пари не може. Един свещеник ми каза: „Без пари и умрял човек не се погребва, не му се четат молитви. Много лесно се четат, когато има пари, колкото повече дават, по-лесно се четат молитви“.

Знание трябва на хората. Знание, което да облекчи страданията на бедните. Тия, страдащите хора, не са бедни, но са невежи. Невежи са, защото, когато са бедни, разбират живота по един начин, а когато са богати – по друг. Неразбирането на съвременните богати е създало ада. Нито богатите разрешават въпроса, нито бедните. Богатият казва: „Това богатство Господ ми го е дал, ще ям и ще пия“. Бедният казва: „Тази сиромашия е от Бога“. Щом богатството ти е дадено от Бога, употреби го за Него! Че сиромашията е дадена от Бога, това е право, но че сиромахът е недоволен, там е неразбирането на въпроса. Защото законът в света е: никой не може да стане богат, ако не е бил сиромах; никой не би могъл да стане здрав, ако не е бил болен; никой не би могъл да стане светия, ако не е бил грешник, и никой не може да стане грешник, ако не е бил светия; никой не може да стане сиромах, ако не е бил богат. Така седи въпросът. Така трябва, това не е произволно. Това е един акт, трябва да се разреши. Ние седим и се оплакваме от сиромашията. Сиромашията е цяла наука, богатството е цяла наука, страданието това е наука, радостта това е наука. Това са елементи, с които човек трябва да борави.

Да кажем, ти си лош човек. Лошевината в какво седи? Ония сили, които Бог ти ги е дал, не знаеш как да ги употребиш. Може да идеш на бойното поле да се биеш, може да биеш учениците като учител, може да гониш

зайците. Иди на бойното поле, извади ножа, умри за свободата на отечеството! Но някой казва: „Не ми се мре. Не е така. Аз не харесвам сегашните герои, те не са герои на бойното поле, всичките насила ги заставят да отидат там. Аз бих желал един, който умира за отечеството, сам да иде. Сега искаш не искаш, трябва да умреш. Това не е геройство. Когато някой влиза в затвора, казва: „Влизам". Влизаш, защото те заставят, сам не отиваш вътре. Някой казва: „Аз съм сиромах". Той не е герой, понеже тази сиромашия му е наложена. Някой е богат – той не е герой, богатството му е наложено, той не го е спечелил, останал е от баща му този товар. Аз не разбирам богат човек натоварения. Човек трябва сам да течели това богатство. Питам сега: кой милионер може да спечели някакво грамадно богатство? Богатството е колективен труд на души, които са вървели по известна траектория, един от тях е представител на този живот. Това богатство не е за тебе. Ти имаш богатство – то е разрешаване на един духовен въпрос. То не е щастие. Щастието седи в разумното употребление на богатството. Ако разбираш закона на богатството, трябва да имаш знание; ако имаш знание, трябва да имаш мъдрост, да знаеш как да го употребиш. Зад мъдростта трябва да седи онази любов, с която сърцето ти трябва да се отвори. Казвам, законът е такъв: в богатството животът всякога се съкращава, в сиромашията животът се продължава. Следователно сиромашията съществува като благоприятно условие на живота. Богатството пък на всеки един човек зависи от страданието. Ще кажете: „Как така?".

Между богатството и сиромашията има отношение, както между клонищата и корените на едно дърво. От здравината на корените зависи здравината на клонищата. Ако не можете да поставите такава връзка – на сиромашията с корените, на богатството с клоните, не разбирате правилно въпросите. Сочността на клонищата зависи от сочността на корените. Най-първо започват корените, после клонищата. В живота най-първо

излизат корените. Най-първо съществува сиромашията в света, най-първо съществува невежеството. Ние ще оставим сега идеята за Бога. Едно дете не се ражда изведнъж като философ, невежа се ражда и постепенно се пробужда неговото съзнание. Вие, когато се раждахте, знаехте ли нещо и след колко години дойде вашето съзнание? Къде бяхте тогава, вие не си задавате въпроса, откъде сте дошли и как се събудихте. От какво се събуди този човек?

Казвам: за да разбирате сега живота, трябва да разберете мястото си в него, вашия социален живот или вашето предназначение не тъй, както българите разбират. Всеки народ има свое разбиране, свое право на съществуване, едно правилно разбиране на живота, една вътрешна правилна философия, с която човек може да разполага. Ти не може да имаш един щастлив живот, докато в теб съществува една неприязнена мисъл, която носи отрова в себе си. Ти не може да вървиш смело в пътя, ако в петата ти има забит трън. Трябва този трън да го извадиш. Или имаш едно знание – трябва да знаеш начина, как да бъде огрян твоя ум, че да няма в него нито една лоша мисъл. Нека съществуват лошите мисли отвън. Щом една мисъл може да наруши спокойствието на твоя ум, ти си слаб човек, ти си убоден от тръна; щом едно лошо чувство може да наруши благородството на твоето сърце, ти си уboден; щом една постъпка може да наруши решимостта на твоята воля, ти си слаб човек. Някой казва: „Бог ще оправи работите“. Оправя ги Господ. За глупавите, за невежите, за упоритите, за своенравните, за онези, които не искат да изпълнят Божия закон – те са създали ада. Някой мисли, че като умре, човек ще иде в ада. Той и сега е в ада. Кой от вас не е ходил в ада? После искаш да бъдеш в небето. Щом си добър, щом имаш светли, хубави мисли и желания, ти си в небето – ти си радостен, весел. Небето е място на любов. Щом имаш едного да любиш, ти си на небето, като няма кого да любиш, ти си в ада. Когато всички те обичат в къщи, небето е там.

Когато те мразят в къщи, адът е там. Когато в една държава навсякъде те гонят, адът е там; когато пътят ти е отворен и навсякъде те обичат, раят е там.

Има една истина, но въпросът за истината не може да се разреши така, както е поставен. Въпросът не е правилно поставен. Ние в света очакваме една свобода, но тази свобода няма да дойде. Ние вървим по един крив път на разбиране. Свободата в света няма да дойде по този начин, по който ние очакваме. Вземете младия момък, който очаква една мома да го обича; какво му дава повод да мисли, че тя ще го обича? Кое трябва да обича в него? Или момата очаква момъкът да я обича. Кое момъкът трябва да обича в момата? Синът очаква бащата да го обича; майката очаква синът да я обича, но кое да му даде повод да обича майка си? Аз вземам общо, не вземам ония криви разбирания. В живота на съвременното семейство не се разбира един основен закон.

„Радостното известие." За да дойде Христос, и да възкръсне, радостната вест трябва да се разпространи навсякъде, трябва да не остане място, където да не дойде. Този, когото очакваме да възкръсне, Той сега иде.

Никоя жена, никоя мома не се жени за момък кой да е. Онзи, за когото се жени, той е нейният възлюбен. Това е моето мнение, аз ще ви го докажа. В дома майката обича сина повече, отколкото дъщерята, а бащата обича повече дъщерята. Неговата възлюбена, заради която той се е оженил, е дъщерята. Майката се е оженила за сина, заради него се е оженила. Тя го прегръща, макар да знае, че нейният мъж е ревнив. Ако прегърне някой мъж отвън, ще има скандал, но тъй като нейният възлюбен е дошъл в едно малко дете, тя го прегръща. И бащата прегръща своята дъщеря. И двамата се радват. Когато се родят една дъщеря и един син, бащата има своята възлюбена и майката има своя възлюбен. Следователно майката винаги въздиша за сина си, тя го носи на ръце, при сърцето си го държи. Някой път, ако се случи бащата да обича сина повече, аз зная сигурно: той ще накара сина да се

ожени и снахата, която ще дойде, той ще обича повече отколкото сина. Като види снахата трепери, казва: „Много е хубава“. Но той се пази от сина. Вие трябва да разбирате дълбочината на живота. Ако ние не разбираме живота, ще имаме противоречия, ще търсим щастието там, където не съществува. Така и между сестра и брат има взаимна любов. Ако в един дом имате две деца, син и дъщеря, които се обичат, ако тяхната любов е чиста, непременно и любовта между майката и бащата ще бъде чиста. Децата ще заставят родителите да се обичат. Ако братът и сестрата не се обичат, зная, че между мъжа и жената има нещо. Не знам дали има някакво изключение от това правило.

Та казвам: във всеки един дом, преди да се оженят, хората трябва да се молят на Бога. Въпросът е сега, като се оженят, дали по-напред да се роди мъжко дете или женско. Най-първо в света се роди мъжко – Адам беше първото дете, което се роди в Божествената фамилия, Ева беше второто дете, което се роди – сестрата.

Има един еврейски мит, който кабалистически няма да ви разяснявам. Този мит поддържа, че жената се е образувала на гърба на мъжа, и Адам дълго време я е носел на гърба си; и колкото и да искал да я види, все не можел, била с лицето обърната на обратната страна. Цели 21 години той я носел на гърба си. Господ един ден го приспал и там, където били споени, скъсал тая нишка. Адам, като я видял, зарадвал се и рекъл: „21 години те носих, но не съжалявам, струва си“. Това е едно еврейско предание. Сега ще оставим другото противоречие от онова неразбиране, което се заражда между хората в света, поради което се разрушава домът. Ако се зароди спор между ума ти и твоето сърце, веднага твоят дом, твоята воля ще се осакатят. Защото в дадения случай волята играе роля на дете. Сърцето е майката, умът е бащата, волята е детето. Казват, че човек чрез волята прави всичко. И в живота детето стимулира; когато се роди едно дете, бащата е мощен, работи, майката е мощна, всички рабо-

ти вършат в името на детето. Там, където няма деца, казват, че животът няма никакъв смисъл. Но всеки един човек ражда, тъй е направен светът, че никой в света не е бездетен. Всеки човек, който не иска да люби, той е бездетен; всеки човек, който не обича истината, той е бездетен. И тогава казвам: всеки един, който обича любовта, и търси любовта, той не е бездетен, в този дом има дете. Всеки един, който обича, който е добродетелен, в дома му се е родило дете. И обратна посока има. Във втория род по наследство престъпленията раждат деца на престъпление, любовта ражда деца на добродетели. Следователно от хората зависи, от техните мисли.

Злото в света всякога произтича от факта, че човек е започнал да живее за себе си. Това е създало злото в света. Питам: ако кракът живее за себе си, ако коляното живее само за себе си, знаете ли какво би станало? Дърво ще станете. Най-първо кракът, коляното, ръцете, живеят за цялото и после живеят за себе си. Когато се казва, че трябва да живеем за Бога, това е идеята – Той е цялото в света, от което зависи нашето щастие. Ти не можеш да бъдеш щастлив, ако тая идея за Бога е вън от тебе, ако в себе си ти не Го съзнаваш. Ако ти не съзнаваш Бога в себе си, ще приличаш на един сух клон, тогава ще разбереш, че знание не може да имаш, нищо не може да те интересува. Ще те интересува само твоята личност. Ще се гледаш в огледалото за дрехите, за връзката, за обувките. Твоята философия може да бъде тогава като на Настрадин Ходжа, който казва: „Като умре жена ми, половината свят ще се свърши, като умра аз, целият свят умира".

Сега въпросът седи другояче. В света смъртта е привидна. Смъртта е лишаване от граждански права. Смъртта е затвор, лишаване от всички възможности. Смъртта подразбира: съществуваш в битието, но нямаш никаква възможност да се проявиш. То е смъртта. Животът е да придобиеш своите граждански права и да можеш да се проявиш. Животът носи най-добрите блага. Ти в живота имаш всичките възможности. Ако

можеш да обикнеш Този, Който ти е дал твоя живот, ти по права линия можеш да постигнеш всичко, което желаеш. Питам: в бъдеще как би се създал домът, та любовта между хората да се не наруши? Или любовта в семейството, между братя и сестри, слуги и господари, учители и ученици как ще се създаде? Сега е създадено едно отношение, но това е отношение на насилието, никой не е свободен.

„Идете и кажете на моите ученици." Този ред на нещата мина, старият ред мина – „идете и научете ги на новото учение". Християнството трябваше да се проповядва, всичките проповедници трябваше да го научат. Обаче те проповядваха какво учение? Сега са основали една църква, която е за малцинството. Всеки гледа да се осигури, да се спаси и за себе си мисли. Грешникът мисли за себе си, свещеникът мисли за себе си, владиката мисли за себе си, всички в църквата мислят само за себе си. Постоянно има плач, страдания, плач, страдания, моления, въздишка. Това не е смисълът на живота, това не е християнство?

Дойде някой при мене измъчен, изтормозен и казва: „Съгреших". Казвам: Браво! Ако беше един болен човек, инвалид, ти не можеше да съгрешиш. Казва: „Какво трябва да правя?". Поправи, каквото си направил, тогава ще ти кажа два пъти „браво". Всеки, който прави грях, е силен, а който изправя греха си, е два пъти по-силен. Може да ме пита някой: „Защо трябва да греша?" – За да познаеш силата си. Ние предполагаме, че има безгрешен свят. Дайте ми един човек, който не е грешен. Отде се пръкна грехът в райската градина? Бог ги създаде така, че имаше възможност, човек имаше сила да направи един грях. Бог казва: „Направихте греха, идете да го поправите". Като ги изпъди из райската градина, им каза: „Поправете греха и като го поправите, Аз ще ви приема". Ние сме вън от рая, за да изправяме прегрешението. Сега се разкайваме за това прегрешение. Преводът не е правилен. Ако аз бих превел Библията, ще кажа тъй: „Изпрати ги Господ вън да

поправят грешката си и да се върнат в райската градина". Хубаво, не е лошо, който разбира, все същият закон е. Тъй седи великата истина. Ние питаме: защо дойде грехът в света? – За да се покаже нашата сила – А защо трябва да се разкайваме? – За да увеличим силата, да бъдем два пъти по-силни. Животът седи в двойната сила. Човек, който не е двойно силен, човек, който няма достатъчно сила да изправи своята погрешка, и да остане още толкова сила за едно добро, той е слаб човек. Тогава казвам на другите: Браво, че си сгрешил, но ако не изправиш греха си, зле си направил. Казва някой: „Ама защо да страдам?". – Защото не си изправил греха. Вие философствате, казвате: „Трябват условия". Какви бяха условията в райската градина, дето накараха хората да грешат? Питам: когато една жена има един възлюбен, и като види друг момък, залюбва го, кой дявол я кара да върши това? Каквото намери в единия, и в другия ще намери, и в единия има толкова любов, колкото и в другия. Всичките мъже са направени по един калъп и всичките жени са направени по един калъп. Мъжът най-първо ще ти покаже най-хубавата си страна, вкрая ще покаже всичкото лошо. И жената е същата, нищо повече. Животът е тъй, че ние в началото изказваме най-хубавото; като се срещнем, сме учтиви, а накрая започваме да си потриваме ръцете и казваме на гостенина: „Мислите ли да седите дълго време?". Много жени съм слушал да казват за мъжете си: „Окешил се е в къщи, стои, какво да го правя". „Окешил се" не е литературна дума, този, който се е окешил, все при огнището стои, той все седи на кьоше.

Казвам: положителната философия на живота е, да отговаряме на онова, за което хората ни любят. Като дойде някой при мен, аз искам да му кажа, че не трябваше да се залюбва. Често някой ми казва: „Аз много Ви обичам". Казвам: какво ми обичате? Той като ми казва, че ме обича, аз зная защо. Дойде някой, говори за любовта, че трябва да се живее братски. Зная защо говори така. Погледна – обущата скъсани, шапката скъсана. Като говори за любо-

вта, той вече има нещо в ума си. Ако беше богат, хич нямаше да говори за любовта. Ако е милиардер, ще иска да покаже богатството си, хич не иска да говори за любовта. Когато говорим за любовта, ние сме сиромаси; когато не говорим за любовта, ние сме богати. Когато сме недоволни от любовта, ние сме онези сиромаси, които не я разбираме. Когато умният от мъдрост стане надут, и той не разбира мъдростта. Трябва да се разбира любовта в света и трябва да се разбира мъдростта в света. Някой казва: „Аз съм свършил училище". Че като си свършил какво има, аз преди тебе свърших. „Аз 20 години се подвизавам в християнския живот." Аз четиридесет години се подвизавам, какво има в четиридесет години? Има други, които сто, сто и двадесет години се подвизават. Адам деветстотин години се подвизава, той имаше знания, не беше невежа човек. Ние съжаляваме, че умря преждевременно, не можа да остави изкуството на дългия живот. Тогава хората на 50-60 години бяха малки деца, те бяха щастливи, майките ги носеха на ръце деветдесет години; на 120 години детето беше като на 12 години наши. Пък сега се измени целият закон, детето още две-тригодишно иска да се освободи, а птиците и още по-малки.

Сега вие сте заети със сегашното разбиране на живота и живеете с илюзии, но това сегашно схващане е голямо разочарование за всички – и за вярващи, и за невярващи. Защото вярващите започват да се съмняват дали има Господ, или няма. После, един млад човек мъчно се моли, но и старият като поостарее мъчно се моли, потрие се, погледне, казва: „Ако имаше Господ, щеше да ми помогне, молих се, молих се, побеля ми главата, няма го" – и сърди се той някому, отрича и Бога, и всичко, понеже нямало кой да му помогне. Ако и вие така мислите, една опасност има. И старият трябва да се моли, както и младият. Представете си, дойде някой при вас и каже: „Аз видях Учителя". Мнозина като идат около мене, приказват: „Видях Учителя". След туй ги гледам – бият се. „Видях Учителя" и в същото време казва: „Ти имаш да ми даваш,

да ми върнеш парите". „Видях Учителя", а се женят и след един месец и двамата разочаровани. Това не е никакво виждане на Учителя! Има едно свещено виждане в света: ти ще живееш, ще престанеш да умираш, смъртта трябва да изчезне. Ти като видиш Учителя, всичките бръчки на лицето ти ще изчезнат, твоите отрицателни мисли ще изчезнат, твоите отрицателни желания ще изчезнат, в теб ще остане една мощна сила, каквото кажеш, ще стане. Когато видиш Учителя, ако твоето небе е тъмно като нощ, слънцето ще изгрее. Ще изгрее слънцето, понеже ти ще се повдигнеш, ще го видиш. Защото Слънцето не обикаля около Земята, то се върти отгоре над нея, прави един кръг. Понеже Земята е наклонена на 23°, тя се върти около своята ос, Слънцето и то се върти, но има място, на което ще дойде до една точка, където ще има всичките положения, няма да имате изток, запад, юг. Къщите ще се огряват отвсякъде.

Казвам: има едно вътрешно прозрение в душата, когато човек става като ясновидец – той вижда къде е слънцето; той всякога вижда слънцето, няма залез за него. Той знае какво ще бъде неговото бъдеще, знае какво е било миналото, знае настоящето. Той вижда нещата, както са, и не се плаши от тях никак. Той не се плаши от вълка, защото знае какво означава вълкът. Всички вълци в света, всички месоядни са резултат на едностранчивото разбиране, че трябва да живеят само за себе си. Вълкът е емблема на крайния човешки егоизъм, който изповядва сегашното човечество. Вълкът изяжда всичко възвишено и благородно. Какво нещо е овцата? Това са алтруистичните чувства, това, което жертва от себе си. Някой казва: „Човек не трябва да жертва всичко". Тогава трябва ли да разполага с всичко? Кой човек, живял само за себе си, какъвто и да е, е станал безсмъртен? Даже ония напреднали същества, които измениха на своето първоначално състояние, и помислиха, че могат без Бога, изгубиха това първично състояние. Първите хора от рая искаха да живеят самостоятелно вън от Бога, да бъдат

като Него самостоятелни – това беше изкушение, оттам дойде голямото нещастие в света. Ние искаме да се върнем при Бога, но по търговски начин. Ние искаме Господ да ни стане един слуга – каквото пожелаем, Той да го изпълни. Ще Го почитаме и ще се молим, но каквото поискаме, Той трябва да го направи; ако не го направи, тогава не вярваме в Него.

Питам: защо са на Господ тия поклони? Защо ти е едно дете, което ще ти заповядва, това да правиш и онова да правиш? Коя майка би искала да роди едно дете само да ѝ заповядва от сутрин до вечер, да иска да се изпълняват неговите капризи? Кой баща и коя майка ще искат такова дете? Или кой учител ще иска да има ученици, които да учат каквото те искат, те да му диктуват какво трябва да направи? Не е така. Ние не създадохме света, светът е създаден по един определен начин. Вие, които ме слушате, приемате това. Но както и да е, светът не го създадохме ние. Ти искаш, имаш претенции, но запитай се: какво съм създал аз? Всеки един от вас да каже това. Не да се обезсърчиш, но да признаеш какво си създал в света. Даже, ако вземете едно изкуство, вземете поезията – хиляди хора са работили върху нея, а вие четете наготово. Вземете музиката: вие сте музикант; но всичко, което имате, е наготово, свирите и пеете наготово, лично нищо не сте допринесъл за музиката. Имате големи претенции, казвате: „Аз разбирам от музика". Какво разбирате от музика? Аз казвам, че разбирам от музика, ако когато засвиря, дърветата започнат да играят, или когато започна да свиря, се махнат всички облаци; аз разбирам от музика, ако когато започна да свиря, умрелите станат. Кой може да свири така? Никой. Аз разбирам един музикант, като започне да свири, ако се карат хората, да престанат. Разправят за древността, имало такива хора, които като засвирят, воюващите страни престават да се бият, всеки спор престава. Това е музика, това е пеене. Или дойде мъжът малко неразположен – жената да запее. Запей му една песен, а не да му

викнеш. Ти викнеш сега така, сякаш барабан биеш. Да викнеш, но като Аделина Пати, та още отдалече, който те чуе, да му трепне сърцето, и ако твоят мъж идва от работа мрачен, той ще се развесели веднага. Пък ти не пееш. И мъжът като дойде, види ли жената неразположена, да вземе цигулката, да засвири. Ще има ли спор в къщи тогава, я ми кажете?

Вие сега казвате: „Господ всичко ще оправи". Как ще поправи Господ света, я ми кажете? За да поправи света, трябва да прати своите ангели с техните арфи. Като дойде един такъв ангел в къща, където се скарали мъжът с жената, като дрънне на арфата и започне да свири, дойде съзнанието – жената се изправи, после и двамата се наведат, започнат да плачат, казват: „Съгрешихме". Ангелът свири, прегърнат се двамата, докато е той при тях. Като замине ангелът, мъжът казва: „Не е тази, която търсих в живота"; като дойде ангелът, казва: „Тази е". В света във всяка една къща непременно има един ангел, който свири, виждали ли сте го? Вие може да питате: „Аз виждал ли съм го?". Във всяка една къща любов без пеене и без свирене не може да има. Музика трябва! Да обичаш някого, значи да го виждаш като ангел. Често той се проявява не само като ангел, но важното е да влага във всичко изкуство, красота и да пръска навред красотата. Този, когото обичаш, той има Божествена дарба в себе си. Що е красотата в света? Тази мома е красива, вие сте красиви дотогава, докато има един ангел у вас, който свири. Като престане ангелът да свири около вас, вие сте грозен. Докато свири ангелът около вас, вие сте добър, престане ли да свири, вие сте лош. Казват в такъв случай: „Духът дошъл". Този дух като дойде, той работи, пее, свири вътре. Писанието казва: „Пейте и възпявайте Господа!". Но най-първо ние се срамуваме да пеем. Сега, в Евангелието по съвсем друг начин е разказана тая история. А аз ще ви приведа онзи пример, който и друг път съм го казвал. Случката е из американския живот. Едно малко, 12-годишно, момче ходело на съживителни

събрания. Там богомолците обичат да пеят, всеки се показва такъв, какъвто е, няма лицеприятие. Върнало се момчето, пее. Казва на баща си, стар консерватор: „Татко, защо не пееш?“. „Аз, казва, синко, се утвърдих, на млади години съм пял.“ Детето се чуди как се е утвърдил. Един ден качва се бащата заедно със сина на един кабриолет; по едно време конят се спира, не върви. „Татко, казва детето, конят се утвърди.“ Всички ние искаме да пеем, но да ни платят. Пей, дай хвала на Бога! Пей, че днес Бог се е проявил! Публика не търси. Публиката е посторонно нещо. Дойде ти наум на пътя да пееш – пей! „Какво правиш?“ „Пея.“ „Ще те слушат хората, ще ти се смеят.“ Чудни сте вие! Че какво има, нека се смеят. Аз ще пея, те да се смеят. Убеждение трябва да има човек. Онзи, който има това убеждение, ще има велика дарба. Не искате да ви се смеят, защото сте тщеславни. Казва някой: „Аз мога да направя това“. Можеш, ако имаш вдъхновението. Ако дойде в тебе вдъхновението на ангела, една Божествена мисъл, приеми я в твоя ум. Дойде в ума ти нещо възвишено: „Не живей както досега си живял, бъди малко по-добър“. – Ти почваш да споришъ със себе си, казваш: „Условията са такива. Ако откажа съвета, който ти ми даваш, какво ще стане с мене?“. Днес реагираш, утре реагираш и туй същество от невидимия свят се оттегли. И ти кажеш: „Животът няма смисъл“. Когато дойде тази фаза, кажи: „Дошъл е Учителят“. Кой е дошъл? Сега ще ви приведа друг пример.

В един американски параход двама американци се карат за една голяма торба злато. Влиза един от капитаните и казва: „Какво правите?“. „Не можем да се разберем за парите, кому принадлежат.“ „Параходът потъва, господа. След два часа параходът ще потъне!“ Те решават въпроса за касията – кой да вземе парите, а параходът потъва. Ти седиш, разрешаваш един въпрос. Ако дойдат да кажат, че нашата земя потъва, катастрофа ще има, питам тогава, всичкото недоволство къде ще иде? Нали преди 20 години мина Халеевата комета, изплашиха

се хората, че може да засегне Земята. Откакто мина, и Земята хаир не видя, всичките тия раздори настанаха.

Но иде друго в света: дъщерята, която е мъртва, ще оживее; синът, който бил мъртъв, ще оживее; всички твои приятели ще оживеят, ще дойдат; онова знание, което си загубил, ще се завърне. Всичкият този свят ще се изпълни с живота, който трябва да се завърне, да се завърне в онова положение, в което някога сме били. Казвате: старост. Знаете ли какво нещо е старостта? То е натрупване на излишен материал върху човешката душа, върху онова, което съществуваше изначално в човека. Дядо ти, прадядо ти казват: „остаряхме"; баба ти, прабаба ти казват: „остаряхме"; хиляди поколения казват „остаряхме, остаряхме" – и ти започваш да мислиш така. Казват: „Ти, синко, ще остареещ". Най-после и ти казваш: „Остарях", ако не можеш да се справиш с всичките тия поколения, с това знание. Най-първо ние трябва да се убедим, че в Любовта седи безсмъртието. Дойдеш ли до положението да се зароди в теб онзи чаровен момент – да почувствуваш какво нещо е Любовта, един момент да преживееш само в нея, ти е достатъчно за цял живот. Вие сте го преживявали, няма някой от вас – аз говоря една истина – който да не го е преживявал само за няколко минути, когато е бил готов да се примири с целия свят. „Било е то на млади години" – казвате. Какво заблуждение! Не, тя е била самата реалност, тогава красиви сте били. Вие се усъмнявате в тая реалност. Бащата казва: „Ти с тия глупави работи не се занимавай". Умните работи са, от които остаряваме ние. Умните работи са, от които идат всички караници, спорове, недоразумения. Кое е онова, което разрешава въпроса? Животът в нас на какво се е обърнал – на едно вътрешно нещастие. Да оставим външните препятствия, едно вътрешно нещастие постоянно ни трови. Казва някой: „Има един друг свят". Казва един старец: „Знаеш, синко, тъмно е, нищо не виждам". Казват, че има друг свят, но аз не зная, има ли го, няма ли го. Сега, въпросът за оня свят е въпрос за една опитност. Христос е възкръснал.

Този е един от философските въпроси. Възкръснал е – нищо повече. Възкресение има и то ето какво значи да се освободи човек от ограниченията на смъртта. След като се връща Христос, казва: „Даде ми се всяка власт на небето и на земята“. Който слуша това учение, който е мой ученик, той върви по този път на Христа. И бъдещите наши учения може да ги уредим според любовта, която имаме към Бога. Във всинца ни трябва да поставим идеята да имаме отношения към Този, Който ни е дал живота. Не тъй, както са го кръстили хората. Има едно вътрешно разбиране за Бога, което всеки носи в душата си, аз апелирам към него, не към вашите понятия. Има едно понятие за Бога, но има и едно разбиране, рядко идва то. Дръжте се за това вътрешно разбиране.

На всинца в душата ви има едно – вие търсите някой да ви обича. Няма някой от вас, който да не иска да го обичат. Свещено право е да искате да ви обичат. Трябва да признаем, че трябва да има някой да ни обича. Понеже ние живеем, значи има някой да ни обича. Без любов не можем да живеем; без огън дървата не могат да горят, без светлина растенията не могат да растат, без вода реките не могат да текат. Знанието, което имаме, животът, който се проявява у нас – всичко това е, защото има някой, който да ни обича. На тази обич ние дължим сегашния живот. Питам: какви трябва да бъдат нашите отношения към Този, Който ни обича? И ние трябва да го обичаме. Обичта ражда обич. Ако ние се научим да обичаме Този, Който пръв ни обича, тогава нашата любов към окръжаващите по един естествен път ще се проява. Ако любовта ни към Бога е правилна, и любовта ни към нашите ближни ще бъде правилна; ако любовта ни към Бога е неправилна, и към ближните ни няма да бъде.

Казвам една радостна вест: има кой да ви обича! Този, който ви обича, може да ви извади от златния ковчег; този, който ви обича, може да ви извади от затвора. Този, който ви обича, може да ви извади от сиромашията, боле-

стите и всичките недъзи, които имате в света. Той е в сила да ви извади от всяка мъчнотия. Тогава откъде ще дойде спасението? Ние вече в Евангелието имаме няколко примера. Апостол Петър имаше железни вериги; като дойде ангелът, каза: „Стани!“ и като бутна веригите, те паднаха. Като дойдоха при вратите, отвориха се. Казва му ангелът: „Иди сега и не се връщай в затвора“. Дойдеш до едно отчаяние в живота, мислиш, че няма смисъл да живееш – защо не опиташ вярата си? Някой дойде при мен, казва: „Учителю, помоли се за мене“. Аз съм майстор, аз зная да се моля, но и вие трябва да се научите. Мога да помогна някому, но въпросът седи в това, че той самият трябва да знае да се моли. Защото един учител като предаде една лекция на учениците, ако те не залягат да я изучат, как ще знаят? Учителят нищо няма да научи от лекцията, но ученикът ще научи. Казвам: всички трябва да бъдете готови, да имате съзнание да възприемете Божията Любов, която идва във вас. Ние сме се превърнали на камъни, тази Любов се пръска, не може да проникне в нас и да ни полза. Ние при това богатство, което имаме, умираме от глад. При голямата Любов, която съществува в света, умираме от безлюбие. Ти чакаш някой мил поглед. Къде търсиш любовта? Ще ви държа някой път една лекция, какво трябва да правите. Ако никой не те обича, дошло е време ти да обичаш. Щом сте осиромашели, дошло е време да станете богати. Ще се опретнете, ще плюете на ръцете си да работите. Мъжът, щом не го обича жена му, да се опретне на работа, да измие паниците, да измете къщата, да каже: „Каквото заповядваш, това ще направя“. И каквото му заповяда, с всичкото смирение да го направи. Друг може да каже: „Аз като работя така, ще ми падне престижа“. Какво ще ти падне престижът? Ако любиш, твоят престиж ще се повдигне; ако любиш, твоите ценни книжа ще се повдигнат. Някой казва, че бил герой. Геройство вън от Любовта не признавам. Някой ще каже, че бил свободен. Вън от Любовта никаква свобода не съществува. Ако ти

не обичаш, нищо не можеш да проявиш. Това за мен е една аксиома. Съществуват анормални неща, но има и истинско знание. Аз съм срещал хора от едната и от другата категория. Има хора, на които сърцето е запалено, имат знание. Любовта седи вътре в тях. Аз съм срещал богати хора, на които сърцата са запалени от любов, готови са хората, изработени са вече.

Наскоро, преди години, един американец раздава всичкия си имот на бедните и отива да живее по друг начин, с труд да изкарва хляба си. Една американка го последвала и тя раздала имането си. Отиват и ѝ съобщават: „Голямо наследство имате от 15-20 милиона". Тя казва: „Защо ме безпокоите с това?". Ще кажете, колко е глупава. Не зная. Какво по-голямо богатство от съкровището на една душа? Ако имаш един човек, който да те обича, ти струваш повече, отколкото най-богатия цар. Ако имаш един човек, на когото във всички случаи на живота си да разчиташ – разбирам обич не външно – той във вас да вижда светъл ангел в небето, да има за вас от най-хубавите, възвишени мисли – това е повече от всяко богатство, то е животът! Вие въздишате за небето – това е то небето.

Когато Христос беше на земята, Любовта Му към човечеството беше такава, че всичко, каквото имаше, даде го. И досега Христос, при всичките тия престъпления, които съществуват на земята, не се е поколебал в ума си, да каже: „Тия хора са лоши, не заслужават моята любов". Две хиляди години вече, аз както виждам, Христос не се е разколебал. Той вярва, че хората не знаят Божественото, но един ден ще познаят, че това, което ги е учил, тъй както е живял, за тях е добър пример, че това е животът, че този е пътят да се изпълни волята Божия. Той казва: „Аз не дойдох да направя своята воля, но волята на Този, Който ме е изпратил". Този, който разполагаше с всичко, нямаше като слуга где глава да подслони. Обущата му не бяха много хубави, само по еврейски – една малка подметка с няколко ремъчета; имаше и една тога

еврейска; но беше вглъбен в една мисъл – да направи всичко за благото на човечеството.

Всичките страдания, които ще дойдат в света, съществуват от сегашното безлюбие. Христос казва: „Намерих разрешението за безлюбието, идете и известете на моите ученици, че отсега задачата е разрешена". Ако някой от вас не знае какво е разрешението, може да му покажем едно място. Но аз зная, че вие го знаете. Вие ще кажете: вярата. Не е вярата. Вие ще кажете: знанието. Не е знанието. Войникът може да има пушка, може да има нож, може да има всичко, но войникът има едно качество в себе си, благодарение на което всички тия оръжия може да се употребят – онази сила, която е скрита в него, с която той може да употреби оръжието. Ако тази сила в себе си няма, ако не знае как да го употреби, всичкото оръжие може да има, каква полза? Има нещо скрито в човека, което вие трябва да разкриете. Това наричам разумното, Божественото в човека, то е хубавото, то е вътре във вас. Следователно не търсете отвън Любовта. Събуди ли се Любовта, средствата ще дойдат.

„Радостната вест" е тази: Онзи, който ви обича, е жив, той е излязъл из гроба! Според мен има една детска радост, когато децата скачат; това не е радост. Има и една особена радост, която е достояние на всички същества, тя е пълна с благост. Тази особената радост за мен е най-важна. Никога в нея няма абсолютно никакво противоречие. Човек може да е скръбен и пак да е радостен. Човек може да е недоволен и пак да е радостен. Човек може да е лош и пак да е радостен. Този човек, като е сам, има спорове вътре в себе си, има нещо в живота, което разрешава; но като дойде при него едно същество, душата му се прелива, пълен е с любов, готов е да направи най-голямото добро. Като замине това същество, пак разрешава въпросите си добре. Който и да дойде; богат, сиромах, еднакво е разположена неговата душа. Аз мога да кажа, че неговата радост е, както радостта на слън-

цето. Слънцето като види една мома, поусмихне се; като види малка глиста, поусмихне се; като види заек, растение, поусмихне се; и на стари, и на млади, на всички се усмихва слънцето. Едно уподобление знаем, по-добро уподобление няма: нашата радост трябва да бъде като радостта на човек, който може да извести: „Изгря слънцето, дойде пролетта, дойде свободата, дойде любовта, дойде мъдростта, дойде безсмъртието!“. Те са новите вести, които сега идат в света. Казва Христос: „Идете, известете на моите ученици да ме срещнат в Галилея“. Галилея, това е възвишеното, разумното, това е мястото на човешката душа. Сега казвам: всички вие трябва да имате това разбиране, великото, хубавото разбирането. Да бъдете умели, решителни, не да очаквате, като пишете, да ви напълнят отвън. Вие чакате да станете добри. Вие сами трябва да станете добри. Добър е този, който може да направи добро. Според мен ето в какво седи доброто, силата в какво седи. Ти седиш, дойде ти една мисъл: „Стани и направи едно добро“. Кому ще направиш добро посред нощ? Ако аз съм на ваше място, ще взема стомната, ще ида до чешмата, ще ида до едно дърво, ще излея стомната и пак ще се върна. Или ще дойде пак мисъл: „Стани, направи добро!“. Среднощ, всичките хора спят, но аз имам куче, което зъзне; ще взема комат хляб, ще му дам или ще му сложа малко слама да легне. То е добро. Изведнъж няма да го прибера в стаята, то няма да разбере. За да разбере силния контраст, потребно е друго. Като му дам хляба, ще разбере, че има отношения. Аз искам кучето да бъде свободно, аз не искам да изменя неговите условия. В къщи сега може да се радва, но утре като го изнеса вън, ще бъде по-нещастно. Като му дам хляб, ще кажа: „Ти си по-голям герой, отколкото аз“. Като го потупам, това куче ще бъде доволно. Това е същество, на което е приятно да стои пред къщата, то има двойна енергия да издържи студа, има специфична сила, с която си пази топлината. Човек няма тия специфични сили, птиците ги имат, растенията също. Човек само при

редки случаи може да издържа лоши условия. Казвам: ще му помогна при неговите условия на живота. Ние трябва да бъдем силни в малките работи, не в големите работи. Представете си, идва при вас един човек, иска ви хиляда лева. След като вземе парите, разправя: „Не може ли аз да не плащам?“. И двамата сте християни. Какво трябва да се прави? Онзи, който взема парите, трябва да ги върне, нищо повече. Аз, с даването на парите, образувам дисхармония. Този човек, на когото съм зает парите, той се огреши, аз съм го поставил в пътя на изкушението. Той трябва да ми даде хилядата лева. Аз, ако искам истински да му услужа, ще му ги изпратя по някакъв начин, без да знае той, че аз му ги изпращам, да не се усеща, че е задължен. Тогава и той ще се издигне, и аз. Един ден аз мога да кажа: „Сега от мене да мине, хайде, вече ти ги прощавам“. Тия пари не са мои. Пари не се прощават. Това е дълбоко вътрешно разбиране. В любовта се изисква, когато направим една услуга някому, да не засегнем неговата свобода; неговата душа да не се усеща накърнена. Ако аз не постъпя спрямо него, както спрямо себе си, тогава моята любов не е съвършена. Ще каже някой, че на мен Господ не ми говорел. Хубаво, аз ви казвам: аз съм роден от Господа. Ако така говорим, всинца сме родени от Господа, но има от нас и дваж родени. Ти си веднъж роден, аз съм дваж роден. Какво ще кажете ? Те са непонятни работи. Хората ни залъгват в сегашния живот, че ние умираме в страдания, слагат паметник. Но ние не знаем защо отиваме, защо сме дошли на Земята. Ако рече някой да каже истината, всички ще се опълчат против него. Защо се опълчват хората? Аз да ви кажа защо. Защо се опълчват красивите моми против онази мома, която се жени за най-красивия момък? Не че я мразят, но всяка мома иска да вземе този момък за себе си. Когато искаш да кажеш истината на хората, казват: „Не си ти, аз трябва да кажа истината“. Ти ще кажеш, аз ще кажа, кажете и вие – всички ще кажем. Но трябва да я кажем. Аз позволявам и двадесетте моми да обичат момъка, ако могат да се

разберат и двадесетте моми, може да се оженят за един момък. Но да ви представя моята идея. 20 клонища може да живеят на едно дърво, това е едно цяло. Но ако една от тях иска момъкът да бъде само за нея, другите и те ще искат. Ако всички се окачат, че станат клонища, той ще стане дънер, те хубави, красиви клонища. 20 моми като се влюбят и той се ожени за всички тях, той ще стане дърво, ще си тури главата вътре в земята, ще ражда най-хубавите сочни плодове. Казвам: това е едно дърво, за което се ожениха тези 20 красиви моми и сега ражда плод. Има ли тогава смисъл? Има смисъл. Ама как може да се оженят така? Тогава и 20 момци може да се оженят за една мома, пак ще бъдат дърво. Момата ще бъде долу в земята. Това е една дълбока философия на живота.

Ако ти за любовта не си готов да пожертваш всичко в света, ти не можеш да разбираш живота. Това не е любов. Човек трябва да бъде готов да жертва. Не да напусне живота, а във всичките противоречия да види красивото, хубавото. Между светии всички може да живеят лесно. Вие всички сте светии. Вие искате да ме измамите, че не сте светии. Светии сте, само че не проявявате светията. Аз ви зная. Например някой път седи при мене някоя баба, че ме залъгва, седи тя индиферентна старуха. Някой път аз закачам някоя баба. Искам да ви изнеса една истина. Една баба казва: „Дотегна ми животът, много съм лъгана". Казвам: „Сега бабо, представи си, че Господ те направи една царска дъщеря на 21 години, така окичена с пръстени, а аз съм царски син". Бабата току се поухили. Може да имате вяра в мене. „Синко, казва, дали това може да бъде?" Че това е именно в живота. Две души може да се слеят в едно. Че това е любов. Когато две души се слеят в едно, ражда се гений. Когато се сливат душите, раждат се гениалните хора в света. Като се слеят три души заедно, образуват светия. Като се слеят хиляди души в едно, ражда се тогава Учител. Със сливането на ония възвишени души, чрез които Бог се проявява в света, е образувана цялата вселена. Любовта в света е

потребна за спасението му. Любовта е само която иде да спаси човечество. Това е новото Учение. Като дойде Любовта, хляб ще има, свобода ще има. Всичките ще ги научи Господ.

Идете, известете на моите ученици, нека идат да научат всичките народи на това Учение на Любовта.

14 февруари 1932 г. София, Изгрев

Моята любов няма да премине

Ще взема 24-та глава от Матея, 35-и стих. „Небето и земята ще преминат, но моите думи няма да преминат".

Много пъти се говори за истината. Какво нещо е истината? Аз бих дал един научен отговор. Истината е това, което едновременно ограничава и освобождава човека. Първото положение: истината е това, което ограничава човека. Това е, което в старата философия наричат инволюция, то е отиване от свободата към ограничението, слизане. Това учените хора го знаят. Онези, които не са учени, те не знаят, за тях трябва да се обяснява. Другото положение, сегашното: истината е това, което освобождава човека от ограничението, от инволюцията. Това е еволюцията, възлизането на духа. Така че, еволюцията е нещо друго: човек започва от най-долното място, додето е достигнал, надолу от това положение той повече не може да отиде. Следователно всеки човек се връща там, отдето е излязъл. Всеки трябва да слезе там, дето е бил по-рано. Защо е това слизане и качване? То може да се обясни така: имате една къща на два етажа, имате стълба, по нея ту ще се качвате, ту ще слизате. Защо? Защото имате работа и на двата етажа. Вие живеете на втория етаж, имате работа – ще слизате на земята; като свършите работата на земята, ще се качвате на горния етаж. Това са все условия. На другия ден пак ще слезете и ще се качите. Всякога ще има слизане и възлизане. Та тези промени, които стават в живота,са естествени. Някой път вие искате да не се направи някаква промяна. То е невъзможно. И самият живот иска промени. Промените, сами по себе си, са едно от Божествените качества на живота. Да се променят нещата хармонично, то е щастие; да се променят дисхармонично, то е нещастие. Следователно дали човек е щастлив, или

нещастен, ние казваме: някои хора влизат от щастието към нещастието, а други от нещастието към щастието. Защото нещата винаги носят в себе си ограничения. Може да се запитате, не може ли другояче светът да се създаде. Така е създаден. Нашият свят е така създаден. Има други светове, които са създадени по друг начин. В природата не съществува само един начин. Ние мислим, че като хората на земята няма други. Така е по отношение на нашата земя, а по отношение на другите земи ние сме само едно разнообразие, което е на мястото си. Сега ние може да мислим, че като човешката култура няма друга, това е наше лично схващане, обаче дали е така, то е друг въпрос.

Христос казва: „Небето и земята ще преминат, но моите думи няма да преминат". Божиите думи, онова, което Бог е намислил да извърши, то трябва да стане тъй, няма изключение в онова, което трябва да стане. Сега трябва да се разбере онзи основен закон на живота. Може да е личен, семеен, обществен, държавен. Законът, който регулира живота, е един и същ навсякъде. Това, което се отнася за един човек, се отнася за всеки друг, за всеки дом, за всяко общество, понеже всеки дом е направен от живи същества, които трябва да живеят. Две същества образуват един дом. Ако един народ е от 5 милиона, друг е от 10 милиона или 100 милиона, някои народи са още по-големи – китайците например са 400–500 милиона; и всеки от тези народи, всички тези същества се регулират от един и същ закон. Всички тези народи съставят едно разнообразие, макар че това разнообразие повидимому изглежда като еднообразие. Който изучава ботаника, ще види, че едно растение, като расте, изменя формата си – разнообразие има, обаче всички клончета съставят едно цяло, една и съща сила регулира всичко. И ако започнат отгоре да заболяват клончетата, листата, това показва, че това е състояние на цялото дърво. Когато листата са зелени и клончетата са зелени, това показва, че цялото дърво е добро. Така и хората, и обще-

ствата боледуват. Както един народ, така и цялото човечество може да боледува. Сега цялото човечество минава през една фаза, която е неизбежна. Нищо не е в състояние да измени този ход. Причините са от далечното минало. Някой може да каже, че ние, хората, сме причина за това. Не сме само ние причината. Че стават земетресения, има и хиляди други причини. Може донякъде ние да допринасяме за земетресенията, но какви са причините всъщност? И най-учените хора, философите, не са могли да ги разгадаят. Понеже, ако биха могли да ги разгадаят, ако знаеха причините, би могло да се намери лек за тази болест. От Божествено гледище има лек. От Божествено гледище има цяр и сега ние отиваме към излекуване. Невидимият свят е приготвил място за избавление. Сега в пространството ние се намираме в най-неблагоприятните условия. Мястото, където се намираме в пространството, то ражда този безпорядък. Ние се намираме сега в едно място на разрушение. Тези неща, които стават, се дължат на известни отломъци. От пространството падат патрони, снаряди върху земята и всяка година се посрещат по десетина милиона такива снаряди. Един ден ще дойдем в по-хубаво място и тогава ще настане мир. В това пространство, в което сега пътуваме, ние се намираме в опасност, то е както в Атлантическия океан, през който пътуват параходи, и се намират в опасност от ледените планини.

Сега се изисква онази вътрешна вяра, която да даде стабилност на човека. Човек не трябва да се бои от външните прояви, които стават, няма какво да се боим от една буря, от промените на бурята. Дали е 35° студ, или 40°, или 50°, няма какво да се боим от измененията на температурата, които стават в природата. Когато на едно място температурата се повдига, на друго място спада. Когато на едно място на земята има прилив, на друго място има отлив. Когато в една страна е ден, в друга е нощ. Противоположности има. Когато едни хора са щастливи, други страдат, бедстват. Така е било

винаги. Когато Римската империя е достигнала до върха си, много други народи са страдали. Можем да кажем, че сегашната епоха на човешкото развитие се намира под най-благоприятните условия, понеже всички народи имат горе-долу малко свобода. В бъдеще ще имат по-голяма свобода. В съзнанието на хората се заражда една нова идея на човещина, че всички народи трябва да имат известна социална свобода, за да може всеки да се развива правилно.

Всички резултати, които се зараждат в сегашното време, те са най-важното, за което може да се говори. Има неща, които представят увлечение за човешкия ум. Например може да ви чета някой разказ, някой роман за някоя млада мома или някой млад момък, или роман за някой старец или някоя стара баба, или роман за някой цар или царица. Разни романи има. Всеки човек може да създаде роман за своя живот, но да е реален. Всеки един разказ, който обяснява човешкия живот, донякъде е реален. Казвам: има известни познания, които нас не ни интересуват, или ни интересуват само до известна степен. Какво те ползува цял хамбар пълен с жито, ако ти не можеш да се ползуваш от това жито? Какво те ползува печеният хляб по фурните, ако ти не употребяваш този хляб? Та нещата са дотолкова реални за нас, доколкото имат отношение към подобрението на живота. Тази е основната идея, която Христос прокарва навсякъде – че трябва да изпълним волята Божия. Единственото реално нещо, то е волята Божия, върху която почива човешкият живот, върху която почива семейството, домът, народът, върху която почива цялото човечество. Бог е великото, в което ние живеем, и се движим, и съществуваме. Но въпреки тази реалност, ние нямаме ясна представа, какви са отношенията на Бога спрямо нас, и какви трябва да бъдат нашите отношения към Него и към ближните ни. Ние нямаме още една правилна философия, определена. Разните религии до известна степен дават едно упътване, но то е временно. В най-древните време-

на, за да умилостивят Бога са принасяли човешки жертви, след това са принасяли в жертва животни. Сега ние минаваме с по-малко разноски, с много малко разноски, дотам сме достигнали. А за да се служи на Бога, изисква се едно приложение, не такава жертва, а трябва да се принесе в жертва човешкото сърце. Не човешкото сърце да се изгори, не да се унищожи, но да се посвети на Бога. Единствената култура в бъдеще ще бъде културата на въздигнатото и очистено човешко сърце. Преди да дойде тази култура, ние имаме да въздигнем човешкия ум. Културата на ума е необходима, понеже умът може да бъде помощник за въздигането на сърцето. Ако четете свещените книги, ще видите, че никъде не се казва: „Сине мой, дай ми ума си", но се казва: „Дай ми сърцето си". Умът е от една най-възвишена материя, която не се покварява. Сърцето на човека загазва, всичките противоречия, съблазни, завист, омраза – всичко това произтича от човешкото сърце.

Сега: под думата „небе" Христос разбира онзи възвишен живот, а под „земя" разбира земния живот. „Небето и земята ще преминат" – това значи, че земният живот един ден ще има друго отношение към нас, тъй както бащата изменя отношението си към своя син. Докато е малко детето, бащата има едно отношение, щом стане възрастен, отношението става по-разумно. Значи един ден отношенията на небето спрямо земята ще се променят! Засега отношенията на Невидимия свят са достатъчно строги към земята.

Ние казваме: война. Най-ужасна война има в света. Всяка година измират 35 милиона души, в 10 години това са 350 милиона, а в хиляда години! А някои говорят за миротворство. Умират тия 35 милиона души и не само стари хора, но и млади, деца по на един месец, по на една година, на десет години, млади и стари – 35 милиона! Защо? Никой не знае. Сега се проповядва да няма война. То е палеативна работа. Докато смъртта в света не се махне, ние всякога ще бъдем изложени на тази посто-

янна война. Когато аз говоря, че ние сме против войната, това значи, че ние сме против греха. Трябва да се премахне греха! Съществува ли грехът, никакви външни ограничения не са в състояние да отмахнат войната. Казвам: миротворството в света ще дойде само тогава. Защото в една война като Европейската 6 милиона хора бяха избити. Какво са 6 милиона в сравнение с 35 милиона, които умират всяка година? Казват, че имало още 25 милиона загинали, 25 милиона плюс 6 милиона, стават 31 милиона. Тази война принесе толкова жертви! И като прибавим тези от Общоевропейската война – за 4 години се избиха 35 милиона – и всяка година измират по 35 милиона, ще пресметнете колко са станали, като си отидете в къщи.

Ние сме за онази идея, която ще внесе у нас великия живот, разбирателството. Защо? Трябва ли да живеем, или трябва да умрем? Като умрем, трябва ли да бъдем мъртви, или да оживеем? Питам: ако Бог ни е създал, и ако ни е дал живот, защо някой трябва да ни лиши от този живот? Писанието казва така: „Бог не благоволява в смъртта на грешника“. Той я допуща като една необходимост по причина на човешката свобода. Но от гледището на Бога свободата седи в това, че Той постоянно има работа да възкресява тези хора. Бог постоянно ги възкресява. Всяка година Господ възкресява по 40 милиона. Значи пет милиона възкресява повече, отколкото смъртта задига. Тъй щото животът има надмощие.

Та казвам: възкресението отдавна е започнало, частично възкресение, а ще дойде и общо възкресение, когато ние ще можем да бъдем свободни от онази вътрешна зараза, която сега произвежда голямата дисхармония. Всичко се дължи на греха. Вземете един дом – става известно смущение, известно недоразумение между майката и бащата, между братята и сестрите. В едно общество, в една държава имате известен ред; но започват потайно да работят, искат да снемат правителството, някой път по законен ред, някой път

по незаконен ред, стават революции. В света са ставали хиляди революции и светът си върви по същия начин. Хората вярват, че като стане една революция, ще стане нещо по-добро. Ще измрат повече хора, повече ще бъдат избити, ще се създаде повече работа, Господ да ги съживи отново. Никаква революция не постига това, което Бог изисква. Защото и онези, които властват, и онези, които искат да снемат властващите, нито едните, нито другите изпълняват волята Божия. Онези, които искат да снемат една власт, не са питали Господ, съгласен ли е с това, такава ли е Божията воля. И онези, които управляват, и те не са питали, съгласно ли е всичко това, което се върши, с волята Божия. Той ги гледа отгоре. И в най-тайните места Той вижда какво се върши. Нищо скрито-покрито няма пред Него. Той вижда и разбира. И няма да остане нито едно престъпление в света, което да се не изправи.

Да оставим тези неща настрана. Религиозните мислят, че като са религиозни, това стига. Не само човек да е религиозен, да носи само един надпис или да носи диплома, че е свършил медицина, а като го викат, да не може да излекува болния. Защо му е тази диплома?

Казва Христос: „Небето и земята ще преминат". Значи този ред, който сега съществува, ще мине, ще се замести с един ред по-добър. Идването на всички велики Учители в света е, за да се обнови сегашният свят, да му се даде едно ново направление. Как човек може да се обнови? Например вие седите в този салон, всички дишате, някой път се набира повече въглена киселина. Какво се изисква да се направи? Да се отворят прозорците, да дойде повече въздух. Или ходите в една тъмна нощ. Какво се изисква? Повече светлина. Щом дойде външната светлина, веднага вие се ориентирате. Та човешката душа сега се нуждае от повече светлина. Ние не поддържаме известен ред на нещата с думи; ние поддържаме, че има един естествен ред, има един Божествен ред на нещата, според който всеки човек трябва да се изявява свободно.

И цялото човечество върви по един определен закон. Всички философи трябва да поддържат това. Има един Божествен път, по който трябва да се върви. И този път е еднакъв за всички без разлика. Той не е за едного – един, за другиго – друг. Но в Божествения път по-голяма отговорност носят онези, които знаят. Един светия носи по-голяма отговорност, отколкото едно дете. Ако детето направи една погрешка, и светията направи погрешка, светията ще бъде повече наказан отколкото детето. Когато Бог изпрати Йона в Ниневия да проповядва, и като не изпълни наказанието си, Господ каза на Йона: „Има повече от 15 хиляди деца, които не знаят коя е лявата и коя дясната ръка, заради тях трябваше да се спаси Ниневия". А пък Йона беше недоволен заради своите лични чувства – да не говорят хората: „Ето, яви се един самозван пророк – лъжец, който ни изплаши. Каквото каза, не стана". Изплашиха се и цар, и деца, и изправиха се. Йона казва на Господа: „Като си искал да ги прощаваш, нямаше нужда да ме пращаш да проповядвам". Тогава Господ го изпита. Огря го слънцето, израстна една тиква и Йона си каза: „Да има поне лист на тиквата, да ми направи сянка". Господ заповядва на един червей да прояде тиквата и тя изсъхна. Йона започна да протестира: „Едно малко наслаждение имах, един лист и ми го взе и него". Господ му каза: „Тебе ти е жал за един лист, а аз не трябваше ли да пожаля толкова деца?".

Та сега ние, съвременните хора, имаме разни понятия за изпълнението на волята Божия. Старите възгледи са стари, миналото си е минало, то си е донесло своето. Настоящето и бъдещето са най-важните. Робството минало, богатството минало, славата минала и е допринесла нещо, но тя няма повече да ни полза. Един човек, който вчера е ял, ако днес не яде, утре не яде, той вече не се интересува, че вчера е имал хубав обяд. И днес трябва да има. Каква трябва да бъде настоящата храна? От онези удове, които ние храним в себе си, зависи нашето благоденствие. Има известни мисли, известни желания,

известни постъпки в света, които носят живот в себе си. Мислите, които ние възприемаме, те не се създават от нас. Има мисли, които идат от невидимия свят, от напредналите същества, които са безсмъртни. Те ни изпращат своите мисли, своите желания, своите постъпки като един дар. Ако разбираме този вътрешен закон, ние можем да използваме тяхната мисъл, можем да използваме техните желания и постъпки, за да сложим в себе си ред и порядък по същия начин, както вие взимате камъни от Витоша и знаете как да си направите къща! Ако знаете закона, ще знаете как да си турите основи или от дървета ще си направите греди. Ако ние знаем този вътрешен закон на тия мисли, на тия чувствания, трябва да създадем нещо по-хубаво от това, което създаваме. Често ние не използваме тези Божествени мисли, а използваме тези ограничените, които са изостанали от разни човешки култури. Защото някой път, когато човек умира, той оставя своята мъртва мисъл, мъртво чувство и мъртва постъпка на земята. Възприемеш ли неговите мъртви мисли, мъртви чувства и мъртви постъпки, ти веднага почваш да чувстваш онова голямо нещастие вътре в себе си. Съвременните изследователи показват, че черничевите и сливовите дървета, които са около гробищата, често са заразени: болестите на заровените там хора се предават на тази материя, която всмукват дърветата чрез корените си, и минават в плодовете.

При сегашните условия злото е там, където хората не го съзнават. Ако на земята се увеличат грешните, те като умират, оставят своите мисли в растенията, и растенията, които ги възприемат от тях, заразяват се. Та грешните като умират, оставят проказата си тук, до известна степен те се ползуват, но за живите хора става зле. Сега някои са дошли до идеята да изгарят умрелите. По-хубаво е това. Мисля, това е една по-хубава философия. Но на земята да се изгарят и да се събере и дима им, защото има друга опасност тогава, че като

се изгори проказата, тя заразява чрез своя дим. Тази пещ тъй трябва да бъде направена, че газовете не трябва да влизат във въздуха, да не дишат хората заразен въздух. Според мен нито трябва да ги горят умрелите, нито да ги заравят в земята. Ако мене биха попитали, аз бих казал всички умрели да се поставят на студ -270°. Още не са дошли хората до такъв студ, наближават до -200°. Това ще бъде едно спасително средство. Колко зверове вътре ще останат! Един ден, както казва Писанието, когато дойде времето, цялата земя ще се запали и изгори, тогава ще се ликвидира с всичко. Ние няма да бъдем на земята. Но при сегашните условия – на студ. Ние не сме за горенето на хората. По-безопасно е горенето, защото при заравянето по-лесно се предава заразата. Но и единият, и другият метод нищо не допринасят. То е външна форма. Трябва да се проповядва една нова философия – по кой начин хората могат да се избавят от смъртта, по кой начин може да се продължи животът! За да се продължи животът, необходимо е сегашните страдания да се понамалят. Ние страдаме чрезмерно, с което разрушаваме своята нервна система. После: условията на живота са толкова лоши, че се зараждат у нас най-лошите мисли и желания за отмъщение; изгубваме вярата си. В това отношение не разбирам да подозираш всички хора в престъпление. Това е едно анормално състояние.

В природата съществува една наука, която в бъдеще трябва да се сложи в приложение. Пуснете един апаш в една тъмна стая, веднага в него ще се зароди желание да задигне нещо, понеже е тъмно. Почнете да пущате светлина. Колкото повече се увеличава светлината, той ще почне да се безпокои. Щом прозорците са отворени, щом светлината е непоносима, той почва да се озърта, тази светлина попада в неговата мисъл. Значи, всяко престъпление, всяко зло може да се роди при недоимък на светлина в човешкия ум. Вие може да направите един опит. Внесете малко светлина в ума на един човек, който е тръгнал да извърши престъпление – той веднага

ще почне да се спира, да се озърта, дали са го видели. Щом няма светлина, той е смел, решителен в пътя си.

Та казвам: престъпленията в света почиват върху една разумна сила, която първоначално е влязла в света. Всеки един, който върши престъпление, той мисли, че може да подобри живота си. Това е лъжа, самоизмама. Няма престъпник, който да не мисли, че като свърши престъпление, ще подобри своя живот. Ако вие можете да премахнете тази самоизмама, ако можете да премахнете тази илюзия в ума на човека, той може да живее по-трезв живот. Всички престъпления стават по единствената причина, че човек мисли, че ще подобри живота си. А животът чрез престъпления не може да се подобри. Защото всяко престъпление е нарушение на великия Божествен закон на хармонията.

Сегашните хора нямат ясна представа за тясната връзка, която съществува в цялата природа. Защото всички живи същества, растения, животни, те са изложение. Вие минавате през една местност, край някой извор и виждате едно цвете много красиво, у вас се заражда желание да откъснете това цвете, мислите да го занесете на вашата майка, на баща си или на някой ваш приятел, или на някой ваш възлюбен. Или видите някое животно лежи, мислите това животно да го занесете на някой ваш близък. Но тези цветя, тези животни са изложение: велики художници, невидими за нас, тук са изложили своите художествени произведения. Много пъти се случва, че за откъсването на едно цвете, някои хора са плащали с живота си. Ти ще занесеш цветето на майка си, но ще платиш с живота си; ще занесеш цветето на баща си, но ще платиш с живота си; ще занесеш цветето на сестра си, но ще платиш с живота си; ще занесеш цветето на брата си, но ще платиш с живота си. Комуто и да го занесеш, ще платиш с живота си. Хората казват, че това е една случайност, и вие ще кажете, че това е една случайност. Но знаете ли за тези живи алпийски рози колко хора са станали жертва? За да могат една такава

алпийска роза да я снемат, плащат с живота си. Питам тогава: защо ни е едно растение или едно животно, за което ще заплатим с живота си? В дадения случай чий живот е по-скъп – на това животно ли или твоят живот е по-ценен? Ти ще откъснеш едно цвете, но веднага ще има смъртна присъда, четат ти присъдата. Както един разбойник може да те окошари – има пушка, ще те отвлече, ще те обере, ще ти вземе братството, така и ти като откъснеш едно цвете, може да те изхукат*. Това са изключителни условия. Така също е и с престъплението.

Например при бащата е изпратен синът. Бащата няма право да се разпорежда с него, както иска. Той няма право да го бие, за каквото и да е. Абсолютно справедлив трябва да бъде. Синът, като направи едно престъпление, може да го накажат за една погрешка, но да има една справедлива идея. Ако и на майка му дойде на ум, за каквото и да е, да го наказва, тя ще пострада. Много бащи като наказват синовете си, плащат с живота си. Защото този син, който е изпратен на земята, той има и други, които се грижат за него. Христос казва: „Пазете тези малките, защото техните ангели гледат лицето на Бога“. Ти имаш син, ако постъпиш несправедливо, ти разрушаваш неговия живот – ще платиш с живота си. Ще се лишиш от своята свобода. И обратното отношение е верно. Ако синът упражни насилие върху баща си, той ще плати с живота си. Ако синът или дъщерята упражнят насилие върху майка си, и на тях се случва същото. Та казвам, какви трябва да бъдат онези велики отношения между синове и бащи, между бащи и синове, между майки и дъщери, между дъщери и майки, между господари и слуги, между слуги и господари. Слугата може да насили господаря си, но ще плати с живота си. Законът еднакво действува в природата. Бог изисква ред и порядък навсякъде. Това е за разумните хора. Много хора, които са разумни, спасяват живота си.

---

* изхуквам *остар.* Изгонвам, изпъждам.

Мене ми разправяха за един български ловец. Иде една мечка насреща му. Той вдига пушката си, тя се спира, гледа го; тя иска да му каже: как искаш, аз ли да се отбия, или ти да се отбиеш от пътя. Тя като се спира, той вдига пушката си, после тя минава, спуща се, хваща го, откъсва му ръката и заминава. Наказание е това, нищо повече. Но какво се постига с пушката? Изгубва ръката си. Не беше ли по-добре за този ловец да се отмести някъде в гората и да каже на мечката: „Заповядай". Ще каже той, че има достойнство, има пушка. Но ти, като човек с достойнство, защо позволи да ти откъснат ръката? Не стана ли по-лошо за тебе?

В света има ред. Всичките нещастия, които сега ни сполетяват, причините им са отдавнашни, наследствени са от деди и прадеди. И ние още търпим това нарушение, неспазването на Божия закон. Казва Писанието: „Моите думи няма да преминат". Значи всичко това, което Бог е написал, ще се изпълни. Бог изисква от всеки един човек, в когото е вдъхнал дихание, да живее както трябва. Не живее ли, ще му даде всичките нещастия – може да бъде ангел, може да бъде грешник. Ако рече да поправи живота си, неговата съдба ще почне да се изменя.

Щом се намираме в един прогресивен период в развитието на човечеството, всеки ден трябва да допринася нещо в живота. Има неща законни, има неща незаконни. Законно е това, което допринася благо и на мен самия, и на другите. Ако моята любов допринася благо на мен и на окръжаващите, тази любов е законна; ако моята любов не е законна, тя не допринася нищо на другите. Например имам желание да пия вино, но моята любов към виното, моето пиянство не допринася нищо на домашните ми – на баща ми и майка ми, на брата ми, на сестра ми, на децата ми, ако съм баща, на целия дом тя не допринася никакво благо. Тогава кръчмарят няма защо да продава виното.

Законът е: да се приложи Божията любов в живота. Та сега – за вярващите е този закон. Вярващите очакват да се поправи светът. Чудно е, че сегашните хора вярват,

и очакват светът да се поправи, Бог да го поправи. А Бог очаква най-първо религиозните хора да се поправят, добрите хора, разумните хора да се поправят, че да дойде едно целокупно добро в живота. Трябва да дойде един идеен живот. Защото българинът казва: „С един камък къща не става". С един добър човек светът не се поправя. И с десет души не се поправя. Но когато всички хора решат да живеят добре, светът може да се поправи. Оправянето на света разбирам, че ние може да живеем един добър живот. Няма да има тогава нещастни хора в света, няма да има смърт, няма да има плач, няма да има войни. Какво ще има тогава? Войните ще бъдат заместени с деятелност, с подем. В бъдеще пак ще има войни, но как? Ще се съберат, ще направят една война, ще стрелят с празни куршуми. След това няма да има нито един убит, ще се прекрати всичко и ще кажат: „Много добре свърши войната". И аз ви казвам: преди години, в миналото столетие, така е решил въпросът един китайски адмирал. Между русите и китайците имало едно несъгласие. Руската флота била в китайски води. Срещат се двете флоти и адмиралът веднага изпраща един свой адютант при руснаците, казва: „Може да разрешим войната много добре. Ще се бием, но ще гърмим с празни снаряди, ще свършим добре работата и ще се оттеглим". Сега хората не са още готови за такава война. Ако един хвърля празни фишеци, а друг пълни, тогава не върви.

Хората още нямат съзнание. Защото всеки народ иска да стане велик на гърба на другите народи. Аз не искам да зная, че величието на един народ можело да бъде величие на цялото човечество, на целия свят. Едно съчетание, една пропорционалност трябва да има. Ако моята ръка стане голяма за сметка на другите части на тялото, тогава се получава една анормалност. Ръцете трябва да бъдат толкова големи, колкото им е определено. Щом едната ръка е по-малка отколкото трябва, то е пак анормално състояние. Ако човешката глава тежеше петдесет килограма, какво би станало с вас? Човек няма да бъде в състояние да носи такава глава. Ако тялото

стане толкова голямо, колкото на старовременните мамонти, а главата голяма колкото на една муха, какво би станало? Често съм слушал да казвате: „Не си струва човек много да мисли“. Но ти ще мислиш правилно, за да поддържаш формата на своята глава. Ти ще поддържаш идеята за красотата, ще поддържаш идеята за добротата, ще поддържаш идеята за всички добродетели. Те са строителни сили, които строят. Ти, ако поддържаш доброто в себе си, ще подпомогнеш строежа на твоето тяло. Здравето на твоя стомах зависи от доброто ти. Здравето на твоите дробове зависи от твоята любов. Човек обича ли с нормална любов, никога не може да заболеят гърдите му. Един човек, който е справедлив, той никога не може да изгуби силата на ума си, да полудее, да се разстрои нервната му система. Само ако е несправедлив, той може да се разболее, да заболее мозъкът му и нервната му система. Ако ти мислиш доброто, ако разбираш онзи ред на нещата, по който вървят добродетелите, ти ще знаеш как да съграждаш в себе си своето тяло. Несправедлив ли си, ръцете ще заболеят. Нямаш ли добродетели, краката ще са болни.

Да кажем, че имаш любов към Бога. Но любовта към Бога не трябва да погълне целия ти живот – ти тогава ще разбираш по човешки. Ако ти се влюбиш в Бога, и забравиш всичко и ако се влюбиш в една мома, и забравиш всичко, това е равносилно. Всичко – колкото трябва. Всяко прекалено нещо не е нормално. Някой се влюби в Бога и за нищо друго не мисли. Някой се влюби в една мома и за нищо друго не мисли. Тогава по какво се отличава тази любов от Божията любов? По това, че като обичаш една мома, ако тя е безсъвестна, ще те накара да работиш заради нея. Ти ще ѝ дадеш всичкото си имане, тя пак ще е недоволна и ще казва: „Това ми купи, онова ми купи“. Ти ще даваш, ще даваш и един ден като няма какво да даваш, тя ще те натири и ще каже: „Стига, аз съм сита, нека дойде друг да ме обича“. Тази любов подразбира да има какво да дадем. Казвам: ние като се влюбим в Бога, ние ли трябва

да Му дадем, или Той трябва да ни даде? Щом се влюбим в Бога, трябва да се яви у нас желание да Му служим, да работим за Него. Яви ли се туй желание, любовта в нас е активна. Не се ли роди това желание, любовта ни към Бога не е естествена, даже в закона на молитвата. Сега ние искаме да изнесем закона на молитвата. Тъй както се изнася сега, не е нещо вярно. Да си разправяш пред Бога своите грехове, не зная каква молитва е тя. Каква нужда има Бог да му разправяш своите грехове? Счупи ти се кракът, защо ще разправяш на Господа, че кракът ти се счупил? „Заболя ме главата, Господи!" „Заболяха ме дробовете, Господи!" Това ме заболя, онова ме заболя – като погледнеш, Господ е пълен с молитви за счупени крака, за болни глави, за болни дробове, за изкълчени ръце. Не зная обаче колко молитви може да се намерят, с които човек благодари на Господа, с които да каже: „Господи, благодаря Ти за всичко, от сърце и от душа Ти благодаря!". Все ще има един недоволен. Едва на десет милиона ще се намери един, който да благодари, от сърце и душа да е благодарен. Недоволството е характерно за човека. Благодарността е едно велико качество.

Някой иска да намери последната теория. Последната теория е приложението на любовта в живота. Всяка любов, която усилва съзнанието и дава повече светлина, е правилна любов. Всяка любов, която помрачава човешкия ум, е неправилна. Всяко знание, което увеличава любовта, е правилно знание. Това са диагнози. Казвате: „Едно време имах повече любов, а сега нямам". Значи знанието ви не е правилно, защото между любовта и знанието има известно отношение. Знание без любов, то никога не може да се приложи. Ако пък няма знание, любовта как ще се приложи? Все трябва да има знание. Знанието е едно средство, с което ти можеш да повдигнеш живота си. За да се повдигне този живот, непременно най-първо ти трябва да преустроиш главата си. Например като ходите, нито един от вас не мисли как трябва да ходи; не ходиш, както иска Господ да те види. Има една поза,

която човек трябва да държи – винаги изправен. Отидеш при Господа с наведена глава надолу, отидеш при Господа с наведена глава надясно или наляво, отидеш при Господа с наведена глава назад. Това са четири активни положения, това са отклонения. Като те види Господ така, вижда, че ти си в едно развълнувано море. За да се постави главата ти наляво, твоите чувства са взели надмощие в тебе. За да се постави главата ти надясно, твоят активен ум е взел надмощие. За да се постави главата назад, твоите лични чувства са взели надмощие; за да се постави главата ти напред и надолу, твоята крайно користна любов е взела надмощие. Значи, ако си наведен напред, ти си користолюбив, ако е наведена назад главата, ти си горделив, ако е надясно, твоят ум е взел надмощие, ако е наляво, ти мислиш само да се удоволстваш. Това може да е по наследство само.

Някой казва: „Гледай му ти ума. Наведена глава наляво, женска работа е туй". Иска да каже: „Не си навеждай главата така настрани, нищо няма да направиш. Хубаво трябва да се изправиш – стегнат, чист, спретнат, опънат, пластичен". Българинът иска да каже: „Дигни си главата, какво си тръгнал така, ще се препънеш някъде". Онзи, който не разбира законите, казва: „Това нищо не значи, важно е правилно да мисля". Ти не можеш да мислиш правилно, ако главата ти е наляво, или ако е надясно, или назад. За да мислиш правилно, ти трябва да изправиш главата си, да е точно между слънцето и земята, да е перпендикулярно поставена спрямо земята. Като има тази посока, ти ще намериш в духовния свят една точка, която ще образува триъгълника на твоята мисъл. Щом намериш тази точка, веднага в твоето съзнание ще се яви една мисъл. В съзнанието си веднага ще почувствуваш едно просветление. Щом човек придобие това вътрешно равновесие, той е радостен и весел. Щом като го изгуби, той не знае към коя посока да се движи.

Ние, съвременните хора, губим това вътрешно равновесие. Погледнем се някой път, наведем главата

си, плачем. Поолеква ни малко. Децата като поплачат, поплачат, поолеква им, но след час пак изгубят своето равновесие.

Като казва Христос: „Преминаването на земята, това е нашият правилен живот", „Преминаването на небето", това е нашият Божествен живот. Ще се сменят тия двата живота, но думите, Разумното Слово, което гради в нас, то няма да премине, докато всичко не уреди и изпълни тъй, както трябва.

Та мисълта, която искам да внеса у вас, е следната: едно практическо приложение! Допуснете, че ви заболи корема; неразположението произтича от земята, от една неестествена храна. Коремът може да те заболи от прекръстосването на две неестествени желания в слънчевия възел; прекръстосването на две неестествени мисли може да произведе пак коремоболие. Те се различават по степента. Ако чувствата действат, болките са много силни, ако мислите действат, може да пиеш малко топла вода и изведнъж коремоболието може да се премахне. Може да се премахне коремоболието, но болката не е изчезнала от твоето тяло. Тази болка ще се пренесе в твоята глава; някой път ще се пренесе в слепите очи, друг път може да получиш мигрена, отпред половината глава да те боли. Как ще се освободиш? Тия вещества отдолу, тези течения, които са произвели болката в корема, по нервната система произвеждат същото напрежение горе, в мозъка. Ще дойде лекар, ще вземеш един прах, два, три, ще настане едно вътрешно притъпяване на нервната чувствителност, после като мине действието на лекарството, болката ще се усили. За да се освободиш от болката, ти трябва да измениш живота си. Изменението на живота седи в следното. Ще ви дам едно просто обяснение. Имаш да вземаш от някого десет лева. Тия пари са употребени; този човек е беден, закъсал, всичко са му продали, с трън да забодеш в къщи, няма какво да вземеш. Какво трябва да правиш в дадения случай? Вземи тефтера си и зачеркни дълга на този човек,

прости му. Той е закъсал, ако ти го държиш в ума си, той винаги ще произвежда в теб едно нещастие. Ти зачеркни дълга и кажи: „Хайде, оставям ги за Господа един подарък. Подарявам му ги". Кажи: „Подарявам на този човек десет хиляди лева, Господ да го благослови". Не само няма да искаш парите, но считай едно щастие, че си ги подарил на този човек. Какво ще стане? Ще изчезне главоболието, ще изчезне коремоболието. Ако коремоболието не изчезва, то е по причина, че не искаш да простиш парите на този човек. Ако е богат, дай го под съд, искай му ги с лихвите, не му прощавай. Ако е беден, прости му. Богатият трябва да се научи на ред и порядък, понеже има да плати. Този, сиромахът, остави на Господа. Казва Господ: „Той закъсал съвсем, остави му ги сега". Господ ще ти ги плати. От този ден, понеже ти осветаваш Божия закон, постъпваш справедливо, и Бог ще постъпи с теб справедливо, ще измени живота ти. След като простиш, не споменавай вече, че имаш да взимаш от човека, да не те сполети нещо друго. Но най-мъчното нещо в света е, да забравиш погрешките на хората. Това е най-мъчната работа! Мъчно е да забравиш. Някой път пак ще дойде този дявол, ще изскочи в ума ти, ще наруши мира ти поне за ден, два, три.

Този закон съществува също между народите, между обществата, повдига се омраза между много хора или в едно семейство, или в един човек. Тогава, в сегашния живот, трябва да бъдем силни да се справим с омразата. Любовта към Бога трябва да вземе връх над всички недъзи. Но не от страх. Понеже ти си богат, допусни, че имаш сто души длъжници, които имат да ти дават по хиляда лева – сто хиляди лева. Ти си наследил едно наследство от сто милиона лева, какво ти коства да простиш сто хиляди лева? Ако искаш да вземеш стотe хиляди лева, това е неправилно приложение на Закона на любовта. Ти на онези, които имат да ти дължат, като им простиш, прати им още по хиляда лева и кажи „Мен Господ ме е благословил, прощавам ви и ви изпращам още по хиляда лева". Тогава ти ще имаш един придатък в себе си. Този

закон, ако така го приложиш, ако го прилагаш всеки един ден, не само лично на теб ще се оправи животът, но и на целия ти дом. Но в момента е важно дали се изпълнява волята Божия. Всеки ден това може да се проверява.

Какво нещо е умирането? Като почнеш да умираш, почваш да забравяш, почват да се стесняват кръговете, докато дойдеш до един тесен кръг, където са майка ти, баща ти, брат ти, сестра ти; най-после и тях ще забравиш, ще дойдеш до един още по-тесен кръг, където си сам, остава само твоето съзнание, като че нищо друго не съществува в света. Тогава пред теб ще изпъкнат всички твои постъпки, желания, онези отношения, които си имал с всички хора; целия си живот, който си прекарал на земята, ще видиш като на филм. Ще се чудиш, откъде изникна този твой свят, хем с всички подробности. Нито баща, нито майка – ти сам гледаш своя живот, което не може да си обясниш. Ти влизаш в другия свят и мислиш, че ще те посрещнат ангелите, светиите. Такова посрещане има, но за онези, които са разбрали разумния живот, които са вървели по Божия път. Има посрещане с венци, с музика, с модерни таксита, с небесни колесници. Има и такива работи – още от земята да ви вземат с огнена колесница като Илия. Тогава няма да има нужда да ви заравят, както сега, в земята. Сега за умрелия казват, че той отива да си почине. Едно противоречие: ние вярваме, че този човек отива в другия свят, но едновременно вярваме, че той е в тялото си тук, в земята. Ние пущаме тялото в земята, за да може тя да го изпрати в небето. Защото най-благоприятното място, това е небето. Ако вие заровите един светия, след десет дена няма да намерите нищо от тялото, но ако заровите един грешник, ще видите, че няма кой да му занесе тялото, всичко ще остане тук. За тялото на светията има кой да се грижи, той ще си го вземе.

Та идеята, която трябва да остане у вас, е следната. Има един опитан начин за човешката мисъл при сегашното състояние, за да се освободим до известна степен от онова анормално състояние, което ни измъчва. Не само

обикновените хора, но и религиозните хора постоянно се измъчват за нищо и никакво. Много пъти мислиш, че Бог е неразположен спрямо теб. Това не е неразположение на Бога, но някой човек е неразположен спрямо теб. Той е толкова силен в мисълта си, че неразположението му спрямо теб, неговата мисъл те измъчва. Вижте онзи, влюбения момък – при най-малкото неразположение на неговата възлюбена цялата къща се върти ту на една, ту на друга страна, свива го сърцето, боли го, опасна работа. Най-малкото неразположение на онзи, когото обичате, може да произведе цял ад у вас. Следователно любовта е само тогава любов, когато не произвежда никакво страдание. Онази любов, която произвежда страдание, тя не е истинската любов, която ние очакваме. Онази мисъл, която произвежда страдание, не е мисъл. Онази мисъл, която произвежда безпокойство, не е мисъл. Ако вие имате един приятел, в когото се съмнявате, отношенията между вас и вашия приятел не са хармонични, нито вие го разбирате, нито той ви разбира. Но ако вие имате в него пълна вяра, ако той във вас има пълна вяра, любовта ви е нормална.

Ние казваме, че Господ ще оправи света. Кога ще го оправи? Щом ние искаме да го оправи, би трябвало да Му съдействуваме, а не да гледаме безучастно. За сега сме зрители само. Как се оправя един човек? Проследете този процес. Вижте как се изменя неговото лице, изразът на лицето, очите другояче говорят. Онзи човек, който служи на Бога, има нещо друго, особено в тона си, в движенията си, отличава се от другите. Когато дойде един човек да иска своите пари, гласът му е един, но когато дойде да ви услужи, носи нещо в торбата си, гласът му е друг, другояче говори. Като дойде да вземе нещо, поставя се като господар, казва: „Господине, вие ми обещахте това, онова" – започне да ви чете цял поменик. Когато идва като един брат, който иска да ви помогне, в държанието му се крие една деликатност; вие се усещате разположен, и действително – целият ви дом ще бъде радостен и весел. Той носи благословение със себе си.

Казвам: ние всички можем ли да бъдем носители на тази доброта, която Бог има, или на това богатство, което Той има? Например мнозина от вас искате да бъдете богати. Може да ви направим богати. Отивате при един цар с молба, той веднага ви подписва и казва: „Дайте му два милиона!“. Един подпис и работата е веднага свършена. Но след като ви подпише, какво ще направите с тези пари? Ако на вас биха ви дали десет милиона, какво ще направите с тях? Откъде ще започнете най-първо? Помислете, ако ви дадат десет милиона, какво ще направите? Разрешете тази задача. Аз не зная колко души от вас ще я разрешат правилно. Някои от вас най-първо ще си направите хубава къща, други ще си направите хубави дрехи, трети ще си направите хубави обуща, шапки; други ще си купите книги, други ще си купите автомобил, други ще си купите билет да ходите в Америка, други ще си купите аероплан да отидете в Шанхай. Но това не е разрешение на въпроса. Десет милиона ако получите какво трябва да направите? Десет милиона златни, то е ценност! Десет милиона в злато! Златото е живо, то е равноценно на известни разумни същества, които са работили. Нямаме право да разполагаме със златото, както искаме. Голямото нещастие в съвременния свят е, че хората не знаят какво да правят със златото. Голямо нещастие е, че те не знаят какво да го правят и го заравят в земята, а употребяват книжни пари. Но положението още повече се влошава. За тази книга има да разправят, че тази книга се дължи на живи същества, те са отговорни за тази книга, на която са написани всички престъпления.

Някой човек се моли на Бога; друг казва: „Да изобличим другите, държавата трябва да уредим“. На Бога трябва да се молим, но трябва ни едно истинско знание, как трябва да постъпим спрямо Бога. Ако ние считаме Бога като наш баща, отношенията ни към Него трябва да бъдат като на син към баща. Задачата на сегашните хора е да определят отношенията си към Бога. Както един син трябва да определи отношенията си към баща

си, така всеки един религиозен човек трябва да определи своите отношения към Бога. Тогава, каквото и да му се случи, няма да се яви нито сянка от съмнение, че то е за негово добро.

Писанието казва: „Всичко, каквото се случва на онези, които любят Бога, ще се превърне за тях в добро". Кой от вас вярва в това? Четете го, но като дойде една неприятност, казвате: „Какво ли съм сгрешил пред Господа, какво ли съм направил?". При сегашните условия мъчнотиите са изпитателно средство, да ни опитат любовта, доколко обичаме Господ. Изпитана е нашата любов – на млади и стари. Жени се млад момък за млада мома – изпитва го Господ как ще се отнесе към момата. Жени се млада мома за млад момък – опитва я Господ как ще се отнесе към момъка. Раждат дете – изпитва ги Господ, какво възпитание ще му дадат. Изпитва Господ един слуга, да види как ще се отнесе към господаря си. Всички положения в света, каквито и да са, са само изпитания. Ученик си, изпитва те учителят. Дал ти е Господ един учител, да види как ще оцениш този свой учител, да види какъв манталитет имаш, какво е твоето разбиране. Често ти ставаш като едно божество, казваш: „Светът е лош, майка ми е лоша, баща ми, учителите, братът, сестрата са лоши". Значи ти остана единствен светия в света. Отношение трябва да имаме, да получим силата на Божията любов. Сега ще дойде другата слабост: ние мислим, че като се влюбим в Господ, всичко ще се оправи. Най-първо, като се влюбите в Него, Той ще ви лиши от всичкото ви богатство. Ако сте най-голям богаташ, Той ще ви направи последния сиромах. Като вземе от вас всичко, ще почне по малко да ви дава и вие непременно ще имате историята на Йова. Йов най-първо мислеше: „Не съм ли аз, който върша волята Божия?". Защо подложиха Йова на изпитание? Има едно предание, то е следното. Йов даде угощение на приятелите си и пошушна на един от тях: „Няма на земята друг, който да обича тъй Господ, както аз". Пък дяволът го дочул. Като имало съвет при

Господ, дошла тази вест до Бога, че на земята няма друг човек, който да го обича като Йов. Дяволът искал да обърне внимание на това. Казва му Господ: „Ти ходил ли си да видиш тази работа, че няма друг човек да ме обича като Йова?". Той казва: „Ти не си го поставил на изпит да видиш любовта му. Дай го на мене, аз да го изпитам този самохвалко".

Една хвалба на Йова, „аз обичам Господ", какво му струваше? Отиде имането му, отиде къщата му, отидоха децата му, дойдоха болести върху него. Той се слиса, казва: „Мислех, че обичам Господа, а Неговата любов към мене къде е? Съвсем ме забрави". Той се колебаеше, искаше да приказва с Него. Та работата е там, че и вие казвате: „Колко обичам Господа!". Щом ви чуят, веднага ще отиде имането ви, къщата ви. Страшно нещо е да се изпитва любовта на човека. Няма по-голям изпит. Той може да изгори. Затова преждевременно не се изпитвайте, не подлагайте вашата любов на изпит. Нека остане най-после. Като изпитате всичко, и няма какво да изпитвате, тогава последно опитайте това. Кажете: „Обичам Господа, както никой друг". Кажете това и ще имате една опитност. Дойде времето и пак наново рече Бог да изпита Йова. На вторият път като дошъл, Йов дал пак угощение на приятелите си, но казва: „Колкото за любовта си към Бога, ще си помисля малко дали да се изкажа". Разбрал той и казва: „За любовта си към Бога ще помисля дали да говоря". Има нещо вътре в него. Казал му Господ: „Не говори за свещени работи, но само ти да си ги знаеш".

Когато обичаш Бога, това е акт само между твоята душа и Бога, на хората не казвай. Кажеш ли го на хората, ще патиш. Нека само между Бога и тебе да съществува този акт. На хората не казвай нищо, не се произнасяй.

Та казва Христос: „Небето и земята ще преминат, но моята любов няма да премине, докато всичко това не се сбъдне".

21 февруари 1932 г. , София, Изгрев

След това

Ще прочета Втора глава от пророк Йоил. Ще взема само две думи от 28-и стих: „И след това".

При самите мъчнотии в живота човек трябва да определи своето положение. Той си има един естествен стремеж: както всяко живо същество се стреми да намери своето място и условия, при които може да живее, и да се проявява; то е един вътрешен, естествен процес. Аз го наричам Божествен процес, помощ на човека да живее, понеже животът, това е израз на Божествения живот; само там, дето е Бог, има живот; дето го няма Бог, няма живот. Какво нещо е животът? В присъствието на Бога е животът. Там, дето Бог го няма, няма живот. Съвременните хора все спорят – дали има Бог, или не. То е схоластично разглеждане. Въпросите: дали има вода, или не, и дали има Бог, или не, са различни; съвсем друг е смисълът на тези понятия. Дали там има вода, или не, съществува отначало едно предположение. И след като проверите, ще извадите един извод, че няма вода там, проверено е опитно, няма вода; това е така нареченият логически извод. Логическите изводи, това са отражения на някакви истини, но отражението в едно огледало не е никаква действителност. В огледалото има ли някаква реалност? Виждате, човек се мърда в огледалото, но в огледалото няма никаква дължина, няма никакъв свят – съществува, но нищо не съществува. Съществува едно – отражението. По огледалото можем да намерим реалността, точно обратно, в противоположна посока. Тогава, когато ние казваме: „всичко е суета на света", това е отражението. Според индуската философия, този свят е отражение; Майя – значи, че реалният свят е в обратна посока на материалния. Материалният свят е резултат, една проява, той е дотолкова реален, доколкото се отразява вътре в огледалото. Следователно може да поставя

някакво противодействие и да не остане отражението. Ако отражението го няма в огледалото, това ни най-малко не показва, че реалността не съществува. Сянката може да изчезне, но реалността ще остане; но никога в света не може да има сянка, зад която няма реалност. Тъй щото онези, които казват, че „всичко е суета", както е казал Соломон, не са прави. Трябва да изтълкуваме – какво значи суета. Суета значи – да не разбираш нещо. Търсиш реалността на нещата там, дето я няма – суетиш се. Търсиш живота в удоволствията на земята – там никога няма да го намериш. В удоволствието живот няма. Сега, когато аз говоря така, ще кажете: „Човек не трябва ли да има удоволствия?". Той не трябва да се заблуждава: в удоволствията ние идваме до крайност. Някой твърди, че трябва да се яде много. Не, не трябва да се яде много. Някой казва, че никак не трябва да се яде – и той не е прав. Ще ядеш умерено, толкова, колкото трябва. Един закон има, според който, всеки един знае, колко трябва да носи. Всеки един човек знае, колко трябва да яде. Затова не се иска никакво педагогическо наставление, защото малките птици и животинките, които нямат учители по педагогия, знаят как да се хранят много добре. Птиците не знаят ли как да ядат? Инструктори нямат за това, но те са много досетливи. Когато майката кълве, те броят, колко пъти удря в земята и от това кълване изваждат своето заключение, колко трябва да ядат. Следователно те знаят да разбират това хлопане, да го дешифрират, както стенографите дешифрират; всичката педагогика е там. След като се влюбиш, какво ще стане? Там е сега, че ти още не си се влюбил. Ти още не знаеш какво нещо е влюбването. „Аз виждам едного, че се е влюбил." Нищо не си видял. Това нищо не значи. Може да знаеш това, което си бил; това, което не си бил, никога не може да го знаеш, ти само предполагаш, че знаеш. Например някой казва: „Аз разбирам от хиромантия, от физиогномика, разбирам от математика, от геометрия". Създаден си да разбираш, но като казваш, че разбираш математика,

много казваш. Не разбираш какво нещо е математика и не си разбрал положението, защото, ако ти знаеш математика, ти ще бъдеш един велик човек. Ако знаеш геометрия, ти ще бъдеш един гениален човек. Щом не си нито едното, нито другото, ти не разбираш нито математика, нито геометрия. Математиката е наука за разумните сили, които функционират във времето. Геометрията е наука за материята, от която всичко се създава. Геометрията се занимава с материята. Математиката се занимава със силите. Това не е в противоречие със сегашното определение, сегашните учени хора отиват в същата посока. Вземете един физиономист. Ако му представите някой човек, който има нос, дълъг седем сантиметра, веднага ще каже, че този човек има силен ум, но ако му дадете широчината – отдолу на носа – пет сантиметра, той ще каже, че този човек е здравеняк, че има плътно тяло. Веднага ще извади заключение, че тялото е плътно. Широкият нос не показва силен ум, но показва плътно тяло. Дългият нос показва силен ум. Сега някой ще каже: „Докажи това!“.

Ако вие вземете една окръжност, и в нея впишете един квадрат, ще видите, че той се допира в четири точки на окръжността, а в другите точки не се опира. Питам: вписаният квадрат в окръжността равен ли е на самата окръжност? Не е равен. Ако вие впишете една окръжност в един квадрат, тогава окръжността ще докосне ония части на квадрата, които в първия случай не се допират до окръжността. Защо има различие? Онзи, който не знае, ще иска механически да го обясни, но то е само по отношение пространството. В перспектива нещата как се представят? Една линия се показва дълга, понеже е близо, друга се показва, че е къса, понеже е далече. Слънцето например се показва, че е много малко; тогава, ако вие заключавате невярно, ще се чудите как е възможно, това малко слънце да осветява цялата земя. Къде е реалността? Не от дължината на слънчевите лъчи се заключава за силата на слънцето. Лъчите показват

разумността на слънцето, с които то осветява земята. Следователно от това гледище слънцето представлява разумна сила, която Бог е поставил в пространството, направил го то да свети на земята. Може да ви свети само разумният човек, когато постави една свещ някъде. Тази свещ не е дошла сама да свети, тя може да свети, но зад нея седи някой, който иска да ви свети. Някой ще ви постави трапеза, ще ви сложи хляб, но зад хляба седи този, който иска да ви услужи. Следователно всичко в материалния свят е израз на една Разумност, която седи зад материята. Зад всичко това има някой, който обича хората на земята. Зад земята седи Един – по човешки говоря – Когото вие не виждате. Такава е обстановката и вие трябва дълго време да я търсите, да я изучавате. Този, който ви обича, той ще направи това заради вас.

Питам сега: какъв е смисълът на живота? Вие имате глава, защо ви е вашата глава? Или защо ви са вашите гърди? Защо ви е стомахът? Защо ви са краката, ръцете? Сега ще направя сравнение. В една окръжност имате два диаметъра, които са равни, но в една елипса двата диаметъра не са равни. Единият е по-дълъг, другият е по-къс. Какво означава това? Човек няма кръгла форма, но има елипсовидна форма. Следователно дължината на човека спрямо земята е перпендикуляр. Човек е перпендикуляр спрямо центъра на слънцето и центъра на земята. Това показва неговата интелигентност. Дължината на тази елипса показва неговата разумност, а широчината показва неговата чувствителност. Животните имат обратния процес. Техните чувства са по-широки, отколкото тяхната интелигентност. Животните се отличават по това от хората, че имат повече чувства, отколкото им трябват, а имат по-малко ум, отколкото им трябва. В човека има повече ум, отколкото му трябва и по-малко чувства, отколкото му трябват. И тогава между животните и човека трябва да има едно отношение, една обмяна. Човек, като не знае как да направи тази търговска обмяна, той почва да коли животните, да ги

яде. Той яде животните, за да вземе техните чувства, т.е. това, което не му достига, да го вземе. Но той е хванал кривият път, неразбиране е това. От друга страна, животните, като им трябва още интелигентност, и те изяждат човека, за да придобият това, което им липсва. Животните ядат човека и човекът яде животните. Но нито животните са станали по-умни, нито хората са станали по-чувствителни.

Това са общи разсъждения. Аз не искам да ви кажа да вярвате в това. То е само един показалец. Аз имам три барометъра, един пишещ барометър, един обикновен и един от кристали и намирам, че този, от кристалите, е по-чувствителен, един от най-хубавите, които имам. Той десет часа по-рано показва промените, които ще станат. Понякога пишещият барометър показва, че времето ще бъде лошо, а кристалният показва, че след един час времето ще се подобри. Кристалите са се изгубили, а другият още продължава да показва, че времето е лошо. Сега аз тълкувам това, разговарям се с барометъра. Казвам: „Какво казваш ти?“. Той казва: „Онзи професор не е довършил науките си. Това, което аз зная, той не го знае. Макар да има осем барабана, това са осем секретаря, но той не знае, което аз зная“. Тези кристали са живи вътре, те имат своята интелигентност само че интелигентността им е извън физическия живот. А другият барометър е направен с лостове. Интелигентността е и в другия, и в този свят. И затова той по някой път се влияе и казва: „Онзи е извън, но и с кристалите се влияе“.

Сега да обясним нещата. Външният свят има за нас дотолкова смисъл, доколкото ние можем да обясним нашия живот, и да си послужим с това знание за напредването на нашия ум и за облагородяването на нашите чувства. Трябва да живеем, а ние не сме живели още на земята. Най – великите хора са казали, че осем хиляди години досега хората не са живели. Това е било живот на вечни страдания и промени. Има радости, но, в края на краищата, всичката радост, която ще добием, всич-

ко това ще се вземе и ние ще се върнем обратно у дома си без пет пари. Ти ще дойдеш на земята, ще направиш изобилно грехове, престъпления; ще се върнеш при Бога, да се разкайваш, ще искаш пак нов кредит. Ти казваш: „Пропадна търговията". Господ ще те погледне, ще те погледне пак, ще се поусмихне и ще каже: „Дайте му малко кредит. Пратете го пак на земята, наново да учи!". Някой ще каже, че учил по математика, по геометрия, музикант бил, поет бил, художник бил и т.н., но работата не е вървяла.

Тези неща трябва добре да се разбират. Да ви приведа един мит за паяка. Аз сега няма да се спирам върху произхода на паяка. Сияз Спанзу бил един царски син, който се занимавал с окултната наука и дълбокото познание. Като Соломон и той искал да разкрива тайните на природата, да достигне до крайното познание, да няма познание, което да не знае. И му останала само една точка да разреши, една от великите задачи в света. Да сложи ред и порядък в живота си. Но едно нещастие се случва. Един ден той вървял замислен и изгубил пътя си – не може да се ориентира, накъде да тръгне. Среща една млада мома, много красива, една от най-красивите моми. Като я погледнал, затупкало сърцето му. Казва ѝ: „Можеш ли да ми покажеш пътя, изгубих се". Тя му показва пътя, но той като се върнал, вече загубил точката. Рече да разреши великата тайна на живота, дойде до последната точка – не може да прочете; рече да мисли – момата изпъкне в ума му. Това, което хората наричат „влюбил се е". Отива той при момата и казва: „Слушай, ти ми показа онзи път, по който се загубих, на мен ми остава само една точка да разреша, но ти седиш на тази точка отгоре, не зная какво да правя, аз се влюбих в тебе. Този въпрос искам да го разреша. Ти какво казваш? На моята любов не можеш да откажеш". Тя му казва: „Може само при едно условие". „Какво е то?" „Ще направиш една нишка, една тънка нишка; да бъде толкова тънка, че по-тънка от нея да не съществува. И тази нишка да се не къса, никой да не

е в състояние да я скъса. Когато образуваш тази нишка, ела при мен, ти ще имаш моята любов.“ Излязъл той замислен и оттам насетне, този Сияз Спанзу, все ходел и мислел, как да усвои това тъкачество. И досега той не може да намери начин да образува такава тънка нишка, която да не се къса. И досега човек, от хиляди години, не може да направи тази нишка. Влюбил се е, но няма тази нишка. Ние, съвременните хора, се намираме в това положение. Направили сме тази нишка, много тънка е тя, но се къса. Но има нещо в нас, което се къса. Или това, което ние наричаме неустойчивост в любовта. Този го наричам неустойчив човек, не може да разчиташ на него. Дълга е нишката, тънка е, хубава, но не е устойчива, къса се.

Като направиш тази тънка нишка, която да се не къса, въпросът е разрешен. И Писанието ето какво казва: „И след това ще излея Духа си над всяка плът и ще пророчестват синовете и дъщерите ви, старците ви ще видят сънища, юношите ви ще видят видения“. Сега онзи, който разбира великия вътрешен смисъл, не е човек, който да се влюби. Защото всяко начало има край и всеки край има свое начало. Ако твоето начало не образува един край, ти не си на правата посока, но ако твоят край не образува едно начало, ти си пак на кривата страна. Писанието казва: „Аз съм Алфа и Омега“ – другият край е едно ново начало. Всяко ново начало води към един край. Под „край“ разбирам завършване, разрешаване на една задача. За да се яви на друго място началото. Вие сте се влюбвали не само веднъж и много пъти ще се влюбвате, докато дойдете дотам – да се влюбите в Онзи, Който ще ви даде тази задача. Вие казвате: „Да обичаме Господа“. Може. Когото и да обичате, в бъдеще тази програма трябва да се приложи и когато направите една тънка нишка, тогава ще имате моята любов. Така казва момата. Момъкът и той ще каже същото. Питам тогава, колко хора ще има, които биха се оженили? Хората тогава ще бъдат девствени. Понеже сега не са направили

тази нишка, както трябва, женят се, късат се нишките и домът не е устойчив. Кой е крив? Създадеш един дом, една нишка, която се къса – ти не си разрешил задачата. Ти разреши задачата, както я разреши Сияз Спанзу. Ти имаш право да се жениш; това е един извод на старата мъдрост. Не извод да се обезсърчавате. Обезсърчението вие си го носите, в това отношение сте специалисти. Ако е за обезсърчение, аз съм готов да се уча от вас. Но ако е да не се обезсърчавате, вие трябва да се учите от мене. Да не се обезсърчава човек – то е цяла наука; вие ще дойдете при мен да я учите. Щом наближи да умирате, вие се обезсърчавате. Щом осиромашавате, пак се обезсърчавате. Щом ви е страх от студа, вие се обезсърчавате. Щом ви е страх от огъня, се обезсърчавате. Щом ви е страх от височина, от дълбочина, от паяк, от лъв, от тигър – от какво ли не се бои човек – вие се обезсърчавате. Слабостта на човека е обезсърчението. А при това човек е казал, че е много сръчен герой. Аз ги гледам, носят кръст за храброст. Някой път казвате: „Много са храбри тия страхливци". Един храбър човек, според мен, той е герой, може да помогне на своя народ. Ако е храбър в науката, пак може да помогне. Това е задачата на героя. Всяка една майка трябва да бъде храбра и героиня. Всеки баща трябва да бъде храбър, да помогне.

Аз не вземам сегашното положение. Но аз говоря за онова положение, което е в природата, което се изработва от същества, минали една еволюция, която човек не е сънувал. Апостол Павел като се пренесъл в техния свят, не вижда същества, но казва: „Нито око е видяло, нито ухо е чуло онова, което Бог е приготвил за онези, които Го любят". Има един свят, който ви чака, и вие даже не можете да предполагате какъв е този свят. Сянката не може да влезе в огледалото, но това не показва, че този свят го няма. Това не е наука, да отричате нещо, което не виждате, или не разбирате. Отричането не е наука. Съмнението не е наука. Безверието не е наука. Вярата – да. Вярата е един завършен резултат в света. Един от

великите резултати, който някога е образуван в света, то е вярата. Без този разумен резултат не можеш да служиш на Бога. Не да вярваш в обикновените работи. Ти в обикновеното не може да вярваш, ти може да вярваш само в необикновеното. Може да вярваш само в разумното. Питам, в какво може да вярваш? „В смъртта." Кой от вас е виждал смъртта? По какво се отличава смъртта от живота? Учените казват, че сърцето на човека при смъртта спирало. Може сърцето да спре и човек да живее в тялото. Тази дръжка /Учителят показва лупата/, клетките на това дърво са живи. Ако те умрат, тя ще се разпадне, тогава тази дръжка няма да бъде на моята лупа. Този метал и той умира, и той ще се разпадне. Но докато има сцепление, всяко сцепление показва, че има известен вътрешен, разумен стремеж. Какъв е? Може този стремеж да не е като нашия. Но все има един стремеж, един живот има. И ние мислим, и Бог има мисъл, но Божиите мисли се различават от нашите мисли. Бог като мисли, Той мисли за всички едновременно; ние когато мислим, мислим само за себе си, тази е разликата. Мислим само за себе си. Бог мисли за всички, понеже в него живеят и се движат всички.

Сега, като говоря върху този предмет, аз не искам вие да изоставите някои ваши възгледи. Казвате: „Трябва ли да напуснем този живот?". Когато казвам, че трябва да се напуснат известни възгледи, разбирам, че трябва да напуснете известни болезнени състояния, да се освободите от болестите, да остане истинският живот. Болестта се дължи на чужда материя, на чужд живот, на по-нисш живот, който се е вмъкнал у вас. Той е паразит. Всяка една болест е паразитно състояние у човека. Всичките болести, където и да са – в мускулите, в костите, в нервната система, в стомаха – дето ги наричат язви – това са все живи същества, които изтеглят соковете на вашия живот. Следователно трябва да се освободите от този нисш живот, да го поставите на място, той няма право да живее у вас като паразит; и греха, в това отно-

шение, аз го считам за един от големите паразити, които всякога са съществували. Може да съществува. Грехът е един голям паразит. Сега не искам да се спирам и да говоря върху злото, защото това, за което човек мисли, от него някой път се заразява. Грехът, този паразит, ужасно се размножава. Само тъй, като се докосне вътре, е ужасно. С най-малкото докосване – с мисъл, с чувство, с пипане, по който и да е начин, грехът се предава. Той е по-страшен от проказата, по-страшен е от сифилиса. Ако ти дадеш на един човек, който е престъпник, да ушие булчинската дреха на една мома, тази булка ще свърши нещастно, трагично. Ако вие дадете на един шивач – престъпник – дреха на един млад момък, който встъпва в брак, и той ще свърши фатално. Ако дойде в къщата ви един свещеник, свързан с греха, вие ще свършите фатално, или ако е болен от проказа, вие ще свършите фатално. Ако четете една книга, написана от писател, заразен от проказа, вие ще свършите фатално. Казвате: „Какво трябва да се прави?“. Според мен един поет, когато пише, трябва да бъде изпълнен с най-възвишени чувства и мисли. Когато един художник рисува, трябва да свещенодейства. Един говорител – когато говори, свещен трябва да бъде неговият език. Един човек, който отива да прави добро, или който гледа една жена, свещени трябва да бъдат неговите очи, свещени трябва да бъдат неговите уши. Това е дълбокият смисъл на живота.

Ще каже някой: „Може ли да бъде това?“. Може. Ние сме се отклонили от онзи, правия път, и вървим по един път на смъртта. Всеки те учи да вървиш в един път, по който ще изгубиш и последното богатство, което имаш. Казваш: „Трябва да се живее на земята“. Че животът, който сега живееш на земята, то е едно голямо робство! Ти, от сутрин до вечер, се мъчиш за какво ли не. Пари нямаш, стая нямаш, въглища нямаш, отвън е студено, чакаш някое благотворително дружество да ти помогне. Тия неща са хубави, не са лоши, може някой да се притече за твоите нужди, някои се притичат. Прис-

тигнал онзи, младият момък, при своята възлюбена, когато неговият враг отрязва главата ѝ; тя си отваря очите и казва: „Късно е!“. Питам: отрязаната глава какво ще прави? Ако имаш знанието на някой светия, да туриш главата, може да зарасне, но ако нямаш знанието? Не се ли случва някога един човек, който е живял честен живот, да измени възгледите си за живота и да каже: „Отсега нататък няма да живея тъй както досега, оставям честния живот, ще живея другояче“. Тогава питам какво се добива? Нищо не се добива. Ти изгубваш и последното, което имаш – разумността.

Тук ние ще дойдем до едно противоречие. Казваме: трябва ли да работим за човечеството? Трябва да работим, но как трябва да се работи за човечеството? За обществото, за дома? По този начин, по който ние работим, много са малки резултатите. Две хиляди години, откак е християнската култура, но всички християни са се отдалечили от онова, което Христос е проповядвал преди две хиляди години. Хората са се отдалечили от методите, които Христос е препоръчвал. Църквата проповядва едно учение, но то е далече от това, което проповядва християнството. Свещениците проповядват всичко, но не и това, което Христос е учил. Никъде не се проповядва любов към Бога. Що значи любов към Бога? Да бъде човек проводник на Божията мисъл, на Божиите добродетели, да бъде човек проводник на Божията Мъдрост, на Истината, да има еднакво отношение към всичко, което Бог е създал. Това разбирам една религия, която може да помогне на своя народ. Ако хората разбират така, да бъдат проводници на доброто, положението в света ще се подобри. Ако всеки поет проповядва това, ако всеки философ проповядва това – проводници да бъдете на Божественото, сигурно светът би имал друг вид. Сегашният живот в съгласие ли е със строя на природата? Казвате – несъобразно е моето учение. Хубаво, но сегашните работи в хармония ли са с великия закон на Живата природа, от която всичко черпим, в хармония

ли е сегашният живот със законите на Бога? Когато проповядвате, че Той направил небето и земята, съгласен ли е Той? България има един представител в Божието царство. Англия си има едно посолство, Америка си има посолство. Къде е посолството на царството Божие? Няма никакво посолство. Значи, скъсани са отношенията. Както със Съветска Русия. Не само в България е така. И Англия няма посолство. Духовенството иска да каже, че ние сме една религия. Те казват, че ние сме „посолство", но как тъй: едно посолство, което е посолство на небето, българското посолство, да има нужда от българска държава. Тогава Английското посолство ще има ли нужда България да го издържа? Англия издържа своето посолство. Ако една държава не издържа своето посолство, тя е закъсала съвсем. Ако духовенството, което представя Небето, се нуждае държавата да го поддържа, то е закъсало. Моят извод е това. Искаме да правим истински изводи, една истина да се изнесе, както трябва. Казвате: „Не е право това учение!". Съгласен съм. За мен е право учението. Зад логическото заключение има една друга истина, която трябва да излезе. Всяко едно заключение трябва да има един извод, но трябва да има и свое приложение, и един вътрешен опит. Този опит всички вие можете да имате. Ще правите опити.

Някой иска чудеса. Оставете големите чудеса, които Христос е правил, но има малки чудеса, и вие с тях трябва да започнете. Имате тайната, Бог ви я е дал, знаете как да си помогнете, а вие се смущавате, страхувате се, ходите и викате лекар да ви нацърка с инжекции. И това не е лошо, но най-после ще прибегнете до лекар, когато сам не можете да си помогнете. Разбира се, когато полудее човек, трябва да го свържат с въжето. На престъпника трябва да му сложат букаи, да го затворят, но така се правят големи разноски, то не е практичен метод. Ти се безпокоиш, не знаеш как да се успокоиш, забравил си как са се успокоявали хората едно време. Ако аз съм учител в едно училище или в една гимназия, ето какво бих препо-

ръчал на учениците. Всеки един ученик в десния джоб да си има една най-чиста кърпа, съвършенно чиста; с нея леко, нежно да пипнете носа си, не да го хванете грубо и да се секнете грубо, че всички да ви чуят. Съвременните хора трябва да се научат, да знаят как да си пипат носа. Една от най-великите тайни е тази, как да пипате носа. Искате да знаете къде е Разумният свят. Вие имате една станция, едно радио за връзка с него – това е носът. Ще го хващате леко. Някой път някой българин казва: „Сърби ме носът". Казвам: като го сърби носът, или ще се ядосва, или пари ще му искат, или нещо друго. Мене щом ме сърби дясната ноздра, пари вземам. Друг казва, че носът сърби ли го, непременно се ядосва. А пък мен, сърби ли ме носът, след няколко дни получавам една сума. Откъде знае този нос, че парите ще дойдат? Носът е станция; от Разумния свят казват, че сега ще имаш един чек. Питам сега: тази велика, хубава станция, която Господ е поставил на лицето ти, защо ти да не си благоразумен, ами теглиш насам-натам носа си, чоплиш го, дърпаш го – ти нарушаваш един ред. Нямаш право да се държиш невнимателно с носа си! Ти ще имаш всичкото уважение към него, като че се намираш пред някой владика; с благоговение ще погледнеш тази станция и ще кажеш: „Моля да благоволите, имам да разрешавам сложен въпрос, какво трябва да се направи в дадения случай? Ще туриш ръката си на носа, ще я подържиш и няма да се мине дълго време и ще дойде великата мисъл, ще ти светне в душата и ти ще си разрешиш въпроса. Ти ходиш този да питаш, онзи да питаш. Попитай носа си! Той ще ти каже по-лесно. Попитай носа си, защото той е свързан с твоя ум. Ще каже някой, това е заблуждение. По-голямо заблуждение е да питаш този-онзи, което те не знаят. Какво трябва да бъде възпитанието на разумните хора? Ние имаме велико благо – човешкото лице. Имаме една картина. Питам: какъв е този образ, това човек ли е? Писанието казва, че човек е направен по образ и подобие Божие. Казвам: не е човек това. „Че как да не е?" Този човек образ на Бога ли

е? Ти се мислиш за Господ. Всички хора трябва така да живеят, че образът им наистина да прилича на Божий. Образът на всички хора е образ на Господа. Където и да го видите, Бог е в тях. На кого е този образ? Казвам, не е мой. То е честност. Щом кажа, че е мой, значи е частна собственост. Някой казва: „Ти не искаш да кажеш истината". Казвам: човек, за да намери своята истина, той трябва да измени начина на своите разсъждения, да не е никак заинтересован. Аз, в дадения случай, не съм заинтересован, мен съвсем други работи ме интересуват.

След това какво? Ти ще признаеш, че онова, което имаш, то не е твое. Нищо повече. Ще признаеш, че си част, или уд, или орган, или чувство, или душа, или дух. Мисли каквото искаш, но ти влизаш в една система, в един организъм разумен, имаш свое предназначение, своя работа, своя функция. Мисли както искаш. Но дотолкова, доколкото ти изпълняваш правилно ония наредби, които ти са дадени, ти си на почтено място. В деня, в който ти започваш да мислиш, че ти си всичко, вече си в кривата посока в света. Всички хора искат да бъдат щастливи. Те трябва да се обичат едни други, за да са щастливи. Казвате: „Този се е влюбил в еди-коя си жена". Аз го срещам, хващам го за ръката и казвам: Много се радвам, че си се влюбил в еди-коя си жена, но залюби всички жени и ще бъдеш по-щастлив. „Може ли?" Може. Бог ти показва, че както обичаш едната жена, така можеш да обичаш всичките жени. Той не е, който обича, Бог обича. Защо се противите на Божията работа? Бог обича всички. Защо ще противодействате на Божията любов, на Божието проявление? Може да услужвате. Нека Бог да се прояви. Стига Бог да се проявява чрез вас – какво по-хубаво? Вие затворите този извор, искате да го спънете, казвате за някого, че той не трябвало да обича, или че щял да я вземе. Щом я вземе, ще покаже, че неговата любов не е любов. Коя любов, която влиза в него, е завладяла човека? Всяка вода влиза, услужва на човека и си отива. Кой хляб е завладял света? Всеки хляб влиза у нас, да ни помогне, помага

и си отива, няма желание да ни завладява. Да завладееш, това е частна собственост, това са такива амбициозни изречения, такива мъгливи идеи, дето казват гърците – завладял света. Утре умира, завладял ли е света? Себе си не могъл да завладее, ще владее хората! Светът от никого не се владее! Единственият владетел в света това е Бог, а под думата „Бог" разбираме Любовта. Любовта е, която завладява света, Знанието е, което завладява света, Истината е, която завладява света. Защото в Истината ние разбираме широкия простор, в който човек може да действа. Знанието, силите, качествата са, които действат вътре в мен, а Любовта това е великият живот, който прониква в цялото битие. Във всичко има живот.

Под думата „Бог" аз разбирам това Същество, което навсякъде се проявява. Като видиш едно дърво, да ти трепне сърцето, да се зарадваш, че Бог се проявява. Да видиш, че твоят Господ и Господ на дървото е един и същи. Той ще ти каже: „Направи ми една услуга на мене" – ти ще полееш дървото и ще се радваш, че си могъл да помогнеш. Като минеш покрай изсъхнало цвете – полей го. Да се радваш, че си направил една услуга. Ако ти не си в състояние да помогнеш на една мушица, която се дави и има нужда от твоята помощ, питам тогава, на кого ще помогнеш? Ти, за да помогнеш на своя приятел, трябва да влезеш в него, да видиш каква нужда има. Ти може да му купиш обувки, а той има нужда от шапка, може да има нужда от обувки, а ти да му купиш палто. Може да няма нужда от палто, но да има други нужди. Той има една нужда – ти трябва да проникнеш в душата му и когато намериш неговата нужда, да я задоволиш. Тогава той казва: „Човек е този". Това разбирам любов.

Та ние, съвременните хора, трябва да се разбираме. В човека има две естества, едното естество е добро. Някой път аз ще ви говоря върху доброто естество на човека. Има и едно лошо естество у човека. Какво е лошото естество? Те са оплетени, свързани са те. Един закон

има и нищо не може да те освободи от него: докато си на земята и живееш и едното те кредитира, и другото те кредитира. Всеки ще плаща. Доброто иска своите лихви и злото иска своите лихви. Велик закон е това. Ти не можеш да се освободиш от него. Някой казва: „Аз ще се освободя от злото". Така говори, защото не разбира. Щом дойде доброто естество на човека, той има едно възходящо състояние, мисли за небето, всичко е широко, умът има цел. Другото естество на човека е обратно: ти мислиш да завладееш хората; затвори правиш, букаи* им слагаш на затворниците; искаш да ги бесиш, да ги колиш, на пастърма да ги правиш. Това е лошото естество на човека. Минавам аз покрай месарите и гледам, окачени тия същества, а те са радостни, че има стока, че търговията ще върви. Веднъж гледам – благородна, красива дама влиза в саламджийницата. Преди да купи салам, чертите ѝ бяха изопнати, напрегнати, малко приличаше на уплашено животно, въпреки че беше красива. След като взе салама, пак се измени лицето ѝ, тури маската, изразът ѝ се успокои. Дойде някой в името на Бога, моли се, но гледа парите ти, къде са. След като ти задигнал парите, и той се изпарил, няма го никъде. Този живот в човека, това е лошото естество. Човек, който мисли само за себе си, е лош. Как не му мине през ум да бръкне в джоба си или да отвори кесията си и да слижи в джоба на някой беден или на някоя вдовица някой лев; но де каквото има, слага го в своя джоб. Питам: какво разбиране има животното относно даването? Вземам това в много широк смисъл. Виждам един човек, който е щастлив, усмихнат, но на мен не ми е приятно да го виждам, въпреки че е засмян, че е развеселен. Не ми е приятно. Каже нещо хубаво, пак не ми е приятно. Бащата казва за сина си: „Той много-много да се не вдига". Бащата го е страх синът да не се възгордее, майката я е страх от дъщерята, защото дъщерята, като се възгордее, ще каже: „Майко, ти си много проста".

* букаи *остар.* Окови.

Синът като се научи много, ще каже, че баща му е прост. Синът не може да бъде по-учен от баща си никога и дъщерята не може да стане по-учена от майка си. Сега аз вземам майката в положителен смисъл. Ако вие сложите едно семе в земята, земята не е майка на семето. Ако вземете едно яйце от една кокошка, и го сложите под някоя гъска, да го излюпи, гъската не е майка на това пиле. Вие искате да направите гъската майка, но и тя се чуди – за майка минава – заведе малките патета във водата и казва за пилето от кокоше яйце: „Не е мое това дете". Като че ли другите са нейни. „Майка" и „баща" е само Онзи, Който е дал първоначалния подтик, от който сме произлезли. Този, от когото сме взели всичките стремежи, дарби и способности, Той е бащата, Той е майката всъщност. Тези, временните работи, които минават и отминават, то е – както земята минава за майка на семето, както гъската минава за майка на кокошето яйце. Излюпят се тия яйца и едни отиват по водата, а други по сушата. Ако ти имаш един син, и той не върви в твоите пътища, тогава какво трябва да мислиш?

Сега аз не искам да пръскам противоречие в света. Целта ми не е това. Но казвам: вие сме изменили целия естествен ход на нещата. Има едно голямо противоречие в самите нас. Вие се борим. И досега се борим дали е някой в правия път, или е в кривия път, дали служи на Бога, или не служи на Бога, дали има Господ, или няма Господ. Постоянно има хора, които се мъчат. Някой мисли, че е на правия път. Някой път казвате: „Заблудиха ме". Постоянно промени стават, но главното в живота не е само вярата в Бога. Защото Бог не е едно същество механическо, отвън, то е самият живот. Да разбираш смисъла на човешкия живот, да разбираш смисъла на твоите мисли, на твоите чувства, да разбираш смисъла на Любовта, на знанието, на Истината – това е да се домогнеш до онова истинско понятие за Бога. Ако в света се проявява един Господ, тогава трябва да се проповядва, че в света трябва да се сложи ред и порядък и този поря-

дък трябва да бъде еднакъв по възможност за всички. Всички няма да бъдат на една степен, но да се даде една възможност на природата; всеки да има възможност и да му се покаже пътя, по който трябва да работи. В природата този закон е така. Засега той съществува извън земята, съществува този ред, но на земята хората имат малко обикновени възгледи.

Та казва Писанието: Този пророк преди три хиляди години е предвидил това, което сега ще стане, и то ще стане, той е видял тия картини. Някой казва: „Как ще бъде?". Ще го видите, но всичко това, което ще дойде, то е животът. Животът не седи в светлината, животът не седи в една революция, животът не седи в една промяна. Животът седи в това, новото, което ще дойде да се прояви. Новото, което ще дойде, ще засегне и нас. Чистият въздух е важен дотолкова, доколкото може да има отношение към мене, доколкото мога да се ползвам от него. Храната е важна дотолкова, доколкото мога да се ползвам от нея. Следователно от всички блага, които съществуват в света, ние трябва да се ползваме. Не само общо да казваме: „Трябва да бъдем добри". Това е много общо казано. Аз определям доброто: то не е нещо механическо. Доброто, това е основа на живота. Ти трябва да бъдеш добър, понеже без доброто не можеш да живееш. Ти ще направиш добро, доброто не е вън от тебе, доброто е основа на живота. Следователно ти ще трябва да бъдеш добър, за да имаш онзи живот, който търсиш. Ти трябва да любиш, понеже, ако ти не любиш, животът не може да дойде у тебе. Ти трябва да имаш любов към мъдростта, понеже, ако нямаш любов към тази мъдрост, знанието няма да дойде и светлина не може да имаш. Ти трябва да бъдеш добър, да обичаш истината, понеже, ако не обичаш истината, свободата няма да дойде. Най-първо, ние всички трябва да се освободим. Да имаме една пълна, вътрешна свобода в живота. Свобода не отвън, но отвътре. Това е възможно.

Ако не знаеш как да дишаш носа си, ще създадеш своето робство. Носът е толкова важен, няма да го дишате грубо! Чрез носа Бог вдъхва дихание в човека. Чрез диханието човек става жива душа. Ако Бог чрез носа е благоволил да прати своето дихание, как смееш ти да си чоплиш носа или да го дишаш грубо? От него зависи твоята интелигентност. Ако ти хванеш тъй грубо носа си, цялата философия, целият вътрешен апарат развалиш. Трябва да имаш почит, като опъваш носа си. Твоят нос е отражение на Небето; като изгубиш носа си, изгубваш цялото Небе. Носът е една проекция на твоя ум. Милиони години са били нужни на природата, докато се образува този нос, „това малкото носле“. Благодари, че не е голям сомун*, благодари, че е малък, че в него има голяма сила. Ако ти знаеш как да се отнасяш с него, със своя нос, ти ще бъдеш от големите щастливци, ти ще бъдеш гениален, ще бъдеш поет, ще бъдеш музикант, ще бъдеш силен, всичко ще направиш. Сега, как ще ме разберете? Вие ще питате как да дишате носа си. Не да го галите. Най-първо ще се помолите, ще кажете: „Господи, благодаря ти, че си ми дал нос“. Вие ще кажете, че носът ви е къс. Оставете вашите заключения. Като започнете да мислите така, носът ще стане точно такъв, какъвто трябва да стане, а като не мислите така, затова не е станал правилен. Едно семе има възможност да стане добро; ако му дадеш условие, то ще стане. Например ти имаш сбутан нос – развалил си носа си с твоите мисли, с твоите желания, с твоето бутане. Носът не е само да образува секрети. Колкото повече секрети има в носа, това показва, колко излишни неща има да се изхвърлят навън. Тези секрети са филтър, през който минават всички нечистотии отвън; ако не беше този филтър, досега хората биха изчезнали. Вие не оценявате носа си, не оценявате ушите си, не оценявате очите – това огромно богатство, не оценявате вашето лице. Донякъде само някои хора

* сомун *тур.* Хляб.

оценяват лицето. А ушите, брадата, ръцете – могат да се изучават. Ръцете са отлични, краката са отлични. Но носът е един положителен център, цял университет е; университет, в който свещени работи се крият – дори не усещате какво притежавате. Много нещо зависи от човешкия нос.

След това – човешката уста е израз на онова, което умът е създал. Устата е един израз на онова, което мисленето е оформило, и тогава нашата уста ще бъде такава, каквато носът я е направил. Цяла наука съществува, в която се изучават устата, носът, веждите, косите, очите и т.н. Високо напреднали същества се занимават с носа ни, с устата, с линиите на устата, с брадата. Всичко говори за степента, за развитието на човешкия ум. Вие не сте изучавали устата каква дебелина има, после, какъв цвят има. След това ще дойдат очите, челото на човека. Челото е мъдрецът. Носът е младият човек на 33 години. От носа надолу, това е малкото дете. Брадата, това е малкото дете, което прилка още. Челото е старият човек на 120 години, който има знания. И всичко това съставя едно цяло в придодата. В природата старият по някой път носи мозъкът, но не показва нищо навън; така, както вечерно време старият човек си снема брадата и я туря на масата – отдолу е един млад момък; сутрин пак си тури брадата – пред хората той е стар, а отдолу е млад, а пък онзи, възрастният, той съжалява, че не е достигнал до онова изкуство, че може да тури мозъка и да го носи. Той казва: „Един ден и аз ще мога да бъда млад. Да остарея, значи другите хора да знаят, че аз съм стар, а пък аз да зная, че съм млад". Старите хора вечерно време отиват да помагат. Любовни работи вечерно време търсят. Вие ще кажете: „Ходят по гуляи, срещи с младите моми, любовни работи правят, пишат любовни писма, цяла нощ не спят". Как ще ме разберете с вашия ум? Когато си млад, вечерно време какво правиш? Чудни сте. Пишеш любовно писмо и пишеш от дълбочината на сърцето: „Обичам те. Готов съм да се жертвам за тебе".

Като обичаш, ще обичаш – да няма думата други значения. Обичаш или не обичаш.

Сега аз искам да остане у вас чистата човешка мисъл и чистото човешко сърце. Всякога да се освобождаваме от изопачени мисли и от изопачени познания, които сега навред се ширят. Човек, като се освободи от заблужденията, ще почувства, че сякаш е смъкнал един товар, ще се намери в един свят красив, поетичен, без никакви противоречия. Това ще бъде може би бъдещата жива религия на хората, която ще ги обедини в една цел. А след това, когато достигнат до това познание, Бог ще изпрати Духа Си. Духът е Божественото начало. Ще се съединим и нишката на този, царския син, тогава няма да се скъса. Ще се намери тази нишка, която не се къса. Връзката между всички хора ще бъде здрава и така устойчива, че смъртта няма да може да я скъса, и хората няма да могат да умират.

Аз ви оставям сега с мисълта – да имате голямо уважение и почитание към вашия нос, да си носите по една хубава носна кърпичка, копринена, да не пипате грубо, но като помислите, да кажете: „Свято място е носът". Като помислиш нещо лошо, или искаш да направиш нещо лошо, помисли за носа си, пипни го с нужното уважение и гледай какво носът ще каже – той ги усеща, помирисва нещата и право оценява. Всяко едно престъпление в света се отбелязва в тази станция, както в барометрите се отбелязва времето.

Вие ще попитате: алегорично или в буквален смисъл говоря. Точно тъй, както ви го казвам. Спасението на човека е от Бога. Бог действа вътре в нас, а не отвън. Отвън светът, както е създаден, той е завършен свят – със Слънцето, Земята и съществата, които са минали. Ние действаме в един много малък кръг, но въпреки това трябва да свършим своята наука. Трябва да влезем в по-висши рамки. Аз бих желал всички да бъдем свободни. Сега какво ви очаква? Няма разрешение. Погледнете се в огледалото и кажете: „Остаряхме". Хубаво, щом сте

остарели, по-хубаво от това не може да има, но като остаряваш, вечерно време да излизаш от тялото навън. Като остареещ и не можеш да излезеш, ти си инвалид. Вечерно време ще напуснеш тялото, ще се разходиш, ще излезеш, прикрит като млад момък, ще се видиш със своите приятели, ще направиш визита. Ще кажеш: „Снощи той идва при мене, той се подмладил, каза си името, хвърлил си брадата". Хората вечерно време виждат дядо си.

Една сестра ми разправяше, че нейният син много обичал баща си. Бащата заминава за другия свят. На другата вечер, явява се засмян на сина си и му казва: „Слушай, аз съм много добре, ходя навсякъде, ти за мен не се безпокой".

Имаше от Чирпан един господин, началник беше, той ми разправяше. Заминава майка му; насън му казва: „Аз съм тук, в този свят, много добре – да не ме безпокоиш с твоите плачове. Трябва да се заемеш да живееш много добър живот, да напуснеш туй пиянство. Тук живеем по друг начин, не както живеят на земята".

Сега аз не искам да проповядвам един площаден морал. Аз не искам да проповядвам едно външно благочестие, аз съм за онзи морал: каквото мисли човек, това да чувства и така да постъпва. Моралът да бъде еднакъв: и в мислите, и в чувствата, и в постъпките, свободно. Щом направиш една погрешка – коригирай се; защото човек непременно ще направи погрешка. Аз за погрешките на хората не държа никакъв отчет, но за онези благородни стремежи, които има у нас да вървим в правия път. Младото поколение или всички религиозни хора така трябва да се възпитават. Те чакат Христос да дойде на земята. Като дойде Христос, какво ще учи хората? Той казва: „Ако ме любите, ще опазите моя закон". Казва: „Аз съм Пътят, Истината и Животът". „Аз съм път на Онзи, Който говори в мене." „Туй слово не е мое, но на Онзи, Който ме е пратил."

Някой път ще дойде Христос и ще ви пита: „Познавате ли ме?“. Вие какво ще кажете? Ще започнете да се съмнявате и да казвате: „Мяза на Христа“. Писанието казва: „Като светкавица ще дойде“. Христос като светкавица ще дойде, но трябва да бъдем разумни. Онзи Христос, който дойде на земята, той няма да стане богаташ, милионер, патриарх, цар. Той няма да има предвид никакви титли. Ако това желае, той не е Христос. Христос ще дойде да спаси света с любов, да помогне всички да се повдигнат и да бъдат братя и сестри помежду си. „Онзи, който изпълнява волята на Отца ми, той ми е майка, брат, сестра.“ Това значи брат. Такъв един широк замах и такова вътрешно разбиране е имал за нещата! Това е Христос! Като дойде Христос, ще се измени целият ти живот и възгледите ти също. Ти ще станеш силен човек, духовен човек и ще можеш да направиш не само малките работи, но и големите работи ще направиш. След това? „След това“ ще се влюбиш. „След това“, ще те изпъдят навън като един новатор и ще кажат: „Той вече не е българин“. Значи онези, които вярват криво, са българи, а тия, които вярват право, не са българи. Аз съжалявам един народ, който има криви хора. Всеки един народ в света, който и да е, всички хора трябва да бъдат прави, всички трябва да бъдат хора на Любовта. Това е патриотизъм. Другото е кудкудякане. Кокошката снесе яйце, петелът кукурига. Един направил доброто, другите кудкудякат. Такова кудкудякане в природата не се позволява.

Както жената мисли, така и мъжът трябва да мисли. Аз съм говорил доста за издигането на жената, дори – да има такава специална беседа: „Издигнете жената“. След като се повдигне жената, тогава ще говоря за повдигането на мъжа. След като се повдигне жената, тогава ще имаме основа да се повдигне мъжът. След като се повдигне сестрата, бих говорил как да се повдигне братът. След като се повдигне братът, бих говорил как да се повдигне слугата. И след това – как да се повдигнат господарите. Това е наука, постепенно повдигане трябва, изведнъж

няма да стане. То не може с един замах, не е разрязване на Гордиевия възел. Участва възелът в света. Трябва да се сплотите, да направите една силна основа.

Аз съм за червисване и то – с любов. Турете белило, но светлината турете за белило. Червисвайте се, белосвайте се, но червилото свържете с любовта, белилото свържете със светлината, да ви обичат всички. Бъдете свободни, покажете се като жени в света. Ева значи – дъщеря на Бога. Адам, значи, е обикнал дъщерята на Бога. Тогава имал всичкото вдъхновение. Намерил я за отлична, затупкало сърцето му. Той имал любов към Ева. Вие се смеете. Много голяма любов имал Адам, че като съгрешил, казал на Господа: „Където пратиш нея, и аз ще ида". Господ го изпитвал. Но той не можел да се откаже от нея, казва: „Каквато е нейната съдба, и моята ще бъде такава". Господ, като казал на жената да си върви, и Адам тръгнал подир нея и плакал. Обича я. Права ли е Ева да се оплаква от Адама и от любовта му? Той осем хиляди години върви подир нея и плаче. Жената поглежда, върви напред. Герои са и двамата. Жената пада и той след нея пада. Аз бих желал сега да видя мъжа – герой във въздигането на жената. Казвам: тази е сериозна работа. В падането на жената виждам геройството на мъжа. Сега трябва да видя геройството на мъжа и във въздигането на жената. Да обърнем единия лист: издигнете жената, за да се издигне и мъжът. След това? След това, като се издигне жената, ще се издигне и мъжът.

28 февруари 1932 г., София, Изгрев

В последното време

12-а глава от Данаила.

Във всяка една работа най-важен е краят. Важно е началото, но важен е и краят. Има няколко положения. В науката каквото е началото, такъв ще бъде и краят. Но има и други твърдения: каквото е началото, няма да бъде такъв и краят, и каквото не е началото, няма да бъде и краят. При сегашните условия, при които хората живеят, има една мисъл по-широка, по-светла. Защото в каквато къща живееш, такъв и ще станеш, т.е. временните условия повлияват на човека. Даже и най-красноречивият проповедник, ако го боднете с една голяма губерка 5 см. вътре в тялото му някъде, той ще изгуби цялата си реч. Даже и най-напредналят християнин, който се моли по три пъти на ден, като му се каже, че парите му, вложени в банката, на които разчита, са пропаднали и банката е фалирала, това ще му повлияе, въпреки неговата вяра.

Казват, че човек е свързан с четири конеца, двата са съзнателни, двата подсъзнателни. Дали го приема, или не, свързан е. Свързан е, но как е свързан, не се знае. И дали го съзнава, или не, то е друг въпрос. Та някой път човек като се освободи от двата конеца, остават другите два и той усеща, че има едно противоречие. Но как да се справиш с едно противоречие, на което не знаеш нито началото, нито края? Чувстваш това противоречие, но не го знаеш.

Сега всички съвременни хора, всички учени хора учат, всички са на работа да разгадаят една велика задача. Едни искат да възпитат човека, други искат да му дадат нова насока. Всички поети, философи, музиканти, писатели, художници, майки, бащи – това са пионери на новото, които искат да дадат нова насока на човечеството. Но често новата насока се повлиява от външните явления.

Температурата се изменя. Ако момите са облечени с тънки дрехи и температурата се намали до минус 25-30 градуса, те трябва да се върнат в дома си, да се преоблекат наново. Ако са отишли на хорото, и са облечени с кожуси, а температурата се повиши до 25-30 градуса топлина, трябва да се върнат, да си свалят кожусите, с тях не се играе на хорото при такава температура. Сега почти половината живот на човека се състои в това да се облича и съблича. Вечер се съблечеш понеже е топло, а сутрин като станеш, ще се облечеш според условията, при които живееш. Сега: при какви условия трябва да се живее? Постарому не може да се живее, всякога ще живееш поновому. Младият, който се е проявявал, всякога остарява, а старият, който никога не се е проявявал, всякога е млад. Може да го разбирате, както искате.

Казала водата на огъня: „Аз мога да те загася, но ме е страх, че ще замръзна. Аз бих изгасила огъня, имам сила, но боя се, че ще замръзна". Питам: Ако водата загаси огъня, какво печели? Защо трябва да го загасява? Огънят е независим от водата, той си има свой живот, има си своя работа. Те понякога се срещат. По принуда някой път слагат водата в огъня. Той не иска тя да дойде. Бои се от нея. Казва: „Върви си, тук не ти е мястото, ти не можеш да поддържаш горенето". Той казва, че може да разложи водата, и тя ще изгуби своята сила. Като говорим за водата и огъня, какво трябва да разбираме? Това са общи положения, общи понятия, философите мислят, че тяхната философия е права. Всички научни теории и всички философски разбирания отчасти са прави, но ако те, когато си в нужда, не ти помагат, какво те ползват?

От осем хиляди години хората се борят с греха като с една неизцерима болест, пък и с какви ли не болести се борят и все не успяват да ги победят. Викат лекари, но и те не помагат. Това, което наричат грях, е една епидемия, която е влязла в живота на хората, и лесно не може да се ликвидира. Кои донесоха тази епидемия? Тази епидемия е покварила човешките сетива, човешките

мисли, човешките чувства, човешките сърца и следователно човешките сетива не функционират правилно, човешките чувства не функционират правилно, човешките мисли не функционират правилно. Например някой философ разсъждава върху някоя научна теория за това, какво имало в слънцето. На какво основание ще докажем, че имало кислород във въздуха? Какво отношение има към нас това, ако той докаже, че имало кислород във въздуха, че имало кислород в слънцето, или ако докаже каква е температурата му. Какво ни интересува нас, че имало кислород там, какво е доказал с това. Предположение има, че температурата там е от 5 хиляди до 100-200 хиляди, един милион, 35-45 милиона градуса. Някои ще кажат: „Посмали, манго!“. Върнал се един мъж, който бягал от гората, с празна кола. Пита го жена му: „Защо се връщаш?“. „Имаше много мечки, може би повече от сто, едва избягах!“ „Посмали малко, сто мечки къде ще се съберат?“ „Не зная, но предполагам, може да е имало 80.“ „Много са.“ „Може да са били 60, тъй ми се сториха.“ Намалявал, намалявал, докато най-после казал: „Шумна нещо, но какво беше не зная“.

При такова едно състояние, когато чувствата не функционират правилно, и сетивата не възприемат правилно външните прояви в природата, какви заключения ние можем да правим? При тези заключения ние може да сме близо до истината, но никой не може да каже абсолютно точно какво е положението на слънцето. Стават постоянни промени. Каквото е било преди милиони години, не е това, което е днес. Съвсем друго е сега. И законите са се изменили. Вие ще кажете, че законите са нещо постоянно. Няма по-непостоянно нещо от закона. Законът е една изкривена дума от хората. Беззаконието е друга изкривена дума. Понеже нямало закон, затова било беззаконие. Че какво лошо има в това, ако човек живее без закон? Там, където има закон, значи има престъпление. Каква чест е за една държава, че има закони? Престъпници има в нея, щом има закони. Там,

където няма никакъв закон, тези хора са светии. Кое е по-хубаво: престъпници със закон или светии без закон? И ако някой направи така, че престъпниците да живеят без закон между светиите, той е един глупак. Законът е за престъпниците. И ако в природата съществува закон, той съществува само за престъпниците. Един закон не е меродавен за хората. „Ама той е точен закон." Законът е за физическите тела, защото физическите тела са престъпници. Знаете ли какво е законът? Ако нямаше закон, нашата Земя би офейкала. Ако Марс нямаше закон, той би разрушил нашата Земя. По някой път, макар че е на толкова далечно разстояние, той праща своите агитатори – за война или каквато и да е кавга в дома, все Марс е причината. За война, за крамоли, все той е майстор. Даже най- изящната богиня, богинята Венера, толкова е ревнива спрямо Земята, че досега би изчезнала Земята, ако нямаше закон; но закон има. И Венера изпраща своите агитатори – кара хората да пият винце, да живеят един разпуснат живот, възпитава ги, тя си има цели. Защото хората като живеят нашироко, нейните агитатори ги обират и каквото има по Земята, те го носят горе.

Сега: дали това е тъй, или не, то е една научна теория. То е толкова вярно, колкото е вярно, че оттук до Слънцето има 92 милиона мили. Верността е такава, че един учен казва, че има 92 милиона мили, а друг казва, че са 93 милиона мили – една разлика от един милион мили, като една миля е равна приблизително на един километър и половина. Питам, каква научна стойност има в това изчисление? Казват, че светлината пътувала с 300 хиляди километра в секунда. Не е точно. Светлината не пристига навреме. Доказателство за това е, че много пъти хората, които са високо развити, на които лицето трепти много бързо, не могат да бъдат фотографирани, защото навреме не пристига светлината, тъй щото лицето на някой светия излиза като лице на някой разбойник и лицето на някой разбойник излиза като лице на някой светия. Това са данни, които не може да ги

вземете като абсолютно верни. Това са предположения, които са верни донякъде. Има нещо, което е вярно по отношение на един вътрешен свят. Каквото са изучавали учените хора е вярно, не по отношение на вътрешния свят, но по отношение на външния свят. Всички научни данни, които съществуват, са неверни. Например по разстоянието до някоя звезда от 30 милиона или от 36 хиляди светлинни години учените изчисляват каква е била големината на тази звезда. Но разстоянието от 30 – 40 хиляди светлинни години е предположение. Аз може да му прибавя още 10 милиона такива, но въпрос е, дали това е факт в природата. Мога да твърдя, че на Слънцето има жители, няма кой да ми забрани, мога да кажа, че там има 10 милиона градуса температура, но това факт ли е? Един учен човек може да създаде една теория, не е грях това, обаче въпрос е, дали тази теория съответствува на онази велика истина, която е в същината на природата.

Една жена вижда мъжа си по улицата, който поглежда една красива мома, и после му казва: „Аз те видях днес, как гледаше една красавица. Но аз зная защо я погледна". Това е вече една теория. Че я погледнал, е факт; защо я погледнал, то е теория, по-точно хипотеза може да бъде; но всъщност не е така, тя не знае подбужденията.

Ще ви кажа един анекдот от християнската епоха. Един светия, който се казвал Масиони, римлянин, живял в пустинята повече от 30 години, за да се освободи от женския лик, понеже вярвал, че всичките нещастия в света все се дължат на женския образ и ако човек може да се освободи от женския образ, той ще може да влезе в Царството Божие. И затова той не допускал жена да припари около него. Всичко женско хвърлял. Веднъж явява се един ученик – наричал се Курциус, който се отличавал със светла мисъл, и светията го приема. Но този Курциус бил една млада мома, която се облякла в мъжки дрехи. Светията всякога му казвал да се пази от жените, те са опасни, ако се поддаде на жените, не може да влезе в

Царството Божие. „Да, учителю, слушам, ще се пазя, но бъди уверен, че по-добър ученик от мене няма да намериш. Аз никога няма да се съблазня от жените, от мъжете може да се съблазня. То е невъзможно от жените да се съблазня, но опасявам се от мъжете. Мъжете са опасни." Това е теория. Мъжете представляват опасност за жените, жените представляват опасност за мъжете. Това са техни хипотези. Причината не е нито у мъжете, нито у жените, тя е навсякъде. Тя се дължи на онези физически отношения, които съществуват в света. От тях се изкушава мъжът, от тях се изкушава жената, от тях се изкушават господарите и слугите, от тях се изкушават царете. Всеки се изкушава от външните условия. Когато войникът, нарамил пушка, отива да се бие на бойното поле, той си има някаква идея, някакво подбуждение. Когато един търговец се нарами с пари, и отива да купува стока и той воюва. Когато един ученик се нарами с книги, и отива в училището, той е търговец. Проповедникът взима своята светийска книга и отива да проповядва – той е търговец. Учените хора имат стремеж, майката има стремеж, братът има стремеж. Хубав е този стремеж, не е лошото в стремежа, но в неразбирането: защо съм търговец, защо съм учител, защо съм проповедник, защо съм майка, баща, слуга, господар . Защото, ако аз приема известно ядене, и то ми причини болка, значи не разбирам живота. Аз трябва да разбирам това ядене. Като го приема, да ми причини приятно впечатление и да остави онази необходима сила в моя организъм. Следователно, ако аз ям, и в яденето не добивам сила, тогава разбирам, че яденето не е естествено.

Та казвам: всичкото сегашно знание, което съществува в света, то е извинително, така трябва да бъде. Така е и в красотата. И в заблуждението има известна красота. То е едно оптическо отношение: ти не виждаш нещата такива, каквито са, понеже има една оптическа измама. Такова е отношението на окото. Това, което ние наричаме заблуждение, то е по отношение на окото.

Един човек отдалече ти го виждаш млад, отблизо – голям, а много отдалече – още по-млад. Това, което аз наричам заблуждение, то може да бъде по отношение на времето, по отношение на нашето съзнание, на нашето подсъзнание, на нашето самосъзнание и на нашето свръхсъзнание. Като се намесват тези елементи, дават различни гледания на живота. Благодарение на тях ние, от гледището на подсъзнанието, ще имаме едно разбиране на живота, от гледището на съзнанието – друго, от самосъзнанието – съвсем друго и от свръхсъзнанието – друго, непонятно за човека. Та когато някой ми каже истината, трябва конкретно да се знае какво подразбира под думата „истина". И Христа запитаха какво нещо е истината и Той не отговори. Истината съществува като един факт. Тя не може да се обясни. По отрицателен път може да се обясни, но по положителен път никой не може да обясни какво нещо е истината. Досега някой видял ли е истината? Не я е видял. Отношения са това. Истината като една конкретна реалност никой не я е видял. Някой казва „абсолютната истина". Истината като факт съществува, но каква е по форма, по съдържание и по смисъл, какво е нейното вътрешно съдържание, ние не можем да я опишем; но тя за нас е една реалност.

Та вземете, както са наредени числата в аритметиката. Ние казваме 1 минус 1, 2 минус 2, 3 минус 3, 10 минус 10; но ако сложим знак плюс или минус пред едно число, получава се разлика: -1 и +1 не са равни, -2 и +2 не са равни; -3 и +3 не са равни. Но има и други отношения: 1 е равно на 2, 2 е равно на 4, 4 е равно на 8 , 5 е равно на 10. Може да кажете: „Това не е така". Това са отношения вече. Ние идваме до раздробяването на целите числа. Защото в света съществува само едно цяло число. Единицата е цяло, а всички други числа – 2, 3, 4 до 10 – това са части. Числото 2 показва, че единицата е разделена на две части; числото 3 показва, че единицата е разделена на три части; 4 показва, че единицата е разделена на четири части; 5 показва, че единицата е разделена на пет части; 10 показва, че едно цяло число има, което е разделено на 10 равни

части. Следователно, когато ние казваме, че единицата е по-малка от 2, това е вярно в известен смисъл, но в друг смисъл не е вярно. Двете полушария* на земята са равни на цялата земя. Единицата на земята, ако я разделим на десет парчета, тия десет парчета са равни на цялата земя.

Противоречията, ако съществуват, те съществуват отвътре. Вземете онези, които изучават астрономия; те мислят, че Земята е наклонена на 23° към плоскостта на своята орбита. Предполага се, че тя някога е била отвесна спрямо тази плоскост, била е перпендикулярна на своята орбита. Един учен човек от древността искал да обясни на какво се дължи отклонението на земната ос и намерил, че месечината е причината за това отклонение от 23°. Той казал, че някога си на месечината съществувала отлична култура. Тогава Земята не била населена. Жителите на месечината решили да направят един поход, да могат да пренесат всичкото богатство от месечината на Земята. Този учен човек доказва, че много от богатствата тук се дължат на месечината. Учените хора на месечината направили една малка погрешка, като изчислявали силите на Земята – оста се наклонила, понеже в едното полушарие тя станала по-тежка, отколкото в другото и благодарение на това се изменило това равновесие. Трябва да се дадат ред математически формули, как е станало това. Няма да ви давам тези формули, защото някои неща могат да се изяснят с формули, някои неща даже и учените хора с формули не могат да ги изразят. Любовта с формули не може да се изрази, Мъдростта във формули не може да се изрази, Истината с формули не може да се изрази. Даже човешките чувства не могат да се изразят с формули. Един човек тръгва по пътя си, не можеш да определиш с формули дали ще се върне, или няма да се върне. Каква формула ще му определиш? Този

* полушарие *рус.* Полукълбо.

човек тръгва, той е числото Пи. Как ще определиш ще се върне ли, или няма да се върне? Този човек няма никаква цел. Казваш, че ще се върне. Не се минават и пет минути и той се връща. Казвате, че това е една случайност. Един път случайност, два пъти случайност, три пъти случайност, сто пъти случайност – тогава ще се яви известен закон. Този, който върви по пътя, вие може да го върнете много лесно. Даже ако вашият ум е по-силен, ще видите, че ако някой се е засилил в пътя си, и вие кажете в съзнанието си: „Къде ли отива този човек, къде се е засилил?“, той ще се спре. После пак казвате: „Защо ли е тръгнал сега той?“. Гледате: той поседи, поседи и се върне назад. Друг някой, който гледа тази сцена, не може да си обясни защо така прави този човек, но който е казал мислено онова изречение, той вижда и знае защо се връща назад, той знае причината каква е. Понеже онзи, като е излязъл от къщи, неговата жена вижда, че времето е влошено, а той е тънко облечен, и казва: „Студено му е, дано се върне!“. Някой го среща на пътя и му казва да се върне. Всъщност той възприема мисълта на жена му и казва: „Жена ти каза да се върнеш в къщи“. И той се връща. Казвате: „Така ли е?“. Така е теоретично. Вън от теорията не е право, но съобразно с теорията е много право. Вън от теорията можеш да кажеш какви са причините да се връща този човек назад: може да се връща, защото е дошъл до една стена; може да е дошъл до брега на морето и се връща назад, отива до някоя река, която е много дълбока, и се връща назад. Ще изкриви пътя си, ще намери някое място, където е по-плитко, оттам да мине.

В света противоречията ние ги създаваме. В природата съществува една вечна хармония, вечно единство, ние го чувстваме. Който и да е от вас, когато е най-разтревожен, ако може да остане само за миг спокоен, ще види, че вътре в душата си той е развълнуван малко. Някой път му иде да се хвърли от някъде, да се самоубие, да направи една глупост. Ако остане само за един миг спокоен, ще види, че има един свят тих и спокоен. Но

изведнъж нещо пак дойде, той пак мисли нещо, пак се развълнува, после пак утихне. Та казвам: ако този закон на вечната хармония не съществуваше, ни един човек не би могъл да живее на земята. Това да ви го докажа сега. Ще ви изнеса един факт. Ако не вярвате, проверете го. Той е следният. Когато се вълнува океанът така, че има вълни от 15-20 метра, питам, целият ли океан до дъното се вълнува? Учените хора са забелязали до 50 метра вълни, а долу всичко е тихо и спокойно. Значи, ако ти се вълнуваш, вълнува се у теб само повърхността на твоя живот, долу в дълбочините всичко е тихо и спокойно, всичко живее в мир и спокойствие. Ти казваш: „Господ е направил така". Господ не е направил така. Това е работа на океана. Когато е тих, той мълчи, а когато работи, той е развълнуван. Какво е направил океанът, като е потопил няколко кораба? Той е работил. Той казва: „Дето ще ви мандахерат (т.е. размахват бавно) вълните, горе хората ще ви крадат, а долу на дъното ще сте на сигурно, никой разбойник няма да задигне това богатство". Че какво лошо има, че някой параход потънал с всичкото богатство? Къде е престъплението? Всички неща, които са излезли от земята, отиват в земята, а онези, които отиват на слънцето, те са слезли от слънцето. Питат някой път: „Какво ще стане с нас?". Казвам: едни ще се върнат на земята, други ще идат на слънцето. Които са дошли от земята, ще отидат пак там; които са дошли от слънцето, там ще се върнат; които са дошли от онзи свят, в онзи свят ще отидат; които са от този свят, тук ще останат. Това е цяла наука. Има хора от този свят, има хора от онзи свят.

Какъв е този свят? Този свят е такъв, какъвто не е онзи свят. Тогава да ви обясня малко по-ясно. Каква е разликата между твърдата почва и водата? Твърдата почва е такава, каквато не е водата. Водата не е такава, каквато е твърдата почва. Забелязано е, че въздухът не е такъв, каквато е водата, и водата не е такава, каквато е твърдата почва. Има ли противоречие? А при това

водата е един добър проводник за твърдата почва. И въздухът е един добър проводник. После: има и друго едно състояние, етерно. Това са състояния на материята или състояния на силите или аз ги наричам състояния на Разумния живот, който функционира в цялото битие. Ако не разбираме това битие, ще имаме съвсем друго понятие. Който разбира нещата, обяснява ги.

Например, ако влезете в едно учено мравешко общество, там човекът ще си го представят като една голяма мравя, с голяма глава, бамбашка*. Ще кажат: „Това е човек". Това понятие за най-голямата мравя е смешно. Даже от най-голямата мравя човек е десет милиона пъти по-голям. Това са техните научни понятия. Те имат една оптическа измама по отношение на човека. Ние, съвременните хора, в някои отношения на нашето развитие мязаме на мравите.

Питат ме някои: „Къде е онзи свят?". Онзи свят е там, откъдето ти си излязъл. Ти дошъл ли си от там? Ако не си дошъл, не ме питай за него. Синът има право да ме пита за баща си; майката има право да ме пита за дъщеря си; но никой няма право да ме пита за онзи свят. Ученикът има право да ме пита за своя учител, но онзи, на когото кракът не е стъпвал в училище, няма право да ме пита за никакво училище. Онзи, който вярва, има право да ме запита за Бога, но който не вярва в Него, няма право да ме пита. Бог няма никакво отношение към това, което имаш върху себе си, а към това, което си. Тъй както си натоварен, ще стане както с едно магаре, което казало: „Много икони носих на Исуса Христа, много икони на светии пренасях". Но магарето светия не станало, пак магаре си останало. Много хора в света могат да носят своите идеи, но те си остават като икони на гърба на магарето. Една идея, когато стане плът и кръв на човека, тогава той ще влезе в новия живот, да се интересува как ще живее, какво ще яде днес. Ако си гъсеница, листа ще ядеш. Ако си червей, земята ще ровиш. Ако си вълк, овце-

* бамбашка *разг.* Особен, необикновен,причудлив.

те ще ядеш. Ако си овца, трева ще ядеш. Ако си човек, ще ядеш печен лук, варени картофи. Аз взимам яденето в широк смисъл. Не е лошото в яденето, лошото е, когато човек яде, и не благодари или яде повече, отколкото трябва. Всичкото престъпление седи в невземането на онова количество храна, което е потребно. Това всякога се наказва. Ако ядеш повече, се наказва; ако ядеш по-малко, пак се наказва. Ако ядеш толкова, колкото трябва, се възнаграждава. Не мога да ви докажа тези неща. Не е въпрос само колко ще ядеш, а и какво ще ядеш. Този въпрос вие го знаете, няма какво аз да ви уча какво да ядете. Ако овцата знае да си избира храната – тревата, ако малката птичка знае с какво да се храни, чудни са съвременните хора, които по три пъти на ден се молят и не знаят какво да ядат. – Хляб!

Ще ме питат някои как да дишат. Дишай, както знаеш. Птиците знаят как да дишат. – „Ама как, да си напълня ли дробовете?“ – Чудно нещо, като идеш със стомната за вода, питаш ли дали да си напълниш стомната? От тебе зависи. Казвам: Ако си силен човек, напълни си стомната да прелее отгоре, ако си от слабите, не я пълни. Ако носиш празна стомна, аз зная какво нещо си, нищо повече. Ако срещна човека, аз гледам пълни ли са му стомните или празни. Аз съм бил в село и гледам някоя мома как носи котлите. Казва: „Какво ме гледаш?“. Ако котлите ѝ са догоре пълни, тя е кротка. Някоя носи до половината котлите – тя е много сприхава. Пък другата върви тиха и спокойна. Някоя като върви, изпразнила котлите два-три пръста, поляла прашните улици. Научни данни имам, виждам кой колко може да носи. Казват ми: „Какво ще гледаш в котлите“. Гледам този котел празен ли е, или е пълен, плиска ли момата, като носи котлите или не.

Някой път изследвам човека, гледам – навел глава, отподире го гледам и виждам, че е закъсал. Друг някой гледам – върви като войник, казвам: Върви му. Някой си смусил лицето, сериозен станал. Та нима Господ се

нуждае от такъв свят? Той се нуждае от хора весели. Че сме скръбни и плачем, това е наша работа. Какво се ползува Господ от нашите сълзи, какво се ползува Господ от нашите въздишки, от нашите страдания? Ти казваш: „Господ не знае ли?“. Господ всичко знае, което Му трябва. А всичко онова, което не Му трябва, Той го оставя на нас, ние да го учим. И следователно ние на земята сега учим онова, от което Господ не се нуждае да учи. Ние учим това, което Господ не иска да учи. Ние казваме: „Господ не знае ли това?“. Той знае.

Идва един при мен и ми се оплаква, казва: „Счупи ми се кръста днес“. Защо? „Имам една къща, избата ми се напълни с вода и целия ден с кофи изваждах водата“. Казвам му: Онзи човек, който е направил канализацията, знае едно копче, като го бутне, отваря се едно отверстие и всичката тази вода щеше да изтече надолу. Той като не знае, целия ден изхвърля водата. Той е един глупак. Като влезе в тази къща, той не пита: „Моля ти се, господине, ако случайно дойде вода, има ли някакво копче, което като натисна, да спре водата?“. Гледам, някой влязъл в тялото си, но не знае как най-правилно да регулира канализацията, която има. Знае само да се облича, но не е животът в обличането. Ако знаете всичките копчета на канализацията, като дойде една мъчнотия, ще натиснете съответното копче и мъчнотиите ще изчезнат.

„В последното време.“ Според мен „последното време“ е, когато всичко се разкрие; че всичко в света е отлично, че всички научни теории, всички светски теории, всички светийски теории и всички други теории са относителни неща, относителни истини, не съставят никаква реалност. Защо ние се водим по ума на учените хора? Ние мислим, че има 92 милиона мили до Слънцето. Ако въз основа на това твърдение ти тръгнеш да идеш там, ти може да останеш насред пътя на един и половина километра разстояние от Земята в пространството някъде. Че на теб храната ти трябва! За колко време можеш да изходиш това пространство?

Сега: другата страна. Колко време може човек да живее на земята, това трябва да го знаете. В Писанието се говори за един от еврейските царе. Явява се при него Исайя и му казва: „Приготви се за другия свят". Този цар се обръща към стената и почва да се моли, казва: „Господи, аз не съм си свършил работата. Ти знаеш колко работа имам". Много се молил. Исайя пак отива при него и му казва: „Господ чу молбата ти и още с 15 години продължава живота ти". Питам: ако този човек не беше се молил, щеше ли да продължи живота му? Нямаше. Питам: ако човек не мисли трезво, може ли да се промени неговият ум? Чудни са хората, днес са толкова оковани. Човек седи и казва: „Каквото Господ даде". Хубаво е, каквото Господ даде, но след като сме работили. Това разбирам вече: навреме да сме работили, навреме да сме мислили, навреме да сме учили, навреме да сме дишали, навреме да сме яли, навреме да сме чели и тогава да кажем: „Каквото Господ даде". Но без да сме работили, без да сме чели, опасна е тази работа. Пророкът ще дойде и ще каже: „Приготви се, защото те викат от другия свят".

Трябва да дойде това „последното време", да се освободите от набралите се заблуждения на вашите теории, не само от този живот, но и от хилядите животи на вашите деди и прадеди; с техните теории и досега сте живели. Например кой от вас не е мечтал да е милионер, а умира сиромах. Кой от вас не е мечтал да бъде поет или писател, а умира като един обикновен човек. Кой от вас не е мечтал да бъде един красноречив говорител, а умира като обикновен. Кой от вас не е мечтал да бъде цар или царица, кой от вас не е мечтал да бъде на мястото на някой прочут светия? Всички сте мечтали, но криете в себе си тези мечти. Даже кой от вас не е мечтал да бъде близо до Христа? Някои хора искат да бъдат близо до него. Хубаво е да бъдеш близо до Христа, но като отиваш близо до него, кръст има Христос. Това положение, в което сега се намира, до него Той не отиде по гладък път, но отиде по пътя на страданията в Римската империя,

и там намери кръста. Ти искаш да отидеш до Него, да Го зърнеш. Ти ще Го зърнеш така, че ще съжаляваш десет пъти, че си отишъл. То е лесно да отидеш в църквата и да Го зърнеш. Това са заблуждения, които спъват благородството на нашата душа. Иска се от нас да бъдем разумни.

Ако някой рече да каже истината, ще кажете: „Не е за доброто на народа". Че кое е за доброто на народа? Доброто на народа е всички да бъдат щастливи, всички да бъдат здрави, децата да не умират, малките деца да имат всичко, да са здрави, във всички домове да има здраве, веселие, да има свирене, пеене, ядене. Това разбирам. Но в един дом на разделение, на смърт, на страдание добро няма. И затова аз по някой път искам да ви утешавам, виждам едно противоречие и казвам: няма нищо, за добро е то – ако ме разбирате, но ако не ме разбирате, на зле е. Защото онзи, който не разбира, има двойно страдание. Ако не разбираш, двойно по-голямо страдание имаш. Например някой пита: „Има ли Господ в света или няма?". Че ти запитай: „Аз съществувам ли в света, или не съществувам?". Но ти трябва да разбереш идеята за Бога. „Ама аз ще умра." Ти за умиране не говори. Като умреш, запитай човека, жив ли е, или не. Защото всяко нещо трябва да се опита в говоренето. Ти като умреш, ще видиш, че е празно твоето съзнание. Това състояние е както в съня. Човек в съня ходи, разхожда се по планини и долини. С какво се разхожда? Тялото му там спи, а той казва, че е ходил на гости.

Аз съм привеждал онзи пример за една 85-годишна българка, стара баба, на която баща ѝ навремето не дал да се ожени за този, когото обичала. Сега тя казва на свещеника: „Снощи бях със своя любовник, яла съм и пила". С кое тяло е била? С онова старческо тяло тя се усеща като млада мома. С кой ум, с кое тяло е правила това? Това са факти. Има един живот, в който човек никога не остарява, един живот на вечните промени. Във вечните промени седи младостта. Когато вие дойдете при един извор, във всеки следващ момент този извор не е същият, водата не

е същата, която е текла преди една секунда. Всичко е ново. Как ще ми определите какво нещо е чешмата? Не може да определите, то е вечно движение. Водата, която постоянно тече и изтича, това е вечно движение. И човек, сам по себе си, в своя живот е един извор. Вие не сте днес това, което сте били вчера, но се заблуждавате и казвате: „Аз съм същият". Не, не. Вчерашният беше друг и днешният е друг. Има нещо изменено. Ти беше едно дете без мустаци и брада, сега косата ти е побеляла, носът същият, но лицето ти се е набръчкало, ти си друг човек. Такива промени стават и на сцената. Ти насила си остарял. Аз наричам старостта актьорство. Искаш, не искаш, ти играеш ролята на стария човек. Отвътре си млад, отвън си стар. Някой път хванат един стар човек и му казват: „Ти ще играеш ролята на млад". Иска, не иска, ще играе ролята на млад. Нито младият е млад, нито старият е стар – и двамата са актьори. Казвате: „Как може да бъде така, ние не го виждаме". Че вие какво виждате? Ако направя една млада кукла и една стара кукла, какво виждате? То е моята идея: искам стара кукла – стара си направя, искам млада кукла – млада си направя. Ако вие разбирате закона, в 24 часа можете да измените лицето си, да станете едно дете на 15-20 години. Ако знаете, можете да се поставите в магнетичен сън и да кажете: „На 85 години съм, мога да се подмладя с 20 години, да стана на 65". Станеш на 65, виждаш, че има една промяна. След една седмица пак се поставиш в магнетичен сън, заспиш и кажеш: „Искам сега да бъда на 49 години". Връщаш се назад. Така може този сън да продължи още 24 часа и да се събудиш на 35 години. След това друг опит, заспиш и кажеш: „Искам сега да стана на 25 години". Ако искаш още назад да се връщаш, брадата и мустаците ще изчезнат, ще станеш млад момък. Ако искаш, още по-назад може да се върнеш, да станеш малко дете. Това е, което правят предците, старите, това е родът, който иска да се върнеш назад. Или те те сложат в един сън и ти внушават, че си на 20 години, след това че си на 35 години, после на 45, после на 60, прекъсват ти

всичката жизненост и ти трябва да се върнеш при тях. Ако иска човек да разбере закона за подмладяването, той трябва да се освободи от влиянието на своите глупави прадеди и на своите неразумни прадеди. Защото след като се родиш, те казват: „Синко, ти си грешен човек; ти трябва да имаш пари за черни дни, за това, за онова. Че има Господ, че трябва да се живее по любов, че трябва знание, тези работи после ще ги научиш". Какво ще научиш ти в затвора? Че има бой. Какво ще научиш в някой изправителен дом, дето храна не дават? Глад има. Какво ще научиш в една пустиня? Ще научиш закона на жаждата. В живота човек, където и да е поставен, той изучава само условията на този живот.

Данаил, един от най-видните хора на миналото, казва: „В последното време, когато хората ще се освободят от всички свои криви схващания за живота, тогава възкресение ще има". Ще възкръснат хората. Сега всички се стараят още този ред да запазят. Всичко, което сега виждате, всичко ще изчезне. Няма да намерите едно перце от моя ред и порядък, който сега съществува. Не че сега аз го искам, но както от честния кръст нито едно малко парченце няма да намерите, така всичко ще се измени. Казва Писанието: Всичко ще мине през огън и от тази култура и архитектура всичко ще бъде пометено, всичко ще се измени, ще остане в човека само онова от културата, което ние сме задържали в себе си. То ще остане. Всичко друго външно ще изчезне. И онова, което сме задържали, ще роди новата култура, която ще бъде хиляди пъти по-висока от сегашната. Това е най-близкото, което хлопа сега пред вратата. Пред нас е една култура, която седи хиляди пъти по-високо от досегашната. Тази култура от дълъг път идва. Когато се събуди съзнанието на човека, като те срещне някой на пътя, няма да гледа дали си комунист, дали си анархист, дали си религиозен, или православен българин, или евангелист – това са относителни неща. Човек в рая какъв беше? В рая Бог беше с него, той беше човек и половина. Но

когато Бог му говореше „във време“ и „в пол време“, Адам разбираше, знаеше да дели времето. Който разпредели на цели седмици времето, той не разбира нищо от време. Да имате ясна представа за една стотна от секундата. Аз имам три барометъра, един от кристали, един от анероид и пишещ барометър; най-после имам и един жив барометър – една котка. Този котарак аз го наричам приведен зет. Когато искам да проверя всичките си барометри, аз го повиквам, нагостя го и гледам каква поза ще заеме около накладената соба* – как ще си постави главата, левия крак или десния си крак ще постави напред. От това аз съдя за времето. С него правя изследвания. Той е цял авторитет по метеорологията. Като погледна другите барометри, показват само за 24 часа какво ще е времето, а този със седмица напред показва. Тук преди няколко седмици предсказа за идването на тази вълна, която в момента имаме. Обърна си гърба и седя около 15 минути, после си обърна корема, пак гърба. Казвам: след около 15 дни ще се промени времето. Сега го наблюдавам, пак гърба си ли ще тури. Това са научни изследвания. Вие ще кажете: „Отде накъде?“. Човек като няма работа, трябва да си създаде работа. Работа, която е важна – искам да зная времето какво ще бъде, когато ще изляза на разходка. Аз като изляза, искам да зная ще вали ли, сняг ли ще вали, ще има ли буря, колко градуса ще бъде температурата. Никога не ме е изненадвало времето. Аз го очаквам и ми е приятно. Като отида на екскурзия, стане точно тъй, както съм го предвидил – стане ми приятно. Изляза, вали – приятно ми е. Сняг вали – приятно ми е. Ако не се случи, както очаквам, никак не съжалявам, проверявам дали е станало точно, както аз зная. Някои работи не стават точно, както аз зная. Тогава казвам: това е една широка област. Има нещо по-сложно вътре в природата. Пак се радвам. Някой път се предсказва, че времето ще бъде лошо, но то се измени, не стане лошо, изненада ни.

* соба *диал.* Печка.

Това са изключения, които се дължат на нещо. Някой път изключенията се дължат 75% на месечината. Например ветровете, влагата, промените на земята някой път се дължат на пълнолунието. Каквото е положението на месечината спрямо земята в пълнолуние, от това ще зависи за известен период какво ще бъде времето. Има влияние; някой път има по-далечно влияние, но някой път има едно съвпадение.

Казвам: външното знание трябва да служи като едно възпитателно средство за разбирането на вътрешния живот, за възможностите, които се крият във всеки едного от вас, да имате известно постижение. Не се стремете да имате това, което другите са постигнали, винаги имайте стремеж да постигнете само това, което е във вашите възможности. Другите нещата са ги постигнали при специфични за тях условия.

Вие искате да бъдете като Христа. Никога не може да бъдете като него. Той е станал такъв при по-специфични условия. Казвате: „Като Христа да бъдем!". Вие 10 хиляди чифта цървули да скъсате, не можете да станете като Него, понеже нямате тези специфични условия. Любовта, с която Христос е разполагал, знанието, с което Христос е разполагал, истината, всички добродетели, с които Христос е разполагал, може да разполагате с тях, но вие да станете като Него, да имате същото отношение към Бога, това не може да бъде. Защото двама души не могат да имат същото отношение, всеки ще има специфично отношение. Защото Бог е едно същество, което има различни отношения. Ако ти постигнеш своето отношение, ти си човек. И апостол Павел не можеш да бъдеш. Не са нужни двама такива. Ако ти искаш да бъдеш като апостол Петър, двама не може да бъдете. Единият може да бъде мъж, другият може да бъде жена и двамата ще бъдат човеци. Ако Павел дойде, единият ще бъде мъж, другият ще бъде жена. Казвате: „Как ще бъде това?". Не искам да ви обяснявам тези работи как може да бъдат. Ще ви задам друг въпрос: светът може ли да бъде само

с мъже? Може. Светът може ли да бъде само с жени? Може. Но този свят какъв ще бъде? Мъжът и жената вие не разбирате какви са. Това е едно и също същество, което минава поляризиране, два полюса има. Човекът в даден случай може да бъде и мъж, и жена. Поляризира се. В даден случай човекът е жена, в друг случай човекът е мъж. Следователно зачитай човека в мъжа, зачитай човека в жената. Това е правилно разбиране. Ако искате да знаете какво нещо е жената, то е човекът в този полюс, понеже той едновременно функционира и като мъж, и като жена. Човекът строи света тогава. И децата се раждат по същия закон: едни се раждат на единия полюс – момичетата, други се раждат на другия полюс – момчетата. Тогава едни стават господари, други – слуги. Същият закон функционира навсякъде.

Вие поставяте въпроса защо Господ създаде света. Но защо Господ създаде света, не е ваша работа. Изучавайте го, тъй както е създаден. Детето и жената какво трябва да правят в света? Бъдете като жената. Казвате: „Ама аз искам да бъда мъж". В това съществуване не може да бъдеш, в друго съществуване може да бъдеш. Пък и сега може да бъдеш. Има случаи, жената е станала мъж. В древността има пример, че един мъж станал жена. В този живот може да станеш жена. Имало е примери в медицината – до 15 години е млад момък, след 15-20 години стане жена. Това е хроникирано, че може да стане. Щом дойдем до друго съществуване, казват: „Как може?". Това е само за просветените, за учените, които вярват в Бога. Няма никакво противоречие. За другите хора не е важно. Човек се преражда, колкото пъти е определено. Който иска, може да се преражда в невидимия свят. Ако не иска да се преражда, Господ го оставя в онзи свят в един голям хамбар и като му дотегне да стои там, Господ го пита: „Дотегна ли ти? Готов ли си да се прераждаш?" – „Готов съм." Праща го Господ някъде. Питате има ли прераждане. Ако искате да прогресирате, има прераждане, ако искате да седите на едно място, няма. Този въпрос за прераждането са го засягали мнозина, но много повърх-

ностно.

Казват някои: „Тогава напразно е умрял Христос, ако има прераждане". Казвам: напразно е умрял Христос, ако няма прераждане. Колкото едното е вярно, толкова и другото. Чудно е, когато казват, че напразно е умрял Христос, ако има прераждане, той умря, за да ни покаже прераждането. Ако вземем в тесен смисъл прераждането, ще стане една галимация. Но ако вземем правата мисъл, любвеобилността, че Бог иска да ни освободи от всички мъчни условия в живота, и да ни подобри живота, тогава е съвсем друго. Ти си закъсал в един живот от разни болести; най-после умираш, напуснеш тялото си, избавиш се. Ти в това тяло не можеш да функционираш. Господ ти даде друго тяло, прати те пак на земята. Какво зло има в това, че Господ те пратил пак. Има някаква богословска теория, че Господ не е създал света така. Е какво лошо има? Някой съветник на Бога бил ли е? Чудни са тези дървени философи. Всеки философ гледа света, както е създаден, от гледна точка на своята философия. Тъй както мислят богословите, философите, то ли е вярно? Ами след хиляди години, когато имаме други факти събрани, какво ще бъде нашето понятие за света? Ами когато мъжете и жените се повдигнат на по-високо равнище, какви възгледи ще имаме за живота?

Някой път ние остаряваме и казваме: „Аз остарях, аз съм на 45 години". На 45 години ти си едно малко яйце, турено някъде да дреме. Нищо не значат 45 години. Ако ти имаш една трезва мисъл в твоето подсъзнание, съзнание, самосъзнание и свръхсъзнание, разбирам такъв един живот. Но един живот, в който ти си вегетирал само, какво значение има, че земята се обърнала 45 пъти, какво отношение има тя? „На 45 лазарника, казваш, съм." Какво от това?

Та мисълта, която искам да ви кажа, е следната. Освободете се от всички ваши превзети възгледи, които имате за природата, за Бога, за религията. Приемете онази религия, която съществува в природата. Ако се

опитате да я разберете, тя ще ви допадне. Тя не е религия, каквато проповедниците проповядват. Тя е една религия, в която човек се ражда. Има една философия също така проста. Има нещо в живота, което е самобитно, не зависи от нищо отвън. Аз ви казвам: върнете се към тази самобитност, която зависи от Бога. Аз не гледам на временното. Че майка ви може да ви е повивала в пелени, че може да ви е кърмила с биберон, дръжте това нещо в паметта си, но да го носите цял живот в съзнанието си, има ли смисъл? Сега най-добрите условия за вас са други. Как ще ядете, как ще дъвчете? Най-добрите ви дрехи сега няма да бъдат повои. Майка ви едно време много добре е направила, но сега вие като човек какво можете да направите, то е важно.

„В последното време." Вие казвате: „Ще умрем". Ако сте от глупавите, ще умрете. Ако сте от разумните, ще живеете. Питате: „Ще се повдигнем ли?". Ако вървите по Божията Любов, ще се повдигнете на висок уровен, дето „нито око е видяло, нито ухо е чуло", нито на сърцето на човека е дадено да усети какво очаква тези, които чакат Господа. И няма да остане нищо, което сте пожелали, да не получите. Но въпросът е при сегашното разбиране, при най-големите страдания да виждаме любовта на Бога. Това значи нищо да не е в състояние да измени идеята ни за Бога. Никога не мислете, че Бог е жесток. Страданията са един изпит за вас. В най-големите страдания да кажете: „Всичко е от Онзи, Който е благ". Ако живеете само в грубостта, откъде идва тогава импулсът да искате да бъдете щастливи? Значи Бог не е онова, което да не можете да чувствате. Онзи вътрешен импулс за възвишеното, той е Божественото. Бог казва: „Ти не се смущавай от вълнението на морето, не се смущавай от вятъра, не се смущавай, че този умрял, онзи умрял, не се смущавай, че огънят гори, че тази къща изгоряла". Какво ще се смущавате от един грънчар, който прави стомни и гърнета. Какво ще плачете за тези гърнета, нека ги мачка както иска, да ги прави както иска. Че то е

философия. Какво ще плачете, че някое гърне се счупило? Ново ще се направи. Ама разляла се водата. – По-хубава вода ще се налее. – Ама изгубил си младостта. – По-хубава младост ще дойде, нищо повече. Така трябва да гледа онзи, възвишеният човек в света.

Човек е и мъж, и жена. Като ги срещнете, да видите, че във всеки човек се проявява образът на Бога. Ти в лицето на мъжа и в лицето на жената не можеш да видиш лицето на Бога. И в лицето на мъжа, и в лицето на жената ще видиш лицето на човека. Тъй седи въпросът. Някой казва: „Аз нямам ли образа на Бога?“. Нямаш ти образа на Бога, докато търсиш една жена. Нямаш ти образа на Бога, докато търсиш един мъж. Не е лошо, че търсиш образа на човека. Ти търсиш един мъж да ти слугува, ти търсиш една жена да ти слугува. Казваш: „Сам не се живее“. Човек, който живее сам, той живее с Бога. Ако ти, със своята жена, не можеш да живееш добре, ако ти, със своя мъж, не можеш да живееш добре, как ще живееш с човека? Ти като дойдеш до човека, тогава ще се научиш как да живееш с Бога. Защото само като дойдеш до положението на човека, ще имаш отношение към Бога. Някоя жена казва: „Дотегна ми този мъж“. Но ти погледни, че той е човек. Кажи му един ден да си размените ролите. Ако вие бяхте един маг, и не сте доволен от мъжа си, че не се отнася добре с вас, вие можете, като заспи той, да му прочетете една формула и вие да станете мъж, а той да стане жена. Размените си ролите, после на него му дотегне – той прочете формулата и пак се променят работите. Това са възможности, вероятности.

Казвате: „Да вярваме ли?“. Но това е нещо, което може да стане. Ти можеш да си въздействаш, в даден случай жената у теб да стане мъж. Понеже, ако твоето физическо тяло е женско, твоето духовно тяло е мъжко. Ако на физическото поле тялото ти е мъжко, в духовния свят тялото ти е женско. Следователно сложи твоето мъжко тяло на физическия свят в хармония с женското тяло в духовния свят. Вие искате да оправите работи-

те само на земята.

Сега като ви говоря така, вие се объркахте. Мъжкото тяло на земята, това го разбирате, но мъжкото тяло в духовния свят, това не го разбирате. Турете разумното в света. Ти си мъж, понеже имаш такова разбиране на физическото поле. Ти си жена, защото имаш такова разбиране. Знанието те направи жена. Това те е сложило в негативна мисъл. Жената на физическото поле е „минус", мъжът е „плюс". Обаче животът се проявява там, където е отрицателният полюс, там стават всичките прояви, всичките течения стават в отрицателния полюс. Значи всичката култура е в жените. Жените носят културата. Мъжът живее в Алфа, жената живее в Омега. Жената е краят. Към тази посока е насочена всичката енергия.

Тогава да пренесем тези разсъждения към човека. Сърцето на човека е мястото, отдето всичко изтича навън. Ако той не разбира закона на своето сърце, ако разбира само законите на своята мисъл, но не знае, накъде да ги насочи, ако неговото сърце не е така благородно, той ще се намери в противоречие със себе си.

Та казвам: новото разбиране на религията е съвсем друго. Ние не искаме унищожение на сегашната религия. Тя е за децата. А новата религия в света, религията на шестата раса, трябва да бъде религия на любовта. Аз я наричам религия на любовта, в която хората се усещат свободни да живеят, да имат само един закон. Не много закони, но само един закон да имат. Ще дойде мъжът пред жената, ще каже: „Моля, за мен това можеш ли да направиш? Може ли да разчитам на твоята дума?" – и си замине. Жената дойде и тя казва: „За мен можеш ли да направиш това?". „Мога." „Да разчитам ли на твоята дума?" Сестрата ще каже на брата: „Това за мен можеш ли да направиш?". Братът ще отиде при сестрата и ще каже: „Можеш ли това да направиш за мен?". Сестрата ще разчита на брата, братът ще разчита на сестрата, слугата – на господаря, господарят – на слугата, навсякъ-

де на думата ще разчитат. Всичко ще върви тъй, както никога не е вървяло. Сега: за да накарате някой да направи нещо, колко души трябва да вървят подире му, какви ли не разноски се правят. При това думата няма никакъв резултат. Всичко това се заличава, както написаното на морския бряг. Всичката наша култура, като минава времето, се заличава. Къде е египетската култура, къде е вавилонската култура, къде е сирийската култура, къде е еврейската култура? Един ден ще бъде така и с нашата култура.

Това не ви го казвам за обезсърчение, но да знаете. В света има нещо хубаво, велико, на което всички можете да бъдете граждани. Казвам: натисни това копче в себе си. Тогава няма да изхвърляш водата от избата. Ще отидеш при един кладенец, ще натиснеш едно копче и водата ще потече. Ако знаеш, само ще натиснеш копчето, и всичко ще дойде. Пък ако не знаеш как да натиснеш, тогава магаре ще бъдеш, ще пренасяш иконите от едно място на друго. Сега някой ще каже: „Как тъй магаре!“. Че аз имам уважение към магарето. Хората уважават човека и ги е срам, че съм турил магарето за изяснение. Че хората са по-долу от магарето! То поне не се напива! Трезво е винаги. После, никога няма да го накараш да пие нечиста вода. Дето пие магарето, пий и ти от тази вода. После много е скромно в яденето, каквото намери, яде, казва: „Каквото Господ даде“. Няма претенции. Като го турите да кара овцете, камилите, то върви напред и казва: „На вас ви показвам пътя“. То иска да покаже, че не е тъй глупаво, както хората го мислят, и е много услужливо. Показва каква вода да пиете, и казва: „Яжте като мене. Ушите ми са малко дълги, рева по някой път, но от себе си рева“. Товар колкото му сложите, носи. Магарето е много скромно същество. Магарещината му седи в това, че е много горделиво и малко инат. Единствената му погрешка е голямата му гордост. Най-големият му недостатък е това – горделиво е, не е тщеславно. Та хубаво е да имаме и ние от добрите качества на магаре-

то. Хубаво е да имаме и от добрите качества на вълка. И той си има добро. Хубаво е да имаме от добрите качества на паяка, хубаво е да имаме от качествата на дървото. Ако магарето е лошо, защо съществува, защо Господ го създаде? Нямаше Господ да допусне магарето в света, ако беше лошо. А то има цял бюджет. Царско кресло има. Английската кралица Виктория имала едно магаре, на което слугували четирима доктори, треперели над него. Четирима души с висше образование за едно магаре! Като се разболее, треперят. Ако една Виктория може да почита едно магаре, да му даде четирима души доктори, защо ние да не гледаме малко по-снизходително? Английската кралица аз я уважавам, казвам ѝ браво! Нека нейното магаре знае, че при кралица е живяло.

„В последното време", когато истината озари хората и в сърцето дойде любовта, ще дойде тази светлина да разбираме живота, да разбираме, че има нещо не привидно, но съществено, към което ние трябва да се стремим да го намерим. И като го намерим, всички да участваме в това благо. Да разберем Бога така, че всички да бъдем доволни от нашето разбиране.

Аз искам всички да имате една религия, едно верую. Че това е вярно, аз го зная, тъй както слънцето изгрява, тъй както вятърът духа, тъй както земята работи. Дръжте се за новото верую! И старото го дръжте, не го изхвърляйте, но новото сега търсете, защото в него ще възкръснат мъртвите.

6 март 1932 г., София, Изгрев

Приложете добродетел

Ще прочета част от 24-та глава на Притчите до 15-и стих.

Ще взема няколко думи от Второто послание Петрово, от първата глава, 5-и стих: „Приложете на вярата си добродетел".

В какво седи прилагането на добродетелта? Много пъти се говори за добродетелта на вярата. Вярата е една установена сила за човека на земята, с която той започва, с която започват не само хората, но и всички най-малки, най-дребни животинки. От най-малките до най-големите, всички започват с вярата. И най-голяма вяра имат най-малките животинки, най-слаба вяра има човекът. Това е по отношение на вярата. Животните имат най-малко знание, а човек има най-голямо знание. И това знание той го е добил благодарение на малките животни, които с вярата са достигнали тези факти. А той се намира за много учен човек. Тъй щото, ако искате да научите какво нещо е вярата, ще го научите при най-малките животни. Ако искате да научите какво нещо е търпението, ще го научите при дърветата. По-търпеливи същества от дърветата няма. На човека му трябват още хиляди години, докато дойде до търпението на дърветата. И затова се казва, че човек става дърво. По-голямо дърво от човека няма. Всички дървета, които се отказват от търпението, изсъхват. Всяко дърво, което се отказва от търпението, умира. Тъй щото наказанието на всяко дърво, което не търпи, и на всяко малко същество, което се отказва от вярата, е, че изчезва. Такъв е законът. Същевременно изчезва всеки човек, който се отказва от знанието – обезумява. И тъй растенията изсъхват, безверните от малките животни изчезват, а онези хора, които се отказват от резултатите на вярата – знанието, което е резултат на вярата от по-висш свят – те обезумяват.

В Писанието се казва: „Рече безумният в сърцето си: Няма Бог“. „Няма Бог” значи: аз съм господар, няма всеки да ми заповядва. Той сам себе си ражда, няма кой да му заповядва. Нему всички му заповядват! Една бълха му заповядва да си тури ръката в пазвата, да се почеше. Един цирей, който е излязъл на гърба му, му заповядва да си тури ръката. Той казва, че е господар, а циреят му заповядва! Падне една капка кръв на крака му и тя му заповядва: „Измий си крака!“. Той казва: „Аз съм свободен човек, каквото искам правя“. Като дойде циреят, той му казва как да го лекува. Като дойде бълхата, тя казва как да я изпъди; заповядват му как да яде, как да се облече и т.н. Аз не зная каква свобода има в това.

Сега: аз взимам фактите така, както са, не за присмех. Защото човек като не изпълни закона на природата, той става за присмех. За присмех е всеки лист, който е паднал от дървото. Всичката култура за него е свършена. Той пожълтява. Листата тактика имат. За да покажат, че уж са завършили своята еволюция, слизат от дървото жълти; ако са зелени, не са завършили своята еволюция. Но за да покаже причината, че слиза от дървото, листът пожълтява – значи тази култура на дървото не е за него. И хората като гледат този учения лист, в огъня го изгарят. Той се повдигне горе. Затова казваме: учените хора все из въздуха ходят.

Това са ред разсъждения. Дали така мислят, то е друг въпрос. Но мисля, че съм прав в своя извод. Не е работата как човек разсъждава, а какво ще придобие. Не е научно онова, което ученият човек доказва – например какви хранителни вещества има в ситното зърно; научно е само това, което, след като го приемеш, остава в тялото ти и можеш да се ползваш. Това е наука. Онези научни данни как можеш да ги използваш, това е въпросът, другите са фиктивни числа. Например колко белтъчни вещества има в боба? Учените хора казват, че има белтъчни вещества, но колко белтъчни вещества може да влязат в твоя организъм? Човек като яде месо, го хваща подагра,

но и като яде боб пак го хваща подагра, бобена подагра има. Защото бобът е голям аристократ. Ако ти не знаещ как да се обхождаш с него, той ще ти даде да разбереш, че нямаш насреща си един прост боб. Той казва: „Не е така, както ме кръщаваш. Аз мога всекиго да кръщавам, както мене ме кръщават и аз кръщавам". Под думата „кръщение" се разбира страдание. Сега: под „кръщение" се разбира и друго. Кръщението всякога подразбира една задача, която трябва да разрешиш. Една трудна задача на сърцето, не на ума. Има задачи на ума, не на сърцето. Не само външно да се облечеш по модата, да отидеш на бал, да играеш на хорото – българско забавление е то. Да изплатиш един дълг, да изнесеш един чувал от сто килограма на Витоша, то е дълг на сърцето, не на ума. Умът е, когато ти проектираш например железница да направиш. Лесно е с ума да проектираш нещо, но когато не проектираш с ума си, нещата стават мъчно.

Сега: апостол Петър казва, че трябва да се приложи на вярата добродетел. Много работи трябва да се приложат на добродетелта. За да стане вярата устойчива, трябва да има добродетел. Без добродетел вярата не е устойчива, няма основа, върху която да работа. Единствената магическа сила, която спонтанно работи, това е вярата. Дотолкова, доколкото ти вярваш, че вярваш, че вярата ти е в твоето подсъзнание, съзнание, самосъзнание и свръхсъзнание, тя е мощна. Ако вярата дойде в подсъзнанието, тя е силна; ако дойде в съзнанието, е силна; дойде ли в самосъзнанието, тя е слаба. Много пъти се работи в двете области и работите не стават тъй, както очакваме. Вярата не се е изразила. Когато се работи в подсъзнанието, каквото пожелаеш, става. Но това вярване в подсъзнанието, то е определено, а всички определени работи стават. Не се осъществяват онези работи, които не са определени. Щом едно знание не е определено в човешкия живот, това знание не става. Казваш: „Ама аз не мислех така". Може, но природата мисли другояче. Онова, което вярата дава, то се прила-

га на онова, което природата дава. То се излага на показ на всички разумни същества. Следователно ти никога не можеш да приемеш от природата или от Бога нещо, което не е разумно. Нещата ще станат по онова, което ти мислиш, и което ти вярваш, но тази вяра не е проникнала в цялото битие. Има нещо, което ти не вярваш. Има нещо, което трябва съвършено да изключиш от вътрешния си живот. Ти като вярваш в тия неща, които са необходими, няма нужда да ги опитваш. Ти може да опиташ само тия неща, които не знаеш, а това, което знаеш, от него никога не можеш да се отречеш. Някой може да възрази: „Как тъй?". Ти може да отречеш себе си, да кажеш: „Аз не живея". Но живота си не може да отречеш. Следователно единственото нещо, което човек знае, е че живее. Той няма защо да отрича това нещо. Онези неща, които той отрича, той не ги знае. Тъй седи въпросът научно. Всички други неща, които човек отрича, той се съмнява в тях. Съмнението е признак на невежество. – „Ама съмнявам се." – Невежа си. – „Ама аз не вярвам." – Първокласен невежа си. – „Как тъй?" – Тъй е, нищо повече. Първокласен невежа си. Ако кажа, първокласен учен човек си, това значи, имаш да учиш.

Тази работа не е тъй лесна – да отричаш: това не съществува, онова не съществува. Вземете в сегашния век въпроса за душата. Не съществува в много умове. Тя съществува само че не я признават. Душата често я смесват с човешкото сърце, смесват я и с човешките чувства, правят един процес, един експеримент, съмнение в това, в онова. Понятието на сегашните учени за душата – не на всички учени, но на повечето от тях, които имат материалистическо схващане за душата, мяза на следното. Американски студенти направили много майсторски един бръмбар от 15-20 части на други бръмбари и го дават на своя професор да го определи към кой вид спада, към кое семейство. Той като го погледнал, казва: „Това е хъмбък, значи не може да се определи, това е ваша измислица. Не съществува такъв бръмбар". Та сега

често понятието за душата е такъв бръмбар, сбор от функции. Функцията е един процес. След като се свърши този процес, свършва се и това действие. А душата е един непреривен процес в света. Пространството и времето в природата се включват в душата. Душата е пространствена и без друго е материална. Тя включва в себе си пространството, включва в себе си и времето, включва в себе си всички форми, но и възприемането на тези форми. Всяка една форма представлява едно ограничено пространство. Всяко едно по-низше пространство може да се ограничи от по-висше пространство.

Две точки ограничават правата линия или правата линия е една точка, която може да се движи към друга точка. Тази права линия е толкова малка, че с микроскоп не може да я видиш. Между две точки може да се вземе само една права линия. Има едно малко пространство между едната точка и втората. Но за да се движи известна точка в една посока, тази точка трябва да е разумна. В света никой не може да образува движение, ако няма разумност в себе си, движение вън от разумността не може да съществува. Дето има разумност, има движение, то е качество на разумността. Следователно по движението, по това в каква линия и плоскост се проявява, ние можем да съдим за степента на тази разумност. Това са вечни научни работи. Има известни линии, които показват разумността. И на човешкото лице има известни линии, които показват добродетелта. Човек, който има такива линии, на него може без всякакъв запис да му повериш сто хиляди лева, един милион лева, той ще ги донесе точно навреме. Но у когото тази линия отсъствува, той все ще намери едно извинение, на него не можеш да разчиташ. Върху тези линии се обуславя физиогномиката. Тя изучава линиите, плоскостите в човешкото лице и в какво направление те се движат. Да кажем, носът в какво направление се движи. И в хиромантията е същото, тя изучава основните линии на ръката – в какво направление се движат. Линиите на сърцето се движат в една

посока, линиите на ума се движат в друга посока. Разни са посоките на движението. Хиромантикът има известни правила, по които изучава посоката и правилността на това движение, той разрешава математически нещата. Това е проста работа.

Например човек, когато се занимава с научна работа, той е много внимателен, ако е малко невнимателен, той може да обиди хората. В алгебрата и в аритметиката има известни правила; при някои действия „плюс" и „минус" се унищожават, при други действия „плюс" и „минус" дават „минус". „Плюс" и „плюс" дават „плюс"; „минус" и „минус" пак дават „плюс" – правилото е едно. Но аз казвам да вземем една такава задача: Имаме, да кажем, три лица; едното лице има да дава 25 лева, второто лице има да взима 25 лева от първото лице. А третото лице има да дава на друго лице 25 лева. Значи първото лице има „минус", има да дава, второто има „плюс" и третото има „минус". След като извършите това действие, ще кажете, че плюс и минус се унищожават, но у двамата джобовете ще бъдат празни, а у втория ще има вече 25 лева. Значи знаците се унищожават, но числата не се унищожават. Знаците се сменят. Ако знаците се сменят, или се унищожават, то е в реда на нещата. Смяна или унищожение значи, че известен процес е станал. То е право. Но числата, силите, чрез които природата функционира, тези числа си остават еднаква.

Та аз казвам, че има три вида числа, чрез които човек трябва да работи: рационални числа на физическото поле, рационални числа в духовния свят, абсолютни или положителни числа в Божествения свят. В рационалните числа процесите на знаците се сменят, а в абсолютните числа не става никаква смяна – там нямаме никакви отрицателни числа, никакви отрицателни процеси. В духовния свят и във физическия свят съществува поляризация – положителни и отрицателни числа в Божествения свят няма. Но сега не мога да ви разправям за този свят, той е бамбашка, особен свят. Ще кажете:

„Как може да бъде така?“. Тъй не може да се мисли. Не може да се пита как може да бъде това. Щом питаш, ти си един невежа, нищо повече. „Какво нещо е любовта?“ Невежа си! Най-малките микроби, най-малките буболечици знаят, могат да държат дисертация за любовта. Малките микроби знаят повече за любовта, а ти я отричаш, доказваш я. Ти си в знаците. Понеже теб не те обичат, ти мислиш, че любов няма. Щом те обичат, има любов. Ние казваме: „Няма любов в света”. По отношение на нас – ние се считаме като център, по отношение на мен няма любов, а по отношение на другите има любов. Може по отношение на мен да няма светлина, но по отношение на другите да има светлина. Аз може да съм в някое подземие, дето няма светлина; за другите, които са на повърхността, има светлина.

Това знание, което имате, към него трябва да притурите това, което сте придобили. Казвате: „Тези работи ние ги знаем“. Знание е да се приложи на твоята вяра добродетел, за да бъде твоята вяра устойчива. Знание е, придобитото богатство да можеш да го запазиш, да остане в тебе. Например имаш едно свято чувство; един ден ти получиш силата на любовта и казваш: „Не искам нищо повече от това“. Мислиш, че си разрешил въпроса. Не се минава един ден, това чувство изчезва. Как ще го докажеш на хората? Ти си бил готов на всички жертви за това чувство и ето че те поставят на кръст. Къде остана това чувство? Сега си го изгубил, усещаш една вътрешна празнота, едно вътрешно безсмислие. Някой ти говори за любовта, ти казваш: „Не ми говори“. Защото ти имаш една опитност, изгубил си нещо много хубаво. Къде си го изгубил? Физически не е. Казваш, че си го изгубил. Може да се е изгубило в пространството някъде, но на кое място е заминало то?

Трябва ни един нов език за размишление понеже всякога, когато говоря за знанието, казвате: „Аз това го зная“. Радвам се да знаем. Аз бих желал всички да сте запознати с висшата математика и тогава бихте говорил много

по-добре. Бих желал всички да сте запознати с геометрия и бих ви говорил за човешката глава, за човешкото тяло, за човешките пръсти. Математически отношения има, пропорции има, уравновесяване на пръстите. Какви отношения имат линиите, как и кога са се образували?

Минава през Изгрева един чужденец от високо произхождение, спира се при мен и ме пита, иска да знае произхода на тази работа, как се е образувала. Казвам: историята не помни, от памтивека беше, преди да беше създаден света, това нещо съществуваше. „Това учение какво е?“ Това учение е, от което всички религии, всички науки са произлезли в света. Природата е поставила знанията на склад, но всичко е резултат. Тя е складирала всичко в себе си, има закони, които могат да покажат какви са резултатите. Казвам, че природата е един резултат, една деятелност, която е почнала от преди милиони години, която служи за наша полза, за наше възпитание. После, ние трябва да се занимаваме със силите, които работят, и които са създали всичко това. Трябва да знаете, че всички неща съществуват в природата, те са складирани и е хубаво да проверявате тези факта. Казвам на този чужденец: ти си раждан при много добри условия, богати сте били, майка ти – добра, баща ти – добър, когато са те раждали са били при добри условия. Ти вървиш по линията на майка си, имаш точно нейния характер. Казва: „Точно така е“. Майка ти е такава, ти си такъв. Казва: „Откъде знаеш?“. Това се проверява по особени закони, става една магия, има известни правила. Тези неща са елементарни работа. Доказвам му, че нещата в природата са отбелязани. Аз чета в природата, твоето раждане е отбелязано. Индусите казват, че е записано в акашовите книги. Чета аз на еди-коя си страница, еди-кой си роден на еди-коя си дата – отбелязано е неговото раждане, какъв е баща му, майка му всичко чета. Какви чудесии има записани в природата! Записано е всичко в книгите ѝ. И в България има записани акашови записи. Навсякъде мога да чета. По листата на дърветата мога

да чета какви родове са минали, какви племена са минали: хуни, готи, остготи, всичко е отпечатано на листата; по българските камъни е отбелязано какви войни са се водили, какви животни са живели. И на Северния полюс всичко това го има написано. Ако българите можеха да извадят всичко това, щяха да бъдат най-ученият народ. Това е една история, каквато светът не е виждал. А при това българите минават за много прост народ.

Някой път ни питат защо ходим по планините. Аз ходя по планините, за да чета какво е писано по тези планини и скали, цял архив има. Някои работи, които ми трябват, ги чета, които не ми трябват, не ги чета. Сега: онези религиозни хора казват: „Това е природа, това е работа на дявола. То не е така. Ти ще гориш." От Бога кое е? Ако това, което е в природата, е от дявола, значи и човекът е от дявола. Той е съгрешил. Защо се казва в Писанието, че всичко в лукаваго лежи. Ако е така, къде ще намерим Божественото? То е логическо заключение. Не е право. Има нещо от дявола, не го отричам. Но това, че всичко е от дявола, и то е много.

Ето как аз определям нещата. Когато вършиш нещо според закона на вярата, по Бога, ти няма да мислиш; ще свършиш работата, без да мислиш; че като я свършиш, тогава ще мислиш. По Бога тъй седи. Законът е такъв. По човешки като вършиш една работа, много ще мислиш, а като я свършиш, няма да мислиш. Сега хората като вършат Божията работа, се напъват, много мислят, а като я свършат, никак не мислят. Като вършат човешките неща, никак не мислят, а като свършат работата, казват: „Втасахме я. Какво трябва да правим сега?". Казвам: изменете този процес. Не мислете в Божиите работи, мислете в човешките работи. Върху свършените Божии работи мислете, върху свършените човешки работи не мислете. Преди да си свършил една човешка работа, трябваше да мислиш много. След като я свърши, не мисли повече. Питам: след като си ял едно ядене и остане празна паница, какво ще мислиш – че трябва

да я мият, няма какво да мислиш. След като си разбил касата, какво ще мислиш? Може да мислиш, докато има пари в нея, за обраната каса какво ще мислиш. Аз говоря, а вие казвате: „Ние не сме научени да мислим отвлечено". Хората са смешна. Някой казва: „Аз съм човек на строгата наука". Питам: Като умре онзи къде отива? Казваш: „Този човек умря. Тук беше той, къде отиде?". Логически въпросът не е поставен, както трябва. Казвам: ето тук имаше човек. Къде отиде той? Пък има неща, по които той сам се издава. Ако той каже, че вярва в другия свят, ще го считат за будала. Онзи, който не вярва, той е дваж по будала. Когато управляват богатите хора, който е богат, е почетен човек. Тогава не съжалява, че е богат. Ако един ден дойде да управляват сиромасите, тогава който е богат, ще вземе положението на сиромаха, а сиромасите ще заемат положението на богатите. Тогава всички ще се хвалят със своята сиромашия, а сега казват: „Ти знаеш ли, аз съм богат човек, разполагам". Това са относителни неща. Сиромашията и богатството, това са научни термини, сменят се „плюс" с „минус". Богатството и сиромашията показват само процеси на човешкия ум. Когато човек поумнява, той богат става; когато човек оглупява, той сиромах става. Аз взимам богатството и сиромашията в този смисъл, вътрешни промени има. Не мисля, че ставаш богат, когато те товарят като един кон, който носи злато, или че ставаш сиромах, когато те разтоварват. Аз взимам богатството като резултат на човешката разумност. В този случай богатството показва степента на човешкото развитие. Такъв един богат човек никога няма да изневери със своето богатство. Щом има добродетел, приложена на вярата, той никога няма да те изнасили със своето богатство. Онзи, който се готви за кандидат за богат, той непременно трябва да има това качество. Защото, ако няма това качество, той богат не може да стане.

Да приведа тези неща в по-ясна форма. Всеки здрав човек е богат. Като ядеш, приятно ти е, доволен си, дори

весел можеш да бъдеш. Всеки човек с разстроен стомах е сиромах. Ще е сгушен, не е тъй както трябва. Виждам, че сиромасите хора са болни хора. Казва: „Не може тази работа, аз нищо не струвам“. Ходи смирено. За него е тази поговорка на дядо Славейков: „Покорна главица остра сабя не сече“. Коя е покорната глава, която сабя не сече? Разумната глава сабя не я сече. Тъй бих го превел аз: разумната глава, добрата глава, главата на един светия, главата на Христа не може да падне от раменета му. Това разбирам аз „покорна глава сабя не сече.“ Разумната глава сабя не я сече никога. Сега, това е извод. Този български писател, когато е писал тия неща, той е имал тази идея, но я е изразил по друг начин. Значи той разумява, че няма какво да се разправя с хората. Една малка среща има той с тях. Разумният ще го бият, това-онова и най-после казва: „Може да правите каквото искате, аз няма да се противя“. Разумен е този човек.

Та казвам: Добродетелта е една основа, върху която трябва да турим всяка човешка вяра, за да стане стабилна, което произтича от дълбочината на човешкото сърце, от дълбочината на човешкия ум, на това, което ти си опитал. Тъй щото идеята за Бога не е отвлечена идея, но у човека има едно разумно съзнание, което го ограничава. Във всеки даден момент то те упътва какво трябва да правиш. Ти искаш да направиш нещо и дълбоко в теб то ти казва: „Почакай малко“. – „Ама времето.“ – „Почакай малко.“ – „Ама условията, хората.“ – „Почакай малко.“ Ако почакаш, всичко ще се оправи, ако не почакаш, не го послушаш, ти ще се объркаш. Това, което ти казва, то е Божественото вътре. Бог всякога говори на човека. Дотогава, докато ти си разумен, това Божественото в теб ти говори. Не го слушаш, отидеш да направиш едно престъпление – това Божественото те хване, разтърси те хубаво. Нека те разтърси. Хване те ревматизъм в краката. Божественото казва: „Ти нямаш право да буташ този човек“. Съвременната статистика показва, че всички събития в света стават по един определен

закон. Войните стават по определен закон, умиранията стават по определен закон, финансовите кризи стават по определен закон, раждания стават по определен закон. В Англия има един умен човек, астролог, който взел верни данни от десет града в страната и статистически изчислил за десет години колко момчета и колко момичета ще се родят. След това и за следващите десет години определил колко момчета и колко момичета ще се родят. Така и станало с едно малко различие от няколко единици. Закон е това. И този господин отива още по-далече: той изчислява от една лотария кои номера ще печелят и кои няма да печелят. Той ги познава, но не злоупотребява с това знание, не го прилага за себе са. Англичанин е той, никога не си позволява да забогатее със своето знание. За другите не го прилага и за себе си не го прилага. Ако си позволи за себе си да го приложи, той ще изгуби това знание.

Аз не искам да ви убеждавам, че такова знание има. Строга е тази наука. Говоря ви само за изяснение. Ако съвременните учени хора можеха да обявят това знание правилно, биха облекчили живота на хората с тази наука във всичките нейни приложения, във всичките нейни отрасли, които съществуват. Може да се помогне на човешкия ум, на човешкото сърце или на човешката душа и човек да прекара живота си по-сносно. Всички съвременни страдания произтичат от факта, че в света се раждат повече хора, отколкото трябва. За тия хора няма приготвени провизии. Онези, които са на земята, не са готови да ги посрещнат като добре дошли. Тези, които са дошли, са взели всичкото богатство за себе си и когато дойдат тия, за които не е приготвено, и те ще помислят за себе си. В Лондон има повече от 50 хиляди души – цял един български град – където е най-голямата мизерия, най-големият упадък, който човек може да види. Там можеш да отидеш само със стражар. Ако отидете в този квартал и влезете, да речем, като артист, като излезете дрехите ви ще бъдат нашарени с кал. Това са

хиляди недоволни хора. Какво ще кажете? Ако отидете в Америка това не е за осъждане на американците, тези хора, които са тъй сърдечни – и там ще намерите милиони синове и дъщери далече от майките си, ще ги видите като на бойно поле, дошли в Ню Йорк и Чикаго да забогатеят; с въшките си дошли, но са забогатели, кой по какъвто начин е могъл. То е един упадък; и затова трябва знание. Ние, съвременните хора, не сме почерпили знание от опитностите на миналите векове и цивилизации, на миналите култури, които са съществували. Ние сме забравили и искаме да повторим пак същите страдания. Някой път казваме, че човек трябва да страда. Аз съм съгласен с разумните страдания, но не съм за глупавите страдания. Да се избиват хората за някаква велика цел или преобразуване, разбирам, но да се избиват безразборно за нищо, това не разбирам. На съвременните хора са дали една привилегия, която е чисто Божествена: те мислят, че имат право да убиват човек. Тогава върнете се при Мойсеевия закон. Според него човек, ако събира съчки в съботен ден, трябва да се убие с камъни. Това е по буквата на нещата. С това не се разрешават въпросите. Ние, съвременните хора, живеем по този закон на Мойсей. Христос казва: „Иде време, и сега е, всеки, който би убил, да мисли, че служба принася на Бога“. Хората, които вярват в Бога, които проповядват Бога, казват: „Този е вреден, да се премахне, той ще развърти света“. Светът не се развращава сега, но падението на света се дължи на една обща причина. Не е тъй причината, както се тълкува. Когато хората дойдат до същото място, където сме паднали, и от там се започне едно повдигане постепенно, все ще има положителен резултат. Ние вървим по една крива линия в една орбита цели 8 хиляди години. Наближаваме да направим един полукръг. Ние ще дойдем по закона на инволюцията в тази точка, където сме паднали, и по закона на еволюцията ще дойдем до противоположната точка и ще имаме друг Изгрев. Ще дойде възходът, спасението на цялото човечество.

Като минем този път, от сегашния грях нищо няма да остане. Ще бъде както при гъсеницата, която яде листа, и осакатява дърветата; като дойде до противоположния полюс, веднага щом тази гъсеница се превърне на пеперуда, тя престава да яде листа. Дърветата казват: „Слава Богу, отървахме се".

Мнозина, които вярват, които имат знание, които имат добродетели, са в друга степен на развитие, но мнозинството се мъчи в съмнения. Не сме свободни от злобата, омразата, не сме свободни от завистта. Даже онези, които вярват, не са свободни. Трябва да се освободим! Това е истинската наука – да се освободим. Като срещнем един човек, да видим, че той е свободен от всички тези минали наслоявания на човешката душа. И тогава, ако ние образуваме едно управление от такива възвишени хора в една държава, съвсем други закони ще има, друго царство ще има. Ако професорите са такива в един университет, ако учителите са такива, съвсем по друг начин ще се възпитават хората. Раждането и възпитаването на хората по съвсем друг начин трябва да върви. Ако хората в света вървят тъй, както сега вървят, няма никакво избавление, няма изглед за подобрение. Черната раса показва мястото на човешкото падение. Човешкият оттенък, краската е дошла на човешкото лице на мястото, дето човек е паднал. То е равноденствие на човешкото падение. Човек не пада в пролетта на своя живот, но той е паднал в есента на своя живот, в септември, в това равноденствие. Следователно цялото падение е на земята. Ние наближаваме вече това равноденствие, остават ни още две хиляди години до него. Научно ви говоря. Остават още две хиляди години, но пролетта е вече толкова близо, че всичко се топи. Две хиляди години остават до това равноденствие. Тогава ще има знамена, пеене, веселие, такава радост, каквато досега не сте виждали никога. Две хиляди години, това са два дни; две хиляди години човешки това са два дни – не Божествени, в на духовния свят. То зависи от интензивността на мисълта.

Аз съм привеждал и друг път примера за онзи отшелник, който търсел Бога 30 години, дошъл до старини и казва: „Толкова време търсих Бога и не съм Го намерил. Вече остарях, къде да ида, какво да правя!". Един ангел му казал: „Ела с мен, ти не си избрал хубаво място. Ела с мен!". Завежда го на едно място, показва му една дупка и му казва: „Оттам ще гледаш онзи свят, погледай и после ела при мен". Онзи, старият човек, гледал 250 години и когато ангелът го повикал, той казва: „Чакай да погледам, аз едва погледнах, много си нетърпелив!". „Че ти гледаш вече 250 години!" 250 години гледа и му се видяло като един миг. Това е до интензивността на светлината в човешката мисъл. Ние взимаме духовния живот в положителен смисъл. За да се подобри животът ни, по някой път искаме да станем богати, да станем светии, да станем щастливи, искаме това-онова. Но друг начин има за живеене в света. Аз казвам: има един метод, който всички трябва да спазваме, той е еднакво валиден за всички. Никога не отказвай на една Божествена мисъл, която е в душата ти, онова, което иска от тебе. Не отказвай, но изпълни желанието на тази мисъл. Колкото и да е малка тази Божествена мисъл, изпълни я, глава няма да те боли. Тя ще определи една нова епоха в твоя живот. Като дойде една Божествена мисъл, не отказвай – изпълни я, за да не се роди един ден съжаление. Ние мязаме на друг един българин, който бил беден. Жена му казвала: „Яде ми се мед". „Ще купим, жена." „Яде ми се пилешко." „Ще купим, жена." Тя това искала, онова искала и той все купувал. Тя умряла и тогава той взел да раздава за Бог да прости, да си вкуси жена му. След като умре човекът, тогава ние подаваме за Бог да прости, а докато е тук, остава с едно незадоволено желание. Той казва: „Ще купим.", а като умря тя, другите ще ядат. Ние, след като сме отказали на една Божествена мисъл, другите, непотребните мисли, ще ги угостим, дано Бог се задоволи с тях. Според мен има едно правило. Ако ти не нахраниш жена си, никого не можеш да нахраниш. Ако ти с жена

си не си водил един добър живот, с никого не можеш да водиш един добър живот. За мен това е едно правило, за другите дали е правило, не зная. Като казвам, „жена ти", нямам пред вид твоята избраница, но тази жена, с която си роден, с която ти си слязъл от небето. Човек е слязъл от небето с жена, той не е излязъл сам. Онзи мъж, който е слязъл от небето без жена, той е един изгнаник, никаква култура не може да има, нищо не може да му се обещава. Казвам: ти си изгнаник, да се върнеш назад и да вземеш жена си! Когато Христос беше при кладенеца, на тази жена, самарянката, Той каза: „Иди и повикай мъжа си". „Кой от тях?", запита тя. Той ѝ каза: „Право казваш, пет мъжа си имала и този, който сега имаш, и той не ти е мъж". Няма го мъжът. Казва някоя жена: „Не ми върви". – Мъжът го няма. Да дойде този мъж, без него нищо не може. Сега, от гледището на жената, когато на мъжа не му върви, казвам: жена ти я няма, децата ги няма. Слушай, иди и вземи жена си да дойде и тя.

Единствените две велики величини, с които небето работи, това са мъжът и жената. Единствените фактори за насаждането на някаква култура, това са мъжът и жената. Вторите фактори са братът и сестрата. Третите фактори са Учителите и учениците. Най-после, накрая на опашката седят господарите и слугите. Но факторите са мъжът и жената. Когато се образува това правилно отношение, ще се разбере, какво нещо е жената, и какво нещо е мъжът в своята чистота; не в това състояние, в което ги виждаме сега да живеят в своята нехигиенична къща, но мъжът и жената, които живеят в своята хигиенична къща, или в своя просветен ум, в своето просветено сърце, в своята благородна воля. Човек може да прави някой опит в света, то е външното проявление на тялото. Мекотата и силата на тялото, това са неща относителни. Има една вътрешна мекота. В мекотата има живот, в силата има растене. Животът, за да се завърши, непременно трябва да има мекота. Тъй трябва да се развива. Без мекота животът не може да се

развива, но и без сила растене не може да има. Растенето става в силата. Следователно, за да поддържаш живота си, трябва да бъдеш мек; за да расте твоят живот, да прогресира, трябва да бъдеш силен. Сега ние изменяме тия условия. Ние искаме със своята мекота да накараме животът да върви. То не може.

„Приложете на вярата си добродетел." Добродетелта, това е едно от основните разбирания, и човек трябва да се интересува от себе си. Съвременните хора би трябвало да се интересуват, да изучават своя организъм, своето сърце, своята глава, даже да изучават формите. Като се пипне косата на човека, може да се познае дали той прогресира, или регресира. Само като се пипне коса, може да се знае вече какво представлява даден човек. Някой път косата се нахохори нагоре, някой път улегне, когато е нахохорена, много електричество има, сила има, а когато косата е много улегнала, човек е мек. Само с мекота не става, както и със сила само нищо не става. Някой път косата може да е нахохорена, повдигната, някой път може да е гладка, да има път. Ако ти вчешеш косата си, оставил си да има път, но косата ти не се подчинява, това значи, че умът е много напрегнат, и че ти само донякъде се подчиняваш на своите деди и прадеди. Тъй казва дядо ти, баба ти – те са дошли и се проявяват. Къдрава е косата ти, ти искаш гладка коса, а тя е къдрава; някой път косата на баба ти е мека – тя признава само това, което е било в миналото. И така е с цялото наше лице, очите ни, ушите ни – ние още не сме господари на себе си, ние сме още наемници на чужди неща. Носът ти не е твой, очите ти не са твои, вежди те ти не са твои, сърцето ти не е твое, всичко ти е дадено под наем. Питам: къде е човекът? Свободен човек е онзи, който има свои неща. Когато умът е свободен, сърцето свободно, волята свободна, човек е свободен и прави различие между своите желания. А ако някой път не е свободен, то е в ущърб на самия него. Аз не говоря за това, но той вярва в своята свобода.

В една държава в Африка, в Либерия, се констатира преди 3 години робство. Онези роби, които са ходили в Америка, са подчинили другите негри. И други се намесват. Цели села се изтребват, продават се хората и английските вестници пишат за робството в Либерия. Въпросът се отнася до Обществото на народите. Казвам: ето една задача на Обществото на народите. Виждат, че има една дисхармония, и търсят начин да се освободят от нея. Не е лесно да се възпита човек. Тия хора не са всесилни, те имат всичката добра воля, но с какви средства ще ги застават да изпълняват законите? Те имат силата да ги застават да изпълнят тия закони.

Ние мислим от наше гледище, че някои работи изведнъж могат да станат. Някой българин казва: „Да ме направят мен министър, ще ги избеся всичките!“. Това никакво разрешение не е, да избесиш хората. Друг казва: „Аз ще ги изколя всичките!“. Не става така. Така не се разрешава въпросът. Казвам: при съвременното възпитание трябва да се предизвикат най-първо всички онези възвишени мисли, ония благородни чувства у религиозните хора. Чудя се на коравосърдечието на религиозните ръководители. Аз например съм в България толкова година и досега на мен се приписват какви ли не неща, от съвсем други съображения. Те мислят, че аз имам някаква задна цел, да изтикам поповете и владиците. Аз нямам никаква такава цел! Светът не съм го създал аз, той си има свой господар. Не са само българите, които разрешават въпросите. Има англичани, французи, американци, руси, италианци, сърби, японци, китайци, това са повече от два милиарда хора, които разрешават въпросите в света. Окултистите казват, че има още 58 милиарда други човешки души, които разрешават въпросите. Ще кажете кога са ги броили. Не зная кога са ги броили. Има кой да ги брои. В невидимия свят всеки десет години ги броят. Та статистиката казва горе-долу това. Преди десет години, ако са били 60 милиарда, след десет години ще се увеличат. Тия данни не ги измислям аз, това са учени хора, които

казват, че толкова души съществуват. Дали вярвате, или не вярвате, то е друг въпрос. Това, което съществува в природата, то си съществува, независимо от това дали ти вярваш, или не вярваш. Ако слънцето грее, то си грее, независимо дали ти вярваш, или не. Човешката душа съществува – дали ти я признаваш, или не, тя упражнява влияние върху тебе. Човешкият дух съществува, дали ти вярваш, или не, може да става въпрос.

Душата е всичко в света. Тя е жената, онази жена, за която аз говоря. Човешката душа я отричат, казват, че нямало душа в света. Ако в света няма душа, съвременната култура е осъдена на смърт. Иде тя в света, иде тази жена. Тя ще дойде тъй тържествено, както светът никога не е виждал. Никога, откак е създадена, не е слизала една душа с по-голяма тържественост, отколкото тази душа, която сега иде.

Ще ви приведа един пример, който е станал може би преди повече от десет години в един град в Англия. Един пчелар молил да му изпратят една царица пчела. Той писал в една фирма, откъдето му отговарят, че царицата пристига. Веднага това се пише във вестниците в града, всички вестници пишат, че царицата пристига. Излизат със знамена, с венци, с цветя. Най-после виждат едно малко куфарче. Единствен случай една малка пчелна царица да бъде така посрещната. Всички удрят на смях. Казвам: ще дойде една царица, ще дойде истинската царица – жената, ще видят хората тази, която е била причината за тяхното съществуване – душата. Тя е, която ги е избавила от всички техни нещастия. То е човешката душа. И горко на оногова, който не вярва в нея.

Да вярваш в любовта на твоята душа, която иде! В Писанието се казва: „По разни начини ще изпратя Духа си! И всички, които чуят гласа ми, ще оживеят". Няма да има мъртви хора на земята. Ще има най-голямото тържество в света. Сега ние седим и мислим за второстепенни работи: колко ще живеем. Ако вярваш в душата си, вечно ще живееш. Ако я отричаш, 40-50 години, до 120 години

ще живееш, след това ще станеш роб на земята, роб на растенията. Те ще те разкъсат, ще те изядат, от тебе няма нищо да остане. Във Варненско един вълк си позволил лятно време да влезе в едно голямо стадо говеда, че хванал едно говедо, което се разревало. Завтекли се всичките говеда и с рогата си удряли вълка и го разкъсали. Говедата казват: „Този нехранимайко, не го е срам!".

Аз не зная какво би станало със съвременните хора, които отричат човешката душа. Най-големият позор на съвременната култура е отричането на човешката душа. Там именно е всичкото. Когато човек е паднал, нищо няма в него. Човешката душа навсякъде прониква. Писанието казва: „Вдъхна Бог дихание на живот в ноздрите на човека и той стана жива душа". Казал. Бог от себе си дума и Неговото Слово е внесло живот навсякъде. В нас душата е това, разумното. Аз сега говоря за онова верую, до което ние сме достигнали. Всички хора са имали свое верую според степента на своето развитие. В сегашния, 20-и век работи едно просветено разбиране за душата, едно просветено разбиране за човешкия ум, за човешкото сърце – да знаеш как да постъпиш. ние ще кажем, че Христос учил това, учил онова. Не зная колко от учението на Христа се изпълни. Христос на земята ще дойде, но Той няма да дойде, както вие мислите. Сега човешката душа иде да ревизира онова от учението на Христа, което е приложено. Тя ще дойде, това е човешката душа, която иде. „И направи Бог човека по образ и подобие свое." Това е човешката душа. Това е обективната страна на Бога. В нея ние живеем и се движим, и съществуваме. Всеки има право да каже: „Аз имам душа, значи в мен съществува това безсмъртното и никой няма право да ме ограничава". Казвам: „Ти имаш право да живееш, ти имаш право да бъдеш свободен в душата". Едновременно душата казва на богатия: „Ти бъди мек, справедлив". На бедния казва: „Ти бъди свободен да работиш, бъди достоен за това, което иде, на теб ще дам това". Един ден душата ще даде на всичките души това, което желаят. Няма да остане нито

един незадоволен, няма да остане нито едно същество, което е очаквало нещо, и да остане онеправдано. Когато дойде това равенство, може би след две хиляди години ще бъде. Ако не стане тогава, като ме намерите, питайте ме.

Тъй седят работите, аз не мога да ги укривам. Казвам: десет години. Всяка моя година е равна на 200 години. Аз употребявам „десет години", защото десет е едно щастливо число, а ако кажа „две хиляди години", това е едно нещастно число. Единственото щастливо число за мен е десет години. Затова го казвам на хората. Ако кажа 20-30 години, това са нещастни числа. Аз познавам всяко едно число. След две хиляди години – значи след сто години това ще бъде. Затова пригответе знамената. Отсега ги пригответе, че като дойде този ден, само ще ги вдигнете. Две хиляди години, това са два дни. Може да се каже, че след два дни най-после всичко това ще бъде. Човек не трябва да взима миналото за идеал, но трябва да мисли за бъдеще, когато всичко ще се реализира. Всичко онова, което човек ще реализира, то е вложено в неговата душа, той го има. Миналото и бъдещето, това са условия, при които човешките души могат да се разкрият. Човек трябва да познава физиогномиката. Но ако всички бяхте физиогномисти, щяхте да се хванете за косите. Ако сте ясновидци, вие ще видите такива страшни работи, ще можете да четете човешките мисли, ще има такива данданий*, спорове, ще се хванете за косите, ще бягате, ще идете в гората. Ако видите какво мисли син ви, дъщеря ви за вас, приятелите ви – ще благодарите на Бога, че не сте ясновидци. Но зад тази тъмнота седи една светла страна. Човек, който е станал ясновидец от Божествен поглед, той трябва да излезе извън рамките на земята, да види онези светли души, да каже: „Това е човекът". Всеки от вас познава, че има светли души. Това, което

* данданий *разг.* Голям шум, неразбория, глъчка, обикновено на публично място.

ние наричаме съвест у човека, това са светли души, които знаят работата и казват: „Не прави това, ще спънеш своето развитие!“. Първо човек трябва да вярва в човешкия дух като Божествен; трябва да вярва в човешката душа като Божествена; трябва да вярва в човешкия ум като Божествен и трябва да вярва в човешкото сърце като Божествено. В какво трябва да вярва? В човешкия дух, но не тъй както се проявява привидно. Човешкият дух – това е, което е най-възвишено, най-благородно. Аз разбирам, това е човекът, който го носи. В човешкия дух, в човешката душа, в човешкия ум, човешкото сърце, във всеки едного от вас трябва да има желание да се развива; да бъдете меки, да бъдете едновременно и силни. Та човек е това новороденото, което се ражда. Човек нито е още дух, нито е още душа, нито е още ум, нито е още сърце, той се нарича „аз“ – новороденото дете, на което човешкият дух служи, на което човешката душа служи, на което човешкият ум служи, и на което човешкото сърце служи. Това е бъдещият човек. И ако искате да знаете, това е малкото същество на Истината. Вътре в битието човек не е още дух. Защото се казва в Писанието: „Ще изпратя Духа си и ще оживеят“. Казва се още: „Направи Бог човека по образ и подобие свое“. – Бог изпраща духа, душата, ума и сърцето да служат. Това е Азът, а всички тия помагат за нашето развитие. Това, малкото Аз не е гражданин на земята. Един ден, когато ние се събудим, когато минем границата на земята, когато минем от смъртта към безсмъртието, оттам ще дойдем в общение с ума и сърцето, ще дойдем на тази земя, която няма да бъде такава, каквато е сегашната. На всеки ще му бъде приятно да живее, колкото иска на нея. Тогава няма да има тия противоречия, които сега съществуват.

Но не трябва да пренебрегвате настоящето. Настоящето е условие, а бъдещето – цел, която трябва да се постига. Ние искаме да постигнем тази цел – много работи трябва да работим. Трябва да се радвате, че имате условия. Едва започвате да учите в света. Пред

вас седи едно велико бъдеще. Отсега нататък вие ще служите, ще срещате онези великите хора. Вие още не сте били в някоя обсерватория да видите небето какво представлява, гледано с някой телескоп. Вие не сте били в лабораторията на някой химик, когато той борави с елементите, в лабораторията на някой физик, който сега прави опити за постигането на минус 270° студ, дето мислят, че животът престава. Вие не сте били в онези области на окултната наука, дето могат да правят пътешествия извън земята. Окултната наука е една от онези науки, в която знаят методите и пособията, по които човек може да отиде на Земята, на Слънцето, на Месечината, на Сириус. Най-напред може да отиде до Слънцето и оттам нататък може да пътува, където иска. Това е наука. Нито един от вас не е ходил на Слънцето, нито един от вас не е ходил на Месечината. И ако сте ходили, може би сте забравил.

Но казваме: реално е това – човек се е родил и ще умре. Не на света – той трябва да стане гражданин на онова велико Божествено Царство с всички тези възвишени същества, където може да се оправи, да черпи знания и поука. Всеки ден като си погледнеш ръката, да знаеш каква работа има да вършиш, да знаеш колко години ще живееш, да знаеш ще стане ли нещо от тебе, или няма да стане. Какво е определено в живота ти? Сега погледнеш, кажеш: „Я ми кажи нещо!“. Мъчно е. Има нещо, което не е определено да се каже. В ръката седят такива велики тайни! Ако ги знаете, сърцето ви ще бъде радостно. Написани са хиляди неща. Но тия неща, умре ли човек, изгнива и ръката му, всичко отива. Погледнеш си ръката и казваш: „Някои линии има начертани на ръката от много работа, от много страдания“. Не, от много работа не се образуват линии. Тези линии на ръката са образувани от много висши същества. Това е геометрия. За създаването на човешката ръка са работили такива възвишени същества, каквито даже и не подозирате. Те са употребили усилия да се начертае човешката ръка,

да се построи красива, да се начертаят линии и знаци с голямо вътрешно значение. Всичкото това царство от живи души, те са в тялото. Тези живи клетки да ги накараш да начертаят тия линии, никак не е проста тази работа. Ако вие знаете как да я миете тази ръка, как да я движите, какви упражнения да правите с нея, бихте имали големи резултати. Ако отидете при един банкер да искате пари, и един красив жест с ръката е достатъчен, за да каже той: „Дадено!". Аз не искам да ви убеждавам в това. Считам го дори това като едно забавление.

То е като онзи турчин, който ходил в Цариград, и като се върнал, дошъл при него турският ходжа, имамина, и го пита: „Какво ново има в Цариград?". „Тебе те готвят за шейх юл ислям." „Не ме подигравай." След известно време имаминът пак го среща и пак го пита: „Какво казват в Цариград?". Дори и да не е вярно, на човека е приятно да му се каже нещо похвално. Някой път като хванете някой човек за ръката, трябва да знаете как да се ръкувате, колко да стиснете ръката, в какво положение да я поставите. Един разумен акт е то, но да знаеш как. Ние взимаме нещата все в материален смисъл. Казваш: „Аз да зная това, цял ден ще стискам ръце на богати и видни хора".

Изискват се много спокойни хора – не превзети. Човек може да бъде прост, може да бъде учен, да има знания, които ние всички носим в себе си, но важно е какво вършим и как го вършим. Има нещо, което ние сега можем да придобием. Човек трябва да има смирение. Всеки може да свири, но от свирене до свирене разлика има. Някой свири, взима правилно тоновете, чистота на тона има. На какво се основава това? Този човек има Истината в душата си. Един цигулар, на когото душата не може да се слее с цигулката, той е прост цигулар – свири, свири, напъва се и нищо не излиза. А излезе ли душата му и влезе в цигулката, цялата публика може да трогне и разплаче.

Един американец дошъл да слуша Камила Русо, ученичка на Паганини, тя свирела „Сънят на живота."

Той казва: „В този момент аз бях готов да се примиря с цял свят, да раздам всичко“. Цялата музикална критика казва същото: в този момент, когато тя свири, всеки е готов да се примири с целия свят и да раздаде всичко на хората. Някои казват, че при еди-кой си бемол, еди-кой си диез, на еди-кой си бекар било нещо божествено, изключително. Казвам: има една музика вън от всяка критика, вън от техническата страна. Има едно значение, което в знаците не може да се тури. Има една музика вън от физическия свят. Когато един цигулар влезе в тази музика, ти не мислиш дали право свири, или не, но казваш: „Свири човекът“. Като свири, да остане у вас една основна мисъл, едно хубаво, приятно чувство, да се вдъхновите така, че да обикнете всичко. Такава музика има в изгрева на слънцето, такава музика има в звездите, такава музика има в цъфтежа на растенията. Пролетно време, когато растат растенията, може да чуете този пукот. Някой ще каже: „Какво, ако си сложа ухото и чуя?“. Като чуеш това, в тебе ще се зароди едно високо благоговение. Ще чуеш нещо, което с човешки език никога не може да ти го кажат, и ти никому няма да го кажеш. Има нещо в природата, което и ученитe хора не са слушали. Има един шепот в канарите, в планините. Лятно време може да отидете да послушате този шепот. И канарите имат един говор. Който го е слушал, казва: „Не са камъните. Като че живи същества излизат отнякъде“. Общо е това и то е най-съществено. Всичко е живо. В природата всичко е живо за живите, всичко е мъртво за мъртвите. Колкото повече ти се оживяваш, всичко оживява. Имат смисъл нещата.

Та вие усилено трябва да притуряте към вашата вяра добродетелта. Бъдете всички бодри, юнаци, пък като дойде скръбта, като дойде страданието, сложете го на гърба си, пък си поиграйте с него! Вдигнете го из въздуха, поиграйте си с него и всичко ще мине. Сега питате: „Какво да правим със страданието?“. Поиграйте си с него! „Ама много сме обезсърчени.“ Поиграйте си с обезсърчението! „Много сме отчаяни.“ Поиграйте си с

отчаянието! Благодарете на Бога, че сте сиромаси! Няма по-голямо благословение от сиромашията. Няма по-голяма придобивка от богатството. Благословението е в сиромашията, а придобивката е в богатството. Затова човек трябва да бъде сиромах, за да има благословение, а трябва да бъде богат, за да има придобивка. Относителен смисъл имат нещата. Няма по-голямо добро от невежеството, няма по-голямо добро от знанието, от мъдростта. При невежеството човек се благославя, а в знанието той придобива. Как се благославя? Бият го, но в този бой има благословение. Когато дойде при теб една приятелка, и те потупа по гърба и каже: „Отличен човек ще стане от тебе!“, боят не е приятен, но това, че те потупа и ти каза, че човек може да стане от тебе, те окуражава. И Господ по същия начин те потупва и казва: „Не бой се, човек от тебе може да стане, върви напред в живота!“. Та казвам: в противоречията може да сложите вярата. То значи – човешката душа. Като погледнеш човешката душа, кажи: „Заради теб аз мога да нося всичко това“. Работи, мисли! На работа за днешния ден, за тази майка – то е смисълът. Пък за бъдещата майка нещо друго ще намерим.

13 март 1932 г., София, Изгрев

Що да сторя

„И някой си големец го попита и рече: Учителю благи, що да сторя, за да наследвам живот вечен?“

Лука 18:18

Ще прочета 30-а глава от Притчите, от 4-и стих.

Днешната беседа аз я кръщавам „Що да сторя“. Що да сторя? Тук има три букви, които изразяват смисъла: Щ, Д, С. „Щ“-то означава една активна сила – трябва да работиш. „Д“-то показва смисъла на работата, „С“-то означава всичките условия. Значи трябва да се опретнеш да работиш.

„Що да сторя?“ Какво да правя сега? Ако си дете, което си родено от утробата на майка си, какво ще правиш? Ще слушаш, ще ядеш храната, която ти дават. Няма да даваш правила как трябва да се храниш. Ще се подчиниш на условията. После няма да учиш майка си, накъде да те носи, няма да я караш да създава нови условия. Ти ще се учиш само на едно изкуство – да ядеш добре. „Що да сторя?“ Ще мислиш правилно, ще чувстваш и ще действаш правилно. Сега мнозина мислят, че разбират. Всяко нещо, което се разбира, може да се направи; всяко нещо, което не се разбира, не може да се направи. Да мислиш, че можеш да правиш нещо, е едно, а да го правиш, е друго. Защото има друго право. Нисkото същество, то е средата. Щом мислиш право, можеш да направиш нещата; някога не можеш да мислиш право, тогава е изключена възможността да направиш нещата, както трябва.

Същото е и в науката: някой знаменит професор по математика решава най-трудни задачи, но се случва, че и знаменитият професор не може да реши и най-простата задача. Да обясня. Някой път ти виждаш добре, някой

път не виждаш. Защо? Виждаш, когато имаш светлина, не виждаш, когато нямаш светлина. В многото светлина няма да се луташ, в малкото светлина много ще се луташ. Човешкият мозък не всякога приема еднакво количество светлина отвън. Може да има мнозина от вас, които тепърва трябва да се занимават с въпроса за светлината, която прониква в човешкия мозък. Съвременните хора страдат от едно задръстване на светлина. Задръстването знаете ли какво е? То е най-лошото нещо. Когато един цар попитал един философ, кое е най-лошото нещо, той отговорил, че най-лошото нещо в света е да се задръсти човек. Няма по-лошо от това. Той доказал това на царя и царят признал, че е прав. Задръстване наричат, когато няма изходен път, когато не виждаш разрешение на задачата, която те безпокои. Не само сега, всяка една точка, от която тръгваме, трябва да има свое разрешение, да има излаз някъде. Започваш една работа – трябва да я довършиш. Всяка една работа, която има начало, трябва да има край, да се довършва. Всяко нещо, което има начало, а няма край, то е опасно за човека. Всяко нещо, което няма начало, а има край, и то е опасно. Безопасни работи са тези, които имат начало и край. Опасни работи са, които имат начало, а нямат край или имат край, но нямат начало. С тия възможности се занимават боговете, които разполагат с много време. За хората, които разполагат с малко време, тези задачи се изключват. По някой път и човешкият живот се обезсмисля от постоянно еднообразие. Има еднообразие в света, което е царството Божие за някои същества, но има и същества, за които еднообразието – това е пъкълът, това е мъчението. Раят за едни е пъкъл, за други пъкълът е рай. Казвате: „Как да го разберем?“. Разбирайте го, както вие намерите за добре. Вашият рай не е рай за другите, вашият пъкъл не е пъкъл за другите. Това, което вие не разбирате, други го разбират; това, което вие мразите, други го обичат; това, което вие обичате, някои го мразят.

Това са философските работи. Както старите кабалисти са разбирали математическите работи, и днес има учени, които ги разбират. За простия човек всичко е просто, той всичко отрязва изведнъж, казва: „Това не съществува! Това не може да бъде свършено! Това не е право!“. Ами защо не е право? „Това е право!“ Ама защо е право? Той твърди: „Моето право е право за всички хора!“. Когато ние говорим за живота, когато изхождаме от еднолично гледище, ние трябва да знаем, че всеки човек има своето право. В света няма двама души, които имат едно и също право. Закон за правото има, но едно и също право не съществува в света. Това е мое мнение. Дали вие го приемате, то е ваша работа. Понеже всички хора искат да възстановят едно право в света, вследствие на това произтича едно сблъскване. Нали всички казват, че искат правото, защо светът страда? Често привеждат пример за онази хидра, която имала много глави. Ами изрежете всичките глави, че да остане само една. Каква философия имат многото глави? Коя беше причината, която подтикна природата да създаде толкова ненужни глави? Казват, една глава трябва да има в света, за да се оправи той; трябва само един ум, за да се оправи светът. Ако в света трябваше само един ум, каква нужда имаше природата да поставя толкова глави, толкова умове, да произтичат толкова разногласия в стремежите! Хубаво, възможно ли е да се изрежат главите на всичките хора? Някои казват: „Всичко е възможно“. Но да се изрежат главите на всичките хора, то е невъзможно. Всяка глава като изрежеш, на мястото ѝ ще се явят десет глави; десет глави като изрежеш, ще се явят сто; стотe като изрежеш, ще се явят хиляда; хилядата като изрежеш, ще се явят десет хиляди. Ако ти отърва, режи, колкото искаш. То е един закон, който работи у самите нас.

Ние искаме да разрешим някое противоречие в своята душа, в своя ум, като мислим да го изхвърлим. Ти казваш за някого: „Аз този човек не го обичам“. Какво

разрешаваш? „Ама аз го обичам." Ако го обичаш, и ако не го обичаш, то е едно и също нещо. Ако го обичаш, ти даваш начало, твориш нещо в света; ако не го обичаш, ти имаш един изход. Едновременно ти не можеш да обичаш всичките: половината ще обичаш, половината ще мразиш. Това е вече друго разбиране. Един човек не ти е симпатичен, но той не ти е симпатичен, защото нищо не ти дава. Огънят не ти е симпатичен, защото те изгаря. Но без това, което те гори, макар да не ти е симпатично, не можеш. Колкото да не ти е симпатичен огънят при известни условия, той е симпатичен при други. Като си много близо, не е симпатичен, но като се отместиш на известно разстояние, по-симпатичен от него няма. Като каже някой за някого, че не му е симпатичен, разбирам, че е много близо до него. Ако се сложи на известна дистанция, много ще му е симпатичен. Ако някой каже за някого, че го обича, казвам: той се е поставил на мястото където трябва. Как да разбираме това? Аз го разбирам научно. Човек да се постави на мястото където трябва, значи да вземе една позиция, която природата му е определила. Защото има и неблагоприятни условия. Всеки човек може да се постави в едно или друго отношение с хората. Не с всички хора, с които сме в даден момент, ние сме в хармония, и не с всички хора ние сме в дисхармония. Сега ще кажат, че тези отношения се определят от миналото. Така изясняват нещата индусите; то е донякъде обяснение, но не докрай. Казват: кармически е така. Що е кармата? Това са само последствия на причините.

За разумните има линия на поведение. Щом се поставиш на тази линия, всичките неща имат отношение към тебе в един кръг. Ако не се поставиш на нея, ще дойдеш във вътрешно противоречие. Вие често ставате сутрин неразположени духом, мъчи ви нещо, всички хора ви се виждат недотам добри: баща ви ви се вижда недобър, майка ви не е добра, брат ви и сестра ви не са добри, считате всеки за опък, негоден. Вашата линия на поведение е неправилна, вие сте излезли извън границите на

възможностите, които природата е сложила в действие. Тогава какво се изисква? Да се върнете при възможностите, които тя е дала. Защото човек по някой път мисли, че той може да направи повече от природата. Може. Ако Господ на вас ви каже: „Направете един нов човек!“, как ще го направите? Не по неговия образец, нали искате нещо ново? Как ще го направите? Каква форма ще му дадете? Ако го направите такъв, какъвто Господ го е направил, вие копирате. Казвате: „Този човек не ми се харесва“. Тогава дайте един модел, какъвто Господ никога не е мислил. Да копирате нещата, да ги правите по сегашния модел, всеки знае. Но без него да ги направите е въпросът. Майстор е онзи, който сам създава образеца. Аз виждам много ученици, знаменити, като поставят картина на джама*, рисуват, тоест прекопират отгоре и после казват, че те са го рисували. Майката казва: „Моето дете рисува“, хвали го. На джама рисува, но без него не може да рисува.

Сега: някой път вие казвате: „Учителя ни занимава с такива едни работи, нещо по-съществено да каже“. Най-съществените работи в сегашния свят – това са парите; най-съществено в този свят е службата; най-съществено в този свят е облеклото; най-съществено в този свят е къщата, в която трябва да живееш; най-съществено нещо е меко легло с пружина; най-съществено нещо са лачените обувки; най-съществено е мека капела на главата; най-съществено са дрехите. Най-съществено това е вече яденето. Това е в реда на нещата, че човек трябва да яде. Аз съм слушал да казват: „Не можеше ли Господ да направи хората без да ядат?“. Можеше. След като умреш няма да ядеш вече. След като умреш, ти ще ходиш при хората, ще гледаш, те ядат, на теб ти се яде, но не можеш да ядеш. На всички трапези ще гледаш, всички ще виждаш как ядат, но нищо не можеш да вкусиш. Само ще живееш

* джам *от перс. през тур.* Стъкло,прозорец.

с преживяванията на миналото. Речеш да вдигнеш лъжицата, не можеш. Трябват ти няколко хиляди души да вдигнат една лъжица и да ти я сложат в устата. Докато я вдигнат, ще се минат три-четири седмици, яденето ще се развали. Някои мислят, че душите са много силни. Силни са в едно отношение, но крайно слаби в друго отношение. Те не могат да вдигнат една човешка лъжица. Понеже, ако рекат да вдигнат човешката лъжица, те ще се вплетат в кармичния закон за причина и последствие. Някой се чуди как един дух да не може да вдигне една лъжица. Как ще вдигнеш, има един водовъртеж, ако речеш да го прескочиш, ще идеш в дупката, няма нищо да остане от тебе; този водовъртеж не можеш да го прескочиш. Та някои не разбират този закон. Не само една душа, но и хиляди души да се съберат, пак не могат да вдигнат една лъжица. А един човек вдига не една, но колкото иска. В друго отношение душите са силни. Една душа може да те вдигне и да те пренесе от едно място на друго. Лъжица не може да вдигне, но тебе може да вдигне, къщата може да вдигне. Казвам: това са противоречия. Защо и за какво, те са математически отношения. Математическите работи са явления, които има тепърва да се разрешават.

Дадат ви една такава задача: какво представлява точката сама по себе си. Съществуваше една култура в света, която смяташе, че движение не трябва да има – Бог създаде точката да седи на едно място. След това съществуваше друга култура, която мислеше, че точката не трябва да стои на едно място, и не може ли малко да се подвижи. Тогава Господ създаде правата линия – направи точките да се движат. Но точката не може да се движи в една посока. Нищо не може вечно да се движи в една права посока, такова движение в света не съществува. Съществува движение в права линия, но движение в една и съща посока без никакво отклонение, не съществува.

Сега: мисълта е толкова тънка, не съжалявайте, че не разбирате това, защото от вас по-учени хора има, и

те не го разбират. Пък ако го разберете, много прости ще бъдете. Ако вие го разберете, ще приличате на онзи прочут адвокат в Европа, който водил едно дело, протакал го тридесет години. Възпитал дъщерите си и най-после, като оженил по-голямата дъщеря, дал го наследство на зет си, който също бил адвокат. Зетят още първата година разрешил делото и казал на бащата: „Това, което ти не можа тридесет години да разрешиш, аз за една година го направих". Казва му старият адвокат: „Много си будала, аз цели тридесет години се прехранвах от това дело, ти сега с какво ще се прехранваш?". При сегашните условия, ако грехът изчезне – както едно адвокатско дело, ако го разрешат – всичките проповедници, всичките съдии, адвокати, какво ще правят? Те гладни ще умрат. Щом се разреши грехът, проповедниците няма да проповядват, грешни хора няма да има, престъпници няма да има, стражари няма да има – ще стане аномалия. Следователно хората като дойдат до разрешението, казват: „Този въпрос не го бутайте, понеже икономически ще ни засегне". Те знаят как се разрешава, но не го разрешават. Умни са и прави са. Някои от вас казват: „Да се освободим от греха!". Не е във ваш интерес да се освободите.

Това са мои лични разсъждения. Аз разсъждавам обективно, съпоставям нещата, тъй както са, не че хората тъй ги виждат. Има едно разрешение. Има много научни теории сега в света, които са много по-прави от досегашните теории. Но ако те се приемат, трябва да стане едно преустройство в науката, пък то е грамадна работа. Даже в православната църква в Русия ставаше въпрос да приемат западния календар, но за това трябваше да се изменят празниците. Отказаха в църквата да приемат новото леточисление, понеже трябва да стане едно преустройство. Така е и с новите възгледи, с новите теории, с новият морал. Защо се повдига гонение против едно учеше? Защото трябва да стане преустройство. Прави са в това отношение хората. Но все таки, светът трябва да разреши този въпрос. Частично поне трябва

разрешение, за да не дойде тогава друго противоречие. Силната вода тече, някои брегове подкопава, създава противоречие. Ако новото учение е като една река, която минава и подкопава брега, изкоренява дървета и много треви, брегът се рони – добре е. Но другата опасност е, ако тази вода остане в застой, или съвсем пресъхне. Тогава ще дойдем до онази поговорка: „Ела зло, че без тебе по- зло“. Новото е всякога за предпочитане пред старото при всичките несгоди, понеже то е закон в природата. Вие казвате: „Ако можеше по стария начин, както ние мислим“. Това е все едно да казвате: „Защо слънцето да не изгрява веднъж, защо постоянно изгрява, залязва, изгрява, залязва – да изгрее веднъж и да седи на едно място?“.

Въпросът е сега: „Що да сторя?“. Аз поставям въпроса: ти обичаш някого – защо? Не обичаш някого – защо? Любовта и омразата си имат две величини: плюс и минус. Омразата за едного е любов за другиго, а любовта за едного е омраза за другиго. То е смяна на състоянията. Любовта за небето е омраза за ада и омразата за ада е любов за небето. Дали го разбирате вие, то е друг въпрос, но така си е.

Сега: ако това учение нямаше известно съотношение към строежа на сегашния наш живот, към сегашното наше състояние, то щеше да е безполезна работа да говориш за нещо, което хората не разбират; но всичко, което се говори, има отношение към сегашния живот. Ти ще разбереш, че злото на ваш език е един превод. Злото, това е неразбрана любов. Неразбраната любов за едни е зло за други. Разбраната любов, то е благото, това е животът. Върху себе си като пренесем закона, то значи, че всякога, когато не разберем известно положение в природата, създаваме си омраза в нас, а всякога, когато разберем известно положение, създаваме си едно благо – ние го наричаме това любов. Когато разберем това благо, явява се в нас светлина, ние сме радостни, разположени; когато не разберем, явяват се тъжни работи. Казва се:

„Човек не е в духа си". Те са обща положения. Не е в духа си значи, че не е разбрал. Като кажем, че не е в духа си, обикновено ние разбираме, че той излиза и влиза, тоест ние разбираме нещата по механичен начин. Цялата грешка е там. Механически се разрешават само завършените процеси. Но има процеси в света, които не са завършени, има процеси, които едва сега започват. Със завършените процеси разбирам, лесно може да се справиш, но когато един процес е незавършен, когато един процес е в проекции? Сега вие може да построите един дом върху завършените процеси; аз ви казвам тогава, с изключение едно на сто, че този дом може да успее. Но може да построите един дом върху незавършените процеси – с изключение две на сто мога да ви кажа дали ще успее. Ако го построите върху процесите в проекция, от този дом нищо няма да стане. Не че съдбата мисли нещо лошо, но основа няма. Ако вие градите една къща с устойчив материал, тя ще устои; но ако материалът не е здрав – тухлите печени-недопечени, гредите слаби, от слаби дървета направени, какво здание може да стане? В един критически свят може да направите това от паяжина, една къща, каквато паяците правят, но най-малката буря или някакво стълкновение, и вашата къща ще се събори. Това е вярно и по отношение на вашия живот. Вярно е и по отношение на вашите идеи, които създавате. Някой път седим и мислим, правим красиви планове, въодушевяваме се. Дойде буря, задигне всичките идеи, остане празно цялото място. Всички твои вярвания, възгледи изчезнат, остане само някоя малка кост и месце. Казвате: „Какво ще мисля?". И в бъдеще, и за хиляди години ще се намерите в същите процеси. Но това не е насилие. Няма да казваш, че Господ е направил това. Направиха го другите хора. Господ е дал нещо назаем в тази работа.

Ти може да съградиш една теория, някакъв морал. От моето гледище някой път, като разглеждам морала, той е относителен морал. Тогава в какво изразява истинския морал в света? Аз наричам истински морална постъпка

тази, която винаги и навсякъде да е еднакво валидна, където и да я вложиш, да няма изключение, да има хубави последствия. Красивата, морална мисъл има еднаква стойност през всичките векове, през които мине. Тя остава еднаква в невидимия свят или в Божествения свят, тя не губи своята стойност. Такива мисли у нас съществуват, те са от Божествен произход. Но ние много пъти се заблуждаваме с второстепенни мисли. Има второстепенни, третостепенни мисли, които имат прилика с тях, и ние някой път на тях приписваме Божествен произход. Там е всичката драма на нашия живот. Аз имам писмо на една англичанка и още като видях нейния почерк отдалече, казвам: ето една добра жена. Каква е на години не е важно, но по почерка, тъй както виждам, че е написано писмото, определям една вътрешна доброта, нейният ум определям, на каква възраст е тя. Защото всички Божествени процеси, те са завършени. При тях няма треперене; треперенето, неустановеният почерк показва, че има едновременно много мисли и желания, които не са в хармония. На някой човек трепери ръката – седнал той, ще подписва документ за пари, пък мисли сега, бори се, колко да пише – хиляда, две хиляди, три хиляди; ред разсъждения се мотаят в главата му. В едно такова положение неговият почерк е неустановен, капилярните съдове са сбити, ритъмът на сърцето е неправилен. Скъперникът по това ще го познаеш – ако поставиш ръката си на сърцето му, ще чуеш как неравномерно удря. На скъперника пулсът е неравномерен, той няма нормален пулс. Пулсът на човек, който е разрушителен, след десет редовни удара в експлозия има девет-десет нередовни. Всички възможности в характера на човека се изразяват с различни числа в пулса. Пулсът не е установен. С различни числа се определя колко удара има. Някой път лекарите забелязват, че пулсът не е равномерен, но не знаят причината за това. На различните болести по пулса може да се определи причината. Това се отнася за онзи, който има знания, който разбира.

Да допуснем, че някой човек се е простудил. Може преди десет години той да е намразил някого. Тази негова болест сега се дължи на някогашната омраза. Преди десет години! Той дори е забравил за това, но последствията сега се проявяват. Може една-две години да се мъчи с тази болест, тя сега е последствие, резултат. Не всяко простудяване се дължи на омразата. Но казвам, че в основата си тези заболявания имат омразата и мрачните мисли.

Сега аз правя тези обяснения, за да ви дам общия закон: какво отношение има между човешките мисли вътре в строежа на чувствата, във волевите действия. Защото, ако няма тия отношения, другото е забавление. Човек има една нормална топлина. За себе си зная каква е моята топлина. Измервам топлината с градуси, имам термометър, с който измервам топлината на мялото на три места. Аз деля топлината на човека: първо: топлина на главата, то е Божествена топлина; после топлина на дробовете, тя е чисто ангелският свят и най-после третата топлина – под бедрата отдолу, то е човешкият свят. Три температури взимам предвид – X, Y и Z, тогава заключавам за отношенията. Всеки от вас може да измери своята топлина. Аз ще ви дам един метод, вие сами да си правите своите наблюдения. Когато някой ден имате най-хубави, светли мисли, може би за половин час, за един час се проясни умът ви, та сте радостни, направете едно измерване. Турете един термометър на слепите очи и вижте каква е топлината. Отбележете я. След няколко дни имате хубаво разположение отвътре, не горе в главата, но в чувствата, тук под лъжичката усещате една приятност, като че живеете в небето. Измерете топлината на гърдите си, но не поставяйте термометъра под мишниците, а в тази хлътнина, която има на гърдите – турете там термометъра и пак отбележете. Друг ден разположението идва от друго чувство: яли сте нещо и казвате: „Славна работа, цяла седмица сънувах това ядене, много ми е приятно“. Поставете термоме-

търа на пъпа, измерете, пак отбележете. През годината направете три-четири научни изследвания. Ако дойдат тия състояния, вижте тази температура каква ще бъде. Това са научни данни. Това ще хвърли по-голяма светлина върху вашето здравословно състояние и това е по-важно, отколкото да знаете какво е състоянието на слънцето. Защото за температурата на слънцето учените хора на слънцето може да имат думата. Ние знаем за него дотолкова, доколкото неговата светлина и топлина се отнасят до нас. Има светлина и топлина, която не достига до земята, тя е толкова интензивна, че минава някой път през земята транзит. Обикновените учени хора мислят, че слънцето изпраща всичката светлина и топлина, и тя се задържа. Слънцето праща, но някъде мрежата на земята не е толкова гъста, и част от енергията изтича. И за тази енергия ние даже понятие нямаме. Може би в бъдеще тази мрежа ще бъде по-ситна, земята като се сгъстява, образува нова мрежа, ще има тогава някакви радиоактивни сили, които сега се проявяват, но не ги знаем.

Сега: по закона на аналогията, както Земята се формира, така се формира и човешкият мозък. Ако ти в твоя мозък не можеш да направиш една мрежа по-ситна от тази, която имаш, ти не разбираш закона. Всяка година човек трябва да построява по една мрежа, в която да се разбива слънчевата енергия. Един светия, след като живее двадесет години в пустинята, създава нещо такова в ума си. Той долавя неща, за които обикновеният човек няма хабер, и има известни сили, понеже с тази мрежа хваща енергията и може да я впрегне на работа. Сегашните учени хора имат клетки да хващат енергията, но те търсят нови пътища и начини да хванат скритата енергия, която е в природата. Някъде хващат, някъде не могат, но в сравнение с миналото има едно подобрение. Но вътре в нас, в нашия личен живот, всеки трябва да прави усилие да открие тази светлина и топлина. Когато намери законите на своя ум, тогава ще

изследва и други умове, които са в хармония с неговия. Ще ги изследва не само тук, на земята, но ще проследи всичките звезди. На всяка звезда, според това учение, има едно същество, което е в съгласие с тебе. На месечината има едно такова същество, на Марс, на Венера, на Меркурий, на Нептун, на Сатурн, на Уран, на Плутон, на Слънцето има, на Сириус, на всичките слънца, планети, звезди и съзвездия има. Това са сто милиона слънца само в нашата галактика и на всяко слънце има по една душа, свързана с теб. Значи сто милиона души има, които си хармонират с теб само от Слънчевата система. Всеки ден те по радиото те викат и чакат да се обадиш. Всеки ден пращат на станцията блага за теб и чакат да се обадиш. Ти седиш и казваш: „Какво ли мислят за мен?". Ти само мислиш и сам не знаеш какво. Мислиш да се жениш или да те назначат професор някъде, да ти дадат някаква важна работа или да вземеш някаква служба, или се приготвяш да погребеш някого. Мислиш такива второстепенни работи. Женитбата в този смисъл е едно забавление. Защото, ако беше много сериозна работа, хората никога не трябваше да се развеждат. Види се, не е сериозна, щом се развеждат. Ако тази работа – животът – беше сериозна, трябваше хората да не умират. Защото като се ожени жената, направи мъжа си за Господ и започне да му се кланя. Но друг Господ дойде един ден, изпрати го. Или мъжът направил жена си за Господ, дойде Господ, духне, той остане сам. Естествено, там по звездите го викат, какво да се разправя с жена си! Жената има толкова право на него, колкото и те. Някой казва: „Аз имам симпатия". Ти на земята може да имаш само една симпатия според тая теория. Двама души не може да те обичат. Един има на земята, който може да те обича, но във вселената сто милиона има, които те обичат. Питам: колко души има, които ви обичат? На земята има само един. „Кой е той?" Ще го намерите. – „Ама аз толкова хора обичам." – Лъжеш се. Всеки има само по един, когото обича. Това е основен закон. Така трябва да се мисли. Някой казва: „Аз всекиго

мога да обичам“. Ти може да си мислиш така. Всичките банки по улицата не са за теб. Всичкият въздух не е за теб. В дадения случай приемеш от едно място въздух. Всичката светлина не е за теб; всичкият хляб не е за теб; всичката вода не е за теб. Едно място има, откъдето в даден случай може да почерпиш. Аз не искам да ви поставям в противоречие, но ви изнасям една истина, с която аз работя, и досега не съм намерил противоречие. Работи отлично тая теория. Казваш: „Как само един да ме обича?“. Не само един, още сто милиона същества. Сто милиона слънца има, около слънцата има най-малко по 120 планети, те са един милиард и 200 хиляди. А пък всяка планета има сателити както месечината. Тъй щото намират се десет, петнадесет милиарда същества, които мислят за тебе. Тези същества отвсякъде мислят, пък ти си се обезсърчил, мислиш да се самоубиеш.

Тези, които разбират онзи свят, казват: „Да вярваме в Господа“. Какво разбират те под думите „да вярваме в Бога“. – „Да вярваме в Бога разбираме вечно единство.“ Не, то е криво разбиране. Има две начала: вечно множество и вечно единство. Законите за единството са едни и законите за множеството са други. Следователно ние от Бога искаме Той постоянно да мисли и да урежда нашите работи. Така всички мислят. Тогава това схващане, че Бог трябва да мисли постоянно за нас, е несъобразно. Кога Господ ще мисли за себе си? Една слугиня, която слугува на сто души, ако за всичките мисли, какво ще стане с нея? Не ѝ дават почивка, тя ден и нощ все мисли, колко дни може да издържи? Тя може 10, 15, 20, 40, 50 часа да изкара, след това ще се изгуби нейното съзнание, ще заспи. Има войници, така уморени, по пътя като вървят, заспиват. Даже в строя клекне някъде малко да дремне. Друг върви и заспи.

„Що да сторя?“ Ние искаме от Бога закона на единството. Същевременно и Бог иска от нас. Бог спрямо нас има само едно отношение. Отношението на всички тия милиарди същества, това е отношението в множество-

то на Бога към нас в своето разнообразие. Пък спрямо нас от времето, когато се проявява, има само едно специфично отношение към нас. Вътре във вечното битие това отношение към нас никой не може да го знае, между нас и Бога никой не може да бъде. Изнесеш ли го, ти ще умреш. Ако ти може да изкажеш това, което Бог има спрямо теб, то ще бъде същото да вземеш да разрежеш сърцето и да го покажеш, да вземеш дробовете, за да ги покажеш на хората. Или да вземеш да разрежеш мозъка, за да го покажеш. Ако ти вземеш главата, и я разрежеш и покажеш на хората, какво ще остане от тебе? Ако ти отвориш главата, ако ти отвориш сърцето, ако ти отвориш дробовете, какво ще стане с тебе? В това единство на Бога главата всякога седи на място. Значи, главата ми е за Бога, сърцето ми е за Бога, душата ми е за Бога, а пък моят проявен живот той е множество за резултатите, които излизат, за моята глава, за моята душа, за онова множество, в което се изяснява на нас. Тогава има закон за преплитане на нещата: ако ти нямаш право отношение към Бога, ти не може да имаш право отношение към вечното множество; ако ти нямаш право отношение към вечното множество, не може да имаш право отношение към вечното единство. Те са две неща, които са в отношение на тясна зависимост. Ако не разбираш свойствата на онази точка, която се движи, ти не може да имаш понятие за правата линия; ако нямаш разбиране за правата линия, ти не може да имаш понятие за точката.

Казвам: ако ние вземем старите кабалисти, те са развивали закона за сефиротите*, една наука, която по своему са разбирали, но преведена в един модерен език, то е един свят, само една степен на едно измерение. Представете си един свят от едно измерение, аз говоря за първичния свят, който има едно отношение, свят на вечно успокоение. Това е законът на единицата. Двойката

* сефирот – едно от основните понятия на Кабалата, което обозначава десетте проявления на Бога

показва движение вече. Двойката в дадения случай показва закона на правата линия с една проекция в плоскостта. Раждането на тройката. Тройката същевременно показва закона на плоскостта с нейното движение извън тази плоскост на трето измерение. Следователно едно, две и три – това са числа от света на трите измерения. След това имаме друг един свят, който започва. Каквото е отношението на точката към правата линия, на правата линия към плоскостта, на плоскостта към тялото, такова е четвъртото измерение, петото, шестото измерение. Защото четвъртото измерение е пак точка в един свят. Значи всичко е концентрирано, има отношение към четвъртото, петото, шестото измерение. Имаме втори свят. Има друг свят, който започва със седем – свят на седем измерения, на осем, на девет. Стигаме на една граница на онзи Божествен свят, в който само Бог се проявява. Тъй както е спрямо себе си, спрямо ангелите, спрямо човеците. Защото светът на трите измерения е свят на хората, а светът на четирите измерения е свят на духовете. Това е гледане отдолу – първият свят. Ако гледаме на живота отгоре, от едно до три е Божественият свят, от четири, пет, шест – това е ангелският свят, а от седем, осем, девет – то е нашият свят. Ако гледаме обратно от земята нагоре към небето, там имаме обратния процес. Едно, две, три – то е човешкият свят. Четири, пет, шест – това е духовният свят. Седем, осем, девет е Божественият свят.

Тази работа е неразбрана, нали? Тя е неразбрана за всичките учени хора на земята. Ако вие не разбирате, радвайте се, че сте учени. Не трябва да се мисли, че всяко нещо, за което говорим, трябва да го разбираме. Може да се мисли само за неразбраните работи, за разбраните работи никой не може да мисли. Радвайте се, когато мислите за неразбрани работи. Мислите за небето. Вие знаете ли небето какво е и къде е? Вие мислите за ангелите, но и тях не сте виждали. За Бога мислите, но и Него не сте виждали. Щом знаете едно нещо, вие престават

да мислите за него. Малко разбрани работи трябва да имаме. Да имаме само едно разбрано нещо, всичкото друго, петнадесет милиарда горе да бъдат неразбрани. Даже не знаете името на слънцето. И другите звезди не ги знаете – неразбрани работи са. Вие казвате: „Дали е вярно, или не?“. То е друг въпрос. Една мома носи писмо, държи го, не го чете. Какво пише вътре не я интересува, но казва, че има писмо от еди-кого си, и го държи. Само го показва писмото. Казвам: тази мома не разсъждава. След като прочете писмото, критикува, казва: „Такива прости писма пишат ли се!“. Хвърля писмото. Тази мома има известни разбирания, но разбиранията на момата не може да бъдат разбирания на момъка. Ако момъкът пише в едно писмо на момата точно това, което тя иска, тя никога не би го чела. Той трябва да напише едно неразбрано писмо, че като го чете тя, нищо да не разбере. Щом го разбере, тази работа няма да отиде на добре. Нека остане нещо неразбрано, такъв е законът в природата. Ние искаме всичките работи да бъдат разбрани, да бъдем наредени светийски като ангели. Такъв живот е въображаем, той не може да съществува. Аз изхождам от нашето гледище. Може такъв живот да съществува някъде, но на земята не може да съществува. Няма неща, за които ти може да помислиш, и те да не съществуват. Съществуват, но не тук. А пък за нас с това разбиране, което имаме, има реални неща, които съществуват тук. То е много дребен свят. В един свят на микробите на една игла отгоре милиони микроби може да сложиш. Техните учени хора и философи ще измерват, че има километри. Ще говорят за грандиозен свят, а за нас той е толкова дребен, милиони същества може да се сложат на една игла. Даже тия милиони микроби са празна работа за нас.

От гледището на тия същества, за които съзнанието е така повдигнато, всичките хора са като микроби. Ние за тях имаме толкова важност, колкото микробите. От Божествено гледище важни сме, но не представляваме чак толкова голяма важност. Казват: „Трябва

да турим микроскопа да ги видим“. Ние мислим за себе си грандиозни работи, как тъй! Обаче ако тия микроби се поставят вътре в нашето тяло, веднага ще се покажат, че те имат грамадна сила.

Казваш: „Що да сторя?“ – Ще работиш, ще мислиш, ще чувстваш, няма да искаш да уреждаш живота си. Щом ти искаш да уреждаш живота си, ти се поставяш на лъжлива основа, значи животът не е уреден, че ти ще го уреждаш. Може би относително да е вярно. Но по отношение на природата всичката наша погрешка е там, че ние искаме да уредим живота, да го подобрим. Няма защо нито да го уреждаме, нито да го подобряваме.

„Що да сторя?“ – Ще ядеш, ще пиеш, ще спиш, ще казваш: „Всичко е добро“. Или просто казано: ще учиш. Ще станеш сутрин, няма да кажеш, че животът е лош, ще се учиш и ще считаш, че всичко е на мястото си. Ако има някой да мисли, нека му мисли Господ, какво ще му мисля аз? Защо да мисля за Божествения свят. Както Господ го е направил, е добър. Този свят Господ го е направил. Той мисли съвсем другояче за работите – не както ние мислим. Ако за мене Божественият свят е неразбран, то е друг въпрос. Но ако аз считам, че светът е неуреден, неразбран, това не е така. Светът е неразбран за мене. Светът ни най-малко не е неуреден и неразбран. Този свят е уреден. Вие забележете този път, по който вървят всички животни. От милиони години пчелите почти никакъв прогрес не са направила в килийките на своите пити. Защото те казват: „Светът е уреден, няма какво да го уреждаме“. Те си правят килийки, събират мед. Казват: „Ако ние искаме да го уредим, трябва да напуснем своята форма“. Ако пчелата иска да уреди своя живот, трябва да напусне кошера; ако човек иска да уреди своя живот, трябва да напусне човешката форма. Но като човек трябва да седи в тези граници, в които е поставен. Не да не мисли, да не разсъждава и да каже: „Дотегна ми този живот“. Няма какво да му дотяга. Казва: „Много съм мислил“. В мисълта не е нещастието.

Мисълта е привилегия. Даже най-нещастната мисъл е едно голямо богатство. Страданията на човека – това са капитали от няколко милиарда. Когато някой път му дотегне животът, тогава отива при Господа, други същества купуват тялото му. Щом ти не работиш, ще дойдат други същества и ще купят тялото. Смъртта не е нищо друго, освен продаване на тялото. Защото, щом не работиш, не уреждаш живота. Има същества, търговци във вселената, дойдат и те купят и един ден те изпъждат навън, вземат всичкия материал, ти ще останеш търговец без дюкян, без стока, без пари. Ти ще ходиш, ще въздишаш, казваш: „Кажи как беше едно време".

Вие искате да станете ангели, нали? Знаете ли какви са задълженията на ангелите? При сегашното състояние на ангелите, можете да търсите един ангел, колкото си искате, но той е човек на длъжност, не се намира лесно. Не само да казва: „Да ида на работа". Той като схване една Божествена мисъл, напуска веднага своето място, отива да изпълни волята Божия. Щом Бог го изпраща, напуска грандиозната си работа във вселената и отива където и да е в Слънчевата система. Може да е долу на Земята – без значение, където го изпратят. Свърши си работата, върне се при своята работа. Хване пак Божествената мисъл, пак напусне работата. Няма нужда да му казват, че трябва да отива на еди-кое си място. Като хване Божествената мисъл, веднага я изпълнява. Един ангел, мислите вие, едва ли ще се занимава с вас да си напусне неговата работа, да дойде за вашите дребни работи. Дребните работи са велики работи. В една дребна работа се крие цяла една слънчева система. Една човешка душа по някой път става образец за цяла вселена. Върху нея един ден ще се построи цяла вселена. Сега ние отидохме надалече, те са неразбрани работи. Аз се радвам, че са неразбрани.

За днес стои въпросът: що да сторя? Блажени невежите, защото на тях се падат страданията. Блажени невежите, защото те имат преимущество да страдат.

От страданията ще извадите хубавите работи. Вие не считайте, че всичко е излязло от Бога. Ако е както разбирате, че всичко е излязло от Бога, де е лошото в света? Вземете падналите духове, грешните хора, где е лошото? Лошото е в неразбирането. Но в най-лошите духове, в падналите души има друга вътрешна възможност. Бог другояче гледа на нещата. Но по отношение на сегашния процес има разногласие, задето тия разумни същества, за тяхно собствено добро, трябва да изменят начина на своята мисъл, понеже тия същества искат да наложат своето вето на Бога – да мисли и Той като тях. Най-първо великите духове се опитаха да наложат своята мисъл и Той да мисли като тях. Ние се опитахме да наложим нашата мисъл на духовете и това не става. Духовете слязоха на земята, ние слязохме под духовете надолу. Всеки един от вас се стреми да наложи своето вето. Виждам някой приятел минава покрай мене неразположен духом. Аз му се радвам, казвам: този е от блажените. Той ми се сърди сега как не влизам в положението му. Аз казвам: ами аз кому да се сърдя? Този недоволният казва: „Учителят не трябва тъй да говори". Че как трябва да говоря. Аз както говоря, съм прав и ти както мислиш, си прав. Ти трябва да се сърдиш, пък аз трябва да се посмея. Утре аз ще се сърдя, пък ти ще се посмееш. Това е разнообразие. Ти си недоволен. Пък аз съм доволен. Утре аз ще бъда недоволен, пък ти ще бъдеш доволен. Какво има в това, че той е недоволен. Казва: „Той не ме разбира". Радвай се, че не те разбира. Ако те разбира, съвсем ще изчезне от света. Докато момата е неразбрана, тя е богиня; като се разбере, става слугиня. И въпреки голата истина, ние искаме всички да се разбираме.

„Що да сторя?" – Аз отговарям неопределено: да се обичаме. То е неразбрано нещо. Любовта е най-неразбраното нещо в света, но и най-щастливото нещо. Това е едно противоречие. Искате да направите любовта разбрана. Вие искате да създадете ад за себе си. Щом стане любовта разбрана, ще създадете ада. Онези духове,

които разбраха любовта, създадоха ада, онези духове, които не разбраха любовта, създадоха рая.

„Що да сторя?“ – Аз изнасям тия неща пред вас, но не ви казвам: вярвайте! Това са факти. За мене не е вярата, вие може да вярвате, в каквото искате, за мене то е друг въпрос. Това, което ви говоря, е едно учение истинно. Има един закон: винаги ли, когато се мисли, една мисъл е права? Аз изнасям неща, които някога са преувеличени, има някои неща, които са намалени. Има неща, които не са тъй верни, за да ви изпитам. Аз ви изпитвам, но и вие ще ме изпитате. Не че нещата не са верни, има неща, които ги засягам, и са абсолютно верни, но перспективно не са верни, буквално може да са верни. Слънцето го виждаме, каквото не е. Имате ли представа за едно слънце, което има осемстотин хиляди километра в диаметър? Може ли да си го представите, да го обхванете? Вие си представяте слънцето един малък диск. Трябва да се радвате, че не разбирате слънцето, това, неразбраното слънце, ни радва, понеже, ако беше голямо, колкото е в действителност, то щеше да ни изплаши. Слънцето, за да бъде обичано, то знае психологията, че като го видим, казваме: „Да го хванем, да го помилваме“. Малко станало, затова е обичано. Ако стане много малко, пак няма да ни е обично. Най-хармоничният диск, който съществува в природата, това е дискът на слънцето, формата на слънцето представлява един от най-хармоничните дискове, които съществуват в природата. По-хармоничен диск няма. В бъдеще като расте нашето съзнание, слънцето ще изменя своята форма. Засега най-хармоничната крива линия е тая на слънцето. Вземете тая линия, както е в съзнанието, не както се явява, не както виждаме слънцето на хоризонта. Ние не виждаме кръга правилен. Аз говоря за този кръг, който се явява в съзнанието. Когато искате да внесете хармония в себе си, може да предизвикате формата на слънцето в съзнанието си, за да се образува и в съзнанието хармония. Някой път след Слънцето иде втора Луната, след Луната идва Венера,

после – Юпитер по форма. От звездите най-хармоничен диск има Сириус, после всичките тия от първа величина деветнадесет звезди. И те са хармонични. Ако вие ги изучавате, ще придобиете хубави неща. Някои хора са меланхолични. Ако сте свързани с тези звезди от първа величина, меланхолията ще изчезне. Всеки от вас трябва да знае по нещо за деветнадесетте звезди. Вие не сте ги изучавали. Та казвам: небето, това е една книга разтворена от хиляди години и тия жители на вселената чакат жителите на Земята да се занимаят с главните черти на небето. Вие не знаете какво има на Сириус. Да се занимавате със Сириус, значи да внесете нещо ново във вашата душа. Сега аз бих отишъл много далече и да ви запозная с тези светове, но много работи спъват основната идея. Ако дойдете до материалния свят, вие казвате: „Какво трябва да мислим най-после за Бога?“. За Бога ще мислите така, както, когато прочетете съчинението на някой философ, според съчинението му ще мислите за него. За Бога ще мислите тъй, както за един художник от картините му. За един музикант ще мислите по онова, което е написал, или от неговото свирене. За шивача, за учителя, за професора ще мислите по онова, което е направил. Или за човека ще си съставите понятие от онова, което сам върши. Човек е едно от най-великите произведения. Ако вземете само тялото на човека в дадения случай, какво чудо представлява! Ако бихте се заели да наблюдавате 365 дни себе си, или по някакъв начин да можехте да се фотографирате всеки ден, щяхте да получите 365 образци – колко интересна колекция ще имате. Ако всеки ден се фотографирате, и снимките ги нареждате под система какво познание щяхте да имате! Та не само това, аз не искам да говоря за някои научни работи, защото при сегашните условия да се говори за наука, може да доведе до суеверие. Суеверието произтича от онези факти, когато не разбираме нещата. Ние мислим, че нещата може да станат произволни. Нещата може да станат разумно. Има един закон, който опре-

деля. Аз зная, следващата година какво ще стане. Само един ден има, когато нещата може да станат, както ние мислим, другите 364 дни нещата ще станат, както не мислим. Това не е противоречие, ще стане, както другите са мислили. Но този ден, единият ден, има поне една секунда във всеки ден на годината, когато нещата няма да станат. Във всеки един час има една секунда, едно време, което на мене принадлежи, и нещата ще станат точно така, както аз искам. Във всяка минута има една частица за мене от времето. Във всеки час, във всеки ден, във всяка седмица, във всяка година има време, което принадлежи на мене. Тъй щото и в големите, и в малките работи има малка част, която е определена само за мен. Колко внимателно е небето към човешката душа, че е предвидило това време, освен всичките други работи. От тебе се изисква най-първо да намериш в деня кой е часът, който е за тебе. Цял час не е за тебе. В този час ще намериш минутата, в минутата ще намериш секундата. Когато вече можеш да се справиш с тия, ти ще бъдеш човек, който предвижда бъдещето. Сега ще кажеш: „Какво става с мене?“. Казвам: нищо няма да стане. Казва: „Аз ще умра“. Не – ще ти продадат къщата, после ще ходиш под кирия. После ще ти направят друга къща, после пак ще те кредитират, ще станеш виден търговец. След това пак ще фалираш, пак ще ти продадат къщата, после пак ще ходиш по разходки. Така някои хора се мислят за много учени, но все питат: „После какво ще стане?“. Един негърски проповедник, след като му задавали разни въпроси учените негри, най-после казват: „Ти си проповедник. Какво правеше Господ преди да беше създал света?“. Той им казва: „Имаше една брадва и сечеше пръти. Докато създаде Земята, тези пръти ги приготвяше за хора като вас, които не разбират“. Той доста умно им е казал. Така е, когато човек дойде в противоречие с онези творчески сили на природата, много пръти ще се стоварят на гърба му. Пък ако разбираш, тогава с пръти няма да те бият. Ти тогава ще замязаш на онзи българин, който влязъл в една

турска баня, съблякъл се, тялото му мазно, не сухо, мие се и се тупа, казва: „Ръка не го е бутала“. Един турски бей седи, мие се на един чучур, става, отива да седне на мястото на българина. Българинът казва: „Ефенди, заповядай!“ – и отива на друго място. Пак казва: „Ръка не го е бутала“. Беят му казва: „Ха да се махаш и оттука“. Българинът рекъл пак: „Заповядай, ефенди“. Така обикалят банята три-четири пъти. Най-после беят му казва: „Умен човек си, досега не са те бутали, няма и да те бутат“. Земята е пълна с извори, отвсякъде може да пиеш. Не ти позволяват от едно място, иди на второ, трето, четвърто, широк е светът. Какво си седнал и си навел глава, че Господ те оставил да страдаш. Запей тогава: „Заплакала е гората“. Ама заплакала гората, мислиш, че преводът не е пълен. Плакала тя от мъжа си, тя казва: „Ходил ми е по друмове, по клисури, пък ми е донесъл кървава кошуля*“. Плакала тя, понеже не постъпвал, както трябва. Заплакала е гората и планината. Гората и планината не плачат, гората то сме ние. Под думата „гора“ се разбират всичките хора по земята. Ти ходиш между хората, но всеки е погълнат със своята работа. Хората са като дърветата. Ти ходиш с високо съзнание, вдъхновен си нещо, но хората около тебе нищо не мислят. Защо минаваш оттук, хич не искат и да знаят. И благодари, че не се интересуват, иначе ще започнат да ти казват, откъде трябва да минеш. Защо минаваш оттук, от друго място трябва да минеш. Ти може да минаваш, отдето искаш, само тук-там някой стражар ще те срещне и може да ти каже по-точно откъде да минеш. Благодари, че на хиляда души един стражар те среща. Ако всеки, който те среща, ти казва: не оттук, но оттам мини, ти през града не може да минеш.

„Що да сторя?“ Казвам: в новата философия на живота не мисли за старото, никак не мисли за него! Старите хора отиват при старите хора, старите листа отиват

* кошуля *диал*. Риза.

при старите листа. Старите отгоре надолу слизат, младите се качват нагоре. Младият човек е цвят, който цъфти; този цвят ще завърже, ще даде плод. Старият кой е? Старият е узрелият плод; ще го сложат в коша, ще го изядат. Благодарете, че старите хора хранят света. Младите ходят, разхождат се, старите опъват каиша. Всеки плод, който е в коша, той е стар плод. Така старите хора умират, заравят ги в земята, а младите ходят навсякъде. Тогава законът, за да не остарява човек, е – както в Писанието се казва – че онези, които чакат Господа, тяхната сила ще се обнови. Преведено: онези, които разсъждават и възприемат нещата, както са наредени, и са в съгласие с вечното множество и вечното единство, всякога ще бъдат щастливи.

Така седи онази наука в света, върху която трябва да се преустрои дома. Не се стремете да приведете хората под вашия знаменател. Нагласете се вие, себе си да подведете под този знаменател, под който трябва. Но не се стремете да подведете хората под вашия знаменател, понеже над вас има други същества, които са сложени, и те искат да изменят вашия знаменател, да ви подведат точно под този знаменател, който ви подхожда. Вие няма да намерите вашия знаменател именно защото не сте само вие факторите в света, но има и други фактори, те ще се намесят. От това, което ти си направил, нищо няма да остане. От най-великите хора кои са останали? Не е за обезсърчение, но след десет-петнадесет хиляди години къде ще бъдете? Тази култура съвсем ще изчезне, тя ще се пренесе на друго място. Тази книжнина къде ще остане? Тя ще остане за онези, които ще дойдат да наследят земята. Тогава великите имена на нашите хора къде са? Планините създадоха великите души в миналото. Учените хора още не знаят как се е създал планинският връх Еверест или как се е създал Мусала, или как се е създал Монблан. Създадени са, но кой именно ги е създал? Имената са записани. Монблан кой го е създал? Братството на Европа създаде Монблан. Кой създаде Еверест? Брат-

ството в Индия създаде Еверест. А пък египтяните, като нямаха връх, създадоха пирамиди, по-високи места, понеже е забелязано, че в една равнина, в която няма издигнато място, човек не може да мисли. Следователно, за да може да мисли човек, непременно трябва да има височина. Ако мислиш еднообразно, ти си на плоскост. Трябва да имаш планински връх. Египтяните най-после създадоха няколко пирамиди нависоко – създадоха само един идеал да си осмислят живота. Най-малко един идеал трябва да имаш в себе си. Сега: не искам да привеждам най-оптимистичната страна на живота. Ако ме разберете, ще знаете колко същества има в света, които мислят за вас, постоянно ви хлопат. Казвате: „Мислим сега, много сме заети". Те са живи същества, които хлопат в твоето съзнание, но ти не знаеш, толкова си оплетен, че питаш: „Какво да правя?".

„Що да сторя?" – Ще се разговаряш с тях любовно, писма ще им пишеш на всичките от сутрин, като станеш, до вечер, все ще пишеш. Ти намериш един възлюбен на земята и изгубиш всичкото си време по него. Този човек не може да те обича, понеже него го обичат петнадесет милиарда същества. Ти казваш: „Аз имам един мъж". – Чудни сте. Петнадесет милиона същества има приблизително, които имат дял в него. Каква част от твоята жена е твоя? Каква част от деня тя е заета с теб? Тя едва ли мисли толкова за теб. Не че не мисли, но някои са ми казвали: „Аз постоянно мисля за теб". Пък аз зная колко мисли. Вие мислите за мен, колкото аз мисля за вас. Аз не искам от хората нищо. Че те мислят за мен, то е отношение към множеството. Някой казва: „Аз съм готов всичко да сторя". Аз зная какво значи всичко, то е нещо много определено. А пък аз търся в света дума, която не е определена. Псалмопевецът казва: „Господи, опитай ме, виж в момента, което мога да направя, то е". Опитай какво можеш да направиш. Това, което в даден случай мога да направя, то е силата на човешкия характер. Когато те изпитват, и издържиш, това е силата

на твоята вяра, на твоето знание. С най-малкото изпитание, на което те поставя, този разумният, невидимият свят веднага те изпитват, докъде си достигнал. Тези разумни същества имат красиво чувство към нас, искат да знаят външната ни форма каква е, интересуват се, докъде сме достигнали. Както ние се радваме на едно плодно дърво, че цъфнало, дало плод, така и те ни се радват, че едно същество цъфнало, и дало плод. Тях това ги радва. Всяко същество взема участие в процесите на растенето, цъфтенето и зреенето на дървото и човека, понеже всички участвуват в Дървото на живота, всеки се ползва от него.

Изнасям това за Божествения ден. Нова виделина да имате. Толкова познати имате, на които имената не знаете, които мислят за вас. Вие очаквате да видите само тези, които познавате. Но тези, които вие познавате, от тях произлиза вашето нещастие. Коя храна причинява болка на човешкия стомах – непознатата или познатата? – Познатата. Непознатото в този смисъл е вечното, което никога не умира.

„Що да сторя?“ Ще работите, ще развивате вашия ум, ще образувате тази новата мрежа, за да хванете новата светлина. Някой път вие ще сте като един рибар; ще си оплетете хубава мрежа, ще идете да се учите от рибарите на тяхното изкуство. Вие не сте ходили да гледате как правят рибарите мрежите. Има два вида мрежи: едните, като се хвърлят в широчина, те се свиват; има и други, които потъват, те са с куршуми отдолу, че като се събере рибата, остава вътре. Каквото остане в мрежата, каквото хване, то е на рибаря. Всеки ден ще излизате като рибаря отвън, ще гледате как хвърля мрежата и как, колкото хване, слага в торбата. Два пъти не трябва да хвърляте. Като хванете много, не можете да изтеглите мрежата. Нали знаете, Христос като срещна Петър, Петър му каза: „Господи, цяла нощ се мъчим, нищо не уловихме“. Христос му каза: „Хвърлете за мене“. Петър погледна недоверчиво, той беше рацио-

налист малко. Като хвърлиха мрежата, толкова много риба се хвана, че трябваше да викат други лодкари да я изнесат. Божественото е: като хвърлиш мрежата, да се хване толкова риба, че да не може да се изтегли мрежата. По човешки ще хвърлите мрежата, но нищо няма да уловите. По човешки нищо не се постига.

Или казвам: разсъждавайте правилно! Вие ще кажете така: „Тоя живот дали да го живеем, или не? Нищо не струва." Вие много обезценявате Онзи, Който ви е създал тялото, Онзи, от Когото сте излезли, Който е вдъхнал духа ви. Вие обезценявате Бога. Какво може да стане? Бог е вложил в теб една душа, един ум, едно сърце, а ти мислиш по този начин. Значи не мислиш правилно. По-добре се помоли, кажи: „Господи, прости ми, че голямо богатство си ми дал, а аз не съм работил нито ден за Тебе". Че какво искате повече от това, което имате? Несметни богатства имате. Аз намирам изобщо всички хора за непризнателни. Всички искат да бъдат царе и князе. Всички до един са царе и князе – какво от това? То е като зъбците в едно колело. Едно голямо колело има 200, 300, 500, 1 000 зъбци и те са скачени с други. Когато един зъбец потегли друг, той е цар. Като мине този зъбец, ще дойде друг, всички ще дойдат един път да потеглят те първи. Като завъртят колелото, ще царуват, после ще дойдат други. Когато един човек царува в света, никога един не царува, царуват всичките едновременно. То е мое схващане. А това, че само един царува, то е само ваше схващане. Всички други царуват. Върти се това Божествено колело, животът тече и вие се радвате. Когато някой царува, радвайте му се!

„Що да сторя!" – Царувайте, опявайте каиша, теглете колелото! Можете! Но бъдете благодарни за всичко, което имате, мислете за всички петнадесет милиона във вселената. Какво мисли Господ за вас, не разправяйте на хората, да остане тайна и за вас дори. „Какво мислите за Бога?" Нищо не мисля. „Какво мислите да направите заради Него?" Нищо не мисля да направя. От какво ще се

нуждае Господ, аз да му направя? Да му принеса в жертва агне – то е Негово. Да му направя къща или някой храм – камъните са Негови. Има едно нещо, което можете да направите – това, което не знаете. Това, което не знаете, постарайте се да го разберете. Кажи: „Господи, макар да не Те познавам, искам да Те обичам по своему. Аз не зная как. Искам да те обичам!". Това е най-хубавото, което можеш да направиш. Не питай къде е Господ, дали си Го обичал досега – ти си мисли да обичаш Господа. Никаква друга философия. Тъй мисли само. Не мисли дали е право, или не е! Ти остави тази любов да излезе, да тече към Бога. Когато Бог те обича, Той оставя животът да тече. Дали ти го разбираш, или не, хиляди години Неговото благоволение си върви. Той не обръща внимание. Във всички твои недоволства и доволства Той не взима участие, за да не те смути. Той казва: „Пообмисли всякога, щом си недоволен, измени начина на мисленето". Пак си недоволен – причината ще се пише в книгата. Това дадох – недоволен е, онова дадох – недоволен е – хиляда години Господ е писал на тефтера. Тук веднаж ще се покаже, че си бил доволен, че станала работата, както искаш. То става в хилядата години само веднъж. Само веднъж на хиляда години работите стават тъй, както ти мислиш. След като си живял десет хиляди години, десет пъти работите са ставали, както ти си мислил. Това ще бъде такова тържество! Ще оставим дали това е вярно. Като казвам хиляда години, вие казвате: „Посъкрати ги!". Колкото работите се продължават, е по-добре, колкото се съкращават, е по-зле. Ако се съкращава бюджетът, лошо е за вас, но ако се увеличава, е много добре. На вас да бъде добре, за мен е по-добре да го съкращават. Сега всички съкращават бюджета. Ама пенсиите като се съкращават, заплатите като се съкращават от четири хиляди на две хиляди, от две хиляди на хиляда, после ще ги поделят на четири части, на осем, на десет – тогава не е добре. Когато се продължава животът, е по-добре; колкото животът е по-къс, е по-зле. Колкото мисълта се

продължава, е по-добре. Всички работи, които се продължават е по-добре, които са мимолетни е по-зле. Злото иде в късите вълни. Който държи прави работите, иска светия да стане за една година. Аз да ви кажа какво ще стане от него: той апаш може да стане, но не светия. За да стане светия, трябват ти тридесет години живот, по десе,петнадесет, двадесет часа да работиш, да се молиш. Ако искаш бързо светия да станеш, за една година отгоре, злото ще дойде. В злото творчество няма, то лесно става. Злото задържа, доброто твори.

Сега: това е само за обяснение, бързите и късите работи в света не носят добри резултати. Искат някои работи да не са дълги. Онези хора, които по-дълго време страдат, имат по-добър характер. Онези хора, които не могат да издържат на страданията, за мен те нямат характер. Аз виждам някого, увива се, не може да търпи това, но никога не казва „не мога". Силата на твоя характер ще се определи, когато дойде една болест да я изкараш. Болестта е жива. Тя трябва да прояви и развие всичката си мощна сила. Ако можеш на най-големия пристъп да устоиш, ти си силен. Ако ти още при първите атаки не можеш да издържиш, каква ти е силата? „Ама боли ме главата." Няма нищо! „Боли ме крака." Няма нищо! „Хрема имам." Няма нищо!

Във Варненско имало един случай: дванадесет души, майстори, се мъчат да вдигнат един камък, да го поставят отгоре като плоча на една чешма. Идва някой българин, пита: „Какво правите?". „Мъчим се да повдигнем тоя камък." „Стойте!" „То не е за тебе." Той хваща камъка, вдига го, казва: „Къде искате да го сложите?". Намества го отгоре на чешмата, качва се на колата и заминава. Той счита това за играчка. Онези дванадесетте души се пънат, ще трябва да им платят. Дванадесет души работят, а този човек за половин час го взема, поставя го на мястото. Който знае, той свършва работа за дванадесет души, а пък който не знае, дванадесет души трябва да работят и пак нищо не могат да свършат. Който

мисли много, той има дванадесет души, който не мисли, той има само един, слиза от колата и свършва работата,

Мощното във вас – то е духът. Това, което вашият дух може да свърши, и дванадесет души не могат да го свършат. Това е сега мисълта.

„Що да сторя?“ Обичайте Господа. Бъдете благодарни за всичко онова, което Той ви е дал, пък в бъдеще има толкова хубави работи! Като дойдат, вие ще ги научите.

20 март 1932 г. София, Изгрев

Верният в малкото

Ще взема 16-а глава от Евангелието на Лука, 10-и стих: „Верният в малкото и в многото е верен“.

Има слово положително и отрицателно. Аз ще говоря върху положителните страни. Можем да поставим и друго едно положение: състоянието на човека зависи от неговия дух, от неговия живот. То е положителното. Отрицателната страна на живота зависи от неговата материя и силите, с които той е свързан. Следователно постоянните величини в живота са, които произтичат от духа, от живота. Това са величини, в които изменения няма, защото в тях работи животът. Реалността е създадена от тях. Под думата „реалност“ ние разбираме изявления на нещата и на телата, които съществуват. Защото сегашните хора имат едно друго понятие за реалността, те искат да им е приятна къщата, да имат достатъчно за ядене и пиене, да преживеят един спокоен живот. Аз не разбирам какъв спокоен живот може да има човек, ако се самозаблуждава. Аз бих искал от историята да ми покажете един човек, който да е живял спокойно, и да е заминал за другия свят щастлив или да е оставил в своята биография, че е доволен. Всички хора, без изключение, от осем хиляди години насам все са свършили по същия начин; с малки изключения. Вие може да кажете, че ще направите изключение. Същото нещо може да бъде и с вас – в една или друга степен, както и да си мислите, каквото и да ви предсказват гадателите, пророците. Ако се яви един пророк между кокошките, той може да им предскаже какво ще им се случи на тях и техните деца. Той ще предскаже точно – кога всяка кокошка ще умре, ще предскаже кое яйце – кога ще бъде изпържено, или опечено, или продадено. Кокошките ще се чудят на този възвишен пророк, на това пророчество.

Ние се намираме в един свят неустойчив. Някой път си правим илюзии, казваме, че някой имал голямо влияние в света. Аз не зная какво разбирате под думата „влияние“. Влияние има. Златото и среброто имат сега по-голямо влияние, отколкото един професор, отколкото един знаменит проповедник. Той може да проповядва това и онова, но някой човек може да каже, че това са празни работи; ако извади няколко звонкови, като подрънкат тези златни пари – много красноречива е тяхната реч – и човекът се убеждава. Когато някой те повика да му служиш с любов, ти казваш: „Ако е за любов, не служа никому“. Но ако ти даде три, четири, пет, шест, десет хиляди лева, веднага ще отидеш. Колкото повече се увеличава златото, толкова повече си готов да служиш на този господар. Коя е причината? Подбудителната причина за твоето служене е онази, грубата материя, която не подозира, в какво седи твоето щастие и нещастие. Ти като видиш такъв господар, въодушевяваш се от него и си готов да му служиш. Това важи за безбожния и за набожния, за вярващия и за невярващия, за младия и за стария, за владици и попове, за проповедници – всички вие, каквито и да сте, имате благоговение пред парите. И право казват хората: „не може без парици“. „Парице, парице, всесилна царице“ – казва Славейков. И действително, голяма царица е тя. Сега не мислете, че мен ме интересува това. Това не е един подбив, защото аз не разбирам думата „подбив“. Никога не може да намериш цената на един предмет. Ти може да мислиш, че нещо си подценил, но нещата имат цена, те не могат да се подценят. Скъпоценните камъни си остават скъпоценни и фалшивите си остават фалшиви, само че в нашия ум си остава идеята, че можем да направим някъде подбив. Това е лъжа. Но ако лъжата има съдържание в себе си, то онзи, който я е създал, трябваше да обича своето произведение. Но когато дяволът е създал лъжата, научил едно малко дяволче на това изкуство. Това дяволче излъгало учителя си, а дяволът му казал: „Аз те научих да лъжеш

другите, а не мене. На мен ще говориш истината!". Някой казва: „Без лъжа не може". Без лъжа за другите – да, но за тебе?

Тогава, каква е разликата между една реалност и една нереалност, или между една истина и една лъжа? В истината животът се увеличава, а в лъжата животът се намалява. В истината безсмъртието продължава, а в лъжата се намалява. В истината щастието идва, пък в лъжата нещастието царува. Защо тогава хората обичат лъжата? Ще кажеш: „Без лъжа не може в живота". Че не може, не може – така, както е устроен сега светът, навсякъде се шири лъжата. „Има и бели лъжи." Тогава в какво се състои една бяла лъжа? Ще ви приведа анекдот за един американски проповедник. Той обичал да преувеличава нещата. Веднъж държал реч за Самсон, който бил навързал опашките на лисиците и ги пуснал, със запалени свещи, по нивите на филистимците. Проповедникът искал да убеди своите слушатели, че тези лисици имали дълги опашки, по шест метра. Това желание у него – да преувеличава – било толкова силно, че казал на приятеля си: „Когато се увлека да преувеличавам нещата, направи ми един знак с пръста си". Когато проповедникът казал, че опашките на лисиците били дълги шест метра, приятелят му направил един знак. Той рекъл: „Предполагам, че шест метра е много, може би четири метра са били". Вижда, че приятелят му прави пак знак. – „Намирам, че и това е много, но два метра имаха опашките." Онзи пак му направил знак. Проповедникът казал, че опашките били до половин метър, както на нашите лисици. Онзи дал пак знак, но проповедникът казал: „Не смалявам повече!".

Няма какво да смаляваш, като дойдеш до истината. Щом дойдеш до един факт, то този факт няма какво да го смаляваш.

Казва Христос: „Верният в малкото е верен и в многото". Един е законът. Човекът на истината не се блазни, той не се изменя от външните обстоятелства. Когато външните условия могат да произведат един

ефект в човека, този човек е материалист. Защото само животът, само духът е независим от условията. Духът и животът използват външните условия за своето развитие и са независими от материалните условия. Когато реалността не се проявява вече, казват, че тя е изчезнала. Не, не е изчезнала, но тя е престанала да се проявява. Ако някой човек не може да се прояви, това ни най-малко не показва, че няма възможност да се прояви, но условията са неблагоприятни. Той чака по-добри условия. Та на нас ни трябват здрави схващания. Онези, които са дошли до постоянни схващания, търсят смисъла на живота. Защото смисълът на живота не седи в сегашните схващания. В сегашните условия седят страдания, мъчения, несгоди. В този живот, тъй както е сега, бъдете уверени, че в него не може да бъдете щастливи. И в цялата история, ако я прегледате от единия край до другия, ще видите, че хората не са били, а и сега не са щастливи. Вземете един от най-щастливите царе – Соломон, най-мъдрият цар; или един от най-силните еврейски царе – Давид; прочетете тяхната история. Соломон е казал: „Суета на суетите, всичко е суета". Тъй е, суета е този живот, който живеят хората. Не че животът е суета, не че животът няма смисъл. Има смисъл животът. Суетността на един човек не е суетност на другиго. Когато един предмет се изменя, това не показва, че всички предмети се изменят. Когато един човек умира, това не показва, че всички хора ще умрат. Това показва, че ако хората вървят по този път, по който върви този човек, който умира, и те ще умрат. Но ако те изменят своя път, веднага ще дойдат други условия. Защото виждам, че смъртта, която сега съществува в света, е едно вметнато явление. Първоначално човек беше създаден да живее вечно, значи – да живее един щастлив живот. Но понеже човек не можа да разбере тези закони – Адам не беше верен в малкото – Бог му каза: „Бъди доволен от този живот, който има в райската градина!". Когато му казаха, че има един по-велик живот, той се реши да прес-

тъпи условията на договора, който имаше с Бога. Той погледна звездите и каза: „Аз не се задоволявам да бъда в райската градина прост градинар и да гледам животните, аз мога да бъда господар на вселената". Затова и той прати жена си при този адепт, да се учи. Аз сега казвам друга една повест – не такава, каквато има в Библията. Той чете тази книжнина, чете тези книги и прати жена си да се учи и да направи един експеримент при Дървото за познаване доброто и злото, да направи един опит, както правят сега опити по физика и химия. Тя направи опит при Дървото за познаване доброто и злото, но той излезе много несполучлив, ретортата* се пръсна и Ева се върна с изгорели дрехи, едва се спаси. Сега вие казвате: „Как да разберем въпроса, буквално или не?".

Най-първо, вие не сте виждали какво нещо е човекът. Няма човек на земята, който да е видял всъщност какво нещо е човекът. Това, което виждате, това не е човекът. Това е неговата къща. Той има две очи, това са органи, с които приема светлината; има един нос, който приема като станция въздуха и му служи за обоняението; ръцете, краката, това са все органи, сетива, с които си служи. Къде е човекът? Какво нещо е мозъкът? Той е един орган, една станция, която оперира; когато се умори човек някой път, затвори тази станция като един чиновник, излиза, ходи насам-натам и сутринта се върне. Остави някой слуга да работи там. Казвате за някого: „Видяхме Стояна, беше малко весел". В какво изразява веселостта? Че устата се повдигне малко нагоре. За друг казват: „Тъжен е". Ъглите на устата му са малко надолу или са потъмнели очите му. Казват за някого: „Болен е този човек". Дойде лекарят, иска да стане болният – кракът му е болен, но човекът не е болен. Крака си счупил, куца – човек ли се е счупил? Когато колата скърца, господарят не скърца. Но щом скърца едно колело, господарят го сменя с друго колело. И на човека може да се счупи оста

* реторта – кълбовиден съд за лабораторни химически опити

някой път – господарят на това човешко тяло прави същото. Вие имате една представа за вашето тяло, както вашите баби и деди някога са ви учили: „Синко, ти гледай да си уредиш работите, да си направиш къща, да си сложиш пари в банката, да имаш жена, дечица, да живееш, както Господ е дал". Как е дал Господ? Като заживее, както Господ е дал, ще има кокошки, говеда, овце; те ще блеят, ще крякат, той ще ги дои, ще им взема вълната. Ще кажете, че той, по образ и подобие на Бога, живее благочестиво, има резултат. Аз питам: къде е самоличният подпис на Бога, че е подписал тези закони? Всички закони, които съществуват на земята, са човешки закони, временни закони. Една държава живее с известни закони сто-двеста години, после се изменят. Мойсей създаде закони, които бяха валидни за времето си, но сега не са валидни.

Казвам: в света на духа, в света на живота има други закони, които отначало съществуват, и в бъдеще ще съществуват. Върху тях ние трябва да си изградим бъдещия живот. Сега ще кажете: „Каква е разликата между тези закони и сегашните?". Сегашните закони умъртвяват човека. Сегашните закони всякога произвеждат една тревога у вас. А пък онези, Божествените закони, всякога внасят мир, спокойствие, доволство, радост, веселие. Божественият закон внася прогрес. Ако вие боледувате, не сте във връзка с Божиите закони, а сте във връзка с човешките закони, защото човешките закони имат отражение върху природата като последствие. И в храната например: някое растение може да е отровно; някоя крава яла от тази трева и млякото се заразява, който го пие, ще пострада; някой фурнаджия е болен от заразна болест, пипа хляба, който ти ще ядеш, и според закона, ти ще се разболееш. Някой лекар те лекува, направи погрешка, може да ти даде едно лекарство, с което да се отровиш. Пък някой път, може да се отровиш като онзи манаф* – в Мала Азия. Предписва му един лекар

* манаф *остар.* Човек, който продава зеленчуци.

лекарство и му казва, в малки дози да го взима – по една лъжичка за няколко дена. Манафът започва да разсъждава: „Ако това шише изпия за три-четири дена и оздравея, поне да го изпия изведнъж и изведнъж ще оздравея". Изпива изведнъж цялото шише и умира.

Колкото повече, толкова по-зле; колкото по-малко, толкова по-добре. Колкото по-малко дългове имаш, толкова по-добре; колкото повече дългове имаш, толкова по-зле. Колкото по-малко богатство имаш, по-добре; колкото по-голямо имаш, толкова по-зле. Къде ще бъде злото? Ще те преследват апаши. Както в Америка сега задигнали детето на един американец, искат милиони в откуп. Сега цяла Америка е в тревога. Къде е неговото дете? Пари искат тези разбойници. Човекът не е свободен – днес детето е задигнато, утре ще задигнат жена ти, децата ти, брата ти; ти ще трябва да плащаш. Сега: това е външната страна на богатството. Богатство аз наричам това, което никой не може да ти вземе. Богатството е в ума, в сърцето, в душата, в духа. Или с две думи: твое богатство е това, което винаги носиш със себе си. В духа и живота на човека е богатството му. Представете си сега един човек, който разбира законите на духа и живота. По какъв закон той ще се води? Сегашните хора си позволяват да пробиват земята на хиляда метра, на хиляда и петстотин метра, за да извадят черни въглища, да извадят сребро, да извадят злато и не питат никого, казват: „Злато е наше". Казвам: може ли да действа така човек, който разбира закона на духа? Духът не съществува вън от човека или човек не съществува вън от духа, от живота. Живот, човек и дух, това са едно и също нещо. Ще кажеш, че животът е нещо външно, че душата е нещо външно, че духът е нещо външно, че това са неща материални. Душата е нещо нематериално. Духът е нещо, което стои по-високо в своето развитие от материята. Материята всякога хвърля една сянка върху битието. По това се отличава материята. Тя има и ред други качества, които ще намерите в коя да е физи-

ка. Аз казвам: материята хвърля сянка върху битието и вследствие на тази сянка се явяват всичките нещастия и несгоди в живота. Там, където има сянка, има страдания, недоразумения, нещастия и всички отрицателни черти. Духът никаква сянка не хвърля.

Ако отворите пета глава от Посланието на апостол Павел към галатяните, ще видите кои са тези отрицателни качества на материалния живот, които човек е създал. Защото и злото човек постепенно го е складирал. Ако отидете при някой френолог в Америка или в Лондон, той по главата ви ще познае дали има някои наслоявания от тази материя или не. Ако материята е натрупана близо до слепите очи, имате чувство на стяженолюбие*. Всички хора, които обичат да бъдат богати, това чувство у тях е крайно развито. Богатството за тях е цел, смисъл на живота. Не само хората са роби на това чувство. Има животни, у които това чувство е много силно развито; има други, у които е много слабо развито. Вземете кокошката – след като ѝ хвърлите царевица да яде, тя ще кълве и ще разрови; ако дадете на катерицата, тя, след като яде, ще го скъта някъде. Цял шиник** да турите на една кокошка, тя ще се качи отгоре, ще се наяде, а другото с краката си ще разхвърли и ще си замине. Кокошката за утре не мисли, тя казва: „Добър е Господ за днес"; каквото може да изяде, ще го изяде, каквото не може да изяде, ще го разхвърли. Аз не препоръчвам кокошката, защото е много разточителна, тя всякога рита крината. Катерицата е демократ, тя събира. Богатите хора са разточителни – кокошки; сиромасите хора са катерици, които само събират.

Не е в събирането щастието на човека, но щастието е положено в самия дух на човека. Ако този човек не седи по-високо от условията, в които е поставен, ако

---

* стяженолюбие *остар.* Користолюбие, сребролюбе,алчност.

** шиник *остар.* Цилиндричен дървен съд, мярка за около осемдесет килограма зърнени храни.

той не разбира добре тези условия, той не може да бъде щастлив. Мощният човек, онзи, който има мощна мисъл и сила на духа, може да остави къщата си отворена и нито един разбойник няма да влезе в нея. Той ще има пред вратата си електрически токове, никой не ще може да влезе. Неговата каса е оградена с такива токове, такива невидими жици има, че който се приближи, и ги бутне, веднага ще се намери в голямо противоречие. Казвате: „Господ да ни пази". Как пази Господ хората? Господ те пази, като ти казва: „Развивай своя ум, развивай своя дух". Сегашните хора защо страдат? Те вярват в човешкия ум и сърце. В човешкия дух едва сега се учат да вярват. В сърцето и ума вярват, но дали има душа или дух, за тях това е въпрос.

Та казват, че душата е сбор на мозъчни функции. Научно ето как седи въпросът. Реалността няма нужда от защита, нито да я утвърждавам, нито да я отричам. Реалността не се нуждае от никаква защита от никого. Ето къде е погрешката. Казват, че в света нищо не се губи, нищо не се създава. Значи количеството на материята и количеството на силата не се губи. Питам тогава, ако един човек умре, къде ще отиде? Казвате, изгуби се. Никъде не се е изгубил той. Какво нещо е смъртта? Нима една фабрика като престане да работи, тя е умряла? Спряла фабриката, спрели котлите. Но на утрешния ден виждаш, че котлите отново работят и колелата се въртят. Или може да се премести на друго място. Онзи, който е създал фабриката, той е фактор; не е важно дали тя върви, но важно е, дали тя има господар, който може да я кара. Материята, сама по себе си, не може да върви.

Сега се казва, че човек щом умре, всичко се свършва с него. Нищо няма да се свърши. Човек, след като умре, или като престане да работи тази работа, той ще се убеди, че неговите възгледи за живота са били лъжливи. В това ще се убеди. Какво прави човек, след като умре? Хората, след като умрат, коригират своите погрешки. Аз виждам в онзи свят. Не казвам, вие да го видите, нито

да вярвате в това, което аз виждам. Даже, ако вярвате в това, в което аз вярвам, вие може да напакостите на себе си. Защо? Защото вие не можете да гледате, както аз гледам. Двама учени хора разрешават една и съща задача; по някой път един гледа на решението по един начин, друг път по друг начин. Например: учените хора казват, че между две точки може да се прекара само една права. Но учените хора също казват, че точката е непространствена. Значи, между две непространствени точки може да се прекара една права линия, за която казват, че няма никаква дебелина. Две прави не могат да се прекарат между две точки. Относително е вярно това. Питам: ако правата линия е път от една точка до друга, през този път колко точки могат да минат, други точки не могат ли да минат? Следователно, ако една точка се движи към друга, тя образува права линия; ако друга точка се движи след нея, не може ли да образува пак също права линия? Следователно между две точки може да теглим много прави линии. Тия линии не са такива, каквито ние си ги представяме. Отчасти е така. За материалния свят това е вярно. За света на духа – нещата трябва да се коригират. През две точки могат да се прекарат много прави линии. Разбира се, за това не може да има доказателство. Така, както е писано в математиката, това е вярно, но по отношение на духовния свят законите са други. Има учени хора, които твърдят същото, не го твърдя само аз. Но това нищо не значи.

Вие не може да теглите една права линия между две мъртви точки. Само между две разумни същества може да теглите една права линия. Всяка една сила е в зависимост от една разумност. В дадения случай, материята е, от която се образуват формите, а пък силата се образува от движението. Причината на това движение е разумността. Ако една точка се движи към друга точка и се образува права линия, това е защото правата линия е отношение между две същества, или аз казвам: правата линия е правото отношение между

две разумни същества. Идейно е това. Щом се измени това отношение, тази линия вече не е права линия, но е крива линия. Следователно по този закон две същества, които се обичат, се приближават; две същества, които си приличат, се отблъскват. Тогава двама души, като ги оставите свободни, по външната им обхода аз мога да определя – обичат ли се, или не се обичат. Ако поставите двама души в един салон, ще видя кой къде сяда; ако взема геометрическата линия между тях; аз ще определя колко се обичат. Колкото повече се обичат, толкова са по-близо, колкото по-малко се обичат, са по-далече. Ако не се обичат, единият е на единия край, другият е на другия край. Защо са седнали така? Любов няма там. В този смисъл, геометрията е наука, която може да покаже разумните отношения между хората. Ако двама души се намират в отношение на права линия, или в отношение на квадрат, или на куб, това показва, какви са техните взаимни отношения. Това е по отношение на идейния свят, върху тази база е основано гаданието по лицето. Сегашните изследователи, американски и английски учени хора, проектират един ъгъл – от ухото към носа и по него определят на каква степен на развитие човек се намира. По моите изследвания аз проектирам три ъгъла, които имат еднакви граници. И трите ъгъла излизат от ухото. Единият ъгъл е за челото, другият е за носа, третият е за брадата. По съотношението на тези три ъгли и по съотношенията на линиите, които се проектират като прави линии, се съди в кой свят човек спада. Те определят разумността му, интелигентността му и физически човек на каква степен е. Физическият човек е брадата, носът е умственият човек, интелигентността, а челото е Божественият свят.

Някои хора, в Божествения свят едва сега са започнали да работят. Едно ниско чело показва, че този човек сега е влязъл в Божествения свят. Някои имат два-три сантиметра високо чело, някои имат седем-осем сантиметра високо чело. Най-малко десет-единадесет санти-

метра широчина трябва да има челото. Ако е така, този човек е живял в Божествения свят. Колкото носът е по-къс, толкова човек е по-любопитен като малко дете, и е още в едно нисше, недоразвито състояние. Колкото носът е по-дълъг, по-дълго време той е живял в умствения свят. Дължината на брадата показва, колко е живял в материалния свят. Ако вземете човека, колкото е по-масивен, толкова повече е живял във физическия живот. Но това не е човекът, това е материалният живот и резултатите, набрани от миналото. В лицето на всеки човек са отпечатани хиляди поколения, деди и прадеди, които са живели, строили. Някой път казваш: „Чакай да видя как е живял дядо ми, да направя нещо като него. Той е бил механик". И ти започваш да се занимаваш с механика. Дойде ти някоя друга мисъл, че дядо ти е бил музикант, и ти решаваш да се позанимаваш малко с музика. Баба ти се е занимавала с поезия и ти казваш: „Чакай да видя какво е писала в книгите" и започваш да описваш живота, занимаваш се с поезия, започваш да пишеш стихове. По някой път аз чета поетите, виждам реалността, която описват, усмихвам се, защото те описват това, което не е никакъв живот. Те описват една мома: че очите ѝ били светли, че устните ѝ червенички, че тя била стройна, или тантуреста, че гримаси правела, че обходата ѝ нещо лъкатуши. Това лъкатушене не е животът. Че кой не лъкатуши? Движението е израз на живота, но не е само това животът. Животът е съвсем друга реалност. Казвате: „Нещо отлично е тази мома". Но това, отличното, после се замрачава. Не се минават четири-пет месеца и казваш: „Аз съм се излъгал". Момата, която си описвал, я няма там. Никой не се е докосвал до тази мома. Вие казвате за някого, че ограничава жена си. Не приказвайте така! Какви ли не въпроси засягате. Сега: наскоро идва един приятел, разправя ми, че дошъл един ясновидец при него и му казва: „Жена ти има любовни отношения с един млад момък". Той ще полудее. Ти се безпокоиш, но ти не познаваш още жена си. Оттам насетне той си създаде

една болест и го лекуваха. Казвам: ти извади тази мисъл от ума си, не се занимавай с жена си. Ако е по любов, то е Божия работа, не се занимавай. Зле пише за тебе, ако така правиш. Но той я подозира в какви ли не работи, казва: „Близо до ума е това" – бил намерил някакви доказателства. Казвам: това не е никакво доказателство и за мен не е имало никакво доказателство. Откак онзи човек пусна моя бръмбар в главата ти, от тогава ти се разболя. Най-после ми казаха, че той заминал за другия свят, да научи тази истина. Отгоре ще я види.

Истинският човек не живее на земята, живее в Божествения свят. Тук живее неговата сянка. Растението със своите корени живее, но животът му се проявява в клонищата, цветовете и плодовете. Така трябва да разбирате цялото битие. Човек е последната фаза на това Дърво на живота. Аз гледам нещата съвсем другояче. Между растенията и хората не намирам голямо различие. Има различие, но в духовно отношение човек е продължение на растенията. Той е последната фаза на растенията. Ние го виждаме, че е отделно нещо, но той е последна фаза. И тогава Христос казва: „Аз съм лозата, вие пръчките". Как ще обясните това? „Всяка пръчка в Мене, която не дава плод, отсича се."

Няма какво да ви говоря на вас, вие знаете истината. Всеки един от вас има една вътрешна интуиция и знае истината. Аз поддържам, че всеки човек знае истината, но той не иска да приложи тази истина, понеже деди и прадеди не му позволяват да я приложи. При мен са идвали много мъже – герои –и са ми казвали: „Много хубаво е това учение, но ако научи жена ми, че ходя в него, цял скандал ще направи". Не е въпросът за моето учение, но това е въпросът за истината, върху която се гради целият живот. Всеки един човек, който говори, стъпвайки върху това, върху което се гради животът, говори истината. Ако ти обичаш истината и жена ти вдига скандал, нека го прави, колкото иска. Но ти искаш да се наживееш на земята, и се оправдаваш с жена си. Жена ти не е виновна.

Тя даже не подозира, тя ще се радва, ако тръгнеш по този път, но на теб не ти оттърва защото, ако се решиш да вървиш в този път, ти трябва да уредиш всичките си въпроси със своите ближни. Този си оплел, онзи си оплел, на този имаш да даваш, на онзи имаш да даваш и като дадеш последните си пари, ще останеш последен голтак. Аз не съм от тези, които ще те учат да се молиш. След като останеш последен голтак, тогава сам, щеш-нещеш, ще се научиш как да се молиш. След като останеш последен голтак, тогава аз ще те науча как да се обличаш по новия начин.

Една сестра разправяше – вестниците били писали, че един индус подарил на папата едно оризено зърно, на което написал цяла поема. Как е станало това, не знаем. После друг му подарил един плат, изтъкан от самите буби, които той отхранвал. Те сами изтъкали този плат. Разбирам, ако хората тъкат платно, но бубите, без участието на човека, плат не могат да направят.

Ако разглеждате сегашния човек, ще видите, че това не е истинският човек. Този човек е красив отвътре, но ако го разглеждате от всяка гледна точка, ще видите, че той е една грозотия. Вие имате едно много криво понятие за човека. Ако търсите поета в книгата, която той е написал, вие ще се лъжете. Четете книгата, но там не е поетът. Мислите, че човекът е вътре, в това тяло, което виждате. Колкото поетът е в книгата, толкова и човекът е тук. Само че тази книга, която човекът е писал, е по-жива. Жива е тази книга, тялото на човека е жива книга, постоянно функционират силите, постоянно дава. Този поет, който е „издал“ тая жива книга, постоянно прави реклами за себе си, движи се, отваря си очите, той постоянно рекламира човека. Казва: „Учен човек е този.“ Но той не е господарят, това са слугите, които рекламират. Господарят седи надалече. Когато светът повярва напълно в него, тогава той ще дойде. А вие мислите, че той е тук. Някой казва: „Фалирах, не ме почитат хората“. Ти сам себе си не почиташ, как ще те

почитат хората? Ако ти сам лъжеш, как ще те почитат хората? Ако ти сам не обичаш истината, ако в теб няма тази разумност, какво уважение ще имаш и на какво отгоре ще разчиташ? В нашия свят трябва да има нещо, което да представя човека, да се не лъже. Някой път, като ме срещне някой, като говори, започне да си стиска краката, ръцете, мисли да се представи пред мен по-друг, страхува се да не го разгадая. Той преди да е дошъл при мен, аз го зная какъв е. За мен не е необходимо да срещна човека, за мен е достатъчно да пипна една хартия, която той е пипал, за да го нарисувам този човек такъв, какъвто е. Като минавам по един път, аз зная, дали по този път е минал вълк, мечка, дали са изяли някого или не. За мен това не е голямо знание. Да предскажат бъдещето на един човек, с това се занимават децата на онзи свят, които нямат работа. Пък в този свят това се счита за голяма работа, за голямо откритие.

Когато един учен човек твърди, че на Слънцето има кислород, водород, това се счита за голямо откритие. Всички елементи, които ги има на Земята, има ги и на Слънцето, понеже тя е излязла от него. Всички планети, които излязоха от Слънцето, имат същите елементи, както и то. А учените сега доказват чрез дедукция, чрез индукция, че това било, че онова било.

Този, Който е създал цялата Вселена, Той е турил известни закони. Ние не трябва да се заблуждаваме. Няма нужда да знаем цялото битие, но понеже животът върви по особен път, от материално гледище постепенно се събужда нашето съзнание. Вие може би искате да знаете какво има на Слънцето. Какво ще ви ползва това и да го знаете? Животът на там е най-идеалният живот в цялата Слънчева система. Ако някои жители на планетите искат да копират идейния живот, трябва да отидат на Слънцето, да го видят. Аз вярвам, че на повърхността му, в неговата фотосфера има десет-двадесет милиона градуса топлина, а някъде достига до петдесет милиона и повече. Понеже има опасност едно

слънце да нападне друго слънце, вследствие на това има тази топлина, за да се защищава от нападения. Понеже съществата на Слънцето са много напреднали, някой път може да стане нашествие, да го нападнат, вследствие на това те създават такива големи пречки, за да отблъснат неприятелите. Някой път може и от Земята да ги нападнат. Това засега са предположения. Казвам, че на Слънцето има една област, толкова благоприятна, където има идеален живот. Нашата Земя е представена там. Цяла една Земя има в слънцето, която живее и там, и е подобна на нашия земен идеал. И Венера е представена там, и Марс е представен, и Юпитер е представен, всички планети в Слънцето имат отличен живот. Ако искате, може да проверите това. Само че надали ще ви пуснат сега от Земята до Слънцето, понеже границите са затворени, а и много пари трябват. Ако нямате пари да отидете до Франция или Германия, където са нужни четири-пет хиляди лева, знаете ли колко милиарда ще ви трябват, до Слънцето да отидете? При това, като отидете, там има една граница, ще ви питат – какво е вашето верую, в какво вярвате. Вие ще кажете: „В нищо не вярвам". Тогава казват: „Обратно, върнете го назад, да отиде там, където в нищо не вярват!". Ще кажете, че сте православен, че сте евангелист. – „Върнете го при православните!", „Върнете го при евангелистите!". Казвате: „Аз съм анархист". – „Върнете го при анархистите!" „Ама болшевик съм." – „Върнете го при болшевиките!" Ако кажете: „Българин съм, французин, англичанин", те ще кажат: „Върнете го при българите, при французите, при англичаните!". Като отидете в Америка, ще ви питат, какво мислите за Америка. И като отидете на Слънцето – и там ще ви питат – какво мислите за Слънцето. Ако вие сте готови да приемете гражданството на Слънцето, да се отречете от целия земен живот, ще ви приемат. Иначе ще ви върнат назад. Те не искат да имат такива анархисти, каквито тук съществуват. Там не може да има анархия. Там има толкова много земя

за обработване, пари има толкова много, че може да ги носите с магарета. На слънцето няма многоженство, моногамия съществува там; ако имате идеята за много жени, веднага ще ви изпъдят навън. Ако носите някаква икона или идол, ще ви върнат назад. Никакви вестници, никакви икони, никакви фотографии. Ако искате там да фотографирате някого, той ще ви дойде на гости и ще каже: „Вижте ме сам", но нямате право да го фотографирате; ако фотографирате, ще ви изгонят на общо основание. После: на Слънцето няма клозети като нашите. Там има висока температура, при която изверженията веднага се пречистват, и няма никаква миризма. Ти ще отидеш най-малко на сто километра и ще се върнеш чист. В тази орбита всичко се очиства.

Някои учени хора пишат в своите бележки какво има на Слънцето. Аз още не говоря какво има в онзи свят, аз говоря за един физически свят, който е напреднал, и е близо до духовния свят. След като преминете през всички слънчеви системи на материалния свят, ще влезете в Слънцето и оттам-насетне може да бъдете кандидати за Божествения свят. След като научите всичките науки на Слънцето, може да се върнете на Земята и да живеете, както трябва. Тогава ще имате един образец. Вие казвате, че трябва да живеете по Любов, по Мъдрост и Истина. Но в какво седят Любовта, Мъдростта и Истината – не знаете. Всеки си има свой образец. Когато отидете някога на Слънцето, ще ви станат ясни тези понятия. Това е за сведение само. Не искам да вярвате. Един ден, когато някой от вас отиде там, вие ще си спомните, че съм ви говорил, ще кажете: „Вярно е". Когато видите – тогава да вярвате, сега е за сведение. Много неща сте чели, чели сте „Хиляда и една нощи". Чели сте Шекспир, чели сте Кант, чели сте някои стари класици, но хубаво е да знаете и това, че на Слънцето няма клозети, няма боклуци, няма торене по нивите. Там е всичко чисто, там всички хора са идеални. Там няма гробища; и като нашите църкви няма. Всички имат едно убеждение.

Има друго нещо, което там съществува. Те представят някой път, как хората живеят на Земята, представят – как живеят на Венера, на Марс, на Юпитер. После в тях се заражда една мисъл, как да помогнат на хората. Идея имат тези хора на Слънцето. Те изнасят нещата точно, както са, и няма лъжливи неща и факти, които да преувеличават. Там героинята от някой роман никога няма да припадне, да умре на коленете на своя възлюблен. Един автор иска да ме убеди, че героят му умрял от голяма любов. Това не може да бъде. От любов човек не умира, от любов човек оживява, а от безлюбие умира. Когато някоя възлюблена е умряла, тя е умряла от безлюбие. Когато някоя мома се влюби в някой момък, и докаже любовта си, постигнала е най-високо положение на любовта. Ако след това каже: „Ако аз го изгубя?“, в този момент тя припада и умира. В нейната душа става едно раздвояване, в нейните чувства се явява едно раздвояване; момата може да умре, да полудее. От къде се пръкна тази мисъл, че този, който я обича, ще ѝ измени? То е идея от една баба от миналото. Тази идея се явява като един микроб, който при известни условия се съживява, почва да се разплодява и внася тази отрова. Как е възможно да обичам някого и след това да му изменя? Да изменя на някого, значи да изменя на Бога. Да изменя на другаря си, значи да изменя на себе си. И обратното е вярно: щом изменя на себе си, и на ближния си, аз изменям и на Бога. Аз съм свързал тези три неща в едно. Следователно не допускам в себе си никакво изменение, никаква измяна. Любовта не може да се измени. Понеже, ако аз изменя на моето убеждение на любовта, смъртта ще дойде в мен, нищо повече. Дали на себе си изменям, или на ближния си, непременно смъртта ще бъде един резултат или едно нещастие. Такъв е законът в живата природа. Дали го приемаш, е друг въпрос, но всичките нещастия в света произтичат от двата фактора: от несъгласието на постъпките с нашия дух и от несъгласието с живота. Аз взимам онзи истински живот, в който смъртта не

царува. Това е разумното в света. Духът и животът са, които създават всичките материални блага, които хората имат.

Следователно каква е целта на един човек, който говори? Той, казвате, иска да заблуждава хората. Ако аз искам да ги заблуждавам умишлено, или ако неумишлено ги заблуждавам, то това води до смърт за мене. Питам тогава: какво се ползвам аз, който изневерявам на онзи велик закон в битието? Нищо. Или какво се ползвам аз, ако заблуждавам хората да вярват в това, в което аз вярвам? Най-първо, ако вярвам в едно учение, аз го прилагам в себе си, гледам какви резултати може да произведе в мене. Аз съм минал през една дисциплина. В младини бях толкова слаб, че очаквах вече денят, когато ще дойде да ме опее свещеник, и да ме заровят. Борил съм се със смъртта. Казваха: „Скоро ще свърши". Аз вярвах в едно: щом престана да живея, както Бог изисква, ще свърша веднага. Та когато казвам някому, че, за да е здрав, трябва да повдигне мислите си, съзнанието си, аз съм опитал това. Ако повдигнете мисълта си към онази велика мисъл, която прониква в целия живот, в съзнанието на хората, във всички растения, във всички животни, в съзнанието на камъните, на светлината, вие ще оздравеете. Светлината има съзнание. Светлината е толкова реална, колкото аз съм реален. Казвате: „Светлината е механическа". Ако светлината носи живот за мен, ако топлината носи живот за мен, ако всяка една мисъл носи живот, значи животът е скрит в тази форма – в светлината, в топлината, в мисълта. И дотолкова, доколкото аз разбирам хората, дотолкова мога да взема този живот, да се свържа със света. Защото всеки един човек е проекция на Бога. Всеки от вас е проекция на Бога. Дотолкова, доколкото разбирам тези хора, дотолкова Бог се е проектирал. Да не спъвам Бога, който работи в човека. Щом аз обичам Бога, аз му съдействам. Дойде един човек, за да не го спъвам, отнасям се с уважение, защото виждам проекцията на Бога. Ако някой вижда проекция на Бога в мен, и

той не трябва да ме спъва. Ако всеки човек остави Бог да се проектира, ако нещата дойдат като един съзнателен закон, тогава ще разполагате с всичкото богатство на земята.

Какво заставя тези жители на Слънцето, които, от сутрин до вечер, се занимават със своята цивилизация и култура, да намират време да изпращат богатство, блага на хората от Земята? Цял бюджет има Слънцето за Земятя. Там се събира едно събрание, което определя бюджета на цялата Земя. На всички други се изпраща грамадно количество светлина, топлина, после храна, енергия. Всичките храни все от Слънцето идват. Казват хората: „Господ създаде света". Аз не зная какво хората разбират под Господ. Господ е създал света, но къде е той? По неговите външни изявления не знаем къде е Бог. Например някой човек говори. Казват: „Много сладко говори". Това са други вибрации, които измъчват ухото. Това е мое схващане. Мърда си устата. Дам му малко хлебец. Казвам: много хубав е хлябът. Има нещо в хляба, което е музикално, чрез него влизам във връзка с Божествената реалност. Трябва обаче дълго време да го дъвча. По някой път ние виждаме хубавото в човека. Има един момент – 1/10, 1/5, 1/20 от секундата или 1/50 от секундата, аз съм забелязал – това е един момент много кратък – има нещо много хубаво у човека и после премине. Гледам, че се отвори нещо, и после се изгуби. В очите му гледаш, че се разкрие една реалност, и после се изгуби. Чудиш се след това, вярно ли е било. Някой път очите са като врата, екран, виждаш една реалност, после тя изчезне. Това е човекът там. Този човек го виждаш честен, справедлив, благороден. Този човек, у когото ние забелязваме тези качества, всякога след време ще се измени тук-там. Някой казва: „Ти какъв човек си?". Наблюдавайте ме някой път! Ако може да видите, че моите очи се отварят, може да разчитате. Наблюдавайте! За това не се изисква много. Достатъчно е да погледнеш човека само за 1/5 от секундата и да знаеш вече дали горните качества ги има

или не. За 1/5 от секундата може да видиш нещо, което за сто години не може да научиш. За 1/5 от секундата ще видиш този човек как е вървял, как е живял, ще видиш цяла една история. Казвам: в това време виждам всичко за него, нищо не го питам. След това, като един обикновен човек, той ще започне да се движи, ще си почесва главата. Това са актьорски представления. Аз се усмихна и той се усмихне. Аз говоря, а той ще се почеше. Какво изразява човек, когато се почесва по главата? Когато не може да мисли правилно, той се почесва. Когато мъчнотията седи в неговите чувства, той се почесва отзад; когато мъчнотията седи в неговото користолюбие, той се почесва над ухото; когато мъчнотията седи в неговите религиозни убеждения, той се почесва отгоре на главата; когато мъчнотиите са в ума му, той се почесва по челото, търси някакъв ключ – да се отвори, да може да разреши този въпрос. Почесването не е нищо друго, освен търсене на ключа, на едно разрешение. Следователно като се почесва отзад, той иска да завърже приятелство и не знае как. Отзад на главата има един център – той търси там ключ, за да си намери партньора. Някой иска да се моли, но не знае как, и се почесва горе, най-високо на главата, за да види – дядо му, баба му как са се молили; не може да го намери. Това е фигуративно казано. Научно мога да ви представя тези неща, но нищо няма да ви полза. Понеже, ако човек знае много, много бели си създава на главата. Ако сте физиогномисти или френолози, вие бихте си сложили шапката на главата и бихте бягали из горите.

Представете си, че сам сте се оплел в една неприятност, но изучавате някоя от тези окултни науки; как бихте си помогнали? Или имате един събрат, толкова упорит, че не можете да го поправите по никакъв начин; тогава, с тези науки, бихте ли могли да му помогнете или пък на себе си да помогнете? Какво ще правите тогава? Ще опъвате каиша до второ разпореждане. Ако сте военен и имате началник, упорит генерал, вие

сте подчинен, какво ще правите? На този генерал ще му изучавате слабостите. Ако той е тщеславен, ще го хвалите, ако той е много тщеславен и горделив, ще гледате да не го обидите. Много внимателни ще бъдете с генералите. Някои обичат да бъдат генерали, но добре, че има и такива, които не обичат да бъдат генерали. На тях им се е втръснало генералството. Които се отричат от генералството, те са го имали и искат да се освободят. Други, които го нямат, искат да бъдат генерали. Малкото дете иска да бъде като дядо си, но като стане като дядо си, втръсне му. Малкото дете казва: „Да имам бяла брада като дядо си!“. Гледа големите само, но като стане дядо, разбира, че нищо не допринася бялата брада. Казват: „Изкуфял е този дядо, остарял е, не е способен за никаква работа“. Детето се разочарова от дядо си. Но ние имаме едно криво разбиране за дядото. Дядото, след като остарее и стане на сто и дадесет години, трябва да прилича на едно малко дете, да знае това изкуство – да става като малко дете. Като дойдат децата, да си смъкне брадата и да си поиграе с тях, като излязат те, да си тури пак брадата – за пред възрастните. Такъв дядо виждали ли сте? Ако имате такъв дядо, ако бихте намерили този дядо, той може да ви даде всички съвети и да разчитате на него. Той може да бъде като малките деца. Така и бабата да поиграе с малките деца. Защо се срамува старата баба да играе като малките деца? Значи да лежи тази баба, да измъчва децата с философия – не я е срам, а да стане като малките и да поиграе с тях – я е срам. Каква философия е това? Тя казва: „Аз съм поживяла“. Какво е видяла тя? Че десет момци я обичали, това знание ли е? Че един грънчар направил десет грънци и ги счупил, това занаят ли е? Че един търговец е спечелил десет милиона и после ги изгубил, това търговия ли е? Че един професор учил десет години, направил такава теория, която за нищо не е, това професорство ли е? Във всичките ни теории трябва да има една положителна страна, трябва да има един положителен резултат. Ако всичките ни

резултати са все отрицателни, това не е професорство. Поне най-малко половината на това, което имаме, да е положително.

Най-после: какъв ще бъде резултатът на сегашния живот? Казвате: „Сега ако умрем, ще отидем в другия свят". Че може да отидете в онзи свят, това го знаем; че ще научите много неща, като отидете в онзи свят, и това го знаем. Но, че сега не учите на този свят, и това го знаем. Защо не посвещавате свободното време, което ви остава, за онзи свят, за разумния свят, от който зависи сегашният ви живот? Онзи свят е тясно свързан със сегашния живот: „Верният в малкото е верен и в многото". Малкото вяра, която се отнася до реалното, ако нея разработвате, вие, като влезете в другия свят, ще бъдете готови работници. Ако този свят, физическия, не разбирате както трябва, като влезете в другия свят, ще срещнете други препятствия. Законът е един и същ. Вие и там като влезете, ще намерите един свят, който е създаден по подобие на земния живот.

Ако запитате един дух, какво има в онзи свят, той ще ви изясни последната теория. Той казва, че всеки един предмет си има един етерен двойник. Все едно, че вие имате един стол на земята, на който седите. От невидимия свят виждат етерния двойник, който не се разрушава. Докато ние обичаме един предмет, той седи в невидимия свят, но ако сме развалили този предмет с омраза, той изчезва и в небето. Значи двойник има столът и по този двойник съдят, какъв е столът на земята. Когато вашият стол в небето изчезне, това показва, че вие сте фалирали на земята. Тогава ето как познават от невидимия свят, какво става с вас тук. Когато образът на вашия син в небето изчезне, когато образът на вашата жена в небето изчезне, когато образът на вашия приятел в небето изчезне, те знаят, че вие съвършено сте фалирали. Всеки един човек, когото вие обичате на земята, етерният му двойник седи там; ако намразите един човек, един ваш приятел, той не съществува за вас

– не съществува вече и там. По него те съдят за вашето състояние. Затова казва Писанието: „Делата ти подир тебе ходят.“ Каквото правите, в небето е живо. Когото вие обичате, той е там, когото не обичате, няма го там. Имате приятели, мъже и жени, те са проектирани на небето – и там има мъже и жени. Този, земният живот, е създаден по прилика на онзи Божествен свят.

Под „мъж“ и „жена“, положителна и отрицателна енергия в природата се разбира друго. Женственото в природата е това, което съгражда, което събира нещата около себе си. Жените създават земите, жените създават слънцата, жените създават слънчевите системи, планетите. Пространството го владеят мъжете. Пространството между Земята и Слънцето го владеят мъжете. Във всички празни пространства между планетите живеят мъжете. Всичкият материален свят е на жените, които само градят. Материалният свят принадлежи на жените. Когато те минават от един дом в друг, тогава мъжете ги допущат. Когато жените не обичат мъжете, тогава те не допущат жените да си ходят на гости. Това е един от старите изводи и сегашните изводи са същите. Това е отношение.

Разумни същества живеят и в междупланетното пространство, където материята е съвършено прозрачна. Най-разумните същества живеят в най-прозрачната материя, каквато е светлината, пък в гъстата материя на земята живеят по-нисши същества. Най-разумните, най-напредналите същества, които са завършили своето развитие, живеят в етера, в „празното“ пространство. То е така населено! Трябва да идете там, за да видите какво нещо е. Един ден вие всички ще бъдете там, може след десет хиляди години, след сто хиляди, след един милион, два милиона, сто милиона години или като турите едно число с петдесет нули – все ще бъдете там. Това е един Велик простор. Едва сега реалността е пред вас.

„Верният в малкото." Малкото е духовното, което имаме. Цялото небе, не само слънцата, които светят, това са все реалности. Видимото в света, това е жената. Невидимото, това е Божествената разумност. Казват: „Празно пространство". Пространството не е празно. Това е животът, в който живеят такива напреднали същества, за които едва ли хората имат някакво понятие, но един ден ще имат. Както мравите нямат понятие за този свят, както мравите нямат понятие за нас, така и ние нямаме понятие за тия разумни същества. Ние сме като мравите, като живеем в такива малки съжителства, и мислим, че като нашия свят няма друг. Като света на мравите няма друг и като света на хората няма друг, и като света на ангелите няма друг. Сега аз ви въведох в една област, която е само външната страна. Все едно, че ви описвам една мома как е облечена: с накити, с копринени дрехи, с диаманти, с пръстени, има автомобил, слуги – това е външната страна. Съществува една страна, в която вие може да имате почитанието на всички хора. Всеки от вас може да стане виден в един момент, в един момент може да стане гениален на земята. Ако човек има едно чувство на любов, едно радио, в което да проникват енергиите на любовта, където и да минава, всички хора ще се стичат около него, ще бъдат на негово разположение и от него, и от тях ще изтича любвеобилност и разположение. В един момент може да стане това. Ще ме запитате: „Възможно ли е това?". За свещеното невежество – не е възможно. Никога един учен човек не може да го заровите в гроба. Той не е толкова прост, че да се зарови. Там се заравят дрехите. Оплакват ги, но няма ги там. Животът, духът, не може да ги туриш в гроба. Духът не е нещо материално. И човек не е нещо материално. Казвате: „Как така, в Орландовци е пълно със заровени?". Магарето може да заровят в Орландовци. Тогава каква разлика има между магарето и човека, щом и двамата ги заравят в земята? Аз наричам човек това, което не се заравя в земята. Всяко нещо, което се

заравя в земята, не е човек. Свещена книга е духът, една велика, истинска наука. Това, което не умира, не се заравя. Свобода трябва да се даде на хората! Защото, ако хората са свободни, те са хора, ако не са свободни, те са животни. В най-големите мъчнотии на живота да си свободен! Казваш: „Гладен съм, ще умра от глад". Ти си човек, как ще умреш гладен? Най-първо ти не трябва да вярваш, че гладен ще умреш. Ти казваш: „Ще ме уморят хората". Никога хората не може да те уморят. Ти сам в себе си трябва да умреш. Не трябва да вярваш, че има някой, който може да те умори. Ще застанеш на този принцип: където и да си, може да заемаш най-долното положение; където и да си, от това положение може да се издигнеш. Имаш приятели, които могат да ти помогнат.

В Дъблин свири Крайслер като малко момче. Минава един и чува свиренето, мисли, че е някой виден цигулар. Иска да види този цигулар, но вижда едно малко момче на петнадесет-шестнадесет години. Той го взима при себе си, кара го да свири едно парче и казва: „Ето един талант". Той дава съдействието си на това момче. Талант има то! Ако във вашата душа действа Божествената Любов, то който и да ви види, ще каже: „Има нещо в този човек". Това е спасението в света. Така е за напредналите души, но не се отнася това и за ненапредналите души. Изходният път е този, няма друга свобода. Вие чакате Христос да дойде отвън. Никога няма да дойде Христос, ако тъй вие го очаквате. Ще дойде да ви се усмихне или да ви каже: „Елате вие, благословени!". Много се заблуждавате в това вярване. Христос така, както го очаквате, отвън да дойде, няма да дойде. Тогава защо да не вярвате в мене, ако е така? Или ще кажете, че аз съм антихрист?

Разумността се отличава с едно нещо: онзи, който иде, той носи свобода и живот за всички хора, нищо повече. А онзи, който носи свобода в името Божие, той трябва така да живее, той трябва да има една любов, която да не се поколебава в нищо. Неговият живот да бъде живот за другите. В който и народ да дойде Христос, и да се

прояви по този начин, вие можете да станете проводници на Христа. Както едно огледало може да стане отражение на слънчевата светлина, така умът и сърцето на човека могат да станат отражение на Словото Божие. Ние трябва да бъдем отражение. Колкото по-скоро схванете тази идея, толкова по-добре. Вие може да кажете: „Възможно ли е това, аз достоен ли съм?". Вие петните името Божие. Ако вие не бяхте достоен, Бог нямаше да ви изпрати на земята. Щом сте изпратени, достойни сте. Кой ви даде право да се съмнявате? Казвате: „Аз съм много грешен". Какво от това? Че кой дявол ти тури в ума мисълта, че си много грешен? Ти като имаш грехове, може и да ги изправиш. В това седи твоето достойнство! Понеже те са грехове на твоите деди и прадеди, които трябва да носиш с хиляди векове, и ти трябва, като някой юнак, да изчистиш онази смет, онзи боклук на хилядите поколения, че като те види дядо ти, да каже: „Много се радвам, че ти ни освободи от това робство". Нямате право да се съмнявате в себе си! С това позорите името Божие.

Аз ви говоря като на приятели. Аз считам за унижение, за позор да ви говоря това, което не е истина. Аз не искам да позоря името Божие, да позоря Онзи, Който ми е дал живота. Искам и вие да бъдете свободни. Аз искам да бъдете такива, каквито Господ ви е пратил на земята. Както аз познавам Бога, искам и вие така да Го познавате. Другояче не може да Го познаете. Искам да минете по същия път, по който аз съм минал. Може да проверявате, колкото време искате, колкото дни и часове искате, но да минете по друг път е невъзможно. Свобода имате в минаването, но ще минете по същия път, по който аз съм минал. Бог е казал: „Един е пътят". Той е пътят за въздигането на човешката душа. Този път е свещеният път на Любовта, свещеният път на Мъдростта, свещеният път на Истината. Той е свещеният път, по който всички души, всички хора на земята стават свободни.

27 март 1932 г., София, Изгрев

Наклали огън

Ще взема само две думи от 18-а глава, 18-и стих от Евангелието на Йоана: „Наклали огън“.

Ученият човек се познава по това, че той се занимава с неизвестни работи; простият, неученият човек се познава по това, че той се занимава с известни, с понятни работи. Простият търговец, който продава на битпазар, се занимава с вехтории. Ученият човек е един шивач, който шие все нови дрехи; като дойде някой при него, той му взима мярка, скроява дрехата и я ушива. Някои хора много обичат битпазара; те казват: „Дайте ни един катехизис на живота!“. Ако искате катехизис, идете на битпазар. Ако светът можеше да се оправи с катехизис, тогава вземете един будически, един католически, един православен или друг някакъв – навсякъде има катехизиси, няма защо да търсите нови – и вижте, доколко светът може да се оправи с тях.

Сега: от това не разбирайте, че не трябва да се мисли правилно. Мисълта е един прогресивен процес. Ние едва сме започнали да мислим. Човекът едва е преминал в границите на човешкото състояние. Той едва сега преминава от животинското в човешкото състояние – това е авангардът. Тялото на цялото човечество е почти в животинското царство. Това е един преходен период, вследствие на който ние виждаме толкова много разправии. Разправиите, спорът, те са достояние на животните. От тях е започнал спорът. Виждате два петела в някой двор, спорят, бият се. Защо? Имат стотина кокошки, делят ги помежду си. Защо му са на един петел толкова кокошки. Ще кажете, че му трябват. Питам: как ще ги храни толкова кокошки? Ако кокошката очаква петелът да я храни, какво ще стане с нея? Някой път вие се произнасяте – мислите, че животът не е нещо идеално. Да, сегашният живот е чергарски, той е

преходен живот. Сегашната култура е чергарска, така е поне в моите очи. Това е мое мнение. Вие не трябва да се обиждате от това. Чергарски е този живот по отношение на едно състояние особено, което е толкова велико, че ако вие бихте били в новата култура, ще се съгласите напълно, че този живот и тази култура са чергарски. Но понеже вие мислите, че сегашната култура е последната дума на човечеството, казвате: „Отлична е тази култура". Какво ще ми кажете за тази култура, в която в 1914 година избиха само в продължение на четири години около двадесет и пет милиона хора, направиха ги на пастърма и то най-културните хора – учени, философи, управници, владици, генерали, музиканти, поети, писатели и т.н. – всички отидоха. Защо? Какво постигнаха с тези убийства? Ще кажете, че войната допринасяла нещо. Аз не отричам това: допринася и войната нещо, но тя не е метод, който трябва да се прилага. Войната е един изключителен метод. Тъй щото в природата има постоянни методи, има и изключителни методи. Войната е един от изключителните методи. Когато двама души не могат правилно да разрешат един въпрос, те прибягват до война. Следователно във всяка война силният има правото, а не умният или добрият. Който има сила, той има правото, а може да е крив. Когато има сила, той може да хване онзи, който има пари, и да го набие, да му вземе парите, а той нищо не трябва да казва. Напротив, той ще каже: „Както кажеш, така ще направя". Слаб е човекът. И след всичко това хората говорят за законност. Хората трябва да направят разлика между власт и права в света. Според мене властта е Божествен атрибут, а управата е човешки атрибут. Някъде управата може да бъде съгласна с властта, а някъде никак не върви с властта. Следователно мнозина смесват тези две неща, казват, че управлението е власт, и намират, че така трябва да бъде. Не, не е така. Да управляваш, това не е Божествено, това е човешко. Според Божествената власт на всеки човек е дадено право, сам да се управлява,

а властта е обща за всички – всички трябва да властвуват. Всеки пък сам трябва да управлява себе си. В сегашния живот, според човешките разбирания, всеки има власт над себе си, управата има власт над всички. Точно обратно е изменен законът. Казвам: как ще се оправи светът? Поставете властта върху всички, а всеки сам да се управлява, както той си знае. Някои ще кажат: „Как е възможно това, как ще се управляват сами?“. Казвам: ако имате едно неразумно същество, което не е надарено с разум, което не е надарено със сърце, с воля, то има нужда други да го управляват, но един учен професор има ли нужда да му кажете как да разреши задачата си? Дайте му задачата и го оставете той сам да я разрешава, по какъвто начин си иска. Достатъчно е задачата да е правилно решена, а после той ще изпита и нейните резултати.

Сега всички хора искат да имат свобода. Свобода може да има само онзи човек, който има три Божествени атрибута: когато неговата буква „Л“ е в трета степен; когато неговата буква „М“ е в четвърта степен и когато неговата буква „И“ е в пета степен. Това значи абсолютна свобода. Ако вие наредите човешката азбука според великия Божествен закон, според който тя действително е наредена, като следват знаците плюс и минус, плюс и минус, после минус и плюс, минус и плюс, и да дадете на всяка буква нейното определено място, вие ще имате един процес. Такъв процес имате и в аритметиката, където има различните знаци. Когато се поставят тези знаци, трябва да знаете с какъв процес ще работите: дали с изваждане, или събиране, дали с умножение, или деление. А после има известни правила за събиране на числата. Числата имат известни свойства, които трябва да знаете: трябва да знаете дали дадено число е положително или отрицателно. При това трябва да знаете, че всяко число има и посока на движение. Всяко число е резултат на известни разумни сили. Следователно от резултатите на числата вие ще знаете интелигентността на

това същество, което е зад този резултат. Например много от съвременните учени казват, че окултните науки били отвлечени. Не, ни най-малко те не са отвлечени. Те са обективни науки, които съществуват за онези, които ги разбират, а за онези, които не ги разбират, те наистина са отвлечени. Всяка наука, която не разбираме, е отвлечена, а всяка наука, която разбираме, е обективна, положителна. Сега всички хора са физиогномисти. Например щом видят един човек, те веднага се произнасят, казват, че даден човек не им харесва, или лицето, или светлината му, или неговия ход, движение и т.н. Вие имате един инстинкт като някое животно, с който познавате човека. Защо е добър, защо не е добър; защо и за какво не ви харесва, не знаете, но като някое животно, намирате си пътя и нищо повече. Така е за вас, но за един учен физиогномист не е така. Един учен, като види човека, той най-първо ще постави различни знаци по тялото му: плюс, минус, ще извърши ред процеси и като постави всички знаци на своето място, тогава ще може да се произнесе. Например, ако човек на челото си има минус, той не разполага с всички сили на своята мисъл. Ако неговият нос има минус, този човек не разполага с всичката си енергия на своята интелигентност. И ако на неговата брада седи минус – той не разполага с всичката сила на своята воля. Следователно този човек е един от тези, в които според химиците металоидните имат преобладаващо влияние. Той няма никаква активност, всичко в него е в застой. Този човек се нарича флегматик. Той е едно блато, в което не приижда прясна вода, и целият ден жабите крякат в него. Ние наричаме този човек блато на жабите. И той има известна култура, но тя е жабешка. Обаче това може да се смени. Ако дясната страна на челото има плюс, а лявата има минус, вие имате един правилен процес. Ако дясната страна на скулите има минус, а лявата плюс, пак ще имате правилен процес. И най-после, ако дясната страна на брадата има плюс, а лявата минус, вие пак ще имате правилен процес. Плюс и минус – това

е един естествен ход на нещата. Ако навсякъде имате плюсове, каквото са плюсовете, това са и минусите. В минусите жабите вдигат врява, култура има там. И в плюсовете може да се вдига шум, навсякъде има пожар. Следователно там има революция. Този закон е верен и в света. Когато навсякъде има плюсове, там революцията е неизбежен процес в живота. Когато минусите взимат надмощие, там е смъртта вече. Минусите показват, че всичко е изгоряло вече. И като няма какво повече да гори, навсякъде виждаме само пепел. Казвате: „Да сме активни". Питам: в каква посока ще се движите? Някой казва: „Трябва да осигурим живота си!". Знаете ли какво нещо е осигуровката? В каква посока трябва човек да се осигурява? В Америка всички американци имаха, тъй наречените, спасителни банки, в които се осигуряваха бедните хора. Бедните влагаха парите си все в такива банки, но в тази криза банките се спасиха, а хората отидоха... Къде отидоха и парите, и бедните хора, не се знае, но всички казват: криза има сега. Да, криза има, но къде са парите на бедните? Пари поне не се ядат. Парите не се явяват, казват само: „Банката е пропаднала". Добре, банката пропаднала, но къде отидоха парите? Умният човек ще извади следното заключение: хората не могат да спасяват. Къде са онези, които спасяват хората? Те са спасителите на човечеството. Те умират на кръста, за да ги спасят. Тогава аз си представям въпроса така. Един индиец минавал за голям адепт на окултните науки. Той отишъл в Париж, в Севил, където попаднал между най-висшето общество, и след като им проповядвал много от ученията на йогите, един ден казал: „Всичката теория мога да ви покажа много лесно. Аз имам голяма сила в себе си: и най-големия и бърз влак мога да го спра, където искате". Най-видните парижани по това време били заинтересувани да видят това чудо. Той им казал: „Това чудо може да стане само при условие, че вие ми дадете вашите скъпоценни огърлици, скъпоценни камъни и диаманти". Те дали своите огърлици и се спрели пред трена да наблюдават какво ще направи

този маг. За голямо тяхно учудване експресът не спрял и адептът изчезнал с него. Той им казал, че щял да се хвърли от трена, и той моментално щял да спре. Какво е станало после с този адепт, не се знае – може да са го хванали, а може и да са го прибрали мъртав. Доколко е вярно това, не се знае, предават го като анекдот. По такъв начин именно се спасяват хората, като им се проповядват чудесиите на света. Това не показва, че тези хора мислят лошо, но какво ще кажете за едно шише, на което направите няколко дупки, отдето да изтича водата. Всички други части на шишето не са съгласни да изтича водата. В такъв случай можете ли да обвините шишето, че водата изтича от него? Не! Всичките му останали части не са виновни, че водата изтича от него. Следователно всички кризи в света произтичат от факта, че все някъде има дупки. Кризите стават, където има дупки в живота.

Казваме: сегашното общество, сегашната култура са едно такова шише, от което изтича всичкото злато навън. Обаче то не е загубено, то пак остава на земята. И хубаво, че е така, защото всички хора досега вярваха, че са спасени. Та всички досега имаха надежда в тези спасителни банки, че във време на мъчнотия, във време на глад и на сиромашия ще има, откъде да си помогнат. Обаче те сега се убедиха в истината, че това е било една лъжлива надежда. И тези бедни хора почнаха да вярват другояче, а именно: че не е този пътят, че не са хората, които спасяват, а Бог спасява хората. Не са лекарите, които лекуват болните, не са проповедниците, които обръщат хората към Бога, не са управляващите, които управляват света. Ние можем да мислим, че е така, но в края на краищата ще се убедим в истината. Всеки баща може да каже на сина си, че е негов баща, но той трябва да каже: „Синко, аз на земята съм ти само възпитател. Твоят истински баща е на друго място". Каже ли бащата на сина си така, той ще помисли нещо съвсем лошо, ще си помисли най-малкото, че е техен храненик. Ако майката каже на сина си: „Синко, аз не съм ти майка, тук на земя-

та аз съм само твоя възпитателка, твоята истинска майка е на друго място". Какво ще си помисли този син? Той ще си помисли, че е взет за техен храненик отнякъде. Когато един човек влезе през някоя врата в един дом, вратата ли го създаде? Не, вратата е само едно условие, да може този човек да влезе вътре. И когато този човек излезе от вратата навън, вратата ли го създаде? Когато светлината влиза през очите и отива в мозъка, където се разлага, очите ли я създадоха? Не, те само я трансформираха. И когато тази светлина се връща назад като една идея, пак по същия път, от мозъка през очите, те ли я създадоха? В приемането и връщането на светлината има два процеса. Единият процес е външен, възприемане на светлината отвън навътре и разлагането ѝ в мозъка, а другият процес е вътрешен, отвътре навън, то е това, което ние виждаме външно. Тогава светлината излиза отвътре навън. Сега аз няма да се спирам върху зрението. Зрението е един сложен процес. Когато светлината влиза през очите в човешкия мозък, и създава мисълта, едновременно с това мисли и цялата природа. Как мислят учените, как мислите вие, то е ваша работа, но аз предпочитам моята теория пред теорията на учените хора. Аз предпочитам моята теория, защото ми дава повече светлина. Когато аз виждам тази светлина, зная, че едновременно с мен и всички планети, като Слънцето, Луната и останалите, както и всички същества по цялата Вселена виждат светлината по един и същ закон. Законите за възприемането на светлината са едни и същи. Когато светлината влиза в мозъка на една муха, и тя вижда по същия начин, както и аз. Обаче нейното разбиране за светлината е съвсем друго от моето.

Съвременните хора или всеки човек отделно, за да мине в по-високо състояние, трябва съзнанието му да се пробуди. Ние трябва да знаем, върху какво почива щастието на човека. Щастието на човека зависи от известни числа. В някои отношения щастието зависи от бащата, а в някои отношения – от майката. Аз взимам бащата

като едно условие. В някои отношения щастието на сина зависи от бащата. В някои отношения то зависи от майката. Поякога бащата и майката не вървят по една и съща линия. Има една положителна страна на щастието, както има една отрицателна страна на щастието. Значи, има положително-отрицателна страна, както и отрицателно-положителна. Ти не можеш да бъдеш щастлив, ако баща ти не е бил щастлив. Ти не можеш да бъдеш нещастен, ако майка ти не е била нещастна. И обратното е вярно. Ако ти вървиш по линията на майка си, ти не можеш да бъдеш щастлив, ако майка ти не е била щастлива; или ти не можеш да бъдеш нещастен, ако майка ти не е била нещастна. Този закон е законът за вътрешното съчетание на семейството. В това отношение семейството трябва да се постави на съвсем друга основа. Ако ти търсиш щастието, това показва, че си нещастен. Ако мъжът търси една жена, значи той е нещастен, той е гладен. Следователно жената трябва да върви по линията на щастието. И обратно: ако една жена търси един мъж, тя е нещастна. Следователно мъжът трябва да върви по линията на щастието. Като не разбирате закона, вие казвате: „Да оженим тази мома!“. Като ожените двама нещастни, какво ще стане? Ще имате минус и минус, които дават плюс под нулата. Ако имате минус и плюс, пак ще имате минус. Но аз предпочитам минус и плюс, отколкото два минуса. В някои отношения аз предпочитам изваждането пред събирането. Ако събера минус две хиляди лева и минус десет хиляди лева, ще получа минус дванадесет хиляди. В този случай предпочитам едно изваждане пред това събиране. Например предпочитам да имам плюс десет хиляди лева и минус пет хиляди. В първия случай онзи човек е по-богат от втория, само че той има да дава тия пари, а във втория случай ще имам да взимам поне пет хиляди лева. Следователно отрицателните процеси в природата всякога ограничават човека, а положителните го освобождават. Някой казва: „И без добродетели

може в живота“. Не, всички добродетели в природата, в Божествения свят са все положителни знаци: плюс минус, плюс минус и т.н. Те вървят по този начин. Щом имате два плюса, тогава ще се заемете да разрешите въпроса. Отстрани ще сложите по един минус. И тогава, понеже двата плюса ще се отблъснат, те ще отидат към минусите и ще имате едно съчетание. Аз лесно мога да примиря двама момци или две животни. Всяко животно си има свой вътрешен стремеж. Аз ще ги примиря, като зная посоката на техните стремежи, както и силите, които са впрегнати в тях. Например някой човек обича да се гневи и казва: „Аз обичам да се гневя“. Причината за това е, че у този човек се е събрала известна енергия в мозъка, която търси изходен път. Като наблюдавате този човек, как се готви да избухне, ще забележите, че в един от ъглите на устата се вижда едно трептение. Ако не може да отпусне крана, да изтече тази енергия навън, той веднага ще избухне и ще започне да движи ръцете си, да отваря и затваря устата си и т.н. Като маха ръцете си на една и на друга страна и удря с тях, той иска да каже: кажи ми на коя посока да вървя, назад или напред, в тази или в друга посока? Ако той рече да те удари, ти му кажи: „Надясно от тебе, на четири крачки разстояние има едно гърне със злато, заровено в земята“. Той веднага ще спре и ще отклони вниманието си. Или можеш да му кажеш: „На еди-кое си място, под еди-кой си камък има заровено гърне с десет килограма злато“. Той веднага ще спре да се гневи, ще отправи погледа си към посоката, която му определяш. Който не разбира закона, казва: „Какво право имаш да ме биеш?“ Обаче той ще го удари. След това този благочестив човек, който е пострадал, ще напише едно заявление до съдилището, с което ще се оплаче пред съда, и ще се започне процес. Ти ще вземеш адвокат, който да защитава делото. Ще се съберат хора, които ще разрешават въпроса, как станало това, че еди-кой си вдигнал дясната ръка и ударил някого по лицето. И след това съдът ще се произнесе, че този човек контузил

втория и го осъжда на няколко месеца затвор, като му казват, че той няма право да бие хората. Това са външни резултати, но те стават тайно в душата на човека и спират неговия прогрес. Много такива процеси спират мисълта, спират чувствата, спират волевата енергия. Ние сме хора, които често себе си убиваме. Аз гледам как млади хора се самоубиват. Виждам по лицата им как се самоубиват.

Сега казвате: „Да спасим младото поколение!". За да се подобри и спаси младото поколение, най-първо трябва да му се покаже пътят на любовта, посоката, в която трябва да върви, дали наляво или надясно. При това в този път възпитатели на младите момци могат да бъдат само младите моми, учителки. И обратно: при възпитанието на младите моми възпитатели могат да бъдат само младите момци, учители. Според мене при новото възпитание на младите момичета бих поставил учители само мъже, а на младите момци бих поставил за учители само моми. И в едната, и в другата гимназия за изключение може да има само една учителка или един учител. Значи, ще прехвърля учителите в женската гимназии, а учителките в мъжката гимназия. Ще кажете: „Ами учителите нали са мъже, как могат в девически гимназии?". Така ще бъде по-добре и за учителите, и за техните ученици. Учителите при младите момичета ще се възпитават, пък и учителките при младите момци ще се възпитават. Същевременно и самите момичета и момчетата ще се възпитават. Хората не разбират това нещо, те гледат само на отрицателната страна. Жената е един минус, мъжът е един плюс, те са живи процеси. Два минуса правят едно равенство. Като съберещ две жени на едно място, те образуват едно равенство. Ако искаш да разбереш, какъв е резултатът в един дом, ти трябва да съберещ две жени на едно място. Ти двама мъже не можещ да сложиш за резултат. Ако пък искаш да намериш една посока, в която човек може да се избави, ти трябва да посавиш двама мъже на едно място.

Та когато в математиката се поставят знаковете плюс и плюс при събирането, това показва едновременно посоката на новото движение. Ти искаш да вършиш работа с един човек. Преди всичко ти не знаеш дали той е плюс или минус. Ако търсиш един другар, който е плюс, ти трябва да бъдеш минус. Ако той е плюс, тогава ти ще намериш посоката на мисълта в твоя живот. Това е практическо правило. Вие можете да не знаете тези неща, но те са правила. Например един учител обяснява с плюс и минус числата 1, 2, 3, 4, и т.н. и как може да се работи с тях.

Както сега живеем, ние нямаме ясна представа за самия живот. Гостилничарят не прави изложение, но той храни хората. Хлебарят не прави изложение, но той пече хляб. Дрехарят не прави изложение, но той шие дрехи на хората и ги облича. Художникът, музикантът, всичко това не е изложение на техните произведения, но те хранят хората. Има изложения в света. В едно музикално произведение има храна. В една дреха, във всичко това, до което се докосваш, има нещо, което или може да вземе от теб, или може да ти даде. Разправяше ми една млада сестра следния случай: един техен роднина заболява от апоплексия и умира. Неговите роднини намират, че новите му дрехи, които облякъл само веднъж или няколко пъти, може да се продадат по-евтино и ако иска някой, може да ги купи. Бащата на тази сестра, като видял, че продават доста евтино, купил ги. Сестрата, като се научила за това нещо, казала на баща си: „Татко, не трябваше да купуващ тези дрехи. Не е хубаво от болен човек да се купуват дрехи". – „Това е суеверие." Обаче не минава много време и този човек, бащата, заболява почти от същата болест. Той се чуди, откъде му е дошла тази болест. Казват: „Дрехите са причина за това". Ако някоя сифилистична жена или някоя болна от проказа шие дрехи на царската дъщеря, тази проказа или сифилис ще преминат в тялото и на царската дъщеря. Ако един писател пише едно писмо, и има проказа в ума си, той ще остави тази проказа в думите, които пише, в перото

си, в мастилото, в което топи, и който чете неговото писмо, ще заболее от тази проказа.

Днес всички хора проповядват истината, но да им дам аз няколко правила: вярата в лъжата е смърт в истината; вярата в истината е живот и в лъжата. Какво ще кажете на това отгоре? Който вярва в истината, той и в лъжата ще има живот. Който вярва в лъжата, той и в истината умира. Някой казва: „Защо да не вярвам в лъжата?“. – Ще умреш – нищо повече. Вярата в злото е смърт, а вярата в доброто е живот. Вярата в безлюбието е смърт, а вярата в любовта е живот. Всяко нещо, което носи живот в себе си, то е положително. Всяко нещо, което носи смърт в себе си, то е отрицателно. Някой казва: „Аз искам да умра“. Аз не зная какво значи да умре човек. Това е само едно изречение в цялата човешка раса. Всички, които искат да умрат, подразбират друго нещо. Българинът, който казва, че иска да умре, той има предвид друго нещо. Изобщо всеки народ се изразява по различен начин. Българинът например казва: „Няма ли да отидеш еди-къде си?“. Англичанинът казва: „Ще отидеш ли?“. Българинът казва: „Няма ли да дойдеш?“. Англичанинът казва: „Ще дойдеш ли?“. Ние, съвременните хора, търсим истината в онзи, който иска да умре. Аз зная защо той иска да умре. Всички, които имат да дават, искат да умрат; всички, които са съгрешили, искат да умрат. Болният иска да умре, да се освободи от болестта. Това значи, че той иска болестта му да умре, а не той самият. Той казва: „Болестта в мене да умре, а аз да живея“. Понякога това изречение излиза лъжливо, понеже като умре болестта, завлича и човека заедно със себе си. Ето защо човек в такива случаи трябва да постави и една положителна мисъл в даденото изречение.

„И наклали огън.“ Какво показва това? Щом в една къща се накладе огън, това показва, че отвън има студ, условията вън са много лоши. Щом се накладе в една къща огън, и се готви на него, хората се нуждаят от този огън. Дето няма нужда, няма и огън. Сега аз правя едно заклю-

чение. Какво показват всички тела, които горят като слънцето? – Че има нужда от тези тела. Ако нямаше нужда, те нямаше да горят. Ние сме слуги, които се печем на слънцето. Огънят отвън е запален. За кого? За нас. Защо? Защото, ако слънцето не гори, ние сами не бихме били в състояние да издържим на външния студ, който съществува в света. Сега можете да забележите, че слънцето носи щастие. Да, вие очаквате щастието да дойде по един много произволен начин. Ще се спра малко върху този въпрос. Представете си, че вие искате да си купите един лотариен билет, да видите ще спечелите ли нещо. За да спечелите, изискват се няколко условия. Най-напред онзи, който е устроил лотарията, трябва да е минус; после онзи, който ви е донесъл лотарийния билет, също трябва да е минус; ако денят, в който вземете билета, е минус, както и парите, които давате са отрицателно число, тогава и резултатът ще бъде минус. Затова, преди да купите билета, вие трябва да се информирате какъв е онзи, положително или отрицателно число, който е устроил лотарията. После трябва да се информирате за лицето, което ще ви донесе билета, за деня, в който ще го купите, за парите, които ще дадете, и най-после и вие сам трябва да бъдете отрицателно число, ако искате да спечелите. Онзи, който иска да прибере при себе си това богатство, той не трябва да бъде положителен, трябва да бъде минус. Така и онези хора, които се молят на Бога, и искат да придобият нещо, те трябва да бъдат отрицателни. Какво става обаче? Те като се молят на Бога, заповядват Му, а с това стават положителни. И Бог е положителен, и тогава Той им дава точно това, което те искат, т.е. Той им взима и това, което имат. Щом вие ставате положителни, Бог заема вашите места. За да няма спор, Той казва: Направих така, както ми казахте".

Така могат да се обяснят и страданията на Йов от научно гледище. Това е окултно гледище. Йов беше наистина праведен човек и искаше да покаже на Господа, че като него друг няма. Когато синовете му правеха угоще-

ние, Йов принасяше жертва на Господа и казваше: „Господи, това да направиш, онова да направиш“. Тогава Господ направи, както Йов искаше: взе му овците, добитъка, синовете, лозята, прати вятър, който събори къщата му и го остави без нищо. Тогава Йов започна да спори, да се разправя с Господа. И като се видя в трудно положение, започна да се моли на Господа, да казва: „Господи, моля Те, оправи моята работа, оправи това, което сам забърках!“. И когато в съзнанието му проникна мисълта, че той сам е объркал работата си, тогава започна вътрешно да разсъждава.

Сега ще ви приведа един пример за един болен човек в търновската болница. Той заболява от нещо, в следствие на което и кракът му се заразил, но лекарите не могат да му помогнат другояче, освен с операция. Събират се на съвет четирима-петима лекари и най-после казват на болния: „Твоята болест е много опасна. За да не отидеш на онзи свят, кракът ти трябва да се отреже, за да спре заразата, и да не се разпространи из цялото тяло. Ако не отрежем десния ти крак, за една седмица ще свършиш“. „Не, господин лекарю! Кракът си не давам! Какво ще правя с един крак? Ако Господ иска един крак само, аз съм готов да Му дам цялото си тяло, но само един крак не давам. Ако е да дам нещо, ето нека вземе цялото ми тяло и да прави с него каквото иска, но единия крак само не давам!“ Лекарите му казали: „Ние искаме да ти направим едно добро, но като си толкова твърдоглав, Бог да ти е на помощ!“. Той излиза от болницата и след пет-шест месеца се връща в болницата, съвършено оздравял. Отива при лекарите. Като го видели, те се учудили, че е здрав, и го запитали: „Как се излекува?“ – „Ходих при Господа да Го питам, защо Му трябва единия ми крак, но Той ми каза: „Аз казах на лекарите друго нещо, но те криво са ме разбрали“. – „Как се излекува?“ – „Господ ми каза никому да не казвам това нещо, особено на лекарите, защото те ще вземат това средство като монопол, ще го забранят на другите да се лекуват, те ще разполагат с него“.

Ние често казваме,че Христос каза това, Христос каза онова. Когато Христос говореше и на мъже, и на жени, Той имаше в ума си вложена една идея, според която всеки човек да бъде на мястото си, т. е. да заема това положение, за което Бог го е изпратил в света. Например вие искате Любовта да дойде у вас. Прави сте, но за да дойде Любовта у вас да работи, затова се изискват ред условия. Вие искате да придобиете знанието, но то може да работи само при известни условия; вие искате да бъдете свободни, но свободата може да работи само при известни условия. Ако вие поставите всеки закон на мястото си, само тогава той може да работи.

Човек не трябва да изпада в положението на онзи американец, който един пазарен ден си купил пуйка, и искал да я занесе до дома си, но нямало кой да му я занесе. Извиква едно момче, то иска много; вика друго и то иска много, всички искат по пет-шест долара, а този богат човек бил много скръндза, не му се плащало толкова много. Ходил насам-натам, не може да намери някой да му занесе пуйката. Вижда го един господин, хубаво облечен, чува, че търси някой да му занесе пуйката и го запитва: „Какво обичате, господине?". – „От толкова време търся някое момче да ми занесе пуйката до дома, но не мога, всички искат много скъпо." – „Аз мога да ви услужа." Тръгва богатият търговец напред, а господинът, който бил председателят на Съединените щати, върви след него. Дохождат до дома и спират. Изважда от джоба си търговецът един долар и го подава на господина. Той се отказва да вземе парите: „Благодаря, не искам". – „Защо? И ти ли искаш толкоз много, като другите?" – „Не, аз без пари ви донесох пуйката." Изважда от джоба си една визитна картичка и му я подава. „Сбогом." – казва и си заминава.

Някои седят като този богат човек в света и си казват: „Аз да отида да работя на този, на онзи, да се унижавам!". Господ се е унижил като е слязъл между хората да им помага, да ги спасява, а ти само седиш и плачеш. Да, но все ще получиш такава една картичка. Ние, съвре-

менните хора, сме от тези великите, на гробовете на които има велики надписи: „Тук почива еди-кой си велик цар или княз, или владика, или проповедник, поет, писател, философ и т.н.“. И това са все велики хора на минуса. За тези хора Христос казва в бъдеще, че които чуят гласа Му, ще оживеят. Как ще дойде спасението на света? Кой ще го спаси? Ще се тури един плюс. Онези хора, които трябва да спасят света, те непременно трябва да бъдат живи. Ако някой е умрял даже и преди хиляди години, ние можем да го извикаме още сега. Като бях в Англия, където правих своите научни изследвания с медиуми, явява се един умрял, който отдавна вече е в задгробния свят, и съобщава някои неща, но не можаха англичаните да повярват в задгробния живот. Той даже беше фотографиран, но и това не можа да ги убеди. И досега се явяват ред учени, които казват: „Как можем да повярваме в задгробния живот?“. Ние трябва да убеждаваме учените хора, че наистина има задгробен живот. То е все едно да убеждавате учените хора, че има жени в света, или че има мъже в света, или че има деца в света. Ще кажете, че затова няма нужда от убеждаване, понеже ние сме виждали жени. Питам: кой досега е виждал жена? Нима сянката на жената е самата жена? Ако е така, аз мога да ви направя жени от восък, колкото искате. Кой досега е видял мъж? Ако е така, аз мога да ви направя от восък, колкото мъже искате. Когато една жена види един мъж, а е мъртва, тя ще оживее. И ако един мъж види една жена, ако той е умрял, ще възкръсне. Жена, която не може да възкреси мъжа, тя не е жена; и мъж, който не може да възкреси жената, той не е мъж. Това е мое разбиране. Господар, който не може да възкреси своя слуга, той не е господар; и слуга, който не може да възкреси своя господар, той не е слуга. Какво ще кажете на това отгоре? Ако ви оставят да правите избор между двете положения, коя сила бихте предпочели: тази на господаря, който възкресява своя слуга, или силата на слугата, който възкресява своя господар? Къде е плюсът? Слугата всякога е по-силен и по ум от господа-

ря си. И Христос казва: „Син Човечески не дойде да Му послужат, но да послужи“. Слугата всякога е по-силен от онзи, който господарува.

Сега ние виждаме, че всички хора искат да господаруват. Това показва, че те нямат ясна представа за господарството. Те търсят силата в отрицателното. Аз не отричам това. И отрицателни величини трябват, трябват и минуси в света. Без господари в света не може, но без слуги съвсем не може. Без жени не може, но без мъже съвсем не може, така седи въпросът. Това са същини, които трябва да са в основата на новата култура на човечеството, за да се преобрази човекът, да започне право да мисли. Казвате: „Толкова изчисления са направени“. Не, важно е аз да зная какво положение трябва да вземам всеки ден по отношение на слънцето. Всеки ден не трябва и не мога да заемам едно и също положение спрямо слънцето. Ако вие не знаете, всеки ден какво положение да заемате спрямо слънцето, вие нищо не можете да получите от него. Ако вие не знаете какво положение да заемате всеки ден спрямо Бога, вие нищо не можете да вземете от Него. И ако всеки ден не знаете какво положение да имате спрямо хората, вие нищо не можете да вземете от тях. Кога една жена може да обича един мъж? Ако той разбира нейното сърце, тя ще го обича; ако той не разбира сърцето ѝ, тя не може да го обича. И обратното е вярно: както е за мъжа, така е и за жената. Мъжът и жената са два елемента, братът и сестрата са също два елемента, слугата и господарят са пак два елемента – това е законът на поляризиране. После, като дойдете до физическия свят, там ще срещнете елементи, които са еднородни. Плюс и минус обаче образуват равенства. Изобщо има различни методи, чрез които вие можете да достигнете великата цел в живота си, която търсите. Който не разбира закона, той гони щастието, което никога не може да го постигне. С онова, което ще може да достигне в бъдеще, той трябва да направи поне един малък опит. Постижимото съществува като една

малка реалност.Това, което искаме да постигнем, то вече е постигнато. Ние се стремим към идеал, който е постигнат. Той няма защо сега да се създава, той съществува в света. Има същества, които живеят според този идеал, а за нас той трябва да се доказва. Аз мога да ви докажа цялата формула за това. Колкото един въпрос е по-неразбран, толкова повече знаци и формули трябва да се употребят за него. В математиката при решението на един въпрос могат да се поставят толкова знаци, че да се уплашите. Като видите буквата „v“ при една формула, тя вече означава силата на движението на светлината. Ако пък срещнете буквата „h“, тя означава силата на частиците на материята, които действат в даден случай в известна посока. Изобщо правят се изчисления за скоростта и силата на движението на светлината. Определя се енергията на светлината и силата, с която се движат частиците на материята. После учените определят масата и полето, през което ще минават силите, които действуват в окръжаващите тела. След това взимат предвид и самите тела, които ще действуват – както виждате, това е един сложен въпрос. Ако вие сте един честен човек, но който се е заблудил в пътя си, и аз изляза да ви светна с една свещ, тази свещ непременно ще предизвика голяма радост за вас и очите ви доволно ще се усмихнат. Обаче, ако вие сте апаш, който е влязъл някъде да краде, и аз отворя вратата и пусна малко от тази светлина, тя непременно ще предизвика неприятно трепване и чувство в сърцето ви. Питам: защо в единия случай светлината предизвиква радост в очите ви, а в другия случай тя предизвиква неприятност за очите ви? Защото, който има някаква користолюбива мисъл, светлината у него се пречупва по друг начин от тази, у когото няма користолюбива мисъл. При двата случая става различно пречупване на светлината, което произвежда два вида съединение. Може да се определи даже какво съединение е станало в мозъка на единия и на другия човек от светлината на моята свещ. Апашът

ще се уплаши от тази светлина и ще каже: „Този човек ни развали работата със своята свещ“. Ако изгася свещта си, този апаш ще се зарадва. Обаче, ако аз изгася свещта си, онзи, който се е заблудил в пътя си, той ще съжалява. Защо изгасването на светлината при апаша предизвиква радост? Защото тогава именно той се намира в своето естествено положение. Изгасването на свещта за онзи, който е изгубил пътя си, предизвиква отчаяние, той изгубва всякаква надежда и потъва надолу. Веднага донасям свещ и кибрит, запалвам свещта и той се радва, защото намира пътя си. Той ще каже: „Много благодаря за тази светлина, защото намерих пътя си“. Апашът, като дойде до мене, който нося запалената свещ, ще каже: „Кой ти даде право да палиш тази свещ? Ти нали знаеш, че имам работа, защо ме смущаваш?“.

„И запалиха огън.“ Защо? Въпреки голямото престъпление, което искаха да извършат, трябваше да запалят огън, да имат светлина, да се отпечата един процес на съдба, който ставаше преди две хиляди години. И благодарение на този огън, който беше запален да се греят, слугите имаха тази светлина. Иначе нямаше защо да се пали този огън. Те казваха: „Този огън не можем да го изгасим. Не може без огън, наистина. Ако го изгасим, всички ще умрем“. Този огън показва, че учението на Христа няма да изгасне. Това учение ще гори между хората и макар че няма да го приемат всички, обаче хората ще се греят в тази тъмна нощ, тя ще бъде за насърчение на човешкия ум и в човешката душа. Това са изводи, върху които трябва да се разсъждава. За мене е така, а за вас – и вие можете да мислите. Може да е така, може и да не е така за вас. Казвам: аз ще ви дам хиляда лева. Но вие сте материалист и си казвате: може да дойде, може и да не дойде, я даде, я не даде. Щом ви дам, веднага казвате, че сте се надявали. Това не е вяра. Силата на човека седи в неговата вяра.

Сега да вземем друг един процес, който става в природата. Ако вие имате десет килограма жито и ги

посеете на една нива, вие имате един минус, това жито е изгубено за вас. Знаете ли обаче колко милиона зрънца ще се родят от това жито? Вие можете да пресметнете това. Приблизително поне можете, защото това зависи от нивата, от почвата, от самото жито, от светлината, топлината, влагата, от начина, по който сте го обработили и от ред още условия, от пожънването му, от овършаването и т.н. Оттук изваждам един закон: който започва с отрицателните процеси, той завършва с положителните – без изключение. Сега ще ви дам друг пример. Имате десет килограма жито, но отивате с тях на кръчмата и ядете, пиете, докато ги изхарчите. Какво остава в хамбара ви? И хамбарът е празен, и джобът е празен. Придобили ли сте нещо? Нищо. Само сте се удоволствали. Ние казваме, че този процес е равен на нула. Този човек е дошъл до едно неестествено положение, изгубил е всичко. Всички онези, които са започнали с положителните процеси, са нещастни, те в края на краищата, винаги свършват нещастно. Такъв е законът на земята. Понякога вие питате, като това жито, което е посадено в земята: „Защо трябва да страдам?“. За да свършиш с щастие. Щастието е резултат на онзи процес, който човекът е започнал. Той е резултат, който никой не може да отнеме. Ако човек е засял нивата, т.е. ако е започнал с отрицателен процес, никой не може да му вземе, т.е. да го лиши от крайния резултат. Ако човек пие, и пропие всичкото жито, а нивата остане незасята, там ще порастат само тръни и бодили. Нищо не е в състояние да спаси този човек. Ако този човек се надява на добри хора в света, това не може да му помогне. Да вярваме в доброто на хората, това са странични, второстепенни въпроси, те са основани на закона на вероятностите.

Знаете ли какво нещо е вероятност? В 999 случая може да има само един добър случай – например само един добър човек. Ако добрите хора можеха да оправят света, то досега трябваше да го оправят, както са се надявали.

Обаче светът не е оправен. Засега светът е пълен само с хора, които страдат по единствената причина, че не вървят по правилния път на развитие. Богатите хора искат да бъдат богати, а и сиромасите не искат да бъдат сиромаси. Ето къде е спорът. Богатството не се поставя като условие да могат хората да живеят, а се поставя като условие на лек, охолен живот. Всеки казва: „Аз да бъда силен". Сиромахът пък казва: „Ако имам пари, като съм богат, ще съм щастлив". Казвам: при сегашните условия всички не могат да бъдат богати, но и всички не могат да бъдат сиромаси. Не, такъв закон не съществува. При сегашните условия има повече сиромаси, отколкото богати хора. Защо? Това е един естествен процес, понеже работници трябват повече. Сиромасите са работни сили в света, които ни трябват за работа. Те трябва да работят разумно, да разбират разумно. И когато хората правилно разберат този строй, тогава единственият строй на обществото ще бъде този именно. Общественият строй ще се съгради по този начин. Тогава всеки човек ще се остави свободно да върви в своя път. Това не значи, че няма да има управление. И управление ще има, но такова управление, което ще създаде работа на повече хора.

Засега злото седи в чрезмерното разплодяване на хората. В бъдещето, в бъдещия строй разплодяването ще бъде умерено. Това е доказано с ред статистики. Вземете например микробите. В 24 часа един микроб се размножава с милиони. Там е злото, там е нещастието. В това положение нищо не създадоха. Тогава те се превърнаха в риби и като риби намалиха своето размножаване. В един час те снасяха яйца около триста хиляди. Но с това те създадоха своето най-голямо нещастие. След това си казаха: „Ще станем на птици и ще раждаме най-много по дванадесет пиленца в годината". Но и там се спряха. Те казаха: „Сега ще станем на млекопитаещи, да раждаме по-малко". Най-после станаха на хора и като такива раждат по две, три, четири, шест деца и рядко

повече от шест. Обаче в бъдещата култура няма да се раждат повече от две деца: едно момче и едно момиче. Тъй щото, бъдещето щастие на човечеството зависи от малкото размножаване. Добре е, че българите не се размножават много, но ако при тези граници, с които разполагат, станат няколко милиона повече от това, което са, тяхното икономическо благосъстояние ще бъде невъзможно. Казвате: „Да се размножават хората". Не, силата на един народ не е в неговото размножение, но в неговото безсмъртие. Който живее, да не умира. Всички разумни хора, всички хора с благородни чувства и със силна воля аз наричам хора, които могат да оправят своя свят. Това е закон, според който бъдещето общество може да се преустрои. Затова трябва работа, трябва знание, а не хората да се размножават. Ако днес един баща има четири-пет деца, ще му трябват около четири-пет милиона, за да ги възпита и образова. Какво ще прави, като няма тези пари? Той ще трябва да отиде да краде. Казвате: „Ако хората не се размножават, те няма да успяват". Питам: като се размножават сега хората много, успяват ли? Статистиката показва, че от сто родени деца днес едва десет доживяват. Голяма е смъртността между децата. Остава да живее само онова, което има условие за живот. Всичко друго заминава, не може да живее. Питам: защо трябва да раждаме хора, за които няма храна?

Сега аз говоря на разбран език, за да се даде възможност на хората да живеят според разумната жива природа; нещата да стават разумно, за да се избегнат ненужните страдания, които сега са създадени в света. И затова този закон от органичния свят трябва да пренесем в човешкия. Ако в човешкия ум се наплодят чрезмерно мисли и то все фантастични, и ако в човешкото сърце се наплодят чрезмерни желания, и ако в човешката воля се наплодят чрезмерни постъпки, той не може да бъде човек. Вие трябва да имате най-много четири-пет мисли и то ценни. Имайте две желания, две дъщери, на които,

като погледнеш, да разчиташ. Сега вие имате много желания, които постоянно гракат, като гарги: дай, дай, дай! Кой ще им даде толкова? Господ е от тези, които дават и взимат. Той дава живот, и взима живот. И благодарение, че дава, всяка година се раждат приблизително четиридесет милиона души според моите изчисления, може би само с няколко единици разлика, а всяка година заминават около тридесет и пет милиона. Следователно всяка година има един придатък от пет милиона. Това, че заминават тридесет и пет милиона, това е от нас. Господ не трябва да праща повече от пет милиона хора на земята. Ако ние водехме разумен живот, Господ щеше да изпраща само по пет милиона. Сега взима тридесет и пет милиона, а изпраща четиридесет милиона, за да даде ход на всички същества да се проявят. Сега всеки иска да дойде на земята само за театър, всеки иска да види по едно представление поне за пет-шест години. Работата е, че някой път актьорите плачат в театъра. То е противоположната страна. Майката, която ражда деца, и тя плаче. Защо плаче? – Защото не се е женила, както трябва. Не е раждала, както трябва. Радва ли се майката, казвам: тя се е женила както трябва, раждала е както трябва. Ако боледува, пак не се е женила както трябва; не се е раждала както трябва, не е живяла както трябва. Тези процеси според мен вървят така. Какво да се прави? Изправете знаците на лицето си както трябва. И след това си попейте малко. Не ти стига ума за нещо, тури плюс. Страх те е от кръста например. Православните турят кръста където трябва и не трябва. Кръстът никога не бива да се поставя на челото. Кръстът означава посока на движение, а хората днес разбират, че някой ще умре и се страхуват от него. Не, кръстът означава да намериш посоката на своята мисъл: един неразрешен въпрос. И тогава няма да сложиш кръста на средата на челото, нито пък с три пръста да се кръстиш, както сега се прави. Кръстът не се прави с три пръста. Такъв кръст направиха евреите на Христа и казаха: „Такава е

задачата на кръста". Кръстът е съществувал и преди християнството, но християните го взеха като символ. Важен е живият кръст, на който трябва да се разбира смисъла. Той е цяла наука. Кръстът се взима като посока на движение. Ако от страданията влизаш в добродетелта, кръстът си е на мястото, но ако страданията те вмъкнат в престъпление, кръстът не е на мястото си. Ако чрез мъченията вкараме човека в престъпление, това страдание не е на мястото си. Ако разтриваш човека, и поставиш крака му на място, това разтриване е на мястото си. Но ако го разтриваш, и не наместиш крака му, това разтриване не е на мястото си. Да осакатиш човека, това не е на мястото си. Ако храниш човека, и той расте и се развива добре, тази храна е на мястото си, но ако го храниш, и му отнемеш живота, това хранене не е на място.

Някой пита: „Ти кръстиш ли се?". Кръстя се. Под думата „кръстене" аз разбирам, че всеки ден мисля, чувствувам, вървя, не се спирам на едно място. Пътник съм. Някой казва: „Да започнем една работа, но да викаме Господа". На мене ли остана да викам Господа? Значи Господ трябва да си остави всичката работа и да дойде при мен, защото Го викам с моята молитва. Господ, който е зает с цялото битие, трябва да спре работата си и да обърне внимание на мен, защото аз се моля и Го викам. Та в това време милиони като теб се молят на Господа. Тогава, на кого трябва Той да обърне внимание? На кого учителят обръща внимание? На кого Господ обръща внимание? Когато учителят влезе в клас, той обръща внимание на способния ученик, който решава всичките си задачи, приятно му е, че има такъв ученик. Но като погледна на онзи с празната торба и с неразрешените задачи, такъв ученик не ми трябва. Всяка молитва пред Бога трябва да бъде една разрешена задача. Като отида да се моля на Бога, да съм свършил една работа и да искам да ми даде друга някоя. А така: ти си изпил и изхарчил всичките си пари, а като отиваш при Господа, лъжеш

Го и казваш: „Господи, аз посях нивата, дай ми още десет килограма жито!“. Каква молитва е тази? Ядеш и пиеш, всичко изпохарчиш, а после искаш по десет кила жито. В такъв случай прави са, които въстават против Господа, и казват: „Няма такъв Господ, който само да дава, а вие да ядете, да пиете и да пиянствате!“. Няма такъв Господ наистина. Като отидете да се молите на Господа, ще кажете: „Господи, свърших работата, която беше ми определил“. Той ще ти даде една светла мисъл и докато я занесеш, ти ще пораснеш с един милиметър. Макар и с една хилядна от милиметъра, но ти ще пораснеш. Няма ли растеж, няма никаква добродетел. Има ли, макар и с една хилядна от милиметъра, има и добродетели. Казвате: толкова малко! Че как могат съвременните учени да измерват големината на такива малки величини като атомите, като йоните, като електроните? Някои от тях са по-малки и от една хилядна от милиметъра, те са около една десетомилионна част от милиметъра. А пък един йон – това е една милиардна част от милиметъра. И тези частици съществуват, движат се, имат направление. Питам сега: кой е онзи вътрешен закон, който регулира материята в света?

Някой от вас ще попитат: „Как ще се оправят съвременните социални въпроси?“. Всички социални въпроси са разрешени. Аз съжалявам, че тези въпроси ги разрешават в камарата. Не! В камарата трябва само да се види как са разрешени, а те ги създават и разрешават. Те ги разрешават в английската, в българската камара. Тези въпроси са разрешени от памти века. При мене са идвали някои български изобретатели и някой от тях казва: „Аз измислих еди-какъв си аероплан“. Казвам: този аероплан отдавна вече французите го имат. „Ама измислих нещо ново.“ – Англичаните отдавна вече са го намислили. Ти по-добре иди при тях да усъвършенстваш твоя уред. Ако пък откриеш нещо ново, гледай да не го е открил друг някой преди тебе. Когато Дарвин откри своята теория за еволюцията, същевременно с него и други някои учени

работиха по този въпрос, но Дарвин издаде по-рано своята теория, тогава те казаха: „Така е, както Дарвин казва". Но не издадоха своите теории. Въпросът за развитието е разрешен. Начинът, по който трябва да мислим – този въпрос е разрешен. Начинът, по който трябва да чувстваме – този въпрос е разрешен и най-после начинът, по който трябва да действаме – този въпрос е разрешен. Сега ти казваш: „Чакай да помисля малко, да видя как трябва да постъпя". Как ще постъпиш? Ако ти никога не си имал любов, ако ти никога не си имал сърце, ти никога не можеш да имаш ум. Ако ти никога не си имал един ум, никога не можеш да имаш и едно сърце. Какво ще разберете от това? С други думи казано: ако в твоя организъм никога не е било едно сърце, никога не може да има и един мозък. Сърцето е дошло по-напред, като условие за проявяване на мозъка, за разрешение на въпросите.

Сега у мнозина се явява въпросът: какъв трябва да бъде човек – мъж или жена? Първо ще бъдеш жена, после ще бъдеш мъж или първо ще бъдеш мъж, а после ще бъдеш жена. Когато слезеш от Божествения свят, трябва да бъдеш жена, за да станеш после мъж. Когато се качваш нагоре към Бога, ти първо ще бъдеш мъж, а после ще бъдеш жена. И най-накрая, когато мъжът и жената се съединят заедно, те ще образуват това, което се нарича човек – човек в пълния смисъл на думата. Ако няма мъж и жена, не може да има и човек. Затова всеки човек си търси половината. Всяка жена и всеки мъж си търсят половината. Като намерят една половина, те я премерят и като видят, че не им приляга, не могат да се оженят за нея. Щом е така, напусни я! Ще търсиш из целия свят и когато я намериш, ще се ожениш за нея. Това е бракът, това е целият човек. Иначе, ако не стане така, тогава в жененето си хората се намират в положението на онзи американец, на когото му дошло на ум да се жени, и казал на един свой познат: „Отивам да се жега". –„Господине, не се казва жега!" – „Не, най-важното в света е жеженето." „Не се казва жежене, но женене." – „Нима има разлика между двете!"

Когато ние не разбираме брака, това е жежене, а когато го разбираме, това е съчетание, това е любов, това е свобода, това е разбиране един за друг, разбран живот. Мъжете и жените съществуват в света, за да се направят щастливи. Те са проводници на Бога. Когато Бог иска да направи един мъж щастлив, той му изпраща една жена като слугиня, която казва: „Господ ме изпрати да ти послужа". Когато Господ иска да направи една своя дъщеря много щастлива, Той ѝ изпраща един мъж добър, който казва: „Господ ти изпраща чрез мен един подарък. Твоят възлюбен Баща ти изпраща този подарък". Той ще се поклони, ще си свърши работата и ще се върне назад. Защо са жените? За да направят щастливи Божиите синове. Защо са мъжете? За да направят щастливи Божиите дъщери. Какъв друг смисъл могат да имат мъжете и жените? Това е идейното учение, така трябва да се разбира. Някой казва: „Аз ще слугувам". Ако ти слугуваш, и си проводник на великата Божия Любов, след това Господ ще те повиши, ще те направи да разбираш вътрешния смисъл на живота. Ако слугуваш, ще ти слугуват; ако не слугуваш, няма и да ти слугуват.

„И накладоха огън." Аз желая този огън да се накладе и у вас. Под този накладен огън аз разбирам любовта и всички онези, които се греят на тази любов. Този огън – това са учениците, които се учат. Всички онези, които треперят – това са хората, които търсят свободата. Свободен е човек да трепери, никой не може да му забрани. Като треперя, аз съм свободен. Когато човек е страхлив и бяга, аз го облажавам, той обича истината. Свободен е човекът, бяга. Ако не бягаше, той не щеше да бъде свободен. Щом той види мечка, бяга, свободен е и ще се спаси. Ако не можеше да бяга, тогава?

И така – свободата в света зависи от това, което можеш да направиш по избор. Доброто, което можеш да направиш, направи го – свободен си тогава. Щом можеш, това показва, че имаш любов, имаш и знание. Щом не можеш да го направиш, нямаш нито любов, нито

мъдрост, нито знание, нито светлина, нито свобода. Затова именно се изисква ново разбиране на живота. Сега е дошло времето да се повдигнем, понеже пред нас има едно велико бъдеще. Сегашното ваше разбиране вие ще оставите на земята. Когато умрете, когато отидете на онзи свят, ще ви прекарат през една зона, в която ще оставите всичко, което сте придобили и е непотребно, а с вас ще вземете само малкото посято семенце. С тази малка торбичка ще отидете в другия свят. Сега: аз не зная колко семена ще останат, но това, което остане, и се прецеди, това сте вие. Като погледнете към това малкото, вие ще кажете: „Слава Богу, че е останало това малкото вътре".

И тъй, като ставате сутрин, хванете дясната страна на челото си и кажете: аз искам в дясната страна на челото ми да царува мъдростта, а в лявата – любовта. После хванете носа си и кажете: аз искам в дясната страна на носа ми да царува любовта, а в лявата – мъдростта. После хванете брадата си и кажете: аз искам в лявата страна на брадата ми да царува любовта, а в дясната – мъдростта. Ако досега бихте направили това, вие щяхте да бъдете най-малко талантливи хора. Това, което обикновеният човек изкарва за една година, талантливият го изкарва за един месец; това което талантливият изкарва за един месец, гениалният го изкарва за един ден. Светията, като работи един ден, свършва работа за една година. Така че, ако сте обикновени хора, ще изкарвате работа за една година, която работа светията ще изкара за един ден. Казано е, че когато жената преде една година, тя може да носи под мишца това, което е изпрела. Ако сте талантливи, това, което изкарвате за един месец, ще се равнява на работа за една година; ако сте гениални, това, което изкарвате за един ден, ще се равнява на работа за един месец. Ако сте светия, работата за една година ще свършите в един ден. И тъй, пожелавам работата за една година да свършите в един ден.

Плюс и минус, две противоречия раждат едно равенство. Два плюса раждат едно отблъскване. Два минуса също се отблъскват, но един минус и един плюс се привличат. Следователно любовта и безлюбието се привличат; злото и доброто се привличат; вярата и безверието се привличат. Щом знаете това, не се обезсърчавайте от противоположните състояния на вашия живот, понеже те са условия за работа. Това е вашето поле, в което всички вие трябва да работите. За да работите, трябва да накладете огън.

Сега аз ви оставям, огънят е накладен край вас и вие знаете какво трябва да правите. Както ви виждам, огънят е накладен у вас, всички се греете, сърцата ви туптят, мозъкът ви мисли и въпреки всичко това, казвате: „Какво ще стане с нас?“. Казвам: преди две хиляди години сложиха Христа на кръста, а сега се решава въпросът всички кръстове да се изгорят. Този е въпросът, който сега се решава: всички кръстове, на които са страдали учителите на земята, трябва да се изгорят, за да няма никаква спънка в пътя на човечеството. И всички хора да обикнат Бога, да тръгнат напред, да си подадат ръка и да заживеят братски.

3 април 1932 г., София, Изгрев

Живот, светлина и свобода

Ще прочета осма глава от Притчите.

Сега ще ви говоря върху три неща: живот, светлина и свобода. Това са качества, атрибути, от които мъдростта се определя. Аз нямам предвид това разбиране, което вие имате за живота, нито това разбиране, което вие имате за светлината, нито това разбиране, което имате за свободата. Не че това разбиране, което вие имате, е криво, но то е толкова вярно, колкото е вярно знанието на детето в сравнение със знанието на мъдреца. То е толкова вярно, колкото е вярно знанието и изкуството на младия художник, който едва сега започва да рисува, в сравнение със знанието на онзи велик, изявил се художник. То е толкова вярно, колкото знанието на начинаещия музикант, сравнено със знанието на онзи даровит, гениален виртуоз.

В сегашния живот има едно отклонение. В това отношение животът е анормален, светлината е анормална и свободата е анормална. Това, което хората считат за свобода, то е робство; това, което те считат за светлина, то е тъмнина и това, което те считат за живот, то е живот на болести, мъчения и страдания. Това нещо аз не наричам живот; то е мътна вода, в която се раждат всички вредни микроби. Това, което хората наричат светлина, то е светлина, в която те постоянно се спъват. Това, което хората наричат свобода, то е свобода, в която те постоянно се измъчват. Сега вие ще кажете: „Какво нещо е животът?“. Питайте болния, който постоянно боледува, той ще ви каже какво нещо е животът. Какво нещо е светлината? Питайте слепия, той ще ви каже какво нещо е светлината. Какво нещо е свободата? Питайте онзи, който я е изгубил. Да се доказват нещата, това значи да се помрачат. В математиката има доказателства, но ако всички математически

доказателства не се преведат в геометрически форми, те остават непонятни за човека. Казвате, че между двама души има любовни отношения. Какво разбирате вие под израза „любовни отношения"? Тези хора обичат да си услужват, единия услужва на другия; един без друг не могат, един за друг мислят и във време на мъчнотия и страдания са готови да се притекат един на друг на помощ. Това значи любовни отношения. Ако те не се притекат на помощ, никакви отношения няма между тях.

Някой път хората се запитват, какво е отношението на сегашния човек към бъдещия живот. Бъдещият живот е непроявен живот. Не че животът не се проявил, но този живот в нас не се е проявил. Когато казваме, че слънцето не е изгряло, това е вярно отчасти само, за нас слънцето още не е изгряло, но за други хора, в другата част на земята, то е изгряло. Когато слънцето за нас залязва, за други то изгрява. Тъй щото ние не можем да твърдим, че слънцето постоянно изгрява, или че постоянно залязва. Така е само на земята. Има места, където слънцето нито изгрява, нито залязва. Следователно, когато разглеждаме нещата в света, някога идеите са ясни, някога са тъмни, това е по отношение на онази вътрешна светлина, която имаме. Когато определяме характера на човека, имаме предвид вид силите, способностите, които се крият в него. Ние имаме предвид силите на умствените способности, неговите чувства и неговите волеви действия от създаването на света и досега. Всичкият този сбор от сили, способности, чувства и прояви съставя характера на човека. Ние имаме предвид всичко това малкото, което човек е придобивал във всяко едно съществуване. Ако на сегашните религиозни хора им се каже, че човекът е съществувал много пъти, те ще те направят еретик. И учените хора понякога са съгласни с религиозните. Като им се каже, че човек е съществувал, те ще те вземат за първокласен невежа. Аз съжалявам всички онези учени хора, които

не са съществували; аз съжалявам всички религиозни хора, които не са съществували; съжалявам всички хора изобщо, които не са съществували, а облажавам ония, които са съществували. И сега аз говоря само на онези, които са съществували. Онези, които не са съществували, те нямат думата сега. Те казват: „Човек само веднъж се ражда". Да, тия хора са прави само в едно отношение: човек само веднъж се ражда от Господа. В това нещо и аз съм съгласен, но ако разбират, че човек само веднъж се ражда на земята, те имат съвсем криво схващане по този въпрос. Ако те казват, че само веднъж са се родили от майка си, тогава казваме: и птиченцата, и пиленцата само веднъж се раждат от майка си. Ако човек мисли, че само веднъж се е родил в този живот, тогава няма никаква разлика между него и една кокошка. Разликата е само в това, че човек се е родил много по-рано от кокошката, той е съществувал по-рано от нея. Това е твърдението на някои велики хора, които някога са съществували на земята. Това е твърдение на онези, които имат знание. Обаче по закона на еволюцията кокошките са дошли по-рано от човека на земята. Обаче да се роди по-рано и да се събуди по-рано, не е едно и също нещо. Който се е събудил по-рано, той се е родил по-рано. Бедните хора се събуждат по-рано от богатите, но са бедни; богатите се събуждат на обяд, но са богати. Значи събуждането е едно нещо, а ставането, то е онова, което човек съдържа в себе си, то е събуждането.

Казвам сега: мъдростта е в това, ние да напуснем областта на спора. Ако е въпрос за спор, и той си има мястото. Някой започне да доказва нещо и ако не приемат неговите аргументи, той удря на масата, или казва на своя събеседник: „Ще ти ударя един в носа или ще те поваля на земята". Той мисли, че по този начин лесно ще се свърши работата. Така и аз мога да накарам всеки да повярва, в каквото искам, но това не е наука. Това е техника. Много хора мислят като клина: забил се един клин в едно дърво и казва: „Виждате ли колко дълбоко

се забих в това дърво, да ме помни". Чукът, като чул какво казва клинът, отговорил: „Ти влезе надълбоко, но благодарение на мене. Ако не бях аз да те накарам да влезеш вътре, щеше да видиш ти как се влиза". Чула ги ръката и казала: „Не се хвали, вие и двамата сте самохвалковци. Ако не бях аз да вдигна чука, нито клинът щеше да влезе вътре, нито чукът щеше да има силата да го забие." Най-накрая човекът се обадил: „Спрете, не спорете повече, всичко това аз направих!". Сега често и съвременните хора казват: Господ направил това, Господ направил онова. Те сами направили много работи и ги приписват на Бога, който даже не е сънувал това, което те му приписват. Като казвам, че Господ не е сънувал даже това, което хората му приписват, имам пред вид техните глупавите работи, които приписват на Бога. Глупавите работи не съществуват за Господа. Има един свят, в който Бог абсолютно не се меси. Аз наричам този свят „свят на човешкото въображение, свят на човешкото преценяване, свят на човешката гордост, свят на човешкото тщеславие, свят на човешкото безумие". Този свят Господ го е изоставил. Кой как влезе в този свят, нито го съдят, нито го укоряват, но човек сам си приема заплатата. Който влезе в този свят, той няма право да се оплаква никому. Той сам си е приел заслуженото, никой не го съди. И като излезе от този свят, пред вратата седи един ангел и му казва: „Слушай, каквото си видял там, и каквото си чул, никому нищо няма да казваш. Кажеш ли някому нещо, пак ще намериш същото място."

Сега хората искат да знаят какво нещо е безумието. Ние не се интересуваме от безумието. Какво нещо е страданието? И от страданието не се интересуваме. Какво нещо е мъчението? И от мъчението не се интересуваме. Какво нещо е грехът? И от греха не се интересуваме. За тия отрицателни неща не се интересуваме. В света има един закон на съвпадение. Съвпадението донякъде изразява истината. Например в английския език има две думи, които имат точно обратно значение

на това в българския език. Дали англичаните са взели тия думи от българите, или българите от англичаните, не се знае. Например думата син на английски означава грях, а на български означава син. Това, което за англичанина е грях, престъпление, за българина означава неговия възлюбен син. Още: на английски език има една дума сън, която означава слънце, а на български означава сън, да спиш. Произношението и на двете думи е едно и също. Питам: как е станало това съвпадение, че тия две думи на английски и на български език да имат точно диаметрално противоположно значение. Смисълът им е диаметрално противоположен, а произношението и на двете думи е едно и също. Сега върху изключенията няма да се спирам, защото има закон за изключенията.

Вие трябва да изучавате физиката с модерните твърдения на учените, да видите кои са причините за изключенията. Съвременните учени казват така: ако едно тяло се движи в пространството върху известна плоскост по-бързо от светлината, то ще се огъне назад, т.е. наместо да се огъне навътре, ще се огъне навън. Ако това тяло се движи по-слабо от светлината, то ще се огъне навътре. Питайте учените защо е така. Не че аз не зная, но няма сега да се спирам да обяснявам, а това си има своите причини. Това тяло, което се движи с по-малка бързина, ще придобие едно качество, а това тяло, което се движи с по-голяма бързина, ще придобие друго качество. Ние прилагаме този закон, когато изучаваме човешкото тяло. От бързината, с която се движат частиците на човешкото тяло, зависи как ще се сформира самото тяло на човека. Огънатите и изпъкналите части на човешкото тяло зависят от бързината на човешката мисъл, от интензивността на човешките желания и от интензивността на неговите постъпки. Ако някой човек е крайно енергичен, ръката му ще бъде корава, мускулеста, без никаква мекота. Ако някой човек няма топлина в себе си, няма чувство на състрадание, мускулите му ще станат корави и той ще бъде готов за

първокласен пехливанин, вследствие на което у него ще се яви желание да се боксира. Ако питате, защо е така, аз мога да го обясня толкова, колкото англичанинът може да ви обясни, защо думата син означава на английски престъпление или грях, а на български език означава син. Или защо думата сън на английски означава слънце, а на български – сън, почивка. Може би, както се изменят цветовете, така се изменят и думите в езика. Може би тези думи преди двеста години да са имали едно значение, а сега имат точно противоположното.

Да се върнем към въпроса за Мъдростта. Мъдростта сама по себе си носи живот или с други думи тя носи всички онези условия, при които животът може да се прояви. Мъдростта носи в себе си всички онези условия на светлината, при които знанието може да се прояви. Тя носи в себе си и всички онези условия, при които свободата, за която днес хората жертват живота си, може да се прояви. Тя е идеал за тях. Ако днес хората умират за свободата, те не търсят онази политическа свобода. Те търсят нещо по-идеално. И ако един човек придобие живота, свободата и светлината в пълния смисъл на думата, той ще се освободи от всичките си страдания и мъчения. Той ще се освободи веднъж завинаги и от положението да бъде сиромах. Казвате: „Как може така?“. В човека се крият известни сили и способности, които Бог е вложил в неговата душа. В невидимия свят ангелите издават един вестник, тиражът на който е повече от сто милиона. Сега дали ще вярвате в думите ми, аз от това не се интересувам, защото целта ми не е да ми вярвате. Аз искам да мислите. Вие считате ангелите нещо отделно от хората. Не, ангелите често идват на земята между хората. Понякога аз съм срещал ангели тук, на земята, облечени с шопски дрехи, с големи калпаци на главата и ги питам: какво търсите тук? „Събираме оттук сведения за нашия вестник. Ние черпим материал за нашия вестник от земята.“ Може да ви шокира това нещо – как е възможно един ангел или един архангел да слезе на земя-

та? В природата съществува един закон, който тепърва ще го изучавате. Когато на един ангел от небето му се роди син, той го изпраща на земята във форма на круша или ябълка, или слива, да се учи. Та всички плодове, които вие ядете: ябълки, круши, сливи, череши, са все ангелски синове и дъщери, изпратени на земята да се учат. Синовете на архангелите пък, това са вашите волове и говеда, овци, които вие храните и използвате. Питате вярно ли е всичко това? То е по-вярно, отколкото това, че вие сега сте при мене. Ако Бог, който е направил цялата Вселена, можа да изпрати своя възлюбен син между хората, да приеме от Божествена, човешка, рабска форма, защо ангелите и архангелите да не изпратят своите синове и дъщери във форма на плодове и животни? Казано е в Писанието, че Бог толкова е възлюбил света, че изпратил своя Единороден Син, да спаси човечеството. Знаете ли какво нещо е човешката форма в сравнение с Божествената? Тя е рабска, най-дребната форма, каквато можете да си представите. Мислите, че тази форма, която сега носим, е някакъв келепир? Не е въпросът да се разсъждава за формата на човека, но казвам, че той се е изправил на двата си крака, това още нищо не значи. Има нещо хубаво в човека, но то още не е проявено. Казвам, че не е външната форма, която унижава човека. Вътрешното унижава човека: неговите нечисти мисли, желания и постъпки – те го унижават. Много животни в света, много волове, крави, коне, много рогат добитък седят десет пъти по-високо от някой учен професор, както и от някой виден проповедник Те са по-високо не по форма, но по интелигентност. Много волове, които днес орат в България, някога са писали много философски съчинения, цели томове, цели трактати са писали по известни въпроси. Та когато се казва, че Мъдростта се освещава, ние трябва да различаваме пътищата на тази Мъдрост.

Всичко, което е създадено в природата, има дълбок смисъл. Понеже всичко това е излязло от Бога, то има цена за разумния човек. Най-малките неща имат цена.

Носът на човека например има толкова значение, колкото и целият човек. Защо? Ако носът на човека се махне, той веднага погрознява. Окото на човека има толкова съдържание и значение, колкото и самият човек. Ухото на човека има толкова значение, колкото и самият човек. Същото може да се каже и за пръстите, и за всички удове на човешкия организъм. Ако се отреже един пръст от човека, той осакатява, а когато всички удове присъстват на своето място, всичко в човека е хармонично. И понеже хората нямат това високо, благородно и възвишено разбиране за живота, те секат и дърветата, и горите, и после се чудят защо светът не се оправя. Те изтезават своя добитък, колят пуйки, кокошки, овци и после се чудят, защо става това безредие, защо идат страданията в света. Не само това, но понякога те изтезават и себе си.

Всичко върви диаметрално противоположно в две посоки. Това се дължи на факта, че на земята съществуват две раси, които са диаметрално противоположни в своите разбирания. Едната раса аз наричам каиновци, а другата е създадена от Авел и Сит – авеловци и ситовци. Каиновците се отличават по това, че те казват за хората: „Да обесим този, да го затворим, да го изключим!“ и т.н. Такъв е техният език. И днес те имат предимството, понеже Каин уби брата си, та докато дойде Сит, Каин се наплоди на земята и взе преимуществото. И днес всички, които управляват света, са все каиновци. Когато дойде Сит, ситовци станаха работници – обработваха земята. Те бяха родени от една майка, но от двама бащи. Окултната наука казва, че когато Адам бил в рая, вън от рая съществувала друга една култура, друга една раса, която е причина за съгрешаването на първите хора в рая. Вие можете да четете тези окултни твърдения, а дали ще вярвате, или не, то е друг въпрос. Не само тогавашните учени са казвали това, но и много от сегашните учени поддържат същото, но не смеят да кажат истината. Та Каин се учил при тази външна раса. Тези хора от външна-

та раса са си служили с големи насилия, на които и Каин се научил. И най-после от тях той придобива тщеславието и казва: „Всичките овци трябва да дойдат в моите ръце“, заради което убил брата си Авел, който бил овчар. В Писанието се казва, че причината за убийството била завистта на Каин, че жертвата на брата му била приета от Бога, а тази на Каин не била приета. Може и този мотив да е причината, но и тази причина е мотив за убийството – желанието на Каин да вземе всичките овци на Авел в свои ръце. Сега може да ме питате защо е така. Така е, за да се прояви в света нещо по-велико от това, което Каин е разбирал. Ако природата или Бог е допуснал греха в света, не мислете, че това е някаква слабост. Той е допуснат, за да се прояви друга една черта, да се покаже какво може Божията мъдрост – всичкото зло на света да го превърне във висше добро за човечеството.

Всички онези, които вървят по пътя на любовта, ще проверят тези неща. Аз говоря истини, които всички ще проверите. Аз говоря на онези, които не сега са се родили, но които са били родени в миналото, и сега пак ще се явяват в света. Някой може да каже, че е много казано. Обаче там, в осмата глава на притчите, е казано: „Веселих се в Неговата обитаема земя и наслаждението ми беше с човеческите синове“. Не се говори за тази обитаема земя, която днес хората населяват, те са живели на друго място. Синовете човечески са тези, които постоянно идват на земята. Кои са тези човечески синове? Някои ги наричат ангели. Ако четете Сведенборга*, ще видите, че той изкарва ангелите произлезли от една предшестваща човешка раса. И от сегашната раса има кандидати за ангели. Онези, които стават ангели, придобиват знание и мъдрост. В онзи свят има доста празни места за онези, които ще станат ангели. Ще кажете, че това е много казано. Не, ни най-малко не е много, това

* Емануел Сведенборг е шведски учен, философ, християнски мистик и теолог.

е най-малкото, което може да се каже. Питам: ако едно дете, което влиза в първо отделение, мисли да свърши университет и да стане министър-председател в България или в Англия, това не е ли много казано? Идеал е това! Защо да е смешно за един човек от земята да се стреми за двадесет-тридесет години да стане ангел? Обаче за да стане ангел, той трябва да има един ум не като сегашния. Той не трябва да има сегашните вярвания в главата си, нито някакви слабости. Тъй както говоря, аз не искам да засегна вашите вярвания, защото аз зная, че в миналите си съществувания вие сте имали съвсем други вярвания, друго вярую, а в бъдеще няма да вярвате в това, в което днес вярвате. Не че сегашните вярвания не са прави, но те представят една малка пъпчица. Всяка една пъпчица трябва да цъфне, да даде плод, за да видите съдържанието на вашето вярую. Ние говорим за любовта. Любовта в сегашното човечество е една пъпка. Любовта ви още не е разцъфтяла; животът ви още не се е разцъфтял; светлината ви още не се е разцъфтяла. Те са в зародиш, те са една пъпка, която чака своето време, което ние наричаме идване на царството Божие на земята.

Тази земя трябва да мине през огън, да се очисти и всички грешни хора да се изправят. От тези грешни хора няма да остане помен: нито от техните картини, нито от техните произведения, всичко е довреме. И болници, и къщи, и църкви, и на младите булки огърлиците, всичко това ще отиде. Казвате: „Страшно е". Не, аз казвам, че когато една болница е служила за болни хора около тридесет години, и са минали разни болести, проказа и ред други, тя трябва да се изгори, нищо да не остане от нея и след двадесет години на това място да се съгради църква. Казвате: „Къде ще отидат лекарите? Как така?". Ще има нужда пак от лекари, но лекари за здрави хора. Лекарят трябва да каже на здравия човек още преди двсдесет години, че го чака някаква болест, чийто зародиш е в него, и той да вземе мерки, да я предотврати. След това той ще си заплати, както, ако беше болен. Лекарят

ще му даде един цяр да си го употребява и да се предпази от болестта. Той ще му даде някаква течност, някакъв елексир, от който да взема сутрин, обед и вечер по една капка. Така да продължава десет дни наред и болестта няма да се яви. Кое лекуване е по-хубаво: сегашното или тогавашното? – Тогавашното, разбира се. Тогава хората няма да бъдат болни. Всяка болест ще се лекува най-малко двадесет години преди да се появи, като се предотвратявя явяването ѝ. Съвременните хора като заболеят, плащат на лекаря да ги излекува, а тогава ще му плащат, за да ги предпази от заболяване. Един млад момък се страхувал от мечка и една баба му казала: „Синко, да ти бая да те не яде мечка". Той ѝ казал: „Бабо, по-добре ми бай да ме не среща мечка, а не да не ме яде!".

Казвам: сега ви трябва един нов начин за разбиране. Ние искаме да подобрим живота си при сегашните условия. Всяко крайно неразбиране, всяко противоречие произтича от онези вътрешни материални интереси. Богатият и сиромахът не могат да се спогодят чисто на материални условия. Обаче богатите могат да се спогодят със сиромасите. Как? Богатите да повикат сиромасите при себе си и да им кажат: „Да поделим богатството ми!" Аз говоря за онези богати, които са съществували в миналото, но онези богати, които сега се раждат, те нямат право. Аз говоря и за онези сиромаси, които са съществували в миналото, а тези, които сега са родени, те нямат право. Та богатият да извика своя беден брат и да каже: „Братко, аз имам два милиона, ето на тебе един". Този беден да извика един свой брат, пак беден и да му каже: „Братко, аз имам един милион лева, на ти на тебе половината". Двамата от своя страна да извикат по един беден брат и да кажат: „Братко, ето и на вас половината от това, което имаме". Четиримата да направят същото от своя страна с други свои бедни братя и т.н. Казвате: „Ако направя така, аз ще осиромашея, ще оголея". Питам: кой богат човек досега не е осиромашал? Кой богат човек не е оголял?

Ако някой спори против този нов начин на разсъждение, и каже, че тези нови явления са анархия, че не са прави, нека ми покаже един правоверен или един богат човек и то от хиляди години насам, който досега не е оголял. Главите на всички богати хора са все оголели и са останали само кости. Отивам един ден в един манастир и намирам в една стая много черепи на различни духовни лица. Взимам един от тези черепи и слагам вътре една свещ. Гледам, тази глава не прилича на попска. Питам духа на този човек: ти поп ли беше? – „Разбира се, че бях поп." – Ами как влезе тази твоя глава в попщината? Тя не е попска глава, тя е глава на един харамия*. Питате: „Защо да е на харамия?". Казвам: там, където се намира религиозното чувство на главата у този човек, тъкмо на това място главата е дебела около половин сантиметър. На това място няма никаква светлина. Обаче там, където са разрушителните способности, кражбата, омразата, на това място главата на този човек е тънка, светлината на свещта прониква навън. Казвате: „Каква трябва да бъде главата на човека?". Главата на човека трябва да свети отгоре, а не отстрани. В духовния свят никак не позволяват прозорците да бъдат отстрани, а само отгоре. Който няма прозорци на главата си отстрани, а има прозорци отгоре на главата си, той е набожен човек. Може да има прозорци отзад и отгоре, но не и отстрана. Който иска да си направи прозорци отстрани на главата, може да си направи, но трябва да знае, че през тях ще влизат крадци и разбойници – нищо повече. С това искам да ви покажа, че човек не зависи изключително от главата си, не само тя е, която го определя, но тя играе важна роля в живота на човека. Когато един юнак носи своето оръжие, силата му не седи само в неговото оръжие. Той може да носи патрони, пушки, мечове, но това са само средства. Силата му е в неговия ум. Като се погледне главата, ръцете на човека, това са все средства. Ние

* харамия *остар.* Разбойник, хайдутин, бунтовник.

виждаме какъв човек седи зад този нож. Добрият човек и ножа ще употреби намясто, той няма да го употреби за зло. Всеки човек все трябва да има един нож. И когато Христос беше с учениците си, Той им каза: „Вземете един нож, един е достатъчно". И те взеха един нож. Защо? Някои искат да бъдат миролюбиви. Не, в света не може да има мир, докато грехът царува. Какъв мир може да има сега? Казвате: „Как трябва да се обичаме?". Не можеш да обичаш един човек на проказата. Не можеш да обичаш един човек на лудостта, не можеш да обичаш един човек на престъпността. Престъплението не може да се обича. То не е човешко. Ти можеш да обичаш само това, което е възвишено и благородно. Има известни форми у човека, които не можеш да обичаш. Най-първо човек трябва да създаде от себе си една Божествена форма. Лицето на човека, неговото тяло – всичко това трябва да се изправи. От него трябва да лъха онзи Божествен лъх. Той трябва да бъде като някое цвете. Кое ви привлича да отивате при цветята? Нали тяхното благоухание. Отидете ли при едно кокиче или при една роза, те отдалеч още разнасят своята миризма. Същевременно и тяхната красива форма ви привлича. Ето, скоро ще цъфнат цветята и ще видите кое ви привлича. Вижте колко са красиви техните форми!

Та казвам: хубавите мисли и хубавите желания и постъпки създават красивите форми у човека. Кривите и правите линии в геометрията имат известно значение. Ако разглеждате линиите в геометрията, ще видите, че известно престъпление може да се извърши само при известни геометрически форми и при известно съчетание на криви, счупени и прави линии. Вземете главата на змията, тя има голяма широчина, но няма височина. Нейните уши почти са свързани, лицето ѝ също е почти свързано с гръбначния стълб. Тя представлява нещо цяло. И затова по-жестоко същество от змията няма. Който е опитал нейните зъби, знае това. Тя като хване жабата, последната може да кряка, колкото иска, змията не се

интересува от това. Мислите, че жабата е много благонадеждна. Не, и тя е един материалист, философ. Тя, като види един мравуняк, гълта мравите на общо основание. Затова змията, като я хване, и тя я гълта, като ѝ казва: „Чакай да видиш, как ти гълташ мравите!“. Като я хване за крака, и я глътне. И жабата гълта, но и змията нея гълта. В природата съществува един закон: не можеш да избегнеш последствията на твоите постъпки. Бог, като направи първия човек, макар да му вдъхна дихание от себе си, като съгреши този първи човек, въпреки че той казваше, че жената била виновна, това-онова и после се разкая, но Господ ни най-малко не му прости. Той го изпъди вън от рая. Вие казвате: „Повикайте този син, нека се разкае!“. Бог изпъди своя син, а днес някой баща не може да изпъди сина си. Бог изпъди и Адам, и Ева от рая, и двамата ги изпъди навън. И след това тури един ангел при вратата, да пази, да не се върнат, като им каза: „Идете сега в света, там да се учите!“. Вече осем хиляди години и ние не сме в рая. Значи не разкаяние, а поправление трябва, изправяне се изисква от съвременните хора. Докато човек не се поправи, той не може да се разкае. Като се поправи, той ще се разкае. И сегашните хора, като направят едно прегрешение, казват: „Господи, ще се разкаем“. Не, не разкаяние, но изправяне трябва. Човек трябва да изправи своите мисли, своите чувства, своите постъпки и своите желания. Силата на човека седи в това, да изправи себе си. Страданията, които претърпяваме, показват, че ние сме хора, които не се изправяме.

Като правех своите научни изследвания из България, срещам един стар българин, който ми казва: „Много будала човек съм бил аз!“. – Защо си бил будала? – „Едно време бях слуга при един много богат господар, който имаше пари цели торби, хем все злато. Аз ги поглеждах и ги предавах на господаря си. Казвам си, да бях си взимал сегиз-тогиз по малко злато, днес нямаше да опъвам каиша, но тогава исках да бъда набожен, да не правя престъпления.“ Казвам му: ти си постъпил тогава много добре. Ако беше взел

торбите, тогава именно щеше да опъваш. – „Как щях да опъвам?“ – Колко торби щеше да вземеш? – „Четири.“ – Ако беше взел тези торби, Господ щеше да каже да ти ги държат на врата, да те съблекат гол и да те пуснат в морето. С тези торби щеше да отидеш на дъното на морето и от тебе нищо нямаше да остане. Така прави Господ и в живота. Той казва: „Вържете откраднатите торби на врата на хората и ги пуснете с тях в морето“. Съвременните хора нямат разбирания. Един турски ходжа искал да морализира един младеж, който много пиел, та му казвал: „Ти не трябва да пиеш, защото лошо те очаква на онзи свят“. – „Какво ме очаква?“ – „Всички тия бъчви, от които си пил, ще ти ги окачат на врата и постоянно ще ги носиш.“ – „Ама тези бъчви пълни ли ще бъдат?“ – „Пълни, разбира се.“ – „Тогава нека ги окачат, нека окачат колкото бъчви искат на врата ми, ще има поне какво да пия. Те ще си имат канелки, които от време на време ще си отварям, и ще си пия.“ Казвам: и това са разсъждения. Много от съвременните хора разсъждават по този начин – а ла турка. Та привеждам този пример на стария българин и казвам: ти навярно искаш да бъдеш като този млад човек, който обича ракията, та е готов и на онзи свят да окачат бъчвите на врата му. Парите нищо не допринасят. Ти благодари, че не си откраднал тези четири торби със злато, защото, ето на, виждаш, имаш четири деца, всички са здрави, умни, добри. – „Да, умни са децата ми, добре се учат, но аз зная с какъв зор ги изгледах досега. Съжалявам, че нямах повече пари.“ – Ти благодари, че не си откраднал четирите торби. Ако ги беше взел, децата ти щяха да бъдат болни, хилави, за нищо неспособни, пък и бабата ти отдавна щеше да замине за онзи свят и от вас нищо нямаше да остане. – „Не казвай така! Тогава, благодаря на Бога, че така е станало.“ И наистина, здравето на неговите деца зависи именно от този морал, който бащата е имал. Това само го използва. Тъй щото не е само да вярваме в Бога, това още не е верую. Изискват се отношения на любовта. Любовта

изисква жертви, да направим нещо в света за Бога. Кажете ми, какво е направило съвременното човечество за Бога? И най-после, кажете ми, какво са направили за Бога всички онези, които днес проповядват християнството? Нищо не са направили! За себе си направиха много, но за Бога нищо не са направили. И като дойдем до онези вярвания, ние мислим, че много сме направили. Казвам: и които вярват, и които не вярват, всички вървят по един утъпкан път.

Сега като ви говоря, аз нищо не печеля, не зная какво вие печелите. Понякога, като се говори истината, хората се страхуват, защото ще страдат. Не е въпросът в това, но трябва да знаете, че страхът е внесъл робството в света. Ние не смеем да кажем истината, но можем да благодарим на Бога за онова, което имаме. Вие съжалявате, че не сте богати хора, но богат е само онзи, който има знание, и който е умен. Земята е пълна със злато, земята е пълна със скъпоценни камъни, но същевременно земята е пълна и с ред блага, които се съдържат в растенията. Ако искам да стана богат, аз имам условията за това. Аз зная известни растения, които могат да лекуват всички болести. Аз зная известни растения, които съдържат в себе си жизнения елексир, с помощта на който може да се продължи животът. Ако отида в Америка, там има богати американци, които страдат от някаква неизлечима болест, и ако искам да стана богат, ще се условя с някой болен богаташ и ще го излекувам, ако ми даде два-три милиона от своето богатство. Достатъчно е да капна две-три капки от този елексир и той ще оздравее. Но ако този човек е престъпен тип, и продължа живота му, какво съм направил с това? Добро ли е това? Така, че аз мога да продължа живота на всеки човек, но има друг един по-важен закон, а именно че трябва да го науча първо да живее добре. Ако само продължа живота му, а не съм го научил да живее добре, нищо не съм направил. Не че не мога да го науча да живее добре, но време се изисква за това. Аз мога и насила да го заставя да живее добре, но

това вече е един механически начин. Следователно, ако с пари ти искаш да върнеш живота на един човек, ти ще направиш едно престъпление. Ти ще туриш този човек в престъпление.

Казват: „Защо да не се помогне на човечеството?". Ние сме готови да помогнем на човечеството, но то трябва да измени своя начин на живот, без да се насилва. Аз съм готов и на лекарите да кажа кои са тези растения, но те веднага ще поставят монопол на тях, и ще кажат: „Не се позволява никой да се ползва от тези растения!". В такъв случай оставям, като дойдат разумните хора, те да ги намерят и да ги използуват. За нас не е толкова важен физическият живот, това да живеем дълго време на земята. Има един живот по-красив и ако ние още седим тук, друго нещо ни застави да правим това. Ако някой седи в затвора, то е само заради затворниците, че му е жал за тях, а не за самия затвор. Той е там за любимите същества. Казвате: „Там, в онзи свят, има ли нещо като затвор?". Няма затвор, но този свят не може да се сравни с външната природа и с бъдещите условия. Животът, който се проповядва, не е като един затвор. Той е свят, в който няма никакво гниене, в който няма никаква отвратителна миризма, в който владее пълна хармония и чистота. В онзи свят няма въздух, няма прах, няма микроби. Там всичко е напълно хармонично. Планините не са разхвърляни както на земята. Реките тук не текат правилно; моретата също така не са направени както трябва. Нашата земя е грешна, тъй щото и моретата, и реките, които тя има, са подходящи за нея. После и самата вода, която пием, е много нечиста, много животни са оставили в нея своите изверження. Във водата на онзи свят не живеят абсолютно никакви животни. Като пийнете от водата на онзи свят, тя има такова свойство, каквото е свойството на винцето, което българинът обича да пие. Както българинът започва да пее, като пийне от винцето, така и вие, ако пиете от водата на онзи свят, ще започнете да пеете. В

онзи свят всички хора са весели и радостни. Вие не можете да намерите там нито един човек замислен, нито очите му подпухнали, нито главата му сплескана. Лицето, носът струват милиони. И всяка една усмивка също струва милиони. Когато човек на земята се усмихне, той си казва: „Дали съм се усмихнал правилно". А у хората очите не са както трябва. Като погледнеш един човек, ще видиш, че или очите са разногледи, или дупчиците на носа са по-малки, или по-големи, или устата някъде хлътнала и изкривена, или мустаците вирнати нагоре, или брадата неправилна и т.н. В онзи свят обаче всички хора работят, но ръцете им са като на кокони. Те малко работят, но много се благославят. И там има ниви, но там житото не се сее като тук, на земята. И зрънцата на тяхното жито са големи като нашите праскови и също така е сочно. Достатъчно е да вземете само няколко зрънца, за да се наядете. Няма нужда да го печете, да го мелите, да се грижите за хляб. За през цялата година винаги има прясно жито. Обаче на земята не е така, понеже хората не са дошли на тази степен на развитие. Те са хора на отрицанието. Казвате: „Това не може да бъде!". Значи можете да правите престъпления, можете да бъдете престъпник, а не можете да правите добро. Казвате: „Какво има на онзи свят, само Господ знае". Че само Господ знае, и аз зная това, но и аз мога да науча от Бога това, което Той знае. Питам: кой подбужда учените хора към работа, към изследвания? Господ ги подбужда. Ако погледнете един учен човек, ще видите, че над главата му седят най-малко десет същества, които всеки ден хлопат отгоре му, и казват: „Ще учиш! Ще работиш!". Тези десет души хлопат само и само да го събудят. Някой учен седи, мисли, мисли и най-после казва: „Не мога да разреша този въпрос. Не мога да разреша тази задача!". Те му хлопат, подбуждат го и най-после, като му светне някоя мисъл, те разрешат въпроса, а той казва: „Цели двадесет години съм се напъвал, докато разреша този въпрос". Но какво са говорили на този учен човек тези

същества, той не казва. Той счита за унижение да каже, че се е учил отнякъде. Затова казва: „Измислих, открих най-после това нещо“. И понякога, за да си даде по-голям авторитет, той отбелязва накрая на своя писмен труд, от кои учени и капацитети се е ползвал, като че им благодари, че от тях се е ползвал и т.н. Аз уважавам всички капацитети в света, но казвам: хората на земята са деца, които тепърва трябва да се учат от Божията мъдрост. И всички вие, които ме слушате, най-първо трябва да разберете по кой начин трябва и може да се продължи животът. Ако носът ти е сплескан долу и къс, и животът ти ще е такъв. Ако гърдите ти са сплескани, ако челото ти е сплескано и ако стомахът ти е сплескан, тогава и от тебе нищо няма да остане. Стомахът съответства на твърдата почва в живота. Човек трябва да има почва, върху която да ходи. Когато мислиш за стомаха си, ще мислиш за земята и нейните съотношения, да разбираш качествата на твърдите вещества. Когато дойдеш до реките, моретата, ще мислиш за своето кръвообращение. Ако мислиш за тези закони и кръвообращението ще бъде в тебе правилно. Когато вятърът духа, и мислиш за законите на това дихание, ще разбиращ и законите на твоето дишане. Ако разбираш гръмотевицата, електричеството и магнетизма, ще разбираш и законите на твоя мозък, както и неговото устройство. Сегашните учени хора не могат да направят връзка между стомаха и земята, между реките, водата и кръвообращението, както и биенето на пулса, между духането на вятъра и дихателната система, между електричеството, магнетизма и мозъка. Те считат тия неща външни, а човек като че е паднал отнякъде. Докато е на земята, човек ще помага на всички растения, ако иска да се ползва от тях.

Сега ще дам няколко правила на онези от вас, които искат да ме слушат. Който има развален стомах, ето какво да направи: да си купи две стомни и всеки ден да носи с тях вода, с която да полива по десетина-двадесет дръвчета в градината си или в някоя близка гора. Ако

продължава да прави това една-две години, той абсолютно ще излекува стомаха са. Това могат и лекарите да препоръчват на своите пациенти. Който пък страда от сърце, има някакво сърцебиене или кръвообращението не става правилно, на него препоръчвам следното: в продължение на една година, като ходи на разходки по планини, да се заема да изчиства изворчета или някои малки рекички. По този начин и кръвообращението му ще се възстанови. Щом се възстанови кръвообращението, и той ще се излекува. Който пък има слабо дишане, и се страхува да не умре от туберкулоза, нека се качи на един висок планински връх и там да поседи известно време, особено когато духа вятър. Понякога вятърът може да ви обърне, да ви търколи на земята, кажете: „Много хубаво е това. Аз съм доволен, че вятърът ме обърна!". С това иска да ви каже, че ви трябват малко грапавини, падания и ставания, за да придобиете малко ловкост. Да не ви е страх от вятъра. Като ви поогъне малко, вие казвате: „Страх ме е да не се простудя". Никой досега не се е простудил от вятъра, но от страх са се разболявали.

Ще ви приведа един пример, да видите какво нещо е внушението. То е един анекдот за чумата, която отивала в Багдад. Срещнал я един пътник и я запитва: „Де отиваш с тази коса?" – „Отивам в Багдат, да покося хиляда хора. Прати ме Бог да ги взема и заведа на онзи свят, там да ги съдят." Като се връщала чумата, същият пътник я срещнал и запитал: „Свърши ли работата си?". – „Свърших." – „Колко души умряха?" – „Двадесет хиляди." – „Защо, ти нали каза, че ще вземеш само хиляда души? Какво стана, че отидоха толкова много?" – „Аз взех само хиляда, а останалите деветнадесет хиляди умряха от страх."

Казвам: ужасно нещо е страхът, ужасно нещо са впечатленията, които остават в съзнанието на човека. Има ред статистики, които показват какво върши страхът и какво вършат впечатленията. На един господин в Ню Йорк го заболял нещо кракът и се лекувал при

един, при втори лекар, но никой не могъл да му помогне. Обаче всички виждали, че този човек няма никаква органическа повреда в крака, а изпитвал ужасни болки, като че ли кракът му е счупен. Най-после той извикал един лекар, който се занимавал с новите методи на лечение и му разказал болката си. Като го прегледал, лекарят казал: „Нямаш никаква органическа повреда, но не си ли видял преди няколко години някой човек, на когото кракът да е бил счупен на това място?". Болният веднага си спомнил, че преди шест години, като бил на гарата, видял един работник, който паднал от трена и строшил крака си на същото това място, където усещал той болка. Така се оказва,че той е заболял от самовнушение. Според закона на внушението и доброто, и злото се предават. И добрият човек може да направи една лоша постъпка, както и лошият човек може да направи нещо, което да спаси някого, макар и несъзнателно. Някой човек например е престъпник, обаче вижда, че един добър човек прави някакво добро. Тази мисъл за доброто работи в този престъпник и ще видите, че след пет-шест години тази мисъл се задейства в него, и той желае да постъпи като добрия човек. Следователно в света ние сме фактори, ние сме проводници на Божествените мисли и енергии. На това се основава създаването на някой университет или гимназия, или академия, или някаква колегия – тяхното съществуване зависи от учените и добрите хора в тях. Църквата зависи от добрите свещеници. И ще ми разправят след това, че един свещеник може да бъде лош човек, но той като проповядва Словото Божие, пак ще може да влияе на своите пасоми. Не, свещеникът трябва да има добър живот. Професорът в университета трябва да бъде знатен, да се въодушевяват от неговото знание. Ако всички професори са глупаци в университета, такива ще бъдат и студентите. Та във всяко училище, каквито са учителите, такива са и учениците. Във всеки дом, каквито са майката и бащата, такива са и децата. Каквито са свещениците, такива са и богомолците.

Каквито са управниците, такъв е и народът; какъвто е народът, такива са и управниците.

Сега аз не ви говоря това, за да ви обезсърчавам, но казвам: който разбира, това е възможност за него. Ти всякога можеш да изправиш живота си. Няма болест, няма недъг, няма престъпление в света, което да не може да се изправи, или което да не се измие. Обаче знание трябва на човека. Бог не ни съди, защото сме направили престъплението, а защото не го изправяме. Най-черните престъпления на човека могат да се простят, ако той ги изправи. Как? Ще отиде на мястото, където е вършил престъплението, и там ще го изправи. И не само там да спре, но оттам насетне той трябва да употреби живота си за повдигане на човечеството, за повдигане на своя живот. Досега вие сте достигнали до степента да обичате майка си, баща си, брата си и сестра си, както и някои ваши приятели, но оттам нататък казвате: „Не мога да обичам другите хора". Не, вие трябва да обичате другите хора, както майка си и баща си. И както сте готови да се жертвате за своя приятел, така трябва да се жертвате и за другите хора. Другото и животните го правят. Даже някои животни го правят по-добре и от хората.

Казвам: съвременната цивилизация е поставила хората в едно особено положение, вследствие на което от известни икономически съображения те мислят по-добре, но методите им са криви. Вземете например православната църква. Тя проповядва Христовото учение по един начин, католическата църква по друг начин и в резултат се създават такива противоречия, че като дойде Христос един ден, Той ще се чуди сам как е възможно такова едно учение, от такъв велик Учител, да има диаметрално противоположно разбиране. Католиците изпогориха света, за да поддържат Христовото учение. Защо? – Разбиране. Католиците казват: „Ние спасихме църквата". Питам: каква нужда има да се спасява една църква? Каква църква е тази, която трябва да се

спасява с избиване на хора? Това не е църква. Църквата няма какво да се спасява. Църквата е средство за повдигане на живите хора, за облагородяването им. Свещениците са служители, които са дошли в света именно затова – да помагат на хората в тяхното издигане. Аз не говоря само за онези свещеници, които са платени, но и за тия, които не са платени. Има свещеници, които са платени. Защото, ако човек направи едно благодеяние без любов, то не е добродетел.

Казвам: мъдростта в началото се е веселила с човешките синове. И сега, за да имате тази мъдрост, трябват условия. Мнозина от вас искате да бъдете талантливи, но не сте талантливи. Защо? Малко вяра имате. Мнозина от вас искате да бъдете силни, но не сте силни. Защо? Малко вяра имате. Мнозина от вас искате да бъдете богати, но не сте богати. Защо? Малко вяра имате. Мнозина от вас искате да бъдете добри, но не сте добри. Защо? Малко вяра имате. Защо? Всеки човек, който не разбира великите Божии закони, той не може да бъде добър. Защо? – Понеже добър и лош, това са сили, които функционират в природата. Ти трябва да знаеш как да употребиш доброто, и как да употребиш злото. Понеже Адам преждевременно получи това учение, но не можа да го приложи, не беше в състояние да го употреби, затова Бог каза: „Понеже Адам не умее да разбира злото, трябва да излезе вън от рая, понеже няма този ум, за да го приложи както трябва". Адам не може да приложи това учение като Бога и ако беше останал в рая, той щеше да направи най-големите пакости. И наистина: като излезе в света, той направи цялата земя на пъкъл. Това е вярно. Ние виждаме днес цялата земя покрита с кръв. Всичките животни, всичките буболечици научиха този занаят все от Адам. Щом той изневери на Бога, животните и по-малките същества от Адам казаха: „Ако нашият господар изневери на Бога, какво остава за нас?". И те ударихa нашироко. След това те нападнаха и господаря си. И днес тези животни с милиони се размножават.

Като влязат в кръвта и на най-големия юнак, в три вечери те го изпращат на онзи свят, задигат тялото му и го изяждат. И след това казвате: „Бог да го прости, така е писано, така е искал Господ“. Да, за грешните хора Господ така е искал. Той казва: „С този ум и с този престъпен живот ти си от пръст и в пръст ще се превърнеш“. И ако ние постъпваме глупаво, ако ние не постъпваме съобразно законите на светлината, свободата и живота, непременно такъв е нашият дял. Обаче, ако ние постъпваме съобразно законите на живота, свободата и светлината, ще придобием вечния живот, тогава нашата участ ще бъде съвсем друга.

Знаете ли какво нещо е силата на вярата? Ако човек повярва без всякакво съмнение, той ще придобие много нещо. Един американски автор издал една книга за лекуване на разни нервни болести с помощта на внушение. Една американка била на легло цели дванадесет години и се лекувала при разни видни лекари, обаче никой от тях не могъл да ѝ помогне. Всички казвали, че нейната болест е неизлечима, науката не познава начин за лекуването на тази болест. Един ден тя прочела книгата на този знаменит американец, който за болест, подобна на нейната, препоръчвал да вземе един стих от Евангелието или от Библията и да го прочете и приложи с пълна вяра. В този момент тя изпълнила това нещо и веднага станала от леглото и започнала да си гледа работата вкъщи като съвсем здрава. Които я видели, почудили се и я запитали: „Как оздравя?“. – „Повярвах.“ Действително вярата е магическа сила. За да опитате вашата вяра, направете следния опит. Като отивате в гората, не трябва да изпитвате никакъв страх. Ако сте страхливи, вяра нямате. Като срещнете някоя мечка в гората, да ви е приятно, че сте видели мечка. Като срещнете в гората разбойници, пак да ви е приятно, че сте ги видели. Ако видите, че те са въоръжени с пушки, пак да ви е приятно и не само да ви е приятно, а и окото да не ви трепне от страх. Зарадвайте се и кажете: „Ето един

случай да видя своята сила и тази на Бога". По този начин само ще придобиете една такава опитност, която после ще разправяте на своите близки. Аз съм ви привеждал и друг път този пример, който сега пак ще ви кажа. Един американски мисионер ходил из България по разни места да събира пари за своето дело. Каквото събирал, слагал в дисагите си и продължавал да ходи пак да събира пари. По едно време трябвало да мине през една гора, където един виден разбойник решил да го обере, защото знаел, че носи много пари. Той се въоръжил добре, взел си пушката и си казал: „Ще пресрещна този мисионер, ще обера всичките му пари, като задигна дисагите му, а него ще пратя на онзи свят, там да проповядва. По този начин аз ще си осигуря един добър и щастлив живот". Проповедникът като минал покрай мястото, на което разбойникът го дебнел, усетил тази засада и веднага слязъл от коня си, помолил се на Бога и след това пак се качил на коня си и продължил пътя. Като минал покрай разбойника, видял, че един човек седи пред него с пушка, но той спокойно минал покрай него, казал му добър ден и продължил да си пее. Разбойникът не могъл да направи нищо на мисионера и като видял, че той заминал, и продължил пътя си, се запитал: „Защо не можах да му тегля един куршум?". Най-после си казал: „Така било определено". След две години викат този мисионер да изповяда един умиращ. Той пита мисионера: „Познаваш ли кой съм?". – „Не те познавам." – „Аз съм този разбойник, който един ден те чаках в гората да те убия. Знаеш ли защо не те убих?" – „Не зная." – „Ти слезе от коня и направи някаква магия. Като се качи пак на коня си, с тебе вървеше още един на бял кон, добре облечен и въоръжен." Разбойникът видял, че имало с мисионера още някой, но сам мисионерът нито видял, нито знаел, че някой невидим го придружавал.

Вие ще кажете: „Има ли други същества, освен нас?". Ние, съвременните хора, сме дошли до един краен предел да мислим, че единствените разумни същества сме само ние в света и само нашата Земя е населена с

разумни същества, а другите планети са прости, но един ден жителите от Земята ще се пренесат на другите планети, там да живеят и да се наслаждават. Според съвременните хора Земята е един разсадник, насаден с разни екземпляри и чешити, които после ще населяват и останалите слънчеви системи. Това е неразбиране. Нашето разбиране е също както, когато искаме да дадем ум на хората. Причината за нашия лош живот седи в чрезмерната амбиция, която е влязла в живота ни. Това става пак от неразбирането на живота. Аз наричам това изневеряване на живота. Това изневеряване ето от какво произтича. Има една окултна теория и тя е следната: когато вселената е била създадена първоначално, явила се е само една единица, един център, едно грамадно тяло, от където се е почнало творчеството. Единицата се е разложила, разделила се на множество частици и понеже тези частици произлезли от единицата, всички били положителни, вследствие на което в цялата Вселена се започнала една борба. Това е научна теория, която говори за положителните сили, които действали в природата. След като се разглобява на своите съставни части, този център се поляризира на положителни и отрицателни сили. Всички положителни сили на първото творчество, които попаднали на отрицателните сили, се поляризирали, т.е. съединили се с първия полюс и са образували живота; положителните пък, които се срещнали с положителните на първото творчество, започнали помежду си да се отблъскват. Та ние хората на Земята сме попаднали във второто поляризиране, ние сме в разрез с положителните сили на живота. Ние сме положителни и те са положителни. Сега се изисква второ поляризиране или, както казват окултистите, или мистиците, от нас се изисква възстановяване на женския елемент, на любовта. Значи женският елемент – любовта, е изгубен и трябва да се възстанови. Любовта трябва отново да се възвърне в човешката душа, за да се дойде до вътрешно съгласие. Сегашните стра-

дания в света се дължат на преобладаващото влияние на положителните сили в живота. Всеки човек иска да бъде богат – това е положителна сила; всеки човек иска да бъде силен – това е положителна сила; всеки иска да бъде учен – това е положителна сила; всеки иска да бъде добър, това е положителна сила. Обаче всеки иска това положителното да дойде чрез другите хора. Всеки иска да има поне един слуга. И слугите искат свой слуга. Това желание трябва да се неутрализира. Тъй щото откажи се от желанието да ти слугуват хората, но ти им стани слуга. Някой иска да стане учен човек. Нека стане учен, но да отиде да служи на хората. Това е женският елемент.

Хората седят и мислят за своето нещастие. Майката мисли за своето нещастие, дъщерята мисли за своето нещастие, бащата, синът – всички изобщо мислят за своето нещастие. Обаче има един изходен път от това положение. Това, което любовта може да направи, вековете с хиляди години не могат да го направят. Хиляди години трябва да минат, за да добием това, което любовта може в най-малкото време да направи. И чрез закона на опитите човек пак може да дойде до същите заключения, но по-добре е да възприемем Божията Любов, и така да придобием нещата.

И така: има няколко правила, които трябва да знаете в живота си. Устните на хората трябва да станат малко по-дебели и равни. При това устата не трябва да бъде толкова малка, но съразмерно голяма да бъде. Изтъняването на устните е един признак за губене на условията, при които Любовта може да се прояви. Устните на хората са възприемателни на тази Любов. Някои хора стискат устните си. Чрез устата можете да възприемете хубавото от Бога. Устните трябва да се оставят свободни, да не се свиват. Когато човек е на бойното поле, там той трябва да стиска устните си, но щом е свободен, те едва трябва да се докосват. После: като гледате слънцето, не си свивайте очите. Вас ви е страх да не ослепеете. Разбира се, човек не трябва да

гледа с отворени очи с часове в слънцето, но достатъчно е няколко секунди само около пет-шест секунди да погледа и после да си затвори очите. Като отваря и затваря очите си към слънцето, то ще въздействува на отрицателните мисли в човека. Слънчевата светлина действа добре върху човешкия мозък. Затова най-първо вие ще се заемете да моделирате вашите устни, да ги поглаждате малко, да ги милвате и да им прочетете от време на време по някой стих. Защо умират старите хора? Аз не искам да ви говоря за смъртта, защото всички ще станете болни. По-добре, че не знаете защо умират хората, но казвам: всички съвременни хора умират преждевременно, никой човек не е доживял годините, които Бог му е определил. Бог е определил на всички хора да живеят до сто и двадесет години, обаче малцина доживяват най-много осемдесет и четири години. Значи и на тези хора им остават още четиридесет години за работа. И ако тези хора са готови, в тези четиридесет години биха свършили отлична работа. Тъкмо на тия години хората умират, когато станат готови за работа. На сто години именно човек може да работи. Остават му още двадесет години до края, когато той ще може да свърши най-хубавата си работа. Тези години вие можете да станете писатели, поети, философи, а вие си взимате тояжката, прегърбвате се и казвате: „Остаряхме вече, няма да ни бъде". Които преждевременно умират, те трябва да знаят, че няма да отидат направо на небето, там няма да ги приемат, но ще се спрат в една тъмна зона, да дочакат ония години, които им са определени да заминат от този свят. Вследствие на това хората пак дохождат да се прераждат. И прави са те. Има някои обаче които ще завършат своето развитие на земята, не ще се прераждат повече. Прераждането е само един метод, а онези, които са завършили развитието си, няма защо да се прераждат. Ако пък някое съвършено същество, или някой ангел иска да дойде на земята, за да свърши някаква работа, той може в няколко минути,

или най-много в половин, един час да си създаде тяло, каквото иска, да си създаде, каквато човешка форма иска. Този ангел ходи натук-натам, докато си свърши работата, след което разглобява тялото си и заминава за невидимия свят, откъдето е дошъл. Тези работи са малко отвлечени и вие се запитвате дали са истинни, или не. Като отидете в невидимия свят, можете да проверите тези неща и ако излязат неверни, там ще ме намерите и ще кажете: „Не е така, както ни говореше“. Докато не сте проверили, не можете да кажете, че е така или не, трябва да мълчите. Докато не сте проверили, ще мълчите, то не е ваша работа. Като проверите, тогава аз отговарям за това, за които сега говоря. Аз не искам да ме разбирате буквално, но казвам: съществува един свят, към който съвременните хора се стремят и ако успеят да го постигнат, те ще станат такива, каквито трябва. Ние трябва да имаме един идеал, към който да се стремим. Ако животните и растенията се стремят към нас, ние хората трябва да се стремим към по-съвършени същества, които ни служат като образци. Това е една привилегия.

Мнозина казват: „Какво нещо е Господ?“. Господ е същество, образ на всички светлини, които съществуват; Господ е образ на всички добрини, които съществуват. Той е образ на всичката разумност, която съществува в света. Като погледнете към Бога, Той вечно ще оставя у вас нещо интелигентно, няма да се страхувате от Него. Видите ли Го, ще искате да станете като Него. Благодарете, че Господ ви обръща внимание. Сега Той е зает с голяма работа, но един ден, като слезе на земята, всички мъртви ще станат от гробовете си и ще възкръснат. Само че нещастните и грешните ще възкръснат пак грешни и грешни ще си останат. Праведните пак ще възкръснат праведни и праведни ще си останат.

Искам сега, като ви погледне Господ, праведни да станете. Или искам, като онова семенце, посадено в земята, да изникне оттам и да възприеме слънчевата

топлина и светлина. Важно е – като дойде онази светлина, всички зародиши, които са в душата ви, да възкръснат, да се разбият и израснат. И тогава ще кажете: „Слава Богу, ние оживяхме, мъртви бяхме и възкръснахме“. Аз искам да имате истинското знание, което Мъдростта носи. Не е достатъчно само да преобразите вашите очи или вашия нос, или вашите устни, или вашето чело, или вашето обоняние, или вашите скули, или вашата брадичка и т.н. Човек без брадичка нищо не струва. Има много учени хора, на които челата са хубави, или очите, или носа, или веждите, или устните и върху тези черти мнозина са се спирали. Обаче има една страна на човешкото лице, която досега човешкият поглед не е зървал, или не се е спирал, не е обръщал внимание. И аз не искам да обърна вниманието ви, не казвам коя е тази страна, но от тази черта на лицето зависи спасението на човека. Всичкото ваше бъдеще, любовта ви, всичко у вас зависи именно от тази малка черта на лицето ви. Тя е крайният предел на човека. Затова именно главата на човека горе е широка, а долу е тясна. Това е Божественото у човека. Не много остра, но не и много тъпа трябва да бъде долната страна на човешкото лице. Брадичката трябва да бъде леко заострена. Значи от тази черта зависи спасението на човека или с други думи казано: от разумната воля на човека зависи неговото спасение. Там е силата му. Не от неговия ум, а от неговата разумна воля. Човек не може да има характер, ако няма тази малка брадичка. Това е едно предметно учение. Където съм минавал, било в Америка или в Англия, или в Германия, или във Франция, малко хора съм срещал, на които брадичката да е развита, както трябва. Повечето хора имат да работят усилено върху нея. И всинца трябва да имате хубава брадичка и добра воля. Като казвате, че някой човек е добър, неговата добрина седи именно в брадичката. Главно добротата е в нея. Като погледна един човек и видя, че има хубаво чело, хубав нос и хубава брадичка, казвам: този човек е добър. Ето защо, когато някой човек закъса в своите работи, и

иска да ги оправи, той се хваща долу под брадата. Силата на човека седи в нея. И най-отчаяният човек, като се хване за брадичката, той намира сила да се справи с положението си. И наистина – само човек има брадичка, животните я нямат, те нямат този чукан долу на лицето си. А от него зависи какво може да стане от човека.

И тъй, поставете в ума си свещената мисъл, че Бог е вложил у вас сила, която трябва да се развива. Не мислете върху отрицателната страна на живота си, върху отрицателната страна на вашия дядо и вашата баба. Важното е това, което сега човек може да бъде. На вашата вяра отгоре трябва да приложите нещо ново, за да можете да се развивате, и да развивате силата, която Бог е вложил във вас. Досега колкото художници са рисували отличителните черти на лицето и в целия образ на Христа, но никой не се е спрял там. Даже видни художници са Го рисували, но никой не е обърнал внимание. Всички са рисували Христа с хубаво чело, с хубав нос, уста, но брадата му никой не е нарисувал както трябва. Никой не е схванал тази отличителна черта. Няма художник, който да е нарисувал Христа с хубава брадичка. Аз зная досега тридесет и девет видни художници, но нито един от тях не е могъл да я нарисува правилно. Във всички портрети има един дефект и той е в брадичката Му. Така, както са я нарисували на Христа, ще я намерите и в най-обикновения човек. Брадата на Христа трябва да бъде извънредна.

Живот, светлина и свобода! Търсете онзи живот, в който се разтопяват страданията. Не презирайте страданията. Търсете онази светлина, в която тъмнината се разтопява. Търсете онази свобода, в която робството се разтопява.

10 април 1932 г., София, Изгрев

Покрива и изправя

„Любовта покрива всичките погрешки."

„Любовта покрива всичките погрешки." Ако аз бих превел този стих, бих го казал така: Любовта не само покрива, но и изправя. Може би в старо време хората да са имали друго разбиране, как да се покриват погрешките, но така само половината се покриват, а с изправянето на погрешките всички се покриват. Следователно всяка любов, която само покрива погрешките, тя е човешка, а всяка любов, която и покрива, и изправя, тя е Божествена. Сега аз няма какво да се спирам върху човешката любов, понеже всички вие сте авторитети. Ако трябва да се спра върху нея, ще трябва да чета всички ония трактати, които вие сте писали, всичко онова най-важно, което досега сте казали, за да се произнеса правилно върху нея. Тъй щото, този въпрос е изчерпан. На учените хора няма какво да им се говори върху онова, което те знаят. Аз ще се спра само върху онази страна на любовта, която сега сте започнали да изучавате.

Целият сегашен свят има за цел да установи един нов ред, да изправи миналото, за което се правят хиляди опити, едни от които донякъде са сполучливи, а повечето са несполучливи. Тази несполука я отдавам на това, че между съвременните хора има голямо недоволство. И богати, и бедни – всички са недоволни. Богатият е недоволен, че няма повече богатство, а сиромахът е недоволен, че сиромашията му е повече, отколкото трябва. Богатият е недоволен, иска повече богатство, а сиромахът е недоволен, иска по-малко сиромашия. Така въпросът не се решава: или богат, или беден ще бъдеш. В природата няма среден път. Не можеш да бъдеш повече богат или по-малко сиромах. Това са човешки разбира-

ния. Или богат, или беден ще бъдеш – среден път няма. Там, където злото се прекратява, започва доброто; там където доброто се прекратява, започва злото.

Сега ние се намираме в такова противоречие, в каквото се е намирал в древността един от египетските фараони. Този фараон, наречен Венот-Ра, живял още в предисторически времена. Това може да е факт, а може да е някакъв мит. В това време в Египет живял един прочут адепт, на настоящ език наречен мъдрец или философ, на име Сет Менот Сет-Ру. Един ден фараонът извикал този мъдрец и го запитал – да му обясни причините, поради които смъртта е дошла в света. Философът казал, че смъртта е дошла по причина на живота. След като дошъл животът в света, дошла и смъртта. – „Как се явиха тия причини, откде се проявиха вътрешните причини за смъртта?“ Тогава философът му разказва един разказ. Когато великият Бог, името на когото аз не мога да изрека, създал света, един от неговите синове – Бог Ра, богът на слънцето, поискал да дойде на земята, да види това, което Баща му направил. Като дошъл, затворили тялото му в една диамантена черупка като Божествена душа, да не се цапа. По някакво нещастие обаче, като дошъл на земята, тялото му започнало да се увеличава и толкова се увеличило, че пукнало диамантената черупка. От тогава нататък и смъртта дошла в света. Докато бил горе, тялото му било малко, но тук се увеличило. Той трябвало да се върне в невидимия свят с тази черупка. След него вече всички, като пукнали диамантената черупка, дошла смъртта и те започнали да умират. И действително има право този философ. Вземете например една пъпка – като напъпи, тя се разпуква, цъфне и после окапва и умира. Дърветата, които растат, в първо време имат гладка кожа, но после кожата им започва да се разпуква, и те цъфтят, развиват се, дават плод и най-после умират. Следователно всички растения, дървета и животни умират по единствената причина, че разчупват диамантената черупка, в която

са поставени. И затова, всеки живот, който не може да остане в тази черупка, умира. Казвате: „Къде отива животът?“. Нито знаем откъде е дошъл, нито знаем къде отива. Ние виждаме, че светът в нас има известен усет, известен образ, известни свои вътрешни съждения, и ние мислим, че светът е такъв и такъв. Обаче какъв е външният, обективният свят, това е една велика загадка. И в този смисъл, който философ и да пише, той е субективен, от свое гледище разглежда света. Съвременните учени разглеждат планините, вулканите, но това са все субективни схващания. Ние нямаме нищо положително. Никой не е обхванал земята в нейната същина. Макар че от толкова хиляди и милиони години живеем на земята, какво има в нея, ние не знаем. Всичко, което знаем за земята, не е съществено.

Казвам: също така ние предполагаме много неща и за духовния свят, но къде е, не го знаем. Аз говоря за физическия свят. Ние виждаме нещо, което наричаме небе, но това, което ние считаме за небе, учените наричат вселена. Това небе е населено с милиарди тела, които се движат по него. И за това небе се казва, че в него съществува някаква невидима материя. От наше гледище нашата земя е непроницаема. Между слънцето и нашата земя тази материя е проницаема. Питам: къде могат да живеят в този прозрачен свят същества? Човек не може да живее в прозрачен свят. Нашият организъм е така създаден, че човек може да живее само в един прозрачен свят.

Щом стане непрозрачен, той повече не може да живее. Докато човек има плътност, той може да живее, но щом започне да става прозрачен, той постепенно олеква, съвсем се просветява, става светия, олеква извънредно много и става напълно прозрачен. След това той заминава: прозрачният отива при прозрачните. Значи това невидимото е, което е прозрачно, и не може да се види. Който е прозрачен, той не може да се види, защото не хвърля сянка, а видимото, което всички виждат, то остава на земята, прави постоянно упражнения.

Животът трябва да се разбира в неговата вътрешна същина. Всички хора на земята са недоволни, но от какво произтича това недоволство, не знаем. В известен момент ти си недоволен и после настава друг един момент, в който си доволен. Вземете сега тези републики в Америка, най-големите житници, където хората бяха щастливи. Сега цялата местност наоколо 1200-1600 км., засипана с пепел от изригване на няколко вулкана. Ако отидете там, ще видите, че всичките техни най-хубави пасбища, и най-хубави девствени гори, всичко това е покрито с пепел. Хората казват, че това е начатък на някаква вътрешна деятелност, образуване на нов континент. Та като се строи този нов континент, тези хора там ще си платят данъка. Питам: каква нужда имаше тези осем или девет вулкана да изригнат, да изхвърлят толкова много пепел, с която да засипят такива грамадни местности? Не можеше ли без изригвания? Не можеше. Кои са причините за това? Не знаем кои са причините. Религиозните хора ще кажат, че това е волята Божия. Учените хора ще кажат, че това се дължи на някакви тектонични разместванията на пластовете, вследствие на което почвата се раздвижила. Питам: каква нужда има почвата да се движи? Вижда се, че и тя трябва да се движи, събужда се. Това са все опити на философа, с които да обясни произхода на смъртта. Възможно е да е тектоническо раздвижване на пластовете, възможно е да има пепел, да е станало затрупване и т.н. Защо и за какво, това е наша работа, ние трябва да се учим, да разрешим тази загадка. Вие не можете да си представите какво нещо е това. Тези вулкани са изригнали пепел – пет кубически километра на хиляда метра височина и широчина. Това е пепел, която можем да очакваме да дойде и в България, и вие ще имате малко от пепелта на американските Анди и Кордилери. Разбира се, тук ще падне малко от нея, само за изследване, на дебелина една десета от милиметъра. Но там е паднала богато, на места има до осемдесет сантиметра, някъде до един метър, а някъде и до два-три метра на височина.

Питам, ако Европа беше се засипала с такава пепел, какво щеше да стане със сегашната криза, какво щеше да стане с обществото на народите? Представете си, че някъде в Алпите, в Швейцария, изригнат четири-пет вулкана, какво ще стане с Европа? Паричната криза ще изчезне, ще се превърне в криза на пепелта. Та сега за предпочитане е да съществува кризата на парите, както у нас, отколкото криза на пепелта, както в Южна Америка. Пишат във вестниците, че тези хора там с дни стоят затворени. Сега в Европа се учат да си служат със задушливите газове, а в Буенос Айрес са изложени на такива задушливи газове. Там въздухът бил толкова наситен с такива газове, че хората били принудени да ходят с чадъри, да се пазят от тях. Дошло е време да правят опити със задушливите газове. Казват някои, че нямало много жертви. Не, много жертви са дадени, много хора са заровени там, под пясъка, под тази пепел.

Съвременните хора, като този фараон Венот-Ра, запитваме философа: „Защо хората не вярват в бог Ра? Коя е причината за това?“. И той отговаря: „Има две категории хора. Едните от тях искат да вземат нещо от него и затова вярват, а пък другата категория са ония, които са ходили вече при него, взели са, каквото им трябва, и сега го отричат, понеже не им трябва вече.“ Следователно всички ония, които не вярват в Бога, те са взели вече дажбата си. Пък онези, които още не са си взели дажбата, те вярват в Него. Така е решен този въпрос. Но сега се пита: повече набожни ли има или повече безверници? Трябва да се изброят, да се направи статистическо преброяване и тогава да се отговори. И тогава, ако безбожниците са повече, повече хора са ходили и са се върнали от Бога. Ако пък набожните са повече, повече хора има да отиват при Бога, да си вземат нещо от него. Те вярват, че има за какво да ходят при Бога, все има да им даде нещо. Питам: ако ти вярваш в Бога, какво ще ти допринесе това? – Някаква надежда, че Той ще ти даде нещо. Ако не вярваш в Бога, ти казваш: „Аз, слава

Богу, имам си ум, сърце, имам си здраво тяло, да си хапна и пийна, какво ще вярвам в Бога? Той да седи на своето място и аз на моето". Така казват безверниците, а онези, които са изгладнели, които бедстват, те току се обръщат към Бога: „Господи, дай ни по-скоро, защото, ако не ни дадеш, ние ще измрем и повече няма да има смисъл за нас животът".

Вярата на съвременните хора е поставена на икономическа основа. Такава вяра аз я наричам човешка вяра. Тя не търпи критика, понеже Божиите блага в света са дадени даром. Въздухът, който ние употребяваме, е навсякъде, той е даден даром. И всеки жив човек го възприема. Светлината също ни е дадена даром. Почвата, върху която седим, също ни е дадена даром – всичко това е на разположението на човека. Обаче има известни блага, върху които почива човешкото знание. Те трябва да се придобият в този живот. И човек трябва да изучава законите, законите на яденето и на пиенето. И животът на земята осмисля живота ни дотолкова, доколкото като живеем, ние трябва да знаем защо ядем, защо пием, защо дишаме, защо мислим и т.н. Това не са само процеси, това са малки придобивки, към които човек трябва да се стреми. Защото, ако ние казваме, че човек ще се роди и ще умре, това е едно философско разрешение на въпроса. Че човек ще се роди, това е факт, че ще умре, и това е факт, но колкото е реално умирането, толкова е реално и раждането само че в две противоположни направления. В живота има разширение, в смъртта има свиване. Всеки човек, който умира, той умира от свиване, от втвърдяване на вените, на артериите, на мускулите. Целият организъм се втвърдява и най-после човек умира. Човек не знае отношенията между твърдите и течните тела, не знае как да ги размесва, вследствие на което той е забравил основния закон, чрез който може да ремонтира своето тяло. В това отношение хората трябва да изучават растенията. Растенията са по-големи майстори от хората в превръщането на слънчевата енергия в органи-

ческа материя. Затова има растения, които живеят по няколко хиляди години, а не като Матусал, син Енохов, живял 969 години, четири-пет-шест и повече пъти от него. Казвате: „Възможно ли е?“. Възможно е, разбира се. Това, което растенията могат да направят, и човек може да го направи. Когато човек е излязъл от растителното царство, от този Божествен свят, където енергиите се превръщат, той е забравил онзи основен закон – превръщането на енергиите в жива материя. Сега тук-там само, в някои окултни книги от средните векове, ще срещнете, че хората са знаели някакъв еликсир на живота, от който като се вземат само няколко капчици, животът може да се продължи. Има някакво твърдение по този въпрос, но казвам: дълъг живот без съзнание не е живот. Дълъг живот може да съществува само при едно възвишено съзнание, да бъдеш във връзка с природата, да съзнаваш, че природата, в която живееш, е жива и разумна. Защото и в древността, както и сега, по отношение на нея хората имат два различни възгледа.

Материалистите поддържат, че ние трябвало да подчиним природата, тя да ни стане слуга. Вън от това, тя всякога ни е била слугиня, тя всякога ни е служила, няма какво сега да я заставяме. Но същевременно тази слугиня е толкова по-умна от нас! Следователно невъзможно е глупавият човек да завладее умния. Колкото е възможно слабият да завладее силния, толкова е възможно глупавият да завладее умния. Та когато съвременните хора искат да подчинят природата на себе си, тогава изпъква една задача – перпетуум мобиле – да направят невъзможното в света. Не е въпрос за подчинение на природата. Ако под „да подчиним природата“ те разбират: да я ограбим, да я изнудим – това е невъзможно. И без това ние всеки ден я крадем. Всички растения, животни и хора сме първокласни крадци и разбойници. Затова идват религиите, тепърва да просвещават хората, да ги учат на морален живот. Казвам: това са изостанали понятия, които хората имат. Всеки човек има за себе си

високо мнение. Обаче човек не може самостоятелно да съществува в природата.

Когато някой мисли, че има големи права, той трябва да си зададе въпроса: създал ли е той света? Всеки от вас трябва да се запита какво е създал и какво е допринесъл? Вземете един писател, който е написал няколко книги, нека си отговори, какво особено е допринесъл на света? Да допуснем, че някой поет е възпял цветята, описал ги е хубаво, но питам: какво са придобили с това самите цветя? Ако този поет със своята книга е успял да направи една връзка между съзнанието на цветята и нашето съзнание, той все пак е допринесъл нещо. Обаче, ако този поет е описал само външната страна на цветята, описал е техните костюми, техните дрехи, той е направил само едно представление, само един театър, с който ние се забавляваме. Питам: след като присъствате на едно представление, какво сте добили? Какво сте научили? Все сте научили нещо, но то е едно представление, то е само едно забавление. Като излезете от театъра, вие сте човек пак със същите инстинкти, със същите стремежи. Влизате в една църква, слушате проповедта, забавлявате се и като излезете от там, вие постъпвате пак по старому, както и животните постъпват. В такъв случай аз намирам, че между човека и вълка има сходство. Когато вълкът обикаля около една кошара, какво мисли той? Той мисли да задигне една от най-охраняваните овци, интерес има той. И когато овчарят пасе овцете си, защо ги пази? Интерес има той от тях.

Аз намирам, че човек е по-малко вълк от вълка. Защото човек е по-миролюбив от вълка: той ще изкара овцете на паша, ще им даде трева, ще ги нагледа и когато стане нужда, той ще влезе в кошарата, ще си вземе само една от овцете и ще я заколи. Той ще им каже: „Както аз се жертвам за вас, така и вие трябва да направите една жертва за мене". Пуснете ли обаче вълкът в кошарата, той ще издави всичките овце. Сега ще си зададете въпроса: „Кой е научил вълка да дави овцете по този начин?". На

този въпрос индусите отговарят: те казват, че според една теория, вълците са ненапреднали човешки души, т.е. изостанали души в развитието си; най-големите крадци и разбойници. Като нямат какво да правят, те се занимават постоянно само с кражби. Тази теория един европейски ум не може да я приеме. Той ще каже: вълкът е животно. Че е животно, не отричам, животно е вълкът. Индусите са създали тази теория за обяснение на нещата. Доколко е вярна, всеки сам може да я изследва. Верни са само онези положения в природата, които съществуват, които могат да се проверят. Неверни са всички онези положения, които не съществуват в природата. Защото и при твърдението, и при отричането, то трябва да отговаря на една реалност. Ти не може да отречеш една реалност, ако тя съществува. Да кажем, че известен предмет съществува на известно място, а не съществува тук. Може ли тогава този предмет да се отрича? Човек може да отрича светлината, която е в стаята, но той не може да отрече цялата светлина. Ти можеш да отречеш съществуването на Бога като едно понятие в умовете на хората, но не можеш да отречеш Бога, който прониква целокупния живот. Щом вземеш тази идея, ти не можеш да отречеш целия живот, който съществува, ти не можеш да отречеш живота, който ти имаш, ти не можеш да отречеш и своето съществуване. Аз бих желал някой да напише една книга, да отрече своето съществуване и да го докаже фактически. Въпреки това да отрече човек себе си, е по-възможно, отколкото да отрече целокупния живот. Да отречеш една част, това е по-възможно, но невъзможно е да отречеш цялото. Никога цялото не може да се отрече. Защото цялото без една своя част може да съществува, но частта без цялото – никога. Това е логическо заключение. Тялото може да съществува без един пръст, който е отсечен, но пръстът, сам по себе си, без цялото тяло, не може да съществува. Това е логически извод на нещата.

И сега казвам, че смъртта в живота се е проявила, вследствие отричането на целокупния живот. А отричането на живота всякога е подразбирало един механически процес. Когато ние отричаме нещата, подразбираме един вътрешен резултат, който може да се спре. Индусите, които считат живота за най-голямо нещастие, препоръчват, всеки да знае как да се освободи от живота. Всеки трябва да се стреми да се освободи от сегашния живот. Такава е тяхната философия, но тази философия е създадена на чисто икономически основания. Тази теория аз наричам теория на богатите, които я създадоха. Те поддържат, че животът е нещастен. Следователно кои трябва да измират? Бедните трябва да измират, а богатите трябва да живеят. Кои трябва да измират в света? – Хилавите. Кои са хилавите? – Бедните хора. Кои трябва да живеят? Според теорията на Дарвин, според еволюцията, най-здравите организми трябва да останат, а хилавите, бедните, като естествено положение, те трябва да измират. В природата беднотия не съществува. Беднотията е измислено положение. Всеки организъм, създаден от природата, е надарен от нея с достатъчно богатство, за да живее. Ако човек знае как да спазва законите на природата, нито един нямаше да бъде беден. Но понеже това богатство е изпродадено и изпито, хората ще носят последствията на своя неестествен живот. За това са отговорни не само съвременните хора, но и ония, на миналото. Ние обаче по наследство носим техните недъзи, затова трябва да знаем, как да изправим техните погрешки. Ако не знаем как да ги изправим, ще носим последствията. Ние всички знаем, че трябва да се обичаме, но как и защо, това още не е приложено. Христос като дойде, проповядваше Любовта на хората, но християнската църква и до днес още не е приложила Неговия метод и учението Му. „Да обичаш ближния си като себе си“ – това значи: да обичаш онова същество, което е разумно като тебе, което е близко до тебе, и съставлява част от твоя организъм. Ти трябва

да го обичаш като себе си, понеже ще ти бъде полезно в твоя живот. Той е твой ближен, защото без него ти не можеш да живееш. В това отношение ближен на човека е неговият ум, защото без него той ще се намери в голямо противоречие. Ближен е сърцето на човека, защото без него не може да живее. Ближен е тялото на човека като един вътрешен резултат. Без това тяло ти не можеш да живееш.

Според някои християнската философия поддържа, че човек трябва да се освободи от това тяло. Всички считат тялото като един затвор, от който трябва да се освободят. Когато живееш един нехигиеничен живот в една къща и навсякъде настане смрад, ти искаш да се освободиш от тази къща, но къщата не е виновна за това, а ти си виновен, че си живял така. Вината не е в нашето тяло, но в неразбирането. Когато дойдем до едно противоречие, питаме: защо Господ създаде света така? Болестите, които съществуват, както в нашия умствен свят, така и в нашия сърдечен свят, това са все наши резултати. Например някой е търговец е недоволен от печалбата си; учиш се – недоволен си от ученето си; имаш вяра – съмняваш се в своята вяра. Ти имаш един Господ, когото считаш, че подобно на тебе се мени по двадесет пъти на ден: един ден мислиш, че Господ те обича, на другия ден мислиш, че Господ те е забравил – чисто по човешки. Когато дава, Господ е добър; когато не дава, не е добър. Според това вярване всички в Аржентина трябва да мислят сега, че Господ им се е разгневил нещо. Старото вярване беше такова: щом ни сполети някакво нещастие, казваме, че Господ ни е наказал. Питам: каква нужда имаше този, всемъдрият Бог, да създаде един свят и хора и после да ги предизвиква, да ги наказва? Това е едно неправилно обяснение.

Трябва да се спрем върху това, което съществува в природата. Всеки от вас, който иска да поддържа един нормален живот, трябва да се свърже с разумната природа, с Бога. Дали вярвате в това, или не, то е ваша работа.

Мнозина казват, че в бъдеще могат да подобрят живота си. Казвам: ако всеки ден животът ви не се подобрява, тогава и в бъдеще няма да се подобри. Откъде ще дойде това подобрение? Това е логически вярно. Внесете едно животно между просветени хора, то пак животно ще си остане. Ако пуснете една котка в европейски университет, както и да се отнасят професорите с нея, тя все котка ще си остане. И вие, в това отношение, сте много лековерни; мислите, че ако отидете в ангелския свят, между ангелите, ще станете като тях. Колкото котката може да стане учена между професорите, толкова и вие можете да станете ангели между ангелите. Ако безверието може да подобри живота ви, то е за предпочитане; ако безверието влошава живота ви, тогава изхвърлете го навън. Ако вярата може да подобри живота ви, и въздейства за изправянето ви, оставете я, тя е за предпочитане; ако вярата влошава живота ви, изхвърлете я навън. Това е практическо приложение. Сегашните вярващи хора аз ги наричам безбожници на миналото. За всички безбожници от времето на Менот Ра философът е предсказал, че след една култура, след няколко години, всички ще станат набожни. Те били тогава безбожници, защото и те имали една теория; не вярвали в идолите, в езическите богове, затова били еретици. В Библията има един разказ за Вавилонския цар, който изсякъл от камък един идол, и издал заповед към своите поданици, както и към евреите, че като чуят гласа на тръбата, всички да му се поклонят и да се помолят. Обаче трима евреи, младите момци Седрах, Месах и Авденаго, не искали, за което била издадена заповед – да ги хвърлят в силно нагорещена пещ, че не почитат образа, направен от вавилонския цар. Те минавали за безбожници.

Остане ли хората да ни създават богове, ние сме закъсали вече. Остане ли философите, проповедниците и свещениците да ни упътват към Бога, ние сме закъсали. Този философ още в древността е казал: „Човек трябва да носи знанието за Бога само в себе си“. И съвременните

учени научно, открито доказват, че в мозъка на човека има един център само за Бога. Когато този център е добре развит у човека, вие имате едно от най-благородните същества; когато този център не е развит, вие имате едно от най-грубите същества. И всичката дивашина в човека произтича от факта, че този център не е добре развит у него. Като погледнете този център, как е в човека, вие ще познаете дали имате животно, човек, разбойник, или човек с високо благородство.

Ламброзо, който изучаваше престъпните типове, дойде до заключението, че доброто в света се изразява само в правилни геометрични форми. Доброто в света върви по един научен път. Не може да съществува морал вън от геометрията. Следователно, за да се изправи животът на човека, той трябва да приложи навсякъде в живота си правилните геометрични форми. Трябва да знаете, че моралът в живота върви само по известни прави или криви линии, по известни ъгли и т.н. Нарушат ли се тези линии и ъгли, явяват се престъпниците в света. Онези, които се занимават с техника, знаят устройството на парните котли, на разните динамо-машини и взимат в съображение естеството на ония енергии, които ще функционират в тях, и оттам вадят заключение, доколко могат да издържат. И ако не дадат съответно противодействие на тези енергии, веднага ще се произведе взрив, експлозия. Ще ви приведа един пример, как новите, модерни лекари обясняват разните болезнени случаи на бодежи и сърдечни припадъци при хората. Когато се яви някакъв сърдечен припадък, или някакво пробождане в гръбначния стълб, това е признак на някакво пропукване. Често става събиране на грамадно количество енергии на повърхността на тялото, които едва чакат най-малкото съприкосновение. Това се забелязва особено често, когато се събира голямо количество енергии в атмосферата, което предизвиква бодежи по разните части на тялото. Външното електричество се съединява с вътрешното и стават ред

експлозии или малки пропуквания и вие казвате: „Сърцето ме боде“. Това не са бодежи, но влияние на външното електричество. Хора, които имат голямо количество електричество, у тях космите стават твърди, също и ноктите, тялото им изсъхва, кожата им изсъхва и се забелязват най-после големи пропуквания. Тогава трябва да дойде обратният процес, да се намери магнетичен човек, който, под влиянието на закона на магнетизма, може да внася известна мекота в нервната система и в мускулите. Така че всяка промяна в природата има за цел да регулира силите, енергиите. Космите и порите на кожата имат свойството да приемат влагата от въздуха и затова, когато атмосферата е пълна с влага, с магнетизъм, те използват тия сили от нея. Ако човек се остави спокойно на въздействието им, това привличане на магнетични сили става много лесно. Обаче докато стане обмяната между електричеството и магнетизма, човек усеща едно напрежение в себе си, като че нещо се пука. Щом отвън почне да вали, да гърми, у вас настава едно облекчение, което показва, че космите ви са възприели достатъчно влага, която дава възможност на тези магнетични сили да влязат в организма ви. Тогава тялото дохожда в своето нормално състояние.

Щом се заоблачи, хората казват: „Пак ще вали, заоблачи се!“. И са недоволни. Казвам: ако не се заоблачи и не вали, от сушата вие ще умрете. Духането на ветровете се дължи на събирането на електричеството, а влагата е процес на магнетизма. Когато дойдат облаците, това показва, че в природата работят магнетичните сили. Електричеството и магнетизмът са два разумни процеса, две разумни същества, които с енергиите си влияят върху растителното и животинското царство, както и върху хората. Те наблюдават каква нужда имат тия живи същества, и веднага изменят външните условия, за да подобрят тяхното състояние. Хората, със своята отрицателна мисъл, могат да спрат облаците, могат да изменят посоката им, могат да спрат

ветровете, както и изригването на вулканите, и по този начин да създадат по-голяма катастрофа за себе си от тази, която природата е определила. Човешката мисъл е затворила вулканите на земята да не димят, но като се спре тази деятелност, всичката пепел се събира и след сто или двеста години всичко събрано ще се изхвърли навън изведнъж. И тогава катастрофата е много по-голяма. По-добре е комините на вулканите да бъдат отворени, да не става неестествено подпушване. Ако ние спрем ветровете, тогава ще дойде циклон. Ако спрем дъжда, тогава ще дойде потоп. Със своята мисъл хората предизвикаха едно време потопа. Това показва, че хората искат да се месят в работите на природата. Те не знаят какво искат; те искат да няма много валежи, да няма много вулкани, земята да не се тресе, да няма влага, а само да ядат и да пият, като че са дошли на гости на земята. Всеки иска да бъде богат. В това отношение, хората приличат на онзи богат американец, който цял живот трупал пари, но в 75-а година, когато Чикаго се запалил, всички взели да бягат от този голям пожар и той изнесъл от кантората си своята каса, но не могъл да я помести по-нататък, защото била тежка, препълнена с пари. Американецът видял един беден работник да минава покрай него и го помолил да пренесе касата му само на половин километър от кантората, за което му обещал сума от двеста и петдесет хиляди лева. Работникът му отговорил: „Носи си сам касата. Не виждаш ли, че отзад идва голям огън?“. Та и съвременните хора искат да бъдат богати, но огън иде отзад. В света сега настъпва едно коренно очистване. Аз не искам да ви плаша, но казвам, че голям огън идва. Вие ще бъдете свидетели на това нещо, ще го проверите. Сегашните хора ги е страх от революция, опасността обаче не е в революцията. Те се страхуват от болшевиките; опасността не е нито в болшевиките; опасността не е нито от богатите, нито от войните, нито от безвериците. Това са играчки. Иде едно раздвижване на земята, от което и богати, и бедни

ще хвърчат из въздуха. Иде едно положение, при което и богати, и сиромаси ще бъдат затрупани под пепелта. Не сега, но може би след 10, 20, 30, 40, 50 или повече години, но ще дойде това положение. Аз не ви плаша, но казвам това, което ще дойде, и което вие сами ще проверите. Защото, ако ви казвам неща, които няма да дойдат, това е лъжа. Ние се плашим сега от това, от което не трябва да се плашим.

Разбиране на живота трябва! Всеки разумен човек трябва да разбира живота и да бъде честен. Аз наричам честен този, който е честен пред себе си. Човек трябва да бъде абсолютно честен и справедлив спрямо себе си. Защото, ако е честен, и спрямо него хората ще бъдат честни. Ако той е справедлив спрямо себе си, и хората ще бъдат справедливи спрямо него. Съществува един закон на подобие в природата. Ако любиш, ще те любят; ако мразиш, ще те мразят; ако си умен и хората ще бъдат спрямо тебе умни. Има една българска поговорка: „Направи добро, да намериш зло!“. Аз тълкувам тази поговорка по следния начин: направи добро, за да разкриеш злото. Защото доброто е господар в света. Казва се, че на земята няма да останат да живеят лошите хора, но добрите ще останат да живеят. Всички добри хора, каквито и да са – сиромаси или богати, в края на краищата те ще останат един ден на земята като господари.

При тази неестествена деятелност на хората, при положението, в което се намират, те са поставени в такова направление, че сами подготвят пътя за своите страдания. Америка, тази благодатна страна, в нея Аржентина, която изкарваше милиони тонове жито, когато имаха обилно плодородие, хвърляха голяма част от житото в океана или го изгаряха, за да го продадат по-скъпо. Така те повишаваха цената на житото. Но онези разумни същества от невидимия свят следяха това нещо, и те им казваха – щом не ви трябва толкова много жито, ще дойде ден, когато гладни ще останете. Ще кажете, че това е едно съвпадение. Може и така да е.

Но казвам: когато Бог дава известно богатство и благо на хората, те ще го топят в океаните, ще го горят само за да повдигнат, може би с един лев, крината жито; това морал ли е? След това ще го търсят това жито. Крайни философи са хората там. Сега и ние в Европа седим, страх ни е от паричната криза, гледаме как по-добре да се осигурим. Сигурността е в това, всички хора да си подадат ръка и да се обичат, да знаят, че има един общ закон, че животът е живот за всички, благото е благо за всички.

Любов, която не разтопява омразата, това не е любов. Мъдрост, която не премахва всички мъчнотии, и не разтопява невежеството, тя не е мъдрост. И свобода, която не разтопява робството, това не е свобода. За да бъдем свободни, това не подразбира да бъдем богати. Един турски дервиш среща един бей, покланя му се и казва: „Моля ви се, господине, имам нужда от една малка помощ, направете ми тази услуга!“. Турският бей веднага си изважда кесията, в която имало златни турски лири, меджидиета и чейречета и му казва: „Заповядай, вземи си!“. Дервишът поглежда в кесията и си взима само десет стотинки. – „Защо не си вземеш една златна монета?“ – „Нямам нужда от повече. Засега имам нужда само от толкова.“ Питам: ако вие поставите кесията пред един съвременен културен българин или европеец, ще вземе ли той само десет стотинки? Той непременно ще си вземе една златна монета.

Друг един пример за един бозаджия в Добрич, който продавал салеп. Вървял из улицата и викал: „Салеп!*“. По едно време, вижда на улицата една кесия, навежда се, взима я, слага я в джоба си и продължава да вика: „Салеп!“. След малко дотичва подир него един турчин и го пита: „Моля, видяхте ли случайно една кесия, паднала на пътя?“. Той му подава кесията и пак продължава да вика: „Салеп!“. В кесията имало най-малко десетина хиляди лева. Какво щеше

* салеп – напитка, която е приготвена от брашно от грудката на определен вид орхидеи

да направи един европеец, ако би намерил тази касия? Най-малкото той би престанал да пее, да вика „салеп".

Питам: каква идеалност има в това, ако един свещеник проповядва за Бога с пари? Аз не съм против проповядването с пари. Всеки човек трябва да бъде възнаграден за своя труд, но казвам: какво проповядване е това, когато парите са се загнездили в ума на някой проповедник, и той говори на хората за Бога? Аз бих похвалил онзи проповедник, който проповядва за Бога от убеждение, без пари; ако пък дойдат парите, и това е добре, но той не мисли за тях. Питам: колко хора има днес, които не са заинтересувани от материалните облаги? Ако поддържате известна идея за пари, това не е идея, това всеки може да направи. Има една поговорка, според която, англичаните казват: „Каквото хората могат да направят, това и аз мога да направя".

Щастието на хората сега почива върху любовта.

Любовта не само покрива грешките на хората, но ги и изправя. Онези хора, които трябва да дойдат, да работят със закона на Любовта, те трябва да бъдат най-благородните души. Любовта не е една сила за бедните хора; любовта не е и за децата. Казвате, че любовта е за децата. Деца са тия, които отиват при Бога. Детето вярва в майка си, понеже ще му даде нещо. Аз мога да кажа, че децата са емблема на вярата, но не и на любовта. Но можем да кажем, че майката е емблема на любовта. Сега ние казваме: „Да обичаме!". Не, да имаме вяра като децата. Съвременните хора са се обезверили, те са изгубили вярата си и сега, като им говоря например, те си казват: „Какво ни говориш тези работи! Ние ги знаем тях". Аз не искам да ви проповядвам за един нов Господ. Нов Господ не съществува. Ако този Господ, за Когото сега ви проповядвам, трябва отсега нататък да вярвате в Него, вашата работа е изгубена. Аз говоря за едно същество, което е създало целия Космос и Което дава блага, не само за съществата на земята, но и за цялата вселена. Всички блага се дължат на Него. Той е толкова великодушен, че постоянно излива своите благословения, без да обръща внимание

на хорските погрешки. Някои страдат от това, че яли и преяли – не е виновен Бог за това. Някой пил и препил – не е виновен за това Господ. Някой си направил по-голям товар и го носи на гърба си, оплаква се – не е виновен за това Господ. Някой си направил къща и се съборила; не е виновен за това Господ. Всички съвременни хора страдат от излишни неща, които им са дадени. Всеки иска повече, отколкото му трябва. Ученият иска да стане по-учен. В какво иска да стане по-учен? Аз наричам учен онзи, който може да хване в ръката си една керемида, и като я стисне, да пусне вода. Аз наричам учен онзи, който, като отиде със своето шишенце при един болен, да капне само няколко капки от него и да каже на болния: „Стани и ходи!". Учените хора вървят към този път. И всички трябва да вървят в този път. Всеки човек може да придобие тази сила. В света съществува един закон на съотношение. Ако дойде някакво нещастие, то се дължи на безверието на хората. Всяко безверие е в състояние да прекъсне връзката между разумния и неразумния свят, между видимия и невидимия. Следователно със своето безверие ние прекъсваме пътищата и съобщенията си с разумния, с невидимия свят. Така че ние сами създаваме нещастията за себе си. И смъртта в света произтича пак по същата причина. Много хора умират по същия закон, прекъсват пътищата и съобщенията си с невидимия свят. В света има едно племе, някъде по островите живее, което може да си създава смъртта, когато иска. Легнат си и умрат, когато искат. Засега някои хора са научили изкуството да умират, когато искат, но още не са научили изкуството да се съживяват, когато искат. Едва сега индусите правят опити, като умре някой, да му правят разни масажи, да го върнат в първото положение на живот. Сега ще дойдем до онова понятие на Менетот.

Мога да сведа учението на Христа към две точки. Когато Христос е говорил за любовта към Бога, Той е имал предвид онази вътрешна, съзнателна връзка с Бога, който живее у нас. Човек трябва да се свърже с Бога, ако иска да бъде господар на себе си. Щом е господар на себе си,

той има достойнство, неговата дума има мощ и сила. Не се ли свърже с Бога, всички неща в него търпят крушение. Вторият закон е любов към ближния, разумна връзка с всички хора по цялото земно кълбо. Има един общ език, на който всички хора могат да си говорят. Когато се говори за обща религия, тази религия не може да съществува без този общ език. Изисква се общност между тези разумни души, на които е дадена земята. Един ден земята ще бъде тяхно наследство. И когато тези хора дойдат да управляват света, ще има разумност и законност. Тогава няма да има толкова затвори, както сега. Аз не зная защо европейските народи имат толкова много затвори. Вместо да държат тези затворници и милиони да харчат, за да ги хранят, да им слагат букаи и да ги разхождат из улиците, по-добре нека ги пратят на някои острови, да им дадат рала и мотики и да работят, да бъдат полезни и за себе си, и за държавата. Дайте на тези хора разумна работа. Най-после: управляващите не са питали Господа дали Той е доволен от затворите, които съществуват на земята. Тогава как ще разберете думите в Писанието, дето се казва, че Христос е дошъл на земята, да отвори всички затвори; а сега, хиляди години след Него, освен че затворите не са отворени, но и още много затвори са направени. Тогава къде е прогресът на християнството? Къде е прогресът на християните, които проповядват, че хората трябва да живеят в любов? Сега между хората и народите има крайна омраза. Ето българите и сърбите, от толкова години насам, не могат да се спогодят. Каква нужда има, сърбите да взимат Цариброд от българите? Не е ли по-добре тези хора да се разпределят по езици? И тогава те ще си дадат нужната свобода. Какво им коства да направят това? Нищо не им коства, но разбиране трябва. Умни, добри хора трябва. Сега, като говоря по този начин, казват: „Той иска да събори настоящия строй". Никакъв строй не искам да събарям. Този строй ще се събори сам по себе си. Казвам: силният човек сам по себе си ще отслабне. Онзи, силният герой, ще го видите

след 30-40 години с тояжка в ръка, отслабнал, подпира се на нея, има нужда от тебе, да му помогнеш. И най-силните хора в света ще отслабнат, щом вървят по този път, в който днес ги виждаме.

Ние, със своето верую, сме отслабнали във вярата; ние сме хора само на временното. И сме дошли дотам, да казваме, че не може без ядене и пиене. И аз съм съгласен с вас – не може без разумно ядене и пиене. Верую трябва! Верую, което ще внесе мощ, и ще отвори сърцата на хората. То ще отвори сърцата не само на някои, но и на бедни, и на богати, да дойдат до едно вътрешно споразумение. Тази сила трябва да влезе и в мъже, и в жени, и в проповедници, и в учители – навсякъде трябва да влезе. Когато дойде Христос, какво ще направите? Наполеон какво направи? Германският император, който имаше една велика идея в ума си, какво направи в 1914 година? И българският народ има една велика идея, но какво направиха досега? Нищо не можаха да направят и няма да направят. Защо? Начините и методите, които те избират, нищо не могат да направят с тях. Те са палеативни методи. Ако у половината от учените хора в Европа, и половината от проповедниците, половината от учителите, половината от съдиите, както и половината от цялото културно човечество се събудеше съзнанието да работят по новия начин, те можеха да направят чудеса. Питам: кой ще убеди тези хора, когато те не вярват? Мислите ли, че у тези хора има вяра? Няма вяра. Сега има дипломация, но дипломацията седи в парите. Турците казват: „Който има пари, той свири на свирката“. Аз не изнасям тия неща за упрек, понеже, каквото хората вършат днес, те ще понесат своите последствия. Ако съвременната култура не се опомни, тя ще има същите резултати, каквито са имали досегашните култури, които са съществували преди нея. Но сега има едно опомняне и някои писатели съзнават, че тази криза ще мине. Сега много писатели вярват, че процесът на новата култура ще почне от процеса на съзнанието. Това значи: майката ще роди в съзнание, а не както сега, майката

може да умре, а да остане детето да живее. В миналото е било така: майката умира, а оставало детето да живее. В новата култура, даже и сегашните писатели вярват, че и майката ще остане да живее, и детето ще живее. Това е естествен процес. Защото, ако майката умре, чужди хора не могат да гледат нейното дете. Само майката е в състояние да отгледа своето дете.

Сега аз не искам да вярвате в моите думи, но да вярвате в това, което е вложено у вас още от памтивека. Ако вярвате в това, вие ще вярвате и на мене; ако не вярвате в това, вие няма да вярвате и на моите думи. Защото това, което аз ви говоря, то трябва да бъде в съгласие с това, което е вложено у вас. То не е благо само за един човек. Ако аз ви говоря неща, които не са вложени у вас, и само ви забавлявам, какво можете да направите? С това, което ви говоря, мога само да ви дам един вътрешен подтик да развивате това, което е вложено у вас, но не мога да ви предам неща, които не са вложени у вас. Кризата ще си бъде криза, вулканите ще си бъдат вулкани, но всичко това ще бъде изпитателно средство за хората. Сега няма да се спирам върху научната страна, но казвам: всички страдания в света носят едно общо благо за човечеството. Когато един човек развали старата си къща, за да направи нова, какво зло има в това? Къде е злото? Че умрели няколко милиона хора, какво от това? Може да умрат и десет милиона при една катастрофа, какво от това? И без тия катастрофи, всяка година, по целия свят умират около тридесет и пет милиона. Почти всяка секунда умира по един човек. Ние не можем да освободим човечеството от страданията, но казвам: в невидимия свят разумните същества имат желание да намалят страданията на хората. Те имат желание до минимум да намалят страданията, които са непоносими за човешкия ум и спират неговото развитие. Тъкмо дойдеш до едно хубаво положение, до едно решение, но дойде някаква криза, ти паднеш долу и после пак започваш да пълзиш нагоре. Положението на съвременните хора аз уподобявам на положението на една мравя, която

пада в конуса на мравчения лъв. Той обича да си прави фунийки от пясък и се скрие в дъното на тази фунийка. Като падне някоя мравка вътре, той я дебне и хваща за крачето. Тя като рече да излезе, събаря пясъка и той я хваща и изяжда Тя по никой начин не може да излезе от тая фунийка. Та и ние, хората от съвременната култура, често падаме в такава фуния. Чуваш този, онзи, паднали на дъното и пъшкат. Всички тия мравешки лъвове трябва да се вдигнат и дупките им да се запушат. Единствената сила, която може да премахне тези противоречия, е любовта. Затова именно всяка сутрин, като ставате, мислете за нея, не за човешката любов. Имате едно голямо неразположение на духа, готови сте да хвърлите една бомба върху човека и да го убиете или имате желание да направите едно престъпление, затова седнете, помислете за любовта, направете един малък опит. Опитайте, може ли тази любов да премахне това лошо разположение у вас. Ако може, оттогава нататък дръжте се за опита, който сте направили. Да кажем, че не сте яли три дни, гладен сте, обръщате се тук-таме, никой не ви дава нищо. Седнете на стола, свържете се с тази любов и чакайте. Няма да мине много време и самунът ще дойде, тъй ще капне отгоре, от невидимия свят. Ако аз бих направил този опит в София, около мене щяха да се съберат всички учени, да ме питат как съм направил този опит, какъв фокус се крие в него. Ако не ми повярват, те ще кажат: „Все има някакъв фокус, този човек ни заблуждава; някъде от долапа е дошъл този хляб". Знаете ли, колко години са нужни, докато убедя софийските учени хора, че това не е никакъв фокус, но опит, който почива на научна основа. Едва ли и след сто години бих ги убедил. То е изгубено време. Питам: какво ще спечеля, ако след сто години успея да убедя софийските учени, че един самун може да дойде тъй, от невиделица. Да допуснем, че те повярват най-после, но какво печеля аз? Аз, който мога да докарам самуна при себе си, каква нужда имам от учените хора? Отивам в гората, помислям си само за самуна и той дохожда при мене. Влизам вкъщи, помисля

си за самуна и самунът иде. Ако убеждавам учените хора, то е тщеславие. Трябва ли да казвам, че един фурнаджия ми донесе този самун? Никога няма да кажа това, защото само Един фурнаджия може да опече такъв самун. Този самун се отличава от обикновените. Аз да ви кажа по какво се отличава. Самунът, който вие ядете, трябва да го дъвчите дълго време, но този самун, който аз направих, още като го сложа в устата, той се схумва, стопява се като захар. Един ден, когато хората станат умни, те ще ядат такъв хубав хляб, но сега, понеже още са глупави, те ще ядат от този хляб, който трябва дълго време да се дъвче. До това време, те ще сеят, ще жънат, ще орат, ще се раждат и умират, ще се бият и убиват, и това ще продължава още около сто години.

След сто години ни помен няма да остане от сегашния ред на нещата. Друг ред ще има. След сто години, като дойдете, вие ще намерите Европа съвсем друга, другояче построена, границите ще бъдат махнати и вие ще пътувате без паспорт. Ще пътувате през океаните с намалени цени. Ще пътувате из въздуха с големи аероплани. Според учението на индусите след сто години пак ще дойдете, затова гледайте сега да работите съзнателно, та като дойдете, да намерите света изправен. Ако не го поправите сега, още за деветстотин години ще се продължи наказанието. Значи, вместо след сто години, светът ще се оправи след хиляда години. Това ще бъде наказанието на съвременните културни хора, ако не се решат да изпълнят волята Божия. Страданията ще се продължат с деветстотин години, а пък, ако рекат да изпълнят волята Божия, страданията ще продължат още сто години само и тогава светът ще придобие съвсем друг образ. За вас не е важно дали светът ще се поправи, но вие да се поправите; да внесете във вашия ум, във вашия мозък, във вашите дробове, във вашия стомах, във вашето тяло новите елементи, за да се отворят очите ви и да видите, че около вас, около вашия свят, в който живеете, има друг свят, много по-красив, с по-напреднали същества – ще видите нещо, което не сте сънували.

И тогава да сте като слугата на пророк Елисей, който преживял следното. Един от езическите царе се разгневил на Елисей и изпратил своята армия да обсади града. Дошъл слугата и казал на Елисей: „Господарю, натясно сме, целият град е обсаден!“. Той му казал: „Не бой се, онези които са с нас, са повече от онези, които са против нас“. Помолил се и след това слугата видял цяла армия небесна войска. След това излязъл срещу неприятеля си и казал: „Аз ще ви кажа кой е този, когото вие търсите“. Той поразил неприятелската войска със слепота и ги завел при еврейския цар. Като ги видял слепи, той казал: „Отче, да ги поразя ли?“ – „Не, дайте им да ядат и пият!“. След това им казал: „Няма нужда да ходите да убивате и да гоните един Божи пратеник“. Онези, които са с нас, са повече от онези, които са против нас. Онези, които са с нас, които ще оправят света, това са разумните сили, които работят за благото на всички; не за благото на богатите, не за благото на учените, но за благото на всички – за благото и на богатите, и на сиромасите, за благото на учени и на прости. Те работят за благото на цялото човечество. Всеки човек трябва да живее един сносен живот, понеже във всеки живее Божествена душа. В това отношение и богати, и сиромаси, и каквито да са те, имат еднаква ценност пред очите на Бога. Това е веруюто, което трябва да имате. Всички хора пред лицето на Бога са еднакво ценни. Следователно богатият трябва да вижда в лицето на сиромаха един свой брат. Сиромахът трябва да вижда в лицето на богатия един свой брат, който е забогатял, и да не си завиждат, но да живеят в любов и да си помагат едни други. Това е волята Божия, това е Любовта, която поправя света.

17 април 1932 г., София, Изгрев

Запечатаната книга

Ще прочета 13-а глава от Езекил. „И ще съборя стената, измазана с кал, и ще я съсипя. И ще се открият основанията ѝ."

Всички онния лъжливи учения, всички онези голи надежди, с които лъжат хората, това е все кал. „Възглавниците" – това е охолният живот. Кой не използва охолния живот? Една възглавница от четиридесет-петдесет хиляди на месец – на такава възглавница спокойно може да спиш. На богатите хора им подават възглавници.

Думите, които ще взема, се намират в 5-а глава на Откровението. Аз я наричам „Запечатаната книга със седем печата". Преведено това е омега на цялото битие. Начало е животът, а Откровението е омега – край. Начало и край на нещата. Всичките нещастия всякога се дължат на края на нещата. Трагедията на живота всякога е в края, не в началото.

Ние ще разгледаме живота малко обективно. Животът е една запечатана книга, която трябва да се изучава. Някой път учените хора, пък и религиозните, мислят, че тази книга е лесна за четене. И не е, и е. Тя не е мъчна за учения човек, но тя е много трудна за невежия. Онези, които се занимават с обществените въпроси, политиците, държавниците, философите, всички искат да отворят тази книга. Ако знаеха как да я отворят, те щяха да уредят живота. Понеже животът не е уреден, те не са отворили книгата и не знаят какво е писано. Понеже не знаят какво е писано, те правят само преводи, предположения. Всички предполагат. Всички ние живеем все по писани закони, писани от хората. Всички поддържат: „Тъй казал дядо ми, тъй казала баба ми. Това е наследствено, онова е наследствено". Не са Божии черти, те са човешки черти. Наследствеността е творение на човешкия гений, на човешкия дух. Прераждането не е

едно учение, написано от Бога. Прераждане има, защото хората са заставени да се прераждат. Онзи търговец, който има падежи на полиците си, той ще се прероди, инак ще го пратят в затвора. Индусите наричат това карма. Ако си плати полиците навреме, това наричат дихарма. В сегашното европейско разбиране, в християнството, ако го турите в затвора, казват: „Той бил грешен". Ако си плати навреме полиците, наричат го праведен. Какво нещо е праведен човек? – Човек, който си изплаща дълговете. Какво нещо е грешен човек? – Който само отсрочва дълговете си.

Някой път представят някой човек, казват: „Той е грешен човек". Че ако ние съдим с Божията правда, не зная дали ще намерите един праведен човек в света. Ако дойде един учен човек и подложи цялата съвременна цивилизация на опит – аз няма да кажа своята статистика – не зная колко праведни хора ще има. Не че няма праведни, има, но ще забележите, че на всяко лице има нещо оцапано, навсякъде има нещо, което не достига. И съдията е праведен, и свещеникът е праведен, и майката, и бащата са праведни, но резултатите са грешни. Една непоследователност. Не може бащата и майката да бъдат праведни и свети хора, а детето да бъде един грешник. Не може майката да е грешница, а детето да е светия. Тъй не може. Те са две неща несъвместими. Може да се докаже. Човек всичко може да докаже. Когато Колумб тръгнал да открие Америка, тогавашните учени хора, за да го опровергаят, казали: „ Ако можеш да заставиш това яйце да застане, тогава ще повярваме". Той ударил яйцето и то застанало. Казали, че така и те могат. Че умният човек ще го спити малко. Какво значи спитване? И досега учените хора говорят за долини, за спитване, за слабости. Какво е слабост? Долината е посока, към която се стремят природните сили. Вдлъбнатината, сплеснатината е част, към която природните сили се стремят. Че върховете ли обръщат внимание на хората на земята или полетата? Полетата, това са сплеснатите места.

Кое е онова, което храни света? Върховете ли? – Не. Не че върховете не са важни, но онова, към което всички хора се стремят, това са полетата, това са сплеснатите места. Някой казва: „Спитиха ме вече, сплескаха ме, фасона ми развалиха". Много добре стана, че ти развалиха фасона. Аз те уважавам, че ти развалиха фасона. Какво нещастие има тук? Ти си едно поле, което може да се оре и сее. Ако не ти е сплеснат фасона, ти ще бъдеш един връх като Монблан или Монт Еверест. И това е хубаво, не са лоши работи високите върхове. Ако мислиш да живееш на високите върхове, то Господ би направил цялата земя само с високи върхове, а той е направил един висок връх Монт Еверест, а другото е полета. Полета и долини, колкото искате. Следователно сплеснатите фасони са повече, несплеснатите фасони са десетина в света, а другото е сплеснато.

Как ще се поправи светът? – „Пари ни трябват." Парите не поправят света. – „Хляб ни трябва." – Хлябът не поправя света. Може да имаш пари и да бъдеш престъпник, може да ядеш хляб и да бъдеш престъпник. Може да имаш пари и да бъдеш свят човек; може да ядеш хляб и пак да бъдеш свят човек. От тебе зависи. Съвременните хора искат да турят всичко в движение, но парите си не може да ги търкалят. Кой как хване парите, ги крие. Парите трябва свободно да ходят, да се разхождат както дамите. А сега ги слагат в такива джуздани*, в джобове, крият ги, поглеждат ги скрито от другите. Казват на тези дами да не излизат от джобовете навън, само него – собственика да гледат. Голяма ревност има, докато тази почтена дама е в джоба. Щом дамите излязат из джобовете, казват: „Осиромашахме. Едно време бяхме богати, всичко вървеше, сега нямаме нито пет пари". Това е разбиране. Съгласен съм с това да имаш пари. Аз разбирам от това, но питам: какво те ползва тебе, ако имаш един хамбар с жито, а стомахът ти е развален

* джуздан *перс.-тур.* Чанта за книжа, кожен джобен портфейл.

и не може да ядеш? Хората ядат това жито, а ти гладуваш. Питам сега: не е ли по-добре да имаш здрав стомах, а тези хамбари да ги няма. Казваш: „Хамбарът е пълен, а аз не мога да ям". Пълните хамбари да са чужди, а ти да имаш здрав стомах. Някой път и да попостиш, какво от това. Че нима като си богат не постиш? Ще викаш лекар. Да постиш здрав. Че и учените хора и те постят. Разболее се царят, предпишат му лекарство. Той казва: „От лекаря здраве искам". Лекарят му казва: „На всеки час по една лъжичка". Командва го. Като дойде царят, парад му правят, но на втория час – друга лъжичка и целия ден този цар, който заповядва, и на него заповядват. Той заповядва на цялото царство, но и на него има лъжичка на всеки час. Той я намери здраве, я не.

Тогава прави се възражение. Казвате: „Онова, което вие говорите, не е право". Съгласен съм – и аз търся правото в света. Тогава, ако вашето учение е право, аз съм готов да напусна моето и да поддържам вашето. Аз искам да поддържам едно учение, да няма гробища, да няма затвори, да няма бесилки, да няма нито богати, нито сиромаси, нито болни; най-после искам да поддържам едно учение, дето да няма никакви църкви, да поддържам едно учение, дето да няма никакви безбожници. Ще кажете сега, че много искам. Аз казвам: съгласявам се с ученията, дето няма гробища, човек да не умира. Според мене на хиляда години един човек да се роди и никога да не умира. Вие сега се раждате, измъчвате се, след 60-70 години умирате. Какъв смисъл има хората да се раждат и умират. Това е без смисъл. От сегашното наше гледище една майка да роди едно дете и след двадесет години то да умре, после да я утешават, че тъй искал Господ, че отишло на онзи свят при Него. Ако това е вярно, защо е този плач? Всички плачат, при Господ отиват, при най-хубавото, най-доброто. Песента е много тъжна с разни бемоли. Аз другояче виждам. В затвора го носят, не при Бога. Ако вие бихте изпратили един праведен със сълзи и плач в небето, десет пъти трябва да се измие,

да се очисти, няма да го приемат, най-малко десет бани трябва да направи, да се измие от калта.

Сега хората търсят по-философско верую, по-духовно верую. Съгласен съм, но каква религия? Такава религия, която може да направи всички хора щастливи. Аз изключвам земното щастие. Аз съм за онази религия, която може да внесе щастие в един народ. Аз поддържам думата щастие – това са условията за един човек. Тогава да се оставят хората свободни да използват условията според мощта, която имат. Това е философия на живота – говоря за избраните души. Сега ние ни най-малко не отричаме сегашния живот, но за да се осмисли, ние трябва да разберем вътрешните възможности, които лежат скрити у нас. Ако един човек не знае как да развива своята мускулна сила, ако човек не знае как да развива своето знание, ако не знае как да развива своя слух и да го ползва или всички свои сетива, питам какво би останало от този човек след време?

На съвременните хора, на най-учените, трябва да се проповядва една права мисъл, една мощна мисъл. Под права мисъл аз разбирам такава, която строи всичко. Ако една мисъл се приведе в действие, тя е като едно житно зърно. Тя се посява и расте. Тя е като ябълкова семка. Тя е като едно стъкло – остави стъклото чисто да мине светлината. Не трябва да каниш светлината, тя сама ще дойде, няма защо да я каниш. Дарбите в човека няма какво да ги каниш, те си идат. Някой казва: „Да развия своите дарби". Ако остане сега да бъде развита дарбата, тя никога няма да дойде. Има в света дарби, аз съм съгласен. Ето в какво седи дарбата според моето схващане. Вие може да направите опит. Учените хора са правили и вие може да направите. Вземете едно момче, невежо, разпуснато в своите възгледи за живота. Може да го преобразите. Обаче нека се съберат десет души, които да концентрират своята мисъл и за една година да държат своята светла мисъл към неговия ум и да видят какво могат да направят. За една година то ще направи

прогрес, какъвто за двадесет години не би направил сам.

Сегашните хора са хора на отрицанието. Вземете вестниците, постоянно разправят еди-кой си какво направил. Този ученик, тази ученичка, еди-кой си слуга това направили, онова направили, този осъдили, всички тези войни, само престъпления – милиони. Най-после казват: „Всички са престъпници". Тогава питам: кои са праведните хора в света? Ако това, че няма такива, е вярно, тогава ние не може да очакваме никакво щастие в света. Законът е такъв: ако всичките органи на тялото заболеят, смъртта е неизбежна, ние не може да очакваме здраве. Ако един, два, три органа заболеят, но повечето други са здрави, здравите може да помогнат на болните.

Не че хората по естество са лоши, но в тях има един лош метод, изостанал. Не зная, откъде са го взели преди няколко хиляди години. От осем хиляди години този метод е влязъл. Има един мит. Когато Бог изпратил първия човек на земята, турил го в благоприятни условия. Пратил един ангел Рафаил да пита човека дали е доволен. Човекът казал: „Всичко хубаво е създадено, но с тия животни около мене не мога да се споразумявам. Потърся рибата, тя е във водата. Потърся кита, влязъл във водата. Потърся птицата, хвръкнала нагоре. Потърся коня, той само пръпка. Потърся вола, той си навел рогата, търси нещо, не можеш да разменищ две думи. Мене ми дотегна, по този начин не се живее!" Върнал се ангелът, разправил на Господ. Изпратил му Господ от небето една другарка. Ангелът я довел с кабриолет. Като я погледнал човекът, тя му се усмихнала и той рекъл: „Животът ми сега има смисъл. Кажи на Господ, че съм Му благодарен за тази другарка". Заминава ангелът. По едно време пак се връща. Пита тази избраница дали тя харесва другаря си. Тя казва: „Не го харесвам". Жената не го харесва, струва ѝ се малко прост. „Кажи на Господ, ако не измени неговия характер, може да съгреша, но ще го напусна."

Питам: защо човекът беше недоволен? Той не разбра животните. Понеже той имаше една отрицателна

мисъл към животните, жената имаше същата мисъл спрямо него. След време ангелът го пита: „Как си?“. – „Добре, само по някой път има нещо особено в жената.“ – „Че как, тя е една от най-добрите дъщери!“. „Кажи на Господа, че е много добра, но има нещо особено. Откак е дошла тук, в градината, особена е станала. Не се живее, почнах да не мога да живея с нея.“ Тогава Господ ги извикал и двамата: и Адам, и Ева в небето и ги променил: Адам направил жена, Ева направил мъж и ги изпратил пак на земята. Най-първо жената се оплакала от Адам. Сега мъжът започнал да се оплаква от жена си. Той казва: „Не струва, много проста е тази жена, да не дава Господ такава жена!“. Питам, другото разрешение на задачата какво е? Размениха си ролите. Най-първо тази жена беше недоволна от мъжа си, сега мъжът е недоволен от жената. Тогава, къде е разрешението на въпроса? Ние всички сме недоволни от нещо. Ти може да влезеш в положението на една жена. Тя е недоволна от мъжа и той е недоволен от жената. Какво е решението? Най-после Господ решил да изпрати децата на земята. Тия хора, за да станат доволни, пратил им деца на земята. За едно време въпросът се уредил, но сега децата станали недоволни от бащата и майката. Това дете, като дошъл ангелът, казало: „Баща ми е малко груб, а майка ми не струва“. В сегашния живот нито мъжът е доволен от жена си, нито жената е доволна от мъжа си, нито децата са доволни от баща си и майка си. Това произтича от онази основна идея, че ни липсва съществото, ние не сме се разбрали един друг. Животът не седи в женитбата – да имаш другар – то е второстепенното. Ако човек сам себе си не може да разбере, той не може да разбере и другите.

Та първото нещо: ние искаме да устроим съвременния ред и порядък. Даже сме отишли по-далече – искаме да подчиним природата. Онова, което искаме, не можем да го постигнем, защото не сме станали толкова силни, занемарили сме се. Във всеки един от нас има йерархия от мисли. Но запитайте кой да е човек, откъде е дошъл,

и къде отива, той не знае. Попитайте го има ли Господ в света, или не – и това не знае. Съвременните хора са като руските ескимоси, които и до сега не знаят, че русите нямат монархия, даже те не знаят, че болшевизъм има в Русия. А реалността в света в какво се състои? Това, което е реално, то е най-право, то е същественото за самия живот, без което животът не може да се прояви.

Например често се говори за човешкия интелект, говори се за човешкия ум, за човешката душа, за човешкия дух, за човешката воля. Но трябва да се определят качествата, в какво точно те се изразяват. Човешкият ум се проявява геометрически, човешкият ум първо се проявява в прави линии, а после в криви линии. В какво се проявява сърцето? Сърцето у човека най-първо се проявява в криви линии, а после в прави. Следователно, когато вие изучавате съвременната окултна наука, ако искате да имате една правилна наука, най-първо трябва да знаете отношението на правите линии, да покажете умствените способности как се проявяват. Трябва да знаете закона за успоредните линии. Ако у един човек няма успоредни прави линии, този човек не върви в прав път. Ако у един човек няма успоредни линии, този човек е загазил в материалния свят. Ако правите и кривите линии не вървят успоредно в своето развитие, този човек няма воля. Това е една дефиниция. Вие правете наблюдения върху добрите хора: изучавайте техните лица, изучавайте строежа на техните вежди, на техния нос. Светията има един нос. Праведникът има съвсем друг нос. Друг нос има скръжавият човек. Скръжавият човек е стиснат или, както казват, скъперник. Скъперничеството, користолюбието, гордостта, тщеславието, злобата – всичко е означено на носа. У мнозина носът е обезобразен от лошите прояви, които имат. След това обезобразяването иде в очите, после в устата, оттам в стомаха, в дробовете, в мозъка. След това човекът заминава за другия свят, да го ремонтират наново. Той не отива на небето за друго – за ремонт отива.

Така трябва да разбирате великия закон Божи. Раждането на хората става по един вътрешен закон на природата. Не така, както някои казват, както Господ е наредил. Най-първо хората трябва да определят какво Господ е наредил. Нека определят Божествените наредби и човешките наредби. Човешките наредби не са лоши, но те имат валидност само когато са свързани с Божиите наредби. Или малката капка е валидна само когато е свързана с милионите капки. Тя трябва да е начатък на другите капки, които идат. Ако тя сама иде, и след нея няма други капки, е като човек, който сам по себе си нищо не може да направи. Човек сам по себе си е една капка в целия космичен свят. Ако след него не идва друга интелигентност, която да подкрепи неговата деятелност, той нищо не може да направи. Целият свят е съвкупност от ред интелигентни разумни същества. Дали вие ги знаете, или не, резултатът, който сега съществува в света – цялата слънчева система, цялата вселена, това е строеж на разумни същества, които са строили с милиарди години преди светът да е съществувал и са създали този свят, който ние сега виждаме. Ние всички искаме да бъдем независими от тяхната деятелност и казваме: „Ще уредим света, както ние искаме“. Всичко може да стане, но да уредим света, както ние искаме, това е невъзможно. Всяка храна, която приемем в себе си, съдържа една динамична сила. Щом възприемем тази храна, каквото и да става, ние сме под чуждо влияние. Може да направите опит: ако вие храните един човек със свинско месо, той ще е под влиянието на свинете, нищо повече. Не че той ще стане свиня, но неговият характер ще се измени тъй, че той ще почне да рови, да търси оттук-оттам. На това основание не трябва да се яде свинско месо, за да се избавиш от едно глупаво любопитство. Любопитството на свинското месо е глупаво. Ако храниш праведния само с кокошки, кокошката не е като свинята, тя е по-умна, тя не иска да разваля клюна си, тя рови с краката си. Така ще мълчиш. Един учен

човек вземе една истина, къшне я. Аз съм гледал много кокошки, като видят житото, ритат, ритат. Казват: „Напълнете тази крина, че е празна“. Аз съм гледал много критици, казват: „Това не струва, онова не струва, рови, рови, мисли, че е някаква философия, не знае че е кокоша философия“. Та някой иска да бъде богат. Не е ли кокоша философия? След като стане богат, къшне едно зрънце, влезе в една търговия и после казва: „Я напълни тази крина!“.

Един съвременен любител музикант инцидентно влиза при един богат търговец, намира една цигулка, иска да я опита. Търговецът му казва: „Тази цигулка може да я има само този, който може да свири първокласно. Тя не е за търговия“. – „Ама ще ви дам, колкото искате, пет милиона ще ви дам.“ – „Аз съм решил тази цигулка да я дам само на онзи, който свири първокласно, без пари ще му я дам.“ И в природата е същото. Хубавите работи Бог ги дава само на способните деца. Някой път ние мислим, че сме способни. Ти, още като теглиш първия лък, казва: „Остави цигулката, ще ти дам друга. Тази цигулка не е за тебе. Ако искаш друга цигулка, може да ти дам за петдесет-шестдесет хиляди лева, но на тази цигулка само майстор може да свири“. Всеки от вас хвърля око на хубавата цигулка, но като те накарат да свириш на нея, нищо не излиза.

Вие казвате, че трябва да бъдете добри. Какво е доброто. Доброто, това е изкуство. Добрият човек като пипне нещо, то ще стане златно. Добрият човек като пипне лупата, ще стане чешма, ще почне да тече, ще стане на земя, ще стане на хляб, ще стане на свещ, ще стане на къща, най-после стисне я, сложе я в джоба и си тръгне. Туй значи да бъдеш добър човек. Че ако аз търся по това правило, колко добри хора ще има в света? Христос имаше дванадесет души ученици, значи дванадесет и той един – тринадесет, а това е фатално число в света. Има само тринадесет души в света, които могат, каквото стиснат, то да стане каквото искат. Само тях

сега трябва да извикате да оправят света. Индусите ги наричат богове, вие ги наричате ангели. Кръщавайте ги, както искате, нас имена не ни трябват, но да дойдат хората, които могат да направят от една лупа изведнъж златна да стане, възможно е вода да стане, възможно е къща да стане и живот да излиза от нея.

Доброто е една сила, с която светът трябва да работи. Ти, като бъдеш добър, няма да умираш, като бъдеш добър, няма да бъдеш беден, от глад няма да умреш, криза за тебе няма да има, ще бъдеш свободен човек. Сега ние търсим свободата в света по един механически начин. Хубаво е това, но механиката отпосле трябва да се прояви. Не да има едно състезание. Един изобретател, след като намери едно изобретение, да го предаде, какво ни ползва. Във вестниците в Англия, в Америка пише, че жените се упражняват да носят маски, цял народ, цели полкове има жени, които носят маски. Една война се готви и навсякъде и жените влизат и се упражняват да стрелят, с пушки се учат да стрелят. Ние искаме светът да се подобри, а хората се готвят за война. Добре, защото в тази, последната война, ще се види кои са добри и кои лоши. След като се бият хората, които останат, не могат да умрат, те са добри. Тъй ще се оправи светът. Онези, които умират, те са лоши хора, нека си отиват, откъдето са дошли. Следователно войните са потребни, за да пратят непотребните хора от този свят в онзи, за да ги изменят и научат великия закон на битието. Защото сегашните хора минават за праведни. Попитайте кой да е религиозен човек, ще каже: „Аз вярвам в Бога. Знаете ли къде съм учил аз?“. – И аз съм учил, но нито аз, нито ти можем да направим лупата да светне. И двамата сме учени хора, но лупата си е винаги лупа, козата си е винаги коза, вълкът си е винаги вълк, жената си е винаги жена. Знаете ли, когато един мъж иска да бие жена си, какво иска да каже този мъж? То е едно вътрешно неразбиране. Ако ти се поставиш на мястото на жена си, тя да те бие, както трябва, ти човек може да станеш. Но

понеже ти се опъваш, тя не може да те удари на място. Застани, стой тъй и кажи: „Бий, то е хубаво!“. И като те бие жена ти, ако си мъж, иди при Господа и кажи: „Господи, много хубаво ме бие жена ми. Такъв масаж ми направи“. Жената, като я бие мъжът ѝ, да каже: „Много хубаво“. А сега какво казва: „Представи си, би ме той!“. Представям си. Няма по-хубаво нещо от боя, ако се бие на място, но няма по-лошо, ако се бие не на място. Казвам на жените: Ще биете, както трябва. И на мъжете казвам: Бийте, както трябва! И на учителите казвам: Бийте, както трябва! И на учениците казвам, когато бият учителите си: Бийте както трябва! Същият закон е. Учениците, като срещнат учителите си, да благодарят на Бога, че са ги били. Сега вие ще кажете: „На какво ще прилича животът с такива възгледи!“. Ами на какво прилича сега? По този начин може би ще бъде сто пъти по-добре, отколкото както е сега. Сега вследствие на това криво разбиране, ние очакваме резултати, които никога няма да дойдат. Никога бащата не може да очаква от сина си да прояви тези качества, които той не е заложил в сина си. Майката не може да очаква от дъщеря си тези качества, които тя не е вложила в нея. Ние очакваме от децата си това, което никога не сме вложили. Учителят не може да очаква от ученика това знание, което не е вложил. И ученикът не може никога да очаква това знание, ако не е вложил любов. Едно семе може да има своето качество, но и почва трябва да има, да има тези условия, които семето изисква.

Говоря ви не на лична почва. Засягам онова, което вие имате. Човек трябва да има ясна представа за себе си. Той е направен като рохко яйце. Трябва да съзнава закона, че колкото е яко яйцето, толкова е як и той. Ти любиш и мислиш, че като махнеш с ръка, всичко може да стане. Може, ако имаш знание; ако нямаш знание, и ако махнеш, може да ти коства живота. Следователно в това положение има едно съвпадение. Човек трябва да изучава закона на човешката мисъл. Най-първо, като започне една

работа, той трябва същевременно да изчисти мисълта си, да я концентрира. Аз наричам силен човек, който може да застане за пет минути, да не позволи да влезе нито една крива мисъл, нито едно криво чувство, нито да е в състояние някой да го обиди, ако ще земята да се разруши, той да остане тих и спокоен. Хората край него умират, разрушава се земята, а той е тих и гледа тъй, както Господ гледа. Ако и всичките градове да се разрушат, този човек, като дойде в своето спокойно състояние, и само като махне с ръката си, всичко се ражда и ще почне отново да се гради. Сега това е невъзможно. Защо? Защото аз съм проучвал хората, няма у хората чиста мисъл.

Сега например като ви говоря, казвате: „Какво иска да каже?". Едно от двете неща: аз мисля, че или сте много умни, или сте много глупави. Едно от двете: или че сте много добри, или че сте много лоши. И двете неща в света са възможни, понеже в мисълта няма скрито-покрито. Ако към вас аз имам истинска мисъл, когато вие сте глупав човек, не мога аз да мисля, че сте умен. Едно мога да направя – един среден път – да кажа: вие имате възможност да бъдете умен, имате заложби в себе си. При дадените условия, тези сили, които са недоразвити, може да се развият. Това положение, при което сега се намирате, може да го измените. Следователно глупавият човек е глупав по единствената причина, че е забравил закона, по който мисълта се проявява.

Сега по някой път вие всички искате да ви гадая. Най-добрият гадател в света е човекът сам за себе си. Това, което мога аз да си гадая, никой друг не може да ми го гадае. След това може да дойдат други гадатели. Може да дойде един пророк от Бога, от Онзи, който ме е създал. Единствен човекът, който е почерпил познанието от живата природа, той може да познае, да гадае на човека, да вижда какво може да стане от него.

Ще ви приведа един пример. Не обичам да привеждам примери от моя живот, но един ден в София се занимавах

с много мъчен въпрос. Казвам: днес не приемам никого, ще ме извините, много важна работа имам. По едно време разбирам, че е дошла една млада госпожица на двадесет и пет-двадесет и шест години и казала, че от срещата ѝ с мене зависи животът ѝ. Аз виждам, че въпросът не е толкова важен, но човещина, поседях, помислих и казвам: нека дойде. Тази млада госпожица идва, добре облечена, красива, с едно изразително усмихнато лице. Пита ме: – „Кажи ми, ще бъда ли щастлива?" Това беше в 1914 година. Казвам ѝ: сестра, аз се чудя, как можеш да бъдеш щастлива в такава война. За да бъдеш щастлива, трябва да има един, който да те направи щастлива. Там е въпросът. Вторият въпрос: „Кажи ми, ще го намеря или не?". Отговарям: започвам сериозно. Аз не обичам да се занимавам с хората, но на тебе ще ти кажа истината. Готова ли си да я носиш? – „Как не, аз за това съм дошла." Казвам ѝ: ти има да живееш само две години на земята. Онзи, когото търсиш, няма да го намериш. Казвам ѝ: ти ще вземеш Евангелието да четеш, понеже отиваш в другия свят, свършва се животът ти, затова с всичко трябва да ликвидираш в своето положение. Ще ти дам една малка надежда. В такъв случай ти само едва едно на 9999 случая имаш възможност да бъдеш щастлива. Казвам: може да има едно изключение, възможно е да стане едно изключение, но ти казвам: чети Евангелието, ела да ми кажеш какво е положението! Ще ти дам и други наставления. И досега не се е вестила.

Друг пример: бях в един малък град, явява се един учител и ми казва: „Аз не искам да ми говориш бабини деветини, искам да ми говориш истината, да ме залъгваш с туй-онуй, не искам". Казвам: Имаш ли достатъчно широк гръб? – „Че ти какво мислиш, аз съм свободен." Оставаме двамата, започвам аз да му говоря. След като му говорих половин час, той си наведе главата и излезе. На излизане му казвам: ако се оправят работите ти, ела. Той и досега не се е върнал. Някой път човек иска да знае какво е неговото бъдеще. По-добре да не знае. Има неща,

които човек не трябва да знае. Има неща, върху които природата е хвърлила було. Като се случи нещо, ще сложи една тъмнина. Когато ще се случи нещо опасно, дойде една тъмнина, ти изгубиш съзнание, минаваш през едно място на тъмнина. Опасно е, ти се страхуваш. Може да се събори света, може да не се събори. Не е потребно да знаем всичко в света. Важно е човек да има нерви да издържи. Някой път ние искаме всичко да знаем. Не е нужно всичко да знаем, но онова което знаем, да е съществено. Трябва да знаем пътя, по който иде любовта в света. И когато дойде тази любов, да не изгубваме ония условия, при които любовта може да работи. Защо? Защото деятелността, развитието, щастието в света, в дома, в един народ се наследява колективно от цялото човечество. Ти не можеш да бъдеш щастлив, ако поне един от възвишените ангели на небето не мисли за тебе, ако един от архангелите, един от светиите не мисли за тебе, ако Бог не мисли за тебе. Като слезеш на земята, от всичките народи поне един човек да мисли за тебе. Другояче е невъзможно щастието в света. Пък ако всички мислят за тебе, ти си онзи щастливец, който има щастието в света. Вие искате да кажете, че разправям за ангели, но ние не ги виждаме. Зад всеки професор има много ангели, които работят в лабораториите тук, в Европа. Много ангели има като философи – цели трактати пишат като християни. Чудни са тия хора, които мислят за ангели с крила в небето. Ангелът може да е във форма на прост, но разумен човек. Той всичко знае, но е много скромен, никога не се показва, че много знае. Той ще те изслуша спокойно и ще ти каже: „Всичко ще направя, което мога“. Той не говори много, не обещава, но винаги услужва с любов. И лекари има ангели. Като отидеш при него, казваш: „Болен съм“. Той те бутне с пръст и ти каже: „Иди си!“. Ти си отидеш, няма я болестта. Как те излекува? – „Не зная, бутна ме с пръст и всичко изчезна.“ Ако в медицината нямаше ангели, изгубена работа щеше да е медицината. Ако във философията нямаше ангели, изгубена е философията. Ако в

науката нямаше ангели, изгубена работа е. Много ангели работят във всички клонове на науката. Те са, които дават подтик, прогрес. Те са най-разумните същества, които подтикват човешката култура в онази посока, в която и човек е създаден. Тъй седи великата истина в света.

Казвате: „Как е направен светът?“. Тъй е създаден светът, че достатъчно е хората да отидат между тези ангели, и да ги попитат. И между духовните хора има ангели, навсякъде има ангели. Засега жалко е, че до тези авторитети никой не се допитва, допитват се до техните слуги. В Стария завет има един такъв пример. Когато отиде един високопоставен велможа със своите камили при Елисея, за да го изцери от проказата, той прати слугата си при него и му каза: „Кажете на този господин да се потопи седем пъти в Йордан и ще се изцели“. Като му каза това, той се докачи и каза: „Ами че реките в нашето царство също са лечебни и си тръгна разгневен“. Слугите му обаче му казаха: „Господарю, какво ти коства да се потопиш седем пъти в Йордан?“. Той ги послушва, потопява се и оздравява. От благодарност се връща и носи дарове. Елисей му казва: „Аз не искам нищо, вземете всичкото си богатство“. Но слугата на Елисея се изхитрил, догонва велможата и му казва: „Дойдоха ни гости, дай ни седем премени“ и той му дава. Вика го след това Елисей и му казва: – „Защо лъжеш този човек? Затова проказата ще дойде на тебе и на рода ти, защото си користолюбив“.

Има една проказа в съвременното човечество, проказата на богатството. Всички искат да бъдат богати, това е проказа. Човек, който иска да бъде богат, той е прост и невежа. Аз ще ви кажа защо. Когато човек иска повече, отколкото му трябва, този човек е прост. Разбирам да стане богат, но толкова, колкото му е нужно. Богатият иска всичкото богатство, че да подчини всички. Какво го ползва това богатство? Ти не може да имаш по-голямо богатство от сто милиарда, защото всичко-

то богатство е сто милиарда злато. Аз наричам богат човек онзи, който може да вкара живото злато в кръвта си, да го направи по-умен. Това е богатство. Следователно богатите хора трябва от своя капитал да дават, да дават даром от златото си. Затова са богати. Златото съществува в света по единствената причина да държи в равновесие живота. Вън от златото има едно друго равновесие. Златото е елемент, който пази равновесието на живота.

Една криза има в света от осем хиляди години в човешкия живот. Хората умират по тридесет и пет милиона на година. Сега всичките хора искате един нов строй. Казвате: „Какъв ще бъде бъдещият строй?". Бъдещият строй с такива индивиди може да бъде точно като сегашния. Ако бъдещте хора искат да се различават от сегашните, трябва да слязат да работят: най-добрите хора, най-учените хора, най-умните хора, проповедници, владици, царе, князе и барони, и контове, и лордове. Писателите трябва да бъдат най-първите по нивите, навсякъде във всички учреждения и стражарите да са учени и благородни. Стражарят трябва да е свършил четири факултета. А пък началниците да са завършили повече от четири факултета. Тогава, като го срещнеш, ще му се поклониш и той като те срещне, ще се поклони. Всичките стражари само веднаж ще обиколят града и той ще бъде тих и спокоен. Тези учените хора знаят кои са онези, които ще направят скандал някъде, знаят и причините. Някой нямал пари. Този стражар е тръгнал с дест-двадесет хиляди лева, ще го намери и ще каже: „Братко, на ти на тебе пари, никакъв скандал да не правите". После други десет-двадесет души ще направят скандал, че хляб нямали. Стражарят ще натовари три-четири коли с брашно и ще отиде и ще им даде. Тогава какъв скандал ще правят? Или някой ще направи скандал, че няма дрехи, обуща. Всичките стражари ще носят дрехи, обуща, хляб. Казвате: „Много добре ще бъде тогава". Най-после стражарят ще дойде и ще каже: „Ти яде, но сега ще отидеш да

работиш, за да бъдеш доволен". При сегашните условия такава система не може да се приложи. Ти болния човек не може да го заставиш да сложи един чувал на гърба си, че като здравия да носи.

Всеки човек е отворена книга. Най-първо трябва да се интересувате за това, което у вас не е проявено. Досега сте проявявали хиляди пъти едни и същи неща. Аз по някой път се чудя на еднообразието на хората. Стремете се да проявите това, което никога не сте изявявали. Например колцина от вас сте правили опит, колкото пари имате да ги раздадете на сиромасите? Не сега като ви казвам да го направите! Това ще е насилие. Но у колцина от вас е дошла идеята да раздадете на бедните всичкото си имане и после никой да не знае за това. Да го раздадеш и след това да направиш едно научно изследване, какво влияние ще окаже върху твоя характер. В бъдеще само онези хора ще имат право да се женят, да бъдат благословени, които всичко са раздали. Преди всичко да е много богат и след това да раздаде всичкото богатство и да остане сам, без нищичко, тогава ще има право да се жени. Само сиромасите ще имат право да се женят. На богатите хора ще бъде забранено. В бъдещата култура ще има един закон: Богатият човек няма право да се жени, сиромахът ще има право да се жени. Тогава ако каже някой: „Искам да се женя". – Сиромах стани! „Искам да живея добре." – Не се жени! Питам тогава: кой ще се ражда? Законът в природата е такъв: само бедните се раждат, само богатите умират. Искаш да живееш, беден бъди; искаш ли да умреш, богат стани. Това може да ви го докажа. Почнете да теглите един човек. Като почне да натежава един човек, той скоро ще замине за онзи свят. Ако почне да олеква, той ще оздравее. Като почне един човек да пости 1, 2, 3, 4, 5, 20 дни, той оздравява, след като почне да отпоства, ще му трябват няколко дни, докато почне да яде, както обикновено. Ако е постил 40 дни, и започне веднага да яде, както е ял преди, ще си замине. Първия ден ще вземе едно зрънце, втория ден две, три,

четири, ще увеличава постепенно, докато соковете на тези зрънца внесат нов живот и почне да се подмладява тялото и то стане пластично. Този нов живот започва да се увеличава, да обновява тялото. Сега природата налага кризи, глад и продължава живота на хората, за да ги научи да мислят идейно, да дойде една нова мисъл. Всичките методи на природата заставят хората да живеят така, както тя иска, а хората си живеят, както те искат. Всичките големи животни, мамути, които създадоха гигантски тела, измряха. Останаха малките същества с голяма интелигентност, които могат да живеят с малко. Всеки човек е мамут, когато има непреодолимо желание да притежава всичко. Има един самун хляб, но той за утре мисли, за вдругиден мисли, за десет-двадесет дни напред мисли да се осигури и не само за този живот, но той мисли да осигури и децата си, и внуците си. Това е било, когато не е имало друга интелигентност в света. Та аз ли се грижа за българските войници, или държавата? – Държавата, разбира се. Та в природата аз ли трябва да се грижа за хората, или тя? Щом природата е произвела тия хора, тя трябва да мисли за тях. Да мислим другояче, то е неразбиране на законите на природата.

Тези положения изнасям, за да не се безпокоите. Вие се безпокоите за работи, които не се отнасят до вас. Вие сте осигурени. Аз ви чета по лицата. Най-много 10, 20, 30, 40, 50 години ще живеете всички, които сте тук. Повече от 120 години не може да живеете. Няма нито един от вас, който може да живее до 100 години, а да не говорим за 120 години. След 120 години ще бъдете в друг свят. Тези 120 години ще дойдат сега. То е малък живот. То не е умиране. Всеки един ученик е в училището, той учи година, две, три, четири години. На съвременния учен човек му трябват най-малко 16 години, за да свърши образованието си. Да кажем, че след 120 години вие свършите този земен университет. След това ви назначават в друго едно училище да проповядвате. Ако не можете да издържите теста, след 120 години пак ще се върнете на

земята, за да кандидатствате в някоя болница на живите хора, да може да изучавате еликсира на живота, как да се съживяват и възкресяват хората. Ако не знаете как да слугувате, ще ви викат пак на земята. Сега може да попитате колко пъти ще ви връщат. Докато се уморите. Казвате: „Трябва да се учи". Докато научите всичко, неизбежно е. Защото ако не научите, ще изчезнете съвършено. Природата си има един определен срок. Ако до този определен срок не възприемете нещата, не че съвсем ще изчезнете, но ще очаквате далечното бъдеще, за да дойдете след милиони и милиони години. Ще дойде време в това мълчание, в това вътрешно съзерцание и вие ще научите какво е животът. Сега вие мислите, че живеете. Този въпрос ще се разреши като умрете. Ще видите, че всякога живеете. Само ще промените условията за живота. Да кажем, ти си философ, но като умреш, и те погребат, ще видиш, че ти четат молитви. Ти не можеш да съобщиш на хората. Няма ли да вярваш, че и след смъртта човек живее? – Ще вярваш. Но какво те ползва? Аз наричам знание, когато може да се ползваш от него, но когато не може да се ползваш?

Да оставим тези въпроси, те са тежки. Това, възможното, пред вас стои. Вие сте хора, родени в една епоха при най-големи възможности. Най-големи късметлии сте вие, но и най-големи нещастия ви очакват. По-късметлии хора от сегашните не е имало в света, но и по-нещастна епоха от тази няма. Защото онзи, който се качва на най-високия планински връх, той ще се качи нависоко да види, но ако оттам се откачи и падне долу, по-лошо падане от това няма.

Та казвам: всеки от вас трябва да види какво се крие в неговата душа. Всеки от вас трябва да види какво се крие в неговия ум. Всеки от вас трябва да види какво се крие в неговия дух. Не какво са писали другите хора. Всички, които са писали, пишат прекрасно, отлично, но има нещо, което тия философи пишат от памтивека. Но не сте се спирали да мислите вие какво ще пишете

за това. Вие ще мислите за това, за което никой досега не е мислил. Ще мислите какво се крие във вашата душа. Именно в това, скритото във вашата душа, почива вашето щастие. Казано на религиозен език: щастието се крие там, дето е Бог. Де е Бог? Бог е там дето е разумността, дето е мъдростта, но Бог не е там, където са глупавите хора. По човешки говоря. Защото, ако не беше така, нали някои казват: „Няма Господ". И прави са тези хора, няма Го. Господ Го няма при глупавите, при престъпниците. Ако си умен, благодарен, Господ е там. Понеже Го няма Господ, вие страдате, всички нещастия идат. Питате защо има нещастия? Няма Го Господ при вас. – „Какво да правим?" – Намерете Го. – „Де е Той?" – Идете при щастливите. – „Къде е Господ?" – Идете при разумните да ви научат.

Безверието в света аз го разглеждам другояче. Всички глупави хора са безверници. Сега аз не разбирам тази вяра в църквите. Църквите са място за много глупавите хора. Според мене всеки, който умира, е много глупав човек, защото, който умира, насила го вземат. Защо умира този човек? Учат го. Насила го обрали разбойници, защото нищо не е давал. Онзи човек, който дава, никой няма него да обере. Той не само че не очаква, но като намери разбойническа банда, като го видят, казват: „Братко, колкото искаш, ни дай". Разрешават му сам да определи. Такъв всички разбойнически банди го знаят. Кой ще го насилва? Слагат си оръжието. И той, като дойде при тях, изправи се и казва: „Ето, заповядайте от мен това". Кого обират разбойниците? – Скръжавите, богати хора. Аз ви говоря на преносен език, защото това са противоречия в света. Сега може да ме запитате: „Каква е задната ти цел?". За мене има само предна цел, задна цел няма. В живота абсолютно няма никакви задни цели. Има глупави хора. Предни цели имат само живите, само праведните. Ако съм от глупавите, ще имам задна цел. „Каква е твоята задна цел?" Виж какво, ако съм от глупавите, ще знаеш, задна е предната цел. – „Как да организираме хората?" – Хората

няма какво да се организират. Не че организирането е лошо, но това организиране трябва да бъде по свобода. То трябва да се гони една цел – свободата. Да се организират хората за свобода, за истина, за доброто на човечеството – такова организиране има смисъл.

„И видях в десницата на седналия на престола книга, написана отвътре и отвън, запечатана със седем печата. И видях ангел крепък, че проповядваше с глас голям: „Кой е достоен да разгърне книгата и да развърже печатите ѝ?“. И никой не можеше, нито на небето, нито на земята, нито под земята, да разгърне книгата. И аз плаках много, защото не се намери никой достоен да разгърне и прочете книгата... И видях: ето всред престола Агне стоеше като заклано и имаше седем рога и седем очи, които са седемте духове Божии, разпроводени по всичката земя, и дойде, и взе книгата от десницата на седящия на престола...“. Агнето е Божията мъдрост, която е в сърцата на всички добри хора, които работят. Когато вземам числото 13, аз го взимам като едно статистическо число. То е най-прогресивното число. То има сила да се увеличава в света, да направи чудеса. Сега всички хора могат да боравят с него. Христос боравеше с числото 13. Всеки, който борави с него, винаги ще го сполети една катастрофа на физическото поле. В духовния свят този закон не работи. Европейските народи се пазят от числото 13. Ако отидете на Запад, в хотелите, няма да го срещнете. Ще намерите 12 и 1/2, но не и 13. Тия хора на много работи не вярват, но вярват в числото 13. Има един фатализъм, то е като отрова. Като дойде в ума ти, ти мислиш, че ще те сполети нещастие. Някои хора казват, че числото 13 работи. За личния живот числото то е фатално, за общия някой път е щастливо. Евреите в леточислението имаха 13 луни, годината им се състоеше от 13 луни, имаха 13 месеца в годината. Сега европейските народи не искат да изменят 12 месеца и да ги направят 13. И те ще завършат като евреите. Има много данни, които трябва да се обяснят. Те си имат своите обяснения в живота.

Трябва един нов елемент да се внесе в човешкото сърце – любовта, която не се променя. Любов, при която чувствата да останат постоянни, да не стават резки промени. Сега при най-доброто настроение, което имаме, при най-малкото противоречие, ние не може да запазим равновесие, изгубваме любовта си. Например един мъж, който обича жена си, ако му каже тя: „Колкото пари имаме, да ги раздадем на бедните!“ – сърцето му ще се свие, той няма да я похвали.

Сега, наскоро, една сестра ми разправяше един пример, на който аз ще дам коментар. Дървар, като ходил из гората, намира едно мече. Решил да намери майката на мечето. Ходил натук-натам, намира майката и го занася в леговището на мечката. Мечката тръгва и казва: „Много съм ти благодарна, че ми донесе мечето, искам да ти се отплатя“. Той остава сериозен. – „Не бой се, не бой се!“ Вдига се мечката и го целува. Казва: „Доволен ли си от моята целувка?“. – „Хубава е целувката ти, но ти миришат устата.“ Мечката казала: „Слушай, много ми е тъжно, че ми каза тъй. Ще те поставя на един опит: ти с брадвата ще ме удариш. Ако не ме удариш, ще те изям. Ако желаеш да живееш, само ме удари, ако пък не, ще влезеш в корема ми“. Той повдига брадвата и я удря. Тя казала: „Благодаря“ и си тръгнала. След една година той отишъл пак в гората и срещнал мечката. Тя питала: „Познаваш ли ме? Аз съм онази мечка, която ти удари. Раната ми оздравя и я забравих, но още ми тежи на сърцето лошата дума, която ми каза, че ми мирише устата“. Сега, защо каза той, че ѝ мирише устата. Защо трябваше да ѝ каже това. Тя яде месо. Някой човек ти направи добро, а ти казваш: „Много си добър, но си много груб“. Ти си човекът, той е мечката. Тази мечка ти благодареше за едно направено добро, че ѝ занесе мечето. Тя ти направи едно добро, целуна те. Ти казваш: „Много добре целуваш, но ти мирише устата“. Сега кое е важното: целувката или миризмата на устата. Онзи, който е направил тази басня, вложил е нещо повече. Друг път

ще изменя баснята. Сега няма да я изменя, но ще кажа: не се произнасяй върху едно незавършено действие! Кажи на мечката: „Много добре ти мирише устата“, нищо повече. Защото неприятното къде е? Че как аз да ви докажа. Лекарят като те сложи на хирургическата маса и прекара ножа върху тебе и ти причини болка, но после има отлични резултати, спасява живота ти. Ти казваш, че този нож е лош. Не, добър е този нож. Мечката искаше да каже на този човек: „Устата ми мирише, понеже месо ям по някой път, но и твоята мисъл мирише понякога и ти ядеш нещо, което не трябва“. Човекът е казал на мечката: „Твоята уста мирише, но твоята мисъл каква е?“. Но като се предполага, че това е благороден човек, малко повече любов му трябва. Когато човек не обича, той по някой път е груб. Миризмата, това е неговата грубост. Но казвам: ние, съвременните хора, които не можем да обичаме своите жени както трябва, които не можем да обичаме Бога както трябва, ние, които не обичаме и себе си както трябва, тогава къде е нашата човещина? Да обичаш себе си както трябва, значи всякога да си радостен, че никога не си направил престъпление, аз това наричам обич. Да не си опетнил себе си, нито ума си, нито сърцето си, нито съзнанието си. Ако някой те оцапа отвън, то е друг въпрос. Цапането отвън не трябва да споменаваме съзнателно. Човек да се не цапа, да знае в своето съзнание, че не е допуснал нечистота. За посторонните* неща е друг въпрос. За своите ближни да не сме внесли нито една лоша мисъл, за когото и да е. Да е съзнателен. Най-после да не сме проявили към Бога ни една неблагодарност. Ти седиш и си недоволен от живота си, казваш: „Защо Господ ме създаде такъв?“. – Така, както си сега създаден, не е причина Бог. Че кой те създаде?

Та първото нещо е силата на вашата мисъл. Знайте, че спасението ви седи в силата на вашата мисъл. Ако вие може да измените вашата мисъл, вие ще бъдете пак

* посторонен *кнж. остар.* Страничен, чужд, външкашен.

същия човек, но мисълта ви ще бъде като водата, която извира, изтича от дълбоко. Ако тя е светлина, да е като свещ, която гори и не оставя никакъв кадеж, най-чистата светлина да бъде. Ако е живот, най-чистият живот да бъде. Да допуснем сега, че някой от вас би имал тази запалка на любовта, новата запалка. Вие искате постарому да си живеете и да имате постижения. Кое учение е най-хубаво? Дали старите учения на езичниците, или учението на християнството? Нито учението на авторитетите на миналото, нито сегашните учения, както учат, са прави.

Сега няма да се спирам върху този въпрос. Смъртта е като един фактор, като една временна неизбежност да приравни и да очисти хората. Всяка една смърт е чистилище. Хората умират по единствената причина, че трябва да се чистят. Ако не са грешни, няма да има смърт. Това е чистене. Като минеш през гроба, ще минеш през един такъв силен огън, че няма да остане никаква нечиста материя. Всеки един от вас се оплаква от страдание. Всички човеци трябва да се пречистят, затова трябва да минат през страдания. По-благословено нещо от страданията няма. Когато човек страда като човек, то е привилегия. Страда не само човек и Бог страда първоначално, но това страдание се ражда у Бога като дълготърпение, а у нас като нетърпение. У Бога се ражда като любов, а у нас като безлюбие. У Бога се ражда като живот, а у нас като смърт. Човек, който не участва в страданието, той не може да участва и в радостите, и в благата. Това не е механически процес. Той изведнъж не може да стане. Има начини, има школа, в която трябва да се упражнявате, и може да имате постижения – нито да сте прекалено весели, нито да сте прекалено тъжни.

Нищо в света не може да ви спъне. Човек е оставен съвършено свободно в света. Няма ничия сила в света, която може да ви препятства, понеже Бог е в света. Бог е единствен, който застава за свободата. Не тази свобода, която сега се проповядва, то не е свобода, то е робство. В

България всеки може да се изказва свободно, всеки може да постъпва свободно, както иска, но ако един ден ти скимне да излезеш само по бели гащи, да излезеш само по риза и да минеш през София? – Ще те арестуват. Прави са тези хора. Има известен порядък, да се не съблазняват. Прави са. Не, няма свобода. Но ще кажат: „Защо този е по бели гащи?“. Че ако отидете на изток, ще видите хора с една бяла мантия, свързана с един колан през чреслата – това е облеклото. Там, ако някой е облечен по европейски, ще го гледат малко особено. В какво се състои свободата? Всякога, когато изказвам една мисъл, която не е меродавна, хората ме считат за чудак. Ако аз ще говоря това, което вие говорите, няма смисъл да се говори. Та: свободата седи в новото. Всеки от вас трябва да внесе нещо ново в душата си, в действията си. Като направите нещо за някого, то да дойде като един плод, който е узрял. Трябва да има известни качества, към които трябва да се стремим. Всеки да носи нещо ново. Бог по що се познава? Там където е Бог, има едно вечно изобилие в света, вечно подмладяване. То е знанието, в това се показва присъствието на Бога.

„Агнето“, освен Божията Мъдрост, означава и Любовта в света. Любовта е в сила да отвори запечатаната със седем печата книга. Докато хората не възприемат Любовта еднакво в общия живот, докато не възприемат Любовта като един вътрешен импулс, тази книга ще бъде запечатана. Които я възприемат, ще бъдат свободни, които не я възприемат, всякога ще страдат. И богати да са, пак ще осиромашеят, а когато възприемат учението на Любовта, и сиромаси да са, богати ще станат. Вие ще кажете: „Друго си е човек да има парици“. Слабият човек очаква помощ от другите, силният човек очаква помощ от себе, от Бога, който живее в него. Всякога може да очакваш благото от Бога, който живее в тебе. Ако го очакваш отвън, ти си от слабите хора. Това благо няма да дойде, както ти го искаш. Ако е отвътре, то ще дойде, както ти го искаш. Два начина има, ако искате да

бъдете щастливи. Външно светът може да ви направи щастливи, когато той иска. Ако пък искате да бъдете щастливи отвътре, може да бъдете щастливи всякога.

Кажете ми колко пари ви трябват? Повече не ви трябва от една златна монета. Ако вие искате пари, ето аз ви давам. Вадя и давам на един, на двама, трима, четирима, петима. От единия джоб отива в другия. Това е един фокус, нали?

Благородство е човек да вярва! Благородство е човек да люби! Благородство е човек да мисли! Благородство е човек да има Истината в себе си. Благородство е човек да има свободата. Това наричам човещина.

24 април 1932 г., София, Изгрев

Когато беше по-млад

Ще прочета 21-ва глава от Евангелието на Йоана. Ще взема само думите: „Когато беше по-млад“.

За да се разбере, каквато и да е истина в света, трябва да има един контраст. Знание без контраст остава неразбрано. Има твърдения, че страданията на земята произтичат от неспазване, от несъпоставяне на законите на земния живот, който хората прекарват тук. Например сиромахът иска да живее като богатия, без да взима в съображение силния контраст, че той няма ума на богатия. Като говоря за богат човек не разбирам богат крадец. Такъв богат човек не е богат. Богат човек, в правия смисъл на думата, е онзи, който е работил, който е умен. Ако не е умен, ако не е добил богатството си с работа, той не е богат човек. Една изопачена идея, не е идея. Това е съвременният свят, разгледан от патологическо гледище. Аз обаче оставям патологията настрана. Ако аз бих изучавал медицина, никога не бих се занимавал с патология. Патологията не е наука. Медицината трябва да се основава на естественото, на здравословното състояние на организма. Всяко отклонение от това състояние не е полезно за човека. Няма какво да се изучават болезнените признаци на болестите. С болезнените признаци нищо не се постига. Например от лекарско гледище, ако очите на човека са жълти, те казват, че организмът е болен, има някакво анормално състояние. Жълтият цвят на очите показва, че чувствата са в анормално състояние, вследствие на това тия нисши чувства влияят на черния дроб и той не функционира правилно. Те изпращат тази жълтина по цялото тяло, с което искат да кажат на господаря: „Господарю, твоите чувства не са нормални. Ако този цвят се разпространи по цялото тяло, зле ще бъде на господаря на тялото. Ти,

като видиш тази жълтина, казваш: „Да вземем мерки!“. Това е едно субективно схващане на лекаря – не е наука. Сега по някой път учените хора, лекарите, изучават човека за това, че очите му са жълти. Ако попитате един окултист, той ще ви каже, че жълтият цвят е признак на интелигентност. Значи, ако на този човек очите му са станали жълти, той е интелигентен, докато не са жълти, той ходи, играе, забавлява се. Като пожълтеят очите му, той почва да мисли: „Откъде е дошъл този жълт цвят?“. Индусите в едно свое посвещение обличат жълта дреха. Това значи голямо достойнство. У нас, на Запад, като си тури човек жълт цвят на тялото, казват, че това е болезнено състояние. Никой няма право да се приближава до него. Това е едно схващане. Обаче цветовете в природата имат точно определено значение. Цветовете са образувани от разумния свят, от разумни същества. Цветът е една разумна проява за този, който може да чете и разбира. Според степента на цветовете, колкото червеният цвят е по-ясен, по-червен, толкова животът, любовта, жизнеността са от по-висока степен. Колкото този цвят е по-мътен, по-неопределен, толкова горните качества са в по-слаба и в по-ниска проява. Това може да се определи от свойствата на химическите съединения. Съединенията не образуват живота, те дават възможност животът да се прояви. Например вие може да проектирате слънчевите лъчи през една призма и да се образуват цветовете. Призмата не образува цветовете, тя само разлага светлината. Когато се употребява една призма, тя дава възможност да се прояви светлината. Когато един човек се разлага и проявява своя характер, разлага ли се той? Само мъртвото се разлага. Значи аз тълкувам: щом светлината се разлага, тя е умряла. Тогава ние имаме тези умрелите цветове. Когато светлината се разлага, тя оживява. Аз казвам: когато светлината минава през призмата, тя се ражда. Аз употребявам думата раждане, вместо разлагане. Това е психологическо схващане. Следователно с всеки

един цвят в това новото раждане на светлината, тази светлина взема обем в себе си. Най-първо тя има един лъч. Като се ражда, тя придобива широчина, цялата гама цветове се разпределят и тогава тя е като един цвят, който се е разцъфтял, и показва какво е скрито в него. Следователно изложете болния човек на светлината и той ще оздравее. Всеки от вас да има една голяма призма и всеки ден да гледате през тази призма. Болният човек е неразположен или е неврастеник, или страда от каквато и да е болест. Всеки от вас като има един такъв лъч, по който слънчевият спектър отгоре му да минава, иска, не иска, ще оздравее на общо основание. И без да иска, ще оздравее.

Има един нов метод – пишат вестниците сега, че за изучаване на езици ще пускат плочата, ще ти преподават всеки ден и като ти говорят на езика всеки ден, ще го научиш. Ти правиш нещо, слагаш плочата, тя ти говори на френски или на английски, или на немски, или испански, на който и да е език.Ти седиш, но първо не обръщаш внимание, но тя като ти говори, най-после започваш да заучаваш езика, тя оживява. И след четири-пет месеца започваш да говориш езика. Така и най-учените хора в Америка, в Англия, Франция, по този лесен начин изучават езика.

„Когато ти беше по-млад". Младостта и старостта, това са две страни на човешкия живот. Младостта значи, че човек се явява в света, за да разбере нещо. Младостта всякога значи свобода, която трябва да се прояви. Старостта всякога значи ограничение. Ти имаш знание, но си ограничен. Остаряваш, но ти трябва да минеш през страдание. Като умреш и възкръснеш, ще станеш млад, ще минеш през друга гама. Старият трябва да умре. Защо трябва да умре старият? – За да се подмлади. Казвате: „Не може ли да не умираме?". – Може, не старявайте! Това е логическото заключение. Остаряваш ли, смъртта е неизбежна, т.е. ще минеш от едно състояние на ограничения живот, в живота на свободата. Христос

трябваше да умре, защото много беше остарял. Онези, които Го описват, когато Той е бил на тридесет години, е едно, но на кръста е изглеждал на деветдесет години. Че как няма да остарееш – да носиш греховете, скърбите, несгодите, престъпленията на хората, правени от хиляди години! Не е чул нито една сладка дума. Казват, всякога Го виждали много тъжен, никой не Го е виждал весел. Че как ще бъде весел? Кой от вас ще бъде весел да го натоварят с толкова страдания. Следователно беше остарял много и Той трябваше да умре, за да се освободи, да влезе в свободата. Защо трябваше да умре Христос? – Защото беше остарял. Или на ваш език казано, защото носеше греховете на света. Трябваше да умре, за да се освободи от тях. Разправят за Буда, когато достигнал до едно особено състояние, и помислил, че е най-силният, че е открил тайната на живота, че не го е страх от нищо, че е свободен, легнал под едно дърво да си почине и заспал. Световната змия, която го търсела, намерила го там, обвила се около тялото му, ще му счупи ребрата. Какво да прави? Да се бори – не може. Той почнал да се смалява, смалява, смалява и така се изплъзнал, освободил се от нейните прегръдки. Това смаляване е умирането. Това значи да се освободиш, да станеш свободен. Другояче ако не се смалиш, ще те смалят. По-добре е сам да се смалиш, отколкото да те смалят; по-добре е сам да се претеглиш, отколкото други да те теглят; по-добре е сам да се обезвериш, отколкото други да те обезверят; по-добре е сам да се познаеш, отколкото други да те познаят. Не можеш да познаваш един човек, с когото нямаш допирни точки. За да познаеш един човек, трябва да имаш най-малко три допирни точки с него. Трябва да имаш една допирна точка с неговия ум, трябва да имаш една допирна точка с неговото сърце, трябва да имаш една допирна точка на физическия свят. Нямаш ли ги, всичко друго е само писана работа. Защото характерът на човека често се определя от физическо гледище. Казвате: „Аз го познавам по очите“. Какъв е онзи признак, по който по очите можеш

да го познаеш? Очите му са жълти, значи разстроен му е черният дроб. Мътни му са очите. Разстроена е пищеварителната* система. После има изгубване на жизнения кръг на окото. То е значи в дисхармония със слънчевия възел. Жизненият кръг е свързан със слънчевия възел, астрологически е свързан и с кръга на слънцето.

Та при изучаването си човек трябва много добре да е запознат с ония отношения, които съществуват между числата. В геометрията например вие казвате: 1/5, 1/6, 1/8, 1/9. Една пета от грама на най-силната отрова или пет шести от един разтвор сладко. Тогава казвате, че всички дроби са еднакви, привеждате ги към еднакъв знаменател. Не можеш да ги привеждаш. Някой път казвате: „Колко ти дадоха?“. Ти може да вземеш 2/5, 3/5, може да вземеш 1/5. Ако вземеш 1/5, ти си в пътя на спасението. Ако вземеш 3/5, ти си в тази отрова, ще заминеш там, дето никога не си очаквал да отидеш. Вие не цените времето. Какво е една секунда от времето? В една секунда ти човек можеш да станеш. Ако ти бодърстваш една секунда, ти може да схванеш една идея, която никога иначе не може да схванеш.

Един сиромах минавал през един мост и се окайвал, няма ли да се свършат тия страдания най-после. Пет, десет, петнадесет години минава през този мост, омръзнал му и мостът, и сиромашията. Един ден го слушал един европейски княз и решил да види колко е интелигентен. Оставил една торба с пари до моста, та като минава оттам, да я намери. Този работник като наближил моста, казал: „Толкоз години минавам през този мост, чакай, мога ли да мина сега със затворени очи?“. Минал и подминал торбата. И князът си взел торбата. Когато Бог ти поставя условия за твоето издигане, ти си затваряш очите и след това Господ си взима торбата. Ти пак си отваряш очите. Казваш: „Няма ли да се свърши това нещо?“. Дойде един умен човек, даде

* пщеварителна *рус.* Храносмлателна.

ти умен съвет, казваш: „Съвет мене не ми трябва, пари ми дай“. – Ти си си затворил очите, богат няма да станеш. Аз съм толкова щедър, но едва ли бих си позволил да дам някому хиляда английски стерлинги, тогава съм скържав много. Но ако ме слушаш, и вярваш, мога да те науча на едно изкуство, как да си спечелиш пари. Той няма търпение, казва: „Аз туй го зная, пари търся, това не ми разправяй, кажи ми нещо по-сериозно, с детински работи не ме занимавай!“. Тогава му казвам как се сади лук, чесън. Ако ти знаеш как да хванеш тази пръчка за двата края, богатството само ще дойде при тебе. В живота човек трябва да бъде смел. Страхливият човек никога не може да очаква да бъде богат. То е изключено. Страхливият човек по никой начин не може да постигне нещо в света. После второто положение: човек, който се съмнява, по никой начин не може да постигне, каквото иска. Човек, който мрази, човек, който мисли зле за другите, не може да постигне това, което желае. Това трябва да го знаете. То е абсолютна истина. Може да опитате, няма никакво изключение. Ако ти искаш да постигнеш нещо, трябва да имаш вяра, която има отношение към законите на живота. Ако ти любиш някого, и имаш вяра в него, то е за тебе, с тази вяра ти себе си повдигаш. Ти ще вярваш в известни сили, които Бог е положил. Ти вярваш в един учен човек, не за неговото учение, но за онова, което Бог е вложил в него. Аз вярвам в една свещ, не заради нейната светлина, но за светлината, която излиза от нея, и която ми услужва в тази нощ. Аз не вярвам в златото и в парите, но вярвам в услугата, която те могат да ми направят. Щом може да ми услужи, вярвам в тази услуга; щом не може да ми услужи, не вярвам. Може да ти дадат един чек от двадесет хиляди долара, отиваш в банката, но тази банка е фалирала. Защо ти е този чек в дадения случай? Една английска лира може да ти услужи повече, отколкото тия двадесет хиляди долара. Една сладка дума, казана в лош момент, струва повече, отколкото бъдещата слава. Единственото нещо, което хората

могат да направят в света, е следното: като умреш, да ти изваят лицето от камък и го сложат на видно място и с това да те подложат на едно вековно страдание. Като минавам някъде, гледам една статуя. Велик човек! Казвам: ето ги сегашните мъченици. Аз съм виждал тези мъченици и в Англия, и в Германия, и в Америка. Казват: „Блазе им, обезсмъртени са". Те мязат на онзи габровски богаташ, който дал двадесет хиляди лева за направата на театъра, с условие като го направят, да му поставят бюста там. Като минавал отпосле и виждал бюста казвал: „Иване, Иване, колко боб изяде, докато дойде на туй място". Двадесет хиляди той ще даде, да му направят един бюст, да се изпъчва. Заблуждението седи и в обществото. Това може да е и едно възпитание за онзи, на когото турят бюста. Заблуждение е, защото безсмъртието и достойнството седят в други неща, а не в бюстовете. Всеки човек, който има бюст, то е една спънка за него.

Природата не обича да се фотографират нейните образи и вследствие на това вие никога не може да фотографирате един човек за вечни времена. Човек се изменя. Човек на ден поне двадесет пъти ще се измени. И обществото не е същото. Няма човек, който да има един и същ образ винаги. Някой казва, в детството съм бил един. Това са фази, ти трябва да имаш ясни схващания за себе си, за да схванеш външните промени. Има един образ, който ти може да схванеш. В природата има една фотография и в невидимия свят познават фотографията, държат изпити и то по закона на любовта. За да можеш да фотографираш някого от невидимия свят, ти трябва да държиш изпит, да си готов да се жертваш и то по закона на любовта. Всеки, който люби, той може да фотографира, а който не люби, никаква фотография не може да стане. А тука, на земята, всеки става фотограф. Значи има наука. Ако любиш, ти си фотограф, почетно изкуство е. Ако обичаш един човек, ти за него ще имаш един образ. Приблизително това е вярно. Тогава, ако искате да

фотографирате един човек, направете един жив образ. Ние се отдалечаваме от въпроса, фотографията трябва да бъде само като един подтик. Ти трябва да имаш един вътрешен образ. След като се даде този подтик, то тази фотография трябва да отделиш от ума си. Не може да я държиш дълго. Защото, ако дълго време я държиш в ума си, ти правиш пакост за себе си и за другото лице. Много пъти, когато за един човек постоянно мислиш, мислиш, почва вече да те безпокои тази мисъл. Мисленето за един човек е хлопане на вратата. Ако на вратата ти хлопнат три пъти, то е приятно, но ако цяла нощ ти хлопат, то е неприятно. Един човек има право три пъти да мисли за мене. Не съм аз единственият човек, за когото той трябва да мисли. Той трябва да мисли за всички хора на земята, да мисли за Бога, за ангелите, за светиите, за всички същества, за звездите, за бръмбарите, за животните, за млекопитаещите, за дърветата. Това аз наричам една права мисъл. Някой казва: „Аз само за тебе мисля". Така мислят малките деца, които имат куклички. Докога мислят за тях? До петнадесет годишна възраст най-много. След това хвърлят куклите и започват да мислят за друго. Следователно в природата има един закон, според който тя изменя положението си. Сегашните хора не могат да разберат това, което става в света. Природата иска да ни застави да излезем от едно пасивно положение, положение на голяма опасност. Всичките хора искат да живеят един охолен ленив живот. Лятно време, когато човек трябва да стане в четири часа, той лежи в леглото си, върти се и мисли, откъде да вземе пари, или мисли как да се облече. Това е второстепенно. Най-първо ще станеш и ще почнеш да дишаш чист въздух, ще излезеш да погледаш изгрева, да погледаш цветенцата как са цъфнали. Този въздух няма да го намериш вкъщи. Отровен е въздухът в стаята, дето си спал. Трябва да знаете, че всичкото богатство на човека е във въздуха. Ако това богатство от въздуха не може да го вземеш, ти отникъде не може да го вземеш.

Та казвам: младият трябва да бъде млад. Ако днес, на Великден, ти може да отидеш на Витоша, през целия си живот може да бъдеш щастлив. Казваш: „На Великден ходи ли се на Витоша?“. Казвам: ако на Великден не отидеш на Витоша, ти ще загубиш нещо за себе си. Като дойде Великден, какво правят хората? Че Христос пострадал, хората се събират, за да ядат и пият, че Христос се е освободил и възкръснал, за това не мислят. Христос се освободи и възкръсна, но ние, които сме в затвора, казваме: „Дай ни едно агне да ядем!“. Че тъй по-мъчно ще се освободиш. Ти като си в затвора, почни да просиш, да се молиш, че ти като имаш една смъртна присъда, и ако те намерят, че ядеш агнета, непременно ще те обесят. Ако ядеш прасета, непременно ще те обесят. Законът е много верен: каквото правиш, ще ти го направят. Ние казваме: „Така е казал Господ, че трябва да ядем агнета“. Съгласен съм с вас, че така е казал Господ, но като съгрешихте, затова ще умирате и ще страдате. Казвате, че така е казал Господ. Защо е казал Господ да ядем кокошки? Като ти е казал да изядеш тази кокошка, Той те изпитва. Щом дойде наказанието, ще знаеш защо е дошло, че каквото правиш, ще дойде до тебе. Законът е много добър, не е лош. На този закон ние трябва да благодарим, че е така. Ако направиш добро, добро ще намериш; ако направиш зло, зло ще намериш. Защо е така? Така е, той е най-добрият закон в света. Злото като дойде, ще се поправиш.

Та младият човек, умният човек е, който прави, каквото иска. Тогава има два начина за постъпване: да постъпим, ние както искаме, и както природата иска. Да заменим думата Бог. Като говорим за Бога, ние мислим, че Той е човек като нас. Не е така. Бог е едно същество разумно, което има в сърцето си добрата мисъл, благото на всички същества. Когато страдате, Той влиза в положението, но вижда последствията и причината, защо страдате. Казва: „Изправи погрешката, за да не страдаш. Изправи я и ще престанат страданията“. Ти искаш да

бъдеш богат. Той ти показва пътя, по който можеш да бъдеш богат. Искаш да бъдеш учен, имаш възможност да бъдеш учен. Ти искаш да бъдеш добър, имаш възможност да бъдеш добър. Няма нещо, което човек да пожелае в правия смисъл, и да не го постигне. То е въпрос само на време. Но трябва да спазваш правилото.

Когато Христос дойде на земята, не дойде само да спасява хората. Това беше задачата, която Той имаше да разреши, но Той дойде, за да научи нещо. Като син Той имаше нещо, което не знаеше, трябваше да го научи. Апостол Павел казва: „Макар че беше син, и Той научи нещо". Христос като дойде на земята, научи се как да обича, не само любовни писма да пише. Защото Христос, като беше на небето, пишеше любовни писма, но като дойде на земята, онези, на които пишеше любовни писма, хванаха Го, разпънаха Го. Той каза: „Господи, прости им, онези, които аз обичах, не ме разбраха". Няма по-голямо страдание от това да те разпънат онези, които обичаш. Да те измъчват твоите неприятели, разбирам, това има резон, но да те разпънат твоите приятели, които ти обичаш, и за които се жертваш, това е именно страданието. И изобщо целият сегашен свят страда от същото положение. Тогава има едно разрешение: всички хора трябва да имат една обща мярка, с която да мерят. Те трябва да обичат Едного в света. Ти трябва да обичаш този, от когото си излязъл. Водата трябва да обича морето, от което е излязла, и да се върне и като се върне тя, там се очиства от всички нечистотии. Като се съберат едно-две морета, усилва се тяхната деятелност. Следователно дето се събере целият наш живот, там е и нашият стремеж.

Сега да се върнем към същинската мисъл. Някои неща ние ги считаме за маловажни. Има един анекдот, той е следният: През един топъл ден Христос пътувал със своите ученици. По пътя Той видял едно петало и казал на апостол Петър: „Вземи това петало". „Господи, защо ни е, ние нямаме кон, пък и четири петала трябват."

Христос се навел, взел петалото и Го носил. То се отковало от един израилски кон. Срещат човека, търси петалото. Христос му го дал. Той носел череши и дал череши за петалото. Христос вървял напред и пущал по една череша, Петър се навеждал и така изял цяло едно кило, все се навеждал, а веднъж не искал да се наведе за петалото. Сега се навел петдесет-шестдесет пъти. Наведи се, вземи това петало, то има смисъл. Ако една разумна постъпка не я направиш навреме, после сто пъти ще се навеждаш, за да постигнеш известно благо. Историята продължава. Вървят те и стигат до едно място, където видели на улицата умряло куче. Апостол Петър минава за доста умен човек и казал: „Учителю, колко смърди това умряло куче!“. Но Христос казал: „Хубави зъби има това куче“. В живота, когато човек изпитва най-големите горчивини, да каже, че горчивините имат бели зъби, да каже, че горчивините са хубави! Ако знаете тези бели зъби как да ги употребите, ако вие намерите един умрял слон и му вземете зъбите, ще уредите доста ваши работи. Доста скъпи са слоновите кости. Двата зъба на слона знаете ли колко струват? Два големи зъба има слонът. Те са една доста почетна сума. Тъй щото и лошото нещо в света си има своя добра страна.

Сега да се върнем към човека. Както е устроен, сега за себе си той е една задача. Той е един организъм с всички негови апартаменти. Човек постоянно не живее в своето тяло и трябва да разбира как функционира тялото му. Най-първо трябва да разбира своята глава. Ако разгледате човешкия мозък, вие ще видите, че от общия център излизат известни бели криви линии към повърхността на човешката коруба. Тези бели жички постоянно се нагърчват. Бялото вещество изхожда от сивото вещество. Тия бели жички са енергията, през които минава тя. А сивото вещество, то е като зрънца, там се развива деятелността на тази енергия. Сега от съразмерното развиване на тези нишки зависи каква е дължината. Ако вие удължавате или съкращавате една жичка,

ще имате два различни резултата. Например човешката интелигентност и способностите се определят от тези нишки, от тези мозъчни зрънца. Човешката мисъл идва вън от физическия свят, от друг един свят. Ако разбирате закона, вие трябва да знаете как да оперирате с късите и дългите вълни, защото в мозъка има два вида жички: едните са къси, а другите – дълги. Между късите и дългите има известно отношение, когато се предават мислите. Не само това – по-възвишените мисли имат специфични нишки. Те са същевременно различни, образуват се в предната част. В най-добрите типове се образуват същевременно много красиви бели нишки и у тях се заражда такова висше съзнание. Тези хора са крайно интелигентни, разбират нещата. Тия, които нямат тези бели нишки, постъпват през просто на нещата. И тогава ако вие имате несрета, ако вашите дълги и къси нишки са тъй пропорционално направени, вие ще бъдете един музикант. Ако са къси, вие ще бъдете един обикновен човек, няма с какво да се занимавате. Следователно, когато се измерва човешката глава, щом се измери окръжността ѝ, ние имаме предвид да измерим радиуса, тази е само една привидна окръжност, но в тази привидна окръжност вие взимате един малък ъгъл, а с този ъгъл вземате едно далечно пространство на няколко хиляди, дори и милиони километра. Тази глава е само една малка форма. Да се измери една форма, която седи далече, но поставена на физическото поле ти трябва да съпоставиш какви са нишките на твоя мозък, каква е силата в дадения случай, с която ти разполагаш. Вие може да ми кажете: „Тия работи са тъмни, не са ясни". За изяснение на нещата трябва светлина, трябва знание. То не може с една лекция да се разберат изведнъж нещата. Това, което ви разправям сега, трябва най-малко десет години да го изучавате. Аз, който разбирам работите, съм правил десет години наблюдения на една солидна работа. Един европейски учен човек като Дарвин десетки години усилено е работил и въпросът, който го вълнувал, пак не

го е разрешил. От десет години само един верен факт съм намерил, на който аз разчитам. Другите неща са относителни. Ще кажете: „Има ли условия и ние също да наблюдаваме?“. Всеки един от вас не трябва да изпуща нещата. Вие сте дошли на земята да се учите, а очаквате един живот само да остареете, да умрете и да идете в онзи свят. Помнете: в онзи свят имат крайно лошо отношение към невежите. Там не искат невежи хора. На невежия кракът не може да стъпи там. Вие ще останете тук, на земята, като един прост човек. А за онзи свят, още повече при Господа, за да отидете, трябва да Го обичате. Но ако не Го обичате, кракът ви няма да припари. Ти може ли да влезеш в един дом на една мома, която ти не обичаш, и която не те обича? Ще ти покажат пътя. Но ако ти обичаш момата, и тя те обича, може да влезеш. Най-първо вие казвате: „Аз като ида в небето“. Сега аз сериозно ви говоря, нямам предвид да апострофирам никого. Казвам: ти уверен ли си, че обичаш Господ, и че Бог те обича. Не само да го казваме така на думи, но да го знаем абсолютно. Например друго е да кажеш: „Ще изгрее слънцето“ и изгрява слънцето. Да кажеш и да го видиш. Не да кажеш, че е изгряло, но да кажеш „Изгря слънцето и виждам го“. Всеки може да каже „Изгря слънцето“. Но като го казваме, виждаме го и чувстваме неговите лъчи.

Та казвам сега: религията и науката, това са системи за облагородяване и развиване на човешките чувства. Ако религията това не прави, не е никаква религия. Човешката наука е наука за развиване на ума. Не развива ли тази наука ума, да се оформи човешкият череп, за да стане човек щастлив в живота си, да има едно високо съзнание, ако това не прави науката, тя не е истинска. Сега питат: „Ти религиозен човек ли си?“. Човек не може да бъде религиозен. За да бъде религиозен, то е вече един придобит резултат. – „Но той е учен човек.“ Може само относително да мисли, че той е учен човек. Казва: „Познавам хората, имам понятие от физиогномия, определял съм физиогномически какви функции изпълнява носът

в чувствено отношение и какви функции изпълнява в умствено отношение". В органическо отношение носът служи за развиване на дихателната система, в чувствено отношение, ако крилата на носа не са развити, той ще осакати чувствата си. И ако твоят нос не се продължава, ти ще осакатиш ума си. Съотношение има с цялото тяло. Геометрически носът може да бъде 3 см., 4, 5, 6, 7, но никога не може да бъде 10 см. До 7 см. може да бъде, но 10 см. – то е анормално. На слона е по-дълъг. Ако е за дължина на носа, по-дълъг от слонския няма. И действително слонът минава за много учен. Между млекопитаещите по-умен от слона няма. Но и много е внимателен слонът. Да вземем човешкото ухо. Гънките, по които ухото е направено, показват природата, когато е искала да посочи, че един човек е добродетелен, тя направила ухото му отгоре широко, пък когато той става хитър и лукав като лисицата, заострила го отгоре. А когато той върви правилно в живота, тя му разширява ухото отдолу. На ред поколения ушите са отдолу като изядени. От чисто физиологическо гледище такива хора имат малък жизнен капитал. Те намерят ли се в големи кризи, отиват в онзи свят. Когато човек продължи ухото си, и го разшири, много болести могат да го сполетят и той пак да остане. Казват: „Толкова ли е важно едно ухо?". Че от ухото зависи как ще се стимулира твоят мозък. Колкото по-хармонични гънки има ухото, толкова е по-добре за твоя мозък, за твоята интелигентност. Да се изгуби едно ухо, е голяма загуба; да си изгубиш окото, е голяма загуба; да си изгубиш носа, е голяма загуба.

Най-първо главата е капиталът, който е даден от Бога първоначално. Лицето е капиталът, който е даден от Бога в обръщение. Човешката ръка е капиталът, който вече дава приход. Като погледнеш човешката ръка, по нея познаваш какъв приход има този човек. Като погледнеш лицето му, ти казваш: „Аз познавам лицето му". Като погледнеш главата му, ти познаваш с какъв капитал разполага от Бога. От ръката познаваш какъв

е капиталът и какъв приход дава. Следователно от три места човек трябва да се разгледа: неговата глава, неговото лице и ръка и неговия мозък, дробове и стомах. Когато разглеждаш човешката ръка, едновременно ще гледаш и лицето и главата. Мнозина от вас сте нещастни по причина, че не знаете как да движите вашия палец. Всички вие сте се научили да си вдигате първия пръст, от който произтича всичкото нещастие. Детето вдига този пръст, майката вдига този пръст, стражарят вдига този пръст и работите не вървят. Всичкото нещастие на хората иде оттам, че свиват палеца си, а сочат с показалеца. И уж Бога показват. Казват: „Да му покажем пътя". Не, така път не се показва. Ти най-първо ще се научиш да движиш палеца си. Движиш ли палеца си, това е божественото у тебе, ти си човек. Не движиш ли палеца си, ти си едно животно. У животните няма никакъв палец. Палец има само човекът. По три неща той се отличава: че има нос, че има брада и че има палец. Това е човешко. Отрежи палеца, премахни брадата, премахни носа и вие имате едно оформено животно. И затова, когато човек си пипне носа, трябва да вижда, че той е един резултат. Вие ще кажете, че това е нищо. Този нос е един резултат. Носът е резултат не само на едно усилие на човека, но резултат от усилията на множество същества, които са работили хиляди и милиони години. Вие някой път се питате как е вашият нос. После тия същества там са минали, които са работили брадата. Казвате: „Виж с какви работи ни занимава, дали е вярно, или не всичко това?". Това е една от великите истини в света. Хиляди същества са работили разумно, за да създадат нещо велико и хубаво в израза. Аз наричам това израз на човешката любов. Човек, който няма брада, не може да прояви Божията любов. Само един човек с оформена брада може да прояви Любовта. Той може да има чувство на Любов. Тъй седи истината. Дали вярвате, или не – за мен това са голите факти. Проверете. Посетете всички семейства, ако искате да се уверите. Мъже и жени,

които живеят един идеен живот, разгледайте брадите им, палците им, разгледайте носовете им и ще видите и ще се уверите. После посетете всички ония, които не живеят добре, разгледайте носовете им и ще видите верни ли са моите твърдения, или не. Този закон ние не може да го изменим. Ти като станеш християнин, ако не може да обърнеш своя нос да вярва в твоето учение, ти си изгубен човек. Ти, ако станеш християнин, и не можеш да обърнеш своята брада да върви по същия път, си изгубен човек. Ти трябва да вдигнеш палеца си. Не го свивай, но го вдигай. Палецът казва: „Следвайте ме!“. Онези, които крият палеца си, това е един патологичен признак. Когато змията те дебне, тя си крие главата. Палецът отвънка трябва да бъде. Никога не крий палеца си. Като речеш да го криеш, въздействаш на себе си; тогава кажи: „Аз не съм змия да си крия главата“. Иначе това е признак на един вътрешен страх, ти нямаш убеждение в себе си. Казваш: „Какво да правя, не зная“. Ако не знаеш, иди попитай един учен човек, за да не те е срам. Ако си невежа, иди попитай някой учен човек. Щом ти се скриеш, нищо не се разрешава. Лалугерите като видят едно дете, се крият в дупките си и мислят, че всичко разрешават. Но тия деца наливат вода в дупките им и те излизат. И хората, ако не им наливат вода, може да се крият, но ако дойде водата, какво ще правят? Мислите ли, че един лалугер, който се скрива в дупката, е много умен? Не е много умен. Как му дойде на ума да се скрива в дупката? Аз ще ви кажа. Когато хората започнаха войните, на тях им дойде на ума да се крият в дупки и да живеят там. Биеха се хората, а лалугерите останаха в дупките. Въпросът с криене не се разрешава. На мястото на лалугерите дойдоха хората.

Но да се върнем. Аз взимам сега другата мисъл. Не се ограничавайте в едни възгледи, които ще ви пъхнат в дупка като лалугерите. Не обвинявайте нито себе си, нито природата. Помнете, една истина ви казвам: всеки от вас е един важен елемент в природата. Той е толкова важен, колкото и другите. Едно дърво е важно като един

елемент, не го сечи преди време. Една малка муха, една малка мравка, една малка риба – всичко това е на своето място. Ние мислим, че и без една рибка може. Тя е, което природата е предвидяла – не нарушавай нейната хармония! Природата ги е определила за нещо велико в света. Ти казваш: „Тази работа няма да я бъде". Ти нарушаваш вярата, която природата е турила. Ако ти ѝ противодействаш, тогава ти напакостяваш на себе си. Влез в това, което тя е предвидяла, и не искай да стане това, което тя не е имала предвид. Тя не те е пратила да станеш цар, владика, философ, не те е пратила да станеш поет, не те е пратила да станеш музикант, не те е пратила да станеш роб, но те е пратила да се учиш. Природата казва: „Като се учиш хубаво, ще дойдеш при мене, ще държиш изпит и като издържиш, ще те пратя втори път на земята и тогава ще ти кажа какво трябва да правиш". Ти дойдеш на земята, разбъркаш целия ред на природата и казваш: „Аз искам да стана философ". Че най-първо глава нямаш да станеш философ, философите имат особени глави, царете имат особени глави, князете, владиците, професорите, всички, които нямат такива глави, те са самозванци. Някой иска да играе ролята на цар и си мисли, че е такъв. Но не може, и го осмиват, освиркват го на сцената. Онзи, роденият за това, му ръкопляскат и той прогресира. Който не е за това роден, той слиза от сцената. Лошото не е в това. Не му казвай, че неговото място не е там, че не е актьор или писател. Всичките хора писатели не могат да бъдат; всичките хора философи не могат да бъдат; всичките хора доктори не могат да бъдат. Ако всички са лекари, кого ще лекуват? Преди всичко всеки трябва да лекува себе си. Но лекар да лекува другите хора, то е трудна работа. Да бъдеш проводник и да обръщаш хората към Бога, то е една от най-трудните работи. Но питам сега: ако вие разгледате съвременния свят, колко от съвременните проповедници имат една реална опитност за Бога. Тъй реална, както когато кажа, че слънцето ще изгрее, да го зная, като „2 и 2 прави 4", тъй

да го зная. Или както с Питагоровата теорема можем да решим някоя задача, или както с химията можем да определим едно вещество, какви елементи има. Колко от тези проповедници постоянно цитират това, което Христос казал: „Аз съм пътят, истината и животът". Ние какво сме? Ако Той е пътят, по този път мнозина ли ходят? Ако ние сме пътят, тогава каква е нашата задача? Ние трябва да ходим по този път. „Аз съм истината." Ако ние сме истината, трябва да сме умни и свободни. Ако не сме истината, трябва да търсим истината. Истината, това е светлината, това е свободата. По този път свободно трябва да ходим. После: в този път трябва да има цел. Целта е животът. Целта, към която ти се стремиш, това е животът. Ти имаш живот, път и свобода. Животът е целта, към която се стремим. Този живот, към който ние се стремим, той е временен, за да дойдем до този вечния живот, трябва да дойдем до онова положение, дето Христос казва: „Аз съм пътя, истината и животът". Ако ти влезеш в този път, ти ще знаеш да се справиш лесно с всичко.

Сега, както ви виждам, аз да ви кажа една истина. Мнозина от вас сте недоволни, макар че сте възрастни. Мнозина от вас се мъчите, мнозина от вас скърбите, но не виждам нито един да страда. Според мене, според моето разбиране, страданието е най-великото, което човек може да придобие на земята. След страданието той придобива дълбочина. След страданието идат Божиите блага. Ти си недоволен, не разбираш Божиите работи, скърбиш. Който е недоволен, да се мъчи, който се мъчи, да скърби, а който скърби, да страда. Това е единият път. Недоволният да влезе в мъчението, мъчението – в скръбта, а който скърби, да влезе в страданието. Това може изведнъж да стане в една секунда. Не мислете, че се изискват години. Природата е много внимателна. Скръбта не може да бъде повече от една секунда, най-много една минута. Недоволството също така може да бъде само една секунда. Мъчението също така може да бъде една

секунда. Само че отражението продължава. Вие казвате: „Как така?“. Вие сте на бойното поле, минава един патрон, удря ви ръката. То е само една секунда, но последствията са дълги: два, три, четири месеца вашата ръка страда. Страданието е временно, но впечатленията, оставени във вашето тяло, са дълги. Ако вие имахте познанията на индуските йоги, след като е минал куршумът, вие ще намажете мястото с малко плюнка и в пет-шест минути ще ви мине болката. Те взимат цял нож, прокарват го през ръката, става четири-пет пръста рана, след това понамажат я, държат другата ръка отгоре и гледаш след пет-десет минути няма рана. Това е една наука да знаете как да лекувате временните си рани. Аз говоря сега за вътрешните; за външните рани, вие ще викате лекар. Но като имате една рана вътре в сърцето, кой лекар ще викате. Или ако имате една рана в ума си, кой лекар ще викате? Ще кажете: „Той е смахнат, той е неврастеник“. Това не е определение. На този човек раната трябва да се превърже.

„Когато беше по-млад.“ Тогава казва: „Симоне Йонин, любиш ли ме?“. Преводът не зная как е там. На едно място употребяват „любиш ли ме“, а после два пъти употребяват „обичаш ли ме“. Петър казва: „Господи, Ти знаеш, че те обичам“. После пак го пита: „Обичаш ли ме?“. Той се опечали. Защо? Сторило му се, че Христос няма доверие в него, а в другите има. Христос искаше да му каже: „Симоне Йонин, любиш ли ме? Ти забрави ли, че за мене щеше да положиш живота си?“. Защо го пита Христос три пъти? Защото той три пъти се отрече от Него. Христос за всяко едно отричане каза: „Ти любиш ли ме?“. За да заличи греха му, го попита. На Петра не му дойде на ум. Той, ако се беше сетил, щеше да каже: „Господи, имаш право да ме питаш, защото се отрекох“. Ако някой ваш приятел ви пита: „Ти обичаш ли ме?“. Какво ще отговориш? Имаш някакво прегрешение. Направил си някаква погрешка. Аз зная, ако два пъти е станало отричането, той два пъти пита „обичаш ли ме“. – „Знаеш, че те обичам.“ Значи, заличено е вече. Ако веднъж се е отрекъл, веднъж ще го

питаш „обичаш ли ме“. Но щом не се е отрекъл, никога не го питай „обичаш ли ме“. Вие това не го знаехте досега. Понякой път идва някой и ме пита: „Ти, Учителю, обичаш ли ме?“. Поставен съм на мястото на Петър. Значи той е Христос, пък аз съм Петър, който се е отрекъл. Аз седя и мисля какво да му кажа, и нищо не казвам. Казва: „Ти нищо не искаш да кажеш“. Казвам: аз никак не разбирам любовта. Ако искате на думи да ви кажа, колкото искате любов на думи имам, цял океан, но ако ме питате за тази любов на дело, аз нищо не зная. Ти трябва да увиснеш на кръста, да те прободат, да ти изтече кръвта, да викаш на Бога, защо те е оставил. Не е лесна тази работа. То е труден въпрос.

Христос, след като пита Петра, казва: „Паси овцете ми“. Христос пита: „Любиш ли ме?“ – „Любя те.“ – „Може да бъдеш на същото място, дето аз бях, но ти ще бъдеш там, за да те опитам, ти обичаш ли ме.“ Защото по-напред той не беше готов.

Та като дойдат страданията, вие не се отричайте. Не може да страдате, без да има някакъв обект. Може да страдате за своето отечество, може да страдате за дома си, може да страдате за приятеля си, най-после да страдате за себе си. Ако не искате да страдате, не разбирате живота си и ще направите вреда. Ако не искате да страдате, ще причините вреда на своето отечество, ще причините вреда на своя дом, ще причините вреда и на себе си. Следователно вие като страдате, разрешавате една от най-важните задачи на света. Чрез тия страдания, чрез недоволството, мъчението, скръбта ще дойде страданието, ще дойде след това радостта, ще дойде онзи изблик на любов, чрез който животът на земята ще се разбере. Следващият живот, към който човек се стреми, в него ще се осмислят нещата. Сега това знание, което имате, вие сте достигнали до едно положение, дето сте в състояние да разберете нещата. Сега аз ви говоря върху един въпрос, който трябва да разберете. Може да ме питате как е страдал Христос. Той е друг въпрос. Аз не искам да разправям за страдани-

ята на Христа, но аз да ви кажа как ще страдате – както Христос е страдал. За Неговите страдания аз няма какво да разправям. Той си ги знае. Не правя въпрос, защото Той е минал през страдания. Той е авторитет, няма защо да описвам това, което не зная. От човешко гледище не ви казвам как ще страдате. Вие при страданията ще се освободите от всички ваши заблуждения. Най-първо ще мислите, че всички хора ви обичат. В страданието ще познаете, че никой не ви обича. Най-първо ще мислите, че всичко знаете, а в страданието ще познаете, че нищо не знаете. Най-първо ще мислите, че Бог мисли за вас, но в страданието ще дойдете до мисълта, че Бог не мисли за вас. Когато останете сам, без любовта на хората, без любовта на духовете, без любовта на Бога, но останете верен, ще се изправите и ще кажете: „Мога да страдам, моята сила идва от Бога". Това е човек, това е гений, това е великото. Ще кажете: „Мога да страдам". Щом можете да страдате, като мине страданието, тогава само във вашия вътрешен живот ще се яви едно знание на сърцето, такова, каквото никога не сте виждали, и ще кажете: „Всичко това, което аз претърпях, не може да се сравни с онова, което придобих". То е онази вечна младост, вечната красота, вечната сила, вечното знание, ще видите всичките онези радостни лица, които ще ви поздравят и ще кажат: „Добре дошъл! Ние се радваме, че имаме един такъв брат, който е бил толкова силен, да носи страданието, без да се бои. Сега желаем ти да бъдеш учен, герой, безстрашен". Това е пътят, това е светлият път за бъдещите ваши постижения: да бъдете герои във вашите страдания.

„Когато беше млад, ходеше, където искаше, но когато остареещ, ще ходиш, дето другите те водят." След това ще те изведат в светлината, в която ще намериш смисъла на живота.

Желая вие като страдате, да възкръснете!

1 май 1932 година, София, Изгрев

Ако всичкия свят спечели

Понеже що се ползува човек, ако всичкия свят спечели, а душата си ощети?

Матея 16:26

„Какво ще се ползва човек, ако всичкия свят спечели, а душата си ощети?“ Ние вземаме само мисълта: „Какво се ползваме?“. Кое е онова, което принася полза? Радостите принасят полза, а страданията не принасят. Косвено може, но направо никоя скръб не носи полза. В скръбта ти си в такова състояние, като че имаш една полица, която трябва да плащаш. В радостта има известна продобивка. Някои дават тълкувания, че радостният човек, който печели много, и харчи много. Това е друг въпрос; той зависи от развитието на човека, от неговия манталитет.

Животът за нас има трояко разбиране. Най-разбраният живот е този, който сега живеем, по-разбран от него няма. Най-разбран живот е физическият, материалният, за който философите пишат ред трактати, за да изяснят, какво представлява той. Аз наричам материалното един завършен акт на природата. Материалното представя всички онези завършени, определени форми, които имат конкретен израз. Ти можеш да напишеш, че една къща струва тридесет, четиридесет, петдесет или повече хиляди лева, но тези пари още не са вложени, те не са материално нещо. Обаче внесени ли са тези пари, направена ли е къщата, тя вече представя външната форма, материалната страна на парите. При това, колкото по-ценни са къщите, толкова по-ценно нещо седи зад тях. Значи, има едно правило, един закон, който определя нещата. Някой може да си е направил къща за сто, двеста, триста хиляди лева или дворец за няколко милиона лева и този мраморен палат ще бъде много

ценен. Защо е толкова ценен? Защото зад него седи едно разумно същество. Ако всички хора бяха в положението на животни, каква цена щеше да има този дворец? Нямаше да струва нито пет пари. Скъпоценните камъни се ценят. Защо? Защото зад тях има нещо ценно. И онзи, който ги оценява, той знае това. Всеки скъпоценен камък е един завършен материален акт на природата. Можем да кажем, че те представят една кондензирана мисъл, едно кондензирано чувство. Природата сама си ги кондензира. Тя има толкова изобилни мисли, че някога ги прави материални, като ги кондензира. Мнозина могат да изпаднат в противоречие и да кажат: „Как е възможно, мисли да се кондензират?“ Учените хора от нематериалните работи изваждат материални. В математиката например като умножите едно въображаемо число четири пъти само на себе си, то се превръща в материална единица. Значи, едно число, което няма в себе си нищо съществено, се превръща в материална единица. Казано на ваш език, като помислиш четири пъти върху една златна лира, и лирата ще бъде пред теб. Всеки от вас, като умножи четири пъти в ума си една мисъл за една лира, и ще има една златна лира. Но турците казват: „Колкото пъти и да умножавате, усул* си има това нещо“, значи, модуси има тази работа. Това за обикновените математици не е достъпно, но онези от тях, които си служат с по-висшите прояви на математиката, които разбират нейните закони, знаят това нещо. Те умножават и знаят какво значи това. Обаче има нещо материално, което трябва добре да се разбере. Например вие имате тяло. То е един завършен акт, една завършена форма в природата. В този си живот вие от тялото си не можете да изкарате нещо повече. Може да направите един малък кърпеж или една мазилка, но да измените формата на вашето тяло, това е невъзможно. Може и да се измени, но трябва човек да се занимава с някаква велика, отвлечена идея. Напри-

* усул *ар.-тур.* Леснина, метод, способ, начин.

мер жените, които се борят за равноправие, откакто са започнали да се занимават с въпроса за женското право, са станали четири сантиметра по-високи и два сантиметра по-широки. Преди да се занимават с въпроса за равноправието, те са били по-ниски, но сега са пораснали. Има ред статистики, които потвърждават това. То е женското право. Значи, според закона на развитието, онези жени, които са пораснали повече на височина, те имат по-благоприятни условия за развитие. Идеите хранят хората. И човек с една възвишена идея може да израсте повече, отколкото с една дребнава идея. За тези случаи турците си служат със следната поговорка: „Късите хора са беля на Господа". Значи, дребните, малките работи, са беля за Бога. Това се отнася не само до човека, но и до най-малките, микроскопически същества, каквито са микробите. Те са най-опасните същества в света. Съществуват около 15-20 хиляди вида микроби. Когато едно от тези дребни същества влезе в човека, то продължава да се развива извънредно много. Такава е например бубонната чума. Това се отнася не само до човешкото тяло, но и до човешкия ум, в който понякога има множество микробни, дребни мисли, толкова дребни, че нищо не могат да допринесат на човека.

Някой казва: „Да си уредим живота". Много хубаво е да си уредим живота и аз съм съгласен с това. Няма по-хубаво нещо от това, да си направим къща; няма по-хубаво нещо от това, да станем богати. Богатството е цел. На земята човек непременно трябва да бъде богат. Къде седи злото тогава? Казвате: „Но Христос е казал, че не трябва да бъдем богати". Казвам: никъде Христос не е проповядвал сиромашия. Той е препоръчвал човек да бъде сиромах от грехове, но богат по щедрост. На всички се препоръчва любов – богатство. Чудни са хората, когато проповядват някому, че човек, за да влезе в Царството Божие, трябва да бъде сиромах. Не, това е крайно неразбиране. Бедният, сиромахът не може да припари в Царството Божие. Само богатият по любов, богатият

по знание, богатият по постъпки, богатият в истина, той може да влезе в Царството Божие. Светлина се изисква за човешката воля, за човешкия ум, за човешкото сърце. Богатство се изисква от човека. Теорията, че едни трябва да бъдат богати, а други бедни, е нещо, което хората сами са създали. Тази теория не е в съгласие с великия Божий закон. Ако ние поддържаме факта, че всички неща са създадени от Бога, тогава как може Бог да влезе в противоречие със своите деца, които е създал? Щом всички хора са чеда Божии, защо тогава Бог ще направи едни от тях свинари, говедари, слуги, а други ще направи поети, философи, учени, музиканти? Защо едни ще сложи в затвора, а други ще остави свободно да се разхождат? Това е човешки порядък. Затова именно когато говорим за Бога, ние трябва да отстраним човешките работи, трябва да имаме всичкото уважение и почитание към Него, да не Му приписваме човешки работи. Приписваме ли на Бога човешки работи, с това правим пакост на себе си. Всички духовници, проповедници, философи и съдии трябва да отделят Божественото от човешкото.

Божественото е идеалният свят. Когато се възмущавате от нещо, и се мъчите, това е човешкият свят. Къщите, които сте създали, редът и порядъкът, който сте въвели, стражарите, съдиите, поповете, проповедниците, владиците, министрите – това са все човешки работи, не са Божии; не се сърдете на Бога за тези неща. Ако питате Бога нещо за министрите, Той ще каже: „Аз даже хабер нямам за вашите министри, кой ги е турил и защо ги е турил, нищо не зная". И Бог казва, че министрите са принесли повече вреда, отколкото полза на човечеството. Като ви говоря истината, вие от човешко гледище ще кажете: „Може ли без ред и порядък в света?". Съгласен съм, без ред и порядък не може! И без закон не може, но в какво седи този закон, в какво седи редът и порядъкът на нещата? Един министър-председател или един съдия израз ли е на закона? Ако аз напиша на дъската цифра две хиляди лева злато, вие представяте ли си тази

сума? Аз мога да напиша на дъската няколко милиона лева и да кажа, че на всинца ви давам по десет, двайсет или трийсет милиона лева, по колкото искате. В това отношение аз съм щедър. Но в действителност тия пари ще ги имате ли? В Америка има една секта от религиозни хора, които в своите вярвания са дошли дотам, да казват, че всичко, което човек помисли, става. И действително, всичко, каквото човек помисли, става – но само при известни условия. Майката ражда при известни условия; слънцето изгрява при известни условия; въздухът се движи при известни условия; светлината се движи при известни условия – закони има, по които тя може да се движи. Вън от тези закони светлината не може да се прояви. Ако хората са слепи, какво отношение може да има светлината към тях? Или ако хората нямат дробове, какво отношение може да има въздухът към тях? Или ако човек няма стомах, какво отношение ще имат към него всички плодове, които съществуват на земята? Значи, когато говорим за разумността на нещата, ние подразбираме една разумна вътрешна връзка, която ние имаме с тях. В такъв случай, в първо време, аз настоявам не да доказваме, че природата е разумна, но хората трябва да се убедят, че те са разумни. В това отношение аз заставам на друго становище: докато човек сам не се убеди, че той е разумен, и може да направи всичко, той не може да има никакво понятие за природата. Тъй щото, първо човек сам трябва да стане разумен, за да разбере Природата, Разумното в света. Разумното се намира като семе, като зародиш във всяко живо същество, но на това семе трябва да се дадат благоприятни условия да се развие, за да се прояви. Например вие взимате една ябълкова семка и казвате, че тя не е разумна. Питам: как може тази неразумна семка, като се посади в земята, да израсте и да даде голямо дърво? Как е възможно след това туй дърво да даде такива плодове, каквито и най-ученият химик не може да направи? Той не може да направи това, което ябълката прави. Как ще примирите тези

противоречия? Вие казвате, че ябълката е едно просто дърво и нищо повече. Не е така! Такива разсъждения аз наричам дървени. В тях няма никаква логика и от тях страда целият съвременен свят. Хората казват например, че е законно престъпникът да се обеси. Казвам: ако с обесване светът може да се поправи, тогава да обесим всички хора. Ако с бесене престъпниците не се изправят, тогава по-добре да не ги бесим. Казвате: „Да затворим престъпниците!". Хубаво, ако със затваряне можем да ги поправим, да ги затворим. Обаче, ако след като затворим всички престъпници, светът пак не се изправи, тогава да ги пуснем на свобода. Казвате: „И без богатство не може". Ако богатството е едно благо, тогава да го имаме всички, всички да станем богати. Кои всички? Аз взимам конкретно думата богатство. Всички добри и разумни хора трябва да бъдат богати.

Разумният и добър човек не трябва да бъде беден. Той не трябва да проси. Сократ едно време се подигравал на богатите хора. Когато го запитали неговите ученици, защо богатите хора не са склонни да дават подаяния на философите, да им помагат, а са готови да дават подаяния на бедните, той им отговорил: „Богатите не дават на философите, защото знаят, че никога не могат да станат философи, но знаят, че някога могат да станат бедни, та и на тях да им помагат". Обаче богатството не е произволен акт, то е разумен акт в природата. Ябълката, която е забогатяла, и тя съдържа в себе си известна разумност, и в нея има известно съдържание. Ябълката, която е направила своя сок сладък, с това показва, че тя има известна цел. Дали ние съзнаваме това, или не, то е друг въпрос. Онези, които не са изследвали растителното царство, не познават отношенията между растенията. И между растенията има любовни отношения, както и между хората, и те имат привързаност помежду си. В любовта си растенията са много по-устойчиви, отколкото хората. И после: растенията са много по-чисти, отколкото хората.

Тук-там между тях се среща малка ревност, колкото за попара, но изобщо, между тях ревност няма. И когато две дървета се женят, между тях има официална женитба. Ще кажете: „Кой ги е венчал?“. И те си имат свещеници, които ги венчават. Светлината и топлината са свещениците, които ги венчават, а въздухът, това е техният сват, който ходи натук-натам, разнася сватовщината. Това може да ви се види малко чудно, как така две дървета могат да се венчават. За мен е по-естествено две дървета да се женят, отколкото двама души да се женят. Последното за мен е по-чудно. Защо? Защото женитбата не е един официален акт, тя е един разумен акт. Какво ще кажете за това? Днешният свят е материалистически. Ако мъжът вярва в Бога, а жената не вярва, какъв брак може да има тогава? Или обратното може да се случи: жената вярва в Бога, а мъжът не вярва. Между такива хора никакъв брак не съществува. Питам: ако ти отидеш при един банкер да искаш пари, а нямаш нищо да заложиш, той ще ти даде ли пари? Аз се чудя на онази жена, която вярва в Бога, а се жени за един просяк; или на онзи мъж, царски син, като се жени за последната беднячка. От това гледище богатият мъж трябва да се жени за богата жена и бедният мъж трябва да се жени за бедна жена. Казвате: „Какво трябва да направим тогава?“. Какви са резултатите при сегашния порядък на нещата? Вие можете да кажете, че аз съм против сегашния ред. Не, аз само изнасям нещата. Аз не съм против сегашния ред и порядък, но казвам: че от него нищо няма да остане. Аз само констатирам нещата. Гледам на улицата един пиян човек и казвам: този човек си прави упражненията. Казвате: „Защо разсъждаваш така?“. Ако ме съдите, че разсъждавам по този начин, тогава дайте ми своите изводи: кое е накарало съвременното законодателство да издаде разрешение и право на кръчмарите да правят и да продават вино? Казвам, че пияният човек си прави своите упражнения; казвате, че разсъждавам криво. Не, аз съм прав, защото досега не съм виждал пияни хора, едва

сега ги виждам. Съвременните хора правят ред престъпления и държат отговорни за това други лица, като им казват, че или техните прадеди са виновни, или Господ, Който е създал света така. Вие трябва да се откажете от тази крива философия. Срамота е хора от 20-и век да мислят и разсъждават по този начин. Този ред на нещата сам ще рухне върху нас и ще ни остави Бог. Вие не вярвате в много неща, но ще понесете последствията на своето верую. Всеки ще понесе своя товар. Не че природата има някакво лошо разположение за това.

Съвременните хора често постъпват като онзи млад момък, който дал обещание на своята възлюбена да извади желязо от кръвта си, и да ѝ направи от него пръстен. Той пущал кръв, вадил желязо, докато най-после заминал за онзи свят, без да може да направи пръстен на своята любима. Съвременните хора постоянно си пущат кръв, т.е. изпущат всичко онова, което е възвишено и благородно, с което можем в бъдеще да направим нещо. По този начин ние сами се самоунищожаваме. Ако се направи статистика за положението на съвременния свят, ще се види, колко хора са болни и то от най-опасни болести. Може да се направи цял списък от лоши болести в съвременното човечество, които масово го унищожават. Повечето от съвременното поколение са болни – мъже, жени и деца, почти седемдесет и пет на сто. И след всичко това тия хора трябва да се женят, да раждат, да имат поколение. Какво може да се очаква от едно болно поколение? Даже и сегашната култура още не знае кога човек е нормален. Нормален човек е онзи, който всякога яде умерено, без да му става тежко. Нормален човек е онзи, който диша така, че никога не усеща никакво задушаване. Нормален човек е онзи, който никога не изпитва никакво главоболие, от нищо не се смущава и трезво мисли. Нормалният човек трябва да има такова самообладание, каквото е показал един англичанин от Лондон. Той пътува с кабриолета си и се среща в една тясна улица с един руски княз, обаче нито англичанинът слиза от

кабриолета си, нито руският княз. Тогава англичанинът изважда от джоба си един голям вестник „Таймс“, с шестнадесет листа и започва да го чете. В това време руският княз праща кочияша си при английския лорд със следната молба: „Князът ви моли, като прочетете вестника, да го дадете и той да го прочете“. Питам: колко хора има днес, които могат да покажат такова голямо търпение, да прочетат един такъв голям вестник, с всичките му подробности и дреболии? В такъв вестник има много неща „ни в клин, ни в ръкав“, както казват българите, но лордът прочел всичко.

Този пример говори за английското хладнокръвие, но говори и за хладнокръвието на руснака, който казва: „Ничево!“. Англичанинът е практичен, той има известна практика, известна интуиция, пък и умее да се приспособи, а славяните са народ, който сега се учи от своите опитности. Сега, разбира се, моята задача не е да се занимавам с разните народности. Според мен народността е един завършен акт. В природата съществува само един народ и той е назован Народ на Добрите Хора. Те имат една идея – че са носители на онзи велик принцип, който съществува в природата. Те управляват света. Тези хора живеят на земята, те си имат къщи, градове, те имат установен ред и порядък, по който се ръководят. Земята за тях е много по-голяма, отколкото ние я виждаме. Какво ще кажете вие на това? Ще кажете, че земята е точно измерена. Не, земята още не е измерена точно колко е голяма. Това, което съвременните учени знаят за земята, не е точно. Това, което съвременните учени знаят за земята, е само онази твърда част от нея, която те виждат. Тъй щото на пръв поглед може да се окаже, че е точно измерена големината на земята, като се знае и нейната твърдост. Според сегашното съзнание на хората това е приблизително така, но в бъдеще, когато тяхното съзнание се развие, те ще разберат, че земята, на която живеят, е много по-голяма от тази, която те днес познават. Сега ние живеем на онази нейна част, къде-

то стават постоянни промени. Тъй щото, каквото и да говорим, всичко е подложено на промени. Къде е египетската култура? Много култури и цивилизации са умрели и изчезнали. Много религии, много понятия за Бога, за вселената са изчезнали и са се сменили с нови. Сегашната наука открива, че още в атлантската раса е имало аероплани, хората са летели във въздуха и след изчезването на тая раса са останали понятията за хвърчащи змейове, а те не са нищо друго, освен тия аероплани, които тогава са съществували.

И сега ние минаваме през същата онази култура, която някога е съществувала. Питам: ако човекът владее всичкото знание, с което може да разрушава, какво придобива той? Да допуснем, че някой има цялото знание, с което може да унищожава, и ако унищожи цялото човечество, какво е придобил той? Или да допуснем, че един човек има знание да обере всички хора. Какво ще придобие той, ако обере цялото човечество? Обаче има един свят, който ти по никой начин не можеш да обереш. Той е тъй относителен! Ако е въпрос за конкретните, за определените неща в природата – така е, могат да бъдат унищожени и обрани, но ако се отнася за неопределените неща, не е така. Даже и за определените неща не може да се говори с положителност. Вземете например един богат човек: когато умре, той не може да занесе своето богатство със себе си. Като умре, той оставя всичките си богатства на земята. Значи, има един закон, който охранява всички богатства, придобити на земята. Аз наричам богати хора ония, които, след като си заминат от земята, могат да пренесат своите богатства на друга някаква планета, било с параход, било с трен и т.н. Как ще си обясните думите Христови, дето казва: „Не събирайте богатства на земята, но събирайте богатства на небето!“. Значи има начин, по който богатствата могат да се пренесат от земята на небето. Как ще препращате богатствата си на небето?

Сега аз не искам да бъда много отвлечен, понеже ще кажете, че това няма нищо общо със сегашния ви живот. Ще ви дам едно изяснение. Ако аз вляза в един модерен затвор, какъвто е централният затвор в София, и почнат да ме учат на порядките там, трябва ли аз да мисля, че това са порядки на самата държава? Питам: хората, които сега живеят на земята, живеят ли в Божествената държава, или живеят в затвор? И в затворите ходят свещеници, които им проповядват, опяват ги, погребват ги и т.н. Там им проповядват учението, че затворниците трябва да понасят всичко, каквото им е определено. Право ли е тогава, като съдим и прилагаме Божествения закон, че всеки е отговорен за своите постъпки? А ако в България съдят по този закон, тогава колко българи ще останат вън от затвора? И в Писанието даже е казано, че няма нито един праведен. И как е възможно сега тези неправедните, грешните хора в света, които са взели мястото на праведните, да съдят хората и да ги пращат в затвор? Право е, че трябва да има затвори, и аз съм съгласен с това, но въпросът е, по какъв начин ще се затворят хората. В Америка сега има два вида наказания за престъпниците. Единият вид се състои в следното: в особени тъмни стаи, дето има някакви особени помпи, вкарват престъпника сам, бутнат го и там го оставят. Стаите са съвършено тъмни и страшни, затова престъпникът силно се противи, докато го бутнат да влезе. Едва дванадесет души успяват да го бутнат. И престъпникът умира там в големи мъки, конвулсии и страдания. Казват, че и най-закоравелите престъпници полудяват в тия тъмни стаи. Какво се постига с тези наказания? Нищо особено. Най-многото е, че ще измъчват човека. Съвременната култура, съвременните християни, хора на 20-ти век, не намериха друг начин, по който да постъпят с престъпниците. Днес всички европейски народи разполагат с толкова хиляди острови, където биха могли да ги изпращат. Нека определят един или няколко от тия острови

от Великия океан за престъпниците, да им дадат рала и мотики, да ги накарат да орат и да копаят. Ако се боят да не избягат, нека да ги пазят, но поне ще ги използват, а и те ще имат възможност да се поправят. Къде ще бягат? Защо и Англия, и Франция, и България, и всички страни не постъпят по този начин със своите престъпници? Досега нито една държава не е взела инициативата да постъпи по този начин с престъпниците. Всеки мисли, че престъпниците трябва съвършено да изчезнат от лицето на земята, и затова търсят ред начини, да ги премахнат.

От друга страна, съвременната материалистическа култура насърчава хората да се разплодяват. Мнозина даже съжаляват Франция, че не го прави. Най-много се разплодяват китайците и славяните, понеже имат много земя, където могат да живеят. Техният прираст е с три милиона повече, отколкото на всички европейски народи. Ако размножаването се насърчава безразборно, какво ще правим ние, българите? Ако прирастът ни беше така висок, както на славяните, какво щеше да бъде нашето положение при тази малка територия, с която разполагаме? Не е въпросът в безразборното разплодяване. Един майстор трябва да изкара нещо завършено. Един художник ще нарисува 50-100 картини. Не е въпросът в многото – разумно разплодяване трябва. Ако ще рисува, нека нарисува само една картина, но на свят да бъде тя. Преди няколко дена дойде при мен един български художник, носи една голяма папка с картини и казва: „Господине, искам да купиш нещо от мен". Питам го: „Защо продаваш своите деца?". – „Ако не ги продавам, гладен ще умра." Той извади папката с картините – разни картини, пейзажи и други. Казвам му: „Съжалявам децата ти, нямам къде да ги поставя, не мога да ги изпратя на училище. Ако купя едно от тях, ще го туря на тавана някъде". Дадох му най-после нещо, че да не го връщам така. Казвам му след това: „Ти трябва да работиш хубаво и да не продаваш децата си. Ако съм на твое място, ще рисувам с четката

от любов; ако пък искам да си изкарам хляба, тогава ще взема мотиката“. Той ми каза, че щял да умре гладен. Не е вярно това. В теб има едно изкуство! Какво от това, че си погладувал десет дни? В теб трябва да има едно благо лице, което да покаже, че си доволен от живота. Пък че ще мреш гладен, какво от това? Всички умираме и без това гладни. Кой досега не е умрял гладен? Всички хора все гладни умират. Богат е един човек, но стомахът му не приема храна, и той гледа, гледа и най-после умре гладен. И сиромахът умира гладен. Сиромахът казва: „Ако имам, добре ще е, но като нямам нищо, гладен умирам“. Нека се съберат заедно сиромахът и богатият и ще видят, че и като богат гладен ли е – умира, и като сиромах, гладен ли е – умира. Защо сиромахът и богатият умират гладни? Никъде в Божествената книга не е писано човек да умира гладен. Ако хората днес умират гладни, това се дължи на тяхното престъпление – на тяхното безлюбие. В света съществува следният закон. Ти не можеш да заставиш онзи, който люби, да умре гладен. Той и на онзи свят да е, ако има любов в себе си, на най-малката въздишка от негова страна ще му се притекат на помощ и ще му помогнат. Ако съвременните хора умират от глад, коя е причината за това? Бащата казва: „По-малко да ядат децата, защото времената са тежки, криза има“. Днес по-малко да ядат, утре по-малко да ядат, докато природата им сложи спирачка. И наистина – бащата не може много да яде, майката не може много да яде, децата не могат много да ядат и от тази спирачка един ден те отиват при Бога; като гледа Бог как се изтезават на земята, Той казва: „Като не могат тия хора да ядат, пратете ги при мене!“. Мислите ли, че Бог иска болни хора при себе си? Болестите не ги създаде Бог, те са наше дело. Който иска да отиде в онзи свят, той трябва да бъде напълно здрав и там да работи. Онзи свят е реален, това и вие ще проверите, като влезете един ден в него. Онзи свят е много голям, той е по-голям от нашата земя и е много красив. Като влезете в него, вие ще се

чудите на красотата му и ще си кажете: „За такъв свят и ние сме мислили“. И действително – като влезете в онзи свят, ще имате каквото искате, ще носите дрехи, каквито искате, ще имате къщи, каквито искате; ще ядете, каквото искате; ще лягате и ще ставате, когато искате; ще спите, колкото искате. Ако искате къщи от стъкло, или от сребро, или от злато – ще имате, каквито искате, стига да имате такъв ум.

Ще ми възразите: „Кой е ходил в онзи свят, че да знае всичко това?“. Казвам: нито един не е ходил, нито един от софиянци не е ходил. Все пак може да е ходил някой, но аз наричам ходене само тогава, когато човек е запомнил, че е ходил. Който е ходил, и нищо не помни, той все едно, че не е ходил. Който е ходил, и носи в себе си известни възпоменания и може и на другите да разправи, това показва, че той е наистина е ходил на онзи свят. Ако някой е ходил, и казва „бях там, но нищо не помня“, той не е ходил в онзи свят, той е бил в света на тъмнината. До моите уши са дохождали разни примери за отиване на хора в онзи свят, но всъщност, приемам като истински случай на отиване в онзи свят само един от тях. Не е въпросът, какво светиите разправят за отиването в онзи свят, но важно е какви действителни случаи имаме, които сами да сме слушали и проверили. Случаят, за който ще ви говоря, е станал някъде в Северна България с една стара жена, около 60-годишна. Този случай ми разправяше нейният син преди двадесет години. Тя се разболяла и се пренесла някак в онзи свят. До това време тя минавала пред хората за много устата жена, но аз я наричам умна жена. Както и да е, тя се пренесла и като се върнала от онзи свят, казала на сина си: „Както живеем тука, на земята, не се живее така. В онзи свят не се живее, както в този свят. Ние, хората, не живеем както трябва“. В продължение на един месец тя си уредила всичките работи и заминала след това за онзи свят. След смъртта ѝ синът много плакал за нея, но една вечер тя се материализирала, явила му се и му казала: „Синко, не искам да ме смущаваш

със своя плач. Аз тук съм много добре, но на тебе казвам, че трябва да се откажеш от партизанството, защото с него главата ти ще отиде". Тази е единствената стара българка, която аз зная, че е ходила в онзи свят, върнала се е и след това е изправила живота си. Може да има и други, които са ходили, но тази е, която е могла да се реформира. Иначе да отидеш на онзи свят и да не се реформираш, това според мен не е никакво отиване. Невъзможно е да отидеш на онзи свят и да не се реформираш, както невъзможно е да влезеш в огъня и да не се нагорещиш. Онзи свят е резултат на този свят. Там е същината на човечеството. Защо е формата на човека? Където е формата, там е и неговото съдържание; където е съдържанието, там е и смисълът му. Следователно този свят се поддържа от това съзнание, както един камък се поддържа от пръстта, която го пази. Ако това съзнание го няма, този камък може да се изгуби. Значи съзнанието е хубавото, красивото. Това нещо вие го чувствате. Някой път вие се запитвате дали ви говорят истината, или не. Не е въпросът, дали говорите хубаво, или не, не е въпросът, дали ви говорят истината, или не. Важно е, вие сами да определите това. Всеки човек сам може да определи, дали му говорят истината, или не. Той сам я чувства. Има един непосредствен начин, по който човек сам чувства истината. Няма човек на земята, у когото съзнанието да се е пробудило, и да не съзнава, дали му говорят истината, или не.

Съзнанието е поставило един отпечатък върху хората. В която къща и да влезете, вие ще познаете как живеят тези хора според външната обстановка и според връзката между тях. Ако влезете в едно училище и видите едно бедно дете, вие веднага на лицето му ще видите очертана беднотията – тя е оставила своите черти. И тогава вие казвате: „Това дете е бедно, родено е от бедни родители". Ако някое дете е богато, и богатството му ще бъде очертано на неговото лице. Според мен богатството – това са всички онези красиви възможности, които

Бог е дал първоначално на човека. Това са всички онези възможности, по които човешките ум, сърце, душа, дух и воля могат да се развиват. Това е богатството. Ако човек използва правилно това богатство, той носи правилни черти, има възможност правилно да се развива, в неговите черти има голяма съразмерност. Очите например трябва да бъдат поставени на определена дистанция едно от друго, също така и на определена дистанция от носа. Ако очите на човека са поставени наблизо едно до друго, човек приема по-малко впечатления, но ги задържа за по-дълго време. Ако пък очите са далече едно от друго, човек приема повече впечатления, но не може да ги задържа за много време, не може добре да ги обработва. Това са две противоположности.

И тъй: в какво отношение се намират възможностите у човека? Сега човек живее и се изявява в две крайности: някой е голям материалист, а друг е голям идеалист. В какво се заключава материализмът? Не е лошо, човек да е материалист. Някой човек иска да има къща – какво лошо в това? Друг някой не иска да има само една къща, но иска да има две къщи, даже си казва: „Да бих имал две къщи, щях да давам едната под наем, а другата щях сам да използвам". Тази мисъл го спъва. Не се минава много време, по някакъв начин той придобива две къщи. И обратното става в живота. На някой богат човек му дотяга богатството и казва: „Не ми трябват тези къщи. Да мога по някакъв начин да се освободя от тях". Не се минава много време, той изгубва всичкото си богатство, продават къщите му и той остава последен сиромах, тръгва само с тояжката си. Това е съдбата в света.

В какво седи съдбата? От чисто Божествено гледище чрез съдбата Бог изпитва хората. Някой човек е благороден по душа, Бог му дава голяма сиромашия. В какво ще се прояви сега неговото благородство? Той трябва да носи сиромашията си с радост, с усмивка и като срещне един богат човек, да се зарадва, че има кой да носи товара в света. Богатите хора в съвременния свят са натовare-

ни с най-лошите мисли от страна на бедните. Кой как мине покрай тях, все казва: „Този е краднал, обрал е света“. Даже и да не е крал, всички му изпращат такива мисли: че богатството му не е спечелено с честен труд, че майка му, баща му са крали и т.н. Никой няма да каже, че този богат човек е спечелил богатството си с честен труд. Всички казват: „Възможно ли е един чиновник, с тази малка заплата, да спечели такова богатство? Колко трябва да получава месечно, за да може да спечели толкова пари? Тъй ли се печелят лесно милионите?“.

Казвам: сегашното положение на съвременните културни хора, които говорят за истината, е като положението на един човек, който е паднал някъде, и дето и да го бутнеш, можеш да му причиниш известна болка. Значи, този болен човек най-първо трябва да бъде внимателен, да гледа да забрави своята болка, а не да осъжда хората. Да осъждате хората, в това няма никакво разрешение. Досега и богати, и сиромаси са бивали избивани, ред методи са били употребени, но се е видяло, че няма закон, който да оправи света. И най-после в невидимия свят са намерили един метод за спасението на човечеството, който е бил донесен от Христа. Това е методът на човешкото съзнание, методът на Любовта. Христос е казал, че само Любовта може да внесе онова ново просветление между хората. Казвате: „Какво ще се ползва светът, ако внесе Любовта като основен закон при възпитанието?“. Човек може да се ползва много, ако внесе Любовта като фактор в света, но преди всичко – като фактор в себе си. Обаче той трябва да има тил, да има вяра в неизменното Начало. Казвате: „Къде е Господ?“. Светлината е външната страна на това, което ние не виждаме. Това, което виждаме, представлява външната, материалната страна на Божествения свят. И когато някой влезе в Божествения свят, той може да участва в него, може да вземе толкова, колкото му трябва. Светлината например никой не може да я ограничи и всеки може да си вземе толкова светлина, колкото му е нужна. Никой не

може да ти забрани, никой не може да ти отнеме правото да се грееш на слънцето – може да се грееш, колкото искаш. Божественото е това, което еднакво се дава и на животни, и на растения, и на буболечици; но дойдем ли до конкретните неща в света, законът вече се изменя.

Казвам: без Любов ние ще имаме една държава като сегашната: ще забогатеем, ще остареем, ще оглупеем, ще затлъстеем, ще умрем и най-после ще ни турят един паметник и ще пишат отгоре: „Тук живее един герой от миналото, който е бил полезен за своето отечество". Един ден, когато неговото отечество, като всички хора, изчезне, всичко това ще се забрави. Питам: с какво сме помогнали на народа? Казвате: „Трябва да се жертваме за народа". Съгласен съм с вас. Всеки човек, в лицето на всяка жена, трябва да вижда своя сестра и трябва да ѝ помага. Един мъж, в лицето на жената, трябва да вижда своята сестра. И жената, в лицето на мъжа, трябва да вижда свой брат и да е готова да му помогне. Какво е положението на мъжете и на жените в сегашната култура? Те излизат с ножове. Досега правото беше в ръцете на мъжете, обаче един ден правото ще бъде в ръцете на жените. Скоро ще дойде времето, когато жените ще управляват света. И тогава, ако и жените управляват като мъжете, ще имат същата култура. Какво са постигнали мъжете до днес? И ако и жените получат власт, и внесат същите наредби: саби, пушки, затвори, войни, революции, питам: какво е това равноправие, за което жените днес работят? Тъй щото бъдещето сега е на жените. Както гледам, мъжете ще се превърнат на жени и жените ще се превърнат на мъже. Това не е чудно. Гъсениците се превръщат на пеперуди – това е много естествено нещо. Това е закон. Дали го вярвате или не, то е друг въпрос. Не е въпросът, как ще вярваш. Вярата е за подкрепа на човешкия ум.

И ние конкретно трябва да изучаваме природата. Не е въпросът да вярваме в яденето. Първо ще ядем от това ядене и после ще вярваме в него. Казвам: яденето трябва първо да се опита. След като ям, моят стомах

ще ми каже право дали то говори истината, или не. След половин час моят стомах ще ми каже дали готвачът ми е казал истината, или ми е казал една квадратна лъжа. Ако готвачът ме е нахранил с развалено масло, стомахът ми ще каже, че маслото, с което се нахраних, е развалено. Втори път в неговата гостилница няма да вляза. Стомахът, това е разбирането на Божията Любов. Аз засягам въпроса принципно. Вие не можете да имате никакво разбиране, вие не можете да имате една възвишена любов, докато не разбирате смисъла на яденето. Ако не разбирате любовта в нейния най-нисш израз – яденето, вие нищо не разбирате. Забележете: най-интелигентните същества в света знаят как да ядат, как да се хранят. Яденето при най-некултурните същества, които почти не прогресират, е поставено на най-нисша степен и те не знаят как да се хранят, те нямат понятие за яденето. Само напредналите същества знаят. Птиците, млекопитаещите, които донякъде са разбрали смисъла на яденето, имат по-висока култура.

В бъдеще хората ще знаят, че преди още да се е родило детето, то може да се възпитава. От това гледище всяка майка, която иска да възпитава правилно децата си, не трябва да е заклала през целия си живот нито едно животно, било то птица, било млекопитаещо, нито да е късала цветя и т.н. Тя никога не трябва да се е гневила, да е изгаряла шапката си от гняв или да е хвърляла обущата си. Тя трябва да е чела най-хубавите книги, да се е занимавала с най-възвишените идеи. Тя не трябва да е гледала отвратителни неща в живота си, а даже и да е виждала такива, не трябва да ги тълкува лошо. Всичко, каквото е виждала в живота си, тя трябва да го е тълкувала добре. Като срещне един човек, тя никога не трябва да вижда нещо лошо в него. Такава една мома, с такъв силен дух, като се ожени, тя може да има син или дъщеря, каквито иска. Ако не е живяла по този начин, тя ще има синове и дъщери, каквито днес се раждат. Първият е Божественият начин. Бог казва: „Аз създадох мечката. Ако я обичаш,

тя няма да те яде. Аз създадох дървото. Ако го обичаш, то ще ти дава много плодове". Ако обичаш всичко, както Бог го е създал, ти ще имаш отношение към нещата и Бог ще те благослови. Ако пък ти си поставиш един закон, какъвто Бог не е дал, тогава ще имаш обратни резултати. Питам: кое тогава е онова в света, което може да ни весели? Бог ще ни развесели. Той ще ни развесели чрез хората. Понеже Бог живее в сърцата на хората, сърцата ще разберат Неговия закон, те ще обикнат всички хора. Значи, чрез сърцата на хората, Бог ще ги обикне и дето отиват, с тях ще бъде и Той.

Аз не искам да ви проповядвам за един Господ, за когото пророците навремето са проповядвали. Нито искам да вярвате в този Господ. Аз ви проповядвам, за един Господ, който сега се проявява. Как се е проявявал по-рано Господ за пророците, това не зная. Аз зная как те са го схващали и имам най-доброто мнение за този Господ. Аз ви говоря за един Бог, който носи всичкото щастие. И този Господ има цялото най-добро разположение спрямо хората. И ако някой казва, че всички престъпления, които се вършат на земята, са от Бога, той се лъже. Казано е: „На ум не е идвало на хората това, което Бог е приготвил за онези, които любят Господа".

Сега от това, което виждам, аз мога да ви кажа, че вашата култура е много добра, но с това само ще ви утешавам. Затова аз ще ви кажа: вашата култура е много добра, но ни най-малко не е съгласна с Бога. Тъй щото вашата култура може да е за вас много добра, но не и за Бога. Та, когато един човек умре, не мислете, че Бог тъжи или скърби за това. Не, ни най-малко Бог не тъжи, нито скърби за умрелия човек. Когато убият някого, той отива при Господа и се оплаква, като казва: „Господи, убиха ме". Господ тогава казва на своите помощници: „Направете една хубава дреха на този човек и го изпратете с нея, да отиде отново на земята, да работи". И при това той ще има дреха по-хубава от тази, която е имал по-рано. Ако по-рано е бил апаш, Господ казва: „Направете

една много хубава дреха на този човек и го изпратете като министър да управлява България!". Някои от вас искате да бъдете министри. Изпълнявайте волята Божия и когато и да е, ще бъдете министри. Българският народ има още около три хиляди години да съществува на земята. В тези три хиляди години всеки ще има шанс някой ден да стане министър на България. С това аз не правя упрек, не казвам, че хората са лоши, но казвам, че постъпват лошо, понеже те съизволяват в злото. И те са прави, но не от Божествено гледище. Когато първо човек реши да направи едно престъпление, второто, което предстои, е да носи страданията, които се явяват като последствие на престъпленията.

Христос се обръща към учениците си и ги запитва: „Какво се ползва човек, ако спечели целия свят, а ощети душата си?". Човек се ползва само когато тури в действие Божествената Любов. Не съм аз, който мога да оправя света. Единственият, който може да оправи света, това е живият Бог. Ако вярваме в Бога, всички ние можем да бъдем проводници на Божията любов. Всички заедно можем да оправим света, защото всеки човек е изпратен за една специфична работа, но ако си казва „какво мога да направя аз", той се заблуждава, той не знае своето истинско предназначение. Всяка вечер човек трябва да изпраща поне по една хубава мисъл из целия свят. Изпраща ли по този начин по една хубава и силна мисъл, той ще успее. Например една хубава мисъл, изпратена навреме до някой министър или до някой цар, е в състояние да предотврати една война или да спре най-малко извършването на хиляди престъпления, или избиването на хиляди души. Добрата, силната мисъл може да твори чудеса. Вие можете да изпратите своята мисъл в затвора и да кажете: „Да се оправдаят затворниците!". Няма да мине много време и всички тия затворници ще бъдат оправдани.

Мнозина казват: „Да дойде Христос!". Няма какво да дохожда Христос, Той вече е дошъл. Вие обаче трябва да кажете като Христа: „Ако опазите моите заповеди, ще

опазите моя закон". Какво ви коства да си кажете така? Сега, като чета всички български вестници, виждам, че те се занимават само с престъпления, убийства, кой какво направил. Питам: кой е виновен за това? Ще ви приведа един пример, с един гръцки свещеник, който не знаел да служи. Веднъж, на Великден, дошъл един гражданин да го слуша в църква, но понеже свещеникът не знаел как да служи и какво да чете, той продължил дълго време службата и все не свършвал. Гражданинът тогава си казал: „Вижда се, че в тази църква няма да дойде Великден, докато все този свещеник служи". Ние туряме вината там, дето я няма. Безлюбието, което съществува в света, е причина за много неща. Та често и вие казвате: „Какво мога да направя аз?". Ако не вярваш, нищо не можеш да направиш в света, но ако вярваш, всичко може да направиш. Ако любиш Бога и вярваш в Него, всичко можеш да направиш! Аз не говоря за любовта на обикновените хора. Не е в многото даване. Ти можеш да направиш добро на някой беден, който дойде при теб като твой брат, и така и трябва да го приемеш, и да му дадеш едно угощение. Да направите едно добро, да изпратите един беден на училище, да го издържате. Способният, даровитият човек носи своето щастие в света.

Наскоро се случило нещо подобно в Дъблин. Някой си богат човек кара своя автомобил по улицата и чува някакво свирене. Спира, слиза от колата и слуша едно младо момиче да свири, но така хубаво, че му направило впечатление. Той го взима със себе си, завежда го вкъщи и му казва да свири още. И след това направил на това момиче една услуга – пратил го да следва, понеже било бедно. Следователно на талантливия човек никой не може да препятства. Тъй щото на бедния ще кажеш: „Братко, ти си се заблудил, хванал си крив път. Затова ще трябва да хванеш своята дарба и няма да се страхуваш нито от труд, нито от сиромашия. За сиромашията и богатството няма да мислиш, ще мислиш само да имаш толкова, колкото да можеш правилно да се развиваш".

Научните изследвания показват, че ако вземем сегашното знание, което съществува в света, то може да се събере в деветдесет книги, големи като Библията. И ако то се напечата в човешкия мозък, ще остане празно място още за 999 такива книги. Това показва какъв голям простор има в човешкия мозък за развитието на човешките дарби.

Като ме слушате, казвате: „Тези работи са много хубави, лесни работи са". Така е, в завършените работи всичко е лесно, но в незавършените трябва да учите. Сега аз искам да се внесе у вас онази възможност – да вярвате. Ако вярвате, вие ще постъпите като онази американка, която страдала цели дванадесет години от кръвотечение. Ходила при ред лекари и всички ѝ казвали, че болестта ѝ е неизлечима. Един ден тя прочела една книга, в която се говорело как могат хората да се лекуват с вяра. Тогава се обърнала към Бога с молитва и казала: „Господи, аз искам да оздравея!". Веднага скочила от леглото си и започнала да шета из къщи. Които я виждали, все я питали как се е излекувала. Тя им отговаряла: „Излекувах се с вяра!". От същия автор е издадена една книга на английски език, в която се разказва за някой си Милер, който в продължение на двадесет години поддържал едно сиропиталище. Той се молел за всеки, който трябва да дойде, и затова, който дохождал, приемал го в сиропиталището. Ако четете тази книга, може да се отегчите от доказателства, но има и друг начин, по който човек може да прояви своята вяра. Казвам: живата вяра, вярата в живия Господ е динамична сила. Ако я употребите, вие можете сами да измените целия си сегашен живот.

Сега аз ще завърша с още два примера, като направя известни коментари върху тях. Първият е за един млад българин, който отишъл да се учи да прави грънци при един опитен грънчар. Самият момък бил способен и работил цели три години. Като свършил тия години, той се помолил на господаря си да го направи майстор, за да може вече самостоятелно да пече грънци. Господарят го оставил известно време да работи сам, но всичките

му грънци се пукнали. Той запитал господаря си: „Защо моите грънци се пукат? Кажи ми тайната, с която си служиш!“. Господарят му казал: „За да станеш майстор, трябва да работиш още три години“. И наистина. Като работил още три години, той видял как господарят му, като поставял грънците да се пекат, казвал „ху“ и вдъхвал във всяко гърне. Тогава момъкът си казал: „Чудно нещо! За едно „ху“ аз трябваше да служа още три години“. Това е внушението, което работи; това е Божествената мисъл. За всяка своя мисъл ти трябва да кажеш „ху“, за да проработи. Не кажеш ли „ху“, отиде гърнето. Кажеш ли „ху“, гърнето не се пука вече. Не мислете, че Бог обича повече вярващите от безверниците. Понякога, когато някое учено дете правят безверник, Бог го погалва, помилва малко и казва: „Моето безвърниче дете“. И след като го помилва Господ, то става вярващ. Всички казват: „Този учен повярва в Бога“.

Един българин участвал във войната с гърците. След като гърците разбили българите, той избягал и за да се спаси, трябвало три-четири дена да се крие в една пещера. Тук той огладнял много и от никъде нямало възможност да получи хляб. Тогава му дошло на ум да се обърне към Бога със следната молитва: „Господи, аз съм слушал от майка си и баща си за Тебе, че съществуваш. Ако е вярно това, докажи ми по някакъв начин своето съществуване. Осъден съм сега на смърт и само Ти си в сила да ми помогнеш да не умра от глад. Ти си силен, ще намериш начин да ми помогнеш. Ако ми помогнеш, това ще бъде най-голямото доказателство за Твоето съществуване“. До това време този човек бил учител някъде в България и голям безбожник. Навсякъде той проповядвал, че Бог не съществува. Както се молил, не минали четири-пет часа, той вижда, че иде една костенурка, която носи парче хляб около половин-един килограм и се отправила точно срещу входа на пещерата, оставила хляба и се върнала назад. Сега вече човекът напълно се убедил в съществуването на Бога. Взел хляба, подкрепил силите си и продължил пътя за родното си място. Като

се върнал дома си, когото срещнал, на всички разправял: „Четох много философски книги, от Кант и от други философи, но нито един от тях не можа да ме убеди в съществуването на Бога. Една костенурка можа да ми докаже, че Бог съществува". След това той събрал учениците си, на които преди говорил, че Бог не съществува, и им разказал своята опитност и вярата си в Бога. Сега и вие, като този българин, ще се убедите, че Бог съществува, когато костенурката дойде и ви донесе малко хлебец в момента, в който сте осъдени да умрете от глад. Тогава идете и проповядвайте в света, че вярвате в Бога и Неговото съществуване. А вие ще искате да живеете, според както жабите* доказват.

„Какво се ползва човек, ако спечели целият свят, а душата си изгуби?" Човек се ползва, ако служи на Божията Любов, Мъдрост и Истина. Така ще може да се въдвори онова братство и сестринство, при което всеки от вас да може да работи. И тогава ще повярвате – не да имате сляпата вяра, но живата вяра в живия Господ. И онова, което Бог е вложил във всеки човек, трябва да се събуди. И ако ние бихме живели, както Бог изисква, Царството Божие щеше да дойде и животът на земята, би се преобразил. Сегашните страдания ще се премахнат и след тях ще дойдат големите благословения. Мнозина от вас ще бъдат свидетели. Той ще се яви и ще освободи света от злото, ще внесе нова светлина. И тогава хората ще видят – иде костенурката. Тогава всички хора ще забравят войната, ще влязат в новата епоха, в която човек за човека няма да бъде вълк, но ще бъде брат, а Любовта ще бъде общ закон за всички.

22 май 1932 г., София, Изгрев

* костена жаба *диал.* Костенурка.

Вечният порядък

Трябва да имате предвид, че Давид е бил поет, писал е с вдъхновение. Ще гледате нещата от духовно гледище, а не от сегашно гледище.

Светът трябва да се изучава от близката, от видимата му страна. За това, което е далече, можете да имате само догадки и предположения, но близкия свят можете да го проучвате.

В света има няколко царства – минерално, растително, животинско и човешко царство. Но съществува едно царство, един ред в природата, на които ние нищо не можем да придадем, и нищо не можем да му отнемем. То е един вечен порядък на нещата. Това е една аксиома или едно твърдение. Дали я приемате, или не, то е друг въпрос. Това е твърдение за всички, откак светът съществува, от памтивека, и не само на земята, но и по всички слънчеви системи. Всички имат едно и също мнение. Ако не вярвате, посетете Слънчевата система и като се върнете, ще видите, че моето твърдение е вярно. Това е аксиома. На този ред ние нищо нито предаваме, нито отнемаме. Обаче има един ред, който хората следват, той е човешкото царство. Има едно животинско царство, което животните създават. Има едно царство, което растенията създават. Това, което растенията създават, ти не можеш да го създадеш. Това, което животните създават, ти не можеш да го създадеш. Това, което човекът създава, никой друг не може да го създаде. Например посаждаш едно растение, но ти не си го създал, ти само си допринесъл, дал си му едно условие. Едно време, когато нямаше хора, никакви ли растения не растяха? Тогава кой ги посаждаше? Казвате: „Ако ние не сме, плодни дървета няма да има“. Било е време, когато растенията са расли по-добре без хората. Сега градинари-

те ще кажат, че трябва да се подкастря едно дърво, да му се даде корона. Философите и учените в растителното царство считат тия хора, които кастрят дърветата за големи простаци. Клоните на дърветата са тяхната дихателна система. Ако режеш клоните, ти осакатяваш дихателната система и дървото не може да даде сладки плодове. Сегашните хора са направили плодовете много сочни; вземете ягодите, големи са но не са сладки, има нещо блудкаво в тях. Ние сега сме за обема, а не за качеството. Казвате: „Какво хубаво дърво е това". Хубаво, но осакатено. Всеки, който дойде, вземе ножицата и реже. На мен са ми държали много лекции по лозарство. Дойде лозарят и казва: „На две очи, на три очи трябва да се реже." Казвам: аз зная, че едно време, преди лозарите да почнат да режат лозите, те повече грозде раждаха. И зърната бяха едри като кокоши яйца. След като почнаха да режат лозите, гроздето стана дребно; и не само че зърната се смалиха, но и сладчината им не е толкова голяма. Сега това е мое твърдение. Защо плачат тези лози: „Хората не разбират, знаят само да ни режат, да ни разплакват".

Има един такъв анекдот: Един свещеник имал слуга Стоян. Свещеникът бил много скържав, не обичал да дава пари и за да не вика майстор лозар, един ден пита слугата си: „Ти знаеш ли да режеш лозе?". – „А, на мен разчитай, аз да ти изрежа лозето!" Стоян взима ножиците, отива на лозето и го изрязва. Като се върнал, пита го свещеникът: „Плаче ли лозето?". – „Плаче. И ти да го видиш и ти ще заплачеш." Изобщо всички ние се мислим за авторитети. И действително има авторитет в света. Авторитетът в света – това е Истината. Единственият авторитет това е тя. Истината аз определям от моето гледище и от гледището на всички учени хора така: Истина наричам това, което спомага за развитието на човешкия ум, на човешкото сърце и за заякване на човешката воля. Това, което спомага за развиване на човешкия организъм и на всички отношения, които хората имат да уреждат – тази сила в света аз наричам Истина. Тя не

е един дисхармоничен процес, но е нещо разумно. Това не е такава разумност като нашата. Ако ти търсиш Истината, всеки ден можеш да я срещаш и по десет пъти на ден. Истината може да те срещне в едно малко дете на пет години, което си играе; Истината може да те срещне в едно малко момиче на десет години; или може да те срещне като един професор, или като един свещеник, като съдия, като стражар, като адвокат – във всички положения ти можеш да я срещнеш. Дето и да я срещнеш, Истината има една такава усмивка, която никога не се забравя. Ти може да си изправен на съд – съдия, който носи Истината, след като те погледне, ще познае прав ли си, или не; няма нужда никакъв адвокат да те защитава, той само като те погледне, вече знае, че си невинен. Тогава ти казва: „Не бой се, каквото и да ти говорят, аз ще ти дам резолюцията!". На теб ти трепне сърцето, породи се едно съмнение: ти вярваш и не вярваш, казваш: „Виж как ми се усмихна, това показва, че работата ще се оправи". В края на краищата съдията те оправдава: „Този човек не е виновен, на основание еди-кой си член. Твърдението на свидетелите, които казват, че са го видели вечерно време да извършва това престъпление, не може да се приеме за основателно. Вечерно време не се довижда, не са го видели, в мрачината какво ще видиш?". И прав е съдията. Всичките свидетели все в тъмнината видели. „Престъплението е направено следобед, а вие твърдите, че сте го видели вечерно време; следователно вашите показания не важат. Нека дойдат свидетелите, които денем са го видели." Тогава съдът се произнася: „Не е виновен" – и ви оправдават.

Ще ви приведа и друг един анекдот. Съдят един беден турчин; отива той при съдията, дава му една турска лира и му казва: „Господин съдия, давам ти я, което значи: лице с лице ме гледай. Като ме погледнеш, трябва да знаеш, че съм честен, праведен човек. Като почне делото, да си спомниш, че съм ти дал една лира." Но в същото време онзи, който го обвинявал, дал две лири на съдията.

Първият казва: „Господин съдия, ще ме гледаш на лице". Съдията отговаря: „Какво да правя с онзи, с двете лица? Виждам, че ти си прав, но онзи ми даде две лири, да гледам и на неговото лице. Затова трябва да отложа делото". Та всякога, когато едно дело се отлага, има нещо особено, има за какво да се отлага. Някои ще се венчават, но сватбата се отлага; някой умрял, но и погребението се отлага. Някоя смъртна присъда е произнесена, но изпълнението ѝ се отлага. Хубаво е някой път да стане отлагане. Защото например, ако първият турчин не беше отишъл да даде на съдията една лира, и ако вторият не беше отишъл да му даде две лири, откъде ще взема аз този пример? А аз ви дадох този пример за изяснение. Съдията знае кой е прав, но какво да прави, и той се бори как да реши, дали да ги върне. Най-после вика втория и му казва: „Синко, жално ми е и двамата ви съжалявам, но този бедният човек е праведен". Отказва се и му връща двете лири: „На твоето лице няма да гледам". Ще каже съдията: „Ти не си на правата страна, затова ти връщам двете монети".

Казвам: на всички научни системи какъв е смисълът? Ние изучаваме природата. Защо е необходимо да я изучаваме? За да дойдем до вътрешния смисъл, да дойдем до връзка с нея. Природата е най-красивото, с което ние можем да разговаряме. Тя е най-красивият свят, в който можем да живеем. Сега казвате: „Какво нещо е природата?". Това, в което сега живеем, то е природата. Красив Божествен свят! Ние страдаме, когато се прекъсва връзката ни с нея. Понеже не разбираме нейния порядък, вследствие на това се заражда една вътрешна дисхармония, от която ние страдаме. Страдаме, защото не спазваме законите: в спането не ги спазваме, в мисълта не ги спазваме, в граденето на една къща ще се случи някое голямо нещастие и т.н.

Сега хората питат как ще се оправи светът. Светът е оправен. Остава едно нещо: хората да се оправят те самите. Защото един закон нищо не допринася, ограни-

чението само ограничава. Да кажем, един престъпник го затварят в затвора, но това нищо не допринася. Една змия може да я ограничат, но това нищо не допринася; един сокол може да го ограничат, но това нищо не допринася; един лъв може да го ограничат, но това нищо не допринася. Един вълк можеш да го ограничиш, но това нищо не допринася – с ограничението ти не можеш да поправиш неговото естество. С това ни най-малко не разрешаваш въпроса. Има един нов начин за гледане на нещата. Младите имат претенция да разбират живота, да запазят своята младост. Здрав трябва да бъде младият. Старият трябва да запази своето знание; той трябва да се пази да не умира. Старият не трябва да умира, а младият не трябва да остарява. Ако остарява, да се пази да не умира. Защото по-лошо нещо в света от смъртта няма. Сега някой казва: „Да умра". Тези, които говорят за смъртта, че я желаят, те не говорят истината. Когато една мома казва, че иска да умре, тя иска да се влюби, нищо повече. Когато момъкът иска да умре, той иска да се влюби. Когато майката иска да умре, същото е. Когато бащата, свещеникът искат да умрат, същото е. Всички тия хора искат да се влюбят, нищо повече. Ни най-малко не искат да умрат.

Ще ви приведа един анекдот. В Америка една деветдесетгодишна негърка постоянно искала да умре. Всяка вечер се молела за това. Наблизо имало един американски колеж. Американците много обичат шегите. Няколко младежи от колежа я чули как се молела да умре: „Господи, дотегна ми вече животът". Една вечер трима души от учениците в колежа се преоблекли с мантии, с ножове и тропат на вратата на негърката. Тя пита: „Кой е там?". – „Архангел Михаил със своя адютант иде да те вземе. Чу се молбата ти." Тя казва: „Кажете му, че бабата я няма". Ни най-малко хората не искат да умират. Човек никога не иска да умре. Хората не знаят какво нещо е смъртта. Единственото нещо, което не знаем какво е точно, то е смъртта. Единствената велика тайна в живота, това е смъртта. Ние не знаем какво представлява смъртта.

Животът е известен, ние живеем, но не знаем какво нещо е смъртта. Всички ги е страх от смъртта. В самото предположение, че ще умреш, има нещо страшно.

Единствената тайна в света, която е неразрешена, е тайната на смъртта. Единственото нещо, което Бог забрани на човека: „Не разрешавай тайната на смъртта. В който ден ядеш от това дърво, ще умреш, ще опиташ съвсем друг живот". Сегашните учени хора казват, че детето още с първия плач вкусва отровата, която е във въздуха и вятъра, и най-после с тази отрова човек си заминава, умира. Сегашните учени хора казват кое е това, отровното. Нито един човек в света не взема достатъчно количество въздух. Съществува една дисхармония в дишането. В Индия йогите са създали цяла школа за дишането, в която изучават ритмичния закон за дишането. Те търсят ключа на дишането, защото е изгубен. Но и досега не могат да намерят ритъма на дишането и на сърцето. Туй дишане, което индусите правят, не е ритмично. Западните хора умират по единствената причина, че не дишат хармонично и правилно. Заражда се един спор между дихателната и нервната система, зараждат се две противоположни сили, които се отблъскват. И мозъчната система, с която човек мисли, и неговата симпатична нервна система са положителни. Щом стане сблъскване между тях, човек умира. Ако симпатичната нервна система вземе надмощие, човек има голям корем като буре, вратът му надебелява; такъв човек може да умре от апоплексия. Ако мозъчната система вземе надмощие, човек изсъхва, остават само мускулите и кожата; погледнеш, един ден умре от сухота. Казвате: „Господ да го прости". Няма какво да го прощава Господ. Ти ще намериш ритъма на дишането. Ако се разгневиш на жена си, ти ще го изгубиш. Ако се разгневиш на сина си, на дъщеря си – пак ще го загубиш. На когото и да се разгневиш, ти ще изгубиш дихателната сила и ще нарушиш дейността на дихателната система. На когото и да се разгневиш, ти ще направиш пакост на себе си. Защото стрелката на гнева ще те отбие от

правия път и твоята кола ще се блъсне някъде. Всеки гняв те отклонява от правия път на разумността на живота. Какво ще се разгневяваш, че се е счупила колата!

Питам тогава: от какво умира човек? – „Преял е той." Преяждането от какво произтича? Щом човек не диша правилно, и дъвкането не става правилно, нито храносмилането, нито кръвообръщението, нито мисленето, нито чувстването стават правилно. Всичко е в дисхармония. Променен е ритъмът на живота, на органическия живот. Тогава ти се усещаш в едно стеснително положение, при това мъчно ти е, криво ти е, плачеш, въртиш ръцете си, ходиш при този, при онзи. Ще ти турят 10, 20, 30 инжекции, но болката не минава. То е като да се запушиш съвсем, да не дишаш правилно.

Най-първо, за да отпушите дишането, ще се научите да задържате въздуха. Ще дойдете до един момент да задържите въздуха най-малко две минути. Ако сега някой от вас би се опитал да задържи въздуха две минути, той ще припадне. Но ще правите опити. Ще дойдете до едно състояние, като че ще се пръснете. После, не изведнъж, но постепенно, бавно ще изпущате въздуха. Ще дойде една вътрешна светлина и ще запазите ритъма. Тогава, каквато и болест да дойде, ще изчезне всичко. Ще погледнете на света другояче. Ще кажете: „Колко глупав човек съм бил, лекарството ми било безплатно и ефикасно". Дишането, това е ключът. Като завъртите ключа, ще се отвори вратата и ще излезете навън. А какво означава в дишането да хвалите Господа? За да хвалите Господа, трябва да излезе нещо от вас. Да хвалите Господа, то е законът на дишането. Онзи, който не може да диша, нито Господа хвали, нито себе си, нито добро може да направи – той е стара баба на сто и двадесет години, която иска всичко да ѝ се даде. Питам сега: един човек, който не знае да диша, мислите ли, че към него Господ има благоволение? Не. Онзи, който не знае да диша добре, той пише лошо писмо на Господа. Мислите ли, че след като пращате пари на сина си да учи, но той не ви пише писмо и не ви благодари, ще ви е леко? Кой баща би се радвал на такъв

син? Сега вие казвате, че в света има вярващи и невярващи. Вярващият човек е онзи, който пише писмо на баща си, невярващият е онзи, който не пише писмо. Вярващ е онзи, който диша правилно. В дишането е всичко. Ако ти можеш да възприемеш въздуха, тогава ще дойде разумният живот, истинският живот. Ти ще го почувстваш. Това е правилно дишане.

Сега да ви приведа един пример. Имате една приятелка, но сте казали една дума, с която сте я обидили. Някой път езикът ви не е деликатен. Тя се е затворила, нищо не казва, но вие усещате, че има нещо против вас. Правите един опит, втори, трети, но ако ѝ кажете само една дума да ви разбере, веднага тя ще се отпуши, ще потече онова, което е спотаила в себе си. Тя е същата, но е затворила в един канал онова, което крие от другите. Така хубавото, което има твоята приятелка към тебе, не излиза навън и ти се мъчиш. Тя ти казва „Нямам нищо против теб". Тя казва, че няма нищо против теб и онова, което по-напред го имаше, няма го сега. Когато човек съгреши против Бога, тогава Господ заключва дишането му. Тогава ти дишаш студен въздух, неприятно ти е, нервен си; в къщи всички са лоши, приятелите ти са лоши, търговията ти не върви, учителите са глупави, уроците ти не вървят, ставаш, късаш, хвърляш, ходиш, казваш: „Всичко е глупаво в света".

Един млад момък, който дойде при мен, преди десет-петнадесет години, ми каза: „Слушай, аз не вярвам в нищо, всичко е празна работа". Казвам: Ти вярваш в едно. Като не вярваш в нищо, ти пак вярваш в нещо: ти вярваш, че светът няма смисъл. Казва: „Всичко е празна работа, нито в Бога вярвам". Като погледнах физиономията му, виждам слабата му страна, виждам, че Венера има голямо влияние. Той търси един приятелски поглед или мекия поглед на майка си. Казвам му: „Ако Господ ти даде една красива мома, която да те обикне, ще повярваш ли?" Казва: „Ако Го направи, ще вярвам вече в Господа".

Та всичките вярвания, които хората имат, на какво се основават? Ти вярваш, че ще отидеш в рая. Някои хора

ги е страх да станат безверници, да не би да отидат в пъкъла. Не са лоши работи. Има и рай, има и ад. Но раят не е такъв, какъвто го описва Милтън, и пъкълът не е такъв, какъвто го описва Данте. Вие ходили ли сте в рая? Данте ходил ли е в ада? Той само е надникнал в ада, Милтън само е надникнал в рая. В рая живеят най-разумните същества. За да влезеш там, трябва да знаеш техния език, да се разговаряш с тях, да влезеш в техните заведения, да слушаш техните сказки, да виждаш общественото положение и като се върнеш, да кажеш: „Много хубаво нещо е раят!".

Настрадин Ходжа минавал за авторитет, за много учен човек. Един ден, понеже времето не е било топло, отива да сече дърва. Казва си: „Много лесна работа е". Взема брадвата, качва се на едно дърво и почва да сече клона, на който стои. Минава един селянин и му казва: „Настрадин Ходжа, ще паднеш". „Това не е твоя работа. Настрадин Ходжа си знае работата." Отсича клона и бухва долу. Тогава казва на селянина: „Откъде знаеше, че ще падна? Ако знаеш това, кажи ми кога ще умра?". „След три дни ще умреш. Иди да се помириш с жена си!" Отива Настрадин Ходжа при жена си и казва: „Паднах от едно дърво. В съдбата ми е решено, викат ме в онзи свят. След три дни ще умра". Прощава се с жена си и отива в полето, при една круша, да чака смъртта си. Ляга в един трап под крушата – чака ангелите да го вземат. Круши падали отгоре и той си хапвал. Три дена вече минали, Настрадин Ходжа все чака да дойдат да го вземат. По едно време чува шум, звънци. Надига глава и гледа – минават камили, натоварени с грънци. Но като се надигнал от трапа, подплашил камилите. Хванали го камиларите и му ударили един бой. Връща се при жена си и тя го пита: „Какво има на онзи свят?". – „Много хубаво е, круши падат от небето, но като подплашиш камилите, бой има" – отговорил той философски.

Сега може да се смеем на рая на Настрадин Ходжа, но всеки от нас все плаши камилите. Всички нещастия

в света произтичат от уплашването на камилите. Лошите условия – това са камилите, неразбирането на положителната наука. Положителната наука според мен трябва да започне с децата, с дишането. Първото нещо като станеш сутрин е да знаеш, че трябва да имаш едно правилно дишане, да имаш един правилен ритмус. Онзи, който има правилно дишане, той като легне да спи, мъркане няма, хъркане няма, запушване няма, отваряне на устата няма, при него има една плавност в дишането, един ритъм. Като видиш такъв човек да спи, като че един ангел спи, тих и спокоен като дете, пълно спокойствие, напълно влиза и излиза въздухът. От него можеш да се научиш на правилно дишане и спане. Аз в живота си съм срещал само в два-три случая хора, които имат правилно дишане. При йогите дишането е цяла доктрина, цяла наука. Най-първо те с години дресират ума си, после чувствата и волята. След това йогата ще се учи как да диша правилно. Като се научите да дишате правилно, знаете ли каква мощна сила ще се развие у вас? Природата вече ще ви слуша. Ако дишате ритмично, природата ще ви слуша и каквото желаете, ще ви го даде. Дето и да минавате с този ритмус на дишане, никаква опасност няма да има за вас. Змиите няма да ви хапят. Ако дишате правилно, вие сте ограден от Божието благословение.

Като ме слушате, ще кажете като турците: „Ако това е вярно, голяма лъжа е". Вероятно е това нещо. И действително, че не е вярно. Ще кажете тогава: „Ами ние, които вярваме?". Мислите ли, че вашето вярване е пълно? Мислите ли, че онзи ученик, който свири „Цвете мило, цвете красно", е добър музикант или като свири сонати, че е кой знае какъв майстор? Аз наричам майстор, който знае да свири на четири струни, а пък един пианист бих счел за майстор, ако може не само да направи пианото да пее, но като прекръстосва ръцете си нагоре надолу, да накара цялата публика да настръхне от вълнение. Добър пианист считам този, който като свири да подражава на природата. Аз гледам съвременни-

те музиканти, не искам да се произнасям върху музиката, но тъй както сега свирят, тъй както започват цигуларите хубаво, нека докрай да изведат цялото произведение хубаво. Свирил съм двадесет години доста сериозно, правил съм своите изследвания само по цигулка и върху влиянието на музиката. Имам само един опит за силата на музиката. Само веднаж съм правил опит, то беше във Варна. Друг път не сам го правил, понеже е опасен метод. Имах квартира, попаднах на много хубава къща, но в съседство с нея имаше кръчма. Цяла олелия: гайди, цигулки, тъпани. Да ида да им кажа „идете си", да кажа на кръчмаря нещо, не върви; да мълча не мога; мисля какво да правя. Да изляза не мога. Една вечер към десет часа взех цигулката и изсвирих една соната. Цялата кръчма утихна. От тази вечер кръчмата пропадна, никой не остана и кръчмарят напусна. Само веднаж се прави такъв опит. Казвам: опасно нещо е музиката. Интересно е, че когато започнах да свиря всички тия хора утихнаха. Гледам – насядали, турили си калпаците на масите, почват да мислят, гледат оканиците*, клатят глави, нещо ново влиза в тях. Един по един си вземат шапките, „сбогом" и излизат. Други седят, погледнат, идат до масата и те излязат навън. Кръчмарят и той казва: „И аз няма да остана тук. Този занаят не струва". Дойде хазяйката при мене и казва: „Напуснаха кръчмата". Казвам: „Много добре, че я напуснаха. Защото в бъдеще, ако си позволиш да дадеш това здание под наем за кръчма, ти имаш един син – синът ти ще замине, ще те сполети най-голямото нещастие. Направи бакалница, друго нещо, кръчма не прави!". Тя се усмихна и каза: „Какво да се прави, условията на живота са такива, от две злини избираш по-малката".

Аз изнасям този факт пред вас, без да правите вие опит. Защото човешката мисъл върви по закона на дишането. Ако ти не знаеш как да дишаш ритмично, нищо не можеш да направиш в света.

---

* оканица *диал.* Пръстен съд, обикн. за вино или ракия, с вместимост една ока – 1283 грама.

Сегашните европейски народи, всички са нервни. Единствената причина е, че между симпатичната нервна система и мозъчната нервна система няма равновесие. Първото нещо е равновесието. Всички хора търсят това равновесие. Ето един начин за възпитанието на децата, за който трябва да се обръща внимание на майките. Децата трябва да се заченат навреме. Любовта трябва да дойде навреме. Аз предупреждавам младите в едно: ако ти, когато се празни месечината, напишеш едно любовно писмо и речеш да се ожениш, твоята работа ще мяза на празна месечина. Любовно писмо ще пишеш, когато месечината започва да се пълни. И ще избереш ден, не е безразлично кой ден – понеделник, вторник, сряда или друг ден. Според устройството на твоя организъм ще избереш ден. Кой ден? Господ си почина не в шестия, но в седмия ден. Той знае, че този ден е ден за почивка. Защо Господ не почина в петия ден? В Русия правят опит почивката да е в петък, но не върви. Философия има във всичко това. Трябва да се почива навреме, трябва да се работи навреме. Трябва да знаеш какво можеш да свършиш в понеделник, какво можеш да свършиш във вторник. За в бъдеще програмите в училищата, в гимназиите трябва да бъдат наредени според дните: един предмет трябва да се учи в понеделник, друг – във вторник, трети – в сряда, в събота – почивка, а в неделя – увеселение. Като дойде неделята, всички да се облекат хубаво, да има ядене, пиене, екскурзии, да благодарят на Бога. Съботата е ден за размишление, да си починат; неделята трябва да бъде ден за веселие, не трябва да има скарани хора никъде. Сега в неделя стават сутрин и всички сериозни, намусени, само чакат нещо, за да стане скандал. Дойде ли неделя, всички по братски трябва да живеят – и богати, и сиромаси, всички на обща трапеза. Да няма съд, да няма провинени в неделя. Дойде ли понеделник, всеки да се заеме да работи. Дойде ли неделя – равенство и братство. Никъде да няма неразположение. Това е Божественото. Казвате: „То не е естествено, не може да бъде така“. Питам: профе-

сорът професор ли се ражда? Той после е станал професор. Докторът доктор ли се ражда? Той после е станал доктор. Всички хора първоначално се раждат еднакви, но отпосле зависи кой от тях какво направление ще вземе. Разнообразието в живота седи именно в това. Сега, аз не искам да изнеса за вас една система на противоречие, но казвам: съвременната раса не трябва да върви по пътя на индусите, понеже те вървят по инволюционен път, път на слизане. Когато европейските народи са употребили индуските методи за дишането, всякога са имали пакости. В еволюционното дишане трябва да има дишане нагоре и надолу, докато симпатичната и мозъчната система се приспособят към новите условия на въздуха. Защото във въздуха има един нов елемент, който сега навлиза. Той е толкова лек, че навсякъде навлиза и не може да остане. В новото дищане ние ще възприемем този елемент. Това научно се нарича жизнена прана или енергия. Чрез новото дишане алхимиците са търсили начин за постигане на дългия живот. При новото дишане трябва дълго да задържаш въздуха и дълго да издишаш.

Всичките социални въпроси, които съществуват, сами по себе си трябва да се разрешат. Умният човек няма какво да се безпокои. Богатите хора не спъват света, умните хора не спъват света. Единственото нещо е неразбирането на нещата. Тази борба, която съществува при ежбите, тя е, която спъва. Сиромасите мислят, че ако станат богати, ще станат щастливи. Ако ти се научиш да дишаш правилно, ще станеш богат човек, ще задържиш богатството за себе си, но ако не дишаш правилно, и да си богат, пак ще осиромашееш. Един ден твоето богатство ще изчезне от ръцете ти както в сегашната криза. Богатството минава от едни ръце в други. Знаете ли колко хора са станали жертва на тази криза? В Европа двама милиардери са си теглили куршума. И в Америка има толкова и даже не тъй богати, много посредствени. Чувстват, че всичкото им богатство отива на вятъра.

Проповядват ни един бъдещ строй, проповядват ни бъдещо щастие, което никога няма да дойде на земята. По този начин това щастие няма да дойде. Ако ти си болен, ако твоят стомах е разстроен, ако условията, при които си роден, са неблагоприятни, какво ще ти донесе богатството? Ако между хората любовта не може да се роди, по закон никакво учение в света не е в състояние да я внесе, никакво знание, каквото и да стане, никакво проповядване, никаква религия не са в състояние да внесат любовта. Защото любовта сама по себе си е основа на религията, на науката. Ако ние постъпваме по нейните закони, тя ще създаде една нова религия. Религията ни трябва, за да създаде един нов път, по който спасението може да дойде в света.

Това разглеждане на въпроса е едностранчиво, ние хората не сме единствените фактори на земята. Светът от хиляди години все се оправя и все не е оправен. След хиляда години ако дойдете, вие ще видите съвършено променен реда и порядъка и ще имате свободен билет да вървите по целия свят. Може да учите музика и каквото изкуство искате, ще пътувате свободно от Земята до Месечината, до Слънцето. Сега не можете да отивате на Месечината, но след хиляди години някои от вас ще отидете там и там ще завършите образованието си, ще видите каква култура има. Засега я считат за мъртво тяло. В това отношение учените хора на Изтока не са съгласни с тези твърдения. Те си имат начини и знания и ходят до Месечината и се връщат. Много от тях ходят и завършват своето образование там. Какво ще кажете на това? Аз не искам нищо да казвам. Това може да бъде като една басня, като една приказка от „Хиляда и една нощ". Всички неща, които са писани в „Хиляда и една нощ", верни ли са? Не са. Аз ви ги давам като една възможност. Най-после, питам: ако Месечината е твърдо тяло – аз правя своите логически разсъждения – ако в нея няма никакъв живот, няма хора, няма вода, ако там има една температура, която денем се увеличава от сто и дваде-

сет до сто и петдесет градуса студ, студът е по-голям от топлината, какъв живот ще има там? Но е мощна Месечината. Тя повдига водата на Земята шеседесет стъпки, прави приливите и отливите. Тази сила не е механическа. Учените хора на Месечината по механичен начин ли предизвикват приливите и отливите на Земята? Те организират земните течения, те са много заинтересовани, те са допуснали този голям студ. Защото подразбират, че Земята в бъдеще може да направи едно разширение, да се получи едно нарастване на топлината и те виждат, че няма да могат да издържат. Та това е една предпазна мярка по отношение на топлината.

Като говоря какво отношение може да има между Земята и Месечината след хиляда години, питам какво ви интересува вас дали има топлина, или не на Месечината? Щастието на хората зависи от щастието на Месечината. Старите астролози, които са я проучвали, са сложили среброто за нейна емблема. То има много лечебни свойства. То убива много вредни микроби. Ако някого го боли глава, да си окачи някаква сребърна пендара или верижка. Среброто е проводник на очистителни сили и очистителни действия. Всичките тези влияния на Месечината действат благотворно. Когато човек е нервен, да погледне малко Месечината, тя действа благотворно, защото притегля отровите, отрицателните сили. Старите астролози са поставили на Слънцето златото като емблема. Тия учени хора са знаели вътрешното свойство на златото. В него е скрито условието на новия живот. То трябва никога да не е попадало в ръката на престъпник, да не е попадало в ръката на банкер. Всеки един от вас да гледа да намери едно парче самородно злато и да го държи на себе си. То може да ви причини много по-голяма полза, отколкото друго. Сега така като ви говоря, то мяза на онази баба, която казвала на един момък: „Да ти бае баба да не те яде мечка“. Той казал: „Бабо, по-добре ми бай никак да ме не среща мечка“.

В новите разбирания ще оставим старите наши възгледи. Те всички са били хубави на времето си. За сегашното поколение се изискват съвсем нови възгледи. Старите да служат като условие, като почва за новите растения. При растенията старата материя я преорганизират, изваждат от нея нови сокове. Казвам това на онези от вас, които искате да се занимавате с наука. Вие казвате: „Бог дава, но в кошара не вкарва". Питам: ако Бог е дал нещо, каква нужда има да го вкарва в кошарата? Щом са дадени нещата, няма нужда да се вкарват в кошарата. И Христос казва: „Добрият пастир е, който изкарва стадото от кошарата навън, и го води при бистрите потоци и зелените пасбища". Не който го вкарва в кошарата, но който го изкарва от кошарата. Значи кой е умният пастир: който води хората в църквата, или който ги изкарва навън и ги води към простора на живота?

Например някой ще седне да гадае. Ако е за гадание, аз мога лесно да гадая. В Персия имало един ходжа, който не могъл да си намери занаят. Търсил човекът, правил, струвал, но не му върви. Най-после жена му казала: „Стани гадател!". – „Как?" Дала му тя един охлюв и почнал да гадае. Казал той нещо, случило се. Един ден иде един турчин и носи нещо в потурите и му казва: „Познай какво има в потурите." Гадателят като гледал охлюва, казал на себе си: „Веднъж ще идеш на пазар, два пъти, но и ти като лисицата ще влезеш в гащите". И наистина в потурите имало лисица. Турчинът казал: „Добре, позна". Прочул се гадателят. В Персия обрали шаха. Шахът чул за този гадател, вика го и му казва да намери крадците. Гадателят казал на жена си: „Ето, създаде ми беля на главата. Ако не намеря крадците до тридесет дена ще ме обесят". Той си взел тридесет зрънца и почнал да брои дните: първия ден гледа слънцето изгрява, хвърля едното зърно и казва: „Ето, единият мина". В това време минавал единият от разбойниците и си казал: „Той ме позна". Втория ден пак чака ходжата да изгрее слънцето и хвърля второто зърно, казва: „И вторият ден мина".

Него ден друг от разбойниците бил там. Като чул какво казал ходжата, казал си: „И мене позна!“. Така всеки ден гадателят чакал слънцето да изгрее и хвърлял по едно зрънце, а разбойниците, които минавали покрай него, чували да казва: „И този мина.“ На 29-ия ден дошли всички разбойници при него и казали: „Много ти се молим, не ни издавай, ето всичките откраднати неща, дай ги на шаха!“. Той отива, занася нещата на шаха и минава за голям гадател.

Но хубавото в тази приказка ето къде е: в това присъствие на духа. Той си казва: „Като не знаеш това изкуство, защо ли се залавяш?“. Най-после невидимият свят му помага. След това той става един от знаменитите гадатели в света. От случая с потурите, като познал какво има вътре, той разбрал че му помагат. Тогава дошъл при него един Учител и му казал: „Ти мина през един изпит. Това е случаен начин, но има и правилен начин, по който може да се познават нещата“. И му дал правила как да познава.

Ще ви кажа: в природата има случайни неща, които ние изучаваме чрез страданията, но има и един правилен, разумен начин, по който учим нещата на истинската природа. Сега аз препоръчвам на всички ви да намерите добрата страна, на когото и да е, не да наблюдавате неговата отрицателна страна, но наблюдавайте го от неговата положителна страна и вижте кои са причините, за да постъпва той така или иначе. Един човек яде, вижте причината, защо той яде. Той яде, защото иска красив да стане. Някой иска да учи, много учен да стане. Учил, учил, докато се разстрои нервната му система. Всичките ни слабости, които имаме, се дължат все на нервите. Ние искаме да направим нещо някой път. Казваме нещо, искаме да се проявим. Станал някой човек тщеславен. Явило се едно хубаво чувство. Не е лошо да бъде човек тщеславен и методът не е лош. Методът е лош само когато стане като едно болезнено състояние, не като достойнство. Човек, който няма благородно чувство, на него не може да разчиташ. У англичанина личните чувства са в

много благородна форма. Той като те срещне, казва: „Аз съм англичанин". И като си даде думата и на парчета да го режат, не се отказва от нея. Сегашните англичани мъчно обещават, но дадат ли дума, държат на нея. Особени са англичаните.

Един английски лорд гледал през прозореца на един хотел в Италия, как един италианец искал да се самоубие – не зная доколко е верен този случай. Вика го и го пита, защо иска да се самоубие. Онзи му разказал всичките си страдания. Лордът го пита: „Колко пари ти трябват?". Дава му един чек от двадесет хиляди английски лири. Казва му: „Ти си от страхливите, от тебе човек не може да стане. Като мен ще живееш, няма да живееш като баба! Туй е престъпление. Не прави в света борчове!". И му оставя своето завещание. Изважда си револвера и му казва: „Ето как трябва да се самоубиеш". – И се самоубива.

Така не бива да се действа, това е крива посока. Ако тълкувате всичко буквално, ще извадите крива мярка. Човек се самоубива, когато се отказва от своите криви разбирания, от престъплението. А когато извадя парабела, аз няма да се самоубия, аз ще убия своето достойнство.

Един американец ми разправяше този случай. Аз наричам това морал. Този американец имал познат. Той удрял по две плесници на всеки, който влезе при него. Американецът повикал този човек и му казал: „Ти чел ли си тази книга?" – сочи му Библията – „Не съм я чел." – „Прочети тази книга!" След време неговият познат му казал: „Ако аз не бях чел тази книга, щях да те просна на земята. Благодари, че съм я чел." Човек, който може в даден случай да се въздържи, да си обуздае чувствата, който може да си обуздае гласа, който може да обуздае една мисъл, той е силен човек.

Отива един български ясновидец при един човек и му казва: „Да знаеш, че твоята жена ти изневерява, тя не ти е вярна. Има работа с друг мъж". Убива човека, като бомба действат тия думи. Оттам насетне заболява човекът и в скоро време заминава за другия свят.

Друг случай. Един млад човек ми казваше: „Много добре си живеехме с моята жена, много добре се разбирахме. Но веднъж един познат ми казва, че жена ми му е казала една дума. Целият ми живот се измени!“ От това, че жена му е казала една дума на другия, иде му да полудее. Казвам му: не слушай, това са съвпадения! Важно е какви са отношенията на твоята жена с теб, но важно е какви са и твоите отношения спрямо жена ти. Ако твоята любов е искрена, и любовта на жена ти не може да бъде друга, освен като твоята. От мое гледище, ако ти подозираш жена си в нещо, грешката е в теб. Той казва: „Подозирам я“. Казвам му: „Не така, и да виждаш, пак не вярвай!“.

В света съществува един закон: Човек, в когото Любовта царува, не може да го сполети нещастие. А ако е за драма или трагедия, аз не намирам по-голяма трагедия в света от Христовата трагедия. Христос имаше сила да сразi Римската империя, но Го хулиха, подиграваха Му се, дадоха Му кръст да носи, разпънаха Го на кръста, присмиваха Му се, казваха: „Слез от кръста!“. Какво ще кажете вие, ако вие бяхте един Учител, поставен на този позорен стълб, с тази вътрешна трагедия в живота? Сила на характера аз виждам! Христос носеше един огън. Той казва: „Аз виждам, светът може да се измени, но Любовта е неизменна. Аз съм едно с Любовта. Аз съм едно с Тебе, да става каквото ще! Аз зная, че крайният предел на нещата е Любовта. Злото е временно в света. То е едно неразбиране.“ Тогава излиза нещо от Неговата душа и казва: „Това, което аз разбрах, те не го разбират. Един ден ще го разберат“. Ето това е истинска драма. Един ден, когато дойде Любовта – силата на Христа е там. Възкресението Му показва, че Той е на правия път. Тогава Той казва: „Даде ми се всяка власт на небето и на земята“. Намери се един човек, който при най-големите изпитания не се огъва, не живее за себе си, готов е да се пожертва за цялото човечество. Даде Му се власт да оправи света, да внесе ред и порядък по един морален начин.

В света аз правя една аналогия. Държавниците аз ги наричам твърдата почва. Те са смели. Това са учебни заведения. Държавната религия, това е нервен темперамент, а търговците, това е флегматичният темперамент. Тогава питам: какви трябва да бъдат държавниците? Те казват: „Тук трябва да има ред и порядък". Те са твърдата почва. После да дойдат търговците – това е водата, която трябва да полее всичко. След това трябва да дойде въздухът, да разнесе тази влага навсякъде. Най-после трябва да дойде нервният темперамент – трябва да дойде светлината и топлината, да озари всичко наоколо и да внесе ред и порядък. Всички тези хора са носители на разни енергии. Държавниците са носители на земните енергии, търговците са носители на водните енергии, учените хора са носители на въздухообразните сили. Най-после това, което носи културата, възвишеният живот, религиозният живот – това е вече светлината и топлината, които идват да строят.

Какво нещо е религията? Религията не е това човек да влиза в църква да се моли. Религия има човек, който знае да борави със светлината, че като влиза светлината в него, да живее, той да може да я превръща. Всички хора в бъдеще ни най-малко няма да носят лампи вечерно време. Всеки от вас ще свети. Като дойде, цялата му глава ще свети. Той като говори, от устата му, от езика му ще излиза пламък. То е сега една надежда. Най-малкото, което можете да направите, е да се обезверите в сегашните ваши вярвания. Да станете всички безверници в едно нещо: да не вярвате, че ще умрете. Да не вярвате, че лоши хора ще станете. Да се обезверите, че може да остареете. Не вярвайте в остаряването! Побелее ви главата – не вярвайте! Не вярвайте в сиромашията и в богатството не вярвайте! В какво трябва да вярвате? Сега не ви казвам в какво трябва да вярвате. То е един малък метод.

Аз по някой път опитвам, доколко е право моето учение. Гледам някои хора отчаяни, обезсърчени,

нещастни, виждам някой отива да се беси или да се хвърли от някоя канара. Това за мен е забавление, развлечение. Напущам си работата, вечерно време туря си раницата, срещам една мома, тя отива към планината с намерение да се хвърли от някоя скала. „Къде отиваш?“ „Отивам да се хвърля от канарите.“ „Че и аз там отивам.“ „Тъй ли?“ „Защо искаш да се самоубиеш?“ Тя почва да се окайва: „Няма кой да ме обича. Имах един, на когото се уповавах, но той ме излъга.“ Представи ми го много хубаво.

Имам друг един случай с една млада мома, българка. Тя пише любовно писмо от един писмовник. За пръв път пише: „Откак те видях, трепна нещо в сърцето ми, без теб не мога да живея“. Гледа в писмовника ѝ пише: „За тебе съм готова да умра“. Тя казва: „Не искам да пиша това че, кой ще го обича, аз като умра?“. Другото пише, но като дойде до това изречение, не иска да го пише. Казва: „Не искам да умирам, нищо повече. Ще му кажа, че не искам да умирам. Тук в писмовника не е право, писано е, че искала да умре, но аз не искам да умра, а ще живея. Защото няма кой да те обича, затова именно няма да умирам за теб, но ще живея за теб. Ако така ме обичаш, добре, но ако искаш да умра за теб, тогава търси си друга“. Ето един здрав ум. Не искам да умирам, аз съм готова да живея за теб, да ти слугувам, да те обичам; ако искаш аз да умра за теб, търси си друга. Вие често казвате, че искате да умрете. Не, като дойдете до това, не пишете такива работи. Често съм срещал християни, които казват, че са готови да умрат за Исуса Христа. Ако вие пишете на Господа една писмо, кажете: „Господи, аз съм готов да изпълня волята Ти, аз съм готов да живея за Теб“. За умиране и въпрос да не става! Сега вие искате да ме убедите, че всички ще умрете. Апостол Павел казва: „Всички няма да умрете, но всички ще се измените“. Няма да умрете! Аз искам коригиране в схващането ви за смъртта. Смъртта ще я схващате като промяна. Ако е за промяна, аз съм съгласен, готов съм на всяка промяна, но, както това момиче, не искам да умра. Вие да се измените всички бих

пожелал, но да умрете – не. Ако аз бих ви написал едно любовно писмо, като дойда до умирането, ще се спра. Ако съм една мома и пиша, там ще се спра; ако съм момък, ще се спра също там. Готов съм да живея за вас, да правя добро на вас, да ви обичам, но да умра – не. Да живея съм се научил, но да умирам, не е разумно според мен. В Писанието е казано: Да умрем значи да се изменим – съзнателно да минем от едно съетояние в друго. Това разбирам, но да умрем недоволни от живота, това не разбирам.

Всичко онова, което Бог е създал, в основата си е добро. В основата си Божественото у нас е добро. Лошото у нас е само онова неразбраното, човешкото. Когато на богатия сърцето е станало скържаво, когато на сиромаха сърцето е станало скържаво, това е човешкото. Еднакво и богатият, и сиромахът трябва да имат широко сърце. Преди години бях на екскурзия в Южна България, горе на Домузалан, с приятели. Дойдохме до едно турче говедарче, гледам го, вари си в едно гърне боб. Казвам му: „Може ли да ми дадеш малко боб?“. „На драго сърце, готов съм да ти услужа. Но бобът ми не е солен, турил съм малко лук само.“ След като ядохме хубаво от боба, казвам: „Сега ние ще ти дадем от нашето“. Дадохме му сладкиши, маслини. Казва: „Много ми дадохте, моят боб не отговаря на това, което вие ми давате, малко боб и лук ви дадох. Туй е много!“. Казвам: „Така става, за твоето добро сърце е“. Той можеше да каже: „Този боб е за мен“. Сегашните хора не са готови да споделят своето благо с готовност. Споделете вашето благо, което Бог ви е дал, с вашите ближни. Аз наричам ближни онези, които ви обичат. Да кажете: „Свободно го правя, имам всичката добра воля“. Това значи да се хвали Бог.

Господ е онази велика Любов, която въздига човека. Аз наричам Господ онази велика Любов, велика Мъдрост и велика Истина, която дава свобода на всички хора. Тези велики принципи владеят ли света, сегашният ред и порядък сам по себе си ще се измени. Всички ще се измените. Съдиите ще се изменят, адвокатите ще се

изменят, свещениците ще се изменят, учителите ще се изменят. Ако всички пожелаем, какво ни спира? Ако един свещеник реши да живее за Бога, не външно само; ако един съдия реши да живее по Бога, не по форма само, то целият ред трябва да се измени, отношенията ни трябва да се изменят. Иначе ще имаме съдии, учители, свещеници, адвокати само по форма; а като се измени всичко, длъжниците ще бъдат свободни и всички блага ще бъдат свободни. Каквото придобием, всичко това ще бъде складирано в хамбари. Всички тогава ще работим общо за всички. Всички ще работят само по два часа най-много. И тогава, в тази епоха, ще съдят само праведните. Като няма какво да правят, ще викнат: „Иван или Драган е направил едно добро". В какво ще седи наказанието? Да приготви един обяд за сто души и да прислужва на всичките. Това ще бъде наказанието. Някоя сестра направила престъпление – ще я осъдят да измие един салон, да тури столовете за събранието за една лекция; всички гости, които дойдат, тя ще ги посрещне любезно. Тъй ще съдят един ден съдиите. И протоколи ще има, и съдии ще има, и секретари. Това сега е приказка от „Хиляда и една нощ". Но като дойде, то ще бъде по-чудно, отколкото аз ви го казвам. Като се намерите в един такъв свят след хиляди години, и вие ще кажете като Савската царица, след като видя Соломон: „Това, което видях и чух, е повече от онова, което дойде до моите уши".

Та за в бъдеще не се обезсърчавайте! Идат за вас хубави времена. Няма да съжалявате, че сте били млади, няма да съжалявате, че сте били сиромаси, няма да съжалявате, че сте били богати, няма да съжалявате, че сте били учени, няма да съжалявате, че сте били невежи – каквито и да сте били досега, страдащи или радостни, нито един от вас няма да съжалява! Всеки ще се радва, че е минал през това възпитателно училище, за да намери тази велика Истина, която човешката реч не може да изкаже.

29 май, 1932 г., София, Изгрев

Доброто семе

Ще прочета 13-а глава от Евангелието на Матея от 10-и стих докрая. Ще взема само едно изречение на 24-ти стих:„Пося добро семе на нивата си“.

Има една красива страна на човешкия живот. И в бъдеще тази страна трябва да се разглежда. Това е законът на светлината, то е законът на радостта. Това е бъдещата наука. Тя ще бъде не една наука на чувството, на афекта, понеже науката на чувството е нещо преходно; афектът, това е преходно положение. Казвам: тази бъдеща наука е наука на истината. Това е областта на човешкия ум. Истината трябва да се изучава. Казано е: Истината ще освободи човечеството от съвременните несгоди. Цялата борба, която съществува – в науката, в политическия и в обществения живот, в семейството, навсякъде, е борба за свобода. Жените се борят за свобода, учителите се борят за свобода, мъжете се борят за свобода, свещениците се борят за свобода, господарите се борят за свобода, слугите се борят за свобода. И кой от кого я търси, не се знае. Слугите считат, че са заробени от господарите; господарите считат, че са заробени от слугите; слушателите считат, че са заробени от своите проповедници; проповедниците считат, че са заробени от своите слушатели, и т.н. Сега не искам да ви описвам положителната страна. Защото вие може да кажете за един човек, че е много красив, но това е нещо относително. Какво нещо е красотата? Този човек отвън е красив, но стомахът му е развален, дробовете му са развалени; лицето му е красиво, очите светли, но дробовете не са здрави. Питам: колко струва тази красота? Казваш на някого: „Ти си отличен човек гениален“. Гениален, но лекарите констатират, че той е неврастеник или че е малокръвен. Казвате: „Това са малокръвни гениални хора“. Това е отрицателната страна на истината. Истината

може да се разгледа от две страни: относителната истина, истината, на която сенките са отвън, и истината, на която сенките са отвътре. Когато аз говоря за Истината, разбирам живи разумни същества, които мислят. Истината има отношение към човека. Вън от човека тази Истина не съществува като нещо материално, отделно от него. И човек не може да съществува без Истината. Нито пък тя може да се прояви без човека. Така се полага в бъдещата наука. Онези хора, които не разбират живота, хвърлят сенките отвън. Всички сенки, които съществуват в света, произтичат от същества, които не са разбрали смисъла на живота. Следователно те сгъстяват материята и хвърлят сянка, както земята хвърля сянка върху месечината. Тази сянка, която земята хвърля върху месечината, произтича от земните същества; ако тези същества престанат да живеят, няма да има никаква сянка. Следователно сянката е израз на онези същества, които живеят тук. Онези пък, които са разбрали живота, те хвърлят сянка отвътре. Някой път вие сте богати, учени, свършили сте няколко факултета, някой съдия сте, председател на Апелативния съд, или на Касационния съд, или министър председател, или председател на Народното събрание, но тъмнина има вътре във вас, недоволен сте, кисел сте. Защо е така, аз няма да обяснявам. Обяснения няма да ви дам, защото се изисква обширна наука за всяка една страна на живота. Вие оставете вашата киселина настрана, оставете вашите недоразумения настрана, скърби и страдания, ревност, маловерие, всичко оставете настрана. Това е дадено от миналото на хората, според сегашната философия на Ремке*. Това е така. Ремке си има една фило-

* Ремке Йоханес (1848-1930). Нем. философ идеалист, представител на *иманентната школа*. Отстоява „непространствеността на душата“ и защитава възгледа за нейното безсмъртие. Работи за трета философска линия: психичното и телесното са еднакво първични и вечни. Осн. произв. на Р.: „Философията като основна наука“.

софия, с която иска да обясни цялата философия върху една научна база. Ако сполучи, добре е, опитът е хубав, но всички учени хора, които работят, ние ги разглеждаме от научната страна така: учени хора и глашатаи на ученията. Има учени хора, които работят, и неучени банкери, които вземат наготово трудовете на някой учен човек, на друг учен човек и стават учени хора. Аз ги наричам банкери: както един банкер на жито, събира житото на хиляди земеделци и става богаташ. Ако го питаш, той даже една бразда не е изорал, но е богат търговец, благодарение на труда на земеделеца. Аз оставям въпроса, защо един е земеделец, друг търговец, настрана. Не че е лошо да бъдеш търговец. Земеделецът е един светия, търговецът е друг светия, може да ги турите в църквата. Това не е подигравка, но и търговеца Бог го е направил, и земеделеца Бог го е направил. Само че трябва да сложите на земеделеца една светийска дреха, и на търговеца една светийска дреха. Под думата „дреха" разбирам, че научно трябва да се определи светията, какво е. Аз под думата „светия" разбирам човек, който разбира основните закони на живата природа, който разбира човешката душа, разбира и човешкия дух. Той не задава въпроса, дали съществува душата, или не, това е въпрос за обикновените хора, а за гениалните това не представлява никакъв предмет за разсъждения. Хората може да вярват, да създават друго верую, то е друг въпрос. Но казвам: светии са ония хора, които разбират основно този велик закон, защото под думата Бог всички тези учени хора разбират това, от което те са излезли, това, без което те не могат. Това, в което човек живее, без което не може да живее, и това, в което Бог живе, и това, без което не може да живее, то е реалност. Това, в което човек живее, и това, в което Бог живее, аз наричам реалност. Ако не можете да разберете, вие ще запитате: какво е това, в което аз живея? Така пита обикновеният човек. Така не се пита. Това, в което аз живея, аз го зная. Това, което в мен живее, и аз живея в него, аз го зная и

няма защо да питам. Единственото нещо, което аз зная, е това, което в мен живее, и в което аз живея. То е неизменяемо. Следователно това не го изучаваме. Това, което се променя, можете да изучавате. Един предмет, който се изменя, може да изучавате. Едно дете, как расте, как се увеличава всяка година – това е интересно за изучаване. Палецът му, вежди те му, колко са дебели, или носът му, или устата му; може да четете космите му какви са, черни или руси, дебели или тънки. Това представлявя предмет за изучаване. Не мислете, че човешките косми не са важни. Ако вие знаехте на всичките ваши роднини колко косми е имал всеки един от тях на главата си, ако знаехте какъв е цветът на техните косми, ако знаехте какви са математическите отношения на космите, вие щяхте да бъдете един гениален човек. Защото в реалната природа няма нищо произволно. Първоначално, когато човек е създаден, неговата уста е била съвършена, но в сегашната уста на хората има нещо, което се е изопачило. Сегашната уста, сегашните очи, сегашният нос на човека, изобщо сегашният човек е деформиран. Следователно може да се изучава това от чисто патологично гледище. Но това не е наука. Патологията не е наука. То е едно вметнато състояние вътре, не е здравословно състояние.

Най-първо трябва да намерим в какво седи здравословното състояние на човека. Здравият човек е онзи, у когото има отношение между неговият дух, неговата душа, неговото сърце и неговият ум. Тия четири положения няма какво да ги оспорва човек, той трябва да ги разбира. Дух, душа, ум и сърце – той трябва да разбира тези отношения. Вие може да напишете върху тях научни трактати, аз няма какво да ги оспорвам. Според мене, което аз зная, няма какво да го обяснявам. Или казано в научна форма: не знаете, кое ще ви обясня. Защото ще кажете: как той ще говори на нас за това, което той не знае, пък иска нас да осветли. Аз например искам да ви убедя в някои неща, научно говоря, защото може да кажа:

това, което не знаете, него ще обясня. Пък аз казвам: това, което аз зная, него ще обясня. Каква разлика има тогава?

Питам: чешмата, която се влива в коритото, знае ли къде се влива? Не знае. Коритото, което приема водата от чешмата, знае ли къде се влива? Не. При това без да знае, коритото приема водата и чучурът на чешмата я излива. С какво се занимава чучурът? Този чучур е само сянка. Живият чучур ще го намерите на друго място. Който е поставил чучура, той ще го намери. Всякога ходя да гледам дали чучурът е на място. Следователно докато чучурът е на място, ние знаем, че онзи, който го е сложил , е умен човек. Тогава ние разсъждаваме така. Тази вода докато тече, Разумното, което е направило водата да тече, то е някъде, то се грижи за нея. Следователно водата не знае, че тече, но онова същество, което е направило водата за тебе, то се грижи за нея. Водата е един резултат, чучурът е един резултат, коритото е един резултат, нашето тяло е резултат, нашият нос е резултат, нашата уста е резултат, нашите очи са резултат, нашето чело е резултат, нашите ръце са резултат. Всичко е резултат. Тогава къде е човекът. Къде е умът на човека?

Сега всеки иска да бъде реален. Дайте ми реалното! Досега кой от вас е попипал човешкия ум? Никой. Кой от вас е попипал човешкото сърце? Никой. Казвате: „Де е човешката душа?“. Никъде не е. Никой не я е попипал. Нито духът, нито душата, нито умът, нито сърцето са на земята. Къде са? На друго място. Говоря на вашите умове да разсъждавате. Какво нещо са чувствата? Аз не искам да се смущавате, а да бъдете много спокойни, защото след като ви държа тази лекция, ще ви дам един банкет. И действително ще ви дам един банкет, но за този банкет трябва да ме слушате. Той ще бъде само един резултат.

Та всеки един от вас трябва да направи опит да си представи, като какво представлява той в материалния

свят. Понякога някой казва: „Аз нищо не съм“. Нали тяло имаш, как нищо не си? Тежиш деветдесет килограма, как нищо не си? Един от учените математици изчислил, че в атома има толкова енергия скрита, че може цялата Земя да я подвижи на няколко хиляди километра. Тази материя на вашето тяло, колко милиарда атома има, колко скрита енергия има у вас? Вие чудеса бихте извършили, ако разбирахте каква сила се крие у вас. Вие се спвате вътре в едно отношение, като казвате: „Знаете ли, еди- кой си учен човек е казал това и това“. Много хубаво е казал, но той не се е доизказал. Например теорията на Айнщайн – той дава едно ново мировъззрение, което постепенно разширява. Неговата теория е права, а другите учени се страхуват, че като влезе тази теория, ще направи на пух и прах досегашната наука. Цялата наука претърпява реформация. Те оставят настрана тази теория, понеже труд се изисква, усилия да я проучат.

Под „природа“ аз разбирам едно общество от възвишени същества, които са завършили своето развитие. Под тяхната директива учените хора на земята работят от хиляди години във всички направления. Това не е произволно. Вземете за пример съвременната музика. Като изучавате хармония, знаете какво нещо е хармонията. Тя е наука за човешкия ум, за външната страна. Човек, който иска да прогресира без хармония, той не може да направи нито крачка напред. Например един човек, който не може да пее, той не може да мисли правилно. Един човек, който няма обич към музиката, неговата мисъл не може да бъде вярна. Понеже музиката е поле, през което човешката мисъл трябва да мине, и да се уравновеси, филтриране е то. Не човек да си изкарва прехраната от музиката, то е изкуство вече. Но аз говоря за музиката като условие за развитието на човешкия дух. В природата съществува една абсолютна хармония. Ако днешните хора не могат да живеят добре, то е, защото този закон на хармонията не е разрешен. Вследствие на това хората страдат. Нашият Изгрев е пълен

с музиканти. Когато говоря за нашите „щурци", отлични свирци са, те са взели много нещо от онези щурци, които свирят по ливадите. Е, разбира се, че малко са по-напреднали, отишли са по-напред от тях. Ще каже някой с пренебрежение: „Щурец е". Какви класически парчета изпълняват те? Но дух се изисква, за да ги чуе. Някой ще каже, че щурецът само църка. Не е никакво църкане. Ако дойде някой гениален музикант, би изкарал много хубави парчета от техните песни, би дал ново направление на сегашната музика. Но щурците казват: „Съжаляваме, че нямаме удобствата на хората – докъдето сме дошли – това е, по-нататък не можем да отидем. На нашата музика разчитат хората". Тъй казват щурците. Сега аз това го казвам за едно малко обяснение. Разбира се, у щурците няма това съзнание, което има у човека. Но при това малкото съзнание, което имат, при тази степен на своето развитие, щурецът е един гениален музикант. Едно разбиране е това. У тях има отлични маниери на уважение и почитание. Аз съм забелязал всякога, когато минавам покрай дупките на щурците, излизат оттам и се покланят. Казвам: „Свободно е, свободно минете!". Но те влизат в дупката. Щурецът не се крие както другите да си обърне главата пред вас временно, но пооттегля се малко назад, както една млада булка се оттегля пред старец, и му сторва път да мине. Тъй и щурецът се оттегля назад – съзнание има. Някой път вие можете да правите своите наблюдения над щурците, да изследвате психологически техния живот, техния език. Ако кажа, че говоря с щурците, ще попитате: „Човек може ли да говори с щурците?". За да говоря с щурците, трябва да зная езика им.

Един американец, професор, отива в Африка да изучава езика на маймуните. Той си направил един голям кафез с железа наоколо. В процеса на проучванията донякъде сполучил да се разговаря с маймуните. Той разчленява около петнадесет-двадесет думи най-малко, с които маймуните си служат. Като произнесе тези думи,

маймуните идват, разбират го. Цяло съчинение е написал за езика на маймуните. Той е допринесъл нещо на човечеството. От негово гледище, а и от мое, маймуните са хора, изостанали в своето развитие, хора, които са изгубили условията, и сега чакат по-добри условия. Целият маймунски свят, според него, чака една нова вълна да ги подеме в еволюцията. Като погледнете ръцете на маймуните, ще видите много линии има на тях. После: всички маймуни са вегетарианци, няма маймуни месоядци. В това отношение те седят по-горе от сегашния човек. Маймуните подражават на човека. Само в някои отношения те са лоши. Сега аз няма да се спирам да обяснявам този въпрос, кои са били причините, защо са изостанали. Аз взимам само фактите.

Например някой осиромашал; и много богатият може да стане сиромах, а сиромахът може да забогатее. Констатирам само фактите: ако претеглиш един богат и един сиромах, ще намериш разлика. Богаташът всякога тежи повече, по-тежък е. Доволният сиромах тежи повече от недоволния сиромах. Та обяснявам: ако сиромахът е недоволен, тежи по-малко. Разбирам, че безразличието го прави да тежи по-малко. Но богатият защо е недоволен? Богатият е всякога недоволен, защото в подсъзнанието му седи идеята: „Ако аз бях сиромах човек, нямаше да страдам". Недоволният сиромах казва: „Ако бях богат човек, нямаше да страдам". Следователно те имат две философски разбирания. Така го обясняват някои психолози. Аз го обяснявам, като подчертавам това мнение: човек все трябва да е недоволен от нещо.

Човек трябва да обърне специфично внимание на своя мозък. Единственото възпитание в бъдеще трябва да започне от главата на човека. Ако главата на човека не можеш да възпиташ, целият човек ще остане невъзпитан. Много лесно се предава едно възпитание на човешката глава. Всички други удове много мъчно се възпитават. Природата е заставила един да оре, друг да пише, друг да работи – това е възпитание на ръката. Или е заставила

човека да ходи – това е възпитание на краката. Заставила е човека да диша – възпитава дробовете. Ядеш – възпитаваш стомаха си. Но от научно гледище главата, мозъкът на човека най-лесно се възпитава. Обясняват го с това, че мозъкът е най-неизменчивото вещество. Един болен човек може да изгуби двадесет-тридесет килограма от теглото си, но мозъкът много малко губи от своята тежест. Френологията е свързана с човешката глава. Астрологията, вън от човешката глава, няма никакво приложение. Хиромантията – също, физиогномията вън от човешката глава и тя няма никакво приложение.

Например има известни отношения между широчината на ръката и широчината на мозъка. Има известни отношения между първия пръст и втория пръст. Първият и вторият пръст показват какво е умственото развитие на човека. Линията изтеглена от носа до ухото, показва степента на развитие на човешкия ум, пътят, по който човек е минал в своето развитие. Как е поставено ухото на човека – близо или далеч от носа, и това е в зависимост от интелигентността на човека. Някой казва, че не е важно къде е поставено ухото. Много важно е къде е поставено. Тъй както ние мислим, че Бог е създал света, не е така, не е създаден света така, както учените хора мислят. Не искам сега да споря. И то е право, както те обясняват. Някой път алегорически може да го определим. Но как е създаден светът, хората още хиляди години няма да знаят. Какво ви очаква, то е външната страна, но светът си има и вътрешна страна. Ще се научим да проучваме себе си. Много философи са казали: „Познай себе си!“. Или: „Проучвай себе си!“, или „Проучвай своята глава!“. Имате някое неразположение. Някой път може да направите при такъв случай един опит. За да премине неразположението, почнете да пипате главата си навсякъде, целият ден пипайте главата си и това неразположение ще изчезне от вас. Аз няма да ви кажа къде да пипате. Като пипате главата си, все ще дойдете до онова място, което е станало причина

за неразположението. Защото има известно място, което е станало причина; има известни места в мозъка, с които той възприема различни енергии от природата – положителни и отрицателни енергии. Някой път неразположението може да се дължи на далечни причини: някой американец не е разположен и ти по радиото възприемаш неговата отрицателна мисъл и целият ден си неразположен. Като пипнеш съответното място на главата си, ти ще затвориш този ключ, ще освободиш главата си от този крясък. Защото неразположението на мозъка е една дисхармония, тия вълни, които идат там са дисхармонични. Няма да се занимавам с тези отрицателни мисли.

Един философ е написал цял трактат, че няма Господ. Ти като вярваш, че има Господ, къса ти се сърцето като четеш, че така може да се пише, че няма Господ. Мислиш, че като докаже това, ще стане нещо. Как ще докажеш, че Господ не съществува, когато Той е? Или как ще докаже този, ученият човек, че слънцето не съществува? Аз, който имам очи, как ще ми докаже този ученият човек, че слънцето не съществува?

Не че заставам на едната или на другата страна. Ние сме за истината. Това Същество, което ние наричаме Бог, съществува ли То в света, има ли към нас отношение, имаме ли ние отношение към Него – това е въпросът. Това отношение трябва да бъде разумно. Сега хората имат отношение към Бога само когато се намират в голяма трудност, само тогава Го търсят. После, когато забогатеят, хич не Го търсят. То прилича на положението на онзи българин, който имал един сляп кон, пък отишъл да го продава. Казват му: „Вижда ми се, че конят е сляп". „Вярвай в Бога, не е сляп. Окото му е такова." – „Че и другото му око е същото." Пък като отишъл този българин в онзи свят, казва на Господа: „Аз проповядвах, че Ти съществуваш". „Да – казва Господ – ти проповядваше за мене, за да продадеш слепия си кон." Това не е наука. Това е едно унижение – да продаваме едно същество и да лъжем

хората. То не е наука. Учените хора аз ги харесвам в едно отношение: в учените хора лъжа няма.

Един учен човек като разглежда произхода на видовете, като се спира на изказванията и теорията на Дарвин, счита, че Дарвин е безверник, безбожник. Той разглежда нещата, както са в природата. Като дойде до някои неща, които не може да обясни, казва: „Това не го зная". Много пъти обяснява нещата, но много пъти казва: „Това аз не го зная, оставям на по-учените хора да го обяснят". Във всяка теория има крайности, има отклонения. Във всяко едно вярване има крайности. Ние, хората, страдаме от една патология, не сме в състояние да кажем истината, както е – не от незнание, от нежелание. Някой път преувеличаваме нещата, а някой път ги намаляваме. Когато обичаме някого, казваме: „Той е много добър човек"; когато не обичаме някого, казваме: „Той е много лош човек". Когато го обичаме, казваме: „Много учен човек е"; когато не го обичаме – „Много лош е". Когато аз разглеждам един човек, трябва да видя първо как той гледа на въпроса. Ако един учен човек пише, или не пише съобразно с това, аз, както вярвам, ни най-малко няма да му вменя това в грях, да кажа, че той не пише вярно. Той казва известни факти общо. Аз не съм дошъл да третирам въпроса дали Бог съществува, или не в света. Това е последен въпрос, с който хората трябва да се занимават. Например трябва да се подложи на опит въпроса, има ли човек душа, или не. За ума няма да питаме. Дали човек има сърце, и това не е въпрос. Мозъкът е орган на ума, дробовете и сърцето са органи на чувствителността, но като дойдем до човешката душа, не знаем къде да я локализираме, няма орган. Като дойдем до човешкия дух, не знаем къде да го локализираме, няма орган и за него. Спор има за душата.

Помнете едно нещо: всички вие сте въплътени души. Ти си човек, който чувстваш, който работиш, ти си душа, не може да мислиш за себе си, ти не познаваш себе си. Казваш някой път: „Аз ще умра". Ти не познаваш

себе си. Ти и десет пъти да умреш, пак няма да умреш. В Англия се правят свободно разни научни изследвания, имат психологическо дружество, което прави своите изследвания върху душата, събира хиляди факти. Аз взимам от тези факти най-малко едно на стотe за вярно. Както и да ги обяснявам тези работи, мъчно се приемат. Може да се обяснят с телепатия, с предаване на мислите. Но откъде се предава тази мисъл? Сега се правят тия опити в Париж, в Лондон, учени хора ги правят. Човекът не е това, което се вижда само отвън. Вътре в човека има и друго същество, което е по-дълбоко от неговото тяло, което не се вижда. Тия учени хора са намерили, че това същество може да се извади навън от тялото, и го наричат негов двойник. Има една велика истина, има един велик начин, по който този двойник може да се извади навън. Индусите преди хиляди години са го намерили. Но верующите не го виждат. Като го извадят, сложат го на стола: този двойник прилича на човека, уста има, очи има, уши има, той е от една неосезаема материя, но която е чувствителна, може да го пипнете малко. Понякога изваждат двойника от тялото на човека, когато той е заспал, хърка. Започнали са да правят опити по следния начин. Вземат една бучка захар, сложат я на устата на спящия – никакъв отзвук няма; слагат я на устата на двойника – този на леглото казва, че е захар. После вземат една научна книга и я поставят пред очите на спящия – не чете. Поставят я пред очите на двойника – този на леглото чете книгата. Как ще си го обясните? Казвате: „Може ли да бъде това?“. Идете в Лондон, в Париж, там има цели дружества, които се занимават много с астралното тяло на човека. Те ще ви обяснят. Сега, ако аз кажа, че ние, тук в България, сме правили и по-големи опити, може да не вярвате. Но във Франция, в Лондон, в Ню Йорк или в Берлин учени хора са правили тия опити – на тях може да вярвате, авторитети. Имат известни методи. Те са дошли до още по-големи научни обяснения, те могат не само да излязат из

тялото навън. А то не е само това тяло. Има още тела, по-висши. Седем тела има човек. А според мен в далечно бъдеще ще се развият още пет тела.

Сега ще ви приведа следния пример, няма да ви кажа името. Преди 15 години дойде един литератор, издал ред книги, учен човек, интересува се от окултните науки и ми казва: „Искам да Ви поверя една тайна. Ще Ви моля да я пазите". Казвам: може би тази Ваша тайна да сте я разправяли и на друг някой, преди да сте я разправили на мен. Ако сега ми я разправите и се разчуе, ще обвините мен. Казва: „Никому не съм я разправил. Страхувам се да ида на лекар, мене ми се струва, че ми е мръднала дъската. Страхувам се, че скоро ще ликвидирам с живота си". Казвам: какво Ви дава повод да мислите така? „Връщам се един ден от гостилницата и си лягам да си почина, за да мога да работя после. По едно време виждам, че съм се изправил в стаята си, гледам – тялото ми на леглото, а пък аз съм по-голям, гледам го, някой отзад ми казва: „Това си ти." Аз мисля, че онзи е с мене, пък аз не го виждам, но го питам: „Ами аз кой съм?". Като зададох този въпрос, буден съм, у мене се зароди особено състояние, ще се пръсна, не мога да разбера тази работа, ще полудея, не зная, ако той съм аз, то аз кой съм? Той или аз? Този, който ме държи отподире, аз не го виждам, казва: „Ще ти покажа кой си". И с очите ме постави върху онзи на леглото. Почнах да потъвам, не зная колко време и се събудих. Да не мислите, че ми хлопа дъската? Цяла седмица не мога да спя. Страх ме е да ида да спя, защото като легна ще усетя същото. Как ще обясните това, дайте ми един цяр!" Казвам: ти си в нормално състояние, но си имал едно извънредно състояние, което втори път няма да ти се случи в живота. Това е, за да ти покажат невидими за теб същества, че има нещо, което може да се отдели от човека. Ти си излязъл от тялото навън. – „Как така?" – Но аз ти гарантирам, че втори път няма да ти се случи. И ето, 15 години оттогава, не му се е случвало. Той оттам насетне се заинтересува да учи старателно тези неща.

Та казвам: има един друг свят и този свят един ден ще се разкрие пред нас. Невидимият свят е реален, но понеже ние нямаме органи още, той е за нас още непознат, неразбран. Ние го считаме като телепатия, интуиция, нещо отвлечено, слагаме му разни имена. Но съществува един по-широк свят, отколкото съвременните хора разбират. Сега аз няма да ви извеждам известни факти. Има хора, които предчувстват онова, което има да става. Откъде го знаят? Има други, които никак не могат да предчувстват. Но онези хора, които предчувстват нещата, те имат известни белези. Ако разглеждате човешката култура, онези хора, у които интуицията е развита, имат известни белези в очите си. Ако разгледате човешкото око, ще видите, има известни петна в него. Такива петна като при слънцето. Ще ги видите в окото на всички онези хора, които са надарени с ясновиждане, които имат това зрение, защото има хора, които виждат зад стената. Има издадени книги за това: виждат зад себе си, виждат и отпред, и отзад, навсякъде виждат и знаят какво става. Та има едно съвпадение: тия хора, у които това чувство е развито, имат известни петна в очите. Някои лекари казват, че това са болезнени състояния. Болезнените състояния се различават. Ако езикът побелее, това е болезнено състояние. Ако окото пожълтее, това е болезнено състояние. Жълтият цвят показва разстройство на черния дроб, на жлъчката, храносмилането не става правилно, кръвообращението не става правилно. Казвам: черният дроб може да дойде в анормално състояние от голямо безпокойство. Затова първото нещо е: няма защо човек да се безпокои. Изгубил си хиляда лева, защо ще се безпокоиш? Ако безпокойството може да ти върне парите назад – добре. Трябва да работиш, няма защо да се безпокоиш.

Срещам един българин от Варна, търговец, който прави търговски операции. Изгубил осем хиляди лева. Това преди 20 години беше голям капитал. Казва: „Каквото спечелих, всичко изгубих, но имам вяра в себе си. Аз

предчувствам, че в две години пак ще спечеля тези пари". След две години го срещам и казва: „Онези пари, които изгубих, пак ги спечелих". Казвам: ето един човек, който няма защо да се безпокои. Този човек има едно знание за живота. Сиромашията се обуславя от известни закони. Ти не може да избегнеш сиромашията, не може да избегнеш и богатството. Ти не може да избегнеш последствията на сиромашията, както и на богатството. Защото сиромашията и богатството са две сили, които работят за човешкия ум. Да ви приведа един пример: богатият става богат, защото има специфични чувства. Ако поставите една кокошка при крина жито, тя е щедра – разрови житото наляво-надясно, изхвърля го, но няма да ѝ дойде на ума да събере житото на място. Ако на катерицата дадете жито, ако го оставите разпиляно, тя ще го тури на едно място. Питам: защо кокошката рови, а катерицата събира? Онези, които изучават главите на животните, казват, че у катерицата е развито чувството за пестеливост, тя събира. Тя казва: „Тази царевица ще ми дотрябва". Кокошката е като турците. У мравката също това чувство е силно развито. Който е много разпуснат и сиромах, да се сприятели с мравките, за да стане богат. Те трябва да му дадат пример. Българите вярват, че мравките като дойдат в една къща, носят богатство. И действително това е така, понеже дават импулс да работиш като тях. А на онзи, който е много стиснат, мравките ще му попречат.

Човекът, за да се развие, трябва да му се даде нещо, с което да работи. Имайте пред вид, че сиромашията е само едно състояние на човека. Но в човека има вложен един капитал, който трябва да се разработи. Неговият капитал седи в неговия ум, в неговото сърце, в неговата воля. Следователно онзи човек, който има воля, който има сърце, който има ум, той не е беден човек. Той трябва да впрегне ума си и за сиромашия въпрос не трябва да прави. Никога да не казва: „Аз съм сиромах", защото това не е истината. Аз на мнозина, които са ми казвали, че

са сиромаси, съм казвал: аз ще ти дам 200 хиляди лева за твоите очи, да ти ги извадят. Зъбите на човека струват повече от 200 хиляди. Човек би ли дал да му ги извадят? Ами ушите? Направени са от една специална материя, знаете ли колко струват? Ами човешкият език, с който трябва да опитвате природата? Ами човешкият нос, човешките ръце – тези пипала? Знаете ли защо обичате да целунете една ръка, а друга не? Като пипнете някоя ръка, усещате нещо приятно се предава по нея. Какво е то, не знаете, но като я пипнете, остава нещо приятно. А друга ръка не желаете дори да я пипнете. Значи предава се нещо чрез тези пипалца.

Сега аз не искам у вас да остане мисълта, че вие не сте способни. Казвате: „Толкоз години, какво сме направили?". – Много сте направили. Не трябва да се спирате върху това положение. Не се спирайте върху положението „докъде сте дошли". Казвате: „Ние вярваме". Вярата нищо не определя. Само онази вяра, която е подтик към науката, знанието, изучаването на живата природа, изучаването на човека, тази вяра има смисъл. Но вярата, която отклонява човека от правия път да учи, това е лековерие и суеверие. Например ние търсим някой път Бога вън в природата. В природата не зная къде може да намерим Бога, но в себе си вие може да намерите тази истина. Но ако едновременно у човека няма едно съзнание, по-високо от него самия, нищо не може да разбере. Нали някой път човек се разговаря със себе си? Може ли човек сам със себе си да се разговаря? Може ли да извършите събиране със себе си? Имате в математиката две действия: умножение и събиране. Ако умножавате една единица с друга, не се увеличава – едно по едно е равно на едно. Но аз да ви обясня какво значи единицата. Две реки, които са единици, се вливат и образуват една река. Но тази река е по-голяма. Когато събереш едно плюс едно равно е на две. Питам може ли да събереш единиците на едно място? Събирането е само като идея за обяснение. Събирането е един разумен акт. Трябва да знаете какво

нещо е събирането. Защото може ли да съберете две свои мисли на едно място и тези мисли да ги впрегнете на работа? Да съберете, това значи да впрегнете две свои мисли на работа. Две реки като се вливат в една, образуват една голяма река, която трябва да принесе полза. Събирането не е един установен механичен процес. В природата установени механични процеси няма. Тялото ви постоянно се изменя. Вие не сте такива, каквито сте били преди 20 или преди 15 години. След 20 години няма да бъдете това, което сте сега. Питам: кое е онова, което изменя човека? Онзи великият закон, който изменя човешките тела, е реалността. Реалността е, която изменя нашия живот, за да ни застави да я познаем.

Един от израилските пророци казва: „Онези, които чакат Господа, тяхната сила ще се възобнови". Или казано от друго гледище: онези, които разбират реалния закон на живата природа, няма да остареят. От това гледище сегашната икономическа борба и духовната борба, която съществува, какво представляват? Всеки един да се ползва от външните врагове. Това е право донякъде. Но има нещо излишно в съвременния строй. Не сме ние единствените фактори за човешката култура.

Питам: откъде сме дошли ние, съвременните хора? Ние, ако сме фактори, не го знаем. Онези, които са ни поставили на земята, нека да ги попитаме, а те са по-разумни от нас. Следователно те, които създадоха земята, създадоха тези сили за нас, туриха ни да се развиваме. Създадоха ни глава, създадоха ни дробове, създадоха ни стомах, ръце, крака; мислите ли, че те не се грижат за подема на света? Понеже ние сме присвоили едно право, което не ни се пада, мислим че ние сме, които създаваме. Създаваме един закон, втори за възпитанието на децата. В училище едно дете може ли да се научи да вярва в Бога? Няма какво да го учиш да вярва в Бога. Това чувство за вярата е всадено в него, само не му препятствай. Остави го, дай му ход и Божественото, благородното ще се прояви. У човека съществува една разумност, съществува

памет, съществува реч, ред способности съществуват. Тези способности искат условия, при които да се развиват. Ако някои хора са закъсали, причината за това е, че техните способности не се развиват. Трябва да се създадат условия за развитие. Под социални условия разбирам разумни условия – не както сега механически условия. Казвате – пари. Парите човешкият ум ги е създал, той ги е турил в банките.

Съществува един разумен закон в света, той е следният: щом се родите, може да се предскаже богат ли ще бъдете, или не. Това богатство се обуславя от златото, което е във вашата кръв. Във всяка кръв има злато. То е само за поддържане на живота. То не е излишно злато. Дължината на живота зависи от златото. Когато се поквари златото като елемент, животът се съкратява. Сега учените разложиха елементите на техните атоми. Но все таки съществува един елемент в света, в който живота се предава. Значи, от количеството на органическото злато в кръвта на човека, зависи дължината на живота. Ако вие имате едно малко количество злато излишно, което не служи за продължение на живота, то ще послужи за привличането на външно богатство или то ще създаде условия да бъдете богати. То дава тенденция да станете богат човек. След като станете богат човек, то ще ви научи как да живеете, няма да се разхождате само с автомобил и да ходите на бани, но ще бъдете богат човек, който е вложил капитала си за благоденствието на народа, за облагородяването на хората. Тогава всички ще видят, че този човек съдейства на обществото. Сега в света има много богати хора. В тази криза пак наскоро се убил в Америка един голям богаташ, от милиардерите, на когото не му вървяло.

Иде време, когато хората, които имат, трябва да знаят, че богатството, поверено в техните ръце, трябва да го употребят за общото благо на обществото, в което живеят. Такъв е законът в природата. Следователно всички ония хора, които така използват силите

си за доброто, техният живот се продължава, а ония, които не използват богатството си за благото на народа, техният живот се съкращава.

Във всяко едно отношение под думата „ближен" аз разбирам същество, което те обича. Ти трябва да бъдеш крайно справедлив към него. И най-голямото зло е да използвате и да сте несправедливи спрямо онзи, който ви обича. Никога не използвайте онова същество, което ви обича! Вашето богатство се дължи на такива същества, които ви обичат. Ако не ви обичат разумни същества, не може да имате богатство, любов. Ако майка ви не беше едно разумно същество, ако баща ви не беше разумен човек, също дядо ви, баба ви, ако десет-петнадесет поколения не се интересуваха от вас, какво щеше да стане? Дали са ви условия да растете и да се развивате. Те като заминат за другия свят, казват: „В нашия път ще вървиш". Затова ти ставаш богат.

Тъй както аз представям въпроса, някои от вас, които разглеждат нещата материалистически, казват: „Вън от нашата среда няма друга". Вие имате право да мислите така, но спрямо себе си вие сте несправедливи. Тогава питам: ако вие сте единственият фактор – аз задавам въпроса от мое гледище – щом вие така мислите, каква нужда имаше да имате майка, баща – сам трябваше да се родите. Значи, щом се раждате от баща и майка, вие не сте свободни в своите възгледи. Значи, баща ви и майка ви ви дадоха самостоятелен живот. Казвате, че не вярвате в нищо. Най-малко вярвате в това, което баща ви е вложил у вас; да вярвате в това, което майка ви е вложила. Като правех своите научни изследвания, един ми каза: „Аз съм голям безверник". Казвам му: аз те намирам за голям вярващ. „Как, аз в нищо не вярвам." Дойде друг при мене, казва: „Аз съм много религиозен човек". Ходел по три пъти на ден на църква. Аз правя своите изследвания и казвам: ти не си толкова набожен. В България правех своите изследвания и на една българска ясновидка – много напреднала – казвам: в теб религи-

озното чувство е много слабо разбито, в теб любов към Бога няма. Казва: „Прав си". Казвам: В теб има една хубава съвест развита, умна си, практична си, много си нервна, сприхава си, нямаш туй широко сърце да търпиш. „Прав си. А пък колко много съм плакала, да знаеш!" И това е една от най-добрите ясновидки, които съм срещал в България. Тя казва: „Какво става? Аз се намирам в три състояния. Едното състояние – каквото кажа, ще стане. Виждам го. Другото състояние е средно – каквото кажа, наполовина е вярно. А има и трето състояние, че каквото кажа, не става. Тогава трябва да мълча, пък аз не мълча. Дойде някой, ще му кажа една лъжа". Съзнаваше тя. Не всякога човек може да предвижда нещата.

За да бъде човек добър в правия смисъл, според мен той трябва да има свещения огън на Любовта, той трябва да има една непреодолима Любов спрямо всичко. Не само към хората, но и към животните, не само към животните, но и към растенията. Че растенията са много важни! Те ни дават плодове, те са много важни същества, съзнание има в тях. Те и радост имат, и скръб имат. И растенията се привързват. Има случаи, когато някой дядо е садил някоя ябълка или круша, или слива – той като умре и крушата си отива с него заедно. Това растение обича. Ако някоя круша ражда повече, това е така, защото обича повече. Когато някоя круша не обича някого в къщата, много малко круши ражда или никак не ражда. Някой отиде при крушата и каже: „Или ще раждаш, или ще те отсека!". И тогава казват, че тя раждала повече. Това сега не го вярвате, може да е вярно, но вие го отричате.

Казвам: има една реалност, върху която всички трябва да се спрете. Най-учената реалност аз я наричам. Казвам: във от нашето верую, което сега имаме, всеки човек трябва да има едно верую, което да не зависи от сегашното му верую, нито от миналото му верую – едно верую, с което той е роден. Това е едно чувство, може да го проверите. Болен сте на умиране. Лекарят е казал след

24 часа ще свършите. Викате един лекар, втори, трети, четвърти, пети, консулт правите. Всички казват: „Това казва науката, той ще умре“. Но вътре в този човек едно чувство му казва: „Ти ще живееш!“. И не се минават няколко дена, той претърпява една голяма криза и се спасява. Аз ще ви приведа един пример. В цариградската болница на един човек кракът се заразил и лекарите казват, че непременно трябва да се отреже, защото иначе човекът ще умре. Болният казва: „Докторе, аз не искам да ми отрежете крака“. „Ама ще умреш.“ „Ако Господ иска един крак, аз ще му дам цялото си тяло. Защо му е моят крак?“ Изпратили го от болницата. След шест месеца той се връща в болницата здрав, отива при лекаря и казва: „Аз съм онзи пациент, на когото искахте да отрежете крака. Както виждате, оздравях“.

Има едно чувство в човека, което му нашепва. Когато то ти каже: „Ще бъдеш здрав“ – ще бъдеш здрав; когато то ти казва: „Ще спечелиш“ – ще спечелиш; когато то ти казва: „Учен ще станеш“ – ще станеш учен; когато то ти казва: „Музикант ще станеш“ – ще станеш музикант. Каквото ти каже, то ще стане. То е вярно. Питам: ако в това чувство в човека не вярвате, в какво ще вярвате? Това е вяра, върху която трябва да основете бъдещото възпитание. Та като влезе един учител между учениците, да зачита онова, което децата говорят. Тогава, като говори на децата, и те ще го оценят. Щом той ги оценява и децата ще го оценят.

Та казвам: зачитайте в себе си Божественото. И светът да се обърне, ще кажеш: „Не може да бъде другояче!“. Тъй както сега ви говоря, то не е научно. Аз не искам да ви наложа това, нека вие да си го наложите. Аз ще се радвам да опитате и да се убедите, че е така. Моите възгледи ни най-малко не искам на вас да ви ги наложа. Мене ме интересуват вашите възгледи. Искам хубавото във вас да се развива. Някои от вас сте много даровити, но чакате някой късмет да ви дойде. Късметът от главата трябва да излиза. Аз ще ви приведа един пример, какво

може да направи човек. В Америка един от знаменитите проповедници бил обущар преди. В него това чувство да говори за Бога било много развито. То му казвало: „Ти ще станеш виден проповедник". Един ден отива и става член на църквата. Иска той да говори, но му казват: „Седни си, като не знаеш да говориш. Твоето е бръщолевене". Но нещо в него му казва: „Ти ще станеш виден проповедник. Малко се иска да говориш". Но все не му позволяват. Минават две, три, четири, десет години упражнения и после този човек го слушаха повече от двадесет хиляди души. Той ходи и в Англия, и там го слушаха англичаните, и там има същия успех. Но той слуша това чувство вътре: „Ще станеш проповедник!". Преодолява мъчнотиите. Големи мъчнотии срещал в работата. Той се самообразоваше по двадесет часа на ден, чете книги, изучава хората, събира факти, постепенно обработва своята реч и стана един от най-красноречивите проповедници. Казваше се Муди. Сега той не е на този свят.

Когато всички престанат да ти говорят, нещо в тебе казва: „Не бой се, в тази работа ще успееш!". Никой не те насърчава, другите те мразят, тъпчат те отгук-оттам, но то ти казва: „Не бой се, тази работа ще се оправи!". Така може да се обясни подвига на българските революционери като Ботев, като Левски, които казваха: „Ще успеем, ще освободим България! Това ще стане!". Има нещо Божествено в това. И така стана, както мислеха. Ако бяха се обезсърчили, и досега България, щеше да бъде под иго. Сега вие живеете в по-добри условия. Сега във вас кой говори? Какво трябва вие да направите? Какво ще направите, то не е моя работа, но аз един приятелски съвет искам да ви дам. Онова, с което вие сте родени, което всякога ви е подкрепяло, бъдете верни на него. Вярват ли в това хората, става едно побратимяване в света. Може да има едно общо побратимяване. Всички недоразумения, които сега съществуват, те са от един обществен характер. Всички други въпроси са второстепенни. Всичко това може да се поправи. Това е

въпросът за отношението между бедни и богати, между учени и прости, между добри и зли, всички други въпроси са второстепенни. Всичко това може да се поправи. Един богат човек и един беден човек преспокойно могат да вървят заедно. Бедният може да е по-учен, по-силен – той ни най-малко не е беден.

Силата седи в това вярую, което е вътре в човека.То е човекът. То е мощното. Това, което в човека никога не престава да съществува, то е човешката душа. То е човекът, който не умира. Следователно има нещо в човека, което ще умре, но има и друго, което не умира. Тялото ще умре, ще го заровят. След като ви вземат тялото, ще остане нещо, което никой не може да вземе. Сега аз не искам да ви убеждавам, понеже като идете в другия свят, вие ще проверите. Онези от вас, които не вярвате, идете в другия свят да проверите и елате да ми кажете. Аз ще ви срещна там и ще ви проповядвам. Това вече не е научно.

Аз искам да ви кажа, че има една обща връзка. Този и онзи свят са тясно свързана. Някои разделят единия свят от другия. Този свят съществува по причина на духовния. Първо духовният свят съществува, после физическия човек. Следователно трябва да бъдете клони. Като говорят с корените, листата казват: „Ние всичко свършихме“. А корените казват: „Ако ние не бяхме да пращаме соковете“. Сега корените на човешкия живот са горе. Човек е двойно дърво, корените на неговата мисъл са в неговия мозък, клонищата са спуснати долу. Човек е едно обърнато растение. Неговите добри мисли и дела, това са плодовете на дървото. Когато ти мислиш добре, когато си благороден, всички тия красиви мисли, те са плодовете. Тия плодове остават за храна на твоя бъдещ живот. Всяка една мисъл, която ти създаваш, тя е храна, тя е мощна сила. Подкрепяйте хората с мислите си! Никога не допущайте отрицателни мисли! Те ще дойдат, но всякога да седи положителното! И като плачете, пак вярвайте! Като се обезсърчите, пак

вярвайте! Като ви тъпчат, пак вярвайте! Като стенете, обършете праха си, после се усмихнете! Според мен комедия и трагедия са полюси на живота. И драми има в света. Драмата е съществуването за мене. Нали имате трагедия в театъра? Този, който умира на сцената, умира ли? Не умира. Онзи, който играе комедия, и той не умира. Той си изкарва прехраната с това. Казвате: „Трагичен е животът". То е една опитност. Ти играеш само една роля трагична. А има и драма. Твоята работа, за да се осмисли, трябва да дойдат страданията. Страданията в живота са мощна сила в природата на човека. Страданията, които ние минаваме, са изключителни за сегашните хора. Растенията не страдат тъй, както ние страдаме. Понеже само при тези вътрешни страдания, когато научим законите, които ръководят страданията, ние ще имаме един нов живот. Човек ще се освободи от вътрешното робство. Понеже ние страдаме. Някой казва: „Аз ще умра гладен". – Бъди уверен, че гладен няма да умреш. Ако вярваш, гладен няма да умреш; ако не вярваш, гладен ще умреш. Ако работиш, гладен няма да умреш; ако не работиш, гладен ще умреш.

„Доброто семе." Казва Христос: „Онзи, който е посял доброто семе, то е Божественото, то е съществуването у човека. Това добро семе да расте". Някой път може да се посеят плевели. Те са лошите условия, които са посели лоша мисъл, лошо чувство. Това са посторонни* работи. Онова, съществуването у вас, е доброто семе. Та и с тази мисъл, с това чувство, с тази интуиция, които във всеки човек ги има, ще сполучите да съградите вашия бъдещ живот. Това нека бъде вашата вяра!

5 юни 1932 г., София, Изгрев

* посторонни *рус.* Странични.

И видя там човек

Ще прочета част от 22-ра глава на Матея, от 10-и стих. Ще взема само няколко думи от 11-и стих: „И видя там човек".

Глаголът „видя" в дадения случай е важен. Виждането това е закон. Това е процес на човешкото съзнание. „Видя." По два начина може да се види: виждаш нещо, което е хубаво, благородно, светло; а може да видиш и нещо грозно. Правиш едно вътрешно различаване. Виждането в живота носи радост и веселие, то всякога върви по великия закон на битието. Жадният, когато види извора, радва се. Гладният, като види хляба, радва се. Давещият се като види въжето, което му се хвърля за спасение, се радва. Бедният, когато се изменят условията му, се радва. Зависи в дадения случай какво вижда човек. Но какъв е светът всъщност?

Някои хора искат да разберат смисъла на живота. Какъв е смисълът на живота, никой не може да го разбере, нито сега, нито след хиляди години, нито след милиони, нито след десет вечности хората ще го разберат. Това ни най-малко не подразбира, че не трябва да се мисли за него. Може да мислим за непостижимите неща. За постижимото никой не мисли. Постижимото е зад нас, непостижимото е пред нас. Великата идея на живота е вечно непостижима. Някои разбират много механически постигането на нещата. Всяко постижение подразбира една възможност, която трябва да се постига. Всяка постигната възможност дава една нова сила в човека, едно ново чувство, с което той ще постигне онова, което е пред него.

Казвам: когато този цар влязъл и видял човека, не е бил от глупавите, той го държи отговорен, че не е облечен. Не може да държиш един камък отговорен, че е влязъл в къщата, но може да държиш отговорна една

мечка, която е влязла в къщата, и изпоплашила всички деца. Даже най-благородният човек как би се справил с една мечка, която е влязла в дома му, и изпоплашила децата? Веднага ще върже предните и задните крака на мечката и ще я изведе из къщата. В дадения случай се вижда, че царят е пристрастен. Някой ще каже: „Да му е дал някаква сватбена дреха". Има неща, които не може да се дадат на човека. Не може насила да облечеш един човек в добродетели, не може да облечеш насила един човек в любов, не може да облечеш насила един човек в знание. Сам човек трябва да се облече в тях. Има неща, за които човек е отговорен, понеже те са негова длъжност, сам трябва да се облече. И най-хубавата сватбена дреха, в дадения случай, намирам, е дрехата на доброто, с която човек трябва сам да се облече. Тогава той е облечен в сватбена дреха. Всеки, който сам не се е облякъл в сватбена дреха, се намира в затвор. Ако търговецът не е облечен в сватбена дреха, е затворен. Ако църковният служител не е облечен в сватбена дреха, е затворен. Ако неврастеникът не е облечен в сватбена дреха, е затворен. Всички, които нямат сватбена дреха, се намират в затвора. Това е вътрешният смисъл. Следователно придобиването на сватбената дреха съставя един идеал, но трябва да е изтъкана. Всяка дреха е изтъкана от нишки, някои от вълна, някои от памук, някои от коприна и т.н. Има дрехи, които са изтъкани от стъкло. Има дрехи, изтъкани от злато, от сребро. Следователно в дадения случай най-ценни са златните дрехи. По съдържание те никога не губят своята цена и като остареят, след като ги износи, пак ще ги продаде човек толкова, колкото в началото. За другите дрехи не е така. И тогава от едно гледище, в пълния смисъл на думата, дрехата, в която човек е облечен, това е животът. Животът носи в себе си най-почтената дреха, която дава ценност на неговия израз. Животът става ценен само при доброто. Качеството на доброто е, което е вложено в неговия ум и в неговото сърце. Може да разисквате разни политиче-

ски въпроси, обществени, социални, семейни, индивидуални, може да разисквате дали има бъдещ живот, или не, какъв ще бъде той, какъв ще бъде строят. Но доброто в живота, то е ценното.

Един американец напоследък превежда египетски ръкописи от преди пет хиляди години. Той казва, че като превеждал ръкописите, намерил, че хората преди пет хиляди години са имали такива кризи, такива несгоди, каквито хората сега имат, само в друга форма. Значи в тези пет хиляди години светът не се е изменил много. Даже толкова малко, че трябват светли умове да обяснят, за да се забележи, в какво седи промяната. Има промяна. Антрополози и физиолози, ако разгледат черепа на допотопния човек или на пещерния човек, ще намерят голяма разлика. Колкото една раса е по-благородна, по-морална, по-добра, черепът е по-правилен. Има известни линии, плоскости, с които се мери черепа, устройството, външната форма на черепа.

В предпотопните времена имало хора. Съвременните учени казват, че имало диви племена. Всякога е имало диви племена, както в нашите времена има диви племена. Съществува един закон: един вид никога не може да се подобри. Това, което казват: че видът може да се подобри, не е точно така. Едно растение не може да се подобри. Вложеното в едно растение не може да се подобри. Може да измениш някои качества, но вложеното в едно растение не може да подобриш. Растенията при лошите условия са изгубили онези възможности, които са имали първоначално. Следователно сега като ги развиваме, няма да ги докараме до онези първични възможности, които са имали преди хиляди години. Растенията са изгубили от външните условия.

Целта ни не е да се занимаваме с растенията. Те съставляват част от човешкото царство. В строежа на земята ние виждаме, че със създаването на растенията идват ред големи прояви в природата. Най-после се явява човекът. Същото сега е със създаването на човечество-

то. Сегашното човечество не може да се подобри. Сегашната бяла раса е дошла до края на всички свои възможности. Бялата раса е дошла до своите крайни възможности. Вие, от бялата раса, не може да направите гении, светии, учени хора, талантливи хора. В бялата раса не може да намерите гениални хора. Ако се роди в бялата раса някой гениален човек, той не е от бялата раса. Следователно, когато говорим за бъдещото човечество, разбираме, че трябва да се яви нов тип в света, за да вложи природата в него повече възможности, нови възможности. Това виждам в процеса на нейното развитие. Тя е започнала с най-малките форми, започнала е с най-малките възможности и постепенно този процес на развитие е продължавал. Трябва да имате предвид: ако искате да направите промяна във вашия живот в тази форма, в която сега се намирате, по никой начин не може да стане едно подобрение. Ще имате това, което е вложено. Например: ако имате един череп от три сантиметра чело височина, седем сантиметра широчина, вие ще имате един много обикновен човек. Вие даже не може да имате един талантлив човек. Ако имате едно лице с устройство от 65 градуса камперов ъгъл, той е един човек, който може да се приближи до маймунското разбиране. Маймуните имат 65 градуса, у някои животни този ъгъл е 45 градуса. Като теглите една отвесна линия от челото до основата на носа и друга линия от основата на носа до основата на ухото, получава се един прав ъгъл. Простият човек не може да разбере какво отношение има между този прав ъгъл и неговата интелигентност. Ако вие имате едно гениално писмо и го дадете на невежия, мислите ли, че може да схване съдържанието, онова, което е скрито в писмото? Той ще опише външната страна: хубава ли е хартията, на която е написано, луксозна ли е, после с какво мастило е писано – черно, червено или синьо. Може да каже дали е красиво написано, или не е и ще каже: „Това е писмото“. Ученият човек ще намери съдържанието не само във външната форма, но и съдържанието, което е

вложено в текста. Силата не седи само в думата „любов“. На български тази дума е написана с шест букви, на английски се пише с четири букви. Защо българинът е сложил шест, а англичанинът – четири? Защото англичанинът е практичен и казва: „Времето е пари!“. Той няма време. Англичаните се отличават с това, че съкращават думите, а германците имат доста време, те имат доста дълги думи с по петдесет-шестдесет букви. Защото английското владичество е по цялата земя, има с какво да се занимават. Германецът е стегнат в една малка земя, има много народ, 75 милиона, като няма какво да прави, удължава думите. Това са изводи. Този закон е верен.

Онези хора, които са при лоши условия, в тях се създава един вътрешен морал, за доброто говорят. А пък онези, на които условията са уредени, които са богати, имат всички възможности, те уреждат преди всичко външния живот. Те казват, че външният живот е важен, не толкова вътрешният. Бедните хора се занимават с вътрешния живот, богатите се занимават с външния живот. Но питам, ако ние, от гледището на богатите, разглеждаме живота, какво ще добием? Ще разгледаме само едната страна на живота. Богатият човек, въпреки всичките условия на живот, не е щастлив. Бедният човек, който няма тези условия, въпреки всичко той е по-щастлив. Богатият има някакво щастие, както и бедният има само че щастието на богатия се различава от щастието на бедния.

Главно и необходимо е човек да изучава природата с онази вещина, с онази виделина, които могат да осветлят живота му, за да бъде доволен, за да бъде щастлив. Тя е дала възможност и всеки един човек може да бъде щастлив. Всеки човек може да създаде форма, в която са вложени всичките възможности, които природата е дала. Съвременните хора са онези души, които преди милиони години са схванали важните задачи и условия на природата, и сега те минават за човеци, защото са

създали повидимому най-благородните черепи, най-благородните тела – те са построени от бялата раса. Ако направим сравнение с всички раси, най-добре е устроено тялото и черепът на бялата раса. Нито една раса няма такива заложби в себе си като нея, но въпреки това на бялата раса липсват много неща. От бялата раса гениални не може да излязат, светии също. Ще кажете, че има светии. Има светии, но тия светии не могат да оправят света. Гениалните хора не можаха да подобрят живота. Гениален човек е този, който може да измени и подобри живота, и светия е този, който може да подобри целия външен и вътрешен строй на живота. Тъй както слънцето може да направи една промяна на земята, така и светията трябва да направи същото. Слънцето не вдига шум, само се проявява. Но най-големите промени на земята стават от слънцето. Понеже вятърът, водата, земята не служат на слънцето, те се карат помежду си и развалят неговите работи. Ако вятърът се примири с водата и земята, животът на хората щеше да се измени. Вятърът е, който раздухва всичко. Като задуха той, всички занася. И като дойде водата, и тя завлича всичко, каквото се посее. Като се разтърси земята, и тя разрушава всичко, каквото са направили хората. Един ден, като ѝ дотегне много, ще се разтърси като един вол и ще олекне. Учените хора, геолозите, доказват как стават земетресенията. Простите казват, че ѝ дотежало на земята. Както и да се обяснява, важното е, че къщите се срутват. Тогава може да питаме кои са причините вятърът, водата и земята не се спогаждат? На това отговарям: причините са хората. Ще ви приведа един пример, който не обяснява изцяло нещата, но е един научен пример, който може да докаже нещо. Преди повече от двадесет години в новопазарско настанала голяма суша. Всичката трева изгоряла. Събират се около двадесет турски села и се молят на Бога за дъжд. Казали на българите: „Помолете се и вие!“. Но те си казали: „Господ, като даде дъжд на турците, ще даде и на нас“. Случва се така, че Господ

на турците дава дъжд, а на българите не дава. Как ще го обясните? Някои го обясняват: плащаш на един човек, който е работил, но на когото не е работил, не плащаш. Турците работят, Господ плаща; българите не работят, нищо не плаща. Човек трябва да работи съзнателно, да обръща внимание на външните условия. Действително единството оказва голямо влияние: вятър, вода, земя, слънце – всичко това оказва влияние на човека. Но човешкият дух седи над всичко това отгоре. Човешкият дух – в него има знание, той може да използва всичките тези условия, да ги впрегне, да ги примири. Ние сега се трудим да примирим въздуха, водата и твърдата почва.

А как ще примирим човека? Според моето определение казвам: човешките тела се огъват, течностите се наклоняват, а въздухообразните тела се повдигат. Как ще познаеш известна твоя идея? Ако твоята мисъл, ако твоето желание се наклоняват, върху тях преобладава влиянието на течната материя. Ти не може да имаш никакъв морал. Водата няма морал – дето намери най-малкия наклон, готова е да иде в този път. Следователно от морално гледище, водата не може да ходи нагоре, а надолу. Някой път се чудим, защо хората вървят в този път, а не в друг. Въздухообразните тела отиват нагоре; следователно в морално отношение въздухът може да ни помогне, понеже отива нагоре. Под морален разбираме човек, който се катери по височините. Най-първо чистата мисъл се вижда недостъпна, защото в дадения случай нашата мисъл има характер подобен на въздуха. Мислещите хора са крайно подвижни. Следователно човек трябва да изучава закона на човешката мисъл, тъй както изучава въздуха, неговото естество и неговите свойства. После нашите чувства имат свойствата на течните тела, никакъв морал нямат, те се наклоняват. Нашите постъпки аз ги уподобявам на твърдите тела, те се огъват. Тогава казвам: ако една мисъл не се повдига, ако една мисъл не се наклонява, ако не се огъва, какво има в себе си. Тази мисъл значи няма никакви условия

за развиване. За да се развива една мисъл, трябва да ѝ се дадат условия или да се огъва, или да се наклонява, или да се повдига. Ако едно твое желание не се огъва, ако едно твое желание не се наклонява, ако едно твое желание не се повдига нагоре, то няма условия за развитие. Законът на твърдите тела е да се огъват. Законът на въздухообразните тела е да се повдигат нагоре. Ако разбираш закона, ти трябва мисълта да я прекараш от едно твърдо състояние в течно, после във въздухообразно и тогава ще ѝ дадеш едно правилно направление.

По аналогия можем да разглеждаме водата. През зимата водата замръзва, тя е в твърдо състояние. Пролетно време водата е течна. В големите горещини водата се изпарява, отива нагоре, става въздухообразна. Естественото състояние на водата е течното, а парата и ледът т.е. въздухообразното и течното ѝ състояние, аз ги наричам видоизменения на водата при известни условия. Животът в своето проявление е подобен на водата. Естественото проявление на живота е да бъде наклонен. Животът има известен наклон към материалния свят, да се захване някъде и да използва материята. Неговото тежнение не е да ходи по небето да търси рая. Той после търси рая. Кой търси рая? Търсят го бедните хора, а богатите не го търсят – те живеят като в рай.

Някой проповядва онзи свят. Всички, които фалират на земята, търсят онзи свят, а онзи свят са добрите условия. Всички искат да забогатеят. Ученитe хора казват, че онзи свят прониква и в нашия свят. Под думите „онзи свят“ ние разбираме възвишена дейност. Ако някой философ от мравешкия свят би определил какво нещо е човешкият живот, той би казал, че нищо не е. Действително – една мравя не може да види целия човек и не може да го схване, тя може да види само пръста му. Даже и една муха не може да види целия човек. Ако отидеш към нея, тя не може да те познае. Ако си покажеш пръста, ще го види. Тя не може да схване целия човек като външност, а пък да не говорим за характера. По някой път човек развaля мраву-

няците. Тогава за мравките настава цял катаклизъм, земетресение. Но ако гледате на това от човешка гледна точка, ще кажете само, че оттам е преминало едно рало. По аналогия могат да се разглеждат всички тези пертурбации, които стават в човечеството – минал е някой плуг през човешката област и е развалил нейните работи. Защото, ако животът зависи само от нас, тогава ние щяхме да го поправим. Какво ни препятства? Ако никой не се меси в работата на мъжа и на жената на земята, двамата ще живеят ангелски живот. Ако са сами на земята, няма да се карат, те ще живеят щастлив живот, докато се народят децата. Съберете една жена и двама мъже, непременно ще има караница. Съберете един мъж и две жени, непременно ще има караница. Как мислите вие светът да стане щастлив, когато има толкова мъже и жени! Следователно, от това гледище, в ума на жената трябва да съществува един мъж и в ума на мъжа трябва да съществува абсолютно само една жена. Това е правило! Щом в ума му съществуват две жени, светът ще бъде като сегашния. Някои искат да знаят какво нещо е моралът. Ако ти се бориш между две жени, никакъв морал нямаш. Ако жената се колебае между двама мъже, няма морал. Трябва да има един идеал.

Съвременното човечество разглежда идеята за Бога, разглежда живота на църквата, на държавата – това е много хубаво. Но държавата трябва да има един произход – Божествен, семейството също. Човекът, както е писано, е създаден по образ и подобие на Бога. Раждането на децата – пак е същият закон. Отношенията между хората – всичко това си има Божествено начало в себе си. Но в това начало трябва да се разбира вътрешната страна, с която животът постоянно трябва да се свързва. Има една вътрешна връзка между всички същества. Когато тази връзка изчезне, тогава става едно вътрешно нарушение в нашата мисъл и ние се смущаваме. Богатият, щом изгуби тази вътрешна връзка, и той е смутен. Бедният, като изгуби тази вътрешна връзка, и той се

смущава. Майката, като изгуби тази вътрешна връзка, и тя се смущава. Който и да е, като изгуби тази вътрешна връзка на живота, той се смущава.

Има един такъв мит. Когато Господ създал света, пратил един от великите ангели да донесе всичките Божии благословения, да ги раздаде на хората. Малко хора имало тогава. Всичките хора тогава били дванадесет мъже и дванадесет жени. Това било цялото човечество. Носел ангелът една голяма торба с благословения. Дошъл на земята и тъкмо искал да раздава, видял едно дете, намирало се в трудно положение, което казало: „Помогни ми!“. Ангелът сложил торбата на земята и помогнал на детето. Но нещата в онзи свят като ги обърнеш надолу с главата не падат, а на земята падат. Ангелът като сложил торбата, тя се обърнала и нещата изпадали. Тези благословения се изгубили и останала празната торба. Всичко се било изгубило и ангелът не могъл да намери благословенията. Сега всички търсят тези изгубени подаръци, които небето му дало. Младата мома търси подаръка, младият момък търси подаръка, майката търси подаръка, бащата търси подаръка. Всички търсят изгубените вещи, които излезли от торбата. Ангелът се върнал и казал на Господа: „Като помогнах на детето, всички подаръци се изгубиха“. Та Господ наново праща този ангел да изправи погрешката си. Сега той се намира в голямо затруднение. Тогава хората били двадесет и четири души, сега са два милиарда. Та не зная колко хиляди години трябва да минат, та да намери всеки едного, да му даде по един подарък. Тъй разправя тази легенда. Вие се пригответе, като похлопа ангелът, да сте готови.

Великото, разумното – това е човешкият ум. Този цар е онова, което нас ни отличава. Това, което хората наричат цар, то е Бог, който живее в нас. Когато ние изпълняваме волята Му, както Той иска, Той ни благославя. Когато не изпълняваме Неговата воля, Той ни изпраща тук, за да се изправим. Затворът не е нищо друго, освен изправление в Божествения свят. Този човек,

когото затворят, той не е изпълнил волята Божия, той не е употребил всичките условия. Ако онзи касиер, който е изпратен да раздава парите, ги вземе за себе си, за своя полза, какво ще направи банкерът, онзи който управлява банката? Ще фалира.

Та при сегашния живот разумните хора трябва да разберат, че не е религията, която може да ни спаси. Нито бялата раса ще ни спаси. Нищо! Казвам: канили са те на сватба. Тази сватба ще те спаси. Всеки трябва да е облечен, всеки трябва да е готов за новата раса, за новата форма, да има дрехата, с която трябва да е облечен, както Христос казва: „Ако се не родите изново, не можете да влезете в Царството Божие". Което е родено от плът, плът е, а което е родено от дух, дух е. Под думата „дух" разбираме онова разумното, възвишеното, благородното. Не да царува всеки сам, но братство да царува. В неговия ум, в неговата душа, в неговия дух да няма това противоречие, което сега съществува. В него ще има такъв стремеж, както в една квачка, която е излюпила пиленцата си – само си отваря крилата, води ги, дава им храна. Такова ще бъде бъдещото положение. Сегашните условия не са лоши. Тук е едно училище, в което може да се приготвим за бъдещите условия. Възкресение ще има в шестата раса. Ще възкръсват не както сегашните хора. Ако сега би дошъл един човек от шестата раса в един град, и влезе в един дом, той ще донесе всичките благословения. Ако хората са болни, ще станат здрави; ако са сиромаси, ще станат богати; ако са невежи, ще станат учени. Той няма да обърне внимание на техните недъзи. Ще внесе онова, което има в себе си. Той влиза както светлината. Когато светлината влиза в един дом, тя не обръща внимание на нищо. Светлината еднакво огрява и тревите и сухите клечки, всички тела еднакво се огряват от светлината; но не всички еднакво използват тази светлина.

Ако се спра върху думата добродетел, колко хора има, които разбират добродетелта? В едно село във

варненско се случило така, че седем години наред заколвали все агнетата на една овца. Като дошло осмото агне да го заколят, тя се затичала и започнала да блее и да боде стопанина. Той затваря овцата в кошарата, взема агнето и го заколва. До вечерта умряло детето му.

Всички социални нещастия, които ни сполетяват, на какво се дължат? Всички носят отговорности, не е само един: и сиромаси, и богати, и попове, и владици – всички вие носите отговорности. В света трябва да се проповядва, че всички ще имаме еднакви придобивки, ако еднакво носим отговорността. Въпросът не е да се създадат страдания за хората. Страданието е вметнато в живота, смъртта е вметната в живота, скръбта е вметната в живота. Целта е животът. Целта е щастието. Целта е знанието. Целта е разумността в света. Целта е добродетелта в света. Целта е любовта. Любовта, която ние трябва да разбираме, не тази идейна любов без тяло, защото любовта без тяло не съществува. Каквото и да говорим, за да има любов в света, човек трябва да има тяло, трябва да има къща. Не трябва да бъдем без къща. Ще имаме много хубаво тяло, ще имаме много хубава къща. Под думата „любов" разбирам да имаме един отличен ум, едно отлично сърце. Затова учените хора ще дойдат на помощ на бъдещите майки и бащи. По какъв начин ще дойдат бъдещите хора в света? Че при сегашните стеснени условия могат ли да се родят гениални хора в света? Никога. При сегашните стеснени условия могат ли да се родят светии? Никога. Мислите ли, че на Северния полюс могат да растат тропически растения? Един гениален човек е велико тропическо растение, което расте при най-благоприятни условия. Съществува една раса, която сега направлява съдбините на цялото човечество в света. Наричат я Предците на човечеството. Преди да е съществувал човекът, на земята е била тази раса. И следователно тази раса е, която приготовлява новите условия. Учените хора виждат, че всички тези кризи, всички тези пертурбации,

които стават сега в природата, се дължат на тях. Цялата земя се преустройва, цялото вещество на земята се преустройва. Те имат знание. Те изменят човешките мозъци. Един ден вие ще се събудите и вашите мозъци ще бъдат изменени. В шестата раса българинът няма да бъде българин, англичанинът няма да бъде англичанин, евреинът няма да бъде евреин, французинът няма да бъде французин, германецът няма да бъде германец, негърът няма да бъде негър. Българинът ще съблече своята българска дреха и ще я остави вън. Всички ще оставят дрехите си и ще бъдат едно семейство, ще се наричат братя на човечеството и Бог ще им бъде баща. Казал е един от еврейските пророци преди хиляди години: „Казва Бог: Ще се заселя между тях и Аз ще им бъда баща, и те ще Ми бъдат синове, и ще напиша закона в сърцата им, и ще Ме познаят от малък до голям". Ще имат общ тип, ще имат една любов, ще живеят в мир и съгласие.

И тъй, като влезе царят да се види с гостите, видя там човек необлечен със сватбена дреха и рече му: „Приятелю, ти как си влязъл тука, като нямаш сватбена дреха? И понеже гостът замълчал, царят заповядал да го държат и затворят в тъмница. Значи в бъдеще всички, добри и лоши, ще влязат в царския дом, но онези, които не са живели както трябва, мислите ли, че ще останат там? Понеже във времето на Христа израилтяните казваха, че са синове на Бога, Христос им каза: „Не казвайте така, защото Бог и от тези камъни може да произведе израилтяни!". Казвате: „Ние сме православни". Бог и от камъните може да произведе православни, и от растенията може да произведе православни, от всичко може да произведе. Бог е създал всичко в света. Казвате: „Как така?". Пътят на еволюцията е човешкият път, пътят на човешкия прогрес, пътят на човешкия дух. Всички тези животни, които ние наричаме животни, това са изостанали човешки души. Пък ние, които минаваме за хора, мислим, че сме напреднали души. И следователно онези, ненапредналите души, и те ще имат условия за

развитие. Когато и да е, и те ще минат този път, ще го извървят.

Та казвам: вие сте напред, които сте изминали този път. Пред вас седи друг велик път, пред вас седи едно велико бъдеще. И ако вие сега се занимавате с вашите стари възгледи и неща, които сте наследили, нищо няма да придобиете, ще имате вашия сегашен живот. Трябва да бъдете вече готови за най-добрите условия, които вашите предци ще доведат.

„Роденото от дух, дух е." Този цар като ви повика да отидете на угощение, вие трябва да бъдете готови с вашите сватбени дрехи, т.е. вашият ум да бъде в състояние да възприеме новото. Например някои хора вярват, че ако дойде клерикализмът като верую на обществото, ще внесе нещо ново. Една мома вярва, че ако се ожени за момъка, когото обича, ще я направи щастлива. Когато ме питат как ще се оправи светът, казвам: ако всички хора вярваха в Бога, както младата мома вярва в своя възлюбен, в една седмица ще се оправи, но нямат хората тази вяра. Защо се разваля семейството? Защото момата изгубва първоначалната си вяра. Вярата е необходима, но тя не може да седи на тази висота.

Казвам: има едни заложби у вас. Всички имате вътрешен стремеж в душата. Аз ще говоря за неща, които са вам известни. Много научни неща има, които вие знаете, но пак имате един необясним стремеж към придобиване на още знания. Стремите се към много неща, без да ви говори някой, без да ви проповядва. Отвътре има един стремеж. Ако изворът намира своя път, по който да изтича, ако вятърът намира своя път, откъдето да се движи, мислите ли, че човек, който има разумност, той не ще може да намери своя път? Аз вярвам, че и без да ви говоря, вие ще намерите своя път, може да го постигнете. Аз допущам това. В света съществува един закон, че хората взаимно трябва да си помагат, понеже те са носители отчасти на Божествени сили, понеже човек не може да носи всичко Божествено в себе си. Следователно между хората става

едно брожение, една обмяна помежду им. Следователно ние, хората, като се запознаваме един с друг, ние се променяме и с това познаваме великото, Божественото. Ти, като обичаш ближния си, не познаваш него, ти познаваш Бога в себе си. Като обикнеш един човек, ти обичаш Бога в него. Един ден тази форма ще изчезне. Ако обикнеш тази форма, тя като изчезне, ти оставаш разочарован. Ако в тази форма обикнеш Бога, Той всякога ще бъде там. Онзи, който разчита на Божественото, той не умира. Онзи, който разчита на Божественото, той ще възкръсне. При най-благоприятните условия човек ако е, дори ако е болен – може да направите един опит – ако вярва в Божественото, ще оздравее. Може да осиромашеете, но ако вярвате в Божественото, тази сиромашия ще ви напусне. Ако един народ вярва в Божественото, лошите условия ще изчезнат в него. Доброто дава възможности всичкото богатство да произведеш, но трябва да има кой да работи. В нас няма една вътрешна разпоредителност. Благата, които ни дава природата, ние мислим, че не са разпределени, както трябва. Понеже всички имаме различни възгледи за живота. Най-първо ще те попитат ти в какво вярваш. Или ще те попитат: „Ти българин ли си?". Ако си англичанин, може да пътуваш по целия свят, но ако си българин, не може. Ако си англичанин, имаш едни права, ако си американец, имаш други права. Ако си българин, ще се свиваш в черупката си. Англичанинът има преимущество в този свят. Хубаво е човек да бъде англичанин, но казвам: още по-хубаво е човек да бъде син Божи, понеже ще има привилегия да пътува по всички светове.

Когато разквам за тези неща, някои казват: „Тези неща не са възможни". В даден случай нещата могат да бъдат възможни и невъзможни. Един философ, който разрешавал един труден въпрос, казва: „Не мога да разреша този въпрос". Един ден минава покрай морето и гледа едно дете си направило една малка дупчица, черпи водата от морето с една чашка и я излива в дупчицата. Пита го

философът: „Какво правиш?“. „Искам да събера всичката вода от океана в тази дупчица.“ „Не може!“ „И аз виждам, че не може, но засега искам да запълня тази дупчица с вода.“ Казва детето: „Виждам, че ти си умен човек, ако ти можеш да направиш една вода за друг някой свят, аз мога всичката вода да я прелея, в каквото да е“. Във времето всичко се постига. Няма нещо в света, което да не е възможно. Нещата, невъзможни за настоящето, са възможни за бъдещето. За малкото дете е възможно да стане възрастен човек, за младия човек е възможно да остарее. Какво е възможно за стария? За стария е възможно да се подмлади. Тогава защо човек трябва да остарее? Защото в старостта човек може да придобие знание. Защо трябва да придобием знание? Защото само в знанието може да придобием безсмъртие. Следователно, ако младият остарява, той остарява с цел да придобие знание, да остане безсмъртен. За стари хора в света няма място. Ние знаем, че има само двадесет и четири души старци в целия свят. Казвам: ако всички вие, два милиарда хора, искате да станете старци, няма място за вас. Двадесет и четири души старци има само. Да станете старци се изисква цяла вечност, не се изисква година, но милиони години се изискват. Та сегашните хора казват, че са стари. В театъра, на сцената, си станал стар, но знание се изисква. И в действителния живот мъчно се остарява.

Та великият закон, който трябва да имате пред вид е: всеки от вас трябва да се заинтересува за онези възможности, които се крият в неговия организъм, в неговия мозък, в неговото сърце, в неговите мускули, в неговите кости. Ако човек разбираше всичко онова, което има, щеше да види, че то е свещено. Някои не отдават голямо значение на човешкото тяло. То не е правилно. Бъдещото тяло ще се построи като се вземе материала, който човек има. Всички ваши мисли, които сте произвели, всички ваши чувства, които сте произвели, и всички ваши постъпки, които сте направили, те се

съхраняват в природата и в бъдеще от вашите мисли, от вашите чувства и от вашите постъпки ще се създаде едно тяло. Следователно всеки един от вас крои своята съдба. Ти можеш да бъдеш в бъдеще точно такъв, каквото си мислил, каквото си чувствал и както си постъпвал. За в бъдеще ти ще носиш облика на своята мисъл. Всеки от вас носи облика на това, което е мислил в миналото. И в бъдеще ще бъдеш това, което сега мислиш.

Та като казвам, че човек трябва да живее един абсолютно чист и свят живот, разбирам това, което е възможно в света. Да бъдеш човек гениален, това е естествено положение на човешкия дух, на човешката душа, на човешкия ум. Това е възможно. Да грешим в света, това е невъзможно. Ние сега вършим най-мъчното. Ако ние сме в сила да вършим невъзможното, как да не може да вършим най-лесното? Казвате, че е лесно човек да греши. Най-мъчното нещо е! Лесно е човек да прави добро. Най-мъчно е човек да върши зло. Вашето положение знаете ли на какво прилича? Един богат човек си счупил крака, костта на крака му на две места се счупила. Един хирург му казва: „Ще търпиш, аз ще ти наместя крака“. Той отговаря: „Докато ми наместиш крака, много има да плача“. Лекарят казва: „Ще търпиш“. „Не съм се научил да търпя.“ „Сега трябва търпение.“ „Не мога да търпя!“ „Ще търпиш!“

По някой път провидението или природата ни прави крака, намества костите една след друга, но ние усещаме всичката болка. Когато аз страдам вътре в себе си, то е все едно, че е счупен кракът ми, и някой хирург намества костите. Човек, който страда, не се намира в естествено положение. Това трябва да знаем. Ние мислим, че Бог е, който ни измъчва. Не, ни най-малко. Онзи хирург какво печели да те измъчва? Нищо не печели. Измъчва те, малко ще платиш. Онзи богатият казва: „Аз бих дал половината от богатството си, ако можете да ми наместите крака без болка“. И цялото богатство да дадеш, пак не може. Всякога човек за всяка една повреда на своя органи-

зъм ще търпи, ще страда, за да стане по-внимателен и разумен. В бъдеще на хората от шестата раса костите им няма да се трошат, няма да викат хирурзи, хляб няма да си пекат, очите, ушите няма да ги болят, главата няма да ги боли, стомах няма да ги боли, ще бъдат здрави, абсолютно здрави хора.

Три неща сега са потребни на човека. Той трябва да има вяра в своя ум, трябва да има вяра в своите чувства, трябва да има вяра в своите постъпки. И най-после той трябва да има вяра в себе си. Който вярва, няма да умре. Като умира, човек трябва да казва: „Аз съм по-силен от смъртта! Смъртта, макар да забие десет свои ножа в мен, аз няма да умра! Мога да пострадам малко, но смъртта не може да ме умори". Няма сила в света, която може да умъртви човешкия дух. Това е правилото, което трябва да имате предвид. Безсмъртието е вложено като една вътрешна възможност в самия човек, който живее. Ако вие сами в себе си не чувствате своето безсмъртие, не може да имате живот в себе си. Ще имате един живот на страдания. Няма да търсите вашето щастие отвън, нито да кажете: „Защо този е богат?". Радвайте се на богатия човек, радвайте се на здравия човек. Щом видите здрав човек, вижте хубавата страна. Този човек живее съобразно закона. Като видите един богат човек, вижте хубавото, че този човек живее съобразно закона, затова е богат. Казвате, че той е крадлан. Крадените пари не правят човека богат. Крадените пари не правят човека здрав. Аз говоря за естественото богатство, което е придобивка на човешкия ум, на човешкото сърце, на човешките постъпки. Следователно на всеки един човек, какъвто организъм той има, какъвто мозък той има, такива са и външните блага, които са му дадени. Чиновниците в света прогресират външно. Един прост войник според неговите способности, може да стане ефрейтор, фелдфебел, подпоручик, поручик, капитан, подполковник, полковник, може да стане и генерал, може да стане с една, с две, с три звезди, а след това го уволнят,

защото остарял. Както прогресираш външно, ако можеш и умствено така да прогресираш, ще запазиш своето здраве.

Всяка една майка не трябва да се спира върху едно само положение, тя трябва да се спира върху всичките положения в света. Една майка може да роди – колко деца? Най-много може да роди четири деца. Щом роди повече от четири деца, тя е друга майка. Щом родиш повече от четири деца, ти влизаш в животинското царство. За Бога, който е толкова велик, казват, че има само един син, не двама синове – философски разсъждавайте! Казвам: в бъдещото семейство ще има само две деца: едно момче и едно момиче. В себе си ще родите една свещена мисъл – мъж и едно свещено чувство – жена. Като родите една свещена мисъл и едно свещено чувство, то е достатъчно. В бъдещата раса мъжът и жената еднакво ще раждат. Следователно няма да има нужда да се женят. Писанието казва: „Ако се сподобят с този век, нито се женят, нито за мъж отиват". Вие ще започнете да се смущавате какво ще става с този ред на нещата. Тогава, ако на една риба вие кажете, че в бъдеще ще ражда само четири деца, тя казва: „Ами какво ще стане с другите ми деца, аз сега раждам триста хиляди. После какво ще стане?". По рибешки мисли. Благословението не е в многото в света, то е в малкото. Човек се благославя в онази велика свещена мисъл.

Когато ние говорим за деца, ние разбираме да имате син, който да обича баща си, синът да трепери за баща си като за себе си. Баща му ще бъде един идеал за него. Ако майката има една дъщеря, майката да бъде идеал за нея. Тогава ще има една вътрешна връзка. Това наричам семейство – когато дъщерята е готова за всички жертви, както майката, и когато синът е готов за всички жертви, както бащата. Ако едно общество или един народ биха имали такъв морал, питам, в света щеше ли да има престъпление? Сега онази вътрешната връзка е изчезнала по единствената причина, че ние сме изгубили

връзката на любовта, която съществува между нас и Бога. Ние се съмняваме дали има Господ, или няма. Аз съм срещал много синове да казват: „Не съм уверен, дали този ми е баща, съмнявам се". Съвременните синове не знаят кой е баща им. Дъщерите не знаят коя е майка им. Така са се заплели хората, че синът се съмнява в баща си, в неговата честност, съмнява се в неговата чистота. Казвам: изисква се за в бъдеще голям идеал. Когато един мъж срещне една жена, и погледне на нея, тя трябва да мисли, че той е културен човек. Когато един мъж срещне една жена, той трябва да види израза на онази велика Божия любов. Тя трябва да му създаде една вътрешна радост, да живее вътре в него, а не вън от него. Аз наричам жена, като срещне един обезсърчен мъж, да му даде една идея. Ако мъжът отива да се убие, тя да го срещне, да му се усмихне и той да не се самоубива, ами да се стегне, да работи. Тази жена му е повлияла. Ако един мъж срещне една жена, така да я погледне, по такъв начин, че тя да се зарадва, че е срещнала честен мъж. Мъж или жена по същия начин да се повдигат един друг. По същия закон синът и дъщерята да повдигнат своите родители. Когато дъщерята влезе, да внесе нещо ново, чисто и светло в ума на майка си. Синът да внесе нещо чисто и свято в ума на баща си. И майката и бащата да кажат: „Благодарни сме за всички онези жертви, които сме дали".

„Затова този цар покани гости." Сега всички вие сте поканени на това угощение. Гледайте всички да имате сватбена дреха. Ангелът, който иде със своя автомобил, днес или утре ще похлопа на вашата врата и това, от което сте мислили, че имате нужда, ще го оставите вкъщи.

12 юни 1932 г., София, Изгрев

Живейте разумно

Защо има безверие, защо хората вярват и защо хората не вярват? Това е тяхно лично право. Нямам право да се занимавам с вярата и безверието на хората. Това е семейна работа, че някой бил жена си – то е негово право. Че аз мисля по един начин – то е мое право. Че той мисли по друг начин, то е негово право. Няма какво да се меся във вашите мисли, но когато вие искате да ми продадете една калпава стока на мене, аз няма да се меся в онова, което искате да ми продадете, но аз имам право да не я взема. Наука има за ония реални работи, които трябва да възприемем и да приложим.

Сега съвременните хора не мислят едно. Всеки един прилича на себе си. Германците мислят по един начин, французите – по друг, русите мислят по трети, англичаните – по четвърти, американците – по друг, всички се различават. Особени, специфични разбирания имат, които ги отделят един от друг. От гледището на някои религиозни пък съвсем другояче седят нещата. Преди години всички българи, които бяха евангелисти, считаха Америка за образец, както и Англия. Щом дойдеше въпрос за нещо, казват: „Както е в Америка". Образец я считаха. Сега вече Америка не може за всичко да служи за образец. Един приятел пише, че има толкова бандити в Чикаго, че посред бял ден, по средата на чаршията, може да те претрепят, не си сигурен за живота си. Това е едно социално разбиране на нещата. Бандитите и те имат свое верую, затова са станали бандити. Един бандит счита управлението за насилие върху себе си. Следователно, за да извоюва своята свобода, става бандит. Че вземете Левски, Ботев – нали бяха „бандити" в турско време, бяха против турската държава. Търсеха да ги хванат, да ги обесят. Сега, след Освобождението, се наричат герои на българския народ и казват, че Ботев и Левски, и други,

подобни на тях, са освободили българите. Може да е така, то е верую вече. Много вярват хората. По някой път аз разсъждавам по следния начин. Когато някое дърво е изгнило, само да го пипне някое дете и то пада. Детето казва: „Трябва да знаете, че аз помогнах за падането на дървото". Казвам: ако и детето да не го беше бутнало, то вятърът щеше да събори дървото. Вятърът има своя работа, детето има право да бута дърветата и някои дървета може да падат от неговото бутане, а някои още повече ще се засилят. Често и ние мислим като тези деца. Ние мислим, че сме направили нещо. В събарянето на света не може да има наука. Наука има там, където има градеж. Когато хората едни други се изнасилват, или когато хората не говорят истината, в това няма никаква наука. В това може да има верую.

Управляващите едно обещаят, второ, трето, всичко обещават и в края на краищата, какво остава на съвременното човечество? Толкова религии има в света! Ако само четете, толкова спасители са се явявали в света, а човечеството на земята още не е спасено. Има известни социални недъзи и от наше гледище. Навсякъде в природата съществува неравенство. Вие не може да намерите нито две частици равни една на друга, нито две тела в пространството ще намерите, които да са равни. Земята няма тази сила, която Слънцето има, Земята няма тази сила, която Юпитер има. И Меркурий е по-силен от Земята, по-малко сила има в Земята. Според нашето разбиране ние искаме да внесем в света братство, равенство и любов – всички хора да са равни – нещо невъзможно. Равенството, това е една отвлечена научна идея, трябва да се разбира какво нещо е равенство и братство. Материално равенство и братство не може да има. Всички хора не може да бъдат богати. Всички хора не може да бъдат сиромаси. Всички хора не може да живеят едновременно на земята, но и всички не може да умират. Част от тях ще умират, част от тях ще се раждат, както сега става. Защо умират хората? Защото няма място за тях.

Научно говоря. Следователно от научно гледище хората умират по единствената причина, че няма място за тях. Трябва да има място, за да живеят някъде. Това е разбиране на идеята. Мене на земята нищо не ми трябва. Нито къща, нито общество, нито народ, нито човечество. Мене ми трябва да вярвам в Бога. Питам: как ще примирите вие тази идея с вашите постоянни желания? Силата Божия е във вашите частици, в природата вътре. Вие ще направите една къща и не знаете как да я направите, и не знаете колко голяма трябва да бъде къщата. Когато се строи една къща, трябва да знаете колко дебели трябва да бъдат стените, после каква височина трябва да има, това непременно трябва да знаете. Във физическия свят всичкото нещастие на съвременните хора произтича от техните идеи, които не са в съгласие с ония закони, на които Земята се подчинява, а човек не иска да им се подчини. Има закони, на които Слънцето се подчинява, а някой философства и казва: „Слънцето може да се подчини, но аз не мога да се подчиня". Слънцето още не е придобило свободата, а човек казва: „Аз съм свободен, мисля каквото искам". Свободен си да мислиш, че си болен, свободен си да мислиш, че си сиромах, свободен си да мислиш, че си невежа, свободен си да мислиш, че си слаб, свободен си да мислиш, че имаш нужда от хората. И пак свободен си да мислиш, че трябва да мислиш, че трябва да ти се народят деца. Свободен си да мислиш, че трябва да имаш няколко милиона в джоба си. Свободен си да мислиш, че трябва да идеш на разходка. Свободен си, но питам: какво те ползва такава една свобода? Казваш: „Да имам няколко милиона". Свободен си да мислиш. Ще мислиш за два, три, четири, пет милиона. Това е закон на вярата. Ти мисли, то и ще стане. Тогава съвременните учени и религиозни хора се намират в положението на онези двама светии. Единият от тях поддържал, че Господ всичко може да направи, а другият поддържал, че по някой път и човек трябва да направи нещо. Те и двамата обичали боб, макар че светии много рядко ядат боб. Един

ден светията, който поддържал, че и човек трябва да направи нещо, сварил боб без сол. Като почнали да ядат, правоверният светия казал: „Бобът е безсолен". Другият казва: „Господ го е осолил". – „Как го е осолил? Трябваше да му туриш сол!" Другият казал: „То е друг въпрос. То е моя работа. Но и ти можеш да осолиш боба – тури сол, колкото искаш!". Сега изводът. Всеки човек има нещо съществено, което трябва да внесе в своя живот. Това зависи от него. Всичкото нещастие произтича от факта, че на нас всичко ни е дадено. Но ние не сме внесли достатъчно количество сол във варенето на боба. Всичкото нещастие произтича все от нас, от нашата голяма ученост, от голяма вяра страдаме. Например момъкът вярва в момата. Питам: вие може ли да се доверите на богатството, може ли да се доверите на два милиона? Ако се осланяте само на парите, на вашето богатство, не зная дали можете да станете щастливи. Колко кандидати ще се явят за една богата мома? Може много да се явят, но тя ще пристане някъде непредвидено, и тези кандидати остават само с вярата си в богатата и красива мома. Вие вярвате там, където няма никаква възможност човек да бъде щастлив. Някой се жени и той иска да бъде щастлив. Всичките нещастия в света се раждат все от женитбата. Това е научно твърдение. Не е вяра вече това. Да ви докажа. Докато Адам не беше женен, той беше в рая. Но щом се ожени, изпъдиха го от рая навън.

Аз засягам въпроси принципно. Не съм против женитбата, но казвам, че резултатът е такъв. Едно съвпадение е: Адам искаше да се ожени и като се ожени, Господ му каза: „Хайде сега навънка. Женени хора в рая не се търпят". Онзи, който е скроил преданието за Адама, казва едно – то е по закона на вярата. Аз научно го развивам. Той като се оженил, Господ казал: „В рая има място за един мъж, няма място и за една жена". Жената, тя още е пълна с тщеславие. Раят е малък за нея. Тя като погледнала на външния свят, дошъл при нея един кавалер, рицар и заради това, което са направили, Господ трябваше да

ги изпъди навън от рая. Аз не засягам сегашния живот, говоря за Ева. Човек е женен, оженен е за тялото. Щом си в тялото, ти вече си едно противоречие, особено ако отделиш човешкия дух, човешката душа, човешкия ум и човешкото сърце от живота на тялото. Сам по себе си техният живот се различава, но щом са свързани с материята, започва един живот на постоянни промени и човек постоянно чувства разочарования в себе си. По някой път, когато е сиромах, се оплаква, но понякога и богатият се оплаква. Ако е вярно оплакването на сиромаха, че условията са тежки, питам: богатият, който има най-хубавите условия, той защо се оплаква? Най-после ние живеем добре, защо се оплакваме?

Някои вярват, че съществува едно същество толкова разумно, че по-разумно от него няма в света. Как е възможно тогава в този разумен свят и в присъствието на това разумно същество да сме нещастни, да имаме такива противоречия, които съществуват. Онези, които не разбират смисъла, ще кажат: „Господ така направил света". Или някой казва: „Аз така искам". Човек всякога иска да направи най-леките работи. Човек е много практичен. Никой досега не се е опитал да разреши най-мъчните въпроси. Всичките хора, доколкото знаем, са се опитали да решат въпроса на вземането, но нито един човек не се е опитал да реши един въпрос на даването. Ще кажете: „Нали има благодетели?". Но те раздават чуждото имане. Кой е онзи човек, който е раздал своето? Ти си одрал кожите на няколко животни, продал си ги и раздаваш парите. С чуждото много лесно се прави добро. Ако аз одера кожите на десет живи хора, пък направя на двама добро, тогава на двамата е добре, но не и на десетте души одрани. Казвам: докато човек не засегне въпроса на даването, докато той се занимава с въпроса на вземането, нещастията всякога ще бъдат на неговата врата. Ще ви приведа сега един пример. Примерът не е за обяснение. Този пример научно няма да обясня. Науката иска конкретно определение, конкретно обяснение.

Един богат американец се влюбил в една богата и красива американка. На тази мома баща ѝ по една случайност заборчлява, фалира, обеднява. Той като се научава, че тя е обедняла, казва: „Бедна жена не ми трябва – макар да е красива, щом е бедна, не мога да я взема. Трябва ми богата мома". Тя от голяма скръб умира. Той забравя това. Става виден американски проповедник, оженва се, ражда му се едно дете, толкоз лошо дете, капризно, по-късно това дете става пияница, крадец, разбойник и баща му трябвало постоянно да ходи и да търси своя син из кръчмите. Как ще си обясните този факт? Защо се ражда лошият син в дома на този проповедник? Авторът, който съчинил този разказ, казва: „Онази, бедната мома, която умряла от скръб, Господ я изпратил в дома му, като едно негово дете да я възпита". За този, който вярва в кармата, това може да бъде обяснение. Но за един човек, който не вярва, на него трябва да му доказвате дали е така, или не.

Може да ви приведа и друг пример – едно съвпадение на нещата. Едно дете от Габровско, отрязало езичетата на пет лястовички. Като пораства, оженва се и петте деца, които му се родили, били все неми. Друг пример: във Варненско, в село Четмак, две лястовички си правят гнездо на тавана на една кръчма. Други две лястовички отиват и задигат калта. Първите лястовички две седмици работили и един ден намират крадците, скарват се и падналите долу котката ги изяла. Те били именно крадците. Целият живот е пълен с такива факти.

Сега казвате: „Аз да стана богат, че каквото ще да става. Когато аз умра, с мене да става, каквото ще". Случи се така, че ти станеш богат, и ако това богатство ти донесе най-голямото нещастие в живота, питам какво си спечелил? Едно богатство, което носи щастие, разбирам, но едно богатство, което носи нещастие в себе си, каква полза има от него? Не че човек не трябва да бъде богат. Има случаи, когато природата не може да търпи бедните хора. В друг случай природата не може да търпи

богатите хора. Бедният е алчен човек. Всички ненаситни хора са бедни. Бедният човек прилича на празнина, която трябва да се попълни. Богатите хора не можем да ги осъдим в алчност, богатите хора може да ги осъдим в коравосърдечие. Онова, което имат, те не го употребяват. Излишно им е, но не го дават никому. Питам тогава, как човек може да се спаси? Като паднеш във вода или като паднеш в някоя яма, където няма вода, кое е за предпочитане? Ако ямата е пълна с вода, по-лесно може да се спасиш. Ако няма никаква вода, може да загинеш. Ако богатството е водата в ямата, а сиромашията е празна яма, питам тогава, кое е за предпочитане? Казано е в Евангелието: „По-лесно е камила да мине през иглени уши, нежели богат да влезе в Царството Божие". Ако аз кажа тъй: по-лесно е овца да влезе в Царството Божие, отколкото вълк, тогава какво ще разберете? Човек, със склонностите на вълка, никога не може да влезе в Царството Божие. Царството Божие е един велик и разумен живот.

Това, което човек направи на другите хора, то ще се върне отгоре му, добро или зло. Ученият човек изчислява, мери, уточнява, той прави наука, а вашата наука се основава на вярата. Ученият човек изчислява и казва, че обемът на Слънцето е един милион и триста хиляди пъти по-голям от обема на Земята. Вие вярвате, че това изчисление е вярно. Някой проповядва за оня свят, вие казвате: „Това не е научно". Едва сега вече хората почнаха да правят опити да разберат, има ли друг свят, или не. И сега в цивилизования свят аз зная, че има хора, които са ходили в оня свят, и са се върнали. Това са учени, капацитети. Не искам да споменавам имената. От България няма такива случаи. Има учени хора от Германия, които са яздили в оня свят. Има учени хора в Русия, които са ходили в оня свят. Има учени хора от Англия, от Америка, от Япония, от Индия, които са яздили в онзи свят, и цели трактати има писани и фотографии има на пътищата, по които трябва да се мине, какви са условията.

На митницата между този и онзи свят никакъв багаж не се позволява. Ще минеш без багаж. Пари няма да носиш.

Най-напред нашето понятие за живота е много повърхностно. Сегашните учени хора казват, че докато човешкото сърце тупти, биело, човекът живее. Има същества в света, които нямат сърце, а живеят. Как живеят без сърце? Питам: къде е сърцето на един глист? И при това той живее и се размножава! Сърцето има няколко пулса. Толстой разказва един случай. В Русия един руски княз припаднал и лекарите констатирали, че е умрял. Събрали се всички наоколо и чели молитви; после самият този, умрелият човек, описва, че той се е измъчвал за това, че всички мислели, че е умрял. Всички казват: „Горкият човек умря". „Но как стана, кои са причините за това?" Лекарите констатирали, че е станало спиране на сърцето, че трябва да го заровят. Разправя този княз как се е молил, какви обещания е давал в случай, че оживее, какво би направил и оттам насетне решил да посвети живота си на богоугоден живот, да стане калугер. Значи това не е единственото условие. Смъртта произтича от друга, съвсем друга причина. Няма условие да живее човека. Щом има условия, той живее, въпреки че сърцето може да е спряло. То може да пулсира, съвършено не може да спре човешкото сърце. Защото във Вселената има общ пулс. Може да кажем, че цялата Слънчева система има общ пулс, който бие във всички същества. Съществува само един ритъм в кръвоносната система. От това сърце се регулира пулса на всички живи същества. Някой път с нашата мисъл може да спрем пулса на нашето сърце. Индусите имат начини за спиране на сърцето. Има индуски факири и адепти, които могат да спрат сърцето си със своята мисъл. В Индия са правили опити да спрат сърцето и след един-два дни чрез силата на своята воля да накарат сърцето си наново да пулсира. Това ви се вижда невъзможно. Невъзможните неща за нас са възможни за други.

Ние имаме специфично разбиране за нещата. Ние считаме, че в природата има закон, който нарежда.

Законът не е причина. Зад закона седи един принцип. Чрез закона се регулират тия сили. Но зад всяка сила съществува нещо разумно, което функционира в дадения случай. Това е принципът. Законът функционира чрез други сили и ги слага в действие. Тогава се образува животът. Животът от един общ център се предава в тия малките центрове, в които ние се индивидуализираме. Мене ми е чудно, когато чуя, че религиозните хора и философите искат да докажат, че има Господ, или това, че Го търсят, когато ние живеем и съществуваме в Бога. Живееш в Бога и доказваш, че той съществува някъде. Това, в което ти съществуваш, защо ще го доказваш. За да докажеш, че нещата съществуват, трябва да има контраст. Онзи, който иска да докаже, че Бог съществува, трябва да го съпостави с друго същество. Щом няма друго същество, това е нещо, което не може да се докаже. Реалността седи в това, че ние живеем, и съществуваме в това същество вътре, понеже то живее – и ние живеем, понеже то мисли – и ние мислим, понеже то чувства – и ние чувстваме. Така седи законът. Ти си радостен, разбрал си Бога, скрьбен си, отделил си се от Него в своето съзнание. Ти го търсиш някъде. Ти, ако имаш един приятел, и най-малкото съмнение у тебе, относно неговия характер, веднага ще внесе една пертурбация вътре у тебе и ти ще започнеш да страдаш. Най-малкото подозрение, което имаш към своя приятел, веднага ще внесе известни страдания. Най-малката вяра в него внася една вътрешна радост.

Сегашните хора се стремят да направят външния живот щастлив. Искат едно идеално знание, искат да сложат едно равенство между богати и сиромаси – нещо, което е невъзможно. Искат да сложат ред и порядък в света. Отде ще вземете модел? Ако накараме богатите хора, ако им вземем богатството, а сиромасите ги турим на тяхно място, каква полза? Хубаво е, ако богатият е напълнена кофа на едно колело – ще излея водата, а бедният е празна кофа на това колело. Богатият не е богат винаги. Богатият е богат, докато изсипе водата. Щом престане да изсипва, е сиромах. Щом нагребе отдо-

лу, пак става богат. Заблуждението седи в това, когато казваш: „Виж, той богат станал“. Ти си на същото колело отгоре. Ти сега мислиш, че си сиромах, затова си сиромах. Зная сиромаси хора, които преди десет години са били сиромаси, сега са милионери. Преди десет години им казвах – ще бъдете богати. Турците казват: „На педесетте не било, че на сто ли?“.

Онзи от вас, който иска да разбира природата, той трябва да я разбира в нейната целокупност. Ако вие разглеждате планинските върхове, долините, реките, тревите, растенията, животните, всевъзможните форми, това голямото различие и голямото разнообразие, което съществува в природата, вие ще си съставите едно понятие. Възможно ли е равенство на земята при сегашния строй на нещата? Невъзможно е. Абсолютно е невъзможно да има материално равенство. За да бъдат нещата равни, те трябва да имат общ знаменател. На физическото поле нямаме такъв знаменател. Богатият човек се мисли за силен по причина на своето богатство. Ученият си мисли, че е силен по причина на своето знание. Невежият си мисли, че е слаб, защото му липсва знанието. Болният мисли, че е болен, защото няма здраве. Здравият мисли, че е здрав, силен. Питам: здравето у човека сила ли е? То е един резултат. Богатството сила ли е? То е един резултат. И ученето е един резултат. Тогава защо ние поставяме всичката наша вяра върху резултати. Ти разчиташ на своето знание, на своята сила, на богатството си, но те може да изчезнат един ден. Ти разчиташ на своето здраве, но то е преходно, то днес съществува, но утре може да го изгубиш. От сегашната криза много от американските милионери станаха бедняци. Те са били хора с по един, с по два, с по десет, с по двадесет милиона, с по сто милиона. Някои от тези милионери останаха бедняци без пет пари. Вестниците бяха съобщили, че един банкет се е дал в град Ню Йорк, и там са се събрали най-големите бивши богаташи със скъсани дрехи, с всичките си титли, те там се разгова-

ряли, шегували се със своето положение. Казват: „Сега ще търсим нашето богатство. Тия, които станаха наши наследници, да работят, пък ние сега ще си почиваме. Радваме се, че се освободихме от богатството, за да бъдем малко по-свободни“. Но кажете: кой беден човек се радва на своята бедност. Тук преди малко дойде един човек при мене, оплаква ми се че е с болен крак, върви с един бастун, има четири деца, плаче, че децата му искали хляб. Плаче човекът. Казвам: ти при мене като плачеш, ще вземеш нещо, десет, петнадесет, двадесет, сто лева. Утре пак ще плачеш. Плачи, ако плачът е изкуство, ще получиш нещо. Аз разсъждавам за небето, за своята беседа, която ще държа, а той мисли с мене заедно за своите деца как ще ги изхрани. С философия децата няма да ги храни. Този, който ги е пратил от небето, той ще ги храни. За колко време една птица е длъжна да изхрани децата си? Докато израснат крилцата им. Като израснат крилцата им, тя е свободна. Сега той станал голям момък, чака баща му да плаща три-четири хиляди лева. Ти отиваш да копаеш лозето и той тръгнал с ръкавици. Бащата и майката работят, а синът и дъщерята с ръкавици, напарфюмирани, за да не им се развали кожата. Кожата на бащата и майката няма да се развали. Утре техните деца се разболеят. След това казват: „Бедните деца – да не страдат“. Децата нека кажат: „Бедните наши родители – да не страдат“. Трябва една философия.

В хората има нещо добро и нещо изкривено, те не разбират принципите и последствията. Че онзи, богатият човек, щом е недоволен и все мърмори, ще осиромашее. Сиромахът, който е недоволен от сиромашията си, няма да се раздели от нея. Сиромахът не само да не е недоволен, но да се радва на сиромашията! Такъв е законът. Строг е законът в природата. Щом стане доволен от сиромашията, той ще стане богат. Богатият, който е скържав, трепери над богатството, то ще му се вземе. Тогава законът е следният. Силният не трябва да бъде силен за себе си. Силният за слабите е силен. Богатият

за сиромасите е пратен да помага. Добрият е пратен да помага. От него зависи – не насила да го карат, но той сам трябва да съзнава къде и как да помага. Днес всеки живее за себе си. Виждаме как е създадена природата. Милиарди клетки има и всички живеят заедно, от тях е създадено човешкото тяло. Ако отделим главата от тялото, с най-учените клетки какво ще стане? Учени са клетките и на сърцето. Когато дойдем до мозъка, там йерархията е друга. Най-глупавите клетки и най-упоритите са клетките на черния дроб. Затова, когато те стачкуват, те мязат малко на българите. Всички лекари признават един факт, че много мъчно се лекува черния дроб. Те знаят, че човек като хване жълтеница, мъчно се лекува. За това причина е черният дроб. Развали се стомахът – черният дроб е причина. Разстрои се малко нервната система – черният дроб е причина. Сприхав си, сърдит си – черният дроб е причина. Караш се – черният дроб е причина. Оправи черния дроб – веднага ставаш светия. Някои светии, учени хора, двадесет години са прекарали в пустинята, за да се справят със своя черен дроб. Зная, че така като ви говоря, все чакате научно да докажа това, да се обоснова. Иде при мене един господин и ми казва: „Слушай, ще взема един лотариен билет, но този билет да спечели двеста хиляди лева. Обещай ми това и стоте хиляди лева ще дам на тебе и най-после ми казва: „Не си ли доволен?“. Казвам: защо аз да не взема целия билет, да взема всичките пари, ами ще ти кажа номер, за да печеля половината? Защо ще те товаря с една идея да разправяш, че стоте хиляди лева си ми дал? Ако аз искам да ти направя едно добро, аз ще ти кажа да си вземеш един билет и ако спечели – не искам нито пет пари. Ако съм намислил да си взема билет, защото ми трябват пари, хич няма да ти дам билета, щом на мен ми трябват пари. Затова няма да ти кажа кой билет ще спечели. Може да докажеш, но то в предсказанието влиза. Един закон има, едно изключение. На сто случая девет-десет и девет е вероятността да не спечелиш и една вероятност има да спечелиш. В най-добрия случай е така.

Има само една вероятност, която трябва да изчисля, за да е сигурна печалбата. Следователно, за да спечели той двеста хиляди лева, то трябва друг да е на страдание. Щом проектирам моята разумна мисъл в природата, съществува известна разумна сила, която помага на моята разумна мисъл. Ония, разумните същества, които се занимават с лотария, понеже знаят абсолютно кой ще спечели, са доловили моята проектирана мисъл към някакъв номер, значи гарантирана е печалбата. Казвам: еди кой си номер за еди коя си година. Ще го дадат и като дойде времето, ще теглят този билет. Този билет ще привлекат, както магнитът привлича железните стърготини. Ако изгубите една игла на Витоша, и не можете да я намерите, ако имате силен магнит, той ще привлече иглата. Тази игла ще се закачи на него. Следователно умният човек има най-големия магнит – разумната мисъл. С магнита ти ще хванеш иглата и ще кажеш: „Тази игла намерих, но магнитът всъщност ще намери иглата". Аз констатирам, че иглата е намерена. Тогава ще кажете: „Кой е този магнетизъм?". Ако вашето сърце не е магнетично, иглата не може да намерите. Това е закон. Магнетично да е вашето чувство, магнетизмът е свързан с човешките чувства. Ако вашето сърце не се намагнетизира, не е така пригодено да привлечете чувствата на хората, вие иглата не може да намерите. Оплаквате се от вашето сърце. Съвременните хора излагат сърцето си на показ, но не за наука. Вие, ако имате една красива жена, не я показвайте на чуждите мъже. Не ходете да разказвате колко е красива тя. Ако имате една красива жена, заведете я при най-благочестивия светия, който е прекарал в пустинята десетки години. Заведете я при десет-двадесет души светии, да има тя тяхното благоразположение. Те могат да устоят на нейната красота. Обикновените хора се намират в постоянни изкушения. Защото всяко изкушение показва невежество. Съвременните хора страдат от голямо лековерие. Една мома, за да е толкоз лековерна, майката е лековерна, бащата е лековерен. Пуснете една лековерна идея и веднага ще

обиколи София. Пускам една лековерна идея, че еди-кой си българин намерил една голяма жилка злато. Веднага вестниците ще разтръбят, после ще се разбере, че е лъжа. Но най-напред всички ще заприказват. Има неща, в които хората вярват, има неща, в които не вярват.

Думата любов вече се е обезсмислила, обезсолила. Не говорете за нея, не говорете за любовта, щом не я разбирате. Някой казва: „Милиони да имам, това е важно". И милиони да имате, все това, нито милионите разбирате, нито любовта, затова се обезсърчавате. Вашата вяра не издържа и най-малкото изпитание. Вие сте крайно лековерни. Искате да заставите невидимия свят да ви слуша. Както мислите вие за Господ, всички така мислят. Михалаки Георгиев привежда един пример: Един българин от Цариград дошъл на гости на един шоп за четиридесет дена. Той работил при един паша в Цариград, който му казал: „Ако не дойдеш навреме, ще те обеся". Той се позабравил в София повече и оставил пет-шест дни само за път. Молил се той на Господ да му помогне, кон да му изпрати, та да стигне навреме. Към Пловдивско гледа един турчин, който вървял с един кон и едно малко конче. Турчинът му казал: „Гяур, я поноси това конче!". Той се надявал този да му е благодетел и да го качи на кобилата, та да стигнае навреме, а той му казва: „Гяур, я поноси кончето!". И така върви той напред, носи кончето на гърба си и казва: „Господи, аз ли не можах да се помоля, или ти не ме разбра?". Той трябваше да разчита на своите свещени крака, на никакъв кон в света да не разчита и на никого да не разчита, освен на себе си. Да разчита и на онази основна причина, която му е дал животът. Като отиде в училището, да не разчита на професора, че той е добър и снизходителен, а да разчита на своите способности и да разбере добре предмета. Вие искате да живеете по един начин, по който не може да се живее. Всеки казва: „Аз трябва да бъда богат, за да живея добре". Според мене добрият живот е това: щом ти можеш да дишаш правилно, щом ти можеш да мислиш

правилно, щом твоята храна се смила правилно, ти може да живееш добре. Развали ти се стомахът, развалят ли ти се гърдите, развали ли ти се мозъкът, ти по никой начин не може да живееш добър живот. Това неразположение, което хората имат, неврастенията, която имат, това са все дисхармонии. То е, защото са влезли в стълкновение с живата природа. Хората от природата изискват това, което отдавна вече им е дала. Всеки седи и бълнува за един охолен живот, който никога няма да го има. Всеки казва: „Ще бъда ли щастлив?". Казвам: всинца ви очаква една много лоша съдба. Ако прочетете онзи роман на Фламарион* за свършека на света, ще видите какво ви очаква. Научно е вярно. Хубавото е извън земята. На земята щом си дошъл и когато се давиш във водата, нищо добро не те очаква. Когато те пуснат в кладенеца, нищо добро не те очаква. Когато те извадят от кладенеца, доброто е там. Когато те измъкнат из водата, доброто е там.

На земята смъртта ни дебне на всяка стъпка. Движим се по улиците и не знаем какво ни очаква. Всеки ден има по някакви засади отнякъде. Казвате: „Господ ще ни пази". Тук имаме една наша приятелка, на която детето ѝ го прегази трамваят, замина за другия свят. Пита ме тази сестра: „Учителю, защо Господ не направи така, че трамваят да не прегази детето ми?". – Ами ти защо не запази детето си, а го заведе да го прегази трамвая? Ти го изведе, за да му покажеш, какъв живот има навън. Не извеждай детето си на развлечение. Не му трябва развлечение. На него му трябва да вижда мечки, лисици – разведи го из гората, където няма автомобили и трамваи да премазват. Или другояче казано: не слагай в ума си мисъл, която катастрофално може да се отрази на живота.

* Фламарион, Камий (1842-1925) – френски астроном, популяризатор на астрономията, писател езотерик; защитава идеята, че Вселената се основава върху неразривното единство на опозициите.

Съвременната наша вяра трябва да мине през горивото на онази наука, да се пресее всичко и да остане само онова чистото злато, онова, на което може да се разчита. Всеки един от вас трябва да опита себе си, докъде е достигнал. Ако някой мисли, че е много учен, или че има много силна вяра, нека да мине посред някаква банда от разбойници и ако може да остане невредим, той има постижение. Ако го срещнат десетина мечки в гората, и с тях се разговаря приятелски, той има постижение. Настигне ли го най-голямата стихия и той стои спокоен сред природата, може да каже, че е постигнал нещо. Онзи, ученият човек, знае, когато се зададе дъждът, как да махне с ръка, и да го спре. Сега учените хора изкуствен дъжд правят във въздуха. Човек може да образува изкуствен дъжд. Учените хора могат да превръщат и желязото и оловото в злато. Учените хора могат да превърнат и въглищата в скъпоценни камъни. Един ден ще получат такива скъпоценни камъни, всичко това ще бъде. Това е външната страна на една култура, на една цивилизация.

Трябва да дойдат онези учени хора, които могат да внесат хубавите чисти чувства в сърцата, хубавите възвишени мисли, които трябва да се създадат тепърва, трябва да се пратят в света, за да помогнат на съвременното човечество. Всички трябва да имате такива мисли. Вие се опасявате какво ще стане със света. Ще стане точно това, което не чакате. Всеки, който се е родил, мисли, че няма да умре, и умира. Всеки, който е умрял, вярва, че няма да оживее, но ще оживее. Следователно случва се това, което никога не са мислили. С живите се случва това, което никога не са мислили, но живите ще умрат, а мъртвите ще оживеят. Сиромах си умрял, оживял си богат. Сиромахът след като умре, става богат и богатият след като умре, става сиромах. Сиромасите във всичките религиозни книги ги смятат за кандидати за богатство. Човек, като осиромашее, има условия да стане богат. Под думата сиромашия в света ние разбираме възможност, при която човешкият

дух може да работи. Богатият човек вече има резултатите на хилядите векове, които са минали преди него, онова придобитото богатство на цялото човечество. Богатството не е достояние само на един човек. Цялата природа работи за богатство. Някои казват, че богатството е негово. Богатството е общ капитал на цялата природа. Тя го дава, слага го в някоя банка и поставя касиер. Някой касиер не го е пратила тя, затова го уволняват от длъжността. Ако този касиер не се справя разумно с богатството, банката го уволнява. Същият закон съществува и в природата.Природата е велико учреждение. Всеки от вас е чиновник в това учреждение.

Сегашните хора в това не вярват. Те създават един ред, но сегашният обществен ред не е съгласен с природата, защото ако направят сегашния ред съгласен с природата, тези недъзи, които сега съществуват, ще изчезнат. Не че в природата има недоимък. Съществува вътрешен недоимък. Следователно хората трябва да станат разумни. Ако хората станат по-разумни, тогава работите ще се уредят по-лесно, но ако не станат по-разумни, тогава ще има спорове, войни, докато поумнеят. Казвате, трябва да се воюва в света. Съгласен съм, но какво са допринесли войните? От войните хиляди години светът от единия край до другия е покрит с кръв и колко малко е прогресирало човечеството! Войната трябва да стане съзнателна. Досега хората са воювали за своя личен егоизъм. Едва сега хората започват да воюват за своите ближни. Трябва да настане един момент, когато всичките хора трябва да воюват за свободата на човечеството – да станат свободни всички същества, които живеят на земят, да бъдат свободни в границите, които природата изисква. Това е велика задача. Бъдещата култура с това ще се занимава – освобождението на цялото човечество. Тогава мъже и жени, учени и професори, проповедници, няма да казват, че вярват в това и онова. Мен не ме интересува тяхната вяра. Мене ме интересува това, което трябва да направим. Какво ще

му разправям за Господа, че съществува. Ще му кажа: „Я дай от онова богатство, което имаш, знание имаш, дай от знанието, жертвай! Нищо повече. Богатство имаш – жертвай, то не е твое. Онова, което в дадения момент си длъжен да направиш като чиновник, направи го! Тия осем часа, които посвещаваш на общото благо, от тях искам". А останалите часове, които са на негово разположение, той е свободен да употреби, както иска. Следователно в живота има време, което трябва да посветим на живата природа. Ако не го направим, тя ни държи отговорни и вследствие на това идат всичките кризи и нещастия в света. Четете във вестниците – всеки ден този се убил, онзи се убил. Този убил майка си, онзи убил баща си. Тази мома се отровила, еди-кой си се обесил, еди-коя си църква е обрана, от еди-кое си съдилище изчезнали папките, еди-кой си съдия осъден и казваме: „Ние сме много културни хора". Това показва недъзите, които съществуват в обществото. Тия недъзи ние може да ги изхвърлим. Всички трябва да вземем участие в разрешението на този въпрос. Вие имате един кол, трябва да го забиете в земята. Този кол сам не може да се забие. То не е голяма трудност да забиете кола, трябва да ударите един-два пъти, за да го набиете. Трябва да има една преса отгоре.

Та казвам, че светът сам по себе си ще се спаси. В света иде едно спасение от огъня. Бъдещата култура ще дойде с един огън, който ще опожари цялата земя и всичко ще префини, бедни и богати ще минат през огън. Той ще ги изглади, всички ще ги направи равни братя. Богатият ще престане да бъде богат при огъня, сиромахът ще престане да е сиромах при огъня, попът ще престане да е поп, философът ще престане да е философ. Всичките хора ще си приличат: чисти ще бъдат. И след като минат всички през този свещен огън, тъй като те ще си подадат ръка, и природата ще им каже: „Живейте разумно, за да не дойде наново пак моят огън отгоре ви!"

19 юни 1932 г., София, Изгрев

Малцина избрани

Ще прочета 20-а глава от Евангелието на Матея, от 1-ви до 16-и стих.

Това, върху което ще говоря, е от съдържанието на първите шестнадесет стиха. Само няколко думи от последния стих: „Мнозина са звани, малцина са избрани". Аз превеждам: „Всички са звани". „Всички са звани" – това е един акт на природата. „Малцина избрани" – това е наш акт. Защото онези, които влизат в известно училище, зависи от тях, дали ще ги приемат, или не. А да свърши училището, зависи от самия ученик. Трябва да бъдете свободни, за да разберете смисъла на вашия индивидуален живот и на вашия съзнателен живот. Човек първо трябва да разбира смисъла на своя съзнателен живот. Коя е първата причина, която го е заставила да дойде на Земята. Защо е дошъл? Той може да зададе въпроса, без да отговори нещо. Но трябва най-първо да зададе този въпрос. Дали ще отговори, това е друг въпрос. Като зададе въпроса, той започва да живее. А за отговора, той за един, за два дни не може да отговори. Някой ще каже: „Не искам да задам този въпрос". Казвам: не искаш да зададеш въпроса, но ще умреш. Защо? Защото всеки, който дойде на земята и не си зададе този въпрос, той умира. Сега някои обясняват, какво нещо е смъртта. Никой не е обяснил точно какво нещо е смъртта. Смъртта съществува, но какво представлява тя, няма научни данни. Кой досега е срещнал смъртта някъде? Представят смъртта като един скелет. Но това не е смъртта. Казват, че смъртта е допусната от Бога. Това са философски твърдения. Смъртта не е допусната от Бога. Човекът я е допуснал. Следователно това, което е допуснал, той трябва да си го обясни. Човекът трябва да си обясни, защо е допуснал смъртта. А вие искате да разрешите, защо Господ

е допуснал смъртта. Според вас Господ е учен човек, но човек е учител на Господа. Господ никога не взема положението на един ученик, както и една част никога не може да вземе мястото на цялото. Много пъти всички вие заставате на положението на цялото и казвате: „Защо аз страдам?“. Това е ваш въпрос. Вие сами задавате въпроса, вие сами трябва да си отговорите. Досега природата никому не е отговорила на зададените въпроси.

Йов задаваше много въпроси. Той беше учен човек – адепт. Не беше прост човек, а адепт от първо качество. Тия изпитания той трябваше да мине, трябваше да свърши училището, трябваше да свърши стария университет. Трябваше да изпита всичко на гърба си и като го поставиха натясно, на изпит, по указание на онзи професор там, така го пресяха, че той окряска орталъка; малко остана да го скъсат. Четирима души професори имаше, които го изпитваха, и един невидим – пети. Господ наблюдаваше. Най-първо Йов искаше да измени програмата и каза: „Това не спада в програмата. Аз никакъв грях не съм направил. Защо да ме изпитват?“. Не, предметът, върху който те изпитват, ти трябва да го знаеш. На въпросите, които задава професорът, дали си ги учил, или не, ти трябва да отговаряш. Много пъти той може да ти даде една задача, която можеш да разрешиш, въпреки че много-много не си подготвен, по същите начини, по които решават задачите, дадени в някой сборник. И ти, като Йов, можеш да се държиш по буквата на закона и да кажеш, че тази задача не била вложена в сборника. Ти ще намериш в живота много въпроси, които не са включени в сборника. Когато една къща ще се гради, инженерът разрешава един сериозен въпрос. Тази къща намира ли се в сборника? Не, архитектът по дадените закони ще направи плана. Ако не може той да направи този план, да остави способните да го направят. Защо човек е доволен и защо – недоволен? Този господар сутринта вика работници и се спазарява да им даде по един пеняз. Един пеняз, в дадения случай, колко е – около седемдесет и пет

стотинки. Тогавашната цена зная, но сегашната не зная. Сега оперират с книжни пари. Казват: „Пет лева“. Какви – книжни ли или златни? Когато човек говори на математически език, той трябва да бъде точен.

Всяка една мисъл, която се заражда у вас, трябва да ѝ дадете едно определено място. Не ѝ ли дадете място, ще се намерите в трудно положение. Човек с много идеи прилича на човек, който е народил много деца, и не може да ги отглежда. Представете си сегашното положение. Един баща има двадесет деца, трябва да ги праща в университет; петстотин хиляди лева ще му костват да свърши едното, двадесет деца по петстотин хиляди – десет милиона, а той в годината взема всичко сто хиляди. Той е чиновник в банка. Може ли с неговата заплата да възпита двадесетте деца, всички да завършат университет? Ако той трябва да възпита децата си, мислите ли, че той с труда си ще ги издържа? Не. Господ ще ги издържа или пък благодетели, други хора. Сега казвате, че това е една кражба. Кражба наричат чуждия труд в смисъл, че някой ще живее на гърба на друг човек, който се труди. Кражбата съществува в този свят, но в един духовен живот няма кражба. Пък и в материалния свят кражба няма. Че каква кражба е това, че някой пренесъл от едно място на друго парите. Изнесъл ги на друго място. Кражбата ето къде е: ако човек извади един винт от един организъм и го постави в друг, това е престъпление, понеже организмът ще куца. Следователно, когато казваме за нещо, че е вредно, то е, когато според общите процеси в природата е вредно. Всичко, което спира естествените процеси на живата природа, ние го наричаме вредно. Това е морал. Иначе ти може да напакостиш на себе си. И в даден случай, когато небето изпраща някого на земята, то го осигурява с един капитал. На всеки едного от вас природата и небето са му дали толкова злато, колкото е потребно, дали са му толкова сребро, колкото му е потребно. И сребро, и злато, и желязо, и цинк, и олово, всичките елементи са му дадени. Имате толкова, колко-

то ви трябва. Ако вземете повече, отколкото ви трябва, тогава сте престъпници по отношение на природата. Правите престъпление по отношение общия ход на нещата. Ще се получи един нечист човек. Ще бъдете богати, но мозъкът ви ще бъде развален. Нервите ще бъдат разстроени. Ще кажете, че сте неврастеник, че има много млечна киселина, насъбрана в мозъка ви и т.н. Млечната киселина, това е резултат на един неестествен процес, който съществува.

Когато правих своите изследвания, когато изучавах болестите, според моята научна диагностика намерих, че всяка болест води началото си от задната част на мозъка. Причината е в малкия мозък. Сърце, стомах, дробове – всички тези причини са второстепенни. Причината е в мозъка вътре. Всъщност причината е още по-далечна. Но обективната причина е там, това е вярно. Всякога, когато аз съм ликвидирал с една причина, мозъкът се лекува. При мен са идвали хора, на които стомахът е разстроен според моята диагноза. Аз имам инструмент, с който измервам температурата на мозъка. И целият свят да ми дадат, не му казвам какво е състоянието му. Измервам повишаването на температурата; с една десет хилядна от градуса може да има повишение на температурата на мозъка. От разстройството на стомаха е. Това изменение – пет милионна част от градуса – какво изменя? Това изчисление като направя, веднага се поправя стомахът. Как го изменям? – Много лесно. Стомахът е разстроен. Аз му казвам: препоръчвам ти един цяр, един нов начин за лекуване на стомаха, който вие не може да приложите. На този, на когото стомахът не може да се лекува, казвам: ще посееш половин декар място с жито и ще го обработиш. Ще го посееш, ще го ожънеш, ще го очукаш и ще го свариш или ще направиш хляб, ще направиш трахана и по три пъти на ден ще ядеш; в десет дена стомахът ти ще оздравее. Само трахана без никакъв хляб. Сега някои от вас може да ми кажат, че това не е научно. Ненаучните работи за вас

са научни за мене. В моите научни работи има на хилядата едно ненаучно. А в ненаучните работи на хората, на десет деветте не са верни, а едно е вярно.

Казвам: ако в болницата държаха една обективна статистика, да видят колко на стоте оздравяват, но не само временно. Да се вземе един период от десет години и да се види колко души са умрели, и колко са оздравели. И според тази статистика, един цяр, ако излекува деветдесет и девет души, а един умре, той е ефикасен, но ако деветдесет и девет умрат, а един живее, това лекарство е изключено да се използва.

Казвам сега – не е толкова въпрос до знанието в света. Онова усилие на учените хора е на място. Това, което заблуждава учените хора, е посторонна причина. Някой път ученият човек, по причина на някои външни условия, не е господар на научните си открития; той е заставен да измени тогава някои свои становища. Той иска да изнамери нещо, да забогатее, да подобри положението и вследствие на това влиза в един крив път. По тази причина онзи химик, който получи някой задушлив газ, или някоя отрова, каква полза ще допринесе? Той с този газ или с тази отрова може да унищожи света. Нищо няма да допринесе.

Или, ако някой казва, че еди-кой си орган на тялото трябва да се отреже, за да оздравее човек. Питам: каква наука е, която реже краката на хората. Човек с отрязан крак е наполовина умрял. Ако му отрежат двата крака, питам, защо ще живее? Аз считам наука тази, която да създаде човешките крака. Когато човек изгуби крак, да не му го режат, но да му създадат нов и по-здрав крак, това е вече наука. Бъдещата наука в това направление трябва да върви. Човек има известни способности и чудеса може да прави. Известни клетки може да се изработят. Ако сегашните хора може да пренасят кожата от едно място на друго, да поправят човешкия нос, да поправят човешката уста, по същия начин ще могат да поправят и човешките крака. Сега, както става присаждането

на кожата, това още не е наука. Вземат клетките от гърба и ги присаждат на носа. Не, тия клетки трябва да се развъждат извън организма. Първо кожата да се образува, че тогава да се поправя, където е необходимо. Това е наука. Но да вземат от гърба и да поправят носа, благодарим от такава наука. То е пак наука, но не може да я наречем съвършена наука.

Това прилича на сегашните наши присаждания на дървета. Природата не търпи никакво присаждане. Сегашните хора с присаждане на плодните дръвчета, много злини са направили. Не съм против присаждането, но присаждането е разумен акт в природата. Само разумните хора в природата имат право да присаждат. Ти искаш да морализираш един човек, това е присаждане. Искаш да му наложиш нов морал. Ако ти си умен човек, не ходи да го поучаваш, да го морализираш. Ще туриш една пъпка, но ще отиде клонът. Казваш: „Хората да вярват в Бога". От толкова хиляди години са вярвали в Бога, но тази вяра не е спасила хората. Питам: тази вяра има ли място? – Няма място. Ние нямаме една ясна представа за Бога. То е, все едно нас да ни поставят в някое подземие, на хиляда метра под земята и да ни говорят, какво нещо е слънцето. На лампа да се греем. Голяма разлика има между една лампа и слънцето, от което излиза животът. Когато казвате: „Аз вярвам в Бога", това ни най-малко не значи нещо. Че вярваш в Бога, това е една човешка идея. Ти вярваш в една идея, но ти да вярваш в Бога, то значи да бъдеш в право отношение със самата реалност. Ти знаеш ли езика на Бога, като вярваш двадесет години? Как вярваш? – Ти може ли да идеш при някой земен цар и да не знаеш езика му? Искаш от него нещо и той трябва да те изслуша. Но ти трябва да знаеш езика му, за да те изслуша. Сегашните хора трябва да знаят езика на Бога. Не го ли знаят, каква полза, че по три пъти на ден се молят. Сега аз разглеждам въпроса така. Това е сегашното положение в света, което е допринесло вреда. Ядеш една развалена храна – това не е ядене. Яденето е

да ядеш най-хубавата, здравословна храна. Мозъкът, стомахът, цялото тяло трябва да се развиват правилно. Сега, когато аз ви говоря, нямам намерение да ви налагам нов порядък. Според мене настоящият порядък произтича от известни причини. Сегашният човешки порядък е в стълкновение с порядъка на живата природа и вследствие на това се раждат социалните страдания, които имаме. Ние търсим причините там, където не са. Единствената причина за социалните противоречия е, че ние сме в стълкновение с живата природа. Ако мене питат, какво трябва да се прави, ще кажа, че трябва да знаем, какво иска природата от нас. Какво изисква „човещината". Или, ако кажем „Какво иска Бог от нас?", или религията какво изисква, нека имаме нещо определено. Ние казваме, че това не е право. Да се убие един човек, право ли е? Не е право. Ние нямаме право да убиваме един човек, когото не сме създали. Никой не ни е упълномощил. Никой не може да те застави да убиеш. Да говорим истината! Някой наруши някакво държавно нареждане и след това го убиват. Стражарят казва: „Има закон и законът ме упълномощи да те убия". Хубаво, когато един разбойник убие един човек, държавата го преследва. Защо го преследва? Питам: ако държавата преследва един човек, който е извършил нещо, несъобразно с нейните закони, мислите ли, че природата няма да ви преследва, когато нарушите нейните закони? Тя ще ви преследва. Ако мислите, че в света може да правите, каквото искате, това е първото заблуждение. Може да правите всичко онова, което е разумно. В онзи момент, в който нарушите някакъв закон, ред, порядък, вие сте веднага в едно вътрешно стълкновение. Не говоря за общия порядък, но частно някой път не вървят на човека работите. Как вървят хората, то е един индивидуален въпрос, който всеки човек е в състояние да разреши. Казвате: „Ако една овца разрешава въпроса за своето съществуване, ако си намира храна да се храни, аз, разумният човек, ще бъда ли толкоз глупав, да не осигуря своя живот? Да, щом човек

престане да се храни, той изсъхва и пада, отива под земята, става плячка на разни сили и най-после изгнива. И тази материя, от която той е направен, се разваля.

Казвам сега: всеки човек, който е пратен на земята, е пратен с известна мисия, при това неговата мисия, колкото и да е малка, е от значение. Онази причина, която го е поставила в света, е имала нещо предвид. Ако беше непотребен, той нямаше да се яви. Тогава, щом се явява, какво трябва да направи? Казва се, че едни са били повикани сутринта, а последните са били повикани вечерта. И на едните, и на другите без разлика, кой работил през деня, кой пръв и кой последен, господарят заплатил поравно. Това на първо място показва, че трябва да се работи. Човекът на земята най-първо е дошъл, за да се учи. На какво именно да се учи? – Най-първата наука, с която човек започва, е дишането. Втората наука, с която човек започва, е яденето. Дишането и яденето; и третото е мисленето. Ако дишането не е започнало навреме, ако един човек не е роден навреме, ако не е започнал ядене навреме, няма да мисли и от него нищо не може да се очаква. Аз като гледам статистиката, наблюдавам женитбите, виждам, че хората се женят ненавреме. Като гледам порядъка, кога са родени децата, виждам, че всичките хора не са родени навреме, и едва на хиляда души намирам един, който приблизително е роден навреме. Ненавреме са родени. Някой път разместват точността на времето. Има една причина, вследствие на която има ненавременно раждане. Дисонансите, които съществуват в обществото, се дължат също на ненавреме сторени неща. После хората мислят, че може да поправят света. Светът може да се поправи само когато женитбата е станала навреме, когато децата се раждат навреме, и се отглеждат навреме. Това е велик закон. После: между разните хора има известно съотношение. Двама души, които вие ги жените, най-първо трябва да ги претеглите. Чудни са хората, ако един мъж тежи деветдесет килограма, една жена – петдесет килограма,

да се не женят. Ако един мъж е 190 см висок, а жената 150, да се не женят, нищо повече. Всякога би трябвало да има известно съотношение между височината на мъжа и жената, както и между теглото. Мъжът и жената приблизително трябва да бъдат равни. Жената трябва да бъде с половин сантиметър по-ниска от него. Щом е по-висока от мъжа си, тя ще обича да му заповядва. Щом мъжът е по-висок от жената, той ще ѝ заповядва. При това аз гледам не само височината, но и широчината на техните рамене. Тази широчина не е нещо произволно; и то е един разумен акт. Ако жената има по-широки рамене, тя ще заповядва на мъжа, ако на мъжа раменете са по-широки, той ще заповядва. Вие сега сте родени с тесни рамене, а имате желание да заповядвате. Вие сте болен, искате да работите. Сега: аз искам да говоря на здрави хора, на болните хора ще говорим за лекар, за лекарства, за пухени възглавници, за памука, за това, за онова, за хубаво ядене, за слуги и слугини, за прислужници. Но когато тия хора излязат из болницата, за какво ще говорим? Срещам някой познат, който казва: „Здрав съм", а говори за лекарства. Не, той е болен, в болницата е. Ако каже: „Служба нямам", значи, болен е. – Няма никакви убеждения. Болен е. – „Не мога де се уча." – Болен е. – „Не мога да работя." – Болен е. – „Животът за мене няма смисъл." – Болен е този човек, на здравия човек животът е осмислен. Той е господар и на парите, и на условията, той е господар на всичко в света. Той не е човек на насилието, но е човек на реда и на порядъка. Той разбира, откъде трябва да започне. За да бъде господар някой, той трябва да знае, откъде да започне – да възпитава първо себе си. Дори и учените хора не знаят това. Те не знаят, откъде да започнат. В старо време са започвали от сърцето, в по-новите времена започват от главата. Това е много общо казано. От коя страна на главата трябва да се започне? На челото има три етажа. В най-горния етаж живеят най-възвишените същества. В средния живеят ангелите, а в третия етаж живеят хората. Под третия етаж живеят животните.

Ако хората започнат да заповядват на втория и първия етаж, питам: какъв ще бъде този свят? Питам: ако един професор чака учениците да го ръководят, каква лекция ще държи? Питам: той професор ли е?

Тогава има три неща, които трябва да знаете. Ангелският свят седи в паметта, седи във времето, седи в пространството, седи в тона. Ако ти не си музикален, ако ти не познаваш времето, ако ти нямаш памет, ти нямаш никакво съобщение с този свят, никаква светлина не може да имаш. Когато наблюдаваш живота, и простите, обективни работи те занимават, това са човешките работи – долният етаж, до веждите. Всички усилия, които човек прави, за да живее в материалния свят, идват от тези центрове на обективния ум. Човешките работи никога не може да оправят света. След това идва вече ангелският, духовният етаж – да сравняваш нещата и да разсъждаваш върху тях. Да умееш да сравняваш и оценяваш нещата. Да мислиш и да запаметяваш, да знаеш всяко нещо, защо е създадено. Развити ли са центровете на духовното поле, тогава ще знаеш причините на нещата – защо това става така, а не иначе. Божествен свят, ангелски и човешки свят – това са сили, без които не може да говорим за човешки ум. И ако ти не познаваш съотношенията, които съществуват между тези сили, които функционират, твоят ум ще се обърка. Някой казва: „Паметта ми е слаба". – Отслабнал е ангелският свят. Някой казва: „Не мога да помня формите". – Човешкият свят е отслабнал. Не познаваш цветовете. – Объркан е човешкият свят. „Тежестта не мога да определям." – Човешкият свят не е в ред. „Нямам ред, не съм точен, не мога да смятам." – Човешкият свят е причината; обективният ум не е развит. Щом е въпрос за музикалността, ще минеш в по-горна фаза. Аз не малко наблюдения съм правил върху човешкия мозък. Има известни нерви, на които учените хора не обръщат внимание. Това са тъй наречените „бели нишки". Когато те отсъстват, съзнанието на такива хора е по-слабо.

В предната част на челото, те са възприемателите на разумната страна на природата. Природата има разумна страна. Само по това, как е устроено едно чело, може да познаеш – умен ли е, или не даден човек. Ще видиш как възприема нещата от природата. Челата не са еднакво построени. Някои не възприемат почти нищо, а някои възприемат почти всичко и го обработват. Някои хора са математици, знаят да смятат, но не могат да направят една аналогия. Може механически да смятат, но какво отношение има едно число в живата природа, какъв смисъл и значение има, нищо не разбират и казват: „Този въпрос не е наша работа".

Човек, който мисли, в него едновременно трябва да функционират и трите свята. Човешкият свят е най-ниското състояние на съзнанието. Ангелският свят е светът на ония напреднали, разумни същества, които са близко до Бога – причина на всички неща в света. Човек е свързан в даден момент с всички светове, значи не трябва да мисли за Бога, че е нещо непостижимо. Бог е нещо постижимо, в едно отношение. Щом ти си във връзка с Бога, даже да не знаеш това, ще усетиш една светлина. Ти никога няма да го знаеш, но ще усетиш една светлина в себе си, ще си радостен, спокоен, самостоятелен, нищо отвън не ще е в състояние да те раздразни. Ще знаеш, че нещата стават така, както са определени. Но, за да мисли така, човек непременно трябва да има знание и вяра. В това отношение Божественото знание предшества нашата вяра. Ние вярваме в знанието, в онова което е определено, преди да сме го повярвали. Не нашето знание ще определи вярата. Следователно ние ще базираме вярата си върху знанието на съществата, които са живели преди нас и разбират тия закони. Виждаме, детето вярва в майка си. Ученикът вярва в учителя си. Ако се съмняваме, ще се уплашим и няма да разбираме природата. Ако стане земетресение, и не разбираме как е устроен светът, или пък, ако дойде дъжд, вятър ние се уплашим. Че какво от това. Най-хубавото нещо на света

е вятърът. Вие благодарете, че има вятър. – „Ама много пече слънцето." – Много добре, от печенето иде животът. „Има някъде земетресение." – Земетресението е от грамадна полза за земята. При земетресението се развива такава голяма енергия, че ако хората можеха да я използват, щяха за хиляди години да имат складирана енергия в огромни количества. Сега тази енергия отива в пространството. Разумният свят иска да накара хората да мислят, а те се плашат.

Сега ще обясня как стават земетресенията. Отдолу, в центъра на Земята, има учени хора, те пращат енергията. – „В центъра на Земята няма ли огън?" – Има учени хора, които живеят в огъня, както ние живеем във въздуха, и колкото по-голям е огънят, по-добре. Сега какво ще кажете вие, според вашите схващания? Вие се учите да живеете в малък огън. Ако престане вашият огън, ще сте мъртви. Вие живеете, докато вашият огън е в тялото. Онези, които живеят в центъра на Земята казват, че там са при четири-пет хиляди градуса топлина. Научно засега не може да се измери, не може и да се твърди, но се допуска. Аз казах преди време, че на слънцето има десет хиляди градуса, а на места има тридесет и пет милиона градуса, а някои учени хора сега доказват, че в центъра на Слънцето има четиристотин милиона градуса. Това значи, че материята там е рядка. Има цяла теория за създаването на света. Може да четете за първоначалния етер, от който е създаден светът. Има центрове на този етер, към които се стремят известни течения, и от всеки център отгоре се образува светлината, образува се и топлината. Тези неща са мъчни за обяснение и за разбиране. Този етер не съществува вън от нас. Целият човек е направен само от етер. Ако човек разбира строежа на своето тяло, той ще разбере строежа и на цялата вселена.

Ако вие искате да знаете, всички тези тела, които съществуват във вселената, у човека ги има в миниатюр. Всичките звезди ги има в човешкия организъм. Същите

орбити, същите разстояния спазват. Не само това, но и всички мъглявини; и те съществуват в организма. Съотношение има. Затова наричат човека „микрокосмос“. Цяла една система, която вие трябва да изучавате. Ако вие не разберете малката вселена в себе си, не може да имате разбиране за големия макрокосмос, където телата се развиват в своя естествен и нормален път. Човек, някой път като не може да разбере някои работи, се обезверява, а въпросът е, само да разбере своята вселена. Това, разумното в света, има отношение към нас. То има желание да осмисли нашия живот, да ни направи да бъдем ученици и да бъдем съработници в живота, да живеем, да се ползваме от благата, които то ни дава. Това същество, което ни е пратило на земята, то не иска ние да страдаме, то не иска ние да боледуваме, то не иска ние да умираме, то не иска да ни затварят. Това не е в неговата програма. Тия работи са посторонни. Те отпосле са дошли и ние сами се мъчим. Ние се мъчим от сегашния порядък. Какво трябва да правим?

Преди години дойде една жена при мене, оплаква се от мъжа си. Казвам: защо се оплакваш, нали го взе по любов? – „Взех го, но сега той не живее по любов.“– Тогава напусни го. – „Няма кой да ме гледа.“ Ако няма кой да те гледа, тогава слугувай му. Ако искаш свобода, тогава дай свобода на мъжа си. Кажи му: „Понеже аз не мога да ти слугувам, както трябва, правя те нещастен, ти ще си намериш друга жена, по-хубава от мене, моля, освободи ме!“ Тя казва: „Не може ли да се помолиш да се измени положението?“. Чудни са хората! Защо иска да ме застави тя да се моля за него. Казвам: хубаво, какво ще ми дадеш? Ти обещаваш ли, че като родиш децата, ще ги посветиш на Бога? Мъжът ти и ти да предадете богатството си и да тръгнете по Бога? – „Защо Господ иска такива работи от мене?“ Не ги иска Господ, аз ги искам. Ти намираш, че моето искане е неестествено. Права си. Но и аз намирам, че твоето искане е неестествено. Откъде-накъде аз ще се моля за тебе? Тебе ти скимнало да се жениш, а аз сега да

се моля за тебе, да изменя този мъж. То е все едно, овцете да ме молят да направя, вълкът да се измени, да не е вълк. И десет пъти да се моля, вълкът ще остане пак вълк. По-лесно бих научил овцата да бяга повече, отколкото да направя вълка да не яде овце. Аз мога да я забавлявам, да кажа, че имам такава наука, че като духна само, ще стане всичко така, както желая, но това в живота няма да стане, то е лъжа. Казвам: краката ти да са дълги или да имаш силни рога, че като дойде вълкът, като го мушнеш, да познае, че има пред себе си герой, готов да се бори.

Сега казвате, че Христос е дошъл в света, и искате Той да спаси човечеството. Той дойде да открие един велик закон – отношението на хората към Бога. Христос казва: Ти трябва да знаеш като човек, какъв си. Каква е твоята длъжност. После трябва да знаеш средата, в която се движиш, каква е. Тази среда какво иска? Трябва да знаеш, че не си господар на средата. Средата за нас са ангелите. Те са господари на положението и после трябва да знаеш, че господар на тази среда е Бог. Външните условия се регулират от ангелите. Чудни са съвременните учени хора. Цялото растително царство е под контрола на ангелите. Цялото животинско царство е под контрола на още по-висши същества. Питам: щом нашият живот напълно зависи от растенията, въздухът, водата, а те също са под контрола на разумни същества, защо някои искат да бъдат господари? Този въздух, който дишаш, той е резултат на разумни същества; ако ти не си в съгласие, те ще те изхвърлят и ти не можеш да дишаш. Ако съгрешиш против техния закон, ти ще умреш от белодробна туберкулоза, от охтика. Ако ти не разбираш свойствата на течните вещества, ти ще умреш от глад. Ако ти не знаеш правилно да мислиш, ще стане втвърдяване на мозъка и ти ще страдаш от неврастения.

Целият съвременен свят е в пълна дисхармония. Ние имаме едно учение и не сме в съгласие с него, нито помежду си. Най-първо трябва да сложим в своя мозък правите мисли. Никакви отрицателни мисли не трябва

да функционират. В дълбочината на нашия ум трябва да функционират правите мисли, а в сърцето ни трябва да функционират най-хубавите желания. Когато ти дишаш, трябва да имаш най-хубавото разположение. Ако твоята душа е изпълнена със съмнения, подозрения, омраза към този, към онзи, ти се тровиш, ти не може да дишаш правилно. Кръвообращението няма да става правилно. Ако ти не постъпваш правилно, яденето няма да бъде на място. Сега има много пособия, дадени за хигиена – какво трябва да се яде. Не е в многото ядене. Преди потопа имаше много големи животни, мамути, имаше много учени, философи, адепти, но всички измряха все от глад и от студ. Не можаха да се справят със своята прехрана, от студ и глад измряха. Много грамадни растения имаше тогава, сегашните растения не са нищо в сравнение с онова, което са били. Но те не можаха да се справят с климатичните условия. От сегашните хора ще останат само онези, които могат да се справят със сегашните условия, а другите, по същия закон, както грамадните растения и мамутите, ще трябва да напуснат земята. Тогава вие ще запитате – къде ще бъдат те? В природата има един закон. Големите хора, тя ги е турила да слугуват на малките. Та сега, големите животни, които измряха, са учители на животните. Учат ги на хигиена. Малко да ядат, да спазват условията, да не би да остане някакъв излишък. И при това казват: „Приспособявайте се, че като стане някаква пертурбация, да може лесно да се нагаждате!“.

Като говоря за животните, разбирам човека във всевъзможните състояния на неговото съзнание. Човек някой път се намира в съзнанието на животно, по животински разсъждава. Не по човешки и по Бога. Той трябва да разбира причините и последствията в света. Той не е дошъл за удоволствия на земята, а е дошъл да се учи. После: той не е дошъл да прави къщи грамадни. Той е дошъл да създаде едно тяло, да има мускули, че като го погледнеш, да ти е приятно. Човекът е една красива архитектура.

Тялото е една хубава къща. Не трябва да бъде хилаво. Аз бих предпочел едно хубаво здраво тяло, добре устроено, една глава добре устроена. Рядко има хубави глави. Ще ме извините. С тия глави нищо не можете да направите. Природата какво иска от нас? Природата много иска. И това е важно, а не аз какво искам. Какъв трябва да бъде размерът на човешката глава? Дробовете какви трябва да бъдат? Стомахът какъв трябва да бъде? Всичко това си има мерки.

При момата, която се жени, се явяват десет кандидати. Казвам: ти проучи ли физиономията им, тяхното тяло, техния ум? Тя казва: „Проучих." После се ожени, роди дете и то умре. Тя плаче. – Защо плачеш? Нали казваше, че много знаеш. Като дойдат тия, учените хора, малко отложете женитбата. Научете се първо как да раждате деца; а сега всяка млада мома ще каже: „Момъкът беше много красив и аз, да не го изпусна, ожених се". Лъжете се. Момъкът е огън. Като се ожени за една мома, ще изгори момата. И момата е огън. Като се ожени за нея, момъкът ще изгори. Хората са огън един за друг. Ако моите думи не са верни, кажете ми, кои хора не са горели в огъня на любовта? Че двама души да живеят по любов, то е най-красивото нещо. Тук онзи ден дойде един млад момък, оженил се и има две деца. Уволнили го от служба и казва: „Какво да правя? Тия деца ще умрат гладни, работа не мога да намеря, един месец търся, да ме назначат на служба. Какво да правя?". Казвам: по-напред трябваше да ме питаш. Сега ще вземеш мотиката и ще идеш да работиш. Каквато и работа да намериш, дръж!

Той искаше да ми каже тъй: не може ли да се помолиш за мене. Аз обичам да се моля за хората, преди да са се оженили. Аз се моля за хората, преди да са умрели. Като умрат, никак не се моля за тях. В църквата сега се молят за умрелите, но аз никак не се моля за тях. Онзи Бог, в когото аз вярвам, не е Бог на умрелите, но Бог на живите. Казвам: преди да ми кажеш, много пъти се молих за тебе, но понеже не ме слушаш, затова сега страдаш. Той мисли, че сега трябва да се моля за него.

Да дойдем до въпроса: не, че не трябва женене. Трябва женене, но не за всеки. Вие казвате: „При сегашните социални кризи, при тази беднотия, какво ще стане с нас?“. Ако разбирате законите, те не трябва да ви смущават. Богатият човек, който прави едно здание, той има една добра мисъл. Той иска да го покрие, да го завърши, друго не го интересува. Този човек ще направи една къща много разумно. Ако в света стават промени, това е за добро. От нашето неразбиране по някой път може да се уплашим, някой път може да страдаме, да боледуваме. Болестта не е лош предвестник, тя показва, че разумните същества са дошли със своите чукове и ти трябва да бъдеш готов и каквото съборят, да не правиш въпрос. Те казват: „Тази страна трябва да се събори“. Ти казваш: „Отложете това събаряне за идущата година. Друг пък ще каже: „Започни още днес, тогава господарят ще те наеме да работиш на лозето и като се върнеш вечерта, ще приемеш своята заплата“. Ние седим и заповядваме на Господа: „Господи, да ми пратиш добър мъж!“ – казва жената. „Господи, да ми пратиш добра жена!“ – казва мъжът. Майката казва: „Господи, да ми пратиш добри деца!“. Чиновникът казва: „Господи, да ме назначат на хубава служба!“. Ние заповядваме: Господ да свърши това, онова. Това е старото вярване. Нищо не се постига така. Така не се говори на Господ. Господ не те е пратил за министър-председател на България. Той не те е пратил, да бъдеш владика в света. Господ не те е пратил нито за професор, нито за чиновник. Това са човешки работи. В реда на човешките работи е това. Но те не са Божествени работи. Те са неща, които разединяват. Като човешки порядък са на място. Но не считайте, че са Божествени, узаконени работи. Ти, като останеш в този порядък, ще нарушиш Божията любов. Двама братя във Варна – единият полковник, другият редови; един ден минава редовият и не отдава чест на брата си – полковник. Той му казва: – „Войник, как смееш да не ми отдаваш чест?“. Другият отговаря: „Нали си ми брат!“. – „Няма брат!“ И полковникът го арестувал,

че не му козирува. Какво ще стане, ако братът вдигне ръка? Сега единият брат криво разбира и другият криво разбира. Единият мисли, че е полковник, другия мисли, че е брат. Прав е, по човешки е прав. А пък другият мисли, че той е брат и братът всичко трябва да отстъпи. И той е прав, но два порядъка се събрали на едно място. Полковникът казва: „Ела, войник! Защо не отдаваш чест?". Войникът отдава чест, а братът не отдава чест. Какво отдава братът? Братът отдава любов. Войникът козирува, а братът, когато се давиш в реката, ще те извади. Така козирува той. Казва: „Радвам се, че ти си жив и здрав".

Казвам сега, трябва един нов начин за прочистване. Вие сте достигнали до една фаза. У вас, които ме слушате, желая да се образува една чиста среда, където да става едно отражение на Божествените мисли; защото, ако не влезете във връзка с Божествения свят, става прекъсване, капакът ту се отваря, ту се затваря и светлината ту се прекъсва, ту идва. Питам: какво ще бъде положението? Не ви трябват капаци, нека светлината постоянно тече. Първото нещо, щом вие се съмнявате, е,че вашият живот се обезсмисля. Питам: онези от вас, които се съмнявате, каква причина има за съмнението? Например, ако в моето говорене има нещо, което да ви заблуди, или имам личен обект, тогава никаква философия няма в моето говорене. Или искам да спечеля повече пари, или искам да взема нещо от вас. Казвам на един болен: ако ми дадеш 4-5 хиляди лева, в една седмица ще те излекувам. Болните са твърде лековерни. Даде парите, мине седмица, две, три, четири – не оздравява. Тогава казвам: слушай, ти не си спазвал моите правила – по колко лъжички вземаше на ден? – „По три." – Криво си ме разбрал, аз казвам по пет лъжички. Ще дадеш още две хиляди лева. Вторият път пак го питам: по колко лъжички вземаш? – „По пет."– Не, по девет лъжички ще вземаш. И затова аз ще сложа латински думи, да не разбират. Т.В.С. Трябва човек да разбира. Питам: след като взема 10 или 20 хиляди лева, какво ще стане? Аз ще забогатея, но

пред себе си, в своето съзнание като лекар, аз губя своето достойнство.

Всяка погрешка има отрицателно въздействие върху човека. Щом човек започне да губи вяра в себе си, спира се неговият прогрес. Дотогава, докато имаш вяра в себе си, на тебе ти е приятно. В деня, в които започнеш да се съмняваш, изгубваш мира си. Не трябва да допущаш никакви погрешки в себе си, не по буква, но всяка погрешка трябва да коригираш, да бъдеш изправен пред себе си. Ти казваш, че това не трябва да се поправя. Аз не съм за онзи порядък на нещата, хората да бъдат като овце, но според мене, трябва да бъдат смели и решителни. Ще говориш, речта ти трябва да бъде пламенна, от цяло сърце и душа да говориш! Пламенно, но не и грубо. Отива един просяк при един проповедник, който бил сприхав. Иска му десет хиляди долара. – „Това са много пари!“ – „Ти си богат човек.“ Казва му и една обидна дума. Проповедникът го удря в носа, поваля го на земята, разкървява носът му. След това му помага да се измие, поканва го в дома си на обяд и му дава една банкнота от десет долара. Като излиза, просякът казва: „Наби ме, но и пари ми даде“. Защо го бие? Защото не знае как да приказва. Защо му даде парите? – „Той поиска тези пари от мене и за да не изгуби вяра в Бога, че съм богат човек, давам му. Той не иска да изгуби вярата в себе си. Ако му кажа, че не мога да дам десет долара, ще се усъмни.“ Но такива проповедници, на девет хиляди се среща един. Вие искате да попаднете на такъв проповедник, да ви набие и повече, но да ви даде десет долара.

В природата, където и да сте, трябва да знаете как да приказвате. Тя ще ви набие, ако не знаете, как да говорите и пак ще ви даде това, което искате. И тогава ще се запиташ: „Защо ме би?“. Защото не знаете как да приказвате. – „Защо ми даде всичко това?“ – Защото е добра и богата. В Бога има едно качество. Каквото искате от Него, ще ви го даде. Казваш: „Ами ако поискам целия свят?“. – И целия свят ще ви даде. Но ще го тури на

гърба ви. Каквото искате ще ви даде, ще го тури на гърба ви и ако може да го носите, ще ви го даде. Това е пробният камък. Бог е в състояние всичко, което искате, да ви даде, но трябва да го носите на гърба си. Ако можете да го носите, искайте, каквото искате. Някой казва, че Господ постъпва спрямо нас така, спрямо други – друго яче. Към всеки човек Господ постъпва според неговите разбирания, според неговото съзнание. Условията, които Той дава на един богаташ, са, за да го изпита. Едни ще бъдат богати, а други сиромаси; да имат понятие за сиромашията, но всичко се дава за урок. Вие сте мъже и жени, имате деца; от Негово гледище, каквато и служба да заемате, все ще ви изпита. Като жена, знае ли да ражда деца. Като мъж, как ще се отнася с жена си, ще я обича ли. Даденият изпит не го ли решите както трябва, ще изгубите своето сегашно положение. Сегашните жени, ако не изпълнят службата, тогава няма да бъдат ни жени, ни мъже. Какво ще бъдат? Един глас мъжки ли е, или женски? Ами първата клетка – мъжка ли е, или женска? Клетката се дели на две. После се дели на четири, на осем. Ние имаме специфично понятие за мъжа. Под думата „мъж“ разбираме човек, който иска да се жени за жена си. Той е един страхливец. Онзи е мъж, който мисли. Че ти се жениш, Господ те опитва, как ще се отнасяш с жена си. Жената е човек, който има утроба, който знае да ражда. Всеки, който знае да ражда, е жена. Който е забравил да ражда, е мъж сега. Който знае да заповядва, е мъж. Който знае да се подчинява, е жена. Мъжът трябва да мисли, жената трябва да чувства. И тогава ще си разменят: каквото мисли жената, това да са чувствата на мъжа. И така, мъжът да мисли с чувствата на жената, тогава ще има съотношение. Мъжът и жената не може да мислят едно и също нещо.

За Бога ние трябва да имаме едно правилно понятие. Ние трябва да мислим за Бога като за същество, което всичко дава, и от което всичко зависи в света. Всичкото настояще, всичкото бъдеще зависи от Него. Каквото е

настоящото ви отношение към Бога, такова ще бъде и в бъдеще. Някой казва: „Аз не вярвам в Бога“. Или друг казва, че никакъв Господ не познава. Някого от Господа не го е страх, а от куче го е страх, от мечка го е страх. Това са все професори, от които се страхувате. Благородството на човека е да вярва в онова, разумното Същество. Когато дойде у вас благоразумното, старият ред и порядък ще си отидат. И Божественият ред и порядък трябва да се внесат в нас. Аз казвам тогава: и обществената безопасност е в нас. Моята обществена безопасност каква е? В главата ми – цяла камара. Българската камара колко души има? Четиристотин. Четиристотин души са и в Съединените щати. Партии има в човека. Човекът е представител, за него гласуват. Ти се бориш за нещо. В тебе работи известна мисъл, гласува камарата. Направят един закон, работата се урежда, ти казваш: „Аз се убедих в това“. Твоето убеждение е прекрасно, но не си само ти, който мислиш. Много фактори има в тебе, които са „за“, но докато твоята мисъл се реализира, трябва да се подпишат всички същества, свързани с тебе, плюс всичките хора по лицето на земята. Мисълта трябва да мине през съзнанията на много разумни същества и най-после се прокарва на земята. В 15-и стих на посочената глава от Матея Христос казва, да не се месим в чужди работи, нито в неговите работи. Ако те онеправдават, може да си недоволен, но от моето благоволение към другите, какво ти става на тебе? Кой от вас е доволен от настоящия порядък на нещата? Ти казваш: „Този човек нито е работил, нито се е молил, а къща има, деца има. Аз съм един религиозен човек – нищо повече нямам“. Ти не си роден религиозен, после си станал религиозен. Проповядваха ти, че от това трябва да се отречеш, от онова.

Та правата мисъл, която остава в ума, е следната: Стремете се към онова чисто знание, което имате за себе си! Направете и един опит, да имате доверие в знанието си. Имате едно малко разстройство на

стомаха – употребете вашето знание. Вашият крак ви боли – употребете знанието си. И след това, ако вашето знание не помогне, употребете знанието на ангелите. Ако знанието на ангелите не помогне, употребете знанието на Бога. Ако и то не помогне, трябва да знаете, че нямате връзка с тях. Защото в Писанието се казва: „Потърсете ме в ден скръбен". Също: „Отхвърлете греховете, заблуждението, всички тия работи и когато ме потърсите с всичкото си сърце, ще ме намерите". Подразбира се, човек да остави всички стари възгледи настрана и да приеме новото. Сега сте в света и трябва да имате постижения. Аз не съм за това да идете в манастир. Не съм и за специфичното влияние. Не съм да напуснете мъжа си. Не съм да не раждате деца. Аз съм против да раждате деца, които ще умрат. Не се жени за мъж, който ще те остави. Не се захващай за служба, от която ще те уволнят. Не се моли за човек, който няма да те послуша. Не ходи на извор, където няма да пиеш вода. Не отивай да шеташ, където може да те изпъдят. Иди там, където ще те приемат добре. Когато започнеш една работа, свърши я както трябва.

Та казвам на вас, имайте една по-благородна, възвишена идея за Бога! Да можете да живеете по нов начин, да кажете: „Да бъдем едно с Тебе. Да работим тъй, както Ти работиш. Да бъдем носители на онова учение, което Ти си проектирал в света". Тогава животът има смисъл, тогава думите ще бъдат благословени. Понеже всичко в живата природа работи за реализирането на Божествения план. И той ще се постигне, когато и да е. При сегашните условия щом се качите на параход, аз ще ви кажа да си вземете спасителен пояс. Ако параходът не потъне, спечелен е поясът. Американските хотели са на по десет-дваесет етажа. Като ви покажат леглото, ще ви покажат след това едно дебело въже, обвито, с което да си послужите при случай на пожар. След това ще ви покажат някой изходен пункт, откъдето да бягате. Ако сте страхливи, едва ли ще спите дълбоко. Цялата нощ

въжето ще се върти в ума ви. На мнозина съм казвал, в такъв висок хотел да не спят. На първия етаж може, лесно ще изскочиш. Щом имаш висока идея, съградена като американския хотел, въже има. Ако не успее идеята, въже имаш, ще излезеш.

Имаше един българин, от Еленско, много набожен човек, мислеше, че Господ го слуша, искаше да мине през Търново с кандилница. Мислеше, че има оригинална идея. Един ден минава село Беброво, там имало една голяма биволица. Хваща той биволицата за рогата и ѝ казва: „В името на Господа Исуса Христа, да мълчиш!“. Като я хваща за рогата, биволицата излязла по-силна от него и го поваля на земята. Едвам го спасили. Ако лошите условия вас ви тъпчат, биволицата е по-силна от вас. Това казвам на младите ученици, на тях им приведох една слаба страна. Мечката, като я хванеш за пъпа, ляга на гърба си. Лошите условия имат гръб. Лошите условия дръжте за пъпа и ще се уреди работата. „Всички са звани, малцина са избрани.“ Всеки, който е призван, и се учи добре, той е избран. Който разбира, носи Божието благословение, такъв е вътрешният закон.

26 юни 1932 г., София, Изгрев

Творители на словото

Ще прочета първата глава на Съборното послание на Яков. Първите стихове ще оставя вие да прочетете у дома си. Аз ще взема част от 22-ри стих: „Бъдете творители на Словото".

Има една склонност в човешката душа да разрешава всички въпроси по лесния път. От хиляди години, от самото начало досега, хората все бързат да разрешават по един много лесен път въпросите си, но се случва точно обратното. Лесният път е мъчен и мъчният път е лесен път. Съвременният живот в своята целокупност, както сега се изявява, е една задача с много противоречия, с добро и зло. Една задача, която трябва да се разреши. Уж всяко нещо е на мястото си. Но всичко произтича от факта,че нещата не са поставени, както трябва. Там е злото. Вие може да си дадете друго, трето разрешение, вие може един въпрос да го разрешавате по един начин, а хората по съвсем друг начин да го разрешават. Войните, които са ставали, са един социален акт за разрешаване, една социална задача. Споровете в един дом са задачи за разрешаване. В учения свят споровете, това са методи и начини за разрешаване. Хората имат право да избират, какъвто и да е метод за разрешаването на съвременните въпроси. Но за методите, които употребяват, същевременно ще платят.

Сега някой пита защо светът е така създаден. Това не е умен въпрос. Така не се пита. На учения човек, ако му напишете едно число от 1 до 10, той знае какво нещо е числото. От 1 до 10 това е цяла една философия, цяла наука на числата. Учени са били кабалистите от древността. И индуските йоги са били кабалисти. За тях са достатъчни десет числа, с тях работят, с тях обясняват всичко. Не че всичко успяват да обяснят, но което

може да се обясни със символите, с числата и буквите, го обясняват. Появяването на света може така да се обясни. Според древните философи светът е създаден така. И според теорията на Питагор светът е създаден от нашите числа. Числата са живи единици. Всички разумни същества в света съставят единици на творческата природа. Следователно всеки човек е като единица, която играе важна роля, и затова трябва да разбирате вътрешния смисъл на единицата. Една единица е човекът, съставен от милиарди малки частици; между тези малки частици, които също са разумни, има известни отношения. Това се нарича дроб, проста или сложна дроб. Когато се каже, една десета, една хилядна, една милионна, една милиардна част от човека, да знаеш от коя част на организма е взета тази частица. Сега, разбира се, това са гимнастически упражнения за ума. Когато някой гимнастик се упражнява, той иска да направи едно упражнение, да учуди зрителите. След като си видял едно отлично упражнение, какво си придобил? Разправяше ми един познат: бил на цирк с някой господин и там друг господин правел номер. Поставил една жена до една черна дъска и от десет метра разстояние започнал да хвърля ножове, до едното ѝ ухо, до другото, отгоре над главата, дванадесет ножа хвърлил около главата ѝ! На всички сърцата се свили, а той с голямо спокойствие хвърля ножовете. И моят познат ми казваше: „Оттам насетне реших да не ходя на цирк. Реших втори път да не гледам такова нещо. Сви ми се сърцето. Като че този нож може да се забие някъде в мене".

Всички ние искаме да живеем в едно общество на ангели, на хора светии. Това е едната страна. Не е въпросът всички хора да бъдат добри, а ние какви трябва да бъдем, това е въпросът. Този въпрос ние го изключваме. Ние мислим, като че ние сме последните добри хора, като че светът има да се оправя, а не ние. Понеже светът е създаден от единици от живи същества, доброто общество зависи от ония единици, които съставят света. Какви-

то са живите единици, такова е и обществото, такъв е и народът. Всеки един човек включва качествата на цялото човечество в себе си. Това, което цялото човечество може да допринесе, един ден трябва да стане достояние на всяка личност, на всеки един човек. Това е велика задача. Някой иска блаженство в света. Блаженство! Физическо блаженство не съществува. Блаженството, това е разбиране, това е отношение на разумните души. Онова, което те радва, кое е? Онзи, който те обича, е, който те радва. Но щом ти пожелаеш в душата си, че трябва само тебе да обича този човек или Бог, ти поставяш един облак, едно ограничение на своя ум.

Сега: за изяснение давам един малък разказ, как Господ създал пчелите, и как създал мравите. Решил Господ да създаде света и видял, че мравите и пчелите са един важен фактор в него. Мислил какво да им даде, къде да ги постави, за да даде един образец на хората за своего рода културен народ. Вика Той пчелите и им дава всичките свои блага със задача да идат и да ги раздадат на света. Тъй да ги раздадат, че всичките хора да бъдат доволни. Тия блага били в течно състояние. Те ги носили на главите си. Хората гледали – някои влизали, други излизали. Питат: „Какво носите?“ – „Трябва да изнесем благата.“ А като се върнали пчелите при Господ едва половината от благата били раздадени. Господ решава, че пчелите не са в състояние да раздадат благата. Не са били много умни. Пчелите имат едно разбиране, едно учение – да събират, не са се научили да раздават. Тогава Господ им дал друга служба. Направил прашец и го напрашил на цветята. Благата, които някога пчелите носили, сега били напрашени и те събират по малко прашец от всяко цвете, пречистват го и го правят на мед. Колко години ще минат, докато пречистят всичките блага, които са били напрашени, не знаем. След като свършат тази работа, те няма да бъдат вече пчели.

След това Господ повикал мравите, казал така: „На всяка врата ще ходите, ще хлопате, няма да оставите

нито една врата неотворена и ще раздавате". Мравите отишли, похлопали веднъж, дваж, никой не излиза, върнали се вечерта и казали, че едва една трета раздали от всичките блага. „Много трудна работа – казват – хлопаш, хлопаш, чуваш един глас „Кой хлопа?", после никой не отваря." Тогава Господ казал на мравите: „Не знаете да раздавате Божиите блага". Затова и на тях дал да събират. Да се научат на изкуството, как да се отварят пред тях вратите. Затова сега мравите ходят, дето не ги караш, и всичко задигат. И така хлопат по веднъж, по дваж пъти, изпъждат ги, те пак хлопат. Сто пъти да похлопат, ще ги изпъдят и те пак ще влязат, ще задигнат нещичко и ще го носят със себе си. Те за себе си знаят много добре, как да се уреждат.

Казвам: това се случва и с човека. Аз виждам пчелите в сърдечния живот на човека, а мравите, това е физическият живот. Два фактора, които са останали неразрешени в човека, той не знае как да ги разреши. Бог по същия начин го е пратил в света да оценява благата, да разбере онзи велик закон, който е вложен в живота – даването. Човек не е още това, което трябва да бъде. Ако човек трябва да се задоволи само със сегашния живот, неговото съществуване е жалко. Ако той като една мравя или една пчела се задоволи със своя обикновен живот, няма никакъв смисъл. Растенето, развитието – това е смисълът на живота, това е реализирането на живота. Не само да се изучава живота от книги и картини, но той трябва да се опита, да се реализира. Всеки един човек трябва да расте, да приеме пълния живот в себе си. Единственото благо, единственото най-велико благо, което съществува, то е животът. Сега този живот е представен под много форми. Учените хора го представят в науката. Религиозните хора го представят в лицето на Бога, в неговите хиляди форми. Но нито един от тях не е дал метод, по който ние можем да намерим тази велика Истина. Няма човек в света, който може да ни покаже, как можем да намерим истината. Обаче всеки един човек

може да покаже пътя, дори някой може да ви заведе до някой планински извор. Но за да опитате извора, за да имате истинско понятие за водата, вие сами трябва да я вкусите. Този, който пие, може да ви каже, че тя е кристална, лечебна. Но ако вие сами не опитате, няма да имате реално понятие за сладчината на водата. Следователно ние можем да разглеждаме живота и казваме какъв е животът на другите хора. Животът на другите хора е реален за нас дотолкова, доколкото ние сме опитали нашия живот. Животът на другите хора е реален за мен дотолкова, доколкото аз съм опитал моя живот. Понеже животът има едно и също произхождение, казвам: онова което сега смущава хората, е, че те искат да се осигурят. Всеки иска да се осигури. Осигуровката е едно отлично качество. Този стремеж не е лош. Как? Човек иска да бъде умен, но трябва да знае как да придобива ума и как се развиват способностите. Способностите растат и се развиват. Условията се дават, а способностите трябва да се развиват. Човек може да е даровит музикант, може да е даровит земеделец или даровит философ, но ако той не работи над себе си, всички тия дарби ще останат в едно затворено положение. Казвам: съществува една философия в живота. Някой се спира и казва така: „Какво ни ползва нас, ако ние изучаваме известна страна на живота, а нямаме резултати?“. Но аз задавам другия въпрос: какво ще придобием, ако не използваме условията? Аз ви давам едно обяснение. Онази малката мома, която е куца, грозна и навсякъде е подритвана, никъде не я приемат, ходи, скита, среща някого на пътя и той ѝ казва: „Вярваш ли, че аз мога да направя твоя живот щастлив, да ти дам това, за което твоето сърце копнее?“. И в какво именно седи това? Да ѝ възвърне красотата, да ѝ възвърне здравето, от което се нуждае. Ако ѝ създаде отлично тяло, отличен образ, даде ѝ подтик на ума, на сърцето, тогава тази мома ще се издигне и животът ѝ ще се подобри. Ако тази млада мома, на която дам тези качества, един ден забрави, което съм ѝ дал, питам: какво ще постигне?

Тя ще постигне само страдание, защото животът има друга една страна, друга една тайна се крие в живота. Зад всяка форма, зад всяко живо същество седи онова Разумно Същество, което ви опитва, как вие ще постъпите. Ако дойдете при една грозна форма, и там Бог ви изпитва. С вашата брадва отсечете едно дърво и окото ви не мига – Господ ви опитва. Виждате малка птичка, вдигнете прашката и я убиете. – Бог и тук ви опитва. Бог навсякъде ви опитва. И Той само отбелязва. Всичко това, което сте правили, ще го правят и на вас. А вие един ден ще се попитате защо са всичките тия страдания в живота ви, откъде дойдоха. Чудни са съвременните хора, когато питат откъде идват страданията. Всички питат: и светски, и религиозни хора: „Ние ли сме най-големите грешници в света?". Не е въпросът за най-големите грешници. Страданието в света не произтича от големите грехове. Страданието в света произтича от неизпълнението волята Божия. Когато не обичаш някого, и не изпълняваш неговата воля, в душата има страдание. Тогава в човека се ражда едно противоречие. Той казва: „Аз искам да бъда свободен". Но в какво седи свободата на човека? Ако Бог не беше създал света, той нямаше да бъде свободен. Бог създаде света, за да покаже, че е свободен. Ако вие ме попитате – по човешки говоря – защо Бог създаде света, ще кажа: за да бъде свободен. Понеже Бог обича света, създаде го, за да бъде свободен. Ако не разбирате защо светът е създаден, не сте свободни. Следователно и обратния процес сега. Вие, за да бъдете свободни, трябва да изучавате защо Бог създаде света. В разбирането на тази свобода Бог, като създаде света, включи и вашата свобода. Защото всичко онова, което вие търсите, се намира в онова, което Бог е създал. Сега не ме разбирайте механически. Но искам да ме разберете правилно. Може да се направи една златна гарафа или стъкло от скъпоценни камъни, но най-важното е, какво човек ще вложи в гарафата. Може да е скъпоценна, но важното е умният човек какво е вложил вътре. Важно е

съдържанието да съответства на тази скъпоценност. Тялото само по себе си е външната форма. Онова съдържание, което трябва да е вложено в тялото, то е важно. То определя човешкия организъм: какви мисли трябва да седят в човешката глава, какви чувства трябва да обитават в човешкото сърце и какви постъпки трябва да има в човешката воля. Онзи, който иска да носи името човек, той в своя ум трябва да носи една възвишена мисъл. Трябва да знае, силата на една мисъл в какво седи. Всяка една мисъл е силна, когато може да се облече в едно чувство. Всяко едно чувство е силно, когато може да се облече в един волев акт. И всеки един волев акт е силен, когато дойде в съприкосновение с духа на човека. Ако вие не разбирате този вътрешен закон, каквото и богатство да имате, ще го изгубите. Единственото нещо, от което страдат сегашните хора, то е, че не владеят своите мисли, не владеят своите чувства, своите постъпки и вследствие на това стават всичките нещастия, които сега съществуват. Хората само се заблуждават. Те не искат да разрешат въпросите в света тъй, както трябва. Всички онния палещи въпроси, които сега озадачават цялото човечество, може да се разрешат само по закона на любовта. Не на чувствената любов, но на онази любов, която носи живота и разумността в себе си.

Достатъчен е един разумен човек, за да спаси света, и този човек се яви преди 2000 години. Христос вече е спасил света. Светът е спасен, но сега хората трябва да ги убеждаваме във факта, че светът е спасен, че светът е оправен. В света има всичко, от което ние се нуждаем, а трябва да убеждаваме хората в това. Някои казват: „Няма нищо. Хляб няма. Хората са лоши". Трябва да убеждаваме света, че хората са добри. Казват: „Вълк е този човек", но вълкът познава само вълците, мечката познава само мечките, овцата познава само овцете. Един закон съществува в света. Онова, което трябва да спаси света, то познава всичко. Вълкът е вълк, понеже е забравил защо е създаден. Той е изгубил своето предназначение.

Ако една майка изгуби своето предназначение, какво ще стане от нея? Аз да ви кажа. Тя ще се облича по три пъти на ден с най-хубави дрехи, ще сяда да свири на пианото, от сутрин до вечер ще фантазира за някой свой възлюблен, ще се пудри, ще се белосва, ще ходи с хубави чепичета, ще премигва с очите си, ще гледа през прозорците. Ще ходи на бал, на концерт и най-после този я лъже, онзи я лъже, докато стане една стара бабуша, и каже, че животът няма смисъл. Това, което е вярно за един, е вярно и за другите. После ще каже, че е поостаряла, и мисли, че е разрешила нещо. Като кажеш, че си стар човек, значи, че наближава да умреш. Хубаво, ще умреш, но какво ще разрешиш със своето умиране? И в самата смърт има задачи за разрешаване. Като кажеш „да умра", ти вземаш билет за онзи свят, но като идеш в онзи свят, трябва да го опознаеш. Ти искаш да отидеш в Америка, но за да живееш там, трябва да я опознаеш. Мнозина отиват в онзи свят, както един българин отишъл в Америка. Един учител, Цеко Грънчарски, не този нашият Цеко, ми разправяше своята опитност: „Не искам да работя, ще ида в Америка. Оттук ще отида във Франция, ще науча френски език, че като отида в Америка, ще преподавам на американците френски, за да изкарвам хляба си". Отишъл той в Париж, изучавал малко езика, заминал за Америка и търси работа. Един ден си намира работа в една църква. Един голям орган имало в църквата и той трябвало да върти ръчката на органа да вкарва въздух, и така да си изкарва прехраната. „Ето до какъв хал дойдох, аз, един български учител, да въртя ръчката на този орган." Както размишлявал така, забравил да върти ръчката, дошъл един французин и му казва: „Господине, ръчката!". И сега вие сте се хванали за ръчката и искате да напуснете, но ще ви кажат: „Господине, вие сте се хванали вече тук на работа, пари вземате, ще си гледате работата, както трябва".

Та казвам: всеки един човек, който е дошъл в света, той се е ангажирал с известна работа. Той може да казва, че животът няма смисъл, че не иска да живее, че иска да

напусне, но това са празни работи. Животът, това е една красива задача, която трябва да се разреши. Разрешите ли така всички социални въпроси, всички научни въпроси, всички духовни въпроси на цялото битие, ще ви станат ясни много неща и вие ще усетите в себе си една мощ. Съвременните хора са слаби и затова се групират на едно място, но силата не седи в множеството. Множеството, това е един баласт. Човекът е създаден от много клетки, милиарди клетки има, но неговата сила седи в неговата глава, в това как е организиран неговият мозък. Там седи силата на човека. От това как са организирани неговите мускули и дали знае как да ги употреби – там седи също неговата сила.

Човек трябва да бъде творител на Словото. Да се постави на онова положение да разбира вътрешния дълбок смисъл, да се интересува от живота. Има едно правилно разрешение. То е, както когато подквасвате млякото – малко подквася се изисква; то е както земеделецът, който сее житото, както градинарят, който поставя семената – и разумният човек трябва да знае как да посее семената на мислите. Не трябва да се смущава какви ще бъдат резултатите. Посей семето и не мисли за последствията! Великият закон, който съществува в света, е следният: не щади труда си да посееш една хубава мисъл в ума си. Когато говоря за посяването на мислите, не разбирам тия мисли, които сега съществуват. Всички социални въпроси, така както сега ги разискват хората, нямат никакво разрешение. Всичката вода, която е събрана от хиляди години, и е запушена в шишета, не разрешава въпроса. Не съм ходил да отварям тия бутилки, да опитвам тази вода. Аз ще ида при онзи извор, откъдето е налята тази вода преди хиляди години. Тази вода в бутилките няма пряснотата на изворната вода. Влезе една мисъл в главата на някой човек и той казва: „Стара истина". Старата истина не разрешава въпроса. Истина, която остарява, нищо не разрешава. Така не се говори. Истината не може да бъде

нито млада, нито стара. Това, което е младо, то претърпява известни изменения. А това, което е старо, то се е проявило, изгубило се е. За Истината вие трябва да имате съвсем друго понятие. Истината е онази вечна, разумна сила, която освобождава хората. Трябва да я доловите. Има една велика сила в света и като влезете във връзка с нея, тя ще ви освободи. Където и да сте, и на планината да сте, и в ада да слезете, вие като призовете тази сила, тя може да ви избави. И оттам ще познаете, че има нещо. И псалмопевецът е казал за тази сила: „И в ада да съм и оттам ти ще ме избавиш и ще ме спасиш“. Такова дълбоко разбиране ви е нужно. Вие седите някои път и се обезсърчавате. Някоя млада мома се е обезсърчила, че не я обичат; младият момък се обезсърчил, че не го обичат; студентът се обезсърчил, че не е завършил; търговецът се обезсърчил, че няма пари; жената се обезсърчила, че няма деца. Някой се обезсърчил, че няма разбиране. Всички хора искат да имат знание. Трябва да имате друго понятие за знанието. Ако аз натоваря една камила със знание, учена ли става тя? Ако аз натоваря една камила с най-хубави икони и кръстове, светия ли ще стане? Някои искат да им дам формула. Някой път формулите не хващат. В последната беседа ви казах за този човек от село Беброво, който като хванал една биволица за рогата, решил да направи опит, да използва една хубава формула и казал: “В името на Господа Исуса Христа да не мучиш!“. Но формулата не хванала място и биволицата го поваля на земята. Добре, че дошъл говедарят, че едва го спасил. Той ми разправяше своята опитност как биволицата излязла по-силна от него. Ти, когато искаш да хванеш една биволица, сила трябва да имаш, че като я хванеш, тя да познае, че сила има в тебе. Сега да ви приведа едно сравнение. Ако ти не упражняваш своя ум, хванеш един въпрос, но този въпрос те поваля на земята. Освен че нищо няма да спечелиш, но ще те охлузи. Искаш да четеш някой нов философ. Този философ ти казва, че животът няма смисъл. Питам тогава, как

ще се оправиш с този въпрос? Има ли смисъл, или няма смисъл животът? За разрешаването на този въпрос философията няма да ти помогне. Аз, ако съм на твоето място, ето как ще се оправя: аз ще кажа, че този философ е много по-прост от мене, той нищо не знае. Ако този философ пие от ония бутилки, напълнени с вода, а аз съм пил от самия извор, може ли някой да ми доказва, че животът няма смисъл? После аз ще попитам този философ: ако животът няма смисъл, какви бяха подбудителните причини, които ви заставиха да пишете тази книга? Той се е домогнал до една слабост на хората, иска да спечели пари, да си продаде книгата, за да си осмисли живота. Ако един човек ви проповядва едно учение, било религиозно, било философско, за да преживее, той не говори истината. Ученият човек трябва да изявява, да бъде носител на истината. Тази истина да не се задържа, но всички хора да бъдат нейни носители в науката, в обществения живот хората трябва да бъдат носители на тази истина. Сами трябва да се учат. Казвате: „Трябва да се защити истината". Тя е толкова силна, че няма нужда от защита. Най-силното нещо, което съществува в света, това е истината. Най-силното нещо, което съществува в живота, това е любовта. Не защитавайте любовта. Тя може по някой път да ви се вижда слаба, нищожна. Аз съм виждал толкова герои, които са се били геройски на бойното поле, които не са преклонили коляно пред никого, а пред едно малко момиче коленичат, молят се: „Ти си, която можеш да ме спасиш". Един генерал паднал и се моли, коленичил. Това са факти. Това е любов. Това е онази велика сила, която действа в душата на това момиче. Всеки един от нас се самозаблуждава, като мисли, че той е много силен, или много умен. Щом помисли така, ще загуби всичката сила. Реката има смисъл, когато води началото си от извора. Изворът е над нея. Реката може да помисли, че тя е, която урежда всичките работи, но ако изворът престане, и реката ще престане. Ти в живота си една река, която тече благодарение

на Божествения извор, през теб тече великият живот. Ти си излязъл из Бога. Животът ти има смисъл. Тялото ти е велико. Това трябва да го съзнаваш. Ако ти мислиш, че нямаш хубаво тяло, обезсърчаваш себе си, скъсваш връзките си с извора. Тогава ще приличаш на млад човек, който влиза в един кладенец. Ако ти изгубиш вярата в живота, питам: какво ще спечелиш? Ти ще останеш на дъното на тия страдания. Всички хора, които страдат, са дошли в това отчаяние, изгубвали са своята вяра. Аз съм дотолкова човек, доколкото изразявам Божественото начало, което се проявява в мене. Прозорецът на къщата, колкото е по-голям, повече светлина влиза. Когато светлината влиза във вашата къща, не давайте разпореждане, какво трябва да прави. Има едно нещо, на което вие не трябва да заповядвате. Когато любовта дойде във вашата душа, не заповядвайте. Оставете да се разпорежда, както тя знае. Когато истината дойде във вашата душа, оставете свободата да се разпорежда, както тя знае. И когато Божествената светлина дойде, оставете светлината, тя да се разпорежда. Животът ви ще се уреди, както никога не сте го виждали. Сега не искам това да го приемете и да го вярвате, но опитайте го. Като го опитате, ще кажете дали думите ми са верни.

Например, ако вие повярвате, какво печеля аз? Аз печеля, че няма да бъдете недоволни, и ще кажете, че думите ми са верни. Ще се радвам, че вие сте приложили това учение и сте носители на Божественото в света. Аз бих желал всичките хора да са носители на Божественото. Между нас още няма любов. Между нас съществува само чувството, кой да бъде пръв и кой да бъде последен. Има положение в живота, когато трябва да бъдеш пръв, и когато трябва да бъдеш последен. Как ще разберете този стих, в който казва Бог: „Аз съм пръв и последен". Ако си пръв, бъди с Бога, или бъди пръв с Христа. Този Христос, когото считаха, че е Син Божи, хванаха го римските закони, биха го, плюха го, натовариха му един кръст и тръгна Той. Разпънаха Го на него и каза: „Свърши

се тази работа“. Разбягаха се Неговите ученици, един остави дрехата си и гол избяга. Христос остана сам. И най-после Той почувства, че е и от Бога изоставен. Имаше нещо велико в Христа. Великото е в безграничното Му търпение, в безпримерната Му любов. Той каза: „Зная едно нещо, което не може да се измени. Всички може да ме изоставят. Римляните може да ме сложат на кръста. Може да платя всичко това, но има нещо в света, което не може да се измени. Онзи, в когото вярвам, онази любов, която е в моята душа, онази истина, която е в моя ум, онази светлина, която е в мене, не може да се измени. Те са живи“. Сега ние проповядваме един Христос, който е умрял преди 2000 години, ние проповядваме един Христос, който е минал през страданията, и е устоял, минал е това, великото изпитание в света. Може да ти вземат богатството, може да ти вземат здравето, всичко може да ти вземат в света, но има нещо, което не може да се вземе от човешката душа.

Имайте онова правилно разбиране за живота, разглеждайте го в неговото цялостно и възходящо състояние. Когато един философ или поет вземе своето перо, той пише с всичките букви, а не само с няколко. Той може ли да се спре само на една буква? Не, вика всички букви върху белия лист. Той ги обича всички и започва с перото една след друга да ги ниже. Минават те и заминават. Какво ли би станало, ако всички букви имаха навик да се докачат, че поетът пише с някои букви повече, с други по-малко, с трети в много редки случаи? Или ако всяка се гневи, че е затисната; какво щеше да бъде? Щом ти си сложен като една буква в началото на Любовта, радвай се, че носиш първата буква на Любовта; след теб ще дойде втората, третата, четвъртата. Нужни са най-малко пет живи същества и то от най-разумните, които нашият свят може да създаде, и с които можете да напишете „Любов“. За да разберете думата „Любов“, трябва да намерите пет разумни същества, ако сте българин. Ако сте англичанин ще намерите четири

души – love. Англичанинът е по-практичен. Тия четири души трябва да бъдат най-разумните. Тия разумни хора трябва да бъдат човеци, да говорят за Любовта. Ще намерите един момък, който никога не се е опетнявал в живота си, който, като мине през всички изпитания, чист остава. Ще намерите една мома, която минава през всички изпитания, и чиста остава. Ще намерите един философ, който като минава през всички противоречия, чист остава, умът му не се покварява. Ще намерите един религиозен човек, който е минал през всички религиозни форми, и сърцето му не се е опетнило. И тия четирима души като намерите, най-после ще намерите Христа, ще ги повикате заедно да ви говорят всички за Любовта. Нали искате да знаете какво нещо е тя? Тогава ще трепне нещо в душата ви и когато ви трепне, ще имате онази магическа сила, онази тояжка, с която като тропнете само, можете да се движите с бързината на слънцето, навсякъде из вселената можете да пътувате. Сега аз ви пренасям в един свят, където не можете да имате никаква сила. Като опитате всичко на земята, и няма повече какво да правите, като проучите всички науки тук, на земята, тогава ще имате право да пътувате за другите светове. Но засега има с какво да се занимавате. Че кой ще е онзи, когато наближи последният момент на заминаването ви от този свят, след като преминете реката на смъртта, кой ще е онзи, който ще ви придружава? Когато минете от една планета в друга, ще има един капитан, който ръководи кораба. Питам: кой ще бъде капитанът на онзи кораб, на който вие сте се качили? Ако вие се качите на един съвременен параход, все трябва да имате един билет. Тогава кой ще бъде вашият билет? Разправяше ми един българин: „Като нямах пари в Америка, останал бях без пари, веднъж се бях скрил под един вагон на една гара. Намериха ме, смъкнаха ме, оставиха ме насред пътя тия американци и трябваше да чакам няколко дни, докато една вечер мина друг трен, скрих се в него и ме заведе на местоназначението

ми“. Това е сегашното пътуване. Всички вие пътувате по същия начин. Като казвам „всички“, разбирам онези, които нямат правилно разбиране.

Вие търсите смисъл в живота. Говорите за любов. Ще обичате само Онзи, който не помрачава нито своята светлина, нито вашата светлина. Той има една вътрешна мярка. Сега казвате: „Какво трябва да правим с нашия живот?“. Оставете всички сегашни заключения настрана. Не се вплитайте. Оставете греховете настрана, слабостите, не мислете за порочността, която вие имате. Нима аз трябва да се спра да мисля, че съм един грешен човек? Аз казвам: много добри са моите възгледи. Казвам: аз съм излязъл от Бога, трябва да мисля, както Той мисли, трябва да живея, както Той живее, трябва да действувам, както Той действа – тъй трябва да бъде! Моите отношения трябва да бъдат прави. Където е Той, да бъда и аз. Ако е в началото, да бъда с Него.

Когато някой път аз ви говоря за някое растение или за някоя малка мушица, разбирам присъствието на Бога в тях. Аз гледам и се радвам, че това малкото същество е разумно. Седя един ден на малко балконче. Заваля дъжд. Седя и си мисля за дъжда. По едно време дойде една красива пеперуда, кацна на керемидите, сви крилцата си. Излага се на голяма опасност – дъждът ще накваси крилцата ѝ. Казвам: „Ще умре“. Такава мисъл ми мина. Засили се дъжда, накваси всички керемиди, но пеперудата остана суха, нито една капка не падна на крилцата ѝ. Петнадесет минути неподвижна стоя и след като премина дъждът хвръкна. Казвам: тази глупава пеперуда избра онова място, където нито една капка от дъжда не можа да я засегне. Мога ли и аз да бъда толкова умен като нея? Мога ли да взема едно място, където всичките страдания, всичките противоречия в света, които съществуват, да минат край мене и аз да остана неуязвим? Това е една философия в живота. Радвайте се! Това са изпитания. Ето пеперудата има смелостта да не се скрие в стаята – един от прозорците беше отворен, но тя кацна на керемиди-

те и казва: „Господи, и тук можеш да ме защитиш“. Тя можеше да влезе от страх, но не се уплаши. Казвам: ето един герой. Тази пеперуда в моите очи остана като герой. Колко бих желал хората да бъдат като тази пеперуда!

В стиха се казва: „Бъдете творители на Словото“. Когато говорим за Бога, който живее в нас, подразбираме, че Бог живее в нас във всяко време. В един момент дойде един импулс – Бог те е докоснал, проявил се е. Казва ти: „Остави аз да се проявя в тебе“. Ако ти в даден момент отвориш своята душа да проявиш Неговата мисъл, Неговите чувства и Неговия волеви акт, Бог се е проявил в тебе. Казваш: „Не му е времето сега“. Затвори ли душата си, човек постепенно започва да се втвърдява. Настава състоянието на недоволство. Когато ние говорим за Бога, тия моменти са малки. Може да си слугиня, може да си слуга, може да си орач, може да си в затвора – Господ ще те посети навсякъде. Ще посети банкера и ще му каже: „Дай малко от това, което имаш!“. На затворения ще каже: „Имай вяра, не бой се, аз ще те извадя от затвора“. Ще го утеши. На младата мома, на която десет души кандидати са се насъбрали, ще ѝ каже: „Не бой се, аз ще избера един, ще стане тази работа“. Господ навсякъде казва по нещо. Ти седиш и мислиш: „Я дойде, я не“. Заблуждение е това. Има заблуждения в света, но има и една велика истина. Аз ви говоря за истината, в която нещата са 100% верни.

Преди няколко дни дойде един германец, богат търговец, иска да ме види. Човекът интелигентен, едно лице хубаво. Иска да му кажа нещо. Германецът казва: „Интересува ме нещо лично за мене да ми кажете“. След като му говорих много работи, казвам му: макар да си богат човек, но си много мързелив и много немарлив. Този мързел, тази немарливост много пакост ще ти направят. Ти обичаш охолния живот. Обичаш да си похапваш повече, отколкото трябва. Той казва: „Вярно е, много съм мързелив“. В човека има едно инертно естество. И когато провидението ви тури на работа, казвате: „Убедих се

вече, че трябва да се работи". Ако е за работа, онзи къртцял ден оре земята и казва: „Аз свърших тази работа". Онзи червей и той целият ден рови. Това е неразбиране на живота. Ние се качваме, слизаме, ама без идея. Аз никога не бих отишъл при един извор да почерпя вода, ако нямам любов. Аз не бих отишъл да работя на нивата, ако нямам любов. Всяко нещо трябва да се извърши с любов. Като се върна от нивата, да почувствам, че съм спечелил нещо. Да предам нещо на нивата и тя да ми предаде нещо. Същият закон – когато вие излезете в живота, да приемете Божието благословение. Вярвате ли, ще го получите. Дай от себе си и вземи, защото трябва да има една обмяна. Тогава аз казвам: онзи, който дава, е всякога по-силен от онзи, който взема. Ако ти искаш да бъдеш силен човек, дай най-първо. Най-първо се научи да даваш, после да вземаш. А големите търговци казват: днес с пари, утре без пари. Аз харесвам търговците. Едно качество имат те. Най-напред търговецът ще ти вземе парите и после ще ти даде стоката. А някои има, най-първо дават стоката, а някои искат даже на кредит. Някои лекари има, като ги извикат да лекуват, казват: „Първо трябва да платиш таксата". Аз не бих нает да ме лекува лекар, който иска преди да ме е лекувал, да му платя таксата. По-добре лекува онзи лекар, който лекува, а после иска такса. В душата на лекаря трябва да има сила да лекува, а не да събира пари. Той не е станал лекар, за да печели пари. Свещеникът не е станал свещеник да ръси, да кръщава, да взема пари. Той се оправдава, че иначе ще се събори църквата. Църквата не може да се събори. Живата църква това са разумните същества. Чудя се, като чувам да казвате: учението пропада. Не може един народ да пропадне, човек не може да пропадне. Само умрелите работи пропадат в света. Ако къщата пропада, нека пропада, но живата църква не може да пропадне, една жива истина не може да пропадне. Такъв е великият закон. Казвате: „Какво ще стане с нас?". По-хубави времена от тия никога не са настъпвали за разумните. Но и по-лоши времена не са

настaвали за глупавите. Който е глупав, на ръжен ще го пекат, пък който е умен, пеш ще ходи, без такси. В моя ум седи една идея. Всеки човек, който иска да се качи на такси, той е инвалид. За мене файтони, таксита са изключения. Да се качиш на кон може, но и то е изключение. Аз не искам да сложа в ума си един кон и да уповавам на него. Ако дойде един кон, добре дошъл, но всякога уповавам на себе си. Уповавам повече на своите крака. Мога да ходя тъй бързо, както едно такси може да ходи. Мога да ходя тъй полека, както една мравка върви. Пък ако някой път дойде таксито, добре дошло. За да е свободен вашият ум, считайте всички условия за нещо странично, не влагайте в ума си много пари, понеже ще ви спънат. Нещо излишно са парите, такситата, файтоните. В човешкия ум трябва да има нещо, което е най-свещено. Никога не задавайте въпроса: какво ще стане с мен. Светът е пълен с разумни същества, които са завършили своето развитие на земята. Влезте във връзка с тях, да ви помогнат. Не мислете, че на тази земя само грешници живеят. Има разумни същества, на които сърцата им трептят от любов към нас. Има същества, които имат знания и те изпращат своето благопожелание. Ако имате радио, ще слушате. Те казват: „Братя ние сме с вас“. Сега вие може да ме запитате: „Това, което казваш, вярно ли е?“. Ако вярвате – вярно е, ако не вярвате – не е вярно. За мене 101 на сто е вярно. Може би за някои 90 на сто, за някои 80, 70, за някои 60 на сто, а за някои може да е квадратна лъжа. То е ваша работа сега. Ние не можем да живеем в света, ако нямаше тия разумни същества, които не умират. Благодарение на тях ние живеем. Благодарение на Христа ние живеем в света. Благодарение, че Христос живее, и вие живеете. Ако Христос не беше умрял, досега и вие не щяхте да съществувате. Животът, който имате, вашата мисъл, вашите чувства, всичко се дължи на Христа, който е дал всичко от себе си. Какво казва Христос днес за вас? Христос казва: „Братя, използвайте ония блага, които моят Отец ви е дал. Вървете по моя път,

както аз ходих. Бъдете смели и решителни, понасяйте всичко с любов, с истина, със светлина, за да победите!“. Този е истинският път. Всички хора, бедни и богати, трябва да си подадат ръка. Това е сегашното разбиране на социалния въпрос. Богатите трябва да излязат от къщите, сиромасите също, да си подадат ръка и да кажат: „Съществува в света братство!“. Щом съществува братство, тогава ще дойде равенство и при това положение въпросите много лесно се разрешават.

И тъй бъдете творители на Словото, носители на живото Слово, носители на живата Мисъл в душите си и бъдете силни!

3 юли 1932 г., София, Изгрев

Прие го с радост

Ще прочета 19-а глава от Евангелието на Лука. Ще взема думите от 6-и стих: „Прибърза да слезе и прие го с радост".

Човек се радва само тогава, когато придобива. На земята радостта е всякога последствие на придобивка. Скръбта е резултат всякога, когато човек изгубва нещо. Скръбта е загуба, радостта е печалба от гледището на човешкия живот. Може човек да бъде радостен само когато възприеме истината, понеже тя ще внесе онова, което той желае. Може някой път да приемете Исус, но какво разбирате вие под името Исус, и какво под името Христос? Исус или Христос е важен дотолкова, доколкото Той изразява вечното Начало, изразява Бога в себе си, доколкото Той е въплъщение на Бога. Другото положение: казвате, като Исус човек няма, но казвам ви, като Бога няма. Най-първо Бог е, после е проявлението Му. И като нас няма, понеже ако нямаше хора на земята като нас, къде щеше да проповядва Христос? Израз на учението Христово са хората. За да се прояви Бог, трябваше един Христос, а за да се прояви Христос, трябва да има хора като нас.

Сега ще оставим вашите стари възгледи, каквито имате, защото когато слугинята отива на хорото, трябва да свали своите готварски дрехи, своята мазна шамия*, обуща и да се облече чисто, да е спретната, както трябва. Само тогава може да иде на хорото. Мнозина от хората може да кажат, че вярват в Бога. Няма съмнение. Не съм срещал същество в света, което да не вярва. Аз съм забелязал, че и растенията вярват, и мушиците вярват, всички бръмбарчета вярват, но това са степени на вяра. При тази вяра ние страдаме и умираме. Някой

---

* шамия *сир.* Забрадка, женска кърпа за глава.

път се съмняваме в това, в което вярваме. Питам: ако ние се съмняваме във вярата, която имаме, това вяра ли е? Не е. Вяра е само това, в което не може да се съмняваме. Съмняваме ли се, това не е вяра. Съмняваме ли се в Бога, това не е никакъв Бог. Божественото не търпи абсолютно никакво съмнение. Ако има един Христос, в когото може да се съмняваме, той не е никакъв Христос, той е някаква измислица на нашия ум. Може ли аз да се съмнявам в хубавата вода, която носи живот на човека? Може да се съмнявам във водата, която има примеси.

Сега аз искам да изнеса само една истина, понеже истината има за цел обновяването на човека, въздигането на човека, растенето на човека. Да се спаси човек, това значи, че той нещо е закъсал, та иска спасение. Спасението е избавление от болезненото състояние, в което човек е попаднал. Да се спаси човек, значи болен е. Здравият човек трябва ли да се спасява? Болният трябва да се спасява. Здравият трябва да се учи да работи, да служи на Бога. Аз няма защо тогава да проповядвам. Аз мога да кажа три думи, да затворя Библията и да си изляза, но искам да се поразговарям малко, да се намеря на работа. Ако искам да ви говоря кратко, ще ви кажа тъй: „Живейте като Христа, проявявайте Бога, както Той Го прояви!“. И ще се свърши работата. „В коя църква да бъдем?“ В коя църква беше Христос, бъдете и вие в същата църква. „Кое вярване да имаме?“ Което вярване имаше и Христос. „В Православната църква или в Евангелската, или в друга църква?“ В каквато църква е бил Христос, бъдете и вие в същата църква. Има една църква в света, на която всички хора са членове. Най-умният проповедник на една Евангелска църква дал следното изяснение на всичките противоречия, които съществуват. Когато израилският народ пътувал из пустинята, при онези свещени скитания, които Моисей направил, 12-те колена били задължени да носят по една част от цялата скиния*.

* скиния *стргр.* Походна храмова палатка.

И щом пристигали някъде, установявали се и там всичките колена донасяли всяко своята част и сглобявали скинията. Щом тръгвали, пак я разглобявали и всяко коляно взимало своята си част. Сега всички верующи в света носят по нещо, по една част от скинията носят – част от Истината носят, част от Учението носят. Обаче щом дойде време да се сглоби цялата скиния, всеки дава частта, която носи и така се сглобява цялата скиния. Когато Христос дойде, ще повика всичките колена и ще каже: „Дайте частите на скинията да я съградим тук!“. Тази скиния ще бъде тъй нареченото Братство. Ако на земята не се образува братство и сестринство между хората, никаква скиния, никакво служение не може да бъде. Изразът на една скиния, това е братството, това е сестринството. Успехът на един народ седи в тази идея, да има братство и сестринство. В човечеството е пак същата идея.

Под думата „църква“ разбирайте разумните хора, които имат истинско понятие за света, или които познават Бога. Познават, че живеят в Него.

Сега: много пъти съм говорил, че философски искат да ни убедят, цели трактати има писани върху това, какво нещо е Господ. Като че Господ е нещо вън от нас и може да се проучва. Бога ние никога не може да проучим. Той е недостъпен, за каквато и да е философия. Ако някой философ каже, че Бог може да се проучи, това е заблуждение. Делата Божии може, онова, което Бог е създал, може да проучим, но да проучим Бога, то е заблуждение. Всеки, който се е занимавал, или се е опитал да проучи какво нещо е Бог, е свършвал катастрофално. Ангелите се опитаха и паднаха. Адам се опита и съгреши. И сегашните църкви дето са отпаднали, е затова, че са искали да ни покажат, какво нещо е Господ. Всички трябва да престанат да доказват какво нещо е Господ, а да изучават делата Му, да имат Любовта, Той да живее в сърцата им и да се проявява. Сега това всеки може да ви го каже. Нали всеки лекар може да ви лекува, когато сте болен?

Благодарим за лекуването, но лекар е този, който може да внесе здраве у вас. Всеки може да се моли за вас, когато сте умрели. Но не оживявате, молитвата му не е чута. Онзи, който се моли за вас, и вие възкръснете, неговата молитва е чута. Ние казваме, че трябва да се помолим на Бога. Отлично е да се помолим. Молитвата е средство човек да стане проводник на ония сили, които работят за благото на човека. Защото всичко в природата е живо, не е механическо. По някой път ние се спрем и казваме: „Отче наш, Който си на небето, да се свети името Твое, да дойде Царството Твое, да бъде волята Твоя..." – то е по форма; но когато човек дойде до положение да разбира, какво е онова отношение към Бога като Баща, какво отношение има Неговата воля спрямо мене, какво отношение има Неговото царство спрямо мене, и когато всичките тия положения в Господнята молитва се заемем да приложим, само тогава сме разбрали какво нещо е Господнята молитва. Светът не е създаден, за да бъдем ние религиозни. Религията е едно положение. Да бъде човек религиозен, това е едно съотношение; или да бъде човек умен, това е едно съотношение; или да бъде човек добър, това е едно съотношение. Има нещо повече от това, което човек трябва да бъде. Всеки един трябва да намери своето отношение, което има към Бога, какво място заема и да знае защо е изпратен и какво трябва да върши на земята. Непременно като отива в училището, това трябва да знае. Има нещо, което трябва да знае, има нещо, което той отпосле трябва да учи.

Сега аз искам само да ви припомня някои работи, които знаете, но не сте ги приложили. Защото всички знаете да обичате тези, които ви обичат. Няма някой от вас, не съм срещал някой да не знае какво е обича. Даже това и животните го знаят. Казвате: „Каква е целта, какво е предназначението на едно животно?". Окажете му малко внимание и веднага то е разположено спрямо вас. Не само животните, но и растенията: направете каква и да е услуга на някое растение, и то се привързва.

Но хората не са се научили още да обичат тези, които не ги обичат. Питам тогава, как ще примирим с нас този стих „Бог е Любов.“? А после казваме, че хората не се обичат. Може ли едновременно Любовта да произтича от два източника? Може ли Бог да ни люби и хората да ни любят? Ако ние приемем, че хората ни любят, тогава ние от любовта на Бога нямаме нужда, а пък ако Бог ни люби, тогава ние нямаме нужда от любовта на хората. Не само да мислим, че някой ни обича, но онзи, който ни обича, трябва да допринесе нещо за нашето развитие. Христос казва: „Това е Живот вечен“. – Любовта на Бога внася вечния Живот като едно благо. Да те люби Бог, това е да притежаваш най-голямото благо в живота, а щом имаш най-голямото благо, ти имаш всичките блага, които вечността съдържа в себе си. Щом имаш тия блага, ще бъдат изключени всичките тревоги, които сега имаме. Сега всички хора сме поставени на големи тревоги. И богатите, и бедните, и учените хора, всички са подложени на една вътрешна коренна промяна, на едно терзание; даже и светиите на земята и те са подложени на големи изпитания. И светията може да бъде изложен на изпитания. Но във всяко едно изпитание има нещо, една задача, която човек трябва да разреши. Един умен баща дал своята тояга на сина си и казал: „Синко, докато държиш тази тояга в ръцете си, всичко можеш да спечелиш. Тази тояга да пазиш като очите си!“. Синът носил тоягата, но не му вървяло, и той осиромашал. Останала му само тоягата и няколко пъти той мислел да я зареже или продаде, но за една тояга – колко ще му дадат? От баща му му е дадена. Един ден го напада един бик и той, за да се спаси от бика, счупил тоягата, но се избавил. На две счупил тоягата и казва: „Отиде всичкото щастие!“. Обаче като разгледал счупената тояга, видял, че тя била пълна със злато и си казал: „Защо бикът не дойде малко по-рано, защо толкова късно дойде?“.

Казвам: вие носите тояга, вие носите вашето щастие и трябва да дойде някое голямо нещастие, за да

се счупи тоягата, за да видите, че има нещо голямо скрито в нея. Сега някой може да каже: „Да бих имал такава тояга!“. Всички носите такава тояга. Само че трябва да дойде бикът, за да счупите тоягата. Казва се в Евангелието на Лука, че Закхей искал много да види Исус, и понеже имало много народ в Ериан, а той бил нисък, затова се покачил на една черница, за да Го види. „И като дойде до това място, Исус му рече: „Закхее, слез скоро, защото днес трябва да остана в твоята къща“. И прибърза Закхей, та слезе и прие Го с радост.“ Когато ние приемем великото в света – Бога, Той, по който и да е начин, ще ни се изяви. Добрите хора в света това са проводници или образи на това велико същество. Когато ние говорим за Бога, някой път тази идея ни се вижда смешна. Казваме: „Като какво нещо е Бог?“. Хората всякога са склонни да почитат това, което прилича на тях. Всичките божества, които хората имат на света от памти века досега, все приличат на тях. Но всяко божество, ако прилича на тебе, пък ти не приличаш на него, това е едно противоречие. Казвате: „Христос е Божественото, ние като Христа не можем да бъдем“. Ако ти като Христа не можеш да бъдеш, какво отношение може да има между теб и Христа? Ти отиваш при някой учен професор и казваш: „Аз като този учен професор не мога да бъда“. След време, като се учиш, може да станеш. Не точно така като него, но знанието, което този професор има, и ти може да го имаш. Тогава Христовите думи как ще ги изтълкуваш? Той казва: „Ще дойде време, когато вие по-големи чудеса ще правите от тия, които аз правя“. В Христа не е имало такива дребнави разбирания за живота – да кажем, че ще Го засенчат. Той казва тъй: „Отец ми е, Който живее в мене, аз изпълнявам Неговата воля“. Всеки един човек на земята, който иска да изпълни делата тъй както Христа, той не може да ги изпълни, ако Бог не живее в него. Ако Бог не живее в него, нищо не може да направи. Може да има временен успех, но временните успехи вие ще ги намерите в гробищата, временните успехи ще ги намерите

в паметниците, в книгите; временните успехи ще ги намерите в пръстените, накитите; временните успехи ще ги намерите в обущата, шапките, дрехите, в някоя реликва изостанала, в някаква кост. Ако ти обичаш някого, ти ще почувстваш и неговата любов вътре в душата си. Има неща в света, които при известни условия са невъзможни, при други условия са възможни. Има една история за някой си стар цар. Един от неговите учени, мъдреци, се провинил и царят го осъдил на вечен затвор. Ходил той, молил се, но царят казва: „Не, според законите на държавата, трябва да изтърпиш наказанието. Така трябва да се упражниш, нищо повече". Всички се опитали да повлияят на царя, но той останал непреклонен. Той имал дъщеря, която обичал от сърце, единствена дъщеря. Тогава един мъдрец, който искал да помогне на осъдения, се помолил на Бога и дъщерята на царя се разболяла и била на умиране. Викали всички лекари на царството да лекуват дъщерята, но те казват: „По никой начин не може да оздравее, тя е осъдена на смърт". Явява се тогава този мъдрец, който казва: „Аз ще я излекувам, ще ѝ възвърна живота, но само при едно условие – ако вие пуснете затворения на свобода". Царят казва: „Възможно е сега". Невъзможните неща в едно отношение стават възможни само при любовта, която може в дадения случай да се прояви. Само при Божествената любов невъзможните неща стават възможни. Думата „любов" не означава някакво чувство, афект. Под думата „любов" аз разбирам безсмъртие, аз разбирам веселието на човека, което носи здравето на човешкия ум. Онзи човек, който има любовта, пред него цялата перспектива на живота е ясно определена, той не язди в тъмнина, той не разсъждава, както разсъждават хората. Ние може да кажем, че Хималаите са най-големите планини, но питам какво струват Хималаите пред Слънцето? Ако има жители на Слънцето, те ще се интересуват ли от Хималайските планини? Даже Земята, която е толкова малка по отношение на Слънцето, какво значение може да има тя, ако

е по големина като него, тя никаква ценност не може да има. Може да съществува друго едно разумно отношение в света.

Равенство и братство съществуват само в закона на Любовта. Единственото братство е в Любовта. В знанието равенство не съществува и в свободата не съществува. Равенство съществува само в свободата, която е проникната от Любовта. Само в знание, което е проникнато от Любов, равенство съществува. Но знанието и мъдростта, сами по себе си като светлина, различно осветяват разните предмети, няма еднаквост. Но в закона на Любовта има еднакви отношения. Любовта е най-голямата хармония, която съществува. Когато казваме, че Бог е Любов, разбираме същината на живота, откъдето всеки човек трябва да почне. Може да проучваме живота от положението на Мъдростта, но той ще остане само една тайна. Ние може да проучваме живота от гледището на Истината, но той ще остане една тайна. Ако проучваме живота от гледището на Любовта, нашият живот ще се осмисли.

Когато Христос е казал, че ще „остане в къщата“ на Закхея, той с радост го е приел, защото Той носеше Истината, в която Любовта се проявява. Може да сте богат човек, но нито знанието ви може да ви накара да раздадете имането си, нито свободата, която имате. Като влиза Христос, който носи Любовта, Закхей казва: „Господи, половината от имането го давам на сиромасите. Ако съм обидил някого, въздавам четирикратно“. А Христос казва: „Днес стана спасението на този дом“. Всички социални промени, които трябва да станат в света, ще станат именно по този път. Всички хора, без разлика от каквото вярую да са, всички общественици, философи, учени, религиозни, майки и бащи – ако всички те не приложат тази Любов, която носи братство и сестринство в себе си, царството Божие на земята не може да дойде. Когато Христос казва: „Търсете царството Божие и Неговата Правда и всичко друго ще ви се

приложи“, Той е разбирал този велик закон на Любовта.

Ние се натъкваме на една мъчнотия: може ли да обичаме всички? Как не, разбира се, че можем. Аз мога да ви накарам да се обичате. Когото и да е, може да обичате. В това отношение съм майстор. Ще кажете: „Как тъй?“. Ако ви накарам да ядете мляно брашно, ще кажете: „Не съм животно, какво мисли за мен, че ще ми дава да ям брашно?“. Но ако това брашно го направя точено със сиренце, с масълце на баница, така ядвате. Каква е разликата сега? Защо не искате да ядете брашното? Не може да обичаш при известни условия! Един учител не може да обича своя ученик, ако той не учи, но щом в него има разположение да учи, учителят има вече възможност да обича. Щом учителят има разположение да обича, той предава знанието и на ученика, който го приема. Проявява се същият закон – да обичаш учителя си. Казвам на сегашните хора: новото в света е да разбирате новото положение на Любовта. Всички хора трябва да се изпразнят от всички свои стари вярвания, без разлика, от всичко, което са натрупали, като започнете от излизането на Адам от райската градина досега. Да се изпразнят съвършено, да измият тия шишета и да внесат в себе си новото. Онова, което имате, ще го пратите навън. Пък ако искате, дръжте го, но ако искате новото, новото вие не можете да поставите при старото. Това, което Бог ще ви даде, по никой начин не може да го сложите при старото. Христос е казал: „В старите мехове ново вино да не се налива“. В старите вярвания нови вярвания не се влагат. Защото новото, което иде в света, то не иде да разруши, то иде да обнови, да даде смисъл на живота. Ако новото го сложите в старото, старото не може да издържи на този напор, на тази интензивност, която има в новото. Вземете кой и да е светски човек – ако внесете идеята за Бога в него, той веднага ще се раздвои в себе си, нервите му няма да могат да издържат, ще се прокъсат. Много хора полудяват – напукват се нервните влакънца, не могат да издържат на вътрешния напор. Някой като

стане християнин, като прочете нещо от Христовото учение, че трябва да се отрече от себе си, от имането си, се уплаши и казва: „Загазих“. Ни напред, ни назад. Човекът мисли, мисли, жената го тегли на една страна, децата на друга, най-после се обърка умът му и другите казват: „Откак влезе в тоя път, му кръшна умът“. Човек трябва да има една основна идея, трябва да има едно верую, да не се заблуждава. Има нещо, в което не трябва да вярва. Той не трябва да вярва, нито че е сиромах, нито че е богат; той не трябва да вярва нито че е здрав, нито че е болен. Той не трябва да вярва, нито че е глупав, нито че е умен. Как ще ме разберете вие? Щом вярваш, че си умен човек, може да бъдеш и глупав. Щом вярваш, че си здрав, може да бъдеш и болен. Ще вярваш, че здравето и болестта са твои слуги. Ще вярваш, че умът и глупостта са твои слуги, ще вярваш, че доброто и злото са твои слуги. Ще кажете: „Може ли това да се вярва?“. Питам: като вярвате по старому, какво сте постигнали? Онези християни, които разбраха Христовото учение, са при Христа в небето. Онези, които не са го разбрали, още киснат на земята. И дълги години ще киснат. Христос казва: „Хора, които вярват по старому, при мене не може да дойдат“.

Дойде една майка и искаше и двамата ѝ сина да седнат до Христа – единият отдясно, а другият отляво, защото много ги обичала, та отсега решила да им подготви място. От друга страна тя искаше да изпита какво може да направи Христос. А Той ѝ рече: „Всичко може да ви дам, но да поставя единия отляво, а другия отдясно, това не е дадено на мене. Комуто е дадено, които са достойни, те ще заемат тези места“. Достойнството седи във вътрешното разбиране. Аз не искам да ви кажа, че не разбирате, но вие всички сте под чуждо влияние, нито един от вас не е свободен. Аз наричам свободен онзи, който е свободен от заблуждения. Казва някой: „Имам желание да слушам“. Радвам се. Тогава се освободи от всичките заблуждения. Ти си чел някой философ; който и да е философ, той е заблуден. Ако четеш Моисей,

чети го в оригинал, а не да се заблуждаваш с онова, което учениците му отпосле са говорили в името на Моисей. Той ще се чуди на онова, което отпосле са притурили към неговото учение. И Христос сега се чуди на онова, което верующите са притурили към всичко това, което някога е казал. Христос и да дойде, Той вече ще проповядва не както някога – ни най-малко, но ще проповядва по нов начин, понеже Той ще бъде носител на онази велика Божия Мъдрост, в която се твори новото.

Новият човек се създава сега. Не е въпрос за спасяване на човечеството. Сега Господ създава нов рай. Създава се един нов Адам и нова Ева. Ако вие искате да бъдете деца на този новия човек, то ще трябва да се родите по нов начин. „Ако не се родите изново." От кого? Христос казва: „От вода и дух". Аз ви казвам тъй: ако не се родите от новия Адам и новата Ева, в Царството Божие не можете да влезете. Какво ще ми кажете вие? От вода и дух? Вие мислите, че знаете какво значи това. Щом го знаете, тогава тайната е разрешена, няма какво да проповядвам. На онзи, който знае, аз няма какво да проповядвам.

Сега: чели сте, че от вода и дух трябва да се роди човек, но не го разбирате. Аз ви казвам: от новия Адам и от новата Ева трябва да се родите – това е по човешки, ще го разберете по човешки. Как ще разберете вие стиха: „Родени от Бога?". Човек, който е роден от Бога, той обича всички. Роденият от Бога обича всички, това е едно от качествата му. Не само че пакост и зло не прави, но той обича всички живи същества. Там, дето вижда диханието на Бога, той над всичко трепери. Ако вие не покажете вашата любов към някое растение, ако вие не покажете вашата любов към животните, как ще сте родени от Бога? Не говоря за изопачените животни, които сега съществуват, не говоря и за тия деградиралите растения, които сега съществуват, но за растенията и животните в тяхното първоначално състояние. Според окултната наука растенията са говорели едно време тъй разумно, както хората сега говорят, а пък

животните са били философи. Но като е паднал човек, толкова ниско е паднал, че дошъл до положението на растенията. Човек днес говори с езика на растенията, а растенията онемели. Те като слезли по този закон на саможертвата, съвсем забравили своя език. И благодарение, че растенията са говорили, човекът носи тяхната философия, а пък те са онемели. Всички хора днес са под влиянието и на философията на животните. Казвате: „Аз няма да бъда баба, я!“. Че то е животинско състояние. Да остаряваш, това е едно животинско състояние. Да се чувстваш, че си богат, това е животинско състояние. Да се чувстваш, че си сиромах, това е животинско състояние. Да чувстваш, че боледуваш, това е животинско състояние. Да чувстваш, че умираш, това е животинско състояние. Казано е, че в който ден ядеш от забраненото дърво, като животно ще умреш.

Сега: това са ред твърдения, в които не искам да вярвате, нито искам да ви убеждавам. Аз ни най-малко не искам да вярвате, сам не съм човек на вярата. То е привилегия. Аз съм човек на Любовта. Проповядвам Любовта, нищо повече. Разбрал ли съм Любовта в нейната основа? То е подтик, то е извор. От този извор ние ще създадем една основа, върху която можем да градим сегашния социален строй. Всички сегашни хора, които са способни да работят, ще им дадем място. На всеки надарен човек ще му дадем възможност да се прояви, ще дадем възможност на всички хора да се проявят. Никому няма да кажете „недей“. Ще дадем пълна свобода да се проявят хората. И всички може да имат тази свобода само ако имат тази Любов в себе си. Правили ли сте в себе си опита, доколко можете да обичате хората? Аз съм ви привеждал пример. Може да обичате ето какъв човек. Срещнал един дервиш един турски бей и му казва: „Услужи ми!“. Беят бръква, изважда кесията си, отваря я, а там има наредени златни и сребърни монети. И беят му казва: „Вземи си!“. Дервишът си взима двадесет турски пари. „Защо не си взимаш повече?“ „Не ми трябват.“ Това е човекът,

когото може да обичаш. Един човек, който може да те излъже, казва „Ти нали в Христа вярваш, я ми дай хиляда лева на заем!“. Не. Ако той иде със закона на Любовта, аз ще зная неговите нужди и преди той да ми поиска. Няма да чакам да ми иска хиляда лева, аз ще му ги пратя. Писанието казва, че Бог предвижда неговите нужди. Когато обичаме Бога, Той ни изпраща Своите благословения. Той изпраща благословение и на тия грешните хора. Аз като не изпълнявам Неговата воля, Неговия закон, съществува друг закон в света. Това е законът за болните хора. Ще идват лекари, ще идват милосърдни сестри, служители и работата няма да става лесно. На всяка стъпка ще имаш нужда все от хората. При такова положение ти не може да обичаш. Някой ти притисне крака, причини ти болка. При здравословното състояние, в бъдеще, хората няма да се ръкуват, никакви целувания няма да има, няма да има прислужници, слуги и господари. Сега това е една теория. Не вярвайте в това. Питат някои какво ще бъде бъдещето. Ти ще носиш тоягата и дето седнеш, ще хлопнеш и каквото пожелаеш, ще бъде. Ако искаш да имаш един приятел, той ще бъде при тебе. Ако искаш сам да бъдеш, ще бъдеш сам. Ако искаш да ядеш, ще хлопнеш, ще се наядеш, пак ще хлопнеш и всичко ще се вдигне. Вие казвате: „Да бъде сегашният живот такъв!“. Този начин сега не може да бъде, понеже това положение е възможно само при здравите хора, в които Любовта е една велика основа на живота.

Сега, да кажем, вие седите, наблюдавате ме и казвате: „Какво ли мисли този човек?“. Аз да ви кажа какво мисля. Единственото нещо, върху което аз съм мислил досега, то е Любовта във всичките нейни прояви. За мене са чужди другите работи, второстепенни са. Аз съм правил опити и виждам, че хората си приличат навсякъде. Ако речеш да привлечеш човека с добрини, той всякога остава един и същ. Даже колкото повече добрини правиш, ти ще си намериш беля на главата. Ако искаш да правиш добрини на хората, по-добре да те не знаят. Щом те знаят, те веднага ще кажат: „Той има някаква задна цел“.

Сега: аз съм избрал един метод на проповядване. Не е много практичен. Този метод е за бедните хора, от немай къде го вземам. Считам ви за болни, затова ви проповядвам. Аз като лекар идвам. Сега живея между болните, пък някой път е възможно и аз да се разболея. Вие, пък и други, се питате: „Ако той замине, ако той умре, кой ще ни ръководи?“. Чудни са тия хора! Слепи ли са? Ръководството е вътрешно! Аз проповядвам Божията Любов. Има един свят, който ръководи. Аз съм, който нося новата вест и казвам: забравили сте Баща си! В болницата, в която сте дошли от дълго време, как минавате, имате ли нужди? Той донякъде се интересува от тази болница, пита какво ще стане. Баща ви е намислил да изгори болницата. Вие ще бъдете последният, който ще я напусне. За болницата – един кибрит! Няма да има нужда от болници. Мислите ли, че ако в света нямаше болници, не щеше да бъде по-добре? Мислите ли, че ако в света нямаше затвори, нямаше да бъде по-добре? Нека се превърнат болниците в училища. Нека се превърнат затворите в църкви, нека се превърнат казармите в работилници, да работят хората. Преди няколко дни дойде при мене един военен, от големите чинове, иска да ме изпитва. Казвам: в бъдеще пак ще се бият хората, но по един нов начин ще се бият. И куршумите ще бъдат така направени, че като ударят някой престъпник, той ще се свести и ще каже: „Разбрах какво нещо е животът!“. Като го засегнат куршумите, той ще поумнее. 500-600 хиляди души като се набият, ще поумнеят, тогава ще се върнат в обществото, ще ви подадат ръка и ще кажат: „Ние научихме нещо ново“. Така че, ще се бият и ще поумняват, и кръв ще се пуска, но ще благодарят, че е изтекла нечистата кръв. Счупване на ръце и на крака няма да има. Казвате: „Може ли да бъде това?“. Скоро ще бъде. Дай, Боже, така да стане! Ще дойде време, когато така ще се биете, и аз като вдигна своето шишане* и като му тегля

* шишане *остар.* Пушка с дълги цеви.

един куршум, той ще поумнее. Тъй както ме слушате, ще кажете: „Не е правоверно. Това Христос не е проповядвал и църквата не ни учи така. После какво ще стане с обществото, със сегашния строй?“. Питам: старият човек, който се безпокои за своето положение, какво му допринася това безпокойствие? С безпокойството няма ли да остарее, няма ли да умре? След като умре, какво ще спечели? Тогава ние не се ли намираме в положението на Настрадин Ходжа, който, като го питали за живота, казал: „Като умре жена ми, половината свят умира, а аз като умра, целият свят ще умре“. Питам: ако ти умреш, и жена ти умре, каква философия има в това? Дотолкова, доколкото ти можеш да живееш и да участваш в блага-та на света, дотолкова и всичките хора ще живеят, и може да се обичат и да си съдействат едни на други. Това е смисълът. В какво отношение? Всеки може да си има свои възгледи за живота, той има право, но тия възгледи не трябва да препятстват на хората да бъдат братя. Не българско братство, американско братство, руско братство, немско братство, но братство, което да обедини хората. Като се срещнат двама души, да бъдат като братя, да бъдат готови да си помагат, нито един от тях да не иска да излъже другия. Всеки да има желание да допринесе нещо. Аз не съжалявам, когато някой път идват при мене, искат услуги. Досега съм съжалявал само като гледам, че някой иска от мене повече, отколкото му трябва. Например не иска да го нахраня, но иска да го осигуря, да го пратя в странство, да свърши училище, да стане проповедник някъде. Аз седя и му гледам ума. Ако ти си роден за проповедник, нищо в света не е в състояние да те спре да станеш проповедник. Ако ти си роден за философ, нищо в света не е в състояние да те спре да станеш философ. Ако ти си роден за музикант, за каквото и да е, нищо в света не е в състояние да те спре. Щом мислиш, че нещо е в състояние да те спре, ти се намираш в един свят на условия. Аз наричам този свят – свят на болни хора. Ти тръгнеш, искаш да знаеш какво мислят

хората. Сегашното общество не е готово, това не е философия. Болестта е едно изключение, здравето е едно правило; глупостта е едно изключение, разумността е естествено условие на нещата. Доброто е едно естествено положение, злото е едно изключение в света.

Казвам: когато Христос влезе при Закхея, този малкият човек, имаше нещо, което го измъчваше. Всички имате желание за постижения. Това, за което вие говорите на другите хора, наполовина ще го постигнете. Казваш ли на хората за работата, която искаш да вършиш, наполовина ще стане. За да станат нещата нацяло, никому не трябва да ги казваш, освен на Бога. Когато тия работи се реализират, целият свят ще знае. Тъй ще бъде. Някой казва: „Няма вода". Седя тук и се моля на извора да излезе вода. Когато излезе, всичките хора ще узнаят. Или ще имате философията на Настрадин Ходжа, който като се намерил в едно затруднено положение, намерил една пила, отишъл пред дюкяна на богат търговец и започнал да пили ключа. Минава един човек и го пита: „Ходжа, какво правиш?". „Свиря на кемане." „Къде му е гласът?" „Гласът утре ще се чуе." Гласът на онова, което ние вършим, все ще излезе. Сега ще кажете, има ли право Настрадин Ходжа да реже ключа и да обере дюкяна? Няма право от морално гледище. Има ли право господарят да отреже главата на кокошката, на пуйката, на агнето? Казвате, че Настрадин Ходжа няма право да реже един ключ, а пък господарят има право да отреже главата на едно агне. Ако Настрадин Ходжа няма право да краде един богат, и онзи няма право да реже главата на агнето. Тогава ще си цитирате свещените книги. Не, с нищо не можете да се оправдавате! Настрадин Ходжа прави това за интерес.

Ние в света също вършим много работи, които не са позволени. Не че Бог ги е утвърдил. Когато зададоха на Христа въпрос, защо Моисей заповяда да даде мъжът разводно писмо на жена си, отговорът беше: „Заради вашето жестокосърдечие". Отначало не беше така,

отначало съществуваше законът на Любовта между мъжа и жената, а после условията са се изменили, хората сами внесли разводното писмо. Те се съчетават, женят и разженват, но това не е Божествено. Правят си каквото искат, това не е Божествено. В Божествените неща това, което отгоре е съчетано, онези, които трябва да се оженят, никой не може да ги спре. Никой не може да венчава, когото Бог венчае – той е венчан от вечността. Христос казва: „В края на Възкресението нито се женят, нито за мъж отиват". Понеже човек няма да се жени, любовта е, която ще образува онази връзка, която няма да се опетнява. Човек в лицето на една жена ще вижда повече от жена, повече отколкото майка, повече отколкото дева, в жена си той ще вижда едно божество. И жената ще вижда в мъжа не само един мъж, тя ще вижда нещо божествено. Само така е възможно да се създадат условия за новия живот. Всички ония души, които са будни, така трябва да започнат да живеят – вътрешно. Да кажем на света: Трябва да почувствате новите хора, които носят новото учение! Казвате: „Какво трябва да правим?". Живейте, както Христос е живял! Обичайте, както Христа: „Бог толкоз възлюби света, щото изпрати своя Единороден Син да пострада, за да не погине нито един, който вярва в Него, за да не погине никой, който Го люби".

Под думата „вяра" се разбира живот вътре в човека. Много от промените са изменили нашата вяра и сега тя не може да издържа. Затова Любовта трябва да влезе като основа на сегашния социален строй. Вие се готвите да идете в небето. Аз съжалявам онези, които се готвят да ги погребат няколко свещеници, владици, да ги опявят. Аз облажавам онези, които ще отидат някъде, никой да не ги знае къде са, там да си издъхнат, да няма никакъв гроб. Да го не знаят. Ще ви приведа един пример. Тук, преди двадесет години, на една софиянка ѝ умира детето – на шест години момиче. След време ѝ се ражда друго момиче, но тя все плаче. И момиченцето ѝ казва веднаж:

„Мамо, не плачи! Онази дето мислиш, че е в гроба, съм аз, дойдох отново на земята“. Сега тя завърши гимназия. Казвам ви само, не ви доказвам, че се прераждат хората. Душите се прераждат, създават своите форми. Любовта е мощна сила, душата може да дойде, колкото пъти иска на земята. Тя е свободна, тя е Божия дъщеря. Душата това е най-великото и мощното. Не поставяйте никаква граница на вашата душа. Душата – това е човекът. За душата си не може да мислите лошо. Ти ще бъдеш едно със своята душа. Ако вярваш, че имаш душа, ти разбираш какво нещо е душата. Ако не вярваш в своята душа, ти си изгубен човек. Ти вярваш в своя ум, вярваш в своето сърце, а не вярваш в това, в което трябва да вярваш. Умът и сърцето са слуги на човека. А Божественото, това е дихането на Бога, него наричат дух. Душата и духът са от Божествен произход. Ние трябва да вярваме в Божественото начало, което е душата вътре в нас. Следователно ти трябва да се радваш, че си срещнал един човек, когото можеш да обичаш, защото имаш възможност да видиш Бога в него. Във всеки човек ще видиш личността на Бога. Ако обичаш всички хора, само тогава ще познаеш своя Бог. Тогава ще познаеш своя Баща. Когато изучаваш едно растение, виждаш Божествения живот в него. Когато вкусваш един плод, вкусваш любовта на Бога. Във всичко виждаш живота на Този, Който те люби, и по хиляди начини се проявява.

Сега ние сме оставили този истинския живот и вземаме един живот, които не е Негово изявление. Вземем едно животно и без то да иска, отнемаме му живота. Не го питаме съгласно ли е. То иска да живее, пък ние го изяждаме. Не! Така не се живее. Големите нещастия, големите болести, неврастенията, охтиката, които се явяват в света, се дължат отчасти на избиването на млекопитаещите и изсичането на горите. Всички болести се дължат на неестественото положение, което си позволяваме в света, защото нямаме свещено чувство. Ние си позволяваме да отсечем едно дърво, едно растение

ей така, само от каприз. Има растения, които са живели 100-150-200 години, а в Америка има растения, които са живели 1500-2000 години. И американците ги изсичат. Но от безразборното изсичане на горите, от безразборното избиване на млекопитаещите, няма страна в света с толкова неврастения и толкова нервни болести, колкото Америка, и няма хора, на които зъбите да са изпадали така. Ще кажете, че това е една случайност. Навсякъде законът е същият. Нямаме право да правим това, което си искаме. Трябва да вършим онова, което е в съгласие със законите на живата природа.

„И прибърза, та слезе и прие го с радост." В един стих от Писанието Христос казва така: „Когато дойде Син човечески, ще намери ли вяра? Или когато Син човечески дойде, ще има ли достатъчно любов, за да приложат новото Божественото учение? От 2 000 години християните вярват в Неговото име. Какво ли не е извършено в името на Христа, но това още не е живот в Христа. Ние искаме един Христос да възкръсне. Не само да възкръсне, но този Христос да възкръсне във всички души, и тогава всеки да каже: „В нас живее възкръсналият живот". Долу всички насилия в света! Това разбирам под думите „да обичаш Христа, да бъдеш готов да носиш това знаме". Така навсякъде трябва да се проповядва Божественото учение. Това не е против българската държава. Това не е против българския народ. Ако българският народ възприеме това, което му говоря, народ може да бъде. Ако германският народ го възприеме – народ може да бъде. Ако английският народ може да го възприеме, народ може да бъде. А пък сега ги очаква едно заличаване, както много народи са изчезнали. Ако те не възприемат любовта, очакват ги страдания, лишения, очакват ги болести. Не че ние искаме тия страдания, но се заражда едно течение на миролюбие и на това миролюбие трябва да се сложи една основа. Всички миролюбци трябва да сложат основата на братството, а не да говорим едно, а да разбираме друго.

Казваме, че Господ е всесилен. Ако вашите очи биха се отворили, ще видите, че цялата земя се намира в друго положение. Когато стане, каквото и да е престъпление, милиони души има, които го наблюдават, както наблюдават и онова, което сега става изобщо на земята. Земята се пече на огън, те седят и чакат и когато цялата земя пламне, ще дойде онзи огън, при който в двадесет и четири часа цялото човечество ще мине от смърт в живот. И отгоре, и отвътре тази ангелска тръба ще протръби. Тя е тръбата на Любовта и хората като я чуят, всички ще се стекат и всичкият този строй, порядък, всички вярвания, всички религии, всичко ще се стопи, всички хора ще се хванат братски, ще се разцелуват, свободата ще бъде пълна, всеки ще вземе свещен жезъл в ръката си, тогава ще вдигнат очите си към Бога и ще кажат: „Благодарим ти, Отче, че си ни дал тази светлина, ние сме готови да изпълним Твоята воля!“.

10 юли 1932 г., София, Изгрев

Ценни мисли

Ще прочета част от 5-а глава от Матея от 3-ти до 13-и стих.

Ще прочета няколко изречения, които наричам ценни мисли за постижението на един красив живот.*

Има две неща в света непостижими. Те са великото голямо и великото малко. Всички хора се намират в стълкновение с тези две противоречия в живота. Някои хора искат да станат големи – не може да станат. Някои хора искат да станат малки – и това не може да стане. Нито малък можеш да станеш както трябва, нито голям може да станеш както трябва. Всички хора имат стремеж. Здравият човек има стремеж да бъде здрав, ученият човек има стремеж да бъде учен. Добрият човек иска да бъде добър. Святият иска да бъде свят. Силният иска да бъде силен. Но никой не е могъл да реализира това, което иска. Защото силният след като реализира силата, задържа ли я? Зад безсилието е силата. Какво седи зад силата? Зад силата седи безсилието. Какво седи зад доброто? Злото. А зад злото? Доброто. Какво седи зад омразата? Зад омразата седи любовта. Какво седи зад любовта? Омразата. Питате какво искам да кажа с това? Това именно че зад доброто седи злото. Ако ти не разбираш доброто, ще дойде злото, ако не разбираш злото, ще дойде доброто. Всеки, който не разбира доброто, идва до злото, и всеки който не разбира злото идва до доброто. Щом ти разбираш доброто, до злото не идваш. И щом разбираш злото, ти до доброто не идваш. Значи в неразбирането на нещата има един прогрес възходящ, а в разбирането на нещата има един низходящ прогрес. Може да се доказва това.

---

* Учителя чете и обяснява свои мисли от беседи, изнесени на Рила през същото лято и отпечатани в книгата „Ценното из Книгата на Великия Живот“ (изд. София, 1932 г.)

Един математик може да ви докаже, че като умножите една въобразаема единица четири пъти сама на себе си, ще получите едно реално число. Един въздушен газ, който е невидим, като го сгъстите четири пъти, той ще стане чрез налягането видим, той ще се сгъсти. Невидимите неща може да станат видими. Кога? Всички онези предмети, които вървят по права линия, са невидими. Защо? За да видиш, какъв да е предмет, той трябва да се отклони от правата линия, или казано с езика на геометрията, да направи едно пречупване, да се образува какъв и да е микроскопически ъгъл. Следователно ще имате една малка рефракция, една сянка се хвърля. Ако няма никакво пречупване, вие не можете да видите нещата. Следователно всички онези предмети, които имат коефициент единица, са невидими. А всички други предмети с коефициент две са видими. Тези, които имат коефициент три, също са видими. Колкото повече се увеличава коефициентът, нещата стават по-видими. Следователно първата причина, която е невидима сама по себе си, след като направи едно малко пречупване, тя е образувала закона. Законът, това е едно малко пречупване на правата линия. Следователно ти виждаш известно ограничение, в което ти вървиш. Законът, след като се е пречупил, той е станал видим – образувал е резултати. Всеки един закон има свои последствия. Това са общи твърдения, но важно е да приложиш един закон.

Нали и в моралния свят има закон – закон, който хората могат да изпълнят. Говори се за закон на живота, но и него хората не могат да изпълнят, и вследствие на това, като не могат да приложат закона на живота, хората умират. От неразбирането на закона на живота хората умират. Когато разберат този закон, ще оживеят. От неразбирането условията на живота хората осиромашават. Като разберат условията, те забогатяват. Богатият, когато не разбира условията на богатството, осиромашава. Сиромахът, когато разбира условията на сиромашията, забогатява.

Сега ще ви прочета изреченията, които някой някога е казал, и аз съм ги преповторил. Ще направя една малка корекция тук-там, понеже виждам, че или времето е било развълнувано, или фотографията не е станала правилно, както когато някой фотограф не е избрал добра поза, светлината не е падала добре и снимката трябва да се коригира, да се ретушира. Сега аз ще ретуширам. Без ретуширане не може.

Тук се казва: „Постигнатият път, изгряващата истина и постигнатия живот са за мъдреца радост, веселие и мир, щастие, блаженство и доброта". Аз ще го коригирам и ще кажа тъй: пътят, по който изгрява Истината, пътят, в който се постига животът, носи радост, веселие, мир, щастие, блаженство, доброта за разумния човек. Това е моята корекция.

Следващото изречение е: „Мисли върху водата, която тече надолу, върху вятъра, който вее горе, и върху светлината, която свети навсякъде".

В четвъртото изречение е казал: „Мисли върху изворите на живота, на знанието и на свободата." Да го коригираме: изворите на живота, изворите на знанието, изворите на свободата, извират от най-високото място. И затова, като няма по-високо място, това знание никой не може да го коригира. То си остава същото.

„Това, което не остарява, е дрехата на Любовта. Това, което не се мени, е дрехата на Мъдростта. Това, което не се губи, е дрехата на Истината." Тук е казано нещо, което не може да се коригира.

Изгряващата звезда показва красотата на нощта, изгряващото слънце показва славата на деня.

Това, което носи съблазън и радост, поле се казва.

Това, което носи опасност и чистота, планина се казва.

Това, което задоволява душата, е Любовта.

Това, което задоволява духа, е Мъдростта.

Това, което осмисля всичко, е Истината.

Път без прах, истина без съмнение и живот без изпи-

тание, това е безсмъртието, което човек търси. И така казвам: как може да бъде безсмъртен човек? Ще намериш път без прах, после ще намериш истина без съмнение, живот без страдание и тогава ще станеш безсмъртен. Следователно този закон вие може да го приложите в живота. Всякога прахът разваля работата на Любовта, съмнението разваля работата на Любовта, страданието и то разваля.

Сложи силния на тъмно, а слабия в светлина. Сложи силния да скърби, сложи слабия да се радва. Дай здраве на болния, болест на здравия, за да се радват и двамата. Младостта е дреха на живота. Светлината е дреха на знанието. Свободата е дреха на здравето. Значи, ако искаш да имаш живот, трябва да бъдеш млад, да имаш тази дреха на младостта и да я пазиш. Не смятай като дреха да я хвърлиш. Идва някой при мене и ми разправя: „Малко са ми поокаляли дрехата. Може ли да ми дадеш малко пари да си купя един нов костюм?". Виждам, зад този новия костюм седи една мисъл – ще го съсипе. Докато носеше стария костюм, той е бил радостен, но като облече този новия костюм, той ще иде да се продава на младите моми.

Живот без добродетели е подобен на градина без цветя, на дървета без плод, на майстор без чук, на военен без сабя, на писател без перо, на художник без бои.

Не търсете това, което не ви трябва, не носете това, което не ви задоволява.

Бъди всякога буден и никога не се впрягай.

Тури хомота на почивка, а силата си на работа.

Постави страха за страж на силните.

Постави милосърдието страж за слабите, за да ги утешава.

Дружи с това, което не остарява – то е Любовта.

Дружи с това, което не потъмнява – то е Мъдростта.

Дружи с това, което не се ограничава – то е Истината.

Началото на всички неща е Духът.

Началото на всяка проява е Любовта.

Краят, зенитът на всички неща, това е Мъдростта. Истината ги осмисля всичките в едно.

Край има само там, дето престават всички противоречия.

Начало има там, дето всичко е в съгласие. Дето има начало, трябва да няма противоречие.

Светът е място, където всичко се проверява.

Търси произхода на всички неща, за да намериш Вечния в себе си. Той се нарича силният в силните и слабият в слабите. Безсмъртният в безсмъртните и безсмъртният в смъртните. Любещият в любещите и любещият в нелюбещите. Той прониква всичко. Дето е Той, има живот, там е знанието, там е свободата. То е великата безопасност на всичко.

Посрещни този, който слиза, понеже той носи нещо в кесията си!

Изпращай този, който възлиза, понеже той се е наял и няма какво да ти плаща!

Търси това, което не губи сладчината си!

Търси това, което не губи светлината си!

Не уповавай на безсилието!

Търси мощното, разумното!

Приеми този, който никога не е канен!

Нахрани този, който никога не е нахранван!

На гнило дърво поздравления не давай, нито ортак ставай!

Търси нива, която не е орана, градина, която не е копана и лозе, което никога не е брано!

На път врата не поставяй!

На лед къща не съграждай!

Три неща помни и никога не ги забравяй: не яж хляб, когато си болен; не вземай пари, когато имаш да даваш, не се закачай с хората, когато си слаб!

Това, което не се забравя, е вярно!

Това, което се забравя, е преходно.

Глад без хляб се помни, а с хляб се забравя.

Когато бягаш, носи страха на гърба си; когато се спираш носи Любовта в сърцето си!

Храни обезсърчения, повдигай падналия!

Обичай житните зърна и всякога ще бъдеш доволен!

Три неща в живота си не избягвай: вода, която тече, вятър, който вее, светлина, която грее!

Три неща дръж в живота си: мир, който почива в сърцето, светлина, която обитава в ума, и радост, която обитава в живота!

Когато изгубиш смисъла на живота си, търси това, което свети; търси това, което гори, търси това, което не се спира!

Ставай рано, когато сиромашията хлопа!

Слушай един съвет: лягай рано, когато богатството тръгва!

Яж, когато пресищането си е заминало!

Почивай, когато гладът е дошъл! Хората не знаят, че гладът в света, това е една почивка.

Не прави надгробни плочи над погрешките си!

Не вързвай звънци на добродетелите си!

В пукната паница ястия не туряй!

С пробита стомна за вода не ходи!

На кон без гем не се качвай!

В къща без покрив не живей!

В мокро огнище хляб не печи!

Учи се при този, който носи светлината!

Възпитавай се при този, който носи топлината!

Слушай само този, който всякога помага! – Не се мий на река, която глава няма!

Не се качвай на връх, който ръце няма!

Това, което не се уморява, живот е.

Там, където нищо не потъмнява, там, където никога нищо не изгасва, и там, където всякога всички се радват, само там е животът.

Отвори очите си, когато Добродетелта се усмихва!

Слушай, когато Истината говори!

Работи, когато Духът на Мъдростта бъднини чертае!

Път без светлина, къща без врата, река без вода празни работи са.

Светли мисли, чисто сърце, възвишена душа, силен дух – приятели за човека са.

Вслушвай се в наставленията на духа си и в упътванията на душата си, за да ти бъде всякога добре! Най-великото, което човек може да направи, е когато власт има – тук ще го коригирам – най-великото е да даде свобода на другите. Най-великото нещо, което човек може да направи, когато любов има, е да даде хляб на хората. Има два пътя, по които ходят всички живи същества на земята: пътят на хляба и пътят на водата. Първият път се казва глад, а вторият път се казва жажда. Първият път се казва път на хляба. Хлябът никога не минава по друг път, само по пътя на глада върви. Хлябът посещава само гладните. Водата посещава само жадните. Хлябът, водата представят реалната страна на живота. Когато животът иска да се прояви, той се проявява като хляб и вода. Когато животът отива на гости, той се облича в дрехата на Любовта, която се казва хляб и вода. Когато гладният види дрехата на живота – Любовта, той я съблича и облича и когато жадният види живота, дрехата на Любовта, той я съблича и облича. Това се нарича жажда. Хлябът и водата, това са проявления на живота, реалната страна на живота. Без тях животът не може да се прояви или другояче казано, той не може да стане достъпен за живите същества. Живее само този, при когото хлябът и водата ходят. Значи, расте и се развива само този, при когото присъства животът.

Затова казва Христос: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето и живата вода, която извира от човешките сърца". Когато Христос беше на кръста, каза: „Жаден съм". Поиска вода. Той поиска това, в което животът се проявява. Има стих, в който се казва: „Там имаше съд, пълен с оцет". Защо не му дадоха вода? Всичко е безсмислено

за живота, който си заминава. Защо тази тежка драма стана вечер? За да покаже, че светлината си отива. Защо става ден? За да покаже, че светлината иде. Това, което става в природата, то става навсякъде. При сегашните условия хората искат да бъдат щастливи. Невъзможно е, по единствената причина, че ти не може да направиш едновременно цялата Земя да се осветява отвсякъде. Понеже е валчеста, трябва да се върти и като се върти, половината ще бъде осветена, а половината ще бъде неосветена. Затова половината хора са щастливи, а половината нещастни. Но тъй като се върти Земята, за всички има условия да бъдат щастливи. Сега някои от вас може да възразите, че досега не сте били щастливи. Аз отговарям: спали сте. Нищо повече. Всеки човек, който не спи, в двадесет и четири часа има условия, дванадесет часа да бъде щастлив и дванадесет часа да бъде нещастен. Всички добри мисли, всички добри желания са лъчи на светлината. Когато листата на Дървото на Живота слизат, зимата идва. Когато листата на Дървото на Живота се качват, пролетта идва. Казано другояче: когато ставаш умен, пролетта на живота идва, а когато ставаш глупав, зимата идва. Когато ставаш умен, листата на дървото израстват, когато ставаш глупав, листата падат от дървото.

Когато сиромашията хлопа на вратата, студът се показва. Когато богатството хлопа на вратата, топлината се показва.

Когато простият царува, прах се вдига. Когато умният царува, мирът изгрява.

Там, където мравката се дави, човекът се забавлява. Там, където мравката се забавлява, човекът спи.

Глупавият слуша с едното си ухо, умният – с двете, а глухият и от двете не се интересува.

Детето лази, младият се издига, старият сяда, а умореният почива.

Домът е за детето, нивата – за младия, перото – за стария, а леглото – за уморения. Ако ти си в дома – дете

си, ако си на нивата – млад си, ако държиш перото – стар си, ако си на леглото – уморен си.

Търси Любовта, която не се придружава от омраза!

Търси Правдата, която не се придружава от безправието!

Търси Истината, която не се придружава от лъжата!

Търси Мъдростта, която не се придружава от заблудата!

Търси Доброто, което не се придружава от злото!

Това е правият път за човека, за ученика, за вярващия и за посветения.

Тези изречения са храна, която трябва да се сдъвче. Съвременният свят страда от три разбирания. Ние искаме всичко да си уясним, да ни стане ясно. Но виждаме, че цялата природа прилича на една затворена книга. Всичко в природата е само твърда храна. Има жидка* храна, вода и мляко, но те са за децата. Щом напусне детската храна, всеки трябва да има здрави зъби, здрав ум и здраво сърце. Болният човек е мекушав и иска всичко да му е приятно; това е, защото не разбира живота. Болестта е, която продължава живота. Всеки здрав човек и той боледува само че здравият човек сменя процесите, болният не може да ги смени; и в здравия човек болестта си съществува. Умният човек може да смени процесите. Не че е лошо човек да бъде глупав. Хубаво е, то е едно голямо забавление. Няма по-голямо нещастие от това да мислиш, че си умен човек, и да виждаш, че другите хора не те оценяват.

Представете си един голям философ, който разбира всички тайни на природата, отива между говедата, но те не дават пет пари за него. Той ще се обиди най-първо: как тези говеда да не знаят, че той е учен човек? Питам: какво ще ни допринесат говедата, ако знаят, че сме учени? Дали го познават или не, то е безразлично. Или какво ме ползва, да знаят хората, дали съм добър или не?

---

* жидка *рус.* Рядка.

За мен нищо не допринася. Ако знаят, че съм добър, допринася за тях. Защото, ако аз съзнавам, че слънцето свети, то е за мен, не е за него. Аз трябва да изляза, да ида и да видя, че слънцето свети и за мен, там е философията.

Ако влезем в живота на страданията, ще разберем, че страданията не са това, което ние мислим. Сега, разбира се, аз не искам да ви утешавам. Казвам: всичко онова, което съществува в природата, вие не може да го измените. Може да измените само онова, което вие сте създали. Някой път вие си създавате някои радости. Има ваши си радости. Например сложили сте хиляда лева в банката и вече се радвате, като мислите, че сте осигурени. Изгубите ли ги тези хиляда лева, ще скърбите. Вие създадохте радостта, създадохте и скръбта. Какво ще ви допринесат, какво ще ви помогнат хилядата лева? В голямата германска криза с четиридесет и пет милиарда хората не можеха да вземат един обяд. С четиридесети пет милиарда не могат да се нахранят! Смешно беше. Един българин, който внесъл шестдесет хиляди марки в банката, казва: „Осигурих се вече, не му мисля много". След четири-пет години му пишат едно писмо: „Господине, да дойдете да си изтеглите парите, защото не можем да държим специално перо. Тези пари не струват даже и десет стотинки". Когато отива, той пита: „Какво да правя?". Касиерът на банката извадил, че му дал два милиона марки, за да може да му запазят сметката.

Всички наши разбирания в света днес приличат на това осигуряване. Всички все се осигурявате, навсякъде виждам все осигурени хора. Царе осигурени, князе осигурени, владици осигурени, попове, философи се осигуряват, проповедници, все осигурени с големи надгробни плочи, на които пише: „Тук почива един благочестив брат в Христа". Всички са родолюбци. Велики хора, пък все в земята лежат. Не зная каква е тази философия. Онзи човек, който може да остане в земята, той не е никакъв свят човек, нито родолюбец, никаква сила няма. Това е забавление. Това е една дреха, която е оставена вътре в

забравените изби на Бога. Ние търсим умрелите в гробищата. Тази вътрешна мисъл, която имаме в живота, тя ни причинява страдание.

Някои питат какъв е изходът. Изходът е да се върнем към ония постановления, които природата е поставила в свое разпореждане. Вън от тия разпореждания какво седи? Страдания, мъчнотии, нищо повече. Вътре в едно разпореждане на природата е благото на човека. Вън от тези разпореждания са всички мъчнотии, които сега имаме. Хиляди години да живеем на земята, ще имаме все същия ред на нещата: мъчнотии, страдания и в индивидуалния, и в семейния, и в обществения живот, и между народите. Този закон е неизменен. Като гледаме цялата човешка природа, виждаме, че индивидът умира, обществата умират, народите умират и расите умират, всичко това изчезва. У нас хората има една вяра, че по този път, все таки, един ден ще победим и ще станем господари на природата. Господар може да стане само онзи, който може да възлюби природата, да види нейните пътища. Тя не е от глупавите. Съвременните хора говорят за резултатите на природата. Резултатът, това което виждате, то не е природа. Природата тя е произвела всичките тия резултати. Тя е произвела и хората на земята. Не може едно гърне да стане господар на грънчаря. Чудни са хората, които искат да станат господари на природата! Доколкото едно гърне може да стане господар на грънчаря, доколкото една сабя може да стане господар на военния, дотолкова и човек може да стане господар на природата. Едно перо може ли да стане господар на философа? То е условие, при което мисълта може да се прояви. Но то не ражда мисълта. Още повече, че всеки момент може да се повреди. Ако това перо го повредиш, има скъпи пера. Има и скъпи погледи. Казвате: „Какво има в един поглед?“. Има погледи, които струват милиони. Ти си болен, срещне те някой и като те погледне само, ти ставаш здрав. Има поглед, с който само като те погледне някой, и много здрав да си, изгубваш здравето си,

разболееш се. Някой ученик е толкова беден, глупав, като го погледне учителят, внесе нещо ново в него и оттам насетне ученикът е способен. Има поглед, с който като те погледнат, оттам нататък човек ставащ. Казваш: „Какво има толкова в един поглед?“. Много нещо има.

Всяка една мисъл, изказана навреме, всяко едно желание, изказано навреме, носят живот в себе си. И всички неща, които са проявени ненавреме, те носят смърт. Затова има един закон: всяка добра мисъл, която дойде в ума ти, не я отлагай. Каквото дойде, направи го! Това малкото, микроскопично може да е, и посред нощ да е, стани да го направиш. Да приведа един пример. Един беден човек се молел на Бога за пари, след три дни един глас му казва да стане и да тръгне по улицата. Той вървял до едно място, препънал се и паднал на пътя. Казва му гласът: „Това, на което се препъваш, вземи го на гърба си, занеси го вкъщи“. Занася го. Това е неговото богатство. Намира това, което искаше. Тъй щото може да го събудят посред нощ, да се препъне, да го вземе на гърба си и да го занесе вкъщи.

Казвам: старите възгледи в света това са забавления, които ние вече сме минали. Никой човек отсега нататък не може да бъде щастлив със своите стари възгледи. Ти не въздишай за старата любов, която си е заминала, не мисли за нея. Ти дръж новата любов, която сега иде. За старото слънце, което е светело преди милиони години, не прави въпрос, но за слънцето, което сега свети, мисли. Идеята, която трябва да имаш за великото, за човешкия дух, всички тия философски възгледи, които хората може да имат, са хубави, но за мен в света няма противоречия. Ако някой ми каже, че еди-кой си е безверник, казвам: зад него седи вярващият. Зад безверниците седят вярващите, а зад вярващите седят безверниците. Вярващите хора раждат безверниците, и безверниците раждат вярващите. Всеки вярващ има шанс да се обезвери; всеки обезверен има шанс да стане вярващ. Всеки, който се е озлобил, има шанс да се яви любовта в него; и

всеки, който е любил, има шанс да се прояви омразата в него. Това се повтаря в историята по един и същи начин. Тя е една органическа обстановка за нещата. За мен е ясно. Ако аз на един човек, при най-добрите си желания, му дам едно хубаво ядене, но той има язва в стомаха си, ще му причиня болка. Той ще каже: „Откъде се намери това ядене?“. При всичкото добро желание, аз ще му причиня известни страдания. Казвам: да не беше му дал. Не давай на този човек от хубавото ядене! Да седи гладен, а пък онзи, който има здрав стомах, нахрани го тъй както трябва, да благодари. Всички хора са добри хора, гладният човек е лош човек. Не храни сития, нахрани гладния.

Като казвам „лоши хора“, аз не го вземам в смисъл, че те самите са лоши, но някой път се изменя състоянието на човека. Ние искаме да направим хората добри, което е невъзможно. Ние искаме някой път да направим хората лоши и то е невъзможно. Нито е възможно да направиш човека добър, нито е възможно да направиш човека лош. Невъзможно е по единствената причина, че ти не знаеш законите на природата. Какви са тия закони? Нашите заключения, които сега имаме за живота, това са детински възгледи. За всеки човек ти може да станеш лош, щом не изпълниш неговото желание, и за всеки един човек ти може да станеш добър като изпълниш неговото желание. Но то е пак временно. Ти, като наготвиш днес, си добър, а като не наготвиш утре си лош. На това основание никой на никого не трябва да се обижда. При всичкото добро желание да угоди някому, не може. Когато дойде любовта, как ще му угодя? Ако можех да бъда буден през целия си живот, да изпълнявам неговите желания и един ден да съм заспал, недоволен е. „Как си посмял ти да спиш, когато аз дойдох?“. По някой път аз се чудя на тези разбирания. Някой човек, без да ми е дал нещо, изисква от мене. „Ти, казва, трябва да ме слушаш.“ Онзи, когото трябва да слушам, то е природата. Тя ни е дала нещо, нея трябва да слушаме.

Не зная кой кому е дал. Никой нищо не ми е дал. При сегашния живот всички искат. Например ние говорим за морал. В какво седи моралът? При едно морално общество, ако хората вярват в Бога и имат истинска вяра, те не трябва да умират. Щом умират хората в един народ, има нещо криво. Щом правят престъпления, има нещо, което куца в морала. Ако има болести, има нещо, което куца в морала. Ние може да го извиняваме, че причина са условията. Не, няма причина. Тия условия ние ги създадохме. Ако не искам някому да дам хляб, макар да има милиони, казвам: нямам разположение към него. Не че нямам разположение, аз зная коя е причината и защо не искам да му услужа. Той, човекът, се е влюбил в една мома, дал ѝ среща, трепти да я види, аз съм дошъл в това време и той казва „нямам време". Не че няма време, но той е ангажиран със своята възлюблена. Ако той разбираше щастието на живота, той трябваше да услужи. Аз съм, който нося тяхното щастие. Защото, ако те не ме угостят, не може да имат моето благословение. На тия, двамата млади, аз нося бъдещата им съдба. Ако те ме нагостят, всичкото мое благословение ще бъде с тях. Аз ще бъда беден, а те ще бъдат щастливи. Ако не ме нахранят, аз ще бъда богат, а те сиромаси. Такъв е Божият закон. В дадения случай аз наричам всеки един човек светия. Ето какво разбирам под думата „светия", ето какво е моето обяснение. Всеки човек, влюбен в някоя мома, е светия. Всички влюбени момци и всички влюбени моми са все светии. Но, ако не нахранят бедния, който иде при тях, работата им се забърква. Ако го нахранят, светии остават. Ако не го нахранят, съвсем се забърква кашата и изгубват своето светийство.

Много мъчно днес се възпитават хората. Моисей учи евреите: така рече Господ, иначе рече Господ, но евреите не го и чуваха. Когато дойде Христос – така рече Господ, иначе рече – но Го разпънаха. Сегашните християни казват, тъй казал Господ, но ако дойде Христос те отново ще Го разпънат. Войната в 1914 година беше едно разпя-

тие на Христа, нищо повече. Сега иде Христос и казва: „Всички онези, които са разпъвали, ще бъдат разпънати. Нито един няма да остане, който няма да бъде разпънат". И тогава, като бъдат всички разпънати, кой кого ще разпъва? Няма да има кой да ги смъкне от кръста. Те ще предадат дух на Бога и ще се оправи целият свят. Всички ще кажат: „В Твоите ръце предавам духа си". И тогава ще се свърши. Вие казвате: „Страшна е тази работа!". Не, не е страшна за мене. Тя е благословение. Страшна е сегашната безпътица, в която живеем. Имаш един приятел, който те обича, а утре те намрази и не иска да те види. Не иска да те срещне! Омразата, това е страшното! В името на Бога, онзи, който обича Бога, онзи, който обича Христа казва: „Ти си еретик, ти не обичаш Бога". А той обича Бога и с Господа се разговаря! Често много хора ми казват: „Не си прав, когато проповядваш". Казвам: искам да се поуча от вас. Какво е последното известие от Небето? Какво пишат последните вестници горе? „Че вестници в онзи свят има ли?" Има, но не такива, които лъжат. Четете вестниците там. Чудни са хората. Там имат вестници, университети имат, училища имат, църкви имат – такива, каквито хората не са сънувала Казвате: „Тия неща са въображаеми". Не, онова, което умира, не е реално. Реално е да влезеш в една църква, дето хората не се карат никога, дето проповедниците без пари служат; тя е реалната църква, която кара болните да бъдат здрави, сиромахът да бъде богат, глупавият да стане умен. И за училищата е същият закон. Няма ли такива училища, ние сме в един преходен свят. Това е правото.

Аз не мога да си изменя мислите. Когато някой ми говори за оня свят, казвам: аз съм във вашия свят на реалността. Православният ме пита: „Какво мислиш?". Един ден, когато залезе слънцето, и изчезнат сенките, аз ще се върна в реалното. В сенките ще почивате. Като се яви реалността, те пак ще се проявят. Вие, като не разбирате законите, не мислете, че сега може да намерите

реалността в света. Реалността отдавна е във вас. Вие играете роля на онази съвременна жена, която се оженила за един мъж, и не го харесва, сравнява го с другите мъже и казва, че на мъж не прилича. Щом не е мъж, тя няма право да се жени. Щом се е оженила, тогава да не говори. Ние допускаме в себе си известни заключения. Казваш: „Празен е животът". Че каква логика има в това? На какво основание е празен животът? Аз мога да направя живота пълен на всекиго.

Преди няколко години един набожен човек идва при мене и казва: „Обезверих се, то е празна работа да се молиш. Работа не ми дават. Нещастен съм. Намразил съм попове, проповедници, всички съм намразил. Загубих вяра в църквата, в поповете, във всички". След като му дадох една почетна сума, нахраних го хубаво и той казва: „Ще ме извиниш, не зная в какво настроение на духа бях, но има нещо красиво, хубаво в живота, приятно ми е. Ти ме погледна някак тъй". Как съм го погледнал? „Ти ме посрещна, услужи ми." Казвам: утре може да се изменя. Втори път като дойдеш, ще те набия. Аз съм от тези, първият път – приятелски, после не давам нищо, после пак приятелски. Какво ще мислиш тогава за мене? В началото не е така, както после. Ти тъй ще си кажеш: Хубавото е в живота! Ти мислиш сега с каква цел съм ти помогнал. Аз ни най-малко не искам да повярваш в Бога. Аз се радвам, че ти си се обезверил в своите лъжи. Аз се радвам, че ти си се обезверил в своите лъжливи приятели. Ти ще намериш приятелите си в себе си. Казвам: не мисли само за това на теб да ти правят добро. Иди и ти да правиш добро. Намери по-нещастен от тебе, помогни му, да видиш как ще се измени твоят живот. Това е философия. Това – да ти говорят, че има някъде някакъв друг свят, го остави. Като идеш там, ще провериш. Това, което не виждаш, не вярвай. Такова изречение е твърда храна.

Човек е длъжен да бъде верен на себе си. Никога не трябва да измени на себе си. Външните условия не са толкова силни, че да изменя на себе си. Аз трябва да

бъда над условията отгоре. Хората не трябва да бъдат в сила да изменят моя характер. Това е тяхно мнение. Нито са длъжни, нито имат право да ме хвалят. То е тяхна работа. Ако ме хвалят, то е за тях, ако ме корят, пак е за тях. Разбира се, не е така лесна работа човек да посреща мъчнотиите в живота. Съществува една философия, един вътрешен смисъл в мъчнотиите, защото страданията са за силните натури в света. Страданието, когато ти го превъзмогнеш, то ще ти донесе едно велико благо. Най-великата радост, която имаш, ако не си я разбрал, тя ще ти донесе най-голямото страдание. Защото в най-голямата любов, ако ти имаш някой, който да те обича, след това те очаква най-голямото страдание, което може да те сполети. Една жена разчита на мъжа си; утре той ще намери друга и ще я напусне. Ще ви дам един пример, едно разрешение, което аз съм изследвал. Тук преди години имаше един господин, той беше евангелист; оженва се за една жена, която свършила американско училище. Оженват се, но не могат да живеят двамата. Различават се в своите възгледи. Той биел жена си и тя ми разправя своята опитност. Съблича я, изпъжда я вън, тя се моли, а той казва: „Не те искам, да се махнеш оттук!“. „Един ден – казва тя – в мен стана промяна, като че се превъртя сърцето ми, намразих този мъж и му казах: „Отсега нататък аз ще ти покажа коя съм. Аз не те искам!“. И този непреклонен юнак оттам насетне започнал да плаче, коленичил пред жена си, молил се пред нея, той плаче, тя го изпъжда. Той станал като дете. Тази слабата жена, която мъжът изпъждал, после тя го изпъжда. Как ще си обясните това? Това е един факт. Тя искаше да го обясни. Аз ѝ казвам: не го обяснявай. И да опитваш – не може да се обясни.

Човек, който прави зло на другите хора, той все едно прорязва своите артерии и изтича кръвта му, а щом изтече кръвта, той ще отслабне. Стават такива процеси – в духовния свят става един физиологичен процес. Пущат ти кръвта и изтича твоята сила – обезсмисля

се животът ти, не ти стига ума за нищо. И най-силният човек, който така постъпва, ще се обезсили. Един фатален закон е, никой не може да избегне от него. Затова казвам: силен е онзи, който помни в ума си, че всякога трябва да бъде абсолютно справедлив, любещ, съзнание да има. Не да удовлетворява желанията на хората, но да бъде справедлив спрямо другите хора, както към себе си.

Като дойде някой при мен, аз държа едно правило: което правя за себе се, правя го и за другите. Той иска да му дам печена кокошка. Казвам: не мога да ти дам печена кокошка, понеже и на себе си не съм направил. Това, което съм направил за себе си, мога да направя и за другите. Това, което на себе си не правя, не го правя и за другите. „Може да ми дадеш малко винце." На себе си винце не съм дал. „Ами лачени обуща?" На себе си не съм обул лачени обуща и на тебе не мога да дам. Това, което за себе си съм направил, съм готов да го направя и за тебе. – „Ти си фанатик." – Покажи ми твоята свобода! Я ми дай двадесет лева! Ти, който не си фанатик, аз ти казвам: извини моята погрешка. – „Ти не разбираш." – Много добре, аз съм готов да приема това. Но какво е твоето разбиране? Аз съм готов да тръгна с тебе. Аз съм човек, който търси истината.

Казвам: тази истина аз отвсякъде я събирам както златни зрънца. Аз считам, че човек може да намери истината. Истината идва от всички хора. Във всеки човек може да намериш една истина. Във всички хора има една малка истина. Готов съм да я изследвам. Ако искаш да ме забавляваш, готов съм да те изслушам. При всичките противоречия, които ще кажеш, готов съм да те изслушам. После питам: ти можеш ли да търпиш моите противоречия? След като ми кажеш всичките твои злини, аз може да те набия тъй хубаво, че ще излезеш с разкървавен нос. Аз ти казвам моите възгледи. Правилни ли са? Ти казваш: „Не!". Някой изведнъж те ритне, няколко тояги ти слага, простре те на земята. Той си казва своето мнение. Казва: „Аз имам особено мнение". Той прави

критически разбор на своята мисъл, с критика те повала на земята. Трябва да знаем, че ние се намираме в един относителен свят. Съдбата има две остриета – едното острие е за нас, а другото за хората. Тя еднакво засяга, без разлика, всички. Трябва да се пазим от двете остриета на съдбата. Тя е безпощадна, но не е груба. Ако ти си умен, някой път ще поставиш нещо на тия остриета, че като замахне съдбата, да не те засяга. Аз мога да им сложа един калъф както на нож. Някой път ще отида при съдбата и ще я позалъжа малко, ще ѝ кажа: „Много си добра. Аз съм слушал за тебе много добри работи. Бих ли могъл да видя твоя нож, колко хубаво е направен? Отличен е! Сега желая да имаш едно възнаграждение за ножа, вземи го за един спомен" – и ще сложа калъфа. И след това съдбата като маха, не може да реже. Това е фигуративно казано, може да се отнесе до езика. Човешкият език е съдба на човека. Ти, със своя език, определяш своята бъдеща съдба, нищо повече.

Сега е топло времето. Вие се изпотявате и казвате: „Искаме да ни извините". Няма да ви извиня. Аз не искам да ме извинявате, понеже без пари слушахте. Не взех нищо. Пък и вие, които ме слушате – и вие даром давайте! Аз даром – и вие даром. Вие без пари ме слушате и аз без пари ви проповядвам. Аз ви похвалвам, че без пари ме слушате. Вие трябва да ме хвалите, че и аз без пари ви говоря.

4 септември 1932 г., София, Изгрев

Истинната лоза

Ще прочета част от 15-а глава от Евангелието на Йоана.

В онова, което ще прочета, аз внасям нещо и искам да знаете кое е съществено и кое е вмъкнато. „Аз съм истинната лоза, на която сме насадени. Всички добри пръчки са, които дават добър плод. Отец ми е земеделецът, който обработва по нов начин. Всяка пръчка в мене, която е насадена, която принася плод, Той очистя я, Той я наглежда, а всяка, която не дава плод, отрязва я съвършено, изхвърля я навън. Вие сега сте добре очистени, отрязани сте добре. Пребъдете в мене, тъй както лозовите пръчки пребъдват на лозата. Но тъй както лозовата пръчка не може да принесе плод от себе си, ако не пребъде на лозата, така и вие, ако не пребъдете в Мене, не може да дадете плод. Аз съм лозата, вие – пръчките. Който пребъдва в Мене и Аз в него, той принася плод много. Защото без Мене не може нищо да сторите."

Днес вашата работа стои като тая на добрия гостилничар, който една сутрин бил уморен, и писал на вратата: „Днес съм уморен, неразположен съм, клиентите да си търсят храна на друго място". Обаче към 10 часа поправила му се работата, решил се пак да готви.

Има една черта в живота, аз я наричам най-красивата черта. Няма да ви кажа коя е. Но ще говоря за нея. Ще говоря по единствената причина, че тя е, както казвам, най-красивата черта. Не може да ви кажа коя е, защото за да ви я кажа, трябва да ви обясня, трябва да ви кажа истината. В дадения момент не може да ви се каже истината. Казвате: „Как, не можеш да кажеш истината?". Не мога да кажа истината. Сега я ми кажете вие колко тежи Слънцето? За да ви кажа истината, трябва да претегля едного и да кажа толкоз тежи. Сега може ли да ми кажете Слънце-

то колко тежи. Може 10 години да го теглите и след 10 години да кажете: „Вие искате да кажем истината, но не може да се каже истината за Слънцето. Няма учени хора". После друг въпрос. Днес ми дойде една нова мисъл. Искам да я сготвя. Човек трябва да се научи да мисли. Не че не мислят хората, но те имат един лесен начин за готвене. Когато готвачът не е добре разположен, той гледа набързо да сготви. Трябва да знаете, че всички клиенти, които ядат, са професори. Веднага си дават мнението. Казват: „Така не се готви, това е буламач. Ако ти продължаваш да готвиш така, няма да стъпим в гостилницата втори път". Готвачът, макар да е един авторитет, вие казвате, че той трябва да бъде като някой професор. Какво място заема професорът в един университет? Той е един готвач. Студентите, които го слушат, те са клиенти. Ако професорът говори умно, те ще дойдат да го слушат и казват: „Хубаво говори професорът, ще дойдем и друг път". Но щом не е наготвил, казват: „Този професор не го бива". Дават си мнението. Всички говорят за професора, никой не говори за клиентите. Питам: колко пари струва професорът без клиентите, пък и колко струват клиентите без професора? Това е едно математическо съотношение. Казвате: „Пет пари не струваш". Но и ти без него пет пари не струваш. Водата пет пари не струва в дадения случай без тебе, но и ти без нея пет пари не струваш. Много пъти вие задавате въпроси и казвате: „Нека ми се каже истината!". Има известна истина, за която дест години, двадесет години трябва да чакате да ви се каже. Казвате: „Сега какво още излезе от мене?". Много сложна работа. Най-първо трябва да взема в съображение колко тежи тялото ти. Колко хляб има в тялото. Какво мнение имат за човека клетките на това тяло, какви съображения имат. После трябва да взема в съображение какъв е обемът на стомаха ти. Какви са неговите разположения. Какво е неговото обществено мнение, богат ли е, сиромах ли е, силен ли е, слаб ли е. След това трябва да взема във внимание

неговите съседни държави. Какви са белите дробове, имат ли пари, нямат ли пари, могат ли да гарантират. След това другата държава трябва да взема във внимание: каква е главата на човека, какви са дробовете, какъв е стомахът. След това ще взема външните условия. И след 1000 години като изследвам всичко, ще се произнеса. Един сложен въпрос. Вие казвате, че еди-кой си е гадател. Той може да е гадател. Той може да гадае по този начин. Но когато ги бесят, аз не искам да съм на бесилката с тях заедно. Някой път казвате: „Отличен човек ще излезе!". Вярно е, ще излезе, но ако работи, ако не работи, нищо няма да излезе. Казва: „И без да работиш, ще излезе нещо". Пак ще излезе нещо, но воня ще излезе, нищо повече. Преди няколко дни се запушил нашият канал на миялника. Водата вместо да тече навън, връща се назад и навън мирише. Минавам аз. Един казва: „Запушил се е каналът". Друг казва: „Напълнила се е с вода долу ямата и мирише". Бъркат вътре, още повече мирише. Каналът не се поправя. Каналът нищо не иска да знае и казва: „Днес съм решил да не пущам нищо". Онези, които са мили, казват: „Каналът носи", а той от всички утайки се задръстил още повече, кюнците нищо не пущат: „Всичко навън, ние сме господари на положението". Един брат казва: „Ако се е напълнило и на мястото, където отива водата, трябва да се направи нов кладенец". Казвам: сериозна работа, пет-шест метра да се копае, ще мине цяла седмица. Разровихме канала оттук-оттам и най-после намерихме задръстването, направихме дупка и тръгна водата. Това показва, че онези, които са мили, не са били умни, трябвало да пущат само чиста вода. Аналогията: всеки си има по един миялник. Някой път с водата минава пепел, задръства се каналът. Вие не знаете къде се е задръстил каналът, долу или не.

Сега трябва да се правят разумни изводи в света. Например вие искате един човек да има добро отношение към вас. Питаме един учител как трябва да се поддържа духът в училището, че то е неразбрана рабо-

та. „Какво иска да каже – духът на училището?“ Казвам: тази е нова идея. Самото училище няма никакъв дух, аз не виждам никакъв дух. Училището за мене е една ограда. Там са учителите и учениците, никакъв дух не виждам. Виждам хора, които се движат. Сега в преносен смисъл как трябва да се поддържа доброто здраве на организма. Там вече имаме една теория, която е вярна в следното отношение: най-малките същества на земята знаят как да поддържат своя организъм. Ще трябва светлина въздух, храна, дрехи. Те са, които поддържат доброто здраве. Сега: ако вземете училището като един организъм, клетките – това са учениците. Учителите – външното общество, държавата; всички тия неща са свързани с училището. Следователно, за да извадиш едно правило, как трябва да поддържаш духа в училището, трябва да си правил опит, как да се поддържа доброто здраве в тялото. Ако знаеш как да го поддържаш, по същия начин ще знаеш как да поддържаш духа на училището. Най-първо трябва да поддържаш духа на своята глава. Главата ти не трябва да бъде болна. После трябва да поддържаш добро положение на дробовете, те не трябва да те болят. Не трябва да усещаш никаква тежина. И най-после стомахът не трябва да те боли. Някой път човек в живота се е обезверил. Той иска да знае има ли Господ в света, или няма Господ. То е една теория. Има право да пита този човек. Господ е много обикновена дума. Това значи, че това първично същество няма господар. Има ли Господ тук, в света, или няма? Когато се говори за Господ, ни най-малко не се разбира Първичната Причина, която е създала всичко. Може да е същество второстепенно, третостепенно, четвъртостепенно и то да минава за Господ. Та главата не е ли един Господ за човека? Дробовете не са ли един господар, стомахът не е ли един господар. Нека се откаже стомахът да работи, да видиш какъв авторитет има. Ти си професор, ти си цар, но ако стомахът откаже да те поддържа, ти скоро ще дадеш царството си. Ако главата ти се откаже да те поддър-

жа, ти скоро ще дадеш професорството си. Четири-пет пъти като те боли главата, не може да мислиш, ти не може да преподаваш никакви лекции. Сега да преведем. Главата, дробовете, стомахът в математиката това са неизвестни числа. Делите едно на едно, колко дава? Едно. Две делено на две, колко дава? Едно. Три делено на три, колко дава? Едно. Четири делено на четири, колко дава? Едно. Всяко число разделено на себе си, все по едно дава. Ако делите две на едно, ще даде две. Ако делите три на едно, ще даде три. Въпросът малко се усложнява. Ако делите три на две, колко ще ви даде? – Ще ви даде едно и половина. Питам сега: онези, които разсъждават, математиците, по някой път изказват една тайна. Ако делите две на едно, ще даде две. Ако делите две на две, дава единица. Ако делите две на три, ще даде две трети. Ако делите три на две, ще даде едно и половина. Какво се разбира под думата деление? Какво разбирате под едно и половина? По един механичен начин вие процесите ги обяснявате, но съвсем друг резултат имат. Ако вие построите света на механически правила, вие ще имате каци, бъчви, ще имате един винарник, пълен с вино. Ако построите света от органично гледище, ще имате растителното царство, но ако го построите от психологическо начало, ще имате разумни същества. Следователно от тия трите процеса – механически, органически и психически, ще имате три различни резултата. Някой казва: „Как е направен светът?“. Искам сега да обясня психологическите процеси по механически начин. Такава аналогия не може да се тегли. Понеже между частите в един механически процес няма никаква вътрешна връзка. Единствените връзки са обръчите отвън. Вие имате една държава, имате закони. Държавата е създадена по механически начин. Докато съществуват законите, има ред и порядък, но когато външните обръчи са отмахнати, всички тия части на кацата се разглобяват. На всяка една държава щом обръчите отвън изчезнат, тази държава отвън се разкапва. Какво лошо от това, че се

разкапва една каца? Това показва, че онези, които са били задължени да поддържат този ред и порядък, са били невнимателни, оставили са обръчите да се разпокъсат. Та дохождаме до един органически процес. Ако процесът е правилен, всичките дървета са зелени. Ако се прекъсне този процес, всички дървета започват да изсъхват. И съхненето не е по желание на природата. Някой друг елемент или някои външни фактори са влезли. Може да е по желанието на някои малки буболечици. Следователно дърветата съхнат не по желанието на природата. Вие няма какво да обвинявате природата, но ще се разправяте с тези малки буболечици. Трябва да им кажете или да си вървят, или да имате знанието и веднага ще ги изпратите, ще освободите дървото от тях. Вие се интересувате защо по някой път хората се прозяват. То е все същият въпрос. Защото хората боледуват? Защо хората заспиват? Защо вниманието им не е съсредоточено? Който няма съсредоточено внимание, той не може да го съсредоточи. Съсредоточеното внимание всякога остава съсредоточено. Разточеното остава всякога разточено. Между чувствения свят и умствения свят има допирни точки. Но щом чувствения свят се намеси в умствения свят, веднага умът става разсеян. Човек е винаги разсеян, понеже обектите на чувствения свят са по-силни, привличат вниманието, човек се раздвоява и не може да мисли. Казвате за някой човек: „Нима той мисли?“. Когато отидете при някой банкер да вземете пари от него, той мисли, той смята колко пари да ви даде в заем. Това е мисъл. Че не е ли все същото? Когато един вълк хване едно агне, мисли, откъде да го започне. Откъдето да го започне, той има съображения. Мислите ли, че един вълк, който изтърбушва една овца, няма съображения; нима един касапин, като заколи едно животно, не мисли как да го изчисти. Това е преносно. Представете си такова нещо. Една овца е заразена от чума или от някоя друга болест. Заколят я и един гостилничар я сготви. Вие сте едно общество от хиляда души и се нахранвате,

мислите ли, че вашето положение е спасено? Мислите ли сега, че известни идеи, ако се внесат у вас, няма същата отрова да ви отрови.

Под ново разбираме всички онова, което носи живот, което гради, то е ново. А всичко онова, което събаря, всичко онова, което разстройва живота, то е старо. А пък когато говоря за старото, за старите книги и идеи, разбираме доброто, което е преживяно в миналото. То е пак ново. Истината в нашата мисъл не може да бъде стара. Сега съвременните хора искат да подобрят своето икономическо положение. То е най-лесната работа. Много лесно е да подобрите положението на един човек. Във всеки едного от вас се крие тайна сила. Човек може да развие своята чувствителност. Има известни закони, не искам да ви разправям, понеже имам известни задължения. Природата за мене е разумна. Тя ми е поверила известни тайни и аз нямам право да разкривам нейните тайни, нито да давам ключовете на хората и да бъркам в нейните каси. Следователно, ако тя ми позволи, може да дам. Казвам: мога ли да дам този ключ? Ако каже, че мога, ще го дам. За касата може ли да говоря? Как се отваря тази каса, мога ли да кажа? Има в човека една тайна сила и ако вие бихте знаели да боравите с нея, ще знаете къде има злато, сребро, скъпоценни камъни, ще идете там, ще си вземете малко, няма какво да огъвате сухите корички от хляб, нито да носите скъсани обувки, но след като разкриете тези тайни в природата, има закон: всеки който е кредитиран от природата, не му се позволява на такси да се вози. После не му се позволява да има повече от три костюма, от три шапки. Вие сега може да запитате защо е така. Чудни са хората – защо е така! Аз да ви кажа, смешната страна в съвременния живот седи в следното. Сега в странство, в Париж, в Лондон, в Берлин, където и да е, има един обичай: някой човек е беден, не може да си купи един костюм, който струва 10-15 хиляди лева, а той има 500-600 лева; взема си дрехи назаем, облича се с обуща, с цилиндър, види го някоя мома,

влюби се в него. Питам: тази мома умна ли е, като се е влюбила в този момък? Тя казва: „Много е представителен“. Казвам: много представителен, но всичко е чуждо, утре като съблече дрехите, той пак е сгушен, дрехите турил ги в книгата. Защото, ако не е честен, втори път назаем дрехи не се дават. За влюбването имаме особено мнение. За мене всички онези хора, които са се влюбили, вървят в тъмно, без никаква цел и пътят, по който вървят, има трапища. По един, по два, по три метра, че като се върне влюбеният на сутринта, ще го видиш, че все е охлузен някъде. Или ръката, или кракът изкълчен. И затова влюбеният е все неразположен. Сърцето го боли. Няма по-лошо от влюбването. Друг е въпросът да обичаш. Ако човек вечерно време ходи, без да падне в някой трап, за него казвам: очите му са отворени. Вече съвременните хора са започнали да гледат къде стъпват, особено които са се парили от влюбването. Веднъж в своите изследвания срещнах една жена; тя ми разправяше своя опит. Казвам: мога ли да го кажа на моите ученици? – „Може, но не ми казвай името.“ Тя каза: „Аз съм отвисоко, благородно произхождение. Но не знаех какво е любов. Такива работи не знаех. Млади момци се явяваха, но пет пари не давах за никого. Ожених се и живях с мъжа си 10 -15 години. Един ден се влюбих в един хлапак, чудя се на себе си, аз ли съм или не. Защо го обичам и аз не зная. Но постоянно седи в ума ми, безпокои ме. Легна да спя – за него мисля, стана – за него мисля, непрекъснато ми е в главата. Окъсани му дрехите, ще мисля за окъсаните му дрехи. Скъсани му са обущата, шапката – търся да му купя нова шапка, да му купя нови дрехи. Купувам му нова шапка, пак лошо, слагам му нови обуща, пак лошо, наготвя хубаво, все лошо. Чудя се какво да правя, я ми дай един съвет!“. Още не съм ѝ дал съвет. Не е подигравка, много сложен въпрос. Тя разправя как се е измъчвала с този труден въпрос. Ако аз бях на твоето място, и аз не бих знаел какво да правя, и аз се чудя, и ако бях на мястото на хлапака, пак нямаше да зная какво да направя. Аз вземам

нещата тъй: хлапакът това е един стар осиромашал аристократ, когото външните условия са го изменили, но вътрешните условия той си ги има запазени в себе си. Той отвън пет пари няма, но вътре има високо мнение за себе си, от това не се е освободил.

Искам да ви насоча към една мисъл, върху която да мислите. Вие обвинявате света, защо така е създаден. Има едно обявление, дадено от природата. Всички умни хора в света, които знаят да дадат своето мнение, как да се преустрои светът, понеже тя е намислила да строи един нов свят, и иска да има мнението на учените. Всеки да си даде проекта. Всичките несгоди на света, неразбиранията между мъже и жени, учители и ученици, всички да си дадат проекта, съобразен с разбиранията им, всичко ще се вземе под внимание. Онези, които не разбират работата, казват: „Господ ще оправи света". Това е залъгване. Господ ще оправи света, тъй както онзи, който карал воловете си целия ден и казал: „Ха днес ще работим, пък довечера, в дама ще си почивате и на другия ден ще си почивате". Но не почива волът. И като умре волът, одере му кожата и я продаде.

Сега в природата ние не трябва да приложим нашите възгледи и да я обвиняваме за онова, което ни е идвало наум. За съвременните престъпления, отклонения, несгоди и страдания тя даже не е помисляла и тя по някой път изследва, изучава сегашните причини. Тя знае причините, но ни най-малко не са били в нейния проект, но понеже тя има един разумен път за самовъзпитание, оставя хората да видят последствията на своите теории, да учат и след това да каже: „Ето вашият път. Толкова години страдате, а ето моят път – по този път ще вървите".

Та казвам сега: пътят, по който ние искаме да преобразим своя живот, пътят, по който искаме да преобразим съвременното общество, той е крив. Това е един кърпеж – каквото и да правят хората, това е само един кърпеж. Каквато и идеална страна да се внесе, то е

все едно да внесат идеалния строй между болните хора. Идеален строй, но кой ще слугува? Хиляда души болни, но десет души, които шетат. Казвам: тия, здравите хора, и те трябва да почиват. Този вика, онзи вика, дайте това, дайте онова – тия хора не са в състояние на всички да направят услуга при всичката си добра воля. Друг един въпрос: една идея, която е съгласна със законите на природата, тази идея трябва да се подеме от всички разумни същества. Тя трябва да се приеме присърце. Еднакво трябва да любим и всички трябва да подкрепят тази идея. После: благото трябва да бъде благо еднакво за всички, според степента на тяхното развитие. Всички може да участват в тия вътрешни блага. Има някои неща сега, които вие може да проверите. Когато аз говоря за духовния свят, аз имам строго определена идея, не идея която съм създал, но идея, която съществува в природата, която има свое място. Например хората не са най-разумните същества в света. Освен нашата Земя има други светове, които са населени от същества, които са хиляди пъти по-интелигентни от хората, седят много по-високо от нас. Аз не искам това да го приемате, то не е въпрос на вяра. Когато видя нещо хубаво, за мене е безразлично дали хората го виждат или не. Аз се радвам. Че мога да ходя, също се радвам. Срещам един сляп, той тук се блъсне, там се блъсне и казва: „Лош е светът". Зная защо е лош. Аз зная причините защо се блъскат тук и там. Като казвам, ходя, значи не съм сляп, виждам. Между мене и тебе разлика има. Ти се блъскаш, пък аз не се блъскам. Може причините за мъчнотиите да седят в обществото. Може един народ да измъчва друг народ. Цялото човечество е измъчено. Питам: откъде са мъчнотиите?

Искам да сведа въпроса дотам: как може да си помогнете по един разумен път. Може вие да опитате следното правило: ти си болен, най-първо в тебе се явява желание да повикаш някой доктор. Той трябва да бъде последното лице, което трябва да дойде. При един краен

резултат ти викаш лекар. Най-първото нещо, което болният трябва да направи, е да живее между здрави хора. Човек, който живее между здрави хора, болен никога не може да бъде. Всеки, който заболява, той влиза в една болна среда. Това мога да докажа с факти. Ако вие живеете в една област блатиста, мочурлива, пълна с влага, или дето ветровете имат особено влияние, там хората постоянно страдат. Условията не са благоприятни. Какво трябва да направите? Най-първо трябва да излезете из тази област, да се аклиматизирате. Най-първо трябва да се аклиматизирате. Тези, лошите условия, не може да се отстранят.

Казвам: най-първо трябва да бъдете с хора, които имат здрави тела. Здравият човек се отличава с това, че от него излиза ухание, както от някой плод или като от някое цвете, от роза, като от узряла праскова. От здравия човек лъха голяма свежест. Той като отмине, усещаш подем, приятно ти е. Здравият човек като го срещнеш, усещаш нещо приятно. Като се здрависваш с него, усещаш една хубава идея. А болният човек като го срещнеш, ти си неразположен оттам насетне.

Питам: в един свят между болни хора какво щастие очаквате? Когато телата не са здрави, или у някои хора сърцата са болни, те се безпокоят за нищо и никакво. При всичките безпокойства отвън ти трябва да имаш едно прекрасно настроение на ума и на сърцето. Мисълта ти да бъде всякога светла и да кажеш: в света един ден всичко ще се оправи. Някой път се зададе от запад или от юг, или от север, или от изток, откъдето и да е, някоя силна буря, ти мислиш, че ще стане някой катаклизъм, катастрофа, някакво премеждие. Нещо страшно. Че къщата ще се срути. Но след един-два часа всичко отминава, пречисти се небето. Питам сега: кой оправи небето? За онези облаци, които минават през вашия живот, ти не се безпокой. Това е облак, гръмотевица, тя ще мине, ще замине и ще се оправи. Ще се оправи, понеже има един, който да ги оправя. Ако нямаше кой да ги оправя в света,

то самият свят не би съществувал. Питам тогава всички майки и бащи, кой заставя страхливата кокошка, която от сянката си бяга, кой я заставя да мъти яйцата и да излюпва пиленцата? Вие ще кажете, това е инстинкт. Няма никаква разумност там. Тя е най-висшата разумност. Кокошката, докато отглежда децата си, тя е умна. Щом ги отгледа, нейната разумност дохожда до първоначалното положение, до обикновено положение. Сега хората са неразумни, когато страдат. Най-богатите хора са най-глупави. При страданията си хората са умни, мислят, сериозно мислят. Особено при сиромашията се явяват известни условия и ти се налага да мислиш. По този начин ти придобиваш една сериозна мисъл. При сиромашията се явяват големи страдания, които дават мисъл.

Целта ми не е да ви залъгвам. Аз не съм и за това, че страданията човек трябва да ги носи, и да се примирява. Аз с болестите не се примирявам и със сиромашията не искам да се примирявам. Трябва да седя по-горе от богатството, по-горе от сиромашията, аз трябва да седя по-горе от страданието, нищо повече. Това е човекът. С нищо човек не трябва да се подкупи. С никаква радост не трябва да се подкупим. Ако едно страдание дойде да ме подтикне да мисля, добре дошло е. Ако и една радост дойде да ме подтикне да мисля, добре дошла е. Страданията са пробен камък, за да се покаже колко духът е силен. Пробният камък показва какви са нещата в същината. В себе си какви са. Сега вие не смесвайте това с вашите разсъждения, които сега имате. Вие имате една хижа горе в планината, отлично построена, дърва имате, храна имате, покривки, одеяла имате. Имате 35 градуса студ, но онзи, който е направил хижата, забравил да остави една кутия кибрит, с кибритени клечки. Отивате горе в хижата, всичко е на местото си, но най-важното – огън нямате. Вие не носите кибрит. Вие сте недоволни, че в хижата не намирате всичко, кибрит нямате. Аз, който идвам, нося кибрит, давам ви една клечка, не две. Една кибритена клечка е достатъчна.

В съвременната наука, в този живот на индивидуализъм, ние сме в състояние да подигнем своя живот, т.е. да станем съработници на природата вътре. Да бъдем добри чиновници на природата. Тя всекиго точно оценява. След това всичките хора може да се кооперират, има един вътрешен закон, който ще изучавате тепърва. Любовта, обичта е връзката между хората – да се опознаят, да работят заедно. Когато двама души се обикнат, те трябва да разпределят труда, да си помагат. Ако вие не си помагате, никаква любов няма между вас. Любовта иде да разпредели труда; любовта иде да разпредели благата, да направи живота сносен. Любовта не иде само да ни облече отвън, да ни угои. Ако е за угояване, свинете са най-угоени. Ако е за щастие, най-щастливите хора аз ги намирам в кръчмата. Който пие последен, той вдига ръката и казва „да живее“ – така нищо не се разрешава, това не е разрешение. Аз не намирам тия неща за лоши, но казвам: по този начин въпросите на живота не се разрешават. Младият момък, който е намерил една красива мома, не е намерил своето щастие, и младата мома, която е намерила красивия момък, не е намерила своето щастие. Младата мома, която е намерила силния момък, не е намерила своето щастие. Той я налага час по час. Пък и красивият, и той я налага. Ако аз съм една мома, аз бих се оженила за най-слабия момък, който е хилав, за да може аз да го бия. Казвам: как хората разрешават въпроса? Право ли е или не е право? Единият въпрос си има поне едно свое разрешение. Защото аз виждам – един мъж, който бие жена си, той е отличен тъпанар. Жената е отличен тъпан и тъпанджията е намясто, и тъпанът е намясто. Сега някой може да направи възражение и да каже: „Ти мислиш така, но не е на твоя гръб“. Дали е на твоя или на моя гръб, безразлично е. Ако е на моя гръб, ще ми причини благо, аз ще позная дали е истина, или не.

Всеки човек може да поддържа своето верую и старите възгледи, колкото иска. Защото върху старото се гради новото. Всяко нещо е на мястото си. Обичта е

на мястото си. Една жена не трябва да бъде бита. При сегашните условия има нужда от биене само върху тъпан и то при известни условия. Дето няма нужда от тъпан, няма да го бием. В сегашния свят има много инструменти и най-различни. Природата е направила един малък инструмент, ларинкса – малка гласна ципица. И ларинкса, какво ли не прави! Вижте и славея, какви постижения може да има, а пък човек къде е по-високо от него.

Та най-първо онова, което ние сме изследвали, не е най-разумното. То дори в известен смисъл е най-глупавата работа. Ние сега се намираме в един пробен свят. Добрият шивач първо ще скрои дрехите от хартия, от тънка хубава хартия, след това ще ги скрои от плат и после ще ги шие. Ние сега се намираме в един пробен свят, дето кроят и шият дрехи от хартия. Отсега нататък, като видим, че пробните дрехи са добри, тогава ще ни ушият истински дрехи. Виждам, че дрехарите са добри хора, те шият истински дрехи. Аз лесно познавам дали едни дрехи са ушити добре или не, добър шивач ли ги е ушил или не. Ако има в дрехата свобода, добра е, ако няма – не е добра. Ако кацата има обръчи, добра е, ако няма обръчи, не е добра. За мене кацата, това е една мода.

Сега аз може да ви кажа една истина, но колцина от вас могат да я проверят? Знаете ли какво подразбирам под вяра? И като ви кажа, че няма да стане нищо, пак да вярвате. Разправяше ми един българин, който направил един опит в Америка. Неговият приятел бил „реален философ“ – понеже в Америка философия не съществува, там съществува много реален живот. В Америка като идеш, трябва да се опретнеш да работиш, ако работиш, ще изкараш прехраната си, ако не работиш, ще се намериш в едно много трудно положение. Един ден приятелят ми казва така: „Много пъти си ми говорил, че има целесъобразност. Аз съм в тежко положение, съвсем загазих. В едно училище вечерно време ходих, на един имам да давам 20 долара, на друг имам да давам 30 долара. Нямам пари!“. „Ще дойдат“ – му казвам. „Откъде

ще дойдат? Искам да работя, нямам работа, от небето няма да дойдат.“ Аз му давам кураж, но гледам в джоба си. Тия 30 долара аз ги имам. Казвам му: „Ти ще имаш парите! Като ги получиш, пиши ми едно писмо. Всичко ще имаш! Вярвай! Ако не ги получиш, не преставай да вярваш, пиши пак. Пиши едно писмо!“. Чакам седмица, две, три, нямам писмо. И си казвам: дали не се отчая, дали не се хвърли отнякъде? След три седмици получавам писмо, в което ми пише: „Вчерашният ден беше най-щастливият ми ден! Имам пари да платя дълга си и ми остават 20 долара. Като се върна, ще ти разправя, не мисли за мене. И досега не съм го срещнал. Моите 30 долара останаха в джоба ми. Как стана това, и аз не зная.

Вие казвате, че това е едно съвпадение. Да ви разправя друг един пример. Имало едно момче, което ходило да търси работа по банки, натук-натам, но никой не го приемал да работи нещо. Един ден минава по една улица и вижда една красива млада мома. Той я поглежда само, нищо не иска. Тя обърнала внимание на погледа, който ѝ отправил този момък, и казва: „Като ме погледна, стана ми приятно. Никога не съм виждала такъв поглед“. Без той да знае, тя се заинтересувала от него и заради този поглед му дава средства, той отива да свърши някое училище. Той казва: „Не знам как я погледнах, и то само веднъж, и оттам насетне ми тръгна, от този час всичко ми върви“. И на момата ѝ провървяло, и на него му провървяло.

Имаш ум, който ти е даден от Бога. Ако не можеш да изпратиш една възвишена мисъл, за какво ти е този ум? В дадения случай прати тази мисъл и тя ще те спаси. Прати едно хубаво, благородно чувство, силата е там. Всички други неща са второстепенни. Ако не можеш да направиш една вътрешна връзка, тя няма да ти коства нищо, но там седи пробният камък. Всички хора се разколебават в това: като дойдат до едно място, до вратата на Любовта, започват да питат дали този ме обича, или не. Питаш ли, ти не си на правия път. Престанеш ли да

питаш, ти си на правия път. Остане ли да питаш обича ли те, или не, въпросът не се разрешава с питане. Онзи, Който те обича, за теб е разрешил въпроса, преди ти да питаш. Писанието казва: „Преди да попросите, Господ ще ви даде това, което искате". Преди ние да попросим, Той вече го е направил за нас. Преди ние да потърсим нашето щастие, Бог е предвидил, Той е насочил нашия ум по правия път, по който ние трябва да вървим. Сега хората се отклоняват от пътя на правата мисъл. Ти трябва да мислиш, ти трябва да чувстваш, да вървиш в правата посока. Ти имаш идеал, не се отклонявай от него. Може да срещнеш сиромашия, може да срещнеш подигравки – не се отклонявай! То е все едно, като отиваш в едно село, и кучетата лаят и ти да спреш на средата на пътя, да не продължиш, защото те лаят. Те нямат лошо разположение. Вятър може да духа или слънце може да грее, това са второстепенни работи – ти не обръщай внимание на външните условия. Казвам, ако водата дойде във вашата градина, не си давайте всичката важност, че тя прави това от обич към вас. Тя идва по своя наклон. Вие казвате: „Той, вятърът, ни охлажда". Казвам: той не дохожда по вашия ум и топлината също, и водата – те не дохождат по вашия ум. Ще мине време, докато разберете онова, което е същинската им причина. Тия неща са посторонни. Ако някой човек се усмихва, не мисли, че той се усмихва на тебе. Ако някой плаче, не мисли, че той плаче за тебе. Ще ви приведа един пример. Един гръцки свещеник, който държал една отлична проповед, гледа един от слушателите плаче и си казва: „Затрогнал се е от моята беседа". След като свършил проповедта, пита го: „Кой пасаж от моята беседа те заинтересува?". Той му казва: „Господине, – свещеникът имал хубава брада – едно време имах хубав пръч, много го обичах, той умря. Като погледнах вашата брада, спомних си за пръча и ме заболя". Ти си мислиш едно, а то излиза съвсем друго.

Ако аз не съм затрогнат от истината, аз не мога да зная как се затрогват хората. Ти, най-първо, виж дали си

ти затрогнат от тази истина. Другите хора могат да се затрогнат дотолкова, доколкото ти можеш да се затрогнеш. Истината за мен е велик закон, който съществува в света. Той е пробният камък. При всяка несгода, при всяко нещастие, при всяка несрета и мъчение, като помислиш за нея, твоята мъчнотия се разрешава. Казваше ми един студент: „Един професор ме беше нарочил да ме скъса, каквото и да правех, беше ме нарочил този професор, намерих се в чудо. Едно от двете трябваше: или да напусна университета, или да направя една беля, да пребия този професор. Търсех среден път". Един ден той решава да приложи закона на Истината. Отива при професора и казва: „Господине, ако ми направите услуга, ще ви слушам. Аз съзнавам, че това, което искате от мене, не мога да го зная. Има нещо, съгласен съм с вас. И вие сте прав. Аз разбирам, че предмета, който преподавате, трябва да го знам, както го изисквате. Но има нещо, което ми пречи. Ако вие сте на моето място, какво ще направите? Искам да бъдете снизходителен към мене. Аз съм готов да ви послушам. Ако ми кажете да напусна университета, ще постъпя както вие ми кажете. Ако ми кажете да не държа изпит, каквото ми кажете, ще го направя. Кажете ми един начин!" Професорът казва: „Слушай, ще се уреди, това не е мъчен въпрос". И оттам насетне неговото отношение към студента се изменя. Казвам: кое изменя? Истината в него го измени. Влезе друго едно същество между професора и студента. Професорът вече мисли другояче за студента. До това време те се гледаха като мишка и котка, а оттам насетне между тях се създаде една вътрешна връзка. Истината е нещо, което може да повдигне реномето на студента в ума на професора, и да промени неговото мнение и отношение към студента. Ако това става в душата ви, вие сте в пътя на Истината. Ако това става в ума ми, аз съм в пътя на Истината. Ако това не става във вашия ум, това е само едно предисловие. Ето едно практическо гледище. Каквото и да мислим, има много въпроси да разрешаваме. Трябва

да се радваме, че ние сме едва в предверието. Пробните костюми ние още не сме носили, онези, хубавите костюми да се облечем както трябва. Или казано другояче: да се облечем в онзи живот на безсмъртието, да се облечем във всички хубави възможности, когато човек ще има всичките постижения, които са потребни за неговата душа. Това в бъдеще трябва да се реализира. Сегашният свят, както е нареден, той може постепенно да ни води към желаната цел. Ключовете не мога да ви ги дам, но ви дадох един пример, ако идете при този професор, и му кажете: „Аз искам да постъпя така, както ти ми кажеш. Ако ми кажеш да напусна университета, ще го напусна". Ето един начин, по който може да разрешите една от великите задачи на вашия живот. Между професора и вас ще настане едно хубаво отношение, между природата и вас ще настане едно хубаво отношение, вие ще почнете да гледате с друго око на нея и тя ще гледа с друго око на вас. Природата ще внесе нов елемент в живота ви. Това е човекът, това е новото, което сега иде в света.

18 септември 1932 г., София, Изгрев

Учителя Петър Дънов

СИЛА И ЖИВОТ
том XX

Графичен дизайн и корица
ПЕТЪР ДОБРЕВ

Редактор
МАРИНА ЛЮБЕНОВА

Предпечатна подготовка
ИВАН ДЖЕДЖЕВ

Формат 84/108/32
Печатни коли 33,5

Издателство „Бяло Братство“
izdatelstvo.bratstvo@gmail.com
www.bialobratstvo.bg

Издателство „Захарий Стоянов“
office@zstoyanov.com
www.zstoyanov.com